Kun. A. LIEPINIS

KITŲ PĖDOMIS

PAVYZDŽIŲ RINKINYS

Panevėžys, 1933.

P. Vaičkienės
Krėvos g. 13.

Kun. A. Liepinis

KITŲ PĖDOMIS

Karo cenzūros leista.

KITŲ PĖDOMIS

GYVENIMO PAVYZDŽIAI

Parinko ir išleido
Kun. A. Liepinis

Panevėžys — „Bangos“ spaustuvė — 1933 m.

Nihil obstat.
Sac. *G. Žitkevičius,*
Cenzor librorum.

IMPRIMATUR.

Nr. 5855.

Datum in civ. Panevėžys, die 9 Septembris, 1932.

† *CASIMIRUS,*
Eppus Panevėžensis.

L. S.

P. Vaičkienės
Kėvos g. 13.

Prakalba.

„Žodžiai paragina, pavyzdžiai patraukia“ — senas, gyvenimo patvirtintas dėsnis. Ypač jis turi didelės reikšmės plačiosios visuomenės gyvenime. Negi visi žmonės yra aukšto išsilavinimo, kad galėtų įsigilinti į mokslišku stiliumi skelbiamas tiesas ir suprastų dažnai painius gyvenimo dėsnius. Kas kita iš gyvenimo paimtas pavyzdys — kiekvienam kaip ant delno jis parodo, kas reikia sekti, ko laikytis, kuo vadovautis. Prisimenu iš jaunystės dienų, su kokiu malonumu žmonės eidavo klausyti dabartinio Onuškio klebono kun. Čivinsko pamokslų, labai sumaniai įvairinamų gyvenimo pavyzdžiais. O kas nežino, jog ir didžiausių nenuoramų klasė taip nutyla, kad ir „musė skrendant girdisi“, jei tik pamoka esti gyva — dalykas aiškinamas pavyzdžiais, paveikslais—ne sausai, ne nuobodžiai. Pagaliau ir gabiausias kalbėtojas esti klausytojų dažnai nesuprantamas, jei jis skelbiamų dalykų nenušviečia aiškiais pavyzdžiais.

Todėl tariama, kad „Kitų pėdomis“ bent iš dalies patarnaus *pamokslininkams, mokytojams, katekėtams, paskaitininkams ir kit. kalbėtojams.* O ir šiaip žmogus čia turėtų rasti nenuobodžių ir naudingų pasiskaitymų. Ypač jaunimas galės sėkmingai sekti „Kitų pėdomis“.

Čia parinkti pavyzdžiai yra ne vien istoriški atsitikimai, bet ir gražūs padavimai, palyginimai, posakiai ir pan. Juos renkant turėta galvoje ne jų istorinis tikru-

mas, bet juose glūdį p a m o k y m a i. Juk pamokymų mes randame ir pasakose, ir sakmėse ir legendose. O, kad, sekdami „Kitų pėdomis“, kuo daugiausia išganingų pamokymų rastų ypač tie, kurie, perdaug „savomis pėdomis“ pasitikėdami, yra benukrypstą ar jau visai nuslydę nuo tikrosios „Tiesos, Kelio ir Gyvenimo“ vėžų!

Kun. A. Liepinis.

Panevėžys, 1932. IX. 8 d.

Amžinosios Tiesos

„Aš kelias, tiesa ir gyvenimas".

Jon. 14,6

„Jei pasiliksite mano moksle, jūs būsite tikri mano mokiniai, pažinsite tiesą, ir tiesa padarys jus laisvus". *Jon. 8,31—32.*

I. PAGRINDINĖ TIESA.

„Ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir Jo teisybės, o visa kita bus jums pridėta."
Mat. 6,33.

1. Kas stipriausias pasaulyje.

Persų karalius Darijus kartą susišaukė savo didžiulių provincijų viršininkus, didžiūnus ir iškėlė jiems didelę puotą. Jai pasibaigus, karalius nuėjo į savo miegamuosius kambarius ir atsigulė. Prie karaliaus budėjo trys kilnūs jaunikaičiai, jo asmens sargybiniai. Besikalbėdami jie iškėlė klausimą, kas pasaulyje stipriausias? Gerai pagalvoję, jie visi trys savo mintis surašė į plyteles. Pirmas parašė: „Stipriausias yra vynas". Antras: „Stipresnis—karalius". Trečias: „Dar stipresnės moterys. Tačiau visa nugali tiesa". Kaip tik išbudo karalius, jie padavė jam savo plyteles ir prašė išspręsti jų ginčą. Karalius susišaukė visus svečius ir pavedė jiems išspręsti tą ginčą. Šie paprašė, kad jaunikaičiai paaiškintų savo mintis. Pirmas jaunikaitis atsistojo ir kalbėjo: „Stiprus yra vynas. Jis aptemdo lygiai karaliaus ir vergo protą. Jis žmogų priverčia užmiršti savo rūpesčius ir pareigas..." Tada stojo ir kalbėjo antras: „Stiprus yra vynas, bet stipresnis už jį karalius. Jis viešpatauja visiems. Net mirti eina, kada jis liepia..." Pagaliau atsistojo trečias jaunikaitis ir tarė: „Dar stipresnės yra moterys. Žmonės, vyno augintojai, karaliai, argi ne moterų vaikai?... Tačiau ir už moterį stipresnė yra tiesa. Nyksta vynas, nyksta karaliai, nyksta moterys. Tiesa lieka ir viešpatauja per amžius. Garbė Dievui, tiesos Viešpačiui!" — „Tiesa yra stipriausia!" sušuko visi ir trečią jaunikaitį pripažino laimėjusį ginčą. Tas jaunikaitis buvo iš Dovydo namų, Zorobabelis, Salatielio sūnus, kurio vardas įamžintas Kristaus geneologijoje.

2. Sokrato ir jaunikaičio pasikalbėjimas.

Graikų galvotojas Sokratas kartą susitiko labai meilios ir rimtos išvaizdos jaunikaitį. Sulaikęs jį, ėmė klausinėti: kur parduodą duoną ir kitokį maistą, kur parduodą drapanas ir avalynę, kur esą galima pasilinksminti... Iš pradžių klausinėjo jaunikaitį vis apie kasdieninio gyvenimo dalykus. Jaunikaičiui mandagiai atsakinėjant, Sokratas klausinėjo toliau: „Ar žinai,

kur galima nusipirkti tikrosios išminties ir dorybės? Ar nežinai tokios įstaigos, kur blogus žmones padaro gerais ir dorais?...“ Tokių dalykų jaunikaitis prisipažino nesąs girdėjęs. Tada Sokratas jam tarė: „Apie mažesnės reikšmės dalykus gerai nusimanai, bet kodėl nesirūpini sužinoti svarbiausių dalykų?“

3. Šių dienų paveikslas.

Graikų didysis kalbėtojas Demostenas kartą dideliame žmonių susirinkime laikė paskaitą apie tėvynės gerovę. Jis kalbėjo su didžiausiu užsidegimu ir nepaprastu gyvumu. Bet didžioje žmonių minioje mažai kas jo rimtai klausėsi: vieni nuobodžiaudami žiovavo, kiti kalbėjosi, treti snaudė... Tai pastebėjęs Demostenas, ėmė sekti pasaką apie asilo šešėlį. Minia ūmai nutilo—visi su didžiausiu dėmesiu klausėsi Demosteno kalbos, tarsi jis būtų kalbėjęs apie svarbiausį gyvenimo klausimą. — Daugelio šių laikų žmonių paveikslas.

4. Diogenas ir 3 sistercos.

Graikų galvotojas Diogenas Atenuose pasistatė rinkoje paprastą būdelę ir ant durų iškabino tokį užrašą: „Čia parduodama išminties“. Vienas ponas, perskaitęs tą užrašą, gardžiai nusijuokė, padavė savo tarnui tris sistercas ir liepė nueiti pas Diogeną ir nupirkti už jas išminties. Tarnas išpildė pono valią. Diogenas paduotus pinigus įsikišo į kišenę ir tarė: „Grįžęs pasakyk savo ponui: Visuose dalykuose reikia nuolat atminti pabaiga“. Tie žodžiai taip patiko ponui, kad jis liepė juos auksinėmis raidėmis užrašyti ant jo gyvenamojo namo durų.

5. Gudrusis karalius.

Vienoje senosios Graikijos valstybėje, kaip sako sena legenda, buvęs paprotis rinktis karalius tik vieneriems metams. Praslinkus tam laikui, karalius būdavęs išvaromas į neapgyventą salą, kur jam tekdavę badu mirti. Netrukus piliečiai išsirinkdavę kitą valdovą. Toje saloje jau daug baltavę kaulų tokių nelaimingų valdovų. Pagaliau atsiradęs vienas gudresnis. Kaip tik jį išrinkę karaliumi, jis tuojau ėmęs slaptai gabenti į tą salą visokių valgių, gėrimų ir šiaip turtų. Pasibaigus metams, jis juokdamasis išėjęs į ištrėmimo vietą, tuo tarpu kai visi ligi jo buvusieji karaliai eidavę ten verkdami, rankas grąžydami. — „Darykite sau prietelių pagalba apgaulingų turtų, kad jums mirus priimtų jus į amžinąsias padangtes“ (Luk. 16,9).

6. Vienuolyno tylumoje.

Du Romos ciesoriaus dvaro rūmų aukšti tarnautojai netikėtai turėjo dvi dienas praleisti vienuolyne. Vienas jų

nuobuodžiaudamas ėmė skaityti šv. Antano atsiskyrėlio gyvenimą. Skaitė ir beskaitydamas pamažu traukė savo širdį nuo pasaulio. Perskaitęs visą knygą, tarė savo draugui: „Mano mielas! Mes esame neišmintingi. Tarnaujame žemės karaliui, rūpinamės įgyti jo malonių ir prietelystę, kuri truks vos keletą metų, o visai nesirūpiname apie Karalių Karaliaus, t. y. Dievo, meilę ir malonę, kuri truks per amžius".

7. Vainikas ar kardas?

Prancūzų karalius Karolis Penktasis kartą savo kambaryje ant vieno stalo padėjo gražų karališką vainiką, o ant kito stalo — kardą. Pasišaukė sūnų ir tarė: „Pasirink ką nori: ar karališką vainiką, ar kardą?" Sūnus pagriebė kardą ir sušuko: „Per kardą prie vainiko!" — „Jie juk tai daro, kad gautų pragaištantį vainiką, mes gi nepragaištantį" (1 Kor. 9,25).

8. Šv. Pranciškus ir mūrininkas.

Šv. Pranciškus Asyžietis kartą ėjo pro sunkiai beprakaituojantį mūrininką. Maloniai darbininką pasveikinęs, šventasis tarė: „Ką čia dirbi, mielas mūrininke?" Mūrininkas atsakė: „Visą dieną mūriju!" Šventasis: „O kam tu mūriji?" Mūrininkas: „Kad daugiau pinigų uždirbčiau!" Šventasis: „Ką tu darysi su pinigais?" — „Duoną pirksiu", atsakė mūrininkas. „Ir ką su duona darysi?" Mūrininkas: „Ką? O kaip be duonos gyvensi?" Šventasis dar paklausė: „Bet kokiam galui tu gyveni?" Mūrininkui šventojo klausimai jau buvo nusibodę. Į pastarąjį tiesiog nebežinojo nė ko atsakyti. Tada šv. Pranciškus jį švelniai pamokė, kad mūsų gyvenimo ir visų darbų tikslas yra dangaus karalystė.

9. „Viskas tik perėjimas".

Ant vieno Vokietijos senai senai pastatyto tilto (Passau mieste) tebėra parašyta: „Viskas yra tik perėjimas". Tai priminimas, kad žmogaus laikinasis (žemiškasis) gyvenimas tėra perėjimas į amžinąjį (dangiškąjį) gyvenimą. — Panašus į tą užrašą yra užsilikęs ir Indijos miesto Fatepur — Sikri vadinamuosiuose „Laimėjimo vartuose": „Pasaulis yra tiltas; eik per jį, bet nestatyk ant jo pastovaus gyvenamojo namo".—Net pagonys suprato, kad mes turime taip gyventi, kad neprisirištumėm perdaug prie žemės.

10. Vysk. Fenelonas ir 3 darbininkai.

Vyskupas Fenelonas vienų Kalėdų išvakarėse pasišaukė tris darbininkus, kad jie padarytų jo kambariuose Betliejaus Tvartelį. Kūčių vakare prie Išganytojo lovelio jis išdalindavo namiškiams Kalėdų dovanas. Vyskupas padėjo ant

stalo tris aukso gabalus ir tris knygas ir liepė darbininkams kurią nors dovaną išsirinkti. Du darbininkai tuojau pačiupo auksą ir tarė: „Už jį mes nusipirksime žiemai malkų.“ Tretysis darbininkas tik pagalvojęs paėmė knygą ir tarė: „Namie turiu aklą motiną. Žiemos vakarais iš šios knygos aš jai ką nors paskaitysiu.“ Vyskupas nusišypsojo ir tarė: „Dabar atidenk savo knygą“. Darbininkas pradengė knygą ir viršelio vidaus pusėje rado priklijuotus tris aukso gabalus. Nustebusiems dviem darbininkams Fenelonas atsakė: „Kam auksas brangesnis už sielos reikalą, tas turi būti patenkintas ir mažais žemiškais turtais. O kas ieško dangiškų dalykų, tas gauna ir žemiškų. J. Kristus aiškiai yra pasakęs: „Taigi ieškokite visų pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visa kita bus jums pridėta“ (Mat. 6,33).

11. Iš universiteto į misijas.

Kai šv. Pranciškus Ksaveras, dar jaunikaitis būdamas, lankė Paryžiaus universitetą, jisai svajojo vien apie pasaulio garbę. Kartą jisai susitiko šv. Ignacą Loyolą, kurs taipgi buvo aukštos ispanų giminės ir lankė tą patį universitetą. Juodu susipažino. Šv. Ignacas buvo aukštos doros vyras ir šventai gyveno. Dažnai jisai kalbėdavo savo naujam draugui: „Ką padeda žmogui, jei jis ir visą pasaulį laimėtų?...“ Iš pradžių Pranciškus nekreipė į tai dėmesio. Bet, kai šv. Ignacas kiekvieną valandą vis tą patį kartodavo, jaunikaitis ėmė galvoti. Gerai apmąstęs savo siekimus, Pranciškus pamatė, kad jisai vaikosi pasaulio dūmus. Paniekinęs žmonių šlovę, išsižadėjęs turtų, įsišventė į kunigus ir pasidarė misijonorium. Šventasis apaštalavo Indijoje.

12. „Kas toliau?“

Kada šv. Pilypas Nerietis gyveno Romoj, pas jį kartą užėjo vienas žvitrus jaunikaitis ir su nepaprastu džiaugsmu pradėjo šventajam kalbėti: „Pagaliau pasieksiu savo širdies trokštamąjį tikslą, nes mano tėvai leido man teisių mokslą eiti. Dabar man nebebaisus joks vargas. Aš atsidėjęs mokysiuos ir darbuosiuos, kad tik greičiau išeičiau teisių mokslą“. Šv. Pilypas ramiai išklausė jauno karštuolio kalbos ir paskum švelniai paklausė: „Kas toliau?“ — „Toliau?... Būsiu advokatas“, atšovė jaunikaitis. „Ir paskum?“ paklausė vėl šventasis. „Paskum?... Būsiu žymus žmogus. Žmonės plaukte plauks pas mane ir prašys spręsti jų painias bylas“. — „Ir paskum?“ — „Paskum?... Užsidirbsiu daug pinigų, nusipirksiu miesto viduryje gražius namus, įsigysiu patogius ratus, arklius. O jau tada... vesiu turtingą žmoną ir laimingai su ja gyvensiu“. Šventasis ir vėl šaltai paklausė: „Ir toliau?“ — „Toliau?...

toliau?"... Jaunikaitis sumišo ir nebežinojo ko beatsakyti. Jo sieloje ūmai kilo mintys apie mirtį, karstą, kapą, amžinybę. „Paskum?... Paskum aš mirsiu!" — „O po visa to?" paskutinį kartą paklausė šv. Pilypas. „Ką tu tada darysi, kai ateis paskutiniojo teismo valanda, kurią, stovėdamas Visažinančio Dievo ir Teisėjo akivaizdoje, užgirsi sprendimą: dangus ar pragaras?"... Jaunikaitis stovėjo it griausmo trenktas. Paskutinysis baisusis „Ir kas paskum?" giliai įsmigo į jo sielą. Tas klausimas neapleido jo dieną ir naktį. Jokiu būdu nebegalėjo jis nusikratyti tomis mintimis, kurios sukilo jame priminus paskučiausius dalykus. Netrukus tas jaunikaitis metė teisių mokslą, apleido pasaulį, įstojo į vienuolyną ir ten neapsakomai šventai gyveno iki pat savo gyvenimo galo.

13. Mažoji apaštalė.

Nesenai Afrikoje mirė vienuolis misijonorius T. Karolius de Faucolt. Buvo jis turtingos ir aukštos kilmės. Jaunose dienose tarnavo kariuomenėje ir pasižymėjo narsumu. Paskui jis mokėsi kalbų ir atliko Afrikoje daug kelionių, darydamas įvairius tyrinėjimus. Ką buvo pastebėjęs ir patyręs, aprašė keliose knygose, kurias visi labai gyrė. Jam vis rūpėjo dar kuo ypatingesniu pasižymėti ir dar labiau išgarsėti. Bet kartą jo mintis netikėtai pasuko į kitą pusę maža, tik ką priėjusi prie šv. Komunijos mergaitė. „Dėde", tarė mergaitė, kai jis vieną dieną pasakojo savo kelionių nuotykius, „daug daugiau būtum turėjęs garbės ir užmokesnio už savo sunkias keliones, jei jas būtum atlikęs Dievo garbei ir sielų išganymui." Tie mergaitės žodžiai giliai įsmigo į Karolio širdį. Jie nedavė jam ramumo. Jis stojo į vienuolyną ir prašė vyresniuosius pasiųsti jį į tokį Afrikos kraštą, kur žmonės dar nieko nebuvo girdėję apie V. Jėzaus mokslą. Vyresnieji išklausė jo prašymo, ir jis trisdešimts metų darbavosi tarp pagonių ir daugelį jų pakrikštijo.

14. Pasenta, bet negyventa.

Gėtė (Goethe) Vokiečių poetas visko gaudavo, ko tik jo širdis trokšdavo. Bet kartą jis draugams pasisakė: „Aš jau 75 metų amžiaus žmogus, bet dar nesu pragyvenęs nė 24 laimingų valandų." — Mat, lig to laiko Gėtės netarnauta Dievui.

15. Kuris didžiausias ponas?

Stabmeldžių milžinas, vardu Kristofas, gyvenęs trečiame šimt. po Kristaus, taip pasakoja legenda, padarė nuostabų pasiryžimą: „Parodykite man didžiausią pasaulio ponį! Aš tik tokiam noriu tarnauti!" pasakė Kristofas saviesiems. „Didžiausias ponas yra karalius", atsakė jam žmonės. Kristofas stojo karaliaus tarnybon. Kartą didžiulėje puotoje Kristofas pastebėjo, kaip kara-

lius raudo ir balo, girdėdamas kanklininką giedant apie velnio galybę. „Vadinasi, yra didesnis ponas už karalių“, pagalvojo Kristofas ir perėjo velniui tarnauti. Vieną dieną juodu turėjo eiti gatve pro kryžių. Bet velnias pradėjo drebėti, susirietė iš baimės, ir Kristofas pamatė, kad jo ponas neturi drąsos praeiti pro kryžių. „Aha! Taigi šitas nukryžiuotas žmogus yra didesnis ponas, negu velnias“, pasakė sau Kristofas. „Broli!“ kreipėsi jis į po kryžium klūpantį eremitą, „pasakyk, kaip galėčiau šiam Nukryžiuotajam tarnauti?“ — „Daug melskis!“ buvo atsakymas. „Melstis? Ką gi iš tikrųjų reiškia melstis?“— „Tad pasninkauk!“— „Pasninkaut? Ar tu nematai, koks aš sudžiuvęs! Man reikia daug valgyti!“ —„Žinai ką!“ kalbėjo atsiskyrėlis, „esi pakankamai didelis, tad stok prie upės ir nešiok žmones, kurie norės ją pereiti“. Nuo dabar Kristofas pradėjo nešioti per upę žmones. Kartą atėjo pas jį malonus vaikutis ir prašė pernešamas per upę. Kristofas mielai paėmė jį ant pečių ir pradėjo bristi. Bet našta buvo tokia sunki, jog gyvenime jam nė kartą nebuvo pasitaikę tokios nešti. Viduryje upės jam jėgos beveik visiškai pasibaigė, ir tik su didžiausiomis pastangomis jis galėjo pasiekti kitą krantą. „Ak, vaikeli!“ dūsavo, šluostydamas prakaitą, Kristofas, „tu buvai toks sunkus, rodos, būčiau visą pasaulį nešęs!“—„Nesistebėk!“ prašnibždėjo malonus, garbanuotas vaikutis, „nes tu nešei Tą, Kuris sukūrė visą pasaulį!“ Vaikutis tuoj išnyko. Šventasis Kristofas puolė ant kelių ir dėkojo Dievui, kad jis palaimina kiekvieną, kuris tik ištikimai jam tarnauja.

16. Šv. Pranciška Šantalietė

dirbdama net pačius sunkiausius darbus turėdavo širdį nukreiptą į Dievą. Kada sykį kažkas pataręs šventajai taip nesivarginti, ji atsakiusi: „Jei aš ir vienai vieną minutę veltui praleisčiau, aš jau būčiau kaltinama vagystėje, nes žmogus visą laiką turi pašvęsti Dievui ir savo sielai.“

17. „Reikia gi tik vieno“.

Kartą V. Jėzus užėjo į Lozoriaus, Marijos ir Mortos namus. Tai buvo pavyzdinga, V. Jėzaus mėgiama šeima. Marija tuojau atsisėdo prie Viešpaties kojų ir klausėsi Jo žodžių. Morta turėjo daug visokio darbo su patarnavimu. Matydama, kad Marija jai nepadeda, Morta tarė: „Viešpatie, Tau nerūpi, kad mano sesuo palieka tarnauti mane vieną? Sakyk jai, kad ji man padėtų!“ V. Jėzus atsakydamas jai tarė: „Morta, Morta! Rūpinies ir esi nerami dėl daugelio dalykų. Reikia gi tik vieno. Marija išsirinko geriausiąją dalį, kuri nebus iš jos atimta“ (Luk. 10, 38—42).

II. IŠMINTIES ŠALTINIAI.

„Išminties šaltinis Dievo Žodis aukštybėse ir jos keliai amžini paliepimai".

Bkkli. 1,5.

18. Gyvenimas paveiksle.

Dailininkas Führich nupiešė gražų paveikslą. Mažame laivelyje ilsisi jaunikaitis. Ant jo krūtinės guli Evangelija. Laivelis pririštas prie kryžiaus, pastatyto aukštai ant kranto. Prie laivelio matosi trys būtybės: viena migdo jaunikaitį skambia muzika, antra ima tuo metu nuo jo krūtinės Evangeliją, o trečia perpiauna lyną, kuriuo laivelis pririštas prie kryžiaus. Laivelis pagriebiamas krentančio į bedugnę vandens.

19. Medžiotojas ir senelė.

Rusų rašytojo ir filosofo V Solovjovo veikale „Progreso paslaptyje" skaitome: Vienas medžiotojas išėjo į gerai jam žinomą girią medžioti. Per visą dieną vargęs, nieko nenušovė, tik baisiai nuvargo ir išalko. Jau ryžosi eiti namo. Nors giria buvo jam žinoma, bet niekaip negali išeiti iš tos girios. Pagaliau pavargęs atsisėdo ant kelmelio ir užsnūdo. Pabudęs pamatė prieš save seną susikūprinusią senutę. Kai medžiotojas paprašė išvesti jį iš tos baisios girios, senutė atsakė: „Kaip aš tave išvesiu, kad pati negaliu paeiti. Jei nori, pasiimk mane ant pečių ir nešk — aš tau kelią nurodysiu". Kaip nustebo medžiotojas, pajutęs, kad juo tolyn neša, juo našta darosi lengvesnė. Po kokios dešimts žingsnių jis pamatė kraštą. — Dažniausiai žmogus paklysta pasauliniuose moksluose ir nepastebi, kad šalia jo yra sena senutėlė Evangelija, kuri kiekvienam nurodo kelią į tikrąją šviesą.

20. Evangelija ar garbė?

Senoviniais krikščionybės laikais Romoje gyveno kareivis, vardu Marijus, kuris dėl savo narsumo buvo pramintas „vitis militaris"—„viršininko ramstis". Jis pateisino šitą pavadinimą ir, pirmai progai pasitaikius, buvo išrinktas viršininku. Bet štai ateina vienas kareivis, Marijaus priešininkas, ir praneša: „Marijus yra krikščionis! Jis negali būti viršininkas! Jo vieta priklauso man!" Marijus paklaustas neneigia: „Taip, aš esu krikščionis!" Jam duota trys valandos pagalvoti. Marijus aplankė vyskupą ir prašė patarimo. Vyskupas nusivedė jį į bažnyčią, atsegė nuo jo šono kardą ir, laikydamas jį vienoje rankoje, o Evangelijų knygą antroje, tarė: „Rinkis! Rinkis Evangeliją ar kariškio garbę! Rinkis gyvenimą ar mirtį!" Kareivis

ištiesė ranką į Evangeliją. Jis nelaukė nė trijų valandų ir pranešė savo nusistatymą. Marijus buvo nuteistas. — Pirmieji krikščionys Evangeliją neapsakomai brangino ir gerbė, už ją galvas guldė. Pav., vienas Afrikos vyskupas pakeitė vieną Evangelijos žodį kitu, kurs jam atrodė tinkamesnis. Sužinoję apie tai tikintieji, subruzdo, ir vyskupas turėjo atitaisyti pakeistąją vietą.

21. Šv. Justino atsivertimas.

Šv. Justinas, 166 m. miręs kankinio mirtimi, pradžioje buvo žymus pagonių galvotojas. Jis daug skaitė, mokės, tyrinėjo, bet niekur nerado nusiraminimo. Kartą jis vaikščiojo Romoje Tiberio pakrante ir galvojo apie tiesą. Iš kažkur atsirado šalia jo senelis ir paklausė, apie ką taip mąstąs. Justinas atsakė ieškąs tiesos. Senelis nurodė, kad tikroji tiesa esanti Šv. Rašte. Galvotoją sudomino naujoji knyga, ir jis pradėjo atsidėjęs ją skaityti, kol galų gale įsitikino, kad tik krikščionystėje yra tiesa. Tapęs krikščionimi, Justinas pasidarė uolus Kristaus mokslo platintojas ir gynėjas nuo pagonių užsipuolimų. Yra užsilikę jo knygų, vadinamųjų apologijomis, t. y. tikėjimo apgynimai. Savo raštus Justinas siųsdavo daugiausia ciesoriams. Pagonių filosofo Krescencijaus įskųstas, Justinas buvo suimtas ir, nesutikęs grįžti į pagonystę, buvo žiauriai nukankintas.

22. Šv. Augustino atsivertimas.

Šv. Augustinas jaunystėje buvo atsitraukęs nuo tikrojo tikėjimo ir nuklydęs nuo tiesaus kelio. Jo motina, šv. Monika, karštai maldavo Viešpatį sūnaus atsivertimo. Po ilgo klaidžiojimo Augustinas Milane susitiko su didžiu pamokslininku ir Bažnyčios Tėvu, šv. Ambraziejumi. Šito šventojo pamokslai sudrumstė Augustino sąžinę. Vieną dieną jis su draugu išėjo į sodą nusiraminti. Klūpėdamas po medžiu ir karštai melsdamasis, jis užgirdo kūdikio balsą: „Imk ir skaityk! Imk ir skaityk!“ Tuojau nubėgo prie suolelio, kur gulėjo draugo paliktas Šv. Raštas, atsivertė netikėtai šv. Pauliaus laiško Romėnams 13 perskyrimą ir ėmė skaityti: „Kaip dieną, elkimės padoriai, nepasiduodami apsirijimams ir girtuokliavimams, paleistuvavimui ir begėdystei, barniui ir pavydui, bet apsivilkite Viešpačiu Jėzumi Kristumi ir nesirūpinkite kūno geiduliams patenkinti.“ Tai buvo galutinis smūgis Augustino abejojimams.

23. Šv. Antanas vienuolis

buvo turtingų tėvų sūnus. Kartą, klausydamas šv. Mišių, išgirdo kunigą skaitantį Evangelijos žodžius: „Jei nori būti tobulas, eik, parduok, ką turi, ir duok beturčiams, ir turėsi

turtą danguje, paskum ateik ir sek mane“ (Mat. 19,21). Šv. Antanas tuojau išdalijo beturčiams savo turtus ir, aprūpinęs seseris, išėjo į tyrus. Šventojo vardas pagarsėjo visoje šalyje. Šv. Antanas įsteigė pirmąjį vyrų vienuolyną. Iš tyrų neišeidavo, bet, sužinojęs, kad Aleksandrijoje įmantriausiais kankinimais norima atitraukti krikščionis nuo tikėjimo, tuojau ten nusiskubino, karštu savo žodžiu paragino juos kentėti, jeigu to reikėtų tikėjimui išlaikyti, ir vėl sugrįžo į tyrus. Gyveno 105 mt. Mirė 356 mt.

24. Tiesos šaltinis.

Apie pusę trečiojo šimtmečio iš Aleksandrijos miesto nukeliavo į Romą vienas garbus vyras Polėmijus. Ciesorius mielai priėmė jį į savo padėjėjus ir paskyrė jam vietą senate. Polėmijus turėjo labai gabų sūnų Chrizantą. Chrizantas išsimokė filosofijos, bet niekur nesurado tikrojo išsprendimo pagrindinių gyvenimo klausimų, kaip antai: pasaulio pradžios, žmogaus paskyrimo, pasaulio santvarkos priežasties ir t. t. Nuvykus į Romą, į Chrizanto rankas patenka Evangelijų knyga. Pradėjęs skaityti lig to laiko nematytą raštą, Chrizantas neatsitraukdamas jį skaitė, kol pagaliau surado ilgai ieškotų tiesų. Tuojau išsimokė krikščionių mokslo pagrindinių tiesų, pasikrikštydino ir liko uoliu krikščionimi. Sužinojęs apie tai, Polėmijus suėmė savo tikrąjį sūnų ir, neišsižadantį Kristaus, uždarė kalėjime. Polėmijaus draugai pradėjo prikalbinėti tėvą, kad verčiau parengtų sūnui puikius rūmus su gardžiausiais valgiais ir gražiausiomis merginomis, nes tik pasaulio tuštybės ir kūno geidulių patenkinimas įstengia atitraukti žmogų nuo pamėgtų aukštų minčių. Deja, ir didžiausios ištvirkusių moteriškių pastangos neįstengė sulaužyti Chrizanto valios. Chrizantas išliko skaistus ir nė iš tolo neprisileisdavo ištvirkėlių.

25. Citata atvertė.

Vienas jaunuolis, iš pat mažens išauklėtas be tikėjimo, netikėtai pateko į bažnyčią, kurioje tuo metu buvo sakomas pamokslas. Po pamokslo ateina jis pas pamokslą sakiusį kunigą ir taria: „Kieno yra tie puikūs žodžiai, kuriuos Tamsta vartojai (citavai) savo pamoksle?“—„Kieno žodžiai? Aš, rodos, kiek pamenu, nieko necitavau“. — „Taigi, taigi, aš tiksliai nepamenu visų žodžių, bet ten buvo kalbama apie sielos pražudymą.“ — „Ak, Tamsta turi galvoje šiuos žodžius: Ką padės žmogui, jeigu jis ir visą pasaulį laimėtų, bet jeigu savo sielą pražudytų. Tai yra paties Kristaus pasakymas.“ — „Ar galiu aš jį užsirašyti? Tai yra gražiausi žodžiai, kuriuos aš tik esu girdėjęs.“ — „Taip, labai prašau! Bet pas mus tuos žodžius

2 Kitų pėdomis.

žino kiekvienas vaikas.“ Ir jaunuolis tapo krikščionimi tik šios citatos dėka. — Strindbergas († 1912), žymus socialistinio judėjimo vadas ir rašytojas, besiartinančios mirties akivaizdoj parodė ranka į Šventąjį Raštą ir pasakė: „Ten yra Vienintėlė Tiesa!“

26. Šv. Rašto skaitymas.

Vienam lengvabūdžiui studentui buvęs jo kapelionas padovanojo Šv. Raštą. Studentėlis norėjo iš karto gautąją knygą numesti, bet, pavartęs jos lapus, pastebėjo, kad esama gero popierio, kurį jis nutarė suvartoti rūkymui. „Gerai,“ kalba jis pats vienas, „aš Dievo Žodį dūmais paleisiu!“ Ir studentas ėmė sukti taboką į gautojo Šv. Rašto lapus. Taip jis surūkė Mato, Morkaus ir Luko Evangelijas. Pradėjęs plėšti lapus iš Jono Evangelijos, kažkaip panoro paskaityti, kas ten rašoma. Išplėštame Šv. Rašto lape būta kaip tik šios gražios vietos: „Aš gerasis ganytojas. Gerasis ganytojas duoda savo gyvybę už savo avis... Aš pažįstu savąsias, ir manosios pažįsta mane... Aš guldau savo gyvybę už savo avis...“ Ir jaunikaitis perskaitė visą 10-jį perskyrimą. Paskum paėmė Šv. Raštą ir skaitė ir skaitė. Taip jis pasidarė visai kitas žmogus.

27. Išganingas antausis.

Didis Vienos pamokslininkas Dr. Emanuėlis Veitas (Veit) kilme buvo žydas. Jo tėvas buvo didelis Šv. Rašto skaitytojas. Mokydamasis Pragos universitete filosofijos ir medicinos, E. Veitas retkarčiais užeidavo paklausyti ir teologijos dalykų. Kartą jis nugirdo S. Įstatymo pranašystes apie Išganytoją ir panoro tas vietas namie patikrinti. Pastebėjęs tai tėvas, kai kuriuos lapus visai išplėšė, kitus sutepė, kad negalima būtų išskaityti, o kitus suklijavo. Paklausius Emanuėliui, ką tai reiškią, tėvas šveitė jam į ausį. Tai buvo galutinis Emanuėlio pastūmėjimas studijuoti Šv. Raštą. Bestudijuodamas jis perėjo į Katalikų Bažnyčią. 1821 mt. Dr. Veitas įsišventė į kunigus. Jo pamokslai Vienos katedroje ir jo gražūs raštai žavėjo tūkstančius žmonių.

28. Jėzus tarp Šv. Rašto mokytojų.

Jėzui sukako dvylika metų. Pasiekęs šį amžių, žydų bernaitis turėdavo laikyti įsakytuosius pasninkus ir tris kartus į metus, būtent, Velykų, Sekminių ir Šėtrų šventėse, arba, jei per toli gyvendavo, tai bent Velykose, keliauti šventyklon (Atk. 16,16). Artinantis šventės dienai, ant kalnų uždegtos ugnys skelbdavo naujo mėnesio šventę; buvo taisomi keliai ir tiltai ir naujai nutepami kapų paminklai. Nors J. Kristus, kaipo Dievo Sūnus, Įstatymų Davėjas, to įsakymo galėjo ir

nesilaikyti, bet, atėjus Velykoms, nuvyko į Jeruzolimą ir tris dienas čia pasilikęs savo išmintingais atsakymais ir klausimais stebino Įstatymo aiškintojus ir mokytojus. Galimas daiktas, kad J. Kristus aiškino S. Įstatymo tas vietas, kuriose kalbama apie N. Įstatymo Leidėją, dieviškąjį Išganytoją.

29. „Laisvas“ Biblijos aiškinimas.

Indijoje nesenai buvo toks nuotykis. Gyveno ramus ir doras stabmeldys. Vieną dieną jis užgirdo apie garsų ir dosnų misijonorių, kurs ne tik pamokslus sakąs, bet ir pašalpų duodąs ir knygas dalinąs. Nuėjo geros valios žmogus pasiklausyti, paklausė patarimo ir tapo metodistu. Gavo tuojau Bibliją ir ėmė skaityti. Bet juo daugiau skaitė, juo labiau nepatiko jam metodistai. Perėjo į kitą sektą, iš tos į trečią, į ketvirtą. Vienintėlę tiesą rado tą pačią pas visus: skaityk Bibliją ir būsi geras krikščionis. Skaitė žmogelis atsidėjęs ir savo vaikus pas įvairius pastorius leido. Tačiau juo jie ėjo didyn, juo protestantų auklėjimas jiems darė mažiau įtakos. Pagaliau nė jokios. Maldingam žmogeliui jie buvo piūklas. Štai vieną gražią dieną, sūnums dar bemiegant, prie medinių namų durų atsirado nemaža krūva šiaudų, skiedrų, šakų. Tai buvo atlikta labai greitai. Dar greičiau pakištas degtukas. Namai pleška. Sūnūs pusnuogiai šoka persigandę per langus lauk. Subėgo kaimynai, norėjo gesinti, bet savininkas stovi su lazda ir grasina — kas drįs artintis prie gaisro! Namai sudegė. Savininką pašaukė į teismą. Nuėjo ramus, įsitikinęs, kad atliko šventą pareigą. „Dėl ko taip padarei?“ paklausė teisėjas. „Mano namai buvo pavirtę Sodoma ir Gomora: aš, jų savininkas, turėjau juos apvalyti kerštо ugnimi“, atsakė teisiamasis pranašo tonu. — Tai laisvo Šv. Rašto aiškinimo vaisius.

30. Pats save sugriovė.

Vienas katalikų dvasiškis nuėjo pas protestantą, kuris tuojau ėmėsi įrodinėti, kad Padavimai esą nereikalingi, nes visas Apreiškimas surašytas Šv. Rašte, arba Biblijoje. Kunigas paklausė paklausė protestanto kalbos ir paprašė duoti jam Bibliją. Protestantas surado didelę Bibliją, kurią kunigas pavartė pavartė ir grąžino, tardamas: „Aš noriu paskaityti iš tikrojo Šv. Rašto, o ne iš šios pasakų knygos“. — „Kaip tai! Ši knyga yra visų knygų knyga, nes joje surašytas Senojo ir Naujojo Įstatymo mokslas“. — „O iš kur pats žinai, kad čia tikrai dieviškas mokslas, o ne senų laikų pasakos, surinktos Palestinoje, Romoje, Paryžiuje ar kur kitur?“ — „Iš kur aš tai žinau? O gi iš savo tėvų ir senelių, kurie jau nuo senų senovės šią knygą laiko dieviškos kilmės knyga.“ Kunigas maloniai šypterėjo ir ramiai atsakė: „Na, dabar jau pats, tur būt,

pripažinsi, kad ir Padavimai būtini kiekvienam tikinčiajam. Kitaip argi protestantai žinotų, kad jų Biblija yra Dievo apreikštojo mokslo knyga.“

31. Stebuklingoji sutartinė.

Muzikos kapeliją sudaro keliolika ar net kelios dešimtys muzikų. Muzikai paprastai griežia kiekvienas kitokiu įrankiu, tačiau gaunasi gražiausia sutartinė (harmonija), nes jie visi seka vieno kapelmeisterio taktą. Panaši sutartinė yra Šv. Raštė ir Padavimuose, kuriuose yra visa tai, ką Dievas yra apreiškęs. Visų Šventų Knygų autorių sutartinė eina iš to, kad jie rašė vieno Įkvėpėjo — Šv. Dvasios vadovaujami ir įkvėpiami.

32. Trokštą vandens gausybėje.

Du vargšai jūreiviai, sudužus laivui, atsidūrė jūros bangose ir buvo nunešti į Amazonės upės žiotis. Juos rado didelis Amerikos laivas. Jie šaukė: „Trokštame! Gerti! Gerti!“ Taip buvo nusigandę, kad nebežinojo kur esą. Kapitonas jiems tai nurodė. — Tai vaizdas ieškančių tiesos, o nematančių katekizmo.

33. Didelis karaliaus knygynas.

Vienas Indijos karalius, vardu Tapsetinas, turėjo milžinišką knygyną, kuriam pergabenti į naują vietą reikėdavo apie šimtą kupranugarių. Karaliui nusibodo knygos tampyti ir įsakė knygyno prižiūrėtojui išrinkti tik pačias geriausias. Bet ir geriųjų knygų atsirado per 50. Tada karalius liepė išrinkti iš tų knygų pagrindines mintis ir jas surašyti į mažą knygutę. Nusižiūrėjęs, kaip tas pagonis karalius trokšta trumpai išreikštos išminties, vienas karaliaus krikščionis tarnas atnešė jam katalikų katekizmą ir tarė: „Viešpatie, štai trumpai surašytas visas išminties mokslas“. — Tarnas teisybę sakė, nes katekizme surašytas žmogų patenkinąs ir nuraminąs mokslas. Ne be reikalo Vienos pamokslininkas Zacharijas Verneris (Werner) († 1823) dažnai įsinešdavo į sakyklą katekizmą ir sakydavo: „Šioje mažoje knygutėje yra daugiau išminties, negu viso pasaulio filosofų moksle.“ Tai brangakmenis: mažas, bet brangus.

34. Katekizmas atvertė Papinį.

Italų rašytojas Jonas Papinis buvo bedievis ir rašė bedieviškas knygas. Jį išaugino tokie pat jo tėvai; jis net nebuvo krikštytas. Tačiau jo žmona buvo labai gera, mylinti Dievą moteriškė. Ji vaikučius iš pat mažens augino katalikiškai; pati mokė juos poterių ir siuntė į mokyklą pas vienuoles sesutes. Jai labai rūpėjo, kad ir vyras pažintų Dievą ir suprastų

Dievo gerumą. Vieną kitą kartą prašė jį, kad, pasiėmęs katekizmo knygelę, paklausinėtų vaikų, ką jie moką. Iš karto Papini nenorėjo nė į rankas imti katekizmo, bet, žmonos vis prašomas, sutiko. Papinis skaitydamas katekizmą susidomėjo Katalikų Bažnyčios mokslu. Jis pradėjo skaityti ir kitas katalikiškas knygas. Ir štai jis, priėmęs krikšto sakramentą, kartu su savo dukrele priėmė pirmąją šv. Komuniją. Katekizmas, mylinčios žmonos ir dukters maldos atvertė Papinį į Dievą.

35. Juristas nežino Dievo įstatymų.

Pietų Amerikos valstybės Ekvadoro prezidentas Gabrielius Garcija Morenas (Moreno) († 1875) mėgdavo retkarčiais nueiti į universitetą per baigiamuosius egzaminus ir paklausyti, ką moka jo būsimieji bendradarbiai—valdininkai. Vieną dieną jis išklausė egzaminų kandidato į teisių daktarus. Po egzamino Morenas maloniai jį pasveikino, palinkėjo gražiai darbuotis krašto ir žmonių gerovei ir, baigdamas, paklausė: „Tamsta šiandieną parodei savo išsimokslinimą teisėje. Ar tamsta ir katekizmą taip gerai moki? Teisių specialistas turi žinoti ir Dievo įstatymus.“ Jaunikaičiui sumišus, prezidentas paklausė jį vieno kito katekizmo dalykų. Bet jaunasis „Teisių Daktaras“ negalėjo į tai nieko atsakyti. Tada prezidentas tarė: „Mano pone, aš patariu tamstai užsidaryti keletą dienų pranciškonų vienuolyne ir tenai pasimokyti katekizmo. Katekizmo mokėjimas tamstai labai ir labai prasivers.“

36. Ištikimybė katekizmui.

Per didįjį karą 1914 m. vokiečių granatos ėmė skraidyti ant prancūzų miestelio Mėzo (Meuse). Buvo duotas įsakymas gyventojams kuo greičiausiai išsikraustyti į užfrontį. Viena vargšė našlė ašarodama rengė savo keturius vaikučius nemaloniai kelionei. Išėjus už miestelio, vienas jos vaikelis, kokių devintų metų berniukas, atsigręžė į miestelį ir sušuko: „Mama, aš užmiršau savo katekizmą!“ Vaikutis puolė prie motinos, prašydamas leisti jam sugrįžti namo ir susirasti užmirštą brangiąją knygutę. Motina ašarodama turėjo sūneliui aiškinti, kaip pavojingas būtų jo žygis grįžti į granatų lietų, ir pižadėjo tuojau nupirkti kitą katekizmo knygelę.

37. Tiesa katekizme.

Prancūzijos senato pirmininkas, didelis teisių žinotojas, juristas Troplongas (Troglong), 1869 metais sunkiai susirgo. Jausdamas gyvenimo galą, priėmė paskutiniuosius šv. sakramentus ir pasakė susirinkusiems: „Daug skaitęs, daug studijavęs ir ilgai gyvenęs, prisiartinus mirties valandai, pamatai žmogus, kad tikroji tiesa yra katekizme.“

III. RYŠYS SU DANGUMI.

„Kaip briedis trokšta vandens šaltinių, taip mano siela trokšta Tavęs, o Dieve!"

Psl. 42, 1.

38. Diderotas ir katekizmas.

Kartą didįjį tikėjimo priešą, prancūzų filosofą Diderotą († 1784), aplankė jo geras draugas ir rado bemokantį mažąją dukrelę katekizmo. Mergytei prasišalinus, svetys pareiškė Diderotui savo nustebimą, kokio jis patyręs pamatęs didįjį tikėjimo priešą su dukrele prie katekizmo. Diderotas nusijuokė ir tarė: „Aš nežinau kitokio pagrindo savo dukteriai gerai išauklėti, nes joks doros mokslas taip neveikia žmogų, kaip katalikų tikėjimas."

39. Religija prigimta.

Vienas mokslininkas auklėjo savo sūnelį visiškai atskyręs nuo pasaulio ir žodžio Dievas niekad jam nebuvo pasakęs. Tas mokslininkas norėjo patirti, ar pati sau palikta siela prieis prie Dievo pažinimo. Sukakus vaikui dešimčiai metų, tėvas pastebėjo, kad berniukas anksti rytą vis eina į sodą. Jis tyliai jį pasekė ir pamatė nuostabų dalyką — vaikas atsiklaupęs pakėlė rankas į patekančią saulę. Tuo jis davė nepaneigiamą įrodymą, kad žmogaus siela iš pat prigimties ilgisi Dievo. Ir jeigu jai uždaromas tikrasis kelias, ji patenka į įvairiausius paklydimus.

40. Misijonorius tarp pagonių.

Vienas Europos katalikas misijonorius, nuvykęs į karštuosius ekvatoriaus kraštus skelbti vietos pagonims J. Kristaus mokslą, tarp ko kita ėmė pasakoti jiems apie Europos orą. Misijonoriaus tėvynėje dažnai lyjąs lietus, žiemą, atšalus orui, vanduo pasidaręs kietas, o iš dangaus krintąs baltas sniegas ir visą žemę pridengiąs balta marška. Pagonys išsižioję klausė misijonoriaus kalbos, bet jokiu būdu netikėjo, kad pasaulyje būtų tokių jiems nesuprantamų dalykų. — Gyvas paveikslas tų, kurie sako: Ko nematome, į tai ir netikime. — Graikų galvotojo Pytagoro mokiniams užtekdavo pasakyti: „Autos efa", t. y. „Tai pasakė jis (Pytagoras)", ir jie viskam tikėdavo.

41. „Netikiu į tai, ko nematau".

Aludėje ponas gėrė alų. Šalia jo atsisėdo kitas ponas ir pradėjo kalbėti apie tikėjimą. Pirmasis (jo būta laisvamanio) įrodinėjo, kaip esą neišmintinga tikėti į tai, ko nematai. Ant-

rajam nekreipiant į tai dėmesio, pasakotojas nusigręžė į kitą kaimyną. Tuo metu tylėjęs ponas paėmė ir išgėrė kalbėjusiojo stiklinę alaus. Tasai atsigręžęs norėjo išgerti stiklinę alaus, bet ji jau buvo tuščia. „Tamsta išgėrei mano alų“, tarė jis kaimynui. „Argi tamsta matei?“, atsiliepė šis. Laisvamanis atsakė: „Nemačiau!“ — „Jeigu tamsta nematei, tai kaipgi gali tikėti, kad aš esu išgėręs tamstos alų. Juk pats tik dabar pasakei, kad netiki į tai, ko pats nematai“. Laisvamanis susigėdęs nutilo.

42. Trys pažvelgimai.

Vienas maldingas vyras visada būdavo linksmas. Kartą jį paklausė, kaip jis galįs visada būti toks laimingas? Vyras atsakė: „Kiekvieną rytą aš pirmiausia pažvelgiu į dangų. Ten aš randu suraminimą visuose skausmuose ir nelaimėse. Antra, aš pažvelgiu į žemę ir pamatau, kaip maža žemės tereikės mano karstui. Trečia, aš pažvelgiu į tuos žmones, kurie yra daug nelaimingesni už mane. Šitaip apsišarvojęs, aš jau ramus pradedu kasdieninius darbus“.

43. Kvailutis voras.

Gražų rugsėjo mėnesio rytą oras buvo pilnas voratinklių. Vienas siūlas kybojo aukšto medžio viršūnėje, o mažutis voras kopė į ją, kad tarp lapų galėtų numegzti tinklą. Po ilgo triūso tinklas buvo pabaigtas. Tai buvo tikrai geras prietaisas musėms gaudyti. Bet po keletos dienų pasirodė jis vorui esąs nepakankamai didelis, ir todėl darbštus vabzdelis pradėjo jį į visas puses platinti. Aukštyn einančių, stiprių siūlų dėliai darbas pasisekė. Voras didžiavosi savo darbu. Diena iš dienos jis ėjo storyn ir riebyn. Jo pilvelis pradėjo pūstis. Vieną rytą voras atsikėlė labai piktas ir paniuręs. Aplinkui buvo ūkana, ore neskraidė nė viena muselė... Ką tad tokią nuobodžią rudens dieną galima būtų pradėti? „Truputį pasivaikščiosiu“, nutarė voras, „ir apžiūrėsiu, ar nereikia kartais kur tinklas pataisyti“. Taip paniurusiai bevaikščiodamas, jis užėjo ilgą siūlą ir niekaip negalėjo atsiminti, kam jis priklauso. Voras žinojo kiekvieną šakelę ir kiekvieną siūlelį. Bet kas čia toks? Nesuprantama, kodėl jis veda tik aukštyn, tik į orą? Ką tai reikštų? Mat ilgos puotos dienomis kvailutis voras ir užmiršo, kad čia yra kaip tik tas pats siūlas, kuriuo jis užlipo į medį ir kurio padedamas jis mezgė savo tinklą ir paskui jį didino. „Šalin jį!“ sušuko voras ir perkando siūlą. Staiga visas tinklas krito žemėn, ir atėjęs voras rado jį gulintį ant krūmo, visą sudraskytą ir supainiotą. Voras liko be duonos ir be pastogės. Užteko vieno akimirksnio sunaikinti šitam puikiam darbui, nes voras

nesuprato aukštyn einančio siūlo prasmės. — Žmogaus siela irgi yra surišta su Dievu tokiu aukštyn einančiu siūlu. Šitas siūlas yra religija.

44. Tikėti yra protinga.

Vienas prancūzų laisvamanis generolas visiems gyrėsi savo netikėjimu. Kartą jis susitiko gatvėje kitą generolą, savo draugą. „Kur tu buvai?“ paklausė netikintysis. „Bažnyčioje; aš atlikau išpažintį“, atsakė tikintysis. „Ką? Tu dar atlikinėji išpažintį?! O aš laikiau tave rimtu ir apsišvietusiu vyru“. Nustebęs kalbėjo netikintysis. „Žinoma, čia kitaip ir būti negali“. Tai taręs, netikintysis generolas nuleido galvą ir pradėjo rimtai mąstyti. „Juo aš daugiau mąstau apie tikėjimo dalykus, juo labiau man darosi aišku, ką Bažnyčia moko“, tarė tikintysis generolas ir nuėjo į savo darbą. Nuo tos dienos netikintysis rimtai susirūpino tikėjimo klausimais: skaitė daug katalikiškų knygų, kalbėjosi su kunigais ir pagaliau vėl susitaikė su Bažnyčia, vėl pradėjo eiti sakramentų. Gilus galvojimas padarė jį vėl tikinčiu žmogumi.

45. Tėvo ar motinos laikytis?

Vienas Amerikos laisvamanis generolas mėgdavo tyčiotis iš savo tikinčiosios žmonos religingumo. Jam pasisekė atitraukti nuo tikėjimo ir sūnų. Tik duktė išliko ištikima motinos jai iš mažens įdiegtam tikėjimui. Duktė sunkiai susirgo. Nebebuvo vilties jai pasveikti. „Mielas tėve“, tarė ligonis, „aš greit mirsiu. Pasakyk, ko man laikytis: ar ką tu man apie religiją sakydavai, ar ko motina mane iš mažens išmokė?“ Generolas taip susijaudino, kad puolė ant kelių prie sergančios dukters lovos, apsiliejo griaudžiomis ašaromis ir tarė: „Vaikeli, laikykis to mokslo, kurio tave išmokė motina.“ Duktė atsiliepė: „Tada ir tu, tėve, privalai tikėti.“ Generolas niekad nebeužmiršo mirštančios dukters žodžių, ėmė lankyti bažnyčią ir jautėsi tūkstantį kartų laimingesnis, negu prieš tai.

46. „Ir aš dabar jau tikiu.“

Buvo tai per Didįjį karą Argonuose. Po smarkaus mūšio vienas majoras su kareiviais perrišinėjo lauke tebegulinčius sužeistuosius. Artinantis prie vienų namų griūvėsių, pasigirdo silpnas balsas: „Majore! Aš mirštu; pašauk man kunigą.“ Priėję pamatė mūro liekanų atsišliejusį mirtinai sužeistą kareivį, kurio abiejose pusėse gulėjo jau sustingę du lavonai. Majoras jau rengėsi nešti nelaimingąjį į lauko ligoninę, bet jis tarė: „Majore! Matau, kad kunigo jau nebeprisišauksiu. Aš dabar jau tikiu, nors pirma buvau netekęs tikėjimo. Štai vienas šitų draugų mane atvedė prie Dievo. Sunkiai sužeistas

jis šaukėsi kunigo. Nebesulaukęs kunigo, jis pamirkė pirštą savo kraujuje ir parašė ant sienos: Tikiu į Dievą. Ir tuojau numirė. Ir aš dabar mirštu kaip tikintis, kaip krikščionis". Ir sužeistasis tuojau numirė.

47. Netikintis, kurs tiki už visus labiau.

Kartą traukiniu važiavo maldininkų grupė su savo klebonu. Į tą patį vagoną įlipo ir nepažįstamas vyras. Pamatęs ražančių, nepažįstamasis tarė: „Ar jūs tikite tokiems niekams? Aš niekam netikiu!" Klebonas ramiai jam atsakė: „Brangusis! Aš įrodysiu, kad tamsta labiau tiki už mus visus". Nepažįstamasis gynėsi ir prižadėjo nepykti, ką klebonas pasakys apie jo tikėjimą. „Mano pone! Juk tamsta tiki, kad čia esi visų išmintingiausias. Aš gi drąsiai atsakysiu: niekas iš mūsų tam netiki". Visi balsu nusijuokė, o susigėdinęs vyras išdūlino galvą nuleidęs į kitą vagoną.

48. Ne Dievas, tai velnias.

Kartą du ponai įsikalbėjo apie tikėjimą. Pirmasis sako antrajam: „Kokį tikėjimą tu išpažįsti?" — „Aš neturiu jokio tikėjimo. Mano širdis šiuo atžvilgiu gryna, kaip tuščias balto popierio lapas", atsakė antrasis ponas, kurs tarėsi esąs netikintysis. „Mano pone", kalbėjo toliau pirmasis ponas, „žiūrėk, kad į tamstos širdį velnias neįrašytų savo vardo". Šitie išmintingo, rimto, tikinčio žmogaus žodžiai padarė antrąjam nepaprasto įspūdžio. Jis vėl ėmė tikėti. Tai buvo žymus mokslininkas, vardu Buchenau, kurs besimokydamas buvo apsileidęs tikybinėse ir bažnytinėse pareigose ir net ėmęs tikėjimą niekinti.

49. „Pakvitavimas būtinas".

Prancūzų senatorius Remodas (Remaud) iš Pirenėjų nuvyko į Paryžių ir išnuomavo ilgesniam laikui dideliame viešbutyje keletą kambarių. Nuomos mokestį (150 frankų mėn.) iš anksto sumokėjo. Gavęs pinigus, viešbučio savininkas paklausė: „Gal reikia pakvitavimo?" Senatorius atsakė: „Ne! Tai nereikalinga. Dievas matė". Viešbučio savininkas nusišypsojo ir tarė: „Vadinasi, tamsta dar tiki į Dievą?!" — „Žinoma? O juk ir tamsta esi tikintis žmogus?" — „Aš jau senai nebetikiu į Dievą", atsakė išdidžiai savininkas. „Jeigu šitaip, tai pakvitavimas būtinai reikalingas", užbaigė senatorius.

50. Lygus su šunimis ir katėmis.

Turtingas ponas pakvietė į pokylį daug svečių. Vienas jaunikaitis, norėdamas pasigirti savo netikėjimu, pradėjo prie stalo taukšti visokius niekus. Draugai jį įspėjo, kad savo

netikėjimu nėra ko viešai girtis, ypač nemandagu tokius dalykus kelti aikštėn pokylyje. „Ko aš galiu slėptis? Argi čia aš vienas netikiu į Dievą?“ Karščiavosi tuštybės pilnas jaunikaitis. „Oi, ne! Į Dievą čia netiki dar šunes ir katės. Bet tie gyvulėliai neturi proto, tai jie negali tuo ir pasigirti“. Ramiai kalbėjo jaunikaičio kaimynė ponia, visiškai sugėdindama neišauklėtą jaunikaitį. — Žymusis prancūzų gamtininkas Cuvier († 1832) kartą viešame posėdyje pasakęs: „Tik paiki ir vaikezai gali neigti Dievą“.

51. Fridricho II nusivilimas laisvamanybe.

Didžiojo pracūzų laisvamanio ir piktžodžiautojo Voltaire draugas, Prūsijos karalius Fridrichas II (1470 - 1786), taipgi didelis laisvamanis, savo viešpatavimo pabaigoj pastebėjęs, kad jo piliečių subedievėjimas didina prasikaltimų skaičių, viešai prisipažino: „Aš per laisvai elgiaus religijos klausimuose. Mielai išsižadėčiau savo didžiausių laimėjimų kovų laukuose, kad tik galėčiau grąžinti krašte tikėjimo meilę“. Ir kulto ministeriui jis pasakė: „Atgaivinki mano krašte religiją!“

52. „Jei nebūtų Dievo, turėtumėm jį sukurti“.

Prancūzų XVIII šimt. revoliucijos kraugeringųjų vadų vadas Robespierre, pamatęs, kad 1793. XI. 7 d. uždraudimas katalikiškojo tikėjimo daro krašte nebegalimą gyvenimą, pareiškė: „Jei ir nebūtų Dievo, turėtumėme jį sukurti!“ Ir 1794 metais jis paliepė Konventui nutarti ir paskelbti, kad „Dievas tikrai yra ir kad žmogaus siela yra nemirtinga“. Be tikėjimo žmonės tampa plėšrieji žvėrys.

53. Religijos Judas.

Vienas jaunas juristas, kilęs iš žymios Amsterdamo katalikų šeimos, norėdamas gauti valstybinę tarnystę, nuėjo pas Olandų ministerį Modermaną (Moddermann) († 1904), griežtą protestantą. Ministeris paklausė jaunikaitį, kokio jis tikėjimo. „Aš esu katalikas, bet katalikų tikybą mažai tevertinu“, atsakė neišmintingas jaunikaitis; jis tarėsi savo tikėjimo neįvertinimu įtiksiąs uoliam protestantui. Bet ministeris atsakė: „Deja, aš tamstai vietos neturiu, nes menkas bus valstybės tarnautojas tas, kurs nevertina savo religijos“.

54. Netikinčiu nepasitiki!

Vienas netikintis bankierius susibankrutavo. Ateina į banką trys žmonės ir ima skųstis dėl žūstančių savo didelių indėlių. Vienas sako: „Jis mane apgavo 80.000 frankų“. Antrasis sako: „Aš netekau 100.000 frankų“. O tretysis sako: „Mano tik 10 frankų žuvo“. Pirmieji nustebo ir klausia: „Kaip

tai galėjo būti? Juk pats visada laikydavai šitame banke didelius indėlius". Tas ramiai atsakė: „Taip, laikydavau, bet tik ne pastaruoju laiku. Nesenai aš perskaičiau laikraščiuose šito bankieriaus kalbas, pasakytas viešuose susirinkimuose. Ir pastebėjau, kad jo tyčiojamasi iš tikėjimo. Šis žmogus, tariau pats sau, nevertas mano pasitikėjimo, nes kas netiki, kas nebijo Dievo, tas gali viską padaryti. Nuėjau į banką ir atsiėmiau savo indėlius".

55. Religija ir laisvė.

Van Thiersas (Thiers) 1849 met. Paryžiaus parlamente kalbėjo apie mokymo laisvę. Jam buvo iš vietos pastebėta, kad Bažnyčia priešinasi laisvam mąstymui ir tuo pačiu dabartinei visuomenės santvarkai. Tada Thiersas atsakė: „Aš didžiuojuos, gyvendamas šio amžiaus visuomenėje; daug studijavau tą vadinamąją laisvamanybę ir visada prieidavau išvadą, kad religija tik tiems kliudo mąstyti, kurie mąstyti dar nėra priaugę".

56. Tikėjimas ir mokslas.

Vienas įžymus prancūzas savo knygoje „Religija ir gamtos mokslai" rašo: „15-17 šimtmetyje buvo 82 pasižymėję gamtininkai. Tarp jų buvo 79 tikintys, tuo tarpu apie kitus tris nieko negalima žinoti. 18 šimt. tarp 55 įžymiausių to meto mokslo žmonių buvo 39 tikintys. 5 į Dievą netikėjo, o apie likusius 11 neturime žinių. 19 šmt. tarp 432 mokslininkų tikėjo į Dievą ir pripažino sielos nemirtingumą 367"..

57. „Filantropija".

Prancūzų Direktorijos narys Lepo (Lepaux) po ilgo galvojimo išrado naują religiją, kurią pavadino „Filantropija". Deja, jo religija neturėjo pasisekimo. Eina Lepo pas ministerį Taleirandą (Talleyrand) († 1838) ir pasiskundžia jam savo nepasisekimu. Išmintingas vyras taip jam atsako: „Manęs nestebina tamstos nepasisekimas. Jei nori laimėti, eik į žmones ir daryk stebuklus. Pagydyk ligonius, prikelk mirusius, trečią dieną atsikelk iš numirusių, tada tikrai tamstai įtikės visas pasaulis". Lepo išėjo nuleidęs galvą.

58. „Dievas nemiršta!"

Morenas (Moreno), Ekvadaro (Amerikoje) prezidentas, buvo karštas katalikas, todėl jo nekentė Bažnyčios priešai ir tykojo jį nužudyti. 1875 mt. rugpiūčio 6 d., J. Kristaus Atsimainymo šventėje, Morenas prieš iškilmingą parlamento atidarymą priėmė šv. komuniją. Tą pačią dieną jis buvo sąmokslininkų nužudytas. Mirdamas Morenas pasakė: „Dievas nemiršta!"

IV. ALFA IR OMEGA.

„Aš esu Alfa ir Omega, pradžia ir galas, sako Viešpats Dievas, kuris yra, kuris buvo ir kuris ateis, Visagalis".

Apr. 1,8.

59. Jėzuitas, laisvamanis ir globusas.

Jėzuitas Antanazas Kircheris (Kircher), didis fizikas ir astronomas, turėjo laisvų pažiūrų draugą, kurs gerbė jėzuitus dėl jų mokslingumo, bet nesigilino į jų skelbiamą religijos mokslą. Tikėjimą į Dievo buvimą jis laikė tik kunigų žaidimu, jokiu būdu ne mokslininkų vertu dalyku. Kartą kun. Kircheris darbavosi savo kambaryje, įsigilinęs į savo astronomiškus tyrinėjimus. Įėjęs minėtasis jo draugas nedrįso mokslininko atitraukti nuo darbo ir apžiūrinėjo kampe stovintį milžinišką globusą. Bet švelnusis kunigas tuojau metė savo darbą ir paklausė įėjusio, kaip patinka globusas. „Nepaprastai", atsakė tasai, „bet pasakyk man, tėve, kas gi jį padarė?" — „Kas jį padarė? Niekas!" ramiai atsiliepė kunigas. „Tamsta iš manęs tyčiojies!" susiraukęs burbtelėjo atėjusis, kai kun. Kircheris tvirtino, kad globusas pats kambary atsiradęs. „Ach, mano meiluti! Kaipgi tu sakai, kad dar didesnis ir nuostabesnis globusas — visata yra atsiradusi savaime, jei netiki, kad šis globusas iš nieko atsirado?"

60. Įrodymas kišenėje.

„Įrodymą, kad yra Dievas, aš nešioju savo kišenėje", tarė kartą ispanų filosofas Balmes, žiūrėdamas į savo laikrodį. — Prancūzų arkivyskupas Fenelonas pavakarį išėjo pasivaikščioti su globojamu našlaičiu. Temstant padangėje pasirodė daug žvaigždučių. Arkivyskupas išsiėmė iš kišenės laikrodį. Buvo aštunta valanda. Pamatęs laikrodį, vaikas sušuko: „Kaip gražus laikrodėlis! Ar negalėtumei leisti man jį apžiūrėti". Fenelonas padavė vaikui laikrodėlį. Kai vaikas pradėjo laikrodėlį visaip vartalioti, arkivyskupas tarė: „Argi tai nenuostabu, Liūduke, kad šis laikrodėlis pats pasidarė!" — „Kaip tai?" šypsodamasis paklausė vaikiukas. „Taip, pats savaime ėmė ir atsirado", vėl atsakė arkivyskupas. „Vienas keleivis rado jį dykumoje, kurioje joks žmogus negyvena; tik nebeatmenu kurioje. Be abejojimo, laikrodėlis ten savaime atsirado, nes dykumoje žmonės negyvena". — Tai negalimas daiktas," atsiliepė Liūdukas; „tamsta juokauji". — „O kodėl negalima, kad laikrodėlis patsai pasidarytų"?—„Ak, tėve dvasiškasis! Kaipgi laikrodėlis pats pasidarys? Kokio sumanu-

mo, kokios išminties reikia sudėlioti tiek ir tokių ratelių, kad jie vienas kitą užkabintų ir suktų, jiems sukantis eitų rodyklės... Ir ne kiekvienas mūsų tai padarys, nors kažin kaip mėgintumėm ir stengtumėms. Dėl to negali būti, kad ir šis laikrodėlis būtų pats pasidaręs. Niekad į tai neįtikėsiu! Laikrodžio išgalvotojas turėjo būti išmintingas sumanus žmogus"... Fenelonas paėmė Liūduką už rankutės ir, rodydamas į žvaigždėtą dangų, tarė: „O ką tu, vaikuti mielasis, pasakysi apie tuos, kurie sako, kad visi tie dangaus stebuklai patys pasidarę ir nėsą jokio dangaus ir žemės Padarytojo?" — „Argi gali būti tokių neišmintingų žmonių", atsiliepė vaikiukas, „kurie tokią paikybę drįstų skelbti?" — „Taip, brangusis vaikuti, yra, nors jų, dėkui Dievui, ne daugiausia. Aišku, kad laikrodėlis ne savaime atsirado. Jį padarė žmogus. Taip pat ir tas gražusis dangus ir visas pasaulis yra padarytas tos begalinės Būtybės, kurią mes Dievu vadiname".

61. „Mano vardas užaugo darže!"

Škotijos filosofas Beathie turėjo šešerių metų sūnelį, kurs jau mokėsi skaityti, bet apie Dievą dar nebuvo girdėjęs nė žodžio. Tėvas tyčia atidėliojo aiškinimą apie Dievą, kad paskum, progai pasitaikius, jaunas protas geriau įsidėmėtų tą aukščiausią Tiesą. Kartą tėvas išrašė daržo kampe ant lysės sūnelio vardo pirmąsias tris raides ir pasėjo užbrėžtoje vietoje astrų sėklų. Po kiek laiko atbėga pas tėvą nustebęs vaikiukas ir kalba: „Tėte, mano vardas užaugo darže!" Ir kai tėvas, nuėjęs prie tos lysės, šaltai pasakė: „Čia nėra nieko ypatingo! Tai savaime atsirado", vaikiukas, eidamas paskui tėvą ir traukdamas jį už skverno, rimtai kalbėjo: „Tėte, tatai negalėjo savaime atsirasti. Tai turėjo kas nors padaryti!" — „Tušti visi žmonės, kuriuose nėra žinojimo Dievo ir kurie iš matomų gėrybių negalėjo suprasti To, Kurs yra, nei, įsižiūrėdami į darbus, nepažino, kas jų darytojas, bet arba ugnį, arba vėją, arba judrų orą, arba žvaigždžių skritį, arba gausų vandenį, arba saulę ir mėnulį laikė valdančiais pasaulį dievais" (išm. 13,1 — 2).

62. Dievo pėdos.

Prieš keliolika metų Arabijos dykumomis keliavo vienas laisvamanis prancūzas mokslininkas. Drauge su juo keliavo ir arabas. Nusileidus saulei, arabas paklojo ant žemės kilimą ir, ant jo atsiklaupęs, ėmė melstis. Kai arabas pabaigė savo maldą, prancūzas su panieka į jį pažvelgė ir tarė: „Ką čia tu darai?" — „Meldžiuos!" — „Meldies?.. Į ką gi reikia melstis?" — „Į Alachą, į Dievą!" Mokslininkas nusijuokė ir tarė: „Bet ar tu tą Dievą esi matęs?" — „Ne!" — „Ar tu kada Dievą esi

rankomis apčiuopęs ar kaip kitaip jutęs?“ — „Ne!“ — „Tai tu esi visiškas kvailys, jei garbini Dievą, kurio nesi matęs, nei girdėjęs, nei kitokiu būdu patyręs“. Arabas į tokį piktžodžiavimą nieko neatsakė. Abu sugulė. Anksti rytą abu atsikėlė. Išeidamas iš palapinės mokslininkas tarė savo palydovui arabui: „Čia būta kupranugario!“ Arabo akys nušvito. Jis švelniai paklausė mokslininką: „Ar tamsta kupranugarį esi čia matęs?“ — „Ne!“ — „Ar tamsta esi jį palietęs rankomis? — „Ne!“ — O gal tamsta esi šiaip kaip nors jį čia jutęs?“ — „Visai ne!“ — „Na, tai tamsta esi tikrai nuostabus mokslininkas, jei tiki į kupranugarį, kurio nesi nei matęs, nei girdėjęs, nei palietęs!“ Prancūzas jau pykterėjęs atsakė: „Betgi aš apie kupranugario buvimą sprendžiu štai iš šių pėdų“... Tuo metu pasirodė ir saulė rytuose. Arabas ištiesė į ją ranką ir tarė: „Štai ir Dievo pėdos! Visi kūriniai rodo esant ir jų kūrėją — Dievą“.

63. Kas yra Dievas?

Kartą kunigaikštis Hieras (Hiero) paklausė didįjį galvotoją Simonidą (Simonides), kas iš tikrųjų yra Dievas? Simonidas paprašė leisti jam vieną dieną apie tai pagalvoti. Rytojaus dieną Simonidas paprašė laukti atsakymo dar dvi dienas. O trečią dieną Simonidas prašė jau keturių dienų. Kadangi Simonidas, kaip tik ateidavo laikas atsakyti į kunigaikščio klausimą, vis prašydavo atsakymo laukti ir laukti, Hieras nustebo ir pagaliau tarė galvotojui: „Ką reiškia tavo toks delsimas?“ — „Ak, kunigaikšti,“ atsakė vaitodamas Simonidas, „juo ilgiau aš galvoju, juo sunkiau man darosi atsakyti, kas iš tikrųjų yra Dievas“.

64. Dievas Trejybėje vienas.

Viename susirinkime daug ir ilgai ginčytasi, kaip gali būti vienas Dievas trijuose asmenyse. Pagaliau išeina vienas paprastas, bet giliai tikintis žmogelis, paima tris indus ir įpila — į vieną vandens, į antrą sniego ir į trečią ledo. Tai parodęs susirinkusiems, viską sumaišė. Netrukus iš sniego, ledo ir vandens beliko tik vienas vanduo. Taip žmogelis vaizdžiai parodė, kaip reikia suprasti Švenč. Trejybė.

65. Palyginimai.

Šv. Patrikas, Airijos apaštalas, atsidėjęs skelbė pagonims Švč. Trejybės paslaptį. Pagonys ilgai nesuprato, kaip gali būti trys dievai viename Dievuje. Tada šv. Patrikas paėmė dobilo lapą, parodė jį pagonims ir tarė: „Ar matote šitą dobilo trilapį? Čia vienas dobilo lapas, o betgi jame yra trys lapai. Taip pat ir viename Dievuje yra trys asmenys“. —

Šviesą sudaro trys pagrindinės spalvos: mėlyna, geltona ir raudona. Šitas spalvas galima matyti leidžiant šviesą per prizmą (kampuotą stiklą). — Kai kurie brangakmeniai (ametistai), žiūrint į juos iš trijų pusių, šviečia trijomis spalvomis: purpurine — raudona spalva, kuri reiškia galybę ir primena visagalį Dievą Tėvą; žydraine — mėlyna spalva, kuri reiškia nuolankumą ir primena Dievo Sūnų, pasaulio Išganytoją; ružava — raudona spalva, kuri reiškia meilę ir primena Šv. Dvasią, uždegančią mumyse Dievo ir artimo meilę. — Jeigu saulėtą dieną žiūrėsi į vandenį, matysi jame antrą saulę, o pastatęs prieš vandenį veidrodį, pamatysi ir trečią saulę, nors tikrumoje tėra viena saulė. — Ugnyje mes skiriame liepsną, šviesą ir šilimą. — Saloje Havai, kuri dėl savo gėlių gražumo vadinama „pasaulio gėlių rojumi“, auga Koali — Abvahu gėlė, kurios žiedai iš ryto esti purpurinės, vidūdienį — žalios, o vakare — safirinės - mėlynos spalvos. — Meksikoje surasta gėlė — chameleonas, kuri esti iš ryto baltos, po pietų raudonos ir vakare mėlynos spalvos. Ši gėlė labai gardžiai kvepia, bet tik vidūdienį. — Medį sudaro šaknys, stuomuo ir vainikai. — Žmonių šeimą sudaro tėvas, motina ir vaikas. Iš Adomo paėjo Ieva, o iš abiejų gimė vaikas. Taip ir Švč. Trejybėje: Sūnus paeina iš Dievo Tėvo ir Šv. Dvasia iš Tėvo ir Sūnaus. — Viena yra gamtoje medžiaga, bet ji pasireiškia arba garų, arba skysčių, arba kietų daiktų pavidale. — Viena yra saulė, bet joje skiriame pačią saulę, šviesą ir šilumą. — Žmogaus siela: protas, valia, jausmai.

66. Aš... tu... jis.

Vienas laisvamanis kalbėtojas mėgdavo pajuokti tikėjimą. Ypač Švč. Trejybės paslaptį jis užkabindavo. Kartą vienas iš klausytojų jam tarė: „Kaip tamsta nenori pripažinti Švč. Trejybės, kada tamstoje pačiame yra trejybė?“ Kalbėtojas paklausė: „Kaip tai? Prašom paaiškinti“. — „Aš tuojau tai įrodysiu,“ atsakė tasai. „Bet pirma pasakyk man, kiek yra įvardžiuose asmenų?“ — „Jei gerai prisimenu, trys: pirmasis — aš, antrasis — tu ir trečiasis — jis.“ — „Gerai. Dabar pasakyk man, kas yra tas „aš“, kada tamsta sakai: aš vaikštau?“ — „Aišku, tai aš pats.“ — „O jeigu tuo momentu tamstos žmona sako: tu vaikštai, — kas tada bus tasai — „tu“? — Žinoma, kad aš pats.“ — „Na, o jei tą valandą aš matau tamstą vaikštant ir sakau: jis vaikšto, — kas tada bus tasai — „jis?“ — „Suprantama, kad visada būsiu aš pats.“ — „Na, tai dėl ko tamsta nenori, kad Dievas būtų Trejybėje vienas, kada tamsta pats esi trejybėje vienas. Aš, tu jis — tai trys asmenys tamstoje viename“... Klausytojai papliupo juoku. Laisvamanis kalbėtojas susigėdinęs tuojau išsinešdino.

67. Šv. Augustinas ir vaikelis pajūryje.

Kartą šv. Augustinas vaikšto pajūriu ir svarsto, kaip gali būti Dievas trijuose asmenyse. Pajūryje pamato vaikiuką, kurs atsidėjęs pilsto sauja vandenį iš jūros į prasikastą smėlyje duobutę. Šv. Augustinas sustojo, pažiūrėjo ir tarė vaikiukui: „Mielas vaikeli! Ką gi tu čia darai?“ — „Aš piliu vandenį iš jūros į savo duobelę“, atsakė vaikiukas. Šventasis maloniai nusišypsojo. Paskum vaikiukas pridūrė: — „Taigi, Augustine, aš greičiau perpilsiu sauja vandenį iš jūros į savo duobutę, negu tu savo silpnu protu apimsi Švenč. Trejybės paslaptį“.

68. „Volteras miręs — Dievas gyvena“.

18 šmt. bedievystės idėjų skleidėjas Prancūzijoje Volteras (Voltaire) įsimanė nustumti Dievą nuo savo amžinybės sosto. Kartą darydamas iškilą su keletu savo sekėjų į vieną dažnai lankomą vietą netoli Paryžiaus, jis vėl diegė jiems savo pragaištingas mintis. Tada vienas jo jaunų sekėjų, sujaudintas savo mokytojo idėjomis, įrašė lankomojoje vietoje esamoje knygoje šiuos žodžius: „Senasis Dievas yra miręs — tegyvuoja Volteras per amžius!“ Šimtui metų praėjus ir Volterui jau senai nužengus į kapą, jaunas filosofas de Lamennais, radęs tuos žodžius, puslapio pakraštyje pridėjo: „Volteras yra miręs — o senasis Dievas gyvens per amžius!“

69. Paraudo, kaip vėžys.

Vienoje mokykloje per tikybos pamoką kapelionas paklausė netikinčių tėvų vaiką, kiek yra dievų? (Tas vaikas turėjo iš visų dalykų blogiausius pažymus). Paklaustasis atsistojo ir tarė: „Nėra jokio Dievo! Ir mano tėvas taip sako.“ Kapelionas suspausta širdimi kreipiasi į Šv. Dvasią, prašydamas sau proto apšvietimo, kad galėtų išmintingai pasielgti su netikinčiu vaiku. Ūmai jam kilo mintis paklausti gabų vaiką apie tą patį dalyką. Paklaustas geriausias klasėje mokinys atsakė: „Be jokių abejojimų yra gerasis Dievas“. Tada kapelionas kreipiasi į visą klasę: „Matote, vaikučiai, gabiausias jūsų draugas nesvyruodamas pasakė: Yra Dievas! Dievą neigia tik blogiausius pažymius turįs mokinys. Taigi dabar jūs, vaikučiai, aiškiai matote, kaip teisingai pasakyta Šv. Rašte: Paikasis sako savo širdyje: nėra Dievo“ (Pr. 13,1). Visoje klasėje matėsi didžiausias pritarimas kapelionui. Tariamasis netikintis vaikas labai paraudo. Nuo to laiko tasai vaikas nebedrįsdavo taip akiplėšiškai atsiliepti klasėje per pamokas. — „Kas gi piktžodžiautų Šventajai Dvasiai, tas neturės atleidimo per amžius“ (Mork. 3,29).

V. VISA MATANTI AKIS.

„Nieko nėra uždengta, kas nebus atidengta, nė paslėpta, kas nebus žinoma".

Mat. 10,26.

70. Visa matanti akis.

Senovės legenda pasakoja apie tokį žmogų, kurs iš pažiūros atrodė švenčiausias, o iš tikro buvo užkietėjęs nusidėjėlis. Jis buvo slapta padaręs labai sunkią nuodėmę ir ją slėpė net per išpažintį. Taip praėjo daug metų. Kartą ties jo namais sustojo pavargėlis ir paprašė išmaldos. Žmogus davė keleiviui visko, ko tik tas prašė. Bet pavargėlis jam tarė: „Dar vieno daikto tave paprašysiu. Eik, atsinešk vandens ir ištrink man galvą. Už tai suteiks tau Dievas didelę malonę". Paklausęs nepažįstamojo, jis atsineša vandens ir ima trinkti jo galvą. Bet ūmai pašoksta nuo pavargėlio, pamatęs jo viršugalvyje nepaprastai spindinčią akį. Tada pavargėlis jam jarė: „Ši akis matė tavo nuodėmę". Pavargėlis tuojau dingo. Žmogus suprato, kad tai buvo visa matanti Dievo akis. Nuėjęs išpažino senai slėptą nuodėmę.

71. Stebuklingoji žolelė.

Ispanijos karalius Pilypas II († 1598) kartą pasišaukė vieną šventą vienuolį ir jam tarė: „Šventasis vyre! Aš girdėjau, jog tu žinai tokią žolelę, kuri tave apsaugo nuo visų sunkių nuodėmių. Ar negalėtumei ir man parodyti tą žolelę?" Vienuolis maloniai atsakė: „O taip, Jūsų Didybe, šiame dalyke aš galiu tamstai mielai patarnauti. Ši žolelė lengvai gaunama, ir kiekvienu laiku galima lengvai ja naudotis." Karalius dar labiau susidomėjo ir nudžiugęs sušuko: „Na, tai pasakyk man ją, pasakyk!" Vienuolis rimtai atsakė: „Ta stebuklingoji žolelė — tai gyvenimas Dievo akivaizdoje".

72. „Mano Viešpats nėra prasišalinęs".

Pas vieną poną darbavosi du darbininku: krikščionis ir pagonis. Ponui prasišalinus, pagonis tarė krikščioniui: „Gerai, kad ponas prasišalino. Dabar galima nedirbti". Krikščionis jam atsakė: „Mano Viešpats nėra prasišalinęs. Jis žiūri į mane iš dangaus". — Š. Amerikos darbdaviai, priimdami naują darbininką, visada klausdavo, kokioje mokykloje jis mokęsis: tikybinėje ar betikybinėje? — Kartą pas didįjį prancūzų bedievį Volterą svečiavosi jo bendraminčiai D'Alembert ir Diderot. Šiems pradėjus prie stalo piktžodžiauti, Volteras tarė: „Aš prašau jus, nekalbėkite taip prie tarnų, nes, prisi-

klausę bedieviškų kalbų, kitą naktį jie gali ir mane ir jus nužudyti.“ Volteras yra parašęs, kad jis, būdamas didelis ponas, netikinčių tarnų nelaikytų.

73. „Dievas mus mato“.

Benediktas — Juozapas Labre, dar vaiku būdamas, gyveno pas savo dėdę kunigą. Vieną vakarą kunigas pasiuntė mažąjį Benediktuką į daržą parinkti prinokusių žemuogių. Tuojau atsirado jo žaidimų draugas ir tarė: „Duok man, Benediktai, porą uogų“. Gerasis berniukas atsakė: „Uogos ne mano, bet dėdės. Eik, pasiprašyk: jei leis, aš ir tau duosiu uogų“. Benedikto draugas tuojau nubėgo prie kunigo namo, bet greit vėl grįžo ir tarė: „Aš nedrįsau jo prašyti uogų. Tu pats gali duoti man jų bent porą saujų. Juk čia dabar niekas mus nemato“. Benediktas pakilo ir rimtai atsiliepė: „Mus niekas nemato! O gi Dievas?! Ar tau ne gėda dėl saujos saldžių uogų įžeisti Dievą? Jeigu tu dabar nebijai Dievo mažmožį imdamas, tai tu greit užsimirši ir dideliuose dalykuose“. Mažojo šventuolėlio žodžiai giliai įsmigo jo draugo sielon, ir tasai niekad jų nebeužmiršo per visą gyvenimą.

74. Berniukas ir obuolių krepšys.

Vienas tėvas pasiuntė savo sūnelį pas kaimyną kažko jam parnešti. Berniukas įėjo kambarin, kuriame nebuvo jokios gyvos būtybės, ir pamatė skanių obuolių krepšį. Obuoliai vaikiuką taip sugundė, kad jis, apsidairęs, jau buvo beimąs juos iš krepšio. Bet ūmai prisiminė katekizmo tiesą, kad Dievas yra kiekvienoje vietoje ir mato visus mūsų darbus, ir tarė, atsitraukdamas nuo krepšio: „Ne, neimsiu nė mažiausio obuolėlio, nes Dievas mane mato“. Tuo pačiu metu atėjo šeimininkas ir, pamatęs berniuko sąžiningumą, tarė jam: „Tu esi geras vaikas, nes gyveni Dievo akivaizdoje. Dabar imk šitų obuolių, kiek tik tu nori“.

75. Nekaltoji Zuzana.

Babilonijoje du senu žydu teisėju, žadinami nevaldomų jausmų, sumanė prievarta įtraukti į nuodėmę turtuolio Joakimo žmoną Zuzaną. Kartą, kai ji buvo viena, juodu įlindo į sodą ir pradėjo ją kalbinti nusidėti. „Niekas mus nematys“, sako juodu, „bet jeigu tu nesutiksi, mudu tave apskųsiva kaip paleistuvę“. Zuzana jiedviem atsakė: „Aš suspausta iš abiejų pusių. Jeigu aš tą nuodėmę padarysiu, — turėsiu mirti; ir jeigu nepadarysiu, iš jūs rankų vistiek neišsisuksiu. Verčiau pakliūti į judviejų rankas ir kęsti gėdą bei mirtį, negu nusidėti Dievo akivaizdoje“. Ir, tai tarusi, pradėjo garsiai šaukti. Abudu teisėjai taipgi pradėjo rėkti.

Subėgo žmonių. Teisėjai ją apskundė, pristatė į teismą ir neteisingai pasmerkė mirti. Kai Zuzana buvo vedama žudyti, Danielius pranašas sulaikė minią, kuri pagal žydų įstatymus turėjo teisę pasmerktą nužudyti. Danielius tvirtino, kad Zuzana yra nekalta. Ją sugrąžino atgal į teismą ir čia pranašas, ištyręs abudu skundiku atskirai, įrodė pasmerkimą esant melagingą. Teismas nutarė abudu skundiku nužudyti.

76. Napoleono dvasia.

Napoleonas I, ištremtas į šv. Elenos salą, pasidarė maldingas; jis mielai kalbėdavo apie Dievą ir dieviškus dalykus. Bet su Napoleonu drauge buvęs ten generolas Bertrandas tų dalykų nemėgdavo. Kartą jis paklausė Napoleoną: „Kas yra Dievas? Juk jo nėra niekas matęs!“ Napoleonas atsakė: „Bet jūs nesate matę ir mano dvasios. Tačiau dėl mano žygių jūs sakydavote: jis yra didelis dvasios žmogus! Bet ką reiškia mano menkučiai darbai Aukščiausiojo kūrybos akivaizdoje? Ką reiškia blizgančių ginklų žvangėjimas milžiniškųjų žvaigždžių sukimosi akivaizdoje? Jeigu jūs iš menkų žmogaus darbų sprendžiate apie to žmogaus dvasią, kaipgi galite nematyti Dievo dvasios Jo begaliniuose kūriniuose?“

77. „Tyliai, čia pat Bernardas!“.

Šv. Bernardas († 1444) dar vaiku būdamas stebino visus savo šventumu. Jo akivaizdoje niekas nedrįsdavo ko nors bloga daryti ar kalbėti. Bernardo draugai, pradėję ką negražaus kalbėti ir pajutę, kad tai girdi Bernardas, tuojau sakydavo: „Tyliai, nes čia pat Bernardas!“ — „Viešpaties akys daug šviesesnės už saulę... jos žiūri į visus žmonių kelius... ir pasiekia slapčiausius kampus žmonių širdyje“ (Ekkli. 22,28).

78. Karalius su tėvo paveikslu.

Lenkų karalius Boleslovas IV († 1173) visada nešiodavo prie savęs tėvo paveikslą, kurs buvo įtaisytas gražiuose auksiniuose romeliuose. Kiekvieną kartą, imdamasis kokio svarbesnio darbo, Boleslovas pabučiuodavo tėvo paveikslą, sakydamas: „Nedarysiu nieko, kas pažemintų tavo karališką vardą“. — Seneka: „Dauguma nuodėmių pranyktų, jei žmonės prie liudininkų bloga darytų“. — Maldingas Regensburgo vysk. Wettmann († 1833) apsisaugodavo nuo pagundų, kas valandos bertainis pakeldamas akis į dangų. — Vieno vaistininko maldinga duktė, vardu Gema Galgani, 1903 mt. mirusi Luccoje (Italijoje), vos 25 mt. amžiaus sulaukusi, laikrodžiui mušant valandas, triskart kartodavo: „O mano Jėzau, pasigailėk manęs!“

VI. NEREGIMOJI RANKA.

„Be Tavęs nėra kito Dievo, kuris visais dalykais rūpintųsi..."

Išm. 12,13.

79. Detektyvas.

Naujorko geležinkelio direkcija turi daugybę detektyvų, kurie stropiai seka tarnautojų darbus ir tuo būdu kliudo jųjų nerangumui. Kartą vienas geležinkelietis paprašė atostogų, teisindamasis, kad miręs šeimos narys. Kai po keleto dienų jis vėl norėjo stoti tarnybon, viršininkas jam parodė jo paties paveikslą: tai buvo geležinkelietis, tik ne gedulo drabužiuose, bet—linksmoj kompanijoj. Detektyvas buvo jį nufotografavęs.— Dievo akis dar geriau viską mato, negu fotografijos plokštelė. — Vergilijus, keliaudamas su Dante per skaistyklą, sako šiam: „Jei ir šimtą kaukių užsidėtum, tavo mintys nepasislėps!"

80. „Dievo rankose!"

Fridrikas Didysis, atėjęs kartą į Brandenburgo kaimo mokyklą, rado geografijos pamoką. Karalius paklausė vieną vaikutį, kur esąs jo kaimas. „Prūsuose!" atsakė mokinys. „O kur Prūsai?" klausė toliau karalius. „Vokietijoj!"—„O Vokietija?"—„Europoj!"—„O Europa?"—„Pasaulyj!"—„O pasaulis?" Vaikutis pagalvojo valandžiukę ir pasakė: „Dievo rankose!"— Jaunikaitis puikiai atsakė. Iš tikro, „Dievuje mes gyvename, judame ir esame" (Apd. 17,28).

81. Tėvas prie vairo.

Vieną laivą jūrų gilumoje ištiko smarki audra. Visi keleiviai neapsakomai nusigando. Tik vienas šeštų metų berniukas ramiai žaidė; jis buvo vairininko sūnus. „Ar tu nebijai?" paklausė berniuką vienas iš keleivių. „Ko man bijoti? Juk mano tėvas prie vairo!" — „Nebūkite bailiai susirūpinę savo gyvybe..." (Mat. 6,25).

82. „Prašykite, ir gausite."

1858 mt. pradžioje kun. Bosko turėjo sumokėti didelę skolą ir neturėjo nė cento. Skolintojas, dar kiek palaukęs, ėmė nekantrauti ir griežtai reikalavo atsiteisti iki sausio 20 d. Atėjo sausio 12 d.—jokios pagalbos, jokios vilties. Palaimintasis pasišaukė kelius vaikus ir sako: „Šiandien man reikia nepaprastos pagalbos. Aš eisiu į Toriną, o jūs pasikeisdami eikite į bažnyčią ir melskite Švnč. Sakramentą". Taip visi ir padarė. Kun. Bosko einant pro misijonorių bažnyčią, prie jo

prisiartino nepažįstamas vyriškis ir padavė storą voką. Atplėšęs, rado kelias tūkstantines. Nustebo kun. Bosko — nenorėjo tokios sumos nė priimti. „Prašau imti ir suvartoti savo vaikučių išlaikymui", tarė nepažįstamasis ir nuėjo, nė raštelio (kvito) nepareikalavęs.

83. Šv. Juozapo vienuolija.

Vokiečių kunigas Dominikas Ringeisen († 1904) sumanė įsteigti vienuoliją patiems nelaimingiausiems pasaulyje žmonėms — silpnapročiams. Kun. Ringeisenui besirūpinant sumanytajai įstaigai lėšų, atėjo pas jį vienas turtingas žmogus ir pasiūlė 20000 markių (apie 50000 litų). O kaip tik lygiai tiek reikėjo mokėti už premonstratensų vienuolyno rūmus, kurie tuo metu buvo parduodami. Kunigas Dominikas su džiaugsmu priėmė auką ir įsigijo už ją savo įstaigai pastogę.

84. Pijus IX ir mergaitė.

Gyveno sena motina su jauna dukterimi. Geroji mergaitė niekur negalėjo surasti uždarbio. Pagaliau su ašaromis akyse nutarė parduoti savo auksinį kryželį, kurį visada su savimi nešiodavo, ir už gautus pinigus nupirkti senutei motinai duonos. Parnešus duoną, duktė tarė motinai: „Štai, brangioji, duona rytdienai, o toliau gal gausiu kur uždarbio". Netrukus tą įvykį nugirdo Šv. Tėvas Pijus IX. Pagailo jam gerosios mergaitės ir pasiuntė jai užantspauduotame voke gražų auksinį kryželį ir penkius auksinius pinigus. Voke buvo ir trumpas Pijaus IX laiškutis, kuriame buvo parašyta: „Mano mielas vaikeli! Tu labai gerai pasielgei, pasitikėdama Dievo Apvaizda. V. Dievas gerų vaikų neapleidžia".

85. Liūtienės urve.

Vienuolis Malchus išsiprašė vyresniojo leisti jam aplankyti mirštančią motiną. Netoli tėviškės jį pagriebė plėšikai saracenai ir čia pat pardavė arabams į vergus. Čia Malchus rado ir kitą vargo draugą. Juos vertė dirbti sunkiausius darbus ir visaip kankino. Netekę kantrybės, nutarė pabėgti iš vergovės. Laimingai pasprukę iš savo šeimininkų sodybos, juodu atsidūrė plačiausiuose Arabijos tyruose. Kai jau buvo gana toli nukeliavę, atsigręžę pastebėjo užpakalyje smėlio debesis. Suprato, kad juos vejasi šeimininkas. Pamatę netoli uoloje urvą, smuko tan urvan ir drebėdami laukė prisiartinančių priešų. Kaip mat prilėkė ir besiveją pabėgėlius. Nulipę nuo kupranugarių, ėmė šaukti, grasydami nužudyti pasislėpusius, jeigu tie geruoju neišeisią iš urvo. Nesulaukę ėmė lysti vienas po kito į urvą. Bet čia juos liūtienė tuojau sudraskydavo. Tai matydami, laukė mirties ir pasislėpusieji. Bet liūtie-

nė, matyt, nenorėdama sulaukti daugiau panašių svečių, pasiėmė savo vaikus ir išsivedė juos į kitą vietą. Taip pasislėpusieji pabėgėliai išsigelbėjo ir laimingai grįžo pas savuosius, pasinaudodami dar liūtienės sudraskytųjų paliktais kupranugariais, apkrautais daugybe įvairaus maisto.

86. Stirna išdavė.

Šv. Egidijus (gyv. VIII šmt.) nuo pat savo jaunystės buvo didelis Dievo mylėtojas ir beturčių šelpėjas. Tėvams mirus, jis visus savo turtus išdalino pavargėliams. Bet užgirdęs, kad žmonės vadina jį šventu, jis pasišalino į dykumas. Padavimas sako, kad prie šv. Egidijaus labai pripratusi stirna, kuri savo pienu jį ir maitinusi. Per tąją stirną šventasis buvo vėl surastas. Kartą karalius bemedžiodamas pakliuvo į tas pačias dykumas, kur šv. Egidijus gyveno. Karaliaus tarnas, pamatęs stirną, užpiudė ją šunimis, šunes nusivijo stirną iki pat urvo, kur šventasis gyveno. Karalius, įėjęs į urvo vidų, pamatė šv. Egidijų ir stirną, po jo kojų gulinčią. Supratęs, kad tas atsiskyrėlis šventas žmogus, karalius pasižadėjo pastatyti toje vietoje vienuolyną.

87. Už voratinklio nepastebėjo.

Italijos provincijoje Kampanijoj, Nolos mieste, gyveno vyskupas, vardu Feliksas. Jis daug darbavosi, stabmeldžiams skelbdamas katalikų tikėjimą. Šie, įpykę, pasiuntė kareivių, kad šventąjį nužudytų. Vyskupas, norėdamas iš jų išsisukti, įlindo į sugriautus namus, bet niekur negalėjo pasislėpti, nes nebuvo tinkamos vietos. Šventasis vylėsi vien Dievo pagalba. Jis prisiglaudė prie sienos ir pradėjo melstis. Čia voras pradėjo pinti voratinklius ir pridengė jais šventąjį. Kareiviai, atsibastę į tuos namus, visur išgriozdė, išieškojo ir, vyskupo nesuradę, išėjo. Jiems į galvą neatėjo, kad už tų voratinklių gali būti jųjų ieškomoji auka... Vyskupas išliko gyvas.

88. Pirklys ir plėšikai.

Kartą jojo pirklys iš mūgės namo. Brangiai pardavęs savo prekes, jis turėjo su savim daug pinigų. Visu keliu labai smarkiai lijo. Pirklys taip sušlapo, jog nebeliko ant jo nė sauso siūlo; ir panagėse buvo šlapia. „Tai biaurus oras! Koks Dievas negailestingas ir negeras, davęs man tokią kelionę", skundėsi pirklys. Štai joja jisai per pušyną ir dairosi, pinigus giliau į kišenes slepia. Žiūri—plėšikas, už medžio stovėdamas, į jį iš šautuvo taiko. Šautuvo gaidukas paspaustas brakštelėjo, — pirklys iš išgąsčio net riktelėjo. Jo laimė — šautuvas neiššovė. Mat parakas nuo lietaus buvo sušlapęs ir neužsidegė. Paplakęs arklį pentinais, pirklys skubiai sau nujojo. „Ačiū

Dievui", tarė džiaugsmingai pirklys, „jei parakas nebūtų sušlapęs plėšiko šautuve, tikrai būčiau pražuvęs; be reikalo skundžiausi ant Dievo. Matyt, Jisai geriau už mane žino, kada lietus reikalingas, o kada ne."

89. Šv. Ignacas Loyola

ruošėsi plaukti iš Barcelonos į Italiją. Prieplaukoje buvo tik du laivai: vienas didelis, kitas mažiukas. Mažasis ruošėsi tuojau plaukti. Ignacas pasiryžo į jį sėstis. Bet tuo tarpu viena šeima dar pasikviečia jį pietauti. Prie stalo šeimininkė, Izabelė Roselienė (Rosel), ima maldauti šventąjį, kad neplauktų tuo mažuoju laiveliu: ji tikrai nujaučianti jam pavojų. Šv. Ignacas nutaria jos paklausyti. Ir lieka gyvas, nes vos tik tas laivelis išplaukė į plačias jūras, nuskendo su visais jūrininkais ir keleiviais.

90. „Žmogus mano, Dievas daro."

Kai Napoleonas rengėsi žygiuoti į Rusiją, vienas jo draugas stengėsi jį nuo to žygio sulaikyti. Bet didysis karys tik nusišypsojo. „Na, pamatysime," užbaigė Napoleono atkalbinėtojas, „kaip žmogus mano, Dievas daro."—„Aš ne vien manau, bet ir darau!" suriko supykęs Napoleonas. Draugas nieko daugiau nebesakė. Žygis į Rusiją sutriuškino Napoleono galybę. Pats Napoleonas mirė šv. Elenos saloje kaip paprastas tremtinys. — „Žmogaus širdis rengia savo kelią, bet Viešpaties dalykas vesti jo žingsnius" (Patarl. 16,9).

91. „Nugara tavo, botagas mano".

1812 m. laimingai nužygiavęs į Maskvą, Napoleonas I įsakė išleisti pinigus su tokiu užrašu: „Dangus tavo, žemė mano". Keletą tų pinigų Napoleonas pasiuntė ir Orenburgo valdytojui Suvorovui. Suvorovas liepė ant tų pinigų po Napoleono galva išgraviruoti užrašą: „Nugara tavo, botagas mano" ir grąžinti juos Napoleonui. Suvorovo žodžiai išsipildė.

92. Širdis apsaugojo nuo mirties.

Didžiojo karo metu (1914) Austrijoje, prie Serbijos sienos, į vieną karo ligoninę buvo atneštas lengvai į koją sužeistas kareivis. Aplankiusiam jį karo kapelionui sužeistasis su džiaugsmu parodė saują metalinių pinigų ir tarė: „Pas mus buvo padaryta rinkliava vieno neturtingo draugo šeimai. Aš, apžiūrėjęs savo piniginę, teradau joje vieną 20 kronų banknotą ir vieną varinį pinigą—vieną helerį. Aš nenorėjau aukoti tik vieną helerį, dėl to iškeičiau popierinį banknotą į metalinius pinigus, vieną kroną paaukojau draugo šeimai, o likusius sudėjau į savo piniginę, kurią visada nešiodavau pasikabinęs po

kaklu. Vakar pataikė mane kulka. Bet, patekusi tiesiog į piniginę, atsimušė į metalinius pinigus, atšoko ir įsismeigė į koją".

93. Kardinolo Manningo atsivertimas.

Pas išgarsėjusį anglikonų pamokslininką Manningą († 1892) kartą atėjo viena moteriškė ir pareiškė jam nusistebėjimą, kodėl jis ligšiol nesąs kalbėjęs apie Šv. Dvasią. Moteriškė prašė pamokslininką, kad jis bent kartą pakalbėtų ir apie Šv. Dvasią. Manningas prižadėjo. Jis paėmė katalikų teologų raštus, ir čia rado tinkamiausį mokslą apie Šv. Dvasią. Manningas ėmė skaityti katalikiškus raštus ir pagaliau įsitikino, kad tik Kat. Bažnyčia yra tikroji Kristaus Bažnyčia. 1851 m. jis perėjo į katalikų tikėjimą, įšventino į kunigus, o paskum buvo išrinktas net Westminsterio arkivyskupu ir kardinolu.

94. Voras išgelbėjo.

Viename Sansusi (Sanssouci) pilies (Potsdame) kambaryje lubose tebežymu išpaišytas voratinklis su voru. Šitame kambaryje pusryčiaudavo karalius Fridrikas II. Vieną rytą jam buvo padėta puodelis šokolado. Eidamas prie stalo atsiminė užmiršęs pasiimti knygą, kurią jis visada valgydamas skaitydavo. Kada Fridrikas grįžo su knyga prie stalo, ant puodelio nusileido voras. Atidėjęs tą puodelį į šalį, paprašė naujo. Tai pastebėjęs tarnas tuojau nusišovė. Mat jis norėjo karalių nunuodyti ir tarė, karaliui išlikus gyvam, visvien žūsiąs.

95. Paberti karoliai.

Viena karalienė su 2 dukterimis buvo užkviestos į kaimyninį dvarą į vestuves. Visos gražiai apsivilko, pasipuošė, užsidėjo auksinius pagražinimus ir brangius karolius. Važiuoti reikėjo per mišką. Kaip tik įvažiavo į mišką, šaka užkliudė vienos dukters karolius ir visus ant kelio pabėrė. Moterys ėmė šaukti ant vežiko, kad jis nemoka važiuoti. Kol surinko pabertus karolius, praėjo geras pusvalandis. Moterys pykdamos barėsi, kad nebesuspės į vestuves. Tik štai pasigirdo mišku atitraškant eigulis, kurs užduseęs pribėgo prie kunigaikštienės ir tarė: „Džiaukitės, kad pasivėlinote! Ten, miške, laukia jūsų plėšikai. Pats savo ausimis girdėjau, kaip jie tarėsi tamstas užpulti ir apiplėšti." Apdovanojusi eigulį, kunigaikštienė su dukterimis pargrįžo namo.

96. Kryžius išgelbėjo.

Vienas Moravų ūkininkas 1917 metais visai nusigyveno ir skoloms padengti turėjo parduoti savo mėgiamąjį ūkį. Norėdamas, kad Dievas laimintų jo apleidžiamus laukus, jis nutarė pastatyti ant vieno kalnelio kryžių. Kasdamas kryžiui

duobę, netikėtai užkasė geležinę dėžutę, kurioje rado 700 auksinių ir sidabrinių pinigų. Pinigai buvo gerai išsilaikę, nors vieni buvo iš 1425 mt., o kiti iš 1692 m. Gavęs už tuos pinigus 45000 kronų, ūkininkas grąžino 28000 kronų skolos ir galėjo vėl gražiai susitvarkyti savo ūkyje.

97. Ūkininko „galvojimas".

Vienas ūkininkas, slėpdamasis nuo vasaros karščių, atsigulė po ąžuolu ir ėmė galvoti, kad Dievas netiksliai surėdė: maži gyliai auga ant tokio tvirto medžio, o didžiuliai moliūgai —ant tokių silpnų krūmelių. Tuo pačiu momentu papūtė vėjas, ir iš ąžuolo nukrito vienas gylys tiesiai ant ūkininko nosies, iš kurios net kraujas ėmė tekėti. „Ach", suriko ūkininkas, „tai bausmė už mano paikų galvojimą. Gerai, kad nukrito iš medžio tik gylys, o ne moliūgas, kurs būtų mane visai užmušęs." — Ūkininkas nuo to laiko niekada nebemurmėdavo ant Dievo.

98. Dievo ir žmogaus valia.

Vienas ūkininkas buvo labai įpratęs keiktis. Kartą pranciškonas ėjo pro tą ūkininką, dirbantį lauke, užgirdo jį keikiantis ir tarė: „Brangusis, argi nežinai, kad keikūnai neįeis į dangaus karalystę." Ūkininkas atsakė: „Jeigu Dievas skyrė man pragarą, tai to sprendimo niekas neatmainys. O jeigu man skirtas dangus, tai jokie keiksmai man jo neuždarys." Tada vienuolis atsiliepė: „Nesuprantu, kam patsai ari ir akėji lauką. Jeigu Dievas skyrė tam laukui gerą derlių, tai jis bus geras be jokio arimo ir akėjimo. O jeigu Dievo valia tame lauke niekas neaugs, tai kam dar pačiam darbuotis, be reikalo prakaituoti." Išmintingi vienuolio žodžiai giliai įsmigo į nesusivaldančio ūkininko širdį.

99. Išganingas paveikslo sunaikinimas.

Dailininkas Thornill buvo pakviestas gražiai išpiešti Londono šv. Pauliaus katedrai dangalą. Darbuotis reikėjo 100 metrų aukštumoje. Padaręs šv. Pauliaus galvą, jis norėjo pažiūrėti į ją nuo tolo ir ėmė atatupstas trauktis, užmiršęs, kad taip besitraukdamas jis gali nukristi ant akmens aslos. Dar trys žingsniai—ir Thornill būtų nukritęs. Bet tai pastebėjo jo draugas. Šaukti buvo per vėlu. Jis pagriebė teptuką ir metė juo į šv. Pauliaus veidą. „Ką tu padarei?" suriko Thornill ir metėsi atgal prie paveikslo. Jo draugas atsakė: „Aš sunaikinau tavo paveikslą, bet per jį tave išgelbėjau." — „Ne laimėje galima pažinti prietelį ir ne nelaimėje slepiasi neprietelis" (Ekkli. 12,8).

VII. DANGAUS PASIUNTINIAI.

„Viešpaties Angelas apsaugo iš visų pusių bijančius Jo ir išgelbi juos."

Psl. 33,8.

100. Agara ir Izmaelis.

Bersabėjos dykumoje klaidžiojo viena moteriškė su mažu sūneliu. Tai buvo Agara, kuri, Dievui liepiant, turėjo apleisti Abraomo namus su savo sūneliu Izmaeliu. Išgėrus visą pasiimtą vandenį, Agara ėmė atsidėjusi ieškoti vandens šaltinio. Deja, vandens dykumoje niekur nesurado. Troškulio kankinamas, vaikas pradėjo graudžiai verkti. Motina atsisėdo kiek tolėliau nuo sūnelio ir ėmė maldauti Viešpatį pasigailėti vargšo nekalto vaikučio. Ūmai pasigirdo angelo balsas: „Agara, nebijok!" Agara pakėlė akis ir netoliese pamatė šulinį, iš kurio skubiai pasisėmusi vandens pagirdė kūdikį ir pati atsigaivino. Taip Izmaelis išsigelbėjo nuo mirties ir dykumoje išaugo stipriu vyru, tapusiu didžios tautos tėvu.

101. Tobijas

siuntė savo sūnų, jaunąjį Tobiją, pas Gabelį parnešti skolos. Kelyje Tobijui apsireiškia angelas Rafaelis jaunikaičio asmenyje, parodo kelią, suteikia patarimų ir sergsti nuo visokių nelaimių. Prie Tigro upės angelas ne tik išgelbsti jaunikaičio gyvybę nuo baisios žuvies, dar pataria, kad žuvies tulžimi galima grąžinti tėvui regėjimą. Jisai prirengė jaunam Tobijui laimingas sužiedotuves su Sara, Raguelio dukterimi. Angelas atgauna iš Gabelio skolintus pinigus, pats juos grąžina jaunikaičio tėvui, kuris, praregėjęs ir sužinojęs apie viską, sušuko: „Kokį duosime jam užmokesnį? arba kas gali būti verta jo geradarybių?" (Tob. 12, 2). — Šv. Bernardas pataria: „Atiduok jam pagarbą jo draugijoje. Nedaryk to, ko nedrįstum daryti vyresnio žmogaus akivaizdoje. Dėkok jam už jo meilę ir išreikšk gilų pasitikėjimą jo globa."

102. Šv. Petro išlaisvinimas.

Karalius Erodas visokiais būdais pataikavo žydams, kad jo neįskųstų Romos ciesoriui. Jis nužudė Jono apaštalo brolį Jokūbą ir nutarė nužudyti ir pačią apaštalų galvą — šv. Petrą. Kai jau Petrą turėjo išvesti iš kalėjimo, jis tą naktį miegojo tarp dviejų kareivių, apkaltas dviem grandinėm. Sargai prie angos sergėjo kalėjimą. Štai atsirado Viešpaties angelas, ir šviesa apšvietė kambarį. Ištikęs Petro šoną, jis pažadino jį ir tarė: „Kelkis greitai." Grandinės nukrito nuo jo rankų. Angelas

jam tarė: „Susijuosk ir apsiauk savo kurpėmis“. Jis tai padarė. Anas jam tarė: „Apsisiausk savo drabužiu ir eik paskui mane“. Išėjęs, jis sekė juo, bet nežinojo, kad tai tiesa, kas buvo angelo daroma; jis tarėsi matąs regėjimą. Praėję pro pirmą ir antrą sargybą, juodu atėjo prie geležinių vartų, pro kuriuos išeinama į miestą; jie savaime jiedviem atsidarė. Išėję, praėjo vieną gatvę, ir angelas ūmai atstojo nuo jo. Petras atsipeikėjęs tarė: „Dabar tikrai žinau, kad Viešpats siuntė savo angelą ir išgelbėjo mane iš Erodo rankos ir iš visos žydų tautos laukimo“. Apsimąstęs, jis atėjo prie, Morkumi vadinamojo, Jono motinos Marijos namų, kur buvo daug susirinkusių ir besimeldžiančių. Išaušus, buvo nemaža sumišimo tarp kareivių, kas buvo atsitikę su Petru. Erodas liepė jo ieškoti, o neradęs, padarė tardymą apie sargus ir liepė juos vesti šalin“ (Apd. 12, 5 — 12). Erodas baigė gyvenimą sunkia liga; jį gyvą kirminai suėdė.

103. Šv. Ceciliją

įsimylėjo turtingas, bet dar Kristaus mokslo nepriėmęs jaunikaitis Tiburcijus, ir vedė ją sau už žmoną. Po vestuvių šventoji mergelė jam sako: „Tiburcijau, tu manęs nelieski, nes mane saugoja angelas sargas“. Jaunikaitis labai mylėjo savo jaunąją žmonelę. Jis panoro pamatyti jos angelą sargą. „Kad galėtumei pamatyti angelą, reikia apsikrikštyti“, sako Tiburcijui šv. Cecilija. Apsikrikštijęs ir parėjęs namo, Tiburcijus pamatė šalia mylimosios neapsakomo gražumo angelą. Tai padarė jam tokio įspūdžio, kad jis atsivedė ir savo brolį Valerijoną ir jį apkrikštijo. Netrukus juos suėmė kaipo krikščionis, ir visi trys mirė kankinių mirtimi.

104. Neramumas išgelbėjo.

1868 mt. rugpiūčio 15 d. naktį Ekvadoro respublikoje (Amerikoje) žemės drebėjimas sunaikino miestą Ibarra su 16000 gyventojų. Išsigelbėjo tik labai mažas skaičius. Tarp jų ir kunigas Pigatti. Tą naktį jis pajuto didelį neramumą ir išėjo į sodą. Atviroje gamtoje nusiramino. Po kiek laiko pasigirdo smarkus dundėjimas, ir išsiveržė senai užgesęs vulkanas Catacachi. Nuo dviejų smarkių žemės susijudinimų sugriuvo visas miestas Ibarra. Pasigirdo baisūs mirštančiųjų vaitojimai, sužeistųjų šaukimas, vaikų klykimas, moterų verkimas. Kun. Pigatti per visą savo amžių dėkojo angelui sargui už sukeltą neramumą, kurs jį išgelbėjo nuo staigios mirties.

105. Vaikas po nukirstu ąžuolu.

1880 met. Švyco miestelyje (Vokiet.) viena motina kalbėjo su savo sūneliu rytmetines maldas. Užbaigus melstis, sū-

nus tarė: „Mama, aš dar pasimelsiu į angelą sargą“. Po šios maldelės vaikas nuėjo į mišką, kur jau darbavosi jo tėvas. Besiartinant vaikui prie tėvo, kaip tik buvo leidžiamas milžiniškas ąžuolas. Medžiui jau visai pasvirus, darbininkai pastebėjo vaiką ir ėmė šaukti. Bet jau buvo per vėlu — medis visu smarkumu užgulė vaiką. Visi be žado pribėgo prie vaiko. Bet kaip visi nudžiugo, kada pamatė vaiką gyvą ir sveiką, gulintį ant žemės po ąžuolo laibomis šakomis! Nematomoji angelo sargo ranka jį apsaugojo nuo mirties.

106. Maldų užrašinėtojai.

Šv. Bernardo gyvenimo aprašyme skaitome, kad jis vienoje bažnyčioje, pilnoje besimeldžiančių žmonių, matęs tokį regėjimą. Šalia besimeldžiančių žmonių stovėję angelai ir kažką rašę į dideles knygas. Vieni rašę aukso raidėmis, kiti sidabro, treti juodomis rašalo raidėmis, o ketvirti paprastu vandeniu, taip kad šių pastarųjų rašto nebuvę galima išskaityti. Šventajam tuojau buvę paaiškinta, kad aukso raidėmis buvo rašomos tų maldos, kurie meldęsi su dideliu dėmesiu ir Dievo meile. Sidabro raidėmis buvę užrašinėjamos tų maldos, kurie meldęsi, gilindamies į žodžių prasmę, nežadindami savyje karštos Dievo meilės. Juodo rašalo raidėmis angelai užrašinėję maldas, kalbamas be gilinimos į jų prasmę. Pagaliau vandeniu buvę užrašinėjamos tų maldos, kurie melsdamies mintimis lakiojo ne danguje, bet žemėje.

107. Šv. Tėvas kaip ministrantas.

Šv. Tėvas Pijus IX buvo grapų Feretti sūnus. Mažas būdamas jis mėgdavo tarnauti kunigui Mišiose. Kartą jis klūpi prie altoriaus ir mato kažkokią būtybę jį kviečiant pereiti į antrą altoriaus pusę. Nusigandęs vaikas nesijudina. Nesiliaujant kviesti, jis atsikelia nuo žemutinio altoriaus laipto ir pereina į antrą altoriaus pusę. Tuo pat momentu krinta nuo altoriaus sunki marmurinė statula kaip tik į tą vietą, kurioje ką tik klūpėjo vaikas.

108. „Ar tu jo nematei?“

Viename pietinės Vokietijos miestelyje prieš kelioliką metų siauroje gatvėje stovėjo baigiąs griūti mūras. Kartą prie to mūro artinosi viena moteriškė su savo 5 met. dukrele. Priėjusi prie mūro, dar už kokių 10 žingsnių, mergaitė sustojo. Motina atsigręžusi šaukė: „Eikš, eikš! Ko tu ten sustojai? Na, eikš gi!“ Bet vaikutis nesijudino iš vietos. Motinai grįžtant prie dukrelės, griuvo didelė mūro dalis ir užpylė gatvę. Nusigandusi moteriškė paėmė dukrelę ant rankų ir parsiskubino namo. Parėjusi namo, atsiklaupė prie Nukryžiuotojo ir

ėmė karštai dėkoti Jėzui už išgelbėjimą nuo mirties. Paskum paklausė dukrelę, dėl ko ji staiga sustojusi gatvėje. Mergytė atsakė: „Ar tu jo nematei?“ — „Ko taip? — „Labai gražaus jaunikaičio su ilgu šviesiu apsiaustu. Jis mane sulaikė ir neleido toliau eiti“... Motina apsipylė ašaromis ir dėkojo angelui sargui už jos ir jos kūdikio apsaugojimą nuo mirties.

109. Trys dienos skaistykloje.

Katarina Emmerich tarp daugelio savo dvasios regėjimų aprašo ir šitokį. Vienas geras krikščionis susirgęs ir sapnuojąs tokį sapną. Pasirodo jam angelas ir sako: „Tu begyvensi tris dienas. Pasirink, ką nori: arba tris dienas gyventi ant žemės, arba tris dienas kentėti skaistykloje“. Ligonis pasirinko tris dienas skaistykloje. Jam mirus ir atsidūrus skaistykloje, angelas vėl pasirodo. Kenčiąs sako angelui: „Tu man sakei, kad aš turėsiu kentėti skaistykloje tik tris dienas, o dabar aš jau kenčiu mažiausia trejus metus“. Angelas atsakė: „Ką tu kalbi. Tu vos tik pradėjai kentėti. Tavo kūnas ant žemės tebėra šiltas“...

110. Parcinkulai.

Parcinkulų atlaidai gavo vardą nuo Asyžiaus Parcinkulo bažnyčios. Šv. Pranciškus Asyžietis vieną naktį meldėsi celėje (kambarėlyje) ir prašė Dievą nusidėjėliams atsivertimo malonės. Štai pasirodo angelas ir liepia jam eiti į Parcinkulo bažnyčią. Čia šventasis mato dvasioje Išganytoją su Marija, apsuptus angelų būrių. Išganytojas jam sako: „Už didelį sielų išganymo rūpestį teikiu tau gausių malonių!“ Šventasis tuojau paskelbė atlaidus visiems tiems, kurie aplankys šią bažnytėlę ir, atlikę išpažintį, priims šv. Komuniją. Po to įvykio jis nuvyko pas Šv. Tėvą Honorijų III ir paprašė patvirtinti jo atlaidus. Nors tada atlaidai buvo dar didelė retenybė, bet Šv. Tėvas patvirtino Asyžiaus Parcinkulo bažn. atlaidus. Tie atlaidai dabar esti rugpiūčio 2 dieną ir jau nebe vien pranciškonų, bet ir šiaip parapijinėse bažnyčiose.

111. Angelas sapne.

Nedoram Konstantinopolio ciesoriui Anastazijui kartą prisisapnavo angelas ir tarė: „Žiūrėk, dėl tavo nedorumo nukerpu keturiolika metų tavo gyvenimo“. Labai išsigando ciesorius to sapno. Tačiau greit nusiramino: „Tai tuščias sapnas“. Ir vis giliau brido į nuodėmes. Po kurio laiko užėjo baisi audra. Ciesoriui vėl stojo prieš akis jo sapnas. Apėmė jį dabar baisi baimė ir ieškojo tamsiausio kampo pasislėpti. Veltui. Trenkė griaustinis ir kaip tik pataikė į tą kampą, ir ciesorius krito negyvas.

112. Gydytojo sapnas.

Buvęs vienas netikintis gydytojas, vardu Genadijus. Jis netikėjęs nei į Dievą, nei į sielos nemirtingumą. Kartą tas netikintis gydytojas susapnavęs nepaprastą sapną. Prieš jį stovįs gražus, baltais rūbais apsivilkęs jaunikaitis ir klausiąs: „Ar tu mane matai?“ Gydytojas atsakąs: „Taip, matau!“ Jaunikaitis kalbąs toliau: „Ar tu mane matai savo kūno akimis?“ Gydytojas atsiliepiąs: „Ne, nes mano akys užmerktos — aš miegu“. Jaunikaitis: „Tai kaipgi tu mane matai?“ Gydytojas: „Aš pats nežinau!“ Tada jaunikaitis vėl klausiąs: „Ar tu mane girdi?“ — „Taip!“ — „Ar tu mane girdi savo kūno ausimis?“ — „Ne, nes jos miega“. — „Tai kuo gi tu girdi?“ — „Aš pats nežinau“. — „Ar tu dabar kalbi?“ — „Taip, kalbu!“ — „Burna?“ — „Ne!“ — „Tai kuo? — „Aš nežinau“. Pagaliau jaunikaitis taręs: „Tu dabar miegi, tačiau ir matai, ir girdi ir kalbi. Ateis laikas, kai tu būsi jau miręs, tačiau ir matysi, ir girdėsi, ir kalbėsi ir jausi“. Gydytojas nubudęs ir supratęs, kad tai būta angelo, kurį Dievas siuntė priminti jam, kad žmogus turi sielą ir kad ji nemiršta. (Iš šv. Augustino raštų).

113. Liuteris ir rašalo dėmė.

Martynas Liuteris, suklaidinęs daug žmonių, gyvendamas 1521 met. dešimts mėnesių Wartburge, kentėjo didelį sąžinės prikaišiojimą. Jis pats rašo, kad jį nuolat kankinusi baimė, ar dėl savo pasielgimo nereiks paskum pragare kentėti. Bet atsipeikėjęs jis ramindavosi, sakydamas, kad tas jo sąžinės neramumas tesąs piktosios dvasios gundymas. Kartą jis kentėjo tokį širdies skausmą, kad pagriebė nuo stalo rašalinę ir metė ja piktąją dvasią, kurią jis tarėsi tuo būdu nuo savęs nuvaikysiąs. Rašalinė atsimušė į sieną, ištyško ir paliko juodą dėmę, kurią ligšiol rodo Wartburgo lankytojams.

114. „Prakeiktas, kurs su velniu lošia“.

Vienas dailininkas nupiešė paveikslą, kuriame pavaizdavo du lošiku prie stalo. Vienas jų — gražus jaunikaitis, antras — biaurus velnias, apsivilkęs labai patraukiančiais drabužiais. Jų lošimo tikslas — jaunikaičio siela. Pasisekimo aiški persvara jau velnio pusėje. Bet už jaunikaičio nugaros pasirodo angelas sargas ir ragina jį liautis su velniu lošus. Paveikslo antraštė: „Prakeiktas, kurs su velniu lošia!“

115. Angelai žmogaus paveiksle

minimi N. Įstatyme: Kristui atsikėlus iš numirusių, įėjusios į kapą moterys pamatė angelą jaunikaičio, apsivilkusio baltais drabužiais, pavidale (Mork. 16,5), Kristui žengiant į dangų pasirodė du angelu vyrų pavidale (Apd. 1,10) ir t. kt.

VIII. ŽEMĖS KARALIUS.

„Padarei jį mažką mažesnį už angelus; garbe ir šlove apvainikavai jį ir pastatei jį ant savo rankų darbą".

Žyd. 2,7.

116. Keturi prieš vieną...

Vienas netikintis gydytojas norėjo aiškiai įrodyti kunigui, kad žmogus neturi sielos. Jis ėmė klausinėti kunigą: „Ar tamsta esi matęs sielą? (Ne) ar ją girdėjęs? (Ne) ar pauostęs? (Ne) ar paragavęs? (Ne) ar ją jautęs?" Čia kunigas jau atsakė: „Taip, sielą aš jaučiu!" Gydytojas nudžiugęs sušuko: „Matai pats, kad keturi pojūčiai stoja prieš vienai vieną. Aiški išvada, kad žmoguje nėra jokios sielos." Kunigas tuojau ėmė klausinėti gydytoją: „Gerbiamasis gydytojau! Ar tamsta esi matęs skausmą? (Ne) ar jį girdėjęs? (Ne) ar pauostęs? (Ne) ar paragavęs? (Ne) ar jautęs?" Gydytojui čia jau pasakius „Taip", kunigas tarė: „Vadinasi, ir šiame dalyke keturi pojūčiai stoja prieš vieną, betgi niekas neginčija, kad skausmas žmogų tikrai kai kada vargina. Ir siela yra, nors jos nematome".

117. Kunigas ir kaimietis.

Pas vieną Romos kunigą atėjo paprastas kaimietis ir nedrąsiai jam tarė: „Dvasiškasis tėve, kas daryti, kad aš abejoju apie sielos buvimą?" Sujaudintas kunigas paklausė: „Kodėl tu taip abejoji?"—„Todėl, kad aš sielos nesu matęs!"—„Gerai", atsakė kunigas, „dabar valandėlę nutilk ir pagalvok." Po valandėlės kunigas ir klausia kaimietį: „Na, ką tu dabar darei?" — „Mąsčiau apie tamstos įsakymą".—„Aš tam netikiu!"—„Kodėl?" — „Na gi kad aš tavo minčių nemačiau." Tie paprasti kunigo žodžiai iš kaimiečio galvos išvaikė visas abejones apie sielos buvimą, ir jis ramus ir linksmas pargrįžo namo.

118. Šuns protas.

Vokietis Lubbock'as turėjo labai gudrų šunį pudelį Vaną. Lubbock'as norėjo jį išmokyti „galvoti" ir skaityti. Jis „maistą" ir kitus artimus žodžius atspausdino ant įvairių lentelių didžiąja raide ir šunį taip pripratino: jei jis ėsti nori, privalo atnešti tą lentelę, ant kurios užrašyta „maistas", jei jis nori pasivaikščioti, privalo atnešti tą, kurioj pažymėta „iš" (pav., išeinam) ir t. t. Tai jam pasisekė padaryti tik po ilgo ir vargingo pratinimo (dresūros) ir su mažu žodžių skaičiumi. Šuo atnešdavo lentą su užrašu „maistas" tada, kada jį versdavo alkis. Pas „išmintingąjį" pudelį Vaną per patyrimą buvo susidaręs

sąryšys pažymėtų vaizdų su norais. Jei šuo įgautų proto, nors ir aprėžto šuns proto, tai jis galėtų šiuo kalbos būdu dar toliau tobulintis ir savarankiškus veiksmus daryti. Nežiūrint viso to, šuo vistik to nepasiekia. Jis visada pasilieka tiek protingas, kiek jam jo mokytojas mechaniškai įkalė pojūtinių vaizdų junginių, kurių toliau šuo savarankiškai neberutuliuoja. Vanui, pav., niekada neatėjo į galvą mintis savo mažą draugę Pasjansę, kambario kalytę, pratinti prie tos kalbos, kurios jis pats mokėsi. Ne Vanas Pasjansei, bet jos ponas ir mokytojas Jonas Lubbock'as tegali duoti proto. Tariamasis šunų sumanumas kai kada esti pasislėpusio žmogaus—apgaudinėtojo darbas. Pavyzdys. Visiems matant, šuo skambino fortepijonu, žinoma, tik paprasčiausias gaideles. Visi stebėjosi gyvulio sumanumu. Tada vienas žiūrėtojas parodė jam dešrą. Šuo, pamatęs dešrą, pauostė ir tuoj prišoko prie jos. Bet keista — klavišai ramiai skambino toliau, nes pasislėpęs griežikas tuo laiku nepastebėjo šuns pasišalinimo.

119. Vaikas pintinėje.

Pirmaisiais krikščionių persekiojimo amžiais Aigipte vienas pagonis teisėjas liepė suimti daugybę krikščionių, tarp kurių buvo ir šv. Filemonas kankinys. Visi suimtieji buvo žiauriai kankinami, reikalaujant, kad išsižadėtų Kristaus. Kai atėjo eilė Filemonui, jis paprašė teisėją leisti jam parodyti vieną dalyką. Teisėjui sutikus, Filemonas gavo pintinę, mažą vaiką ir rykštę. Įsodinęs vaiką į pintinę ir ją uždaręs, Filemonas ėmė ją plakti. Visiems stebintis, Filemonas atsiliepė: „Tai paveikslas krikščionių. Jūs galite kankinti mūsų kūną, bet mūsų sielos glūdi jame, kaip tas vaikas pintinėje, visai nepaliestos. Jūs galite mūsų kūną ir nužudyti, bet sielos nenužudysite."

120. „Gudrusis Jonas."

1904 m. vienas Berlyno ponas von Osten buvo taip išmokęs (išdresuravęs) arklį, kad jis jau galėjęs net savo mintis kojomis išreikšti. Tą arklį netikintieji pavadino „Gudriuoju Jonu." Ištirti gudriojo Jono „protą" susidarė mokslinga iš 13-kos rinktinių asmenų komisija. Dar tų pačių metų rudenį buvo susekta, kad „gudrusis" arklys tėra „maisto mokinys" ir „morkų Jonas". Tyrinėjimo galas buvo toks. Arklys nieko neatsakydavo, kada jis negalėdavo per kūtės užtvarus matyti žmonių, ypač klausinėtojų, kurie klausiamąjį dalyką žinodavo. Vadinasi, ne arklys protauja, bet jo mokytojai. Per ilgą mokymą skaičiuoti arklys taip pripranta prie savo pono elgesių, kad, mušdamas koja, jis pastebi kiekvieną pono veide įvykstantį pasikeitimą, akių užsimerkimą, kurie sąmoningai ar ne-

sąmoningai pažymi mokytojo galvojimo išdavas, ką, regėdamas, arklys panaudoja savo trepsėjimams. Prie to atidumo jį dar labiau paskatindavo po kiekvienos pamokos duodama morkų ir duonos porcija. Iš nenusisekusių mėginimų įsidėmėtinas yra šis atsitikimas. Arklys turėjo išmušti vieno pono von Plüsskow vardą. Jis tai padarė, bet gale žodžio pridėjo ir raidę „w“, kuri visai nebuvo ištarta (tariama: Plüsko). Ir šitame atsitikime jo mokytojas sąmoningai ar nesąmoningai davė ženklą dėl paskutinės raidės „w“, kurią neprotingas gyvulys ir pabrėžė. Tuo ir baigėsi „gudriojo Jono“ išmintis.

121. Be sielos—be proto.

Viename susirinkime kalbėtasi apie žmogaus sielą. Laisvamanis tarė savo draugui: „Tu neturi sielos.“ Šis paklausė: „O kodėl aš jos neturiu?“ — „Dėl to, kad aš jos nematau.“ — „Na, tai tu neturi proto, nes aš jo nematau.“

122. Brangakmenis.

Tarp turkų sultono brangenybių buvo nepaprasto gražumo ir neįkainuojamos vertės deimantas, vadinamas Čabau Taši. To brangakmenio istorija gana nuostabi. Jau senovėje jis buvo ciesoriaus Justinijono vainike. Bet kartą per iškilmes tas akmuo iškrito iš ciesoriaus vainiko ir žuvo kaip ugnyje. Niekas jo daugiau nematė. Praėjo beveik tūkstantis metų. Iš Konstantinopolio ciesorių prabangos dalykų liko tik griūvėsių krūvos. Pasikeitė tautos, tikėjimai ir valstybės. Konstantinopolyje viešpatavo jau sultonas Magometas Antrasis. Kur kitą syk buvo ciesoriaus rūmai, dabar piemenys ganė avis. Kartą bevaikštinėdamas po griūvėsius vienas piemenukas pamatė tarp šiukšlių kažką žibantį. Pasilenkęs pasiėmė ir džiaugėsi radęs labai gražų stiklo gabalėlį. Ėmė juo žaisti, mėtyti ir gaudyti. Kai nusibodo, įsimetė jį į savo krepšelį, kur buvo jo duona, peiliukas ir kiti vaiko reikmens. Įsimetęs jį į savo krepšį ir užmiršo. Po kiek laiko, besikraustydamas po sūnaus krepšį, netyčia užtiko tą blizgutį piemenuko tėvas. Jis tuojau pažino to žaisliuko vertę. Paėmė iš sūnaus, nenumanančio, kokį lobį jis nešiojasi, ir nunešė tą akmenį sultonui. Sultonas neapsakomai nudžiugo, pamatęs tokio gražumo akmenį, ir gausiai apdovanojo tėvą. O tą piemenuką įsakė atvesti į savo rūmus. Čia jį pasilaikė, išauklėjo, išmokė ir padarė įtakingu paša. — Kaip daug žmonių žaidžia su savo siela, ją sužeisdami, nesuprasdami jos didžios vertės!

123. Siela brangesnė už 50000 dolerių.

Vieno Amerikos (Los Angeles mieste) turtuolio protestanto duktė įsitikino, kad tikrasis tikėjimas yra katalikų, ir

nutarė pereiti į Katal. Bažnyčią. Sužinojęs tai tėvas, pasišaukė dukterį ir tarė jai: „Dukte, aš tau užrašiau 50000 dolerių. Bet jeigu tu pereisi į Katalikų Bažnyčią, po mano mirties tu nieko nebegausi.“ Išmintingoji mergaitė drąsiai atsakė: „Tėve, mano siela juk yra daug brangesnė, negu tamstos 50000 dolerių.“ — Tą įvykį plačiai aprašė Amerikos laikraščiai 1904 metais.

124. Auksas neatsvėrė.

Per pastaruosius krikščionių persekiojimus Kinijoje buvo suareštuotas ir į teismą atiduotas jaunas Kristaus sekėjas, 18 m. jaunikaitis Paulius Moi. Nuvestas pas mandariną (kinų valdininką), buvo šio pastarojo verčiamas išsižadėti katalikų tikėjimo. „Jeigu grįši į kinų tikėjimą, duosiu tau sidabro gabalą“, tarė mandarinas. „Sidabro gabalo man neužtenka“, atsakė jaunikaitis. „Na, tai aš duosiu aukso gabalą“, tęsė mandarinas. „Ir to man per maža“, drąsiai atsiliepė Moi. „Tai ko gi pagaliau nori?“ Drąsusis Kristaus mokinys atsakė: „Didysis mandarine! Jeigu tu nori, kad aš mesčiau katalikų tikėjimą, tai duok man tiek aukso, kad aš už jį galėčiau nusipirkti kitą sielą.“ Šis jauno krikščionies pasakymas giliai sujaudino mandariną, bet nepermainė jo sielos. Po kelių dienų Pauliui Moi buvo nukirsta galva.

125. Turtuolis ir Lozorius.

Buvo vienas turtingas žmogus. Jis vilkėdavo purpura ir ploniausia drobe ir puikiai pokyliavo. Buvo taip pat vienas elgeta, vardu Lozorius, kurs gulėjo pas ano duris, pilnas vočių. Jis būdavo išalkęs ir ašarodamas prašydavo pasigailėti ir duoti nors krintančių nuo turtuolio stalo trupinių. Bet niekas jam neduodavo valgyti. Šunes ateidavo ir laižydavo jo votis. Štai elgeta miršta, ir angelai nuneša jį į Abraomo prieglobstį. Miršta taip pat ir turtingasis, bet jis patenka į pragarą. Būdamas kančiose, jis pakėlė savo akis ir pamatė iš tolo Abraomą ir jo prieglobstyje Lozorių. Tada turtingasis sušuko: „Tėve Abraomai, pasigailėk manęs ir siųsk Lozorių savo piršto galo pamirkyti į vandenį, kad atgaivintų mano liežuvį, nes kenčiu kančias šitoje liepsnoje... Tėve Abraomai, siųsk į mano namus ką nors įspėti namiškius, kad ir jie savo negailestingumu neužsitarnautų šitos štai mano bausmės“. Abraomas atsiliepė: „Jie turi Mozę ir pranašus, kurie moko juos gražiai gyventi; tegul jų klauso, ir bus išganyti.“ Nusiminęs turtuolis sako: „Ne, tėve Abraomai, bet jei kas iš numirusių ateitų pas juos, jie darys atgailą.“ Abraomas atsakė: „Jei jie neklauso Mozės ir pranašų, jie netikės, jei ir iš numirusių kas atsikeltų“ (Luk. 16, 19—31). — Argi gyvybė ne svarbesnė už valgį?... (Mat. 6,25).

IX. DANGIŠKASIS ŽMOGUS.

„Pirmasis žmogus iš žemės, žemiškas; antrasis Žmogus iš dangaus, dangiškas."
1 Kor. 15,47.

126. Kenčiąs Išganytojas yra Mesijas.

Kostarikoje vienas rabinas sinagogoje aiškino savo klausytojams Šv. Raštą. Skaitydamas Izaijo pranašystes apie Išganytoją, rabinas ūmai sustojo prie žodžių: „Nuo kojos pado iki viršugalvio nėra jame nieko sveiko, žaizdos, randai ir tinstantys skauduliai, neapriš ti, negydomi gydyklu ir nesuvilgyti aliejumi..." (Iz. 1,6) ir pradėjo verkti. Klausytojai nustebę klausė vienas kitą: „Kas jam pasidarė?" Giliai sujaudintas rabinas atsakė: „Tas, apie Kurį kalba pranašas, yra Kristus, Mesijas." Rabinas tuojau apleido sinagogą ir pradėjo mokytis krikščionių mokslo. Vėliau tasai rabinas su sūnumi perėjo į Katal. Bažnyčią.

127. Šv. Šeima tarp plėšikų.

Šv. Katarina Emmerich dvasios pagavime matė, kaip Šv. Šeima, bėgdama nuo Erodo pasikesinimo į Aigiptą, vieną vakarą pateko į plėšikų lūšną. Kas tik pro tą lūšną keliaudavo, būdavo plėšikų suimamas ir apiplėšiamas. Taip jie norėjo pasielgti ir su Šv. Šeima. Bet jų vadas, pažvelgęs į Kūdikėlį Jėzų, pajuto nepaprastą sielos apšvietimą ir, vietoje nužudyti, nusinešė Jį į atskirą lūšnelę ir paguldė prie ugniakuro. Švč. P. Marijai prašant buvo paruoštas Jam ir indas su vandeniu, kuriame Dieviškasis Kūdikėlis buvo išmaudytas. Ten pat gulėjo ir raupsuotas plėšiko vaikelis. Marija patarė tą nelaimingąjį išmaudyti tame pačiame vandenyje, kuriame buvo nuplautas Kūdikėlis Jėzus. Ir įvyko stebuklas: raupsuotasis vaikelis tuojau pasveiko.

128. Baisusis išpranašavimas.

Išganytojas atkakliajai žydų tautai išpranašavo dideles bausmes: Jeruzolimos išgriovimą, žydų tautos kankinimą, išsklaidymą po visą pasaulį. Jeruzolimos išgriovimas įvyko 70 m. po Kr. 66 m. žydai sukilo prieš romėnus. Ciesorius Neronas pasiuntė Vespazijoną numalšinti sukilėlių. Bet Neronui greit mirus, Vespazijonas buvo išrinktas ciesoriumi. Tada Vespaz. žydų malšinti pasiuntė savo sūnų Titą. Titas 70 m. Velykose apsupė Jeruzolimą, kurioje dėl švenčių buvo per pusantro milijono žmonių suplaukę iš svetur, o su nuolatiniais gyventojais buvo apsupta mieste apie 2700000 žmonių. Prasi-

dėjo badas. Tūkstančiai mirė iš bado. Gegužės mėn. buvo išmesta pro vartus 116000 lavonų. Paskum 600000 lavonų buvo išmesta tiesiog per miesto mūro sienas. Nuo to kilo biaurios ligos, dar daugiau aukų paimdamos. Tarp gyvųjų susidarė įvairios partijos, kurios nuolat tarp savęs pešėsi dėl maisto. Vieną dieną buvo nužudytas vyriausias kunigas su 8000 šalininkų, ir jų lavonai išmesti į gatvę. Titas atmetė visus žydų pasiūlymus taikintis. Prie Golgotos kalno jis liepė pastatyti 300 kryžių, ant kurių žudydavo pabėgusius ar maisto laukuose ieškančius žydus. Kasdien buvo nukryžiuojama apie 500—600 žydų, kurių lavonus Romos kareiviai dar supiaustydavo, ieškodami, kaip jie manė, praryto aukso. Pagaliau pritrūko net medžio naujiems kryžiams statyti. Po keturių mėnesių romėnai paėmė miestą ir pradėjo baisų visako naikinimo darbą. Dvi dienas ir dvi naktis degė miestas; trečią dieną iš jo beliko pelenai ir griuvėsiai, tarp kurių gulėjo apie 200000 lavonų. Nebuvo pasigailėta nė moterų su kūdikiais. Daugelyje vietų ugnį gesino žmonių krauju, kurs buvo išlietas gatvėje. 97000 žydų jaunikaičių Titas nugabeno į amfiteatrą sudraskyti žvėrims. 2000 atstovų iš aukštųjų žydų luomų buvo nugabenti į Romą dalyvauti Titaus sutiktuvių eisenoje, kur jie, apvilkti baltais rūbais, turėjo nešti ant savo pečių pagrobtas iš Jeruzolimos brangenybes. Paskum jiems visiems viešai nukirto galvas. Iš viso tada žuvo apie milijoną žydų. 362 m. ciesorius Julijonas, atsimetęs nuo krikščionybės, norėjo sugriauti didįjį Dievo Sūnaus išpranašavimą ir įsakė atstatyti Jeruzolimą. Bet vos išmūrijo pamatus, kilo žemės drebėjimas, iš žemės gelmių išsiveržė ugnis ir sunaikino visą darbą. — Taip išsipildė J. Kristaus pranašystė, kad Jeruzolimoje nebeliks akmens ant akmens (Mat. 24,2).

129. Mirtis — žmogus, atsikėlimas — Dievas.

Šv. Margarita kankinė, motinai anksti mirus, tėvo buvo pavesta auklėti krikščionei moteriškei, kuri išmokė šv. Margaritą šv. tikėjimo ir doros. Pagonis tėvas dėl to supyko ant dukters ir išvarė ją (284 m.) iš savo namų į kaimą prie sunkaus darbo, kad ten ji, visų niekinama, permainytų savo mintis. Šventajai neišsižadant Kristaus, supykęs tėvas atidavė ją stabmeldžių teisėjui. Margaritą nuo krikščionystės ilgai atkalbinėjęs, pradėjo visaip ją kankinti: rykštėmis plakė, geležies šukomis badė ir draskė jos kūną. Šventoji mergelė kantriai kentėjo. Teisėjas tyčia paklausė, koks jos tikėjimas? „Aš esu krikščionė“, drąsiai atsakė kankinė. Tada teisėjas tarė: „O, kaip paika garbinti žmogų kaip Dievą, kurs, be to, yra miręs ant paniekos medžio!“ Margarita atsakė: „Dėl ko tu kalbi tik apie Kristaus mirtį, o tyli apie Jo iš numirusių atsi-

kėlimą? Jo kančia ir mirtis rodo, kad Jis yra žmogus, o Jo atsikėlimas, kad Jis yra Dievas.“ Teisėjas įsakė vėl ją kankinti. Jokiu būdu negalėdamas Margaritos įveikti, teisėjas liepė nukirsti jai galvą.

130. Tariamasis neregys apako.

Cyrolia, arijonų vadas, negalėdamas užginti stebuklų, kuriuos katalikai vardan Kristaus dažnai darydavo, nutarė įtikinti savo sėbrus, kad ir arijonai galį daryti stebuklus. Jisai davė vienam vargdieniui 50 auksinių su ta sąlyga, kad jis apsimestų neregys esąs ir kad patogią valandą, kai jį sutiks kur viešoje vietoje, melstų jį palytėti savo ranka ir vardan Dievo kad sugrąžintų jam regėjimą. Vargdienis sutiko. Kartą Cyrolia, trijų katalikų didžiūnų draugijoje, praėjo pro minėtąjį „neregį“. Šis, pamatęs savo geradarį, pradėjo garsiai šaukti: „Palaimintasai Cyrolia, išklausyk manęs! Ištikimasai Dievo tarne, pasigailėk manęs neregio! Suvartok tau Dievo suteiktas dovanas, sugrąžink man dienos šviesą! Tu pasigailėjai tiek numirėlių, stabu ištiktų, nebylių, neregių — pasigailėk ir manęs!“ Atskalūnas, atsikreipęs į katalikus, tarė: „Idant jums parodyčiau, kad mūs tikėjimas yra tikras, teatsiveria to neregio akys!“ Klaidatikis tyčia buvo surinkęs didžią minią, kad pasityčiotų iš katalikų ir parodytų, jog ir arijonai galį daryti stebuklus. Bet minėtasis „neregys“ staiga apako. Vargšas neregys, pajutęs akyse didelį skausmą ir supratęs esąs aklas, pradėjo garsiai šaukti, kad Cyrolia jį pražūdė, kad jisai nebuvo neregys, bet už gobšumą Dievas jį nubaudė. „Apgavike,“ šaukė neregys, „tu nori suvedžioti žmones, bet Dievas dabar parodė tavo neteisybes; tu mane prikalbinai, kad aš apsimesčiau neregiu, o tu suteiktum man regėjimą; dabar aš tapau tavo niekšybės auka. Štai tavo pinigai! Sugrąžink man regėjimą!“ Nelaimingasis pradėjo melsti katalikų vyskupą, kad jį išgydytų. „Turėk tikėjmo, ir būsi sveikas!“ atsakė vyskupas. Šv. Eugenijui, Kartagos vyskupui, pasimeldus, nelaimingasis praregėjo.

131. Tėvo ir sūnaus garbė.

Vienas vyskupas (vardu Amfilochijus) norėjo pamokyti arijonų suklaidintą ciesorių Teodozijų, kad arijonai, negarbindami Dievo Sūnaus, įžeidžia ir patį Dievą Tėvą. Vyskupas atvyko į Konstantinopolį ir paprašė audijencijos. Vyskupą priėmė Teodozijus su sūnumi, sosto įpėdiniu. Įėjęs į ciesoriaus rūmus, Teodozijų vyskupas pasveikino atitinkamai jo luomui, o prie jo sūnaus priėjo ir tarė: „Sveikas, pone!“ Kada ciesorius dėl tokio vyskupo pasielgimo supyko, vyskupas atsakė: „Matai, didysis karaliau! Tu nori, kad tavo sūnus būtų pa-

gerbtas atitinkamai jo luomui. Dangiškasis Tėvas taipgi nori, kad Jo Sūnus būtų taip pat, kaip ir Jis, garbinamas.“ Gyvas pavyzdys ciesorių sujaudino. Nuo to laiko (383 mt.) Teodozijus vėl pasidarė katalikas.

132. Krikščionybės pagrindas.

Žymus anglų riteris (vytis) Jurgis Littleton ilgą laiką buvo aršus J. Kristaus priešas. Jis nepripažino, kad J. Kristus yra Dievo Sūnus, ir stengėsi kitus taip įtikinti. Pirmiausia jis norėjo įrodyti klaidingumą tų raštų, kurie įrodo ir gina Išganytojo iš numirusių atsikėlimą. Bet štai Littletoną pradeda veikti Dievo malonė. Juo daugiau jis skaito ir tyrinėja apie J. Kristaus iš numirusių atsikėlimą, juo labiau aiškėja, kad tai ne krikščionių prasimanymas, ne kunigų melas, bet tikrų tikriausia tiesa. Po kiek laiko Littletonas atsiverčia ir pasidaro uoliausis atsikėlusio Kristaus mokinys.

133. Nikėjos susirinkimas.

Trečiame šimtm. po Kristaus užgimimo Aigipto mieste Aleksandrijoje gyveno kunigas, vardu Arijus. Jis buvo aukšto, gražaus ūgio, išblyškusio veido, suvargęs nuo aštraus gyvenimo, bet išdidus ir užsispyrėlis. Nors jis buvo kunigas, bet norėjo pasidaryti gudresnis už pačią Bažnyčią. Jis ėmė ir sugalvojo naują mokslą apie Dievo Sūnų. Girdi, Jėzus Kristus nesąs tikras Dievas. Kiekvienas sūnus yra iš tėvų. Jėzus Kristus, būdamas Dievo Sūnus, esąs, tiesa, aukštesnis už visus kitus pasaulio kūrinius, net už pačius angelus, bet, būdamas Dievo Sūnumi, jis nesąs amžinas. Buvę laikai, kai Jėzaus Kristaus nebuvę—tik vienas Dievas Tėvas tebuvęs. Būdamas Dievo Sūnumi, Jėzus Kristus galėjęs nusidėti, kaip ir kiti Dievo kūriniai, pav., žmonės, angelai. Kadangi Arijaus mokslas rado sekėjų, 325 m. Mažosios Azijos mieste Nikėjoje buvo sušauktas didelis Bažnyčios susirinkimas pasitarti, kaip geriau sulaikyti kilusią klaidatikystę. Susirinko net 318 vyskupų. Bažnyčios istorijoje buvo tai pirmas toksai iškilmingas vyskupų susivažiavimas. Tarp atvykusių vyskupų buvo nemaža tokių, kurie tebeturėjo kančių ženklus iš baisiųjų krikščionių persekiojimo laikų. Dauguma vyskupų pasižymėjo savo dideliais gabumais ir nepaprasta išmintimi; visi buvo šventi vyrai. Kai Arijus pranešė savo naująjį mokslą, visas susirinkimas užsidegė šventu pykčiu. „Šitaip bažnyčia niekada nėra mokiusi“, šaukė šventi vyrai. „Šitaip mes niekada nesame tikėję. Tai yra piktžodžiavimas.“ Arijaus mokslas buvo pasmerktas ir iškilmingai išaiškinta ir paskelbta, kad Jėzus Kristus yra tikrasis Dievo Sūnus, o ne Jo kūrinys, ir kad Jėzus Kristus yra tikras Dievas. Jis yra vienos esmės su Die-

vu Tėvu. Kaip Dievas Tėvas, taip ir Dievo Sūnus, Jėzus Kristus, yra amžinas. Kadangi Arijus savo klaidos neišsižadėjo, jis buvo išskirtas iš tikinčiųjų. Ciesorius jį ištrėmė už valstybės ribų. Vėliau jam pasisekė patraukti savo pusėn ir ciesorių. Bet kada jis kartą iškilmingoje procesijoje ėjo į Konstantinopolį, staiga išbalo — jam pasidarė negera ir pasišalino. Nuėję jo šalininkai rado jį nebegyvą, su išėjusiais viduriais, kaip atsitiko su Judu Iškarijotu.

134. Mirties Nugalėtojas.

Vienas bernaitis susitiko po Velykų savo draugą, su kuriuo prieš Velykas ir dar seniau buvo labai negražiai gyvenęs. Kai jo draugas šaltai praėjo pro šalį ir nebesidavė viliojamas į bloga, bernaitis nustebęs klausė: „Ką? Ar tu manęs nebepažįsti?... Aš esu tas pats...“ Buvęs bernaičio draugas atsakė: „Gal tu tebesi tas pats, bet aš jau nebe tas pats.“ Mat to jaunikaičio, po ilgo blogo gyvenimo, atsiversta ir atsikelta iš nuodėmių purvyno. Jo dalyvauta visose J. Kristaus atsikėlimo šventės — Velykų iškilmėse ir nutarta nusikratyti senojo, nuodėmingojo žmogaus papročių. — „Atsinaujinkite savo išmanymo dvasia ir apsivilkite nauju žmogumi, kurs sutvertas pagal Dievą teisybėje ir tiesos šventume“ (Efez. 4,23—24).

135. „Jis dirba tavo karstui lentas.“

Romos ciesorius Julijonas, dėl savo atsimetimo nuo krikščionystės vadinamas Atpuolėliu, J. Kristų vadindavęs „Galiliejiečiu“ arba „Staliaus Sūnumi.“ Kartą, susitikęs krikščionį, pasityčiodamas, paklausė: „Ką veikia Galiliejietis, Staliaus Sūnus?“ Krikščionis rimtai atsakė: „Ciesoriau! Jis dirba tavo karstui lentas.“ Šitie žodžiai netrukus išsipildė. Karo žygyje Rytuose Julijonas mūšyje prie Tigro upės buvo sunkiai sužeistas ir nuo žaizdų mirė (363 m.). Mirdamas būk prasitaręs: „Tu, Galiliejieti, nugalėjai!“

136. Karalius darbininko rūbuose.

Rusijos caras Petras Didysis kurį laiką buvo išvykęs į Vokietiją, Olandiją ir Angliją pasimokyti amatų. Užsivilkęs paprasto darbininko rūbais, su kirviu rankoje, per dieną jis mokydavosi dirbti laivus ir kt. darbus, o vakare rašydavo laiškus Rusijon, nurodydamas, kaip geriau tvarkyti kraštą. Ar Petras Didysis, užsivilkdamas darbininko rūbais, netekdavo ir savo karališkumo? — Taip ir J. Kristus, „prisiimdamas tarno pavidalą, pasidaręs panašus į žmones ir viršuje išvaizda rastas kaip žmogus“ (Pilyp. 2,7), nenustojo savo dieviškosios prigimties.

X. MEILĖS DIEVAS.

„Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad Jam tarnautų, bet kad Jis pats tarnautų ir duotų savo gyvybę kaip atvadavimą už daugelį."

Mat. 20,28.

137. Meilės Dievas.

Ciesoriui Vespazijonui viešpataujant, Romos senatas 70 metais svarstė, kaip pavadinti aukščiausį dievą. Vieni siūlė pavadinti jį turtingųjų dievu, kiti — galingųjų dievu, treti — išmintingųjų dievu. Tada pakilo vienas senato narys ir tarė: „Jeigu aukščiausiąjį dievą pavadinsime turtingųjų dievu, jis nebebus vargšų dievas; jei jį pavadinsime galingųjų dievu, jis nebebus silpnųjų dievas; jei jį pavadinsime išmintingųjų dievu, jis nebebus prasčiokėlių dievas. Aš siūlau pavadinti jį meilės dievu." Čia kalbėtojas išvyniojo gražaus, malonaus veido, vyriškio paveikslą, po kurio buvo parašyta: „Aš myliu jus, aš apdovanoju jus, aš atleidžiu jums, nes aš esu Meilės Dievas." Visas senatas suriko: „Tikrai, aukščiausis dievas tevadinsis Meilės Dievu!" — „Dievas yra meilė" (1 Jon. 4,8).

138. Pasiaukojimas iki mirties.

Kartą užsidegė namas. Visi gyventojai išbėgo iš to namo. Štai atbėga motina, didžiu balsu šaukdama: „O Viešpatie! Degančiame name liko mano brangusis kūdikėlis!" Vargšas vaikelis! Nejaugi jis turės žūti liepsnose? Ne! Atsirado jaunas, stiprus vyriškis, kurs puolė į degantį namą, pagriebė iš lovelės nelaimingąjį vaikiuką, užduseęs išnešė jį ant rankų iš degančio namo ir atidavė motinai. Drąsuolis labai nusidegino galvą, rankas, kojas ir po trijų didžiausio skausmo valandų mirė. Kai vaikas paaugo, motina nuolat jam primindavo, kaip jį išgelbėjęs iš mirties vienas geras žmogus, kurs jį begelbėdamas pats miręs. — „Aš neatėjau teisti pasaulio, bet pasaulio gelbėti" (Jon. 12,47).

139. Karalius Kodrus

laimingai karaliavo Atėnuose. Kartą užpuolė Atėnus priešai, kaimynai doriečiai. Delfi miesto spėjėjai (orakulas) išbūrė, kad atėniečiai nebus nugalėti, jei jų karalius mirs nuo priešų rankos. Karalius Kodrus, nieko nesakęs, apsivilko paprastais rūbais ir nuėjo į priešų stovyklą. Čia kilo ginčas tarp Kodraus ir doriečių, ir šie, nieko nežinodami kas tas atejūnas, užmušė Atėnų karalių. Kadangi doriečiai labai tikė-

jo orakulo spėjimams, tai, sužinoję apie Kodraus mirtį, skubiai atsitraukė nuo Atėnų. Laisvu noru pasiaukojusio Kodraus mirtimi atėniečiai buvo išgelbėti. — Taip ir J. Kristus laisvu noru kentėjo ir mirė dėl žmonių išganymo (Iz. 53,7).

140. Teisusis Aristidas.

Didįjį Atėnų vyrą Aristidą visi vadindavo „teisiuoju.“ Priešai įskundė Aristidą valdžiai, kad jis norįs pasidaryti patvaldžiu. Aristidas buvo nuteistas ištremti dešimčiai metų. Teismo sprendimą turėjo patvirtinti tautos balsavimas. Kiekvienas balsuotojas rašė ant kortelės Aristido vardą ir metė į urną. Atsitiko, kad vienas balsuotojas nemokėjo rašyti ir, priėjęs prie paties Aristido, paprašė jį užrašyti ant kortelės vardą „Aristidas.“ Aristidas išklausė prašymo, parašė savo pavardę ir paklausė: „Ką bloga tas žmogus yra tamstai padaręs? Dėl ko balsuoji už jo ištrėmimą?“ Nepažinęs Aristido žmogus atsakė: „Aš taip balsuoju tik dėl to, kad aš neapkenčiu, kam jį vadina teisiuoju.“

141. Vysk. Remigijus ir karal. Klodovėjus.

Pasakoja, kad Reimso vyskupas Remigijus, mokydamas katalikų tikėjimo frankų karalių Klodovėjų, aiškinęs jam, kaip nedorai pasielgė žydų tauta, kad Jėzų, savo geradarį, reikalavo nukryžiuoti, o Barabą, tokį piktadarį, prašė paleisti. Tai klausydamas, karalius sušuko: „Nebuvo manęs tada ten — būčiau visus iškapojęs!“ — „Palauk, palauk, mano sūnau!“ tarės vyskupas, „Jėzus, būdamas Dievas, jei būtų norėjęs, būtų ir patsai apsigynęs, niekieno pagalbos nereikalaudamas. Ir tu, karaliau, geriau į save nukreipk dėmesį! Žiūrėk, kad po krikšto niekad nieko nedarytumei, kas nepatinka mūsų Išganytojui, idant ir tu nestatytum Barabo aukščiau už Jėzų...“

142. „Jėzus ir Barabas.“

1571 m. viename Romos kalėjime buvo uždaryti du žmonės, abu tuo pačiu vardu ir pavarde, tik vienas jų buvo didelis piktadaris — nusikaltėlis, o antras visai nekaltas. Paskirtu laiku buvo išnagrinėtos jų bylos. Kaltasis turėjo būti nužudytas. Budelis atėjo prie jų kalėjimo durų, šuktelėjo pasmerktąjį ir liepė eiti paskui. Nusikaltėlis gerai numanęs, koks čia reikalas, nė nekrustelėjo — apsimetė negirdįs. O nekaltasis ramia sąžine išėjo paskui budelį. Budelis, nė žodžio neprataręs, jį sukaustė, išsivedė ir nužudė. Taip nekaltasis buvo nužudytas, o likęs kalėjime kaltininkas, jau kaipo nekaltas, buvo paleistas. — Kas Romoje 1571 m. įvyko dėl žmonių klaidos, tas prieš 2000 m. Jeruzolimoje įvyko dėl Dievo meilės, kuria jis pamilo žmones iki kryžiaus mirties.

143. Tik vienas balsas!

Per Prancūzų revoliuciją 1793 m. Tautos Konventas sausio mėn. 17 d. posėdyje pasmerkė karalių Liudviką XVI mirti. Posėdis truko vieną dieną ir naktį ir kitą dieną iki vakaro. Dalyvavo 745 atstovai, kurių 360 balsavo prieš, o 361 už karaliaus nužudymą. Kiekvienas atstovas turėjo viešai balsuoti, lydint galerijose susirinkusių valkatų triukšmingam pritarimui ar nežmoniškam grasymui. Daugelis atstovų buvo taip įbauginti, kad tik prieš pat posėdžio galą padavė savo balsą už karaliaus nužudymą. Tarp tokių buvo ir vienas Liudviko giminaitis, Orleano kunigaikštis Pilypas. Bet netrukus ir jį patį Robiespieras liepė nužudyti. — Judo paveikslas.

144. Vado mirtis.

Kartą vienoje Šveicarijos žemumoje kovėsi mažas tėvynės mylėtojų pulkelis prieš dešimts sykių stipresnę priešų kariuomenę. Štai vieni ir kiti susidūrė tarpukalnių aukštumoje. Priešai durtuvų siena užstojo kelią. Veltui šveicarai bando išgriauti tą gyvasienę. Su nuostoliais keturius kartus traukiasi atgal. Bet dar sykį pasiryžo. Kai tik susitelkė, štai jų vadas atviromis rankomis šoko ant priešų. Susyk visi priešų durtuvai susmigo jo krūtinėn. Jis krito, bet prirengė dirvą kitiems. Per jo lavoną tuojau metėsi visas pulkas pirmyn. Įdrąsinti kareiviai nugalėjo priešus ir apgynė nuo jų savo šalį. – „Kristus už mus numirė... dabar nuteisinti Jo krauju būsime išgelbėti...“ (Rom 5,9).

145. „Aš numiriau už tave.“

Netrukus po Š. Amerikos „laisvės karo“, 1860 metais, vienas keliauninkas aplankė Nashville karių kapines. Ten jis užtiko ant vieno kapo gėles besodinantį vyrą. „Ar tai tamstos sūnaus kapas?—„Ne!“ atsakė vyras. „Tai gal brolio?“—“Ne!“ — „Ar šiaip giminaičio? — „Ne!“ — „Norėčiau tad paklausti, kam tamsta sodini šias gėles?“ Vyras numetė rankoje laikytą lentelę ir pradėjo pasakoti: „Mat karo pradžioje aš gyvenau Illinois valstybėje. Buvau neturtingas ir negalėjau savo vietoje pasamdyti kito vyro. Tik štai jau pasiryžus keliauti į kariuomenę, per ašaras atsisveikinant su žmona ir vaikučiais, ateina mano draugas ir sako: „Tu turi didelę šeimą, žmoną. Kas jais rūpinsis, jei tu išeisi į karą? Geriau aš eisiu už tave!“ Žinoma, su didžiausiu dėkingumu priėmiau draugo pasiūlymą. Mūšyje ties Chickamanga mano geradaris buvo sunkiai sužeistas ir po ilgų kančių Nashville ligoninėje mirė. Čia ir guli jis palaidotas. Sužinojęs apie jo mirtį, negalėjau nusiraminti. Sutaupiau kelionei pinigų ir štai atvykau aplankyti nors jo kapą.“ Tai taręs, vyras paėmė nuo žemės lente-

lę ir pritvirtino ją prie kapo. Ant tos lentelės buvo parašyti paprasti, bet jaudiną žodžiai: „Aš numiriau už tave!“ — Argi ne taip kalba į krikščionį kiekvienas kryžius?

146. Neišsemiamas šaltinis.

Kristaus kančia daugeliui šventųjų buvo didžiausis pasišventimo, jėgų ir ištesėjimo šaltinis. Jonas Gualbertas nugali neapsakomą savo rūstumą, o Hyacintas savo tuštybę vienu tik pažvelgimu į Nukryžiuotąjį bei mintimi apie kenčiantį Išganytoją. Šv. Pranciškus Asyžietis, mąstydamas apie Išganytojo kančią, lieja graudžias ašaras. Feliksas iš Kontalicio sakėsi, kad griežtoje vienuolyno reguloje turįs daug paguodos, matydamas vienuolyne Nukryžiuotojo paveikslą. Gotfridas Builionietis atsisakė nešioti Jeruzolimos karaliaus vainiką vien dėl to, kad ten Išganytojas nešiojo erškėčių vainiką. Elžbieta Turingietė padėjo savo auksinį karališką vainiką bažnyčioje, tardama: „Negaliu puošti savo galvą blizgančiu vainiku ten, kur matau savo Išganytoją apvainikuotą erškėčių vainiku.“ Šv. Kliara sakydavo: „Argi gali žmogus savo vargais skųstis, žiūrėdamas į Kristų, kybantį ant kryžiaus ir apsipylusį kraujais.“ Anglijos karalienė Marija Stuart liepė skyde atvaizduoti keturias karūnas. Visi nepaprastai nustebo, nes ji tebuvo trijų karalysčių valdytoja. Po ketvirtos ji liepė parašyti: „Aš ieškau aukštesnių dalykų, būtent, amžino vainiko.“ Rudolfas Habsburgietis, paėmęs kryžių, kalbėjo: „Kryžius — mano skeptras.“ Tai reiškia: valdovai, atsiminkite, kad jūs esate Dievo tarnai, jūs esate Kristaus įgalioti tautai pirmininkauti...

147. Pažemintas vienuolis.

Karaliaus sūnus kartą aplankė trapistų vienuolyną pietų Prancūzijoje. Jis norėjo susipažinti su visais vienuoliais. Vienuolyno viršininkas, rodydamas vieną vienuolį, štai ką pasakė: „Šitas pirmiau buvo karininkas. Būdamas bailus, jis pabėgo iš mūšio; kadangi jis nustojo garbės, tai atėjo į mūsų vienuolyną.“ Vienuolio veidas užsidegė pykščiu ir įtužimu, rodos, šoks ir iškolios viršininką. Bet jis pakėlė akis į kryžių, puolė ant žemės prieš vyresnįjį ir visai ramus pasišalino. Princas tada klausia viršininko, kam jis taip pažeminęs vienuolį. Tas paaiškino, jog tas karininkas visada buvęs drąsus kovotojas; jis taip žeminęs, norėdamas jį ištirti ir karaliaus sūnui parodyti tikėjimo ir kryžiaus įtaką.

148. Nuo pat ketvirtų metų...

Š. Margarita buvo Anglijos karaliaus Edvardo duktė. Jau ketverių metų būdama, pradėjo karštai mylėti Nukryžiuotąjį, Viešpatį Jėzų. Kartą, pamačiusi kryžių, paklausė seserį,

kas tai esą? Sesuo atsakė jai: „Tai yra paveikslas Viešpaties Jėzaus, tikrojo Dievo, kuris už mus ant kryžiaus numirė.“ Su ašaromis akyse žiūrėjo Margarita į Viešpatį Jėzų ir, pabučiavusi Jį, tarė: „Mano mylimasis, brangusis ir vargingasis Išganytojau! Nuo šio laiko jau visiškai Tavo esmi.“ Nuo to laiko ji niekuomet neapleido mąstymo apie Viešpaties Jėzaus kančią. Tuo mąstymu ramindavo save visokiuose kentėjimuose. — Viena septynioliktojo šimtmečio moteris sakydavo: „Aš galiu žiūrėti tik į uždengtus kryžius.“ Pamačius nepridengtą kryžių, jai plyšdavusi iš skausmo širdis.

149. Širdžių širdis.

Viena pavyzdinga moteriškė buvo išėjusi už labai didelio girtuoklio, kurs piktindavo visos apylinkės žmones. Kartą per parapijos misijas geroji žmona tarė vyrui girtuokliui: „Vyreli, nueik bent kartą paklausyti misijonoriaus pamokslo!“ Bet vyras atsiliepė tik pykčiu ir keikimu kilniosios savo žmonos. Paskutinę misijų dieną žmona vėl tarė vyrui: „Nueik į bažnyčią bent pažiūrėti naujo Švnč. Jėzaus Širdies paveikslo, kuriuo žmonės negali atsigėrėti!“ Vyras nieko neatsakė ir nutarė šį kartą patenkinti žmonos prašymą. Nuėjęs į bažnyčią, jis pirmiausia sustojo prie tikrai meniškai pagaminto paveikslo. Įsižiūrėjęs į Jėzaus Širdies žaizdą, pajuto nepaprastą gailestį. „Juk ta žaizda mano padaryta“, tarė jis ir apsipylė griaudžiomis ašaromis. Tuojau nuėjo prie klausyklos, susitaikė su Dievu ir džiaugdamasis grįžo namo. Tie namai iš baisaus pragaro virto rojumi.

150. Kančių Vyro paveikslas.

Šv. Juozapatas gimė Volynijoj, Vladimiro mieste, 1580 m. Jo tėvai buvo rusai bajorai — Gabrielis ir Marina Kuncevičiai. Jaunutis Juozapatas dažnai vaikščiodavo su motina į cerkvę ir dievobaimingai įsižiūrėdavo į paveikslus. Kartą, vos dar penktus metus eidamas, klūpojo su motina prie altoriaus ir ilgai žiūrėjo į Kristaus prikaltojo į kryžių paveikslą; paskum paklausė: „Mama, kas čia do paveikslas? Kas gi taip baisiai sužeidė Jį?“ Motina pradėjo aiškinti jam Kristaus gyvenimą ir Jo kentėjimus. Vaikutis meilingai klausėsi ir, vis žiūrėdamas į Išganytojo paveikslą, užsidegė neapsakoma Išganytojo meile. Nuo to laiko Juozapatas tapo karščiausiu Jėzaus Širdies mylėtoju: jis mylėjo kryžių, atgailą, maldą, mylėjo gyvenimo sunkenybes.

151. Tryliktą dieną...

Šv. Vincentas Paulietis ilgai atkalbinėjo vieną jaunikaitį nuo blogų įpročių, bet jaunikaitis nė klausyti nenorėdavo apie

pasitaisymą. Tada šventasis jam sako: „Gerai! Aš daugiau pas tave nebeisiu ir nieko tau nebesakysiu. Tik būk toks geras ir padaryk man šį malonumą — priimk šį paveikslėlį ir kas vakaras eidamas gulti valandėlę į jį pažiūrėk.“ Šv. Pranciškus išėmęs iš brevijoriaus padavė jaunikaičiui Išganytojo paveikslėlį. Pirmą vakarą paveikslėlis nepadarė jam jokio įspūdžio. Antrą vakarą jau jis jaunikaičiui nebepatiko. Trečią vakarą jau turėjo prisiversti žiūrėti į paveikslėlį, nes norėjo ištesėti pasižadėjime. Ketvirtą vakarą Išganytojo skausmingas veidas ir kruvinos ašaros sužadino jaunikaičio užmigusią sąžinę... Ir, žiūrėkite, tryliktą dieną Šv. Pranciškus rado jaunikaitį visai persimainiusį. Jis verkdamas tarė šventajam: „Išklausyk mano išpažinties, nes nebepakenčiu Išganytojo ašarų priekaišto dėl mano blogo gyvenimo.“

152. Paveikslėlis po pagalviu.

Vienoje ligoninėje sirgo maža, bet pamaldi mergaitė. Į tą pačią ligoninę atveža mirtinai sužeistą jaunikaitį. Tai buvo aršus Kristaus Bažnyčios priešas. Sirgdamas jis skaito negražias knygas, nešvankius romanus. Nors jis silpnas, jaučia arti savo mirtį, tačiau nesiliauja skaitęs blogas knygas ir nesirengia prie mirties. Gailestingajai seselei pasiūlius atvesti kunigą, jis tik rūsčiai susiraukia ir ištaria: „Nereikia.“ Vieną vakarą ligonis, paskaitęs negražią knygą, rengėsi užmigti. Knygą pasidėjo po pagalviu. Mergaitė pamačiusi kur padėjo knygą, jam užmigus, vietoj knygos padeda po pagalviu Nukryžiuotojo paveikslą. Rytą atsikėlęs ligonis greitai tveria už knygos, bet kaip jis nustebo, vietoj knygos radęs Nukryžiuotąjį. Pasiėmęs Jo paveikslą į rankas, valandėlę mąsto. Prisimena jis visus motinos pamokymus. Prisimena, kad Jis mirė už visų žmonių nuodėmes. Prisimena, kad kiekviena nuodėmė Jam yra taip skaudi, lyg kad Jį vėl prie kryžiaus kaltų. Staiga susijaudinęs sušunka: „O Viešpatie, kiek tu daug dėl manęs kenti! Atleisk man!“ Dabar pats paprašė seselę, kad atvestų kunigą. Atliko viso gyvenimo išpažintį ir, susitaikinęs su Dievu, po dviejų valandų atidavė sielą Tam, Kurio prieš dvi valandas neapkentė.

153. Geriausias draugas.

Vienas jaunas bernaitis išaikvojo visus savo turtus, įkrito į vargą ir pradėjo piktžodžiauti Dievui, kam jį Dievas leidęs ant žemės. Besibastydamas nusilaužė dar koją ir sunkiai susirgo, įpuldamas į visišką nusiminimą. Prieina prie jo tarnas ir sako: „Nusiramink, pone; yra tavo geriausiasis draugas ir nori su tavimi pasimatyti.“ — „Teateinie!“ atsiliepė ligonis. Tarnas atnešė jam kryžių ir tarė: „Štai Nukryžiuota-

sai, kurs mirė dėl tavo išganymo; Jis nenori, kad tu žūtumei.“ Nelaimingąjį kryžiaus vaizdas taip sujaudino, kad jis pradėjo kūdikiškai kukčiodamas verkti. Netrukus pagijo ir pasidarė uolus Nukryžiuotojo garbintojas.

154. „70 kartų 7.“

Prieš karalių Ottoną I (Otto) (936-973) tris kartus buvo sukilęs jo brolis ir tik motinai Matildai užtariant jam buvo vis dovanojama. Kada jis sukilo ir kevirtą kartą, Ottonas nutarė broliui nebedovanoti ir atitinkamai jį nubausti. Bet štai per Kalėdas, kada karalius klausė šv. Mišių, į bažnyčią įeina atgailos drabužiuose nusikaltėlis brolis, puola prie karaliaus kojų ir prašo atleisti. Ottonas rūsčiai pažvelgė į brolį ir aštriu tonu atsakė: „Tris kartus tau atleidau, o dabar tau bus galva nukirsdinta.“ Tuo momentu kunigas, kurs laikė šv. Mišias, balsiai perskaitė Evangelijos vietą, kur šv. Petras klausė Kristų: „Viešpatie, kiek sykių aš turiu atleisti savo broliui, kada jis man nusideda? ar iki septynių?“ Jėzus jam tarė: „Aš nesakau tau iki septynių, bet iki septyniasdešimts kartų septynių kartų“ (Mat. 18, 21—22). Tie žodžiai karalių sujaudino. Jis apsiašarojęs pakėlė brolį nuo žemės, dovanojo bausmę ir, kalėdinės dovanos vietoje, pavedė jam valdyti Bavarų kraštą.

155. Turi akis ir neregi... (Ps. 113).

Mieste didelis turgus. Turguje tarp eilės įvairių būdelių stovi ir paveikslų pardavinėtojas. Žmonės grūdasi ir perkasi kas prezidento, kas ministerių, kas generolų, kas gyvulių, kas gamtos vaizdų paveikslus, bet niekas nepaklausia kainos Kristaus paveikslo. Skirstantis turgui, prie tos būdelės prieina aklasai, kurį veda nedidelis berniukas. Berniukas sustoja ir įsižiūri į Nukryžiuotojo paveikslą. „Juozapai! Kur tu palikai?“ klausia aklasai savo mažąjį vadovą. „Ach, aš matau Išganytojo paveikslą, kurs čia liko niekieno nenupirktas, nors, matyt, daug išpirkta visokių pasaulinių paveikslų“. Tada aklasai paklausė pardavėją: „Kiek kainuoja tas paveikslas?“ Paveikslas buvo ne brangus, ir aklasai jį nupirko už surinktus beelgetaujant pinigus. „Betgi tu jo nematai!“ tyčiodamasis tarė pardavėjas. „Ir dar kaip! Aš, aklas būdamas, jį matau, bet matantieji jo nemato.“

156. Didžiausias 19 šmt. apaštalas.

Žymus prancūzas misijonorius kun. G. J. De Smet, S. J. (19 šmt.) visą gyvenimą praleido tarnaudamas didesnei Dievo garbei ir skelbdamas Kristaus mokslą Amerikos raudonodžių tarpe. Kada jis mirė, Bažnyčios ir valstybės vyrai, generolai ir karininkai, tikintieji ir netikintieji skubėjo atiduoti paskutinę

pagarbą didžiam misijonoriui. Juk tai buvo didžiausias 19 šmt. apaštalas! Jis, skelbdamas Dievo žodį, perplaukė 19 kartų Atlanto vandenyną. Kasmet sumesdavo 2000 mylių keliaudamas per miškus ir kalnus; visa tai sudaro 80000 mylių. Jis pats rašo: „Aš tankiai dykumose skersai ir išilgai išvaikščiojau. Vieną kartą trejus metus laiško negavau. Dvejus metus gyvenau kalnuose be duonos ir be druskos, be arbatos ir be cukraus. Ketverius metus ištisai neturėjau pastogės ir lovos poilsiui. Pusę metų neturėjau baltinių persimainyti. Dažnai atsitikdavo, kad keletą dienų išbūdavau nevalgęs ir negėręs... Per nelaimes ir pavojus, šaltį ir karščius, per erškėčius, kraują ir mirtį ėjo Kristus į savo Tėvo karalystę. Toks turi būti visų kelias, kurie nori Jį sekti ir po Jo garbinga vėliava numirti...“

157. Meilės ženklai.

Kartą šv. Ambraziejus keliavo iš Milano į Romą. Pakeliu sustojo viename dvare, kur jis buvo maloniai priimtas. Kalbėdami su šeimininku palietė ir žmonių vargus, nelaimes, kentėjimus. Šv. Ambraziejus išsireiškė, kad nelaimės, kantriai kenčiamos, Dievui patinka, net kad gyvenimo nepasisekimai dažnai esti Dievo malonės ženklas. Namų šeimininkas tam pasipriešino, sakydamas, kad jis į tai netikįs ir kad jis savo gyvenime neturėjęs jokių vargų. Tada šventasis vyskupas liepė palydovui paimti vežamuosius daiktus ir keliauti toliau. „Aš šiuose namuose nenoriu būti, nes juose nėra jokių nelaimių, taigi ir Dievo meilės juose nėra.“

158. Jėzaus Širdies šventė.

Rytinėje Prancūzijoje, netoli Šveicarijos ribų, yra miestelis Paray-Le-Monial. Tame miestelyje yra vizitiečių vienuolynas. 1675 m. to vienuolyno vienuolė Marija Margarita Aliakok Dievo Kūno oktavoje meldėsi į Švnč. Altoriaus Sakramentą. Išganytojas jai pranešė, kad kas metai po Dievo Kūno oktavos penktadienyje būtų garbinama Jėzaus Širdis. Kai vienuolė pradėjo rūpintis išpildyti jai duotąjį paliepimą, sutiko daug kliūčių. Bet ji nenusiminė. Jėzaus Širdies garbinimas, pradėtas Marijos Aliakok, greitai plito. Popiežius Klementas XIII leido tą Jėzaus Širdies šventę švęsti dar tik kai kuriose bažnyčiose, o Pijus IX 1856 m. įvedė ją visoje Bažnyčioje.

159. „Pas Jėzų, į amžinybę.“

Tai buvo 1870/71 metais, per prancūzų—vokiečių karą. Vokiečių raitelių pulkas stovėjo pasiruošęs kovai ir tik laukė ženklo pulti. Visi buvo susikaupę, nes gyveno paskutines

savo gyvenimo minutes. Taip bestovint, vienas kareivis išsitraukia iš kišenės mažą ryšulėlį. Jame buvo mažytės kortelės, kuriose buvo susirašyti gražūs gyvenimo šūkiai. Greta su juo stovėjęs kareivis paprašė ir jam ištraukti vieną kortelę. Perskaitęs paduotą jam kortelę, kareivis pasakė: „Jei įvyks, kas parašyta, tai šią kortelę nusiųsiu mano motinai.“ Greitai prasidėjo baisi kova. Iš pulko liko tik keletas žmonių. Vienas iš likusių pamažu jodinėjo kovos vieta ir ieškojo savo rytinio draugo. Netikėtai jis pamatė iškeltą iš lavonų ranką. Priėjo artyn, žiūri — jo draugas. Atgniaužęs sustyrusią mirusiojo ranką, rado raštelį, kurį jam buvo rytą ištraukęs. Raštelyje buvo parašyta: „Paskutinis mano žygis — pas Jėzų, į amžinybę.“

160. Okeanas, mano tėvas.

Vienoje dramoje įeina į sceną vienas vaidila ir uždainuoja. Jo balsas taip visus sužavi, kad, viską palikę, jie seka paskui nuostabų dainininką. Galėtų juos nuvesti į pasaulio kraštą, jei norėtų. Pagaliau vienas paklausia: „Sakyk, kas tau davė tokį balsą?“ — „Okeanas, mano tėvas,“ atsako vaidila. Ilgai, ilgai jis klajojęs vandenyno krantais, mąstydamas, stebėdamas nuolatinį jūrų liūliavimą ir stengdamas užšaukti vilnių ūžimą. Bedraugaujant su vandenynu, bemąstant gilias mintis, gilesnes už jūros gelmes, jo balsas ir jo žvilgsnis tapo tokie žavingi, kad žmonės, jį pamatę, negalėjo ištverti ir sekė paskui jį, kaip užburti. — Kas žodžiams, kas apaštalavimui duos tokią žavinčią galią? Dievas, beribis tobulybių vandenynas. Vidujinis, dvasios gyvenimas yra apaštalavimo sėkmės sąlyga ir jo širdis.

161. Pasiaukojimo ribos.

Vienas jaunuolis darbininkas (prancūzas Augustas Bodin) priėmė katalikų tikybą ir kaip tik dėl to užsitraukė savo tėvo neapykantą. Vieną vakarą, sugrįžęs iš savo draugijos susirinkimo, rado užkištas duris. Beldžiasi. Išeina tėvas su lazda: „Eik gulti, kur nori, bet į šiuos namus — neįeisi.“ Kur dingti, atsidūrus gatvėje? Sumanė eiti susirasti užvėją į apleistus tvirtovės fortus. Beeinant, ranka užkliuvo už kišenės, kurioje visada nešiodavos „Kristaus Sekimą“. Priėjo arčiau gatvės lempos, atskleidė ir skaito: „Kol dėl Kristaus neišliejai kraujo, žinok, kad dar nepasiekei pasiaukojimo ribų.“ „Vadinas, negaliu skųstis. Priešingai, turiu jaustis laimingas“. Ir rytą karžygis jaunuolis, nakties rasa apšarmojęs, eina prašyti savo draugijos kapeliono, kad, prieš eisiant į darbą, jam Komuniją duotų.

XI. KRYŽIAUS PASLAPTIS.

„Pasaulyje jūs turėsite suspaudimo. Bet pasitikėkite, aš apgalėjau pasaulį."

Jon. 16,33.

162. Gaisras — įkvėpimo šaltinis.

Neronas pirmasis pradėjo persekioti pirmuosius krikščionis. Jis liepė padegti Romą iš keturių pusių, kad vietoje sudegusios Romos galėtų pastatyti naują Neropolį. Tada sudegė daugiau kaip du trečdaliai miesto. Degant miestui, Neronas stovėjo ant vieno kalno ir baisiame vaizde ieškojo įkvėpimo eilėms rašyti. Kada minios sukilo ir veržėsi prie Nerono, norėdamos jį nužudyti, tada jis paskelbė, kad miestą padegę krikščionys. Kilo žiaurūs krikščionių žudymai. Krikščionis įvyniodavo į maišus ir mesdavo išalkusiems žvėrims sudraskyti; kitus pririšdavo prie medžių, apvyniodavo šiaudais ir, apipylę smala, padegdavo, kad nušviestų naktį ciesoriaus sodus (kur šiandien Vatikanas). Pats Neronas vaikščiojo tarp tų gyvųjų žiburių ir gėrėjosi nelaimingųjų kančiomis. Šiuo metu (67 mt.) buvo nukankinti ir šv. Petras su šv. Pauliumi. Bet jau kitais metais Romos legionai Galijoje išrinko ciesoriumi Galbą, o Neroną paskelbė nuverstu nuo sosto. Neronas pabėgo, bet kelyje buvo pervertas vieno vergo. Taip negarbingai mirė Kristaus persekiotojas.

163. „Dievnešys."

Šv. Ignacas, Antiochijos vyskupas, buvęs tas kūdikis, kurį Jėzus pastatęs prieš apaštalus, besiginčijančius, kuris jų bus aukštesnis dangaus karalystėje. „Jeigu neatsiversite ir nepasidarysite kaip kūdikiai, neįeisite į dangaus karalystę," tarė jiems Kristus, rodydamas 4 metų Ignaciuką. Kai užaugo, Ignacas nuolat eidavęs į tą vietą, kurioje jį Kristus buvo apglėbęs, ir karštai bučiuodavęs žemę—Kristaus pėdų vietą. Jėzaus vardą jis nuolat nešiodavo širdyje. Todėl krikščionys jį vadindavo dievnešiu. Ignacas paskum buvo vyskupu didžiuliame Antiochijos mieste. Kartą ciesorius Trajanas keliavo į karą ir sustojo Antiochijoje (M. Azijoje). Pamatęs tuščius pagonių šventnamius, Trajanas pasišaukė miesto galvą ir klausia, kas to reiškinio kaltininkas. „Ogi krikščionių vyskupas Ignacas," atsakė miesto valdytojas. Tada ciesorius liepė atvesti Ignacą. „Ar tu esi ta piktoji dvasia, kuri šiame mieste tokią netvarką daro?" Ignacas atsakė: „Tas negali būti piktoji dvasia, kuris širdyje Dievą nešioja." Ciesorius piktai paklausė: „Tai tu Jėzų Nazarietietį turi galvoje?" Čia Ignacas patvirtino

5 Kitų pėdomis.

ciesoriaus žodžius ir ėmė mokyti jį krikščionių mokslo, aiškiai išrodydamas pagonių tikėjimo niekingumą. „Ad leonem!“ — „Liūtams!“ sušuko Trajanas. Ir šventasis vyras buvo kareivių suimtas, nuvarytas į laivą, kuriuo jį nuvežė į Romą. Romos krikščionys norėjo Ignacą išlaisvinti, bet jis prašė jo negailėti ir džiaugėsi galįs dėl Jėzaus vardo būti liūtų sudraskytas.

164. Viena prieš 50.

Romos ciesorius Maksiminas, atvažiavęs į Aleksandrijos miestą, įsakė visiems miesto gyventojams paskirtą dieną aukoti dievaičiams. Tuo laiku gyveno Aleksandrijoje šventa mergelė Katryna. Išgirdusi apie tokį nedorą ciesoriaus įsakymą, paėmė su savim keletą tarnaičių ir, nuėjusi pas ciesorių, nepaprastai drąsiai išpeikė jo niekšystę; ciesorius nežinojo nė ką jai atsakyti. Matydamas, kad pats vienas neįveiks drąsiosios gudruolės, ciesorius pasivadino 50 mokytojų ir iškalbingų vyrų, kad ją atkalbėtų nuo Kristaus tikėjimo. Bet šv. Katryna taip aiškiai ir drąsiai įrodė krikščionių tikėjimo tikrybę, o stabmeldžių prietarų tuštybę, kad visi tie galvotojai ir daug kitų ten buvusių žmonių pripažino V. Kristų tikruoju Dievu. Supykęs Maksimas liepė sukūrti didį laužą ir visus įtikėjusius į Jėzų sudeginti; jie ramiai ėjo į ugnį, garbindami Dievą. Šv. Katryna savo kantrumu (ji buvo visaip kankinama) dar daug pagonių patraukė prie Kristaus. Pagaliau ciesorius liepė nukirsti jai galvą.

165. „Ne, tai ąsotis.“

Šv. Perpetuą dėl Kristaus mokslo išpažinimo įkiša į kalėjimą. Ateina jos žilagalvis tėvas ir maldauja išsižadėti Kristaus ir nepalikti našlaičiu savo kūdikio. Ji taria: „Mano tėve, kas čia stovi ant žemės?“ — „Ąsotis.“ — „Ar negalima sakyti, kad tai kas kita?“ — „Ne, tai ąsotis“, griežtai atsako tėvas. „Juo labiau aš negaliau sakyti, kad aš ne krikščionė, o kas kita.“ Ir šv. Perpetua mirė kankinių mirtimi.

166. Kryžius nugalėjo.

Blogiausi laikai pirmiesiems krikščionims buvo prie ciesoriaus Dioklecijono. Tada buvo tokie baisūs persekiojimai, kad krikščionys net pradėjo naują erą nuo 303 mt. Ciesorius tais metais išleido tokius įstatymus, kurie turėjo visai išnaikinti krikščionių tikėjimą. 1) Krikščionių bažnyčias sugriauti ir jų šventas knygas (Šv. Raštą, Mišiolus...) sudeginti. 2) Vyskupus ir kunigus uždaryti kalėjimuose ir kankinimais versti atsimesti nuo Kristaus. 3) Krikščionims atimti visas pilietines teises ir išvaryti iš valdiškų vietų. 4) Krikščionis teismuose kankini-

mais versti aukoti dievaičiams; nesutinkančius to daryti žudyti. 5) Visus valdininkus ir kareivius laikas nuo laiko versti aukoti pagonių dievams, o atsisakančius tai daryti nuteisti mirti. Tada mirė kankinių mirtimi Tebų legionas, šv. Florijonas, šv. Agnietė (13 mt.), šv. Liucija... Šis baisusis persekiojimas truko net 10 metų. Jau buvo pastatytas Dioklecijonui ir paminklas su užrašu: „Ciesoriui Dioklecijonui, krikščionių vardo išnaikintojui.“ Bet tais pačiais metais Konstantinas Didysis paskelbia krikščionims laisvę. Krikščionybė visoje gražybėje pražysta. Kryžius triumfuoja.

167. Ar jau pradėt kovą?

Viešpataujant ciesoriui Dioklecijonui, gyveno Cezarėjoje jaunas šaunus jaunikaitis, vardu Arkadijus. Buvo jis uolus krikščionis. Kaip tik ciesorius išleido smarkų įsakymą žudyti krikščionis, Arkadijus pasitraukė į tyrus. Ten, pasninkaudamas, budėdamas ir melsdamasis, rengėsi mirti kankinio mirtimi dėl Kristaus. Sugrįžęs iš tyrų, ėjo pas ciesoriaus vietininką, kuris jam tarė: „Atleisiu tau, kad išbėgai iš miesto, jeigu deginsi dievams aukų.“ Arkadijus atsakė: „Krikščionis nedegina aukų tuštiems dievaičiams; man gyvenimas yra Kristus, o mirti už Jį — džiaugsmas; daryk su manim, kas tau patinka.“ Atnešė kankinimo įnagius. Arkadijus ramiai į juos žiūrėjo ir, šypsodamasis, tarė: „Ar jau vilktis ir pradėti kovą?“ Supykęs vietininkas atsiliepė: „Ką? tu juokies iš manęs? už savo drąsumą kentėsi taip, kaip dar nė vienas nekentėjo!“ Paskum tarė budeliams: „Paguldykite jį ant žemės ir piaustykite jo sąnarius vieną po kito, bet tik labai iš lėto; tepajunta, kad dievai baudžia tą, kuris niekina juos ir ciesorių!“ Arkadijus klausė tos kalbos ramiai ir, žiūrėdamas į dangų, patsai nusivilko ir linksmai liepė save kankinti. Atidavė savo sielą Tam, Kuris jį stiprino kančiose, 312 m. sausio 12 d.

168. Kryžiaus paslaptis.

V. Jėzui atsikėlus iš numirusių, šv. Andriejus skelbė Evangeliją Skytijoj, slavų tautos gyvenamoj, dabartinėj Pietų Rusijoj. Paskum, išvaikščiojęs Epyrą ir Trakiją ir daug sielų pas Kristų atvedęs, nukeliavo į Achajos miestą Patros; miesto viršininkas buvo Egeas, stabmeldys; jis matė, kaip daug žmonių klauso Andriejaus pamokslų, meta stabus garbinę ir priima Kristaus Evangeliją. Šv. Andriejus drąsiai barė jį už peiktinus jo darbus ir už tai, kad Kristaus mokslo neprisiima. Supykęs Egeas tarė jam: „Niekai tavo Kristus, kad jis neišsigelbėjo nuo mirties, ir žydai prikalė jį prie kryžiaus.“ Šv. Andriejus atsakė: „Kad suprastum kryžiaus paslaptį, jog Išganytojas mirė nepriverstas, bet vien iš meilės žmonių, tuokart ki-

taip kalbėtum.“ Bet Egeas neklausė jo žodžių ir liepė jam dėti aukų dievaičiams. Šv. Andriejus atsakė: „Aš kasdien atnašauju auką vienam visagalinčiam Dievui, bet ne jaučių mėsą, ne ožių kraują, tik nekalčiausiąjį Avinėlį, kurio Kūnas, nors Jį valgytų visas pasaulis, vis būtų čielas.“ Už tokią kalbą viršininkas įmetė jį į kalėjimą. Paskum vėl atvedė jį pas teisėją. Šv. Andriejus drąsiai aiškino jam kryžiaus paslaptį ir peikė jo nedorybę. Tuomet viršininkas liepė nuplakti jį ir prie kryžiaus prikalti.

169. 12 mažųjų didvyrių.

Penktame šimtmetyje šiaurės Afrikoje, Kartagos mieste, arijanų vandalų vyriausybės agentai, be daugelio kitų katalikų, suėmė ir 12 berniukų, kurie per pamaldas bažnyčioje giedojo šventas giesmes. Daugumą katalikų, prikankinę, ištrėmė. Vaikams norėta padaryti išimtis. Tuo arijonai norėjo patraukti juos prie savęs, kad jie giedotų ir per jų pamaldas. Bet vaikai verkdami veržėsi prie tremiamų katalikų. Arijonai griebėsi visokių priemonių, kad priverstų vaikus išsižadėti katalikybės. Kada berniukus ėmė žiauriai kankinti, mažieji didvyriai kalbėjo: „Galite mus kankinti, galite mūsų kūną į gabaliukus sudraskyti, bet mes neišsižadėsime šv. tikėjimo, nelaužysime šv. sandoros.“ Pagaliau budeliai turėjo liautis kankinę vaikus. Vaikų drąsa išmušė ginklus iš rankų ir budeliams.

170. „Tikiu!“

Šv. Petras iš Veronos, tapęs kunigu, su didžiausiu atsidėjimu skelbė Kristaus mokslą, dieną naktį bėgiodamas po tamsesnius Italijos kraštus. Net didžiausi užsispyrėliai ir atšalėliai mesdavo savo klajojimus tikybiniame gyvenime ir stodavo po Kristaus vėliava. Šv. Tėvas Inocentas IV davė Petrui ypatingų teisių vesti misijoms. Klaidatikiai pagaliau nusigando uoliojo apaštalo. Susitarę, nusamdė du žmogžudžiu, kurie ir nužudė šv. Petrą, ėjusį iš Komo į Mediolaną. Nebegalėdamas ištarti nė žodžio, pamirkė pirštą savo kraujuose ir parašė ant žemės „Tikiu,“ t. y. tikiu į tikrąją Kristaus Bažnyčią. Kiek pasikankinęs, mirė 1252 metais. Šv. Tėvas Inocentas jau antrais metais pripažino jį šventuoju.

171. „Kas dar reiktų sakyti?“

Japonijoje buvo baisūs krikščionių persekiojimai. Tūkstančiai tikinčiųjų buvo žiauriausiai iššudyti. Kartą keturių metų japoniukas priėjo prie misijonoriaus ir paklausė, ar iš tiesų krikščionys turi mirti už Kristų. Misijonorius paglostė gerąjį vaikiuką, atsakė į jo klausimą ir tarė: „O ką tu darytumei, jei tektų už Kristų mirti?“ — „Aš šitaip padaryčiau!“

Ir mažasis Kristaus sekėjas atsiklaupė, sukryžiavo rankas ant krūtinės ir palenkė galvą taip, kad galima būtų ją lengvai nukirsti. „Bet ką tu darytumei, jei budelis atsisakytų tave žudyti?“ Paklausė vėl misijonorius. Vaikiukas kiek pagalvojęs atsakė: „Aš imčiau kartoti: Jėzau, Marija! Jėzau, Marija! kol galvą nukirstų.“ Čia berniukas pakilo, apsikabino misijonorių ir tarė: „Gerasis tėve! Pasakyk, kas dar reiktų tada sakyti?“

172. Kas neišpažįsta, tas išsigina.

Japonų valdovas Faxiba, perėjęs į krikščionių tikėjimą, buvo pasidaręs jiems palankus; daugelis krikščionių buvo priimta tarnauti į karališkus rūmus. Bet vėliau Faxiba atsimetė nuo krikščionybės ir ėmė persekioti Kristaus sekėjus. Dvi aukštų rūmų ponios nueina pas karalienę ir prašosi atleidžiamos, nes jos esančios krikščionės. Karalienė liepė joms pasilikti savo vietose, kur jos galėsiančios slapta būti Kristaus sekėjomis. Tada ištikimosios Kristaus mokinės atsakė: „To mums neleidžia krikščionių mokslas, pagal kurio kas savo tikėjimo neišpažįsta, tas jo išsigina.“ Jų niekas nesugundė išsiginti Kristaus.

173. 26 japonų kankiniai.

Prie žiauriojo Japonijos krikščionių persekiotojo karaliaus Taikosama 1596 mt. buvo pasmerkti mirti 6 pranciškonai, 3 jėzuitai misijonoriai ir 17 japonų katalikų, padėjusių pirmiesiems misijose. Pasmerkus nelaiminguosius mirti, nupiaustė jiems ausis ir kruvinais veidais vežė didžiausiame šaltyje į Nanagasaki uostą. Vežė atviruose vežimuose, kad labiau atbaidytų žmones nuo krikščionystės. Vežami į mirties vietą ištikimieji Kristaus mokiniai visą laiką giedojo šventas giesmes. Kai visi buvo pakelti ant kryžių, prisiartino du budeliai su ietimis ir pervėrė kentantiems vienas dešinius, antras kairius šonus. 1862 mt. tie 26 japonų kankiniai buvo paskelbti šventaisiais. — Tarp šitų kankinių buvo trys vaikiukai ministrantai. Vieną iš jų, 12 metų Antaniuką, pasišaukė teisėjas ir tarė: „Vaikuti, tavęs pasigailėsiu ir dar gausiai apdovanosiu, jei išsižadėsi krikščionystės.“ Bet jaunasis Kristaus sekėjas drąsiai atsakė: „Tai būtų didžiausia nesąmonė — dėl laikinųjų dalykų išsižadėti amžinųjų.“ Narsusis 12 metų kankinys buvo nukryžiuotas kartu su kitais Kristaus sekėjais.

174. Milžinas — mergaitė.

Žiaurus krikščionių persekiotojas Arima Japonijoje pasmerkė sudeginti tėvą ir motiną drauge su sūnumi ir dukterimi. Visų mažiausiasis kūdikis, duktė Magdalena, tartum mil-

žinas - mergaitė ėjo į ugnį su kryžiumi rankoje. „Uždėkite man degančių anglių ant galvos," sušuko ji. Padarius, ko mergaitė norėjo, jinai laikė save papuošta rožėmis ir brangiais blizgančiais akmenimis Taip pasiruošusi, užsilipo ant ugnies aukuro ir atidavė savo skaistų kūną liepsnoms. Tos mergaitės broliukas, dvylikos metų vaikelis, vardu Jokūbas, linksmindamasis bėgo per liepsnas prie savo jau degančios motinos ir, žemai nulenkęs galvą prieš ją su savo kryželiu rankoje, sušuko: „Jėzau, Marija, kokia laimė!" ir tuojau pakrito negyvas šalia jos. — Gonzagos Gridonija, dievobaiminga mergaitė, išsilaužė sau koją; netikusiai sutaisius ją, reikėjo vėl laužti jau sugijusią, ir tokiu būdu ji trejiems metams buvo priversta prikalta gulėti lovoje. Nežiūrėdama tų baisiausių sopulių, ji neprašė savo maldose palengvinimo ir išsivadavimo iš jų, bet guosdavo save dangaus linksmybėmis, kur visi kentėjimai pasibaigs.

175. „Tekrinta galva!..."

Praėjusio šimtmečio pabaigoje Armenijoje turkai žiauriai persekiojo krikščionis, versdami juos priimti magometonizmą. Daug krikščionių buvo nužudyta. Ilgai atkalbinėję išsižadėti Kristaus vieną 12 metų berniuką, pagaliau ėmė ir nukirto jam vieną ranką. Mažasis kankinys kantriai kentėjo, bet savo tikėjimo neišsižadėjo. Tada nukirto jam ir antrą ranką. Kada ir tai berniukas kantriai nukentėjo, įsiutę magometonai ėmė grasyti jam galvą nukirsią. „Tekrinta mano galva nuo pečių; aš noriu dėl Kristaus gyventi ir mirti." Po valandėlės mažojo kankinio galva nuriedėjo į smėlį.

176. Narsioji mokytoja.

1928 mt. suėmė Meksikos vysk. Liudviką Altamirano. Visi katalikai labai nuliūdo. Karščiausios maldos kilo į dangų: tikintieji prašė, kad Viešpats išlaisvintų jų mylimą Ganytoją iš kalėjimo. Viena mokytoja, Julijona Olazar, nusipirko daug mažų kryžių ir norėjo savo mokinius apdovanoti. Vakare, įsitikinusi, kad niekas jų nemato, išdalijo vaikams kryžiukus, užkabindama kiekvienam ant kaklo, ir ragino, kad niekada jų nebenusiimtų. Ji pati parodė vaikams savo kryželį, kurį jau nuo kūdikystės dienų nešiojanti. Pagaliau, išsitraukusi iš kešenės didesnį kryžių, pakabino ant sienos ir atsiklaupusi su vaikais pradėjo melstis už suimtąjį vyskupą. Bet vos įpusėjus, pasigirsta baisus piktžodžiavimas; kareiviai su šautuvais išlaužia duris ir įsiveržia į vidų. Vaikai išsigąsta. Išbalę vaikai klykia, prašo mokytoją, kad išvestų juos laukan. Kareiviai šautuvų smūgiais atskiria mokytoją nuo vaikų, nudrasko kryželius nuo jų kaklų, sumeta tuos kryželius į vieną

krūvą viduryje aslos ir liepia vaikučiams juos mindžioti. Tačiau vaikai neklauso jų. Įsiutę kareiviai norėjo patys pulti ir juos sutrypti, bet mokytoja, išsiveržusi iš jų nagų, puola juos, sakydama: „Greičiau mane sumindžiokite, negu mano nukryžiuotąjį Karalių!“ Karininkas išsitraukia revolverį,—ir štai po keletos akimirksnių Kristaus Karaliaus narsiojo vado kūnas guli paskendęs kraujuose. Ir mirdama ištikimoji Kristaus sekėja neišleido kryžiaus iš rankų.

177. „Tegyvuoja Kristus!“

Meksikoje Jaliseo apskrity Calleso kareiviai suėmė 18 m. berniuką. Kareiviai liepia šaukti: „Šalin Kristų!“ Jaunuolis pasisako esąs katalikas ir Kristaus nepaniekinsiąs. Kareiviai jį suriša ir, prikabinę prie automobilio, valkioja, kol pagaliau visą sudraskytą, sužeistą atvelka prie tėvo namų. Čia įsako sušukti: „Tegyvuoja Calles, šalin Kristus!“ Jaunikaitis vos gyvas šaukia: „Aš esu katalikas, tegyvuoja Kristus!“ Išbėga jo motina ir kaip tikra karžygė maldauja sūnų: „Vaikeli, nors tave ir užmuštų, neišsižadėk tikėjimo. Tegyvuoja Kristus!“ — „Tegyvuoja Kristus!“ atsiliepia vaikinas ir atiduoda Jam savo skaisčią sielą. — Tokių drąsuolių Meksika turi daugybę.

178. Kasdien po pusę silkės.

Rusijos caras Nikalojus I visokiais būdais stengėsi katalikus paversti pravoslavais. Tarp kitų jis septynerius metus žiauriai kankino 245 baziliečių vienuolių, norėdamas, kad jos pereitų į pravoslavų cerkvę. Pagaliau 1843 mt. caras įsako jas sukišti į kalėjimą ir per visą savaitę nieko joms daugiau neduoti, kaip tik kasdien po pusę silkės. Vargšės mergaitės tiesiog alpo nuo troškulio. Bet, prisimindamos skaistykloje kenčiančias sielas, visos klaupdavosi ir imdavo už jas karštai melstis. Tada dingdavo troškulys ir jos vėl galėdavo kentėti dėl Kristaus. Nuėję tų vienuolių atkalbėti nuo katalikų tikėjimo popai tiesiog stebėdavosi jų veido skaistumu.

179. Tiesios linijos žmogus.

Windhorstui, didžiajam kovotojui dėl katalikų teisių per didžiąjį Bismarko kultūrkapfą, Austrijos karalius Pranciškus-Juozapas kartą pasiūlė aukštą tarnystę — 100000 markių metinės įeigos, be to, pilną užtikrinimą jo žmonos ir vaikų pensijų, jei jį ištiktų kokia nelaimė. Windhorstas, gavęs tokį pasiūlymą, nuvyko pasitarti pas du ištremtu katalikų Bažnyčios kunigaikščiu. Aukštieji Bažnyčios vyrai jam patarė ištesėti iki galo tose pozicijose, kuriose jį Apvaizda įstatė. Ir jis grįžęs į Hannoverą pranešė Austrijos karaliui, kad atsisako nuo pasiūlytos tarnystės. Tai savo linijos laikytojo pavyzdys.

XII. MOTINŲ MOTINA.

„Argi Jo motina nesivadina Marija?"
Mat. 13,55.

180. Marija — Dievo Motina.

Nestorijus, Konstantinopolio vyskupas, apie 430 m. ėmė skelbti per pamokslus, kad Švč. P. Marijos negalima vadinti Dievo Motina, nes J. Kristuje buvę du asmenys: dieviškasis ir žmogiškasis; Marija pagimdžiusi tik Kristų — žmogų. Netrukus, popiežiui vadovaujant, Efezo mieste, kur Marija šv. Jono evangelisto globoje baigė savo gyvenimo dienas, susirinko vyskupai į visuotinį Bažnyčios susirinkimą ir nutarė, kad J. Kristuje tebuvo vienas — dieviškasis asmuo, ir todėl Švnč. P. Marija yra teisingai vadinama Dievo Motina. Minios žmonių laukė susirinkimo galo. Sužinoję tą nutarimą, su didžiausiu džiaugsmu sutiko vyskupus, grįžtančius iš posėdžio vietos, apšvietė miestą, o gatvėmis per nakt vaikščiojo minios su fakelais rankose.

181. Motinų Motina.

Vienas žymus Romos vadas liepė įvairiems kalbėtojams garsinti jojo motiną. Gražiausiai ją pagyrė, išgarsino vienas kalbėtojas. Jis nupiešė saulę ir po ja parašė: „Didis Vade! Tavo motinos garbei pakaks paminėti, kad tave saulė ir žmonių garbė vystė." — Kokia garbė yra Švnč. P. Marijai, kuri vystė ir išaugino paties Dievo Sūnų!

182. Estera — Marija.

Persų karalius Kserksas per savo dešinę ranką Amaną išleido slaptą įsakymą paskirtą dieną iššudyti visus Persijoje gyvenančius žydus. Sužinojusi apie tai karalienė Estera, kilme žydė, nutarė šauktis Dievo užtarimo savo tautiečiams. Todėl tris dienas su savo tautiečiais išpasninkavusi ir meldžiusis, nuėjo pas karalių (nors žinojo, kad už įžengimą į karaliaus rūmus be leidimo kiekvienam buvo skirta mirties bausmė) ir maldavo pasigailėjimo sau ir savo tautiečiams. „Nesibijok", tarė karalius, „šis įstatymas išleistas visiems, bet tik ne tau!" Esterai pasisekė prikalbėti karalių, kad žiaurų jį Amano įsakymą atšauktų.

183. Nusidėjėlių Užtarytoja.

Apie 600 metus pr. Kristų Hylonas, pasinaudodamas Atėnų olimpiškų žaidimų laikotarpiu, kada dauguma atėniečių buvo išvykę į žaidimų vietą, lengvai užėmė Atėnų pilį Akropolę. Bet miesto senesnieji žmonės, vad. archontai, tuojau

susigriebė ir apsupo pilį. Bado verčiami įsiveržėliai maldavo paleisti juos iš pilies. Ta malonė buvo jiems suteikta. Bet sukilėliai buvo atsargūs ir nepasitikėjo atėniečių nuoširdumu. Jie pririšo daug siūlų prie Atėnų deivės Pallas paveikslo rėmų ir, kiekvienas, leisdamasis nuo pilies, laikėsi po siūlą. Mat ir didžiausio prasikaltėlio nebausdavo, jeigu prisiliesdavo deivės paveikslo. Taip niekieno nepaliesti jie atėjo iki aikštės. Bet siūlams nutrūkus, buvo užpulti ir nužudyti. — Siūlai - maldos į Mariją.

184. Per Mariją laimėjo.

Amerikos atradėjas Kolumbas, sumanęs leistis į Atlanto vandenyną naujų žemių ieškoti, su savo planu nuvyko į savo gimtinį miestą Genua, bet ten visi jį palaikė svajotoju ir niekas jo neparėmė. Tada Kolumbas nukeliavo pas Portugalų karalių, bet ir šis valdovas nesutiko aukoti didelės pinigų sumos, nes nieko gero iš Kolumbo kelionės jis nesitikėjo. Taip Kolumbas per 18 mt. negalėjo rasti padėjėjų savo milžiniškame sumanyne. Nusivilęs žemiškais karaliais, jis nutarė kreiptis pas dangiškąjį Karalių. Nuvyksta į Seviliją ir ima melstis prie Švnč. P. Marijos paveikslo: „Švnč. Panele! Aš noriu surasti naujų žemių, kad ir tenai įsiviešpatautų kryžius ir Kristaus mokslas. Padėk man ir išmelsk savo Sūnų man reikalingą pagalbą.“ Kolumbo malda buvo išklausyta. Netrukus jį sutiko remti toje didžioje kelionėje Kastilijaus karalienė Izabėlė. 1492 met. rudenį jis su trimis laivais išplaukė į okeano platybes.

185. Lemputė keliarodė.

Ant vienos Pirenėjų kalnų viršūnės, netoli bedugnės, stovėjo maža koplytėlė, kurioje prieš stebuklingą Švnč. Panelės paveikslą nuolat degė sidabrinė lemputė. Tamsią audringą naktį toji lemputė kiekvienam keleiviui buvo tarsi koks švyturys, nes jos spinduliai aiškiai švietė pro koplytėlės langus. Netoli koplytėlės gyveno viena šeimyna. Kartą labai susirgo tėvų mylima dukrelė Marytė. Nunešta į tą koplytėlę per Marijos užtarimą ji stebuklingai išgijo. Nuo to laiko Marytė kasdien lankydavo Švnč. Panelės koplytėlę ir karštai melsdavosi, dėkodama Marijai už išgydymą. Marytės tėvas, nedorai gyvendamas, įstojo į plėšikų gaują. Motina su dukrele karštai meldėsi, kad Marija grąžintų tėvą į gerą kelią. Vieną rytą jos sutarė eiti į koplytėlę. Tą patį rytą plėšikai turėjo ją apiplėšti. Ir Marytės tėvas turėjo dalyvauti toje šventvagystėje. Bet įėjęs į koplytėlę, jis labai nejaukiai pasijuto ir atsisakė nuo bet kokio šventvagiško darbo, kol ta lemputė nušvies Marijos paveikslą. Draugų spiriamas jis nutraukė lemputę. Tame

pačiame akimirksnyje lauke pasigirsta širdį veriąs klyksmas. Plėšikai išlaksto. Tėvas žaibo greitumu išbėga iš koplytėlės ir pamato netoli bedugnės stovinčią iki mirties nusigandusią ir rankas laužančią savo žmoną. Klausiama nieko neatsakė, tik pirštu parodė į bedugnę. Ten buvo matyti baltas taškas — tai jų mylimoji duktė gulėjo nebegyva. Mat, kai užgeso koplytėlės lemputė, ji pasukė nuo tako ir nuriedėjo į bedugnę.

186. Grįžo su laimikiu.

Šv. Vincentas à Paulo savo kunigavimo pradžioje pateko Viduramžio jūroje į plėšikų rankas. Šie, nusivežę jį į Afriką, pardavė kaip vergą. Ištisus dviejus metus prisėjo šventajam kentėti nelaisvėje, dirbant sunkiausius darbus, visų apleistam, be jokios paguodos. Nelaimingų žydų pavyzdžiu jis nuolat mąsto apie savo tėvynę Prancūziją. Jis dažnai nutraukia savo darbą ir verkia, žiūrėdamas į tą pusę, kurioje pasiliko jo tėvynė. Jis nenustoja vilties kada nors ją išvysti. Gaivinamas tos vilties, jis dažnai meldžiasi į Švnč. P. Mariją šiais žodžiais: „Sveika Karaliene, Tu gailestingumo motina! Į Tave kreipiuosi aš ištremtas sūnus! Tu savo gailestingąsias akis atkreipki į mane ir sugrąžink mane į tėvynę!“ Viltis grįžti į tėvynę padeda jam perkęsti ištrėmimo vargus. Pagaliau su Marijos pagalba jis atverčia į katalikų tikėjimą savo darbdavį. Juodu abu laimingai grįžta į Prancūziją.

187. Prie Marijos altoriaus.

Gyveno viena šeima. Motina miršta ir palieka savo vienturtę septynerių metų dukterį. Paskutinieji motinos žodžiai buvo: „Mylimoji dukryte, laikyk ir saugok savo skaistybę, mylėk tikėjimą ir melskis, kad mano vyras, o tavo tėvas grįžtų vėl į Bažnyčią.“ Dažnai našlaitė lanko motinos kapą. Meldžiasi už ją ir tėvelį. Nerami jos širdis, kad tėvelis nutolęs nuo Bažnyčios. Ji nutaria visą mėnesį pašvęsti maldai į Švnč. Panelę ir puošti jos altorių gėlėmis. Vieną pavakarį įeina našlaitė į daržėlį ir skina gėles. Įeina tėvas. Duktė parausta. Tėvas klausia: „Kur dėsi šias gėles?“ Duktė nieko neatsako, nes žino, jei pasakys, kad neš į bažnyčią, tėvas vistiek neleis. Tėvas atima iš jos rankų Švnč. Marijai skintas gėles, ir nuėjęs į kambarį, pameta jas ant stalo. Tėvas neramus. Saulė arti leidimos. Jis išeina pasivaikščioti. Našlaitė bėga į kambarį, ima gėles ir bėga tekina į bažnyčią. Papuošia Švnč. Marijos altorių, atsiklaupia ir meldžiasi, kad tėvelis grįžtų vėl į tikėjimą. Tėvas vaikšto netoli bažnyčios. Jį apėmė didelis neramumas. Pats nepamatė, kaip įėjo į bažnyčią. Tuo metu jo duktė kalbėjo: „Grąžink mano tėvelį į

Bažnyčią! Dieve, duok jam skaisčią dorą! Dieve, duok jam ramybę!“ Tėvas prieina arčiau. Žiūri — jo duktė meldžiasi. Susijaudinęs puola ant kelių ir pradeda karštai melstis. Grįžo į tikėjimą. Pasidarė vėl geriausis ir pavyzdingiausis katalikas.

188. „Sancta Maria!“

1922 m. XII. 17 d. prie Gotthardo geležinkelio vienas darbininkas turėjo išsprogdinti miną prie labai aukštos ir stačios uolos kauburio. Užsidegęs dagtį, jis skubiai kabinosi lyno, kad pasikeltų virš sprogdinamosios vietos ir pasislėptų nuo sprogstančios uolos skeveldrų. Deja, lyno būta lijundruoto, ir darbininkas, pasikėlęs keletą metrų, jokiu būdu nebegalėjo keltis aukščiau. Tuo tarpu dagtis baigė degti. Iš apačios išsigandę draugai nebe savais balsais šaukė gelbėtis, bet patys nieko negalėjo nelaimingajam padėti. Netekęs jėgų, darbininkas sušuko „Sancta Maria!“ Sprogo mina, ir dūmų debesyse pasislėpė vargšas darbininkas. Po valandėlės, išsisklaidžius dūmams, draugai pamatė savo draugą sveiką ir linksmą, jau nusileidusį prie išsprogdintos uolos.

189. Išėjo jau kitu žmogumi.

Vienas mokslininkas turėjo labai maldingą motiną, kuri savo sūnui buvo giliai į širdį įdiegusi katalikų tikybos tiesas. Bet lankydamas universitetą, jis susidėjo su netikinčiais draugais, ėmė skaityti bedieviškas knygas ir pamažu atšalo tikėjime. Jausdamas sieloje didelį neramumą, dažnai bodėdavosi gyvenimu; bet nusižudyti neleisdavo jam kažkokia nematoma jėga. Pabaigęs universitetą, gavo mokytojo vietą mieste, kur buvo katalikų labai garbinamas Švnč. Panelės paveikslas. Nuvykęs į tą miestą, pirmą naktį visai neužmigo. Anksti nubudęs išėjo pasivaikščioti. Suskambinus varpais, ir jis įėjo į bažnyčią pažiopsoti. Nukritus uždangalui nuo Marijos paveikslo, vargšas neramuolis staiga parkrito ant žemės. Atsipeikėjęs pradėjo kalbėti „Sveika Marija“, ko jau senai nebebuvo daręs. Po valandėlės iš bažnyčios išėjo jau visai kitu žmogumi.

190. Marijos medalikėlis išgelbėjo.

Per didžiąją Prancūzijos revoliuciją žiaurusis Robespieras kasdien šimtais žudė nekalčiausių žmonių. Viename kalėjime sėdėjo giliai tikintis grafas. Iš to kalėjimo kasdien išvesdavo po keliasdešimts nužudytų. Vieną dieną perskaitė ir grafo pavardę. Eidamas iš savo celės, grafas pastebėjo, kad ant jo kaklo nebėra Marijos medalikėlio. „Valandėlę palaukite,“ tarė jis kalėjimo sargams, „aš negaliu eiti į mirties vietą be Marijos medalikėlio, kurį aš nuo mažų dienų nešiojau ant kaklo.“

Pradėjus grafui ieškoti šiauduose medalikėlio, sargai šypsodamies tarė: „Gerai, lik sau čia ir susirask savo medalikėlį. Rytojaus dieną galėsi mirti jau su savo medalikėliu.“ Netrukus grafas susirado savo medalikėlį. Rytą šaukė naują kalinių partiją, bet grafo pavardės jau nebeminėjo. Taip buvo ir trečią rytą. Paskum kalėjime kilo gaisras. Kalėjimo durys buvo išlaužtos, kaliniai paleisti ir į kitą vietą varomi. Tuo metu grafui pasisekė pabėgti.

191. Ražančius politechnikume.

Prieš kelius metus vienoje prancūzų politechnikumo salėje studentai surado ražančių. Dauguma studentų buvo netikinčių ir laisvamanių. Ražančiaus atradėjas tuojau pakabino ražančių medžio šakoje ir tyčiodamasis kvietė drąsuolį savininką jį pasiimti. Visiems juokiantis, iš būrio studentų išeina jaunikaitis, nusiima nuo šakos ražančių ir jo atradėjui sako: „Dėkui, mielas drauge. Šis ražančius — motinos dovana, todėl man labai brangus. Tariu, kad savo įsitikinimu mokyklai aš nedarau jokios negarbės.“ — „Valio! Tai tikrai drąsus vyras!“ Nuaidėjo studentų balsai. Tą visą matęs maršalas padavė jaunajam drąsuoliui ranką ir širdingai tarė: „Valio, mano drauge! Kas moka drąsiai ginti savo įsitikinimus, tas moka ir tėvynei tarnauti ir net už ją mirti.“ (1930 m.).

192. Ratisbonne atsivertimas.

1842 m. Romoje atsivertė žymus prancūzų žydas bankininkas Ratisbonne. Nuvykęs į Romą, jis aplankė savo draugą žydą, bet jau priėmusį krikščionybę. Šis dovanojo svečiui Švnč. P. Marijos medaliką ir išsivedė jį aprodyti gražiąsias Romos bažnyčias. Šv. Andriejaus bažnyčioje Ratisbonne, žiūrėdamas į šv. Mykolo archangelo koplyčią, apsuptą nepaprasta šviesa, pamatė Švnč. P. Marijos paveikslą, koks buvo ir duotame jam draugo medalike. Susijaudinęs puolė ant kelių ir nutarė priimti draugo tikėjimą — pereiti į Katalikų Bažnyčią. Tapęs uoliu misijonorium, Ratisbonne įsteigė „Šv. Simono Seserų“ kongregaciją (vienuolyną), kuri rūpinasi žydų atvertimu į krikščionių tikėjimą. Pats Ratisbonne mirė 1884 m., palikęs daugybę gražių misijonoriaus gyvenimo pavyzdžių. Romoje šv. Andriejaus bažnyčios altoriuje atvaizduotas Švnč. P. Marijos apsireiškimas Ratisbonnei.

193. Marijos Vardo šventė.

Marijos Vardo šventė pirmą kartą užtinkama Ispanijoje, bažnyčioje vardu Cuenca. Žmonės jau nuo seniau ją šventė, bet Šv. Tėvas ją patvirtino tik 1513 m. Ta šventė būna po Marijos Užgimimo, arba Šilinės. Kaipo visai Bažnyčiai priva-

lomą, Marijos Vardo šventę paskelbė popiežius Inocentas XI 1684 m. Tą jis padarė dėl nepaprastos Marijos pagalbos kovoje su turkais. 300000 turkų su vadu Kara Mustapha buvo užėmę didelę dalį Vengrijos ir 1683 m. apgulė patį Vienos miestą. Apgulimas tęsėsi 60 dienų, ir visi miestiečiai buvo išvargę ir beveik nustoję vilties išsigelbėti. Baime apėmė visą krikščionių pasaulį. Mat Viena buvo krikščionių ciesoriaus sostinė; ją paėmus, turkams būtų buvę daug lengviau pavergti visą krikščioniją. Tuo baugiu metu pop. Inocentas XI ragina šauktis Marijos. Žmonės paklauso. Ir neapsiriko. Į pagalbą ateina Lietuvos ir Lenkijos karalius Jonas Sabieskis. Visų krikščionybės gynėjų susidarė vos 50000. Bet nenusiminta. Rugsėjo 12 d., Marijos Vardo dieną, kariai išklausė šv. Mišių. Karalius pats tarnavęs Mišioms ir priėmęs šv. Komuniją. Paskum visi, turėdami širdyje ir lūpose Marijos vardą, šoko vyti užpuolikus. Turkai neatlaikė ir ėmė bėgti. Kara Mustapha paliko net savo palapinę su brangiais daiktais. Sabieskis džiūgaudamas įėjo į miestą ir bažnyčioje padėkojo Marijai už pagalbą. Paskum jis visada nešiodavęs su savim Marijos atvaizdą. Amžinam šio nugalėjimo atminimui, ir buvo įvesta Marijos Vardo šventė visoje katalikų Bažnyčioje...

194. Riterio auka Marijai.

Apie vieną kryžiaus karų riterį štai kas pasakojama. Jis tarnavęs Gotfriedo Builloniečio kariuomenėje. Buvęs nepaprastos drąsos. Visur kovose būdavęs pirmose eilėse. Imant Jeruzolimą, irgi jis pirmas užlipo ant jos sienų. Užtat jam buvo leista riterių suruoštoje į Kristaus grabo bažnyčią procesijoje pirmam prieiti prie Kristaus Grabo ir ten uždegti savo žvakę. Čia susijaudinęs iš džiaugsmo jis padarė iš pažiūros neįmanomą įžadą: savo žvakės ugnį parnešti į Italiją ir gimtinės Florencijos bažnyčioje uždegti ją ant Švnč. Panelės altoriaus. Sunku buvo riteriui įvykdyti šis įžadas. Tūkstančiai kliūčių jam trukdė. Blogi keliai sukruvino jam kojas. Dienomis negailestingai kepino saulė, o naktimis baimė, kad neužgestų žvakė, nedavė ramiai ilsėtis. Užpuolę plėšikai viską atėmė ir vargais negalais tą žvakelę atprašė. Ir daug kitokių jūros ir sausžemio kelionės kliūčių jis nugalėjo. Ir jis įvykdė iš pažiūros negalimą daiktą. Jis parnešė nuo Kristaus Grabo ugnelę į savo Florenciją. Drauge čia, kaip sako legenda, įvyko ir kitas dalykas. Tą kelionę pradėjo nors karšto tikėjimo, bet nuodėmingas žmogus, o į Florenciją atėjo jau šventasis. Nuolat galvodamas, kad neužgestų Kristaus Grabo ugnelė, jis pamiršo visa žemiška, nuodėminga.

XIII. VYRIAUSIAS PIEMUO.

„Ganyk mano avinėlius... Ganyk mano avis."
Jon. 21, 15—16.

195. Nabuchodonozaro sapnas.

Vieną sykį Babilono karalius Nabuchodonozaras sapne matė prieš save stovinčią didžiulę statulą, kurios galva buvo auksinė, krūtinė ir rankos sidabrinės, strėnos ir kulšys varinės, blauzdos geležinės, o pėdų dalis galežinė, dalis molinė. Tuo tarpu atskilo nuo kalno akmuo ir, sudavęs į statulos kojas, ją parvertė ir sutrupino į dulkes. Pats tasai akmuo išaugo į didelį kalną ir pripildė visą žemę. Pranašas Danielis išaiškino tą sapną, kad toji statula reiškia kelias viena po kitos eisiančias karalystes. Aukso galva — tai Nabuchodonozaro karalystė. Po jos bus kita kiek silpnesnė. Jai neužilgo žlugus iškils kita. Pagaliau viską pavergs paskutinė labai stipri ir galinga karalystė. Bet ir ji neilgai tesilaikys. Tuo metu V. Dievas įsteigs naują ant žemės karalystę, kuri nugalės anas visas ir pati per amžius gyvuos. Taip iš tikrųjų ir atsitiko. Po Nabuchodonozaro mirties tuojau iškilo persų karalystė. Po kiek laiko juos nugalėjo graikai. Pagaliau visos tais laikais žmonėms žinomos šalys pateko romėnų valdžion. Tuo laiku Išganytojas įsteigė Kat. Bažnyčią, kuri jau beveik du tūkstančiu metų ne vien tebesilaiko, bet kasdien vis auga, nors visos anos ir daug dar kitų karalysčių jau senai žlugo.

196. Apaštalų susirinkimas (51 m.).

Antiochijos krikščionys iš pagonių nesilaikė žydų apeigų. Krikščionys iš parisiejų, nuvykę į Antiochiją iš Jeruzolimos, reikalavo, kad visi krikščionys laikytųsi žydų apeigų. Kilo ginčai ir neramumai, kuriuos numalšinti pasisekė tik Tautų Apaštalui šv. Pauliui ir jo mokiniui Barnabui. Kad tie ginčai nebepasikartotų, šv. Paulius su Barnabu nukeliavo į Jeruzolimą pas apaštalų vyresniuosius. Pirmajame (Apaštalų) susirinkime buvo nuspręsta ir paskelbta, kad krikščionims nebėra pareigos laikytis S. Įstatymo apeigų, kurias J. Kristus atmainė ir patobulino.

197. Nepajudinamoji uola.

Kiekviena tautinė bažnyčia priklauso nuo krašto valdovo. Maskvoje, pav., Izidorių, sugrįžtantį iš Florencijos suvažiavimo, Vosylius III liepia vyskupams iškeikti — ir vyskupai jį iškeikia, ir jis tik pabėgdamas išsigelbsti nuo laužo. Vosyliaus įpėdinis, Ivanas III, sužinojęs apie Cargrado paėmimą,

pats skiria metropolitus, tarp jų ir jauną dvariškį, Danielių, kurs jo bigamiją aprobavo. Ivanas IV Baisusis visą eilę metropolitų kelia, verčia, engia, cerkvėse niekina, ant laužų degina. Borisui Godunovui įsinori turėti Maskvoje patriarchą — ir tučtuojau įsisteigia Maskvos patriarchatas. Caras Aleksiejus panorsta reformuoti liturgines knygas; tūkstančiai žmonių priešinas, bet patriarchas Nikonas ir valdiška cerkvė reformą įgyvendo. Pagaliau Petras Didysis panaikina patriarchatą ir steigia nelygu ministerinį biūrą religiniems reikalams, vadinamą Šventu Linodu; cerkvės galva pasidaro imperatorius... — Popiežius - nepajudinamoji uola.

198. „Kur eini, Viešpatie?“

Šv. Petras į Romą nuvyko ciesoriui Klaudijui viešpataujant (apie 42 mt.). Prie ciesoriaus Nerono kilus žiauriam persekiojimui, šv. Petras sumanė slapčia apleisti Romą. Apėjos vartuose jam pasirodęs Kristus, nešinas sunkiu kryžiumi. Šv. Petras paklausęs: „Kur eini, Viešpatie?“ Kristus atsakęs: „Einu, kad mane antrą kartą nukryžiuotų.“ Šv. Petras supratęs, kad jam nevalia išeiti iš Romos, ir sugrįžęs į miestą. Čia jis buvo suimtas, įmestas į kalėjimą, kankintas, pagaliau ant Janikuliaus kalno prikryžiuotas aukštyn kojomis, nes jis laikė save nevertu mirti, kaip Kristus mirė.

199. Velykų ginčas.

Pirmiejį Mažosios Azijos krikščionys Velykas švęsdavo kartu su žydais keturioliktą jų mėnesio Nizan dieną. Romos krikščionys jau tada Velykas švęsdavo pirmąjį sekmadienį po pilnaties, kuri esti po pavasarinio dienos su naktimi susilyginimo. 162 metais Smirnos vyskupas šv. Polykarpas keliavo Romon pas Šv. Tėvą Anicetą ir prašė suvienodinti Velykų šventimą. Bet tuo metu šito vienodumo nebuvo pasiekta — Mažoji Azija laikėsi savo įpročio. Tik 190 mt. Romos vyskupas, arba Popiežius, Viktoras įsakė M. Azijos vyskupams Velykas švęsti kartu su Romos Bažnyčia; nepaklausančius grasė atskirsiąs nuo Bažnyčios. Šitaip Romos vyskupas nebūtų elgęsis, jei jis nebūtų turėjęs aukščiausios valdžios Bažnyčioje.

200. „Leono lūpomis Petras kalba!“

Konstantinopolio vienuolis Eutikis ėmė mokyti žmones, kad Kristuje esanti tik viena prigimtis — dieviškoji, kurioje žmogiškoji prigimtis buvusi įsiliejusi, kaip lašas vandens vyno taurėje. Eutikio sekėjai vadinosi monofizitais (iš gr. mone fysis=viena prigimtis). Popiežius Leonas I pasiuntė Konstantinopolio vysk. Flavijonui raštą, kuriame aiškiai išdėstė, kad

Kristuje yra dvi prigimtys: dieviškoji ir žmogiškoji. Kai tą Leono I laišką perskaitė visuotiniame Bažnyčios susirinkime Chalcedone (451), visi 600 dalyvavusių vyskupų vienu balsu sušuko: „Leono lūpomis Petras kalba! Tebūnie atskirtas nuo Bažnyčios, kas kitaip tiki.“ Tai rodo, kaip anais laikais vertindavo Romos vyskupus.

201. Tikslus atsakymas.

Olandų karalius Vilgelmas I (1814—43), norėdamas sėkmingiau naikinti savo krašte katalikystę, uždraudė vyskupams santykiauti su Šv. Tėvu. Kartą jis pasišaukė vieną vyskupą ir tarė jam: „Aš stebiuos, kaip vyskupai gali taip aklai klausyti Popiežiaus įsakymų ir nurodymų. Argi geri vyskupai negalėtų apsieiti ir be Popiežiaus?“ Vyskupas ramiai atsakė: „Taip pat, kaip geri ministeriai gali būti ir be karaliaus.“

202. Armija be vado.

Nesusipratimo su Šv. Tėvu Pijumi VII metu Napoleonas kartą tarė Turso (Tours) vyskupui Baraliui (Mgr. de Barral): „Ar ne tiesa — juk Bažnyčia gali puikiai gyvuoti ir be Popiežiaus?“ Vyskupas atsakė: „Taip... Taip pat, kaip ir armija be Napoleono.“ Napoleonas patenkintas nusišypsojo, nors šiuo atveju ir jautėsi nugalėtas.

203. Vado turime klausyti.

Ispanijos karalius Alfonsas XIII įsakė visoms moterims į bažnytines karališkų rūmų Madride iškilmes ateiti tik su padoriomis suknelėmis—su uždengtomis krūtinėmis ir su ilgomis rankovėmis. Didžiosioms ponioms toks karaliaus įsakymas ne labai patiko. Po iškilmių bažnyčioje karalius širdingai padėkojo susirinkusioms moterims ir baigdamas tarė: „Mano ponios! Tamstos man atleisite, kad aš savo reikalavimu Tamstas apsunkinau. Bet kada Šv. Tėvas ką pasako, mes turime klausyti.“

204. „Paskutinis Popiežius.“

Per Prancūzų revoliuciją Šv. Tėvas Pijus VI, nesutikęs Bažnyčios atiduoti Napoleono I valdžion, buvo suimtas (1798) ir, turėdamas jau 82 mt. amžiaus, jo kariuomenės išvežtas pirma į Sienną, paskum į Florenciją ir galutinai į Valenciją. Čia ištikimasis Kristaus įpėdinis ir mirė 1799 mt. rugpiūčio 29 d. Napoleonas įsakė laikyti nabašninką nelaidotą iki gruodžio mėn. Kada Valencijos aikštėje Pijus VI buvo pagaliau laidojamas, vienas iš laidotojų, užkaldamas karstą, su išdidumu sušuko: „Tai yra paskutinis popiežius!“ Bet netrukus Venecijoje susirinkę 35 kardinolai išrinko Šv. Tėvą Pijų VII.

205. Vienuolis ir kalvinistai.

Vienas vienuolis, keliaudamas per Šveicariją, sustojo viešbutyje pasilsėti. Viešbutyje buvo ir kalvinistų. Kad labiau pasityčiotų iš katalikų popiežiaus, jie retkarčiais numesdavo savo šuniui po mėsos gabalą, sakydami: „Ėsk, popiežiau!“ Bet vienuolis nekreipė į tai dėmesio. Tada vienas kalvinistas prasitarė: „Ar tamstos visai nestebina, kad šuo pavadintas popiežiumi?“ Vienuolis ramiai atsakė: „Čia nėra nieko nepaprasta. Kokia žmogaus religija, toks jo ir popiežius. Jūsų popiežius yra šuo, o mano — Dievo vietininkas ant žemės.“ Kalvinistai nutilo it žadą užkandę.

206. Popiežiaus audiencijos ir korespondencijos.

Vienas statistikos rinkėjas apskaitė, kad Šv. Tėvas Pijus X 1910 mt. turėjo apie 50000 privatinių audiencijų (maldininkų grupės čia neįskaitytos). Be to, tarnybinių audiencijų buvo: valstybės sekretorius būdavo pas Pijų X kasdien 9 — 10 val.; kas savaitė paskirtomis valandomis jį lankydavo įvairių įstaigų sekretoriai; kas mėnuo po du kartu pas Šv. Tėvą susirinkdavo prelatai; taip pat be nuskirto laiko buvo priimінėjami vyskupai, kurie turi kas 5 metai aplankyti Šv. Tėvą. Laiškų ir įvairių raštų kasdien Pijus X gaudavo 22 — 2500, kuriuos peržiūrėdavo ir tvarkydavo 35 sekretoriai. Svarbesniuosius (dažnai iki 600) Šv. Tėvas pats peržiūrėdavo ir savo pastabas pridėdavo. Kasdien padiktuodavo apie 100 laiškų, o kai kuriuos parašydavo pats savo ranka... Taip darbuojasi ir dabartinis Šv. Tėvas.

207. Pijaus VII suplyšusi sutana.

Napoleonas I 1809 mt. įsakė suimti popiežių Pijų VII, nenorėjusį jo aklai klausyti, ir uždaryti Savonos miesto kalėjime. Čia su juo elgtasi kuo biauriausiai. Bažnyčios galva net nebeturėjo žmogiško drabužio. Kartą Pijus VII vis dėlto prisiprašė kareivius leisti kokiam siuvėjui sulopyti jo visai suplyšusią baltą (popiežišką) sutaną. Siuvėjas, pamatęs taip suplyšusį popiežiaus drabužį, tiesiog už galvos griebėsi ir ėmė jį rodyti tikintiesiems. Tikintieji, norėdami turėti savo aukščiausiojo Ganytojo bet kokį atminimą, tą popiežiaus sutaną šmoteliais išsidalino ir sumetė daug pinigų Pijui VII. Šventasis Tėvas mielai priėmė atneštą jam naują sutaną, bet pinigus liepė išdalinti miesto varguomenei.

208. Vaiko dovana Šv. Tėvui.

Buvo Kalėdų pavakaris. Vienos parapijos klebonui degant lempą, kažin kas pasibarškino į duris. Paprašius įėjo 6 — 7 metų vaikiukas, visas susnigtas, nes ore labai snigo.

„Klebone," tarė vaikiukas, dėdamas ant stalo mažą pinigėlį, „štai ir aš noriu duoti Šv. Tėvui dovaną; juk Tamsta nusiųsi jį į Romą; ar taip?" Klebonas gerai pažino tą vaikiuką. Tai buvo vienos neturtingos skalbėjos sūnelis. „Mano sūneli," paklausė klebonas, „o kur tu gavai tą pinigą? Ar motina jį tau davė?" — „Ne, ne," atsakė vaikiukas, „motina nieko neturi; aš pats jį uždirbau." — „Kokiu būdu?" — „Aš rinkdavau iš savo daržėlio kaulus, šunų atnešamus, ir, pardavęs juos, štai gavau šį pinigą." — „Bet ar ne geriau būtų tau nusipirkus kokių gardumynų Kalėdų šventėms, ar kokių žibučių Kalėdų eglaitei?" Berniukas atsiliepė: „Motina man sakė, kad Šv. Tėvas rūpinasi visais našlaičiais, turi daug visokių bažnytinių reikalų, o negeri žmonės viską iš jo atėmė. Taigi ir aš noriu šį tą jam dovanoti." Klebonas apdovanojo gerąjį berniuką visokiais dalykėliais ir išleido namo. — Bramantė, tas didysis menininkas, pabaigęs puikios šv. Petro bazilikos Romoje planą, liepė savo sūneliui nunešti jį popiežiui Julijui II. Popiežius, džiaugdamasis nuostabiu darbu, atidarė pinigų dėžutę ir tarė vaikučiui: „Pasisemk!" — „Jūs pasemkite, Šventasis Tėve; jūsų sauja didesnė!" atsakė drąsiai kūdikis, nes žinojo, kad Šv. Tėvas jo už tai nebars.

209. Protestanto dovana Popiežiui.

Vienas Olandijos klebonas 1932 m. įteikė Popiežiui Pijui XI įdomią dovaną: jo parapijos ribose gyvenančio dailininko protestanto pagamintą medinį laikrodį. Laikrodis įdomus tuo, kad jis tris sykius per dieną, 5,30 val. rytą, pusiaudieny ir 17,30 val. vakare, automatišku varpeliu praneša, kad laikas kalbėti „Dievo Angelą." Maldingas protestantas tuo būdu pagerbė gražų krikščionijos paprotį tris sykius per dieną sveikinti Dievo Motiną. Pijus XI labai gėrėjosi meniška dovana ir įprašė kleboną tėviškai padėkoti dailininkui už tokį švelnų prisiminimą.

210. Šv. Boromiejus ir Pijus IV.

Kai Šv. Tėvas Pijus IV gulėjo mirties patale, šv. Karolius Boromiejus prisiartino prie jo lovos ir, puolęs ant kelių, pro ašaras tarė: „Šv. Tėve, jūs man niekuomet nieko neatsakėte, ko tiktai meldžiau. Šiandien aš noriu jus melsti dar didesnės malonės už visas jau man suteiktas." — „Sakyk, mano sūnau, aš tau padarysiu viską." — „Šv. Tėve, atėjo valanda, kada jums reiks pasirodyti prieš Dievą. Meldžiu jus, atidėkite į šalį visus kitus, kad ir švenčiausius, reikalus!" Pijus IV suprato šventojo mintį, tuoj atmetė nuo savęs visus rūpesčius ir pradėjo rengtis prie šventos mirties.

XIV. STIPRIOJI KARALYSTĖ.

„Tu Petras, ir ant tos uolos Aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės."
Mat. 16,18.

211. Stotis į dangų.

1907 m. vasarą kunigaikštis Borghese atliko labai išgarsėjusią kelionę iš Pekino į Paryžių. Per du mėnesiu jis nuvažiavo apie 160000 kilometrų. Šioje kelionėje jis turėjo įvairiausių nuotykių. Keliaudamas per dykumą Gobi, jis privažiavo Pang-kiang telegrafo stotį. Kunigaikštis sumanė pasiųsti telegramą į Londoną. Stoties valdininkas viršuje blanko parašo Nr. 1. Keliauninkas klausia: „Ar tai šiandieną tik pirmoji telegrama?" Valdininkas atsako: „Ne, tai šios stoties pirmoji." — „Šiais metais?" — „Ne, nuo stoties įsteigimo, — jau šešeri metai. Pro čia keliaudavo daug didelių karavanų, tik niekas nenorėjo iš čia susisiekti su plačiuoju pasauliu." — Dar daug yra nepriklausančių Kristaus Bažnyčiai!

212. Konstantinopolio užkariavimas.

1053 m. Konstantinopolio patriarchas Mykolas Cerularius dėjo visas pastangas, kad Rytų Bažnyčia atsiskirtų nuo Vakarų Bažnyčios, nuo Romos popiežių. Jam pritarė daug graikų, kurie norėjo, kad Konstantinopolyje šalia valstybės galvos būtų ir bažnyčios galva. Be to, jis paskelbė, kad Šv. Dvasia paeina tik nuo Tėvo, bet jokiu būdu ne nuo Tėvo ir Sūnaus, kaip moko Katal. Bažnyčia. Kada 1274 m. Liono ir 1439 m. Florencijos Bažnyčios susirinkimuose buvo mėginta graikus suvienyti su Katal. Bažnyčia, dauguma graikų kalbėtojų atsakė: „Mes norime geriau turkų, negu popiežiaus! Geriau turbanas, negu tiara!" Ir po 400 mt. nuo atsiskyrimo nuo Katal. Bažnyčios graikai patenka į turkų vergiją. 1453 m. per Sekmines, Šv. Dvasios šventėje, turkai užėmė Konstantinopolį, išžudydami mases gyventojų. Turkų vadas Magomedas II liepė sugriauti Konstantinopolio patriarcho bažnyčią (katedrą) ir į jos vietą pastatyti magometonų maldyklą (mošę). Buvo uždrausta graikams statyti net medines bažnyčias.

213. Tikroji Bažnyčia.

Kartą susiėjo keturi krikščionys: katalikas, pravoslavas, protestantas ir marijavitas ir pradėjo ginčytis, kurio tikroji bažnyčia. Ginčijas, ginčijas, bet nieko nepasidaro. Sutaria pasikviesti į teisėjus magometoną turką. Turkas pirmiausia paklausė: „Ar jūs tikite, kad J. Kristus buvo Dievas

ir kad Jis įsteigė Bažnyčią?“ — „Tikime!“ Tada turkas paklausė protestantą: „Kada atsirado jūsų bažnyčia?“ — „Maždaug prieš 400 metų!“ atsakė protestantas. „O kas buvo jūsų tėvų tėvai pirm protestantizmo priėmimo?“ klausia vėl turkas. „Jie buvo katalikai“, atsiliepė protestantas. Tada turkas priėjo prie stačiatikio ir sako: „Kada atsirado jūsų bažnyčia?“ Stačiatikis atsakė, kad maždaug prieš 900 metų. „O kas buvo jūsų senelių seneliai?“ klausia turkas. „Jie buvo katalikai“, atsakė stačiatikis. Eina turkas prie marijavito ir klausia: „Ar senai atsirado jūsų bažnyčia?“ — „Nesenai; tik prieš keliasdešimts metų.“ — „O kas pirma jūs buvote?“— „Katalikai!“ Pagaliau kreipiasi turkas pas kataliką: „Ar jau senai katalikai gyvena ant žemės?“ — „O, jau baigiasi 20 šimtmečių, kaip Katalikų Bažnyčia gyvuoja pasaulyje!“ drąsiai atsiliepia katalikas. „O kaip jūs įrodysite, kad taip senai gyvuojate?“ dar paklausė turkas kataliką. Šis atsakė: „Tai įrodo mūsų popiežių nenutraukiama eilė nuo pat apaštalų galvos, šv. Petro, iki dabartinio mūsų Bažnyčios valdytojo.“ Tada Magometo tikybos išpažinėjas turkas pasakė visiems keturiems: „Kadangi J. Kristus įsteigė tik vieną Bažnyčią, ir, būtent, prieš 2000 m., tai tikrieji krikščionys, tikrieji J. Kristaus išpažinėjai yra katalikai, nes jie vieni tebėra nuo apaštalų laikų.“

214. „Aš būsiu katalikas!“

Gyveno senos vokiečių protestantų Štolbergų šeimynos vyras, vardu Leopoldas. Jo motina buvo labai dievota moteriškė ir mirdama jam pasakė: „Mano sūneli! Visada laikykis mūsų brangiausiojo Išganytojo mokslo ir venk per didelio prisirišimo prie pasaulio, nes pasaulyje viskas pranyksta ir lieka vieni pelenai.“ Jaunasis Leopoldas visur ir visada prisimindavo gražųjį motinos pamokymą. Tiesa, Dievas visame jam padėdavo, bet protestantiškasis tikėjimas nebepatenkindavo jo sielos. Jis pradėjo tyrinėti, ar jo tikėjimas tikras, ar yra kitas, tikrasis tikėjimas. Net per septynerius metus Leopoldas knisėsi po Šv. Raštą ir po šv. Augustino raštus. Tyrinėdamas nuolat ir nuolat melsdavosi ir prašydavo Šv. Dvasios apšvietimo malonės. Pagaliau jo siela nušvito, protui paaiškėjo, kad tikrasis krikščionių tikėjimas yra Katalikų Bažnyčioje. „Aš būsiu katalikas, nes Dievo malonė šaukia mane į tikrąją Kristaus Bažnyčią.“ 1800 metais Leopoldas Štolbergas buvo iškilmingai priimtas į Katalikų Bažnyčią.

215. Nors sunkesnis, bet tikresnis.

Melanchtonas buvo Martyno Liuterio mokinys ir bendradarbis. Priėmęs Liuterio mokslą, jis prikalbėjo ir savo

motiną išsižadėti katalikystės. Sunkiai susirgusi ir atsidūrusi mirties akivaizdoje, Melanchtono motina paklausė sūnų: „Sūneli, neslėpk nuo manęs ir atvirai pasakyk, katras tikėjimas geresnis.“ Melanchtonas giliai įsigalvojo. Jame kovojo sūniškoji meilė ir pragaištingasis išdidumas. Pagaliau, nuleidęs galvą, pratarė: „Motinėle! Naujasis tikėjimas lengvesnis, bet katalikų tikėjimas tikresnis.“

216. Sostų mainai.

Kristina, didžiojo katalikų priešo, Švedų karaliaus Gustovo Adolfo duktė, pastebėjo, kad tarp protestantų pamokslininkų labai daug vienų kitiems prieštaravimo. Norėdama sužinoti, ar ir Katal. Bažnyčioje yra tokių prieštaravimų, ji ėmė skaityti rimtus katal. raštus. Pagaliau pasišaukė katalikų ir protestantų tikybos žinotojus ir klausinėjo juos apie įvairius tikėjimo dalykus. Čia Kristina galutinai įsitikino, kad tik katal. tikėjimas yra tikrasis Kristaus tikėjimas. Bet Švedijos karalių soste katalikas valdovas negalėjo sėdėti. Todėl Kristina po trijų karaliavimo metų atsisakė nuo Švedijos sosto, iškeliavo Belgijon ir Briuselio mieste priėmė katalikų tikėjimą. Gyvenimą užbaigė Romoje. Mirė 1689 m., sulaukusi 63 amžiaus metų. Jos kūnas palaidotas didžioje Šv. Petro bažnyčioje.

217. Apeigų rimtumas.

Prūsų karalius Fridrikas Didysis, nors protestantas, dalyvavo kartą kardinolo von Zinzerdorfo laikomose pamaldose. Jisai atsidėjęs sekė visas apeigas, nors ir nesuprasdamas pilnos jų reikšmės. Pagaliau jisai tarė: „Kalvinai ir reformatai elgiasi (pamaldose) su Dievu, kaip su tarnu; liuteronys, kaip su sau lygiu; vien tik katalikai taip, kaip iš tikrųjų su Dievu reikia elgtis.“

218. Vienintelis kelias.

Kartą pas Arso kleboną atsilankė svečias protestantas. Atsisveikindamas, klebonas svečiui padavė agnosėlį. „Tamsta,“ tarė svečias, „nežinai, kad aš esu protestantas. Vis dėlto turiu viltį vieną dieną pamatyti kleboną danguje.“ — „Kad mudu galėtuva susitikti danguje“, atsakė klebonas, „privalova pirma susivienyti ant žemės. Kur medis griūva, ten supūva!“ — „Aš turiu tikėjimą“, atkirto protestantas, „juk Kristus pasakė: Kas tiki į Mane, turi savyje amžiną gyvenimą.“ — „Kristus daug daiktų pasakė: Tas, kuris neklauso Bažnyčios, tebūna tau kaip pagonis ir muitininkas... Bus viena avidė ir vienas Ganytojas... Mano drauge! Nėra dviejų kelių, kuriais galėtume eiti prie Dievo. Tėra vienas kelias, kurį mums nurodė

pats Išganytojas!“ Šie keli palaimintojo klebono išsireiškimai padarė tokį įspūdį atskalūnui, kad jis netrukus priėmė katalikų tikėjimą.

219. Bažnyčios meilė.

1906 metais Vokietijos mieste Freiburge mirė kilni mergaitė Amalija Grammaitė. Ji daug gero buvo padariusi savo gimtajam miestui. Bet ypač ji pasižymėjo savo krašto Bažnyčios meile. Kai vienas Amalijos giminaitis klausė sykį jos tėvo, kaip gyvuojanti duktė, jis atsakė: „Ačiū, gerai. Kada Katal. Bažnyčia gerai laikosi, laikosi gerai ir mano duktė.“

220. Už Bažnyčios laisvę!

1927 m. Meksikoje siaučiant žiauriam katalikų persekiojimui, Colimoje VIII. 5 d. bedievio prezidento Calles'o kareiviai suėmė šešiolikos metų berniuką Tomą del la Mora, kurs žaidė namie su broliais ir seserimis. Jo motina, gerai žinodama, kad jos sūnelio laukia žiaurus kankinimas ir mirtis, ėmė graudžiai verkti. Bet Tomas nuramino ją, sakydamas: „Neverk, motinėle! Gal šitame gyvenime nebepasimatysime, bet danguje tikrai susitiksime, o dabar, motinėle, palaimink mane į paskutinę kelionę.“ Tomas atsiklaupė, ir jo motina drebančiomis rankomis ženklino jį kryžiaus ženklu. Jaunikaitį kareiviai vilko pas generolą Rodriguez'ą. Šis jį puolė, šaukdamas: „Ar ir tu, dar toks jaunas būdamas, jau esi vienas iš tų drąsių revoliucionierių?“ Tomas ramiai atsiliepė: „Kad aš būčiau drąsus, tai aš kartu su savo broliais kovočiau už Dievą ir Jo Bažnyčią. Bet aš esu bailys, ir dėl to aš jiems padedu kitu būdu. Mano nuomone, šiais laikais visi krikščionys turi išvaduoti tironų nagais laikomą nelaisvėje šv. Bažnyčią.“ Generolas, baisiai įniršęs, liepė Tomą nuvesti į šalį ir mušti. Sužvėrėję kareiviai su nežmonišku džiaugsmu išpildė tą paliepimą ir visą sukruvintą jaunikaitį vėl atvedė pas generolą. „Pažadėk man nebeturėti jokių santykių su katalikais, ir aš tave tuojau paleisiu.“ — „Aš vėl tuojau eisiu pas katalikus ir viską jiems pasakysiu, ką aš čia esu patyręs, nes, mano motinai, šv. Bažnyčiai, verkiant, aš negaliu snausti.“ Įniršęs generolas įsakė drąsuolį pakarti. „Tegyvuoja Kristus Karalius!“ Tai buvo paskutinieji narsiojo Bažnyčios gynėjo žodžiai.

221. Tikrasis kelias.

Enrikas IV, Prancūzijos karalius, buvo verčiamas savo draugų išsižadėti protestantų atskalos, kurioje jis buvo išauklėtas. Karalius paklausė vyskupų, ar jis galėsiąs būti išganytas, priėmęs katalikų tikėjimą. Vyskupai atsakė, kad jisai ne

tiktai gali būti išganytas, bet kad be Katalikų Bažnyčios nėra išganymo. Tada jis klausė protestantų kunigų, ar Katalikų Bažnyčia gali suteikti žmogui išganymą? Šieji atsakė, kad gali. „Tokiu būdu“, tarė karalius, „šiame svarbiame dalyke reikia rinktis tikresnį kelią.“ Jisai ir išsirinko tikrąjį kelią.

222. Kunigas, pastorius ir rabinas.

Kartą vaikščiojo katalikų kunigas ir protestantų pastorius. Susitinka žydų rabiną. Pastorius sako: „Štai mes trys dvasiškiai. Kuris mūsų tikrasis Dievo tarnas?“ Rabinas ramiai atsakė: „Jei Mesijas dar nėra atėjęs, aišku, kad aš tikrasis dvasiškis. Jeigu Mesijas jau yra atėjęs, tai tikrasis Dievo tarnas yra katalikų kunigas. Tamsta, šiokiu ar tokiu atveju, esi klaidoje.“

223. Protestantizmo sugalvotojai.

Viena protestantė ponia, norėdama pasityčioti iš katalikų, tarė paprastai katalikei moterėlei: „Mano geroji! Jūs mėgstate kalbėti, kad protestantai blogi žmonės. Bet argi ir tarp katalikų nepasitaiko blogų žmonių?“ — „Labai teisingai, mano ponia! Bet jeigu nebūtų blogų katalikų, nebūtų nė kam protestantizmą sugalvoti.“

224. Pamokslas suminkštino.

Benjaminas Franklinas, perkūnsargio išradėjas, pasakodavo, kaip jam tekę kartą klausyti įžymaus pamoksliininko. Jis jau iš anksto žinojęs, kad pamoksliininkas prašysiąs aukų naujai statomai bažnyčiai, ir todėl jau iš anksto nusistatęs nieko jam neduoti: „Tegul pamoksliininkas sako, ką nori, aš pinigų neduosiu!“ Tačiau paklausęs valandėlę to pamokslo, ima galvoti: „Gal jau reikės ir duoti kokį varioką!“ Pamokslas ėjo toliau. Štai jau ir sidabras pamoksliininkui paskirtas. O pasibaigus pamokslui, Franklinas atidavęs visa, ką tik su savim turėjęs: varį, sidabrą ir auksą. Tą patį davė ir kiti klausytojai. Kiti net norėjo pasiskolinti ir aukoti.

225. Sąžiningas ganytojas.

Viduryje 19 šmt. Vestfalijoje (Vokietijoje) gyveno klebonas Kronenberger. Jis kas vakaras, lig tik pradėdavo temti, eidavo į kapines ir kalbėdavo ten ražančių už mirusius. Kartą draugai paklausė senelį kleboną, ko jis kasdien einąs į kapines. Senelis atsakė: „Jau daug metų, kaip aš čia esu klebonu. Kas žino, ar dėl mano apsileidimo, silpnumo nekenčia skaistykloje šios parapijos mirusios sielos. Bijau, kad po mirties nereiktų už jas sunkiai atsakyti. Todėl kasdien einu į mirusiųjų buveinę ir aukoju švento ražančiaus maldą už visas tas sielas, kurios iš mano kaltės gal kenčia skaistykloje.“

XV. ANKSČIAU AR VĖLIAU.

„Visuose savo darbuose atsimink savo galą ir tu nenusidėsi per amžius."

Šokli. 7,40.

226. Trys žandarai.

Prancūzijoj gyveno turtingas bajoras. Ilgai jis buvo vienos provincijos prefektas (apskrities viršininkas), ir visi jį gerbė. Tik štai vieną dieną pasklido žinia, kad šis žmogus, pametęs pasaulio garbę, įstojo į trapistų ordeną, aštriausios reguloš vienuolyną netoli Marselio (Marseille). Tai buvo tikrai nuostabu! Giminės stengėsi jo neleisti, draugai bandė jau iš vienuolyno išvilioti, bet viskas veltui. „Aš negaliu!" jis atsakydavo. „Argi jūs nematote prie vartų trijų žandarų, kurie manęs neišleidžia?"—„Trijų žandarų? Niekas ten jų nemato!" atsakydavo šie. „Tik pažiūrėkit gerai, kas viršuje vartų parašyta: Mirtis! Teismas! Amžinybė! Tai ir yra tie trys žandarai, kurie manęs neišleidžia. Aš pasiliksiu!"

227. Trys veidrodžiai.

Viena mokinė parašė savo motinai laišką, kuriame prašė atsiųsti jai veidrodį. Motina, išmintinga moteriškė, dukteriai šitaip atrašė: „Aš siunčiu paštu tau tris veidrodžius. Vienas rodys, kokia tu esi, antras—kokia tu būsi ir trečias—kokia tu turi būti." Gavusi siuntinį, mergaitė tuojau jį atplėšė ir iš tikrųjų ant pat viršaus rado veidrodį, o giliau — kaukuolės paveikslą ir pat apačioje—Dievo Motinos statulėlę. — Makedonijos karalius Pilypas buvo įsakęs vienam savo tarnui kas rytą jį pasveikinti žodžiais: „Viešpatie, atmink, kad kartą tau reikės mirti!"

228. Krėzas ir Solonas.

Pas turtingąjį karalių Krėzą (Azijoje) kartą nuvyko didis galvotojas Solonas. Karalius parodė jam visus savo turtus ir paklausė: „Argi aš ne laimingiausis žmogus ant žemės?" Solonas atsakė: „Prieš mirtį nieko negalima laikyti laimingu." Po kiek laiko Krėzas nutarė kariauti su Persų karaliumi Kyru. Prieš išvykdamas į karo žygį, pasiuntė savo žmones į Delfus atsiklausti orakulo (burtininkų), ar jis laimėsiąs karą, ar ne. Orakulas atsakė dviprasmiškai: „Jeigu Krėzas peržengs Halys upę, bus sugriauta didelė valstybė." Nors Krėzas tarėsi laimėsiąs karą su Kyru, bet buvo pastarojo nugalėtas, paimtas į nelaisvę ir pasmerktas ant laužo sudeginti. Atsidūręs ant laužo, Krėzas sušuko: „Solone! Solone! Solone!" Tai girdė-

damas, Kyras susijaudino ir liepė Krėzui nulipti nuo laužo, reikalaudamas paaiškinti ištartų žodžių prasmę. Sužinojęs Solono pranašytės išsipildymą, Kyras dovanojo Krėzui bausmę. Matyt, Kyras pagalvojo, kad kartais ir jo neištiktų panašus likimas.

229. Išmintingas jūrininkas.

Vienas jūrininkas pasiryžo keliauti į Indiją. Draugas atkalbinėjo jį nuo tokios didelės ir pavojingos kelionės, sakydamas, kad ir jūrininko tėvas miręs jūrose. Tada jūrininkas paklausė: „Kur mirė tavo tėvas ir tavo senelis?“ Draugas atsakė: „Mano tėvas ir mano senelis mirė lovoje.“ Jūrininkas tarė: „Kaip tu gali drįsti gulti lovon, kurioj mirė tavo tėvas ir tavo senelis?“ Tada draugas suprato, kad nuo mirties niekur neišsisaugosi.

230. Damoklo kardas.

Sicilijos saloje 400 mt. pr. Kristų gyveno tiranas Dionyzas Syrakuzietis. Jis keldavo didžiausius pokylius ir visaip kankindavo net savo artimiausius žmones. Kartą Dionyzas pasikvietė savo draugą Damoklą kartu pietauti. Nuvedė jį prie stalo ir liepė valgyt, ko tik jo širdis trokštanti. Besidairydamas po turtingiausiai parengtą stalą, Damoklas kilsterėjo galvą aukštyn ir pamatė ant savęs bekabantį aštrų kardą, kurs vos laikėsi ant plonučio ašuto. Čia Damoklas taip nusigando, kad tuojau pradingo jam noras valgyti. — „Budėkite tat, nes nežinote nei dienos nei valandos“ (Mat. 25,13).

231. „Memento mori!“

Įžymusis pamokslininkas Senjeri (Segneri) kartą Pelenų dieną taip pradėjo savo kalbą: „Atėjau jums, brangūs klausytojai, pranešti labai liūdną naujieną.“ Žmonės dėmesį įtempę laukė, ką jis pasakys. Senjeri kalbėjo toliau: „Štai ką: visi, kurie čia stovite, seni ir jauni, ponai ir tarnai, didi ir maži — visi turėsite mirti, nes skirta yra žmogui sykį mirti.“ Lengvai atsiduso minia. Mat nieko baisaus, nieko nauja nepasakyta, tik senai žinoma tiesa pakartota. Tada Senjeri nustebęs sušuko: „Nejaugi jums tai žinoma?! Argi gyvenimas rodo, kad žmonės tą tiesą žinotų?! Argi ne taip gyvenate, lyg niekada mirti nereikėtų?!“ — Vienuolių kamandulių gyvenimo šūkis: „Memento mori! — Atmink, kad mirsi!“

232. „Galva arklio, uodega avinėlio.“

Vienam uoliam klebonui skaudėjo širdis, kad jo parapijoje daug žmonių gyveno nedorai, o betgi tikėjosi laimingai mirsią. Kad įrodytų jų klaidą, klebonas kartą nuėjo į turgų,

pasisakė norįs pirkti arklį ir, jei tik rasiąs patinkamą, mokėsiąs gerus pinigus. Tuojau atvesta pas jį pačių geriausių arklių. Klebonas visus juos iš eilės apžiūrėjo, bet nė vienas jam nepatiko. „Kokio tamstai arklio reikia, jei iš tokios daugybės negali išsirinkti", tarė vienas vardu parapijiečių, supratusių, kad klebonas iš jų tyčiojasi. „Aš norėčiau gauti tokį arklį", tarė ramiai klebonas, „kurio galva būtų arklio, bet uodega avinėlio." Pradėjus visiems kvatotis, klebonas, palaukęs aptilimo, kalbėjo toliau: „Ne, gerbiamieji! Ne aš pakvaišau, bet jūs esate paiki. Jūs gyvenate kaip arkliai, o norite mirti kaip Kristaus avinėliai. Mirtis yra gyvenimo piūtis. Jeigu kas sėja usnis, dagius, svėres, tai negali tikėtis piausiąs kviečius. Mirtis yra kelionės pabaiga. Kas visą laiką lipa į bedugnę, negali tikėtis atsirasiąs ant kalno viršūnės. Todėl, kas per visą gyvenimą tarnauja tik pragarui, negali tikėtis miręs pateksiąs į dangų." Tie nuoširdūs klebono žodžiai padarė didelio įspūdžio klausytojuose, ir daugelis jų pasitaisė.

233. Geriausias sargas.

Popiežius Inocentas IX († 1591) kartą nusivedė jėzuitų generolą Akvavivą į savo kambarį, parodė jam uždarytą dėžę ir paklausė: „Kaip manai, kas šioje dėžėje laikoma?" Akviva atsakė: „Manau, kad čia yra kokios šventenybės ar relikvijos." Tada popiežius atidarė dėžę ir parodė mažą karstą, ant kurio buvo nupieštas popiežius klūpįs prie karsto. „Kaip tamsta žinai," kalbėjo popiežius, „dažnai aš turiu spręsti labai svarbius klausimus. Kad neapimtų žmogiška silpnybė ir kad nenukrypčiau nuo teisingumo kelio, aš atsidarau šią dėžę ir kalbu pats sau: „Elkis taip, kaip tu elgtumeis gulėdamas karste."

234. „O aš toliau žaisčiau!"

Šv. Stanislovas Kostka kartą nuliekamu laiku žaidė sode su kitais draugais vienuoliais. Tuo tarpu vienas iš draugų kaip tik iškėlė klausimą, ką kuris norėtų daryti, jeigu būtų pranešta, jog už valandos visiems reikėsią stoti į Dievo teismą. Vieni sakė: „Mes gailėtumės už savo nuodėmes." Kiti: „Mes melstumės". Ir t. t. Pagaliau šv. Stanislovas atsiliepė: „O aš toliau žaisčiau." — „Štai nieko nepadaryta, kas rodytų jį vertą mirties" (Luk. 23,15).

235. „Dabar jau pabaigta."

Chronikoje parašyta, kad 735 metais, antradienį prieš Kristaus į Dangų įžengimo šventę, liga, kuri pal. Bedą į kapus nuvarė, pasunkėjo. Jis gi buvo dar sumanęs išversti šv. Jono evangeliją. „Skubėkite," kalbėjo jis savo sekretoriams,

„nes Viešpats netrukus mane pašauks pas save.“ Rytojaus dieną jis smarkiai dirbo senu savo papročiu, nors jo jėgos buvo labai susilpnėjusios. Apie 9 val. jo mokinys Vibertas, priėjęs prie ligonio lovos, klausia: „Brangus mokytojau, dar trūksta vieno skyriaus tai knygai, kurią mums pradėjai diktuoti. Ar nebus per sunku tęsti darbas?“ — „Ne,“ atsakė šventasis, „aš dar galiu kalbėti, bet skubinkis — imk plunksną ir stenkis rašyti greit...“ Dirbo ilgai. Pertraukos metu jis kalbėjosi ligi vakaro su savo namų vienuoliais. Vienuoliams išėjus iš kambario, tas pats Vibertas prisiartinęs prie ligonio pasakė: „Brangus mokytojau, liko dar keli sakiniai padiktuoti.“ — „Imk plunksną ir kuo skubiausiai rašyk,“ atsakė Beda. Po kelių minučių sekretorius, pabaigęs savo darbą, sušuko: „Dabar jau pabaigta!“ — „Taip,“ atsakė mirštąs Beda; „visa išpildyta, vadinasi, visa baigta! Dabar pakelk mano svyrančią galvą ir atkreipk ją į bažnyčios pusę.“ Gulėdamas ant savo cėlės grindų, šventasis mokslininkas dar kartą pradėjo giedoti: „Garbė Tėvui, ir Sūnui ir Šventajai Dvasiai.“ Ir, tardamas trečiojo Švnč. Trejybės asmens vardą, jis mirė.

236. 10 minučių daug reiškia.

Sevilijos mieste (Ispanijoje) prie aikštės, vadinamos Audiencija, yra senas aukštas bokštas su dideliu laikrodžiu. Laikrodžio didžioji ypatybė ta, kad jis visada vėluoja 10 min. Kodėl? Seniau Audiencijos aikštėje būdavo įvykdomas nusikaltėliams mirties bausmės sprendimas. Kada bokšto laikrodis išmušdavo paskirtą valandą, tada nelaimingieji turėdavo mirti. Todėl krikščioniškas gailestingumas suteikė vieną malonę nuteistiems: laikrodis būdavo atsukamas 10 min. atgal. Prieš mirtį tai labai daug reikšdavo, nes per 10 min. galėdavo arba bausmės dovanojimo sulaukti arba tikra atgaila dangų laimėti.

237. Nekalto ministerio mirtis.

Anglų karalienė Viktorija neteisingai nuteisė savo ministerį mirti. Nuteistasis ramiai prisirengė ir stojo žudymo vieton. Čia pat esąs gydytojas nustebęs pamatė, kad pasmerktasis buvo ramus, o jo kraujas kuo ramiausiai gyslomis vaikščiojo. Į gydytojo paklausimus, kodėl nuteistasis esąs taip ramus, nelaimingasis ministeris atsakė: „Nuėjęs pasakyk karalienei, kad taip mirti tegali tik tas, kurs nekaltas miršta.“

238. Ką pasiimsime į kapą.

Kadais buvo garsus Aigipto ir Sirijos valdovas, vardu Saladinas. Kada jis gulėjo sunkios ligos varginamas ir pajuto besiartinantį gyvenimo galą, įsakė vienam aukštam tarnautojui

perjoti per miestą su perverta ant ieties drobine paklode, skirta jo kūnui suvynioti, ir šaukti: „Štai visa, ką gali galingasis Saladinas į kapą su savim pasiimti. Iš visų savo turtų jis pasiima tiktai paklodę.“ — Pal. vysk. Ancina savo kambarėlyje nuolat laikydavo prieš akis kaukuolę, po kuria buvo parašyta: „Aš buvau koks ir tu; tu būsi koks ir aš.“ — Prancūzijos kunigaikštienė 1712 m. mirdama pasakė: „Šiandieną aš kunigaikštienė, rytojaus dieną — niekas, o po dviejų dienų — visų užmiršta.“

239. Prie karalienės lavono.

Šv. Pranciškus Borgija buvo pasiųstas iš Toledo į Grenadą pažiūrėti karalienės Izabelės, karaliaus Karolio V žmonos, lavono. Kada jisai atvyko ir atidarė jos karstą, vietoj karalienės kūno, kuri dabino Ispanijos karaliaus rūmus ir savo gražumu buvo pagarsėjusi po visą Europą, rado biauriausią krūvą pūvėsių. Šv. Pranciškus, pamatęs šį reginį, pats sau tarė: „Štai prie ko prieina gražus žmogus, štai visų garbių, turtų ir grožybės pabaiga. Šalin, pasauli, jeigu negali suteikti nieko gražesnio už šitą biaurybių saują!“ Po to jis įstojo į vienuolyną ir tapo šventuoju.

240. Ištikimasis šunelis.

Margarieta iš Kortonos jaunystėje prarado savo mylimąjį, kuris ją vedė į pikta. Tiktai mažas šunelis, kuris visuomet paskui jį sekiojo, sugrįžo pas ją. Šis gyvulėlis staugdamas pradėjo tąsyti moteriškės rūbus. Ji suprato, kad šunelis žino taką, kuriuo nuėjo jos mylimasis, ir išėjo paskui gyvulėlį. Atsidūrusi laukuose, pamatė šunelį kasant krūvą lapų. Moteriškė prisiartino ir koja išsklaidė lapus. Ir kas per baisenybė! Biaurus jos mylimojo lavonas. Persigandusi reginio, pradėjo graudžiai verkti, bet jau tiktai atgailos ašaromis. „Neišmanėle“, ji tarė sau, „žiūrėk, ką tu mylėjai labiau už Dievą!“ Toje pačioje valandoje ji apsišarvoja atgailos ginklais, stoja prie miesto vartų, kurio gyventojams buvo davusi tiek papiktinimų, ir meldžia kiekvieną praeinantį jai atleisti.

241. Miręs tarp gyvųjų.

Ciesorius Klaudijus, norėdamas sumažinti kalėjimų išlaidas, įsakė visus krikščionis, laikomus kalėjimuose, išžudyti. Tuo metu Romoje buvo 262 kaliniai - krikščionys. Budeliai, vesdami juos į aikštes, pirma visaip kankino, patenkindami savo sugyvulėjusius jausmus, o paskum žudė, korė, mušė, palikdami lavonus laukiniams žvėrims ir paukščiams. Tuo laiku gyvenę moterystėje Marijus su žmona Morta ir sūnumis eidavo naktimis pas krikščionių lavonus ir nešdavo juos į krikš-

čionių kapines - katakombas. Apie tai sužinojo ciesorius ir pasišaukė dievobaimingą Marijaus šeimą, klausdamas apie jų turtus. „Atidavėm juos Kristui“, ramiai atsakė Marijus ir jo šeima. „Bet juk Kristus yra senai jau miręs“, atrėžė ciesorius. „Užtat jis gyvena vargšų ir kenčiančiųjų tarpe.“ Užsirūstinęs Klaudijus vertė juos aukoti stabams. Nepaklausiusius nusilenkti prieš pagonių stabus įsakė nukankinti. Kankiniai buvo išvesti už miesto, ir ten visiems buvo nukirstos galvos (214 m.).

242. Habsburgų laidotuvės.

Senieji vokiečių ciesoriai Habsburgai buvo laidojami su labai jaudinančiomis apeigomis. Kada numirdavo ciesorius, jo kūnas būdavo gabenamas į Vieną, į kapucinų vienuolyną, kur buvo ciesorių kapai. Prieš duris būdavo karstas sulaikomas. Jis būdavo padedamas ant žemės, o ciesoriaus rūmų maršalas belsdavosi į duris. Kapucinas klausdavo: „Kas beldžiasi?“ Maršalas atsakydavo: „Jūsų Apaštališkoji Didenybe, mūsų garbus ciesorius.“ Iš vidaus pasigirsdavo balsas: „Aš jo nepažįstu!“ Tas pats atsakymas skambėdavo iki keturių kartų, kol maršalas pasakydavo, kad beldžiasi brolis, kurs turėjo daugiau nuodėmių, negu ant galvos plaukų. Tik tada kapucinas atidarydavo duris ir įleisdavo karstą. Tos apeigos visiems primindavo, kad po mirties nieko nebereiškia ir garbingiausi žmonės. — Kartą Aleksandras Didysis užtiko Diogeną, besiknisantį krūvoje žmonių kaukuolių. „Ko tu čia ieškai?“ paklausė Aleksandras. „Tavo tėvo, karaliaus Pilypo, kaukuolės! Bet negalima jos pažinti!“ atsakė Diogenas.

243. „Nuogas plėšikų nebijo.“

Šv. Ilarijonas savo turtus atidavė broliams ir seserims, o pats išėjo į Gazos tyrus, kur maitinosi miško augalėliais ir žolelėmis. Kartą Ilarijoną užpuolė plėšikai ir stebėjosi, kad jis taip ramiai juos sutiko. „Nuogas plėšikų nebijo“, atsakė Ilarijonas. „Na, o jeigu mes būtumėm tave užmušę?“ — „Aš kiekvieną dieną ir valandą rengiuosi sutikti mirtį.“ Plėšikai susigraudino ir metė savo blogą amatą.

244. Į bedugnę su automobiliu.

1923 m. vasarą netoli Liurdo vienas automobilis nukrito nuo kalnuoto kelio ir sudužo į šipulius. Katastrofoje žuvo per 20 žmonių. Vėliau laikraščiai pranešė, jog tai buvusi olandiečių ekskursija, suorganizuota vieno laisvamanio redaktoriaus, kad nuvykę į Liurdą galėtų padaryti tai apgavystei galą, kaip pats ekskursijos vadovas išsireiškęs išvažiuodamas iš Olandijos.

XVI. ARBA, ARBA.

„Ir eis šitie į amžinąją kančią, teisieji gi į amžinąjį gyvenimą."

Mat. 25,46.

245. Neišlaikė motinos žvilgsnio.

Dijonizas Kartūzas vienoje ištraukoje iš Šventųjų Tėvų gyvenimų pasakoja apie vieną vienuolį, kuris labai norėjo įstoti į vienuolyną, bet motina jo sumanymui buvo labai priešinga. Tačiau jaunuolis, nenorėdamas išsižadėti savo troškimo, neklausė motinos atkalbinėjimų. Į motinos prikaišiojimus labai dažnai atsakinėdavo šiais žodžiais: „Noriu išganyti savo sielą, noriu sau laiduoti amžiną laimę, — tatai man labiausiai rūpi." Motina, įsitikinusi, kad iš jos stengimosi atgrasinti sūnų nuo jo pasiryžimo nieko neišeis, ir pati pagaliau nusileido, ir jaunuolis įstojo į vienuolyną. Ilgainiui jaunuolis pradėjo vis šiek tiek savo pareigose apsileidinėti, paskiau daugiau ir daugiau, kol visiškai atšalo ir apsileido. Tuo tarpu mirė jo motina, o jis pats sunkiai susirgo. Pakilus karščiui ir didžiai galvai suskaudėjus, jam pasirodę, kad jis miręs ir jau stojąs į Dievo teismą. Ten jis pamatęs savo motiną ir daugelį kitų numirėlių, laukiančių Dievo teismo. Motina, pažvelgusi į tuos, kurie turėjo būti pasmerkti, ir jų tarpe pamačiusi ir savo sūnų, didžiai nustebusi sušuko: „Ką tai reiškia, mano sūnau?! Ar tik tokią pabaigą nusipelnei? Kur dabar tie gražūs žodžiai, kuriuos kadaise man kalbėjai: Noriu sielą išganyti..?" Išgirdęs tokius motinos priekaištus, sūnus taip susigėdęs, jog nė žodelio negalėjęs atsakyti. Po tokio regėjimo jis vėl atgavo sąmonę ir netrukus visai pasveiko. Tada suprato, kad čia Dievo perspėjimo būta, ir greitai pasitaisė. Draudžiamas nuo per didelės atgailos jis atsakydavo: „Jei aš negalėjau išlaikyti savo motinos žvilgsnio ir jos priekaištų, tai kas bus paskutinio teismo dieną, kai būsiu akivaizdoje ne motinos, bet Aukščiausiojo Teisėjo ir Jo angelų."

246. Vienintėlis prašymas.

10 šmt. viename Italijos vienuolyne gyveno išmintingas vienuolis, vardu Nilus. Karalius Otonas (Otto) III, keliaudamas per Italiją, sustojo tame vienuolyne ir kalbėjosi su Nilu įvairiais svarbiais klausimais. Karalius, norėdamas Nilui atsidėkoti, tarė: „Prašyk manęs kokios nors malonės. Aš viską dėl tavęs padarysiu, ko tik tu norėsi." Tada Nilus sudėjo rankas, kaip prieš maldą, ir tarė: „Vienintėlio dalyko aš tavęs prašau, tai kad tu atsimintumei savo sielos išganymą. Nors

tu ir karalius esi, bet mirsi, kaip miršta visi žmonės, ir turėsi Dievui apyskaitą duoti.“ Šitie žodžiai padarė didelio įspūdžio jaunam karaliui, kurs jaunystėje ir mirė.

247. Laikrodis nurodė amžinybę.

Vienas maldingas kunigas buvo pašauktas pas ligonį kurs, būdamas, dar sveikas pasižymėjo visokiomis nedorybėmis. Nors ligonis buvo prie pat mirties slenksčio, bet kalbos apie paskutinius sakramentus nė klausyti nenorėjo. Kunigui priminus tą krikščionišką mirštančio pareigą, ligonis pajuokiančiu tonu atsiliepė: „Ir tamsta manai, kad yra kokia amžinybė?!“ Kunigas visai ramiai parodė ligoniui laikrodį ir tarė: „Štai, kada rodyklė ateis į šitą vietą (6 val.), tamsta tai jau žinosi.“ Tie keli žodžiai ligonį taip paveikė, kad jis tuojau atliko išpažintį ir neapsakomai gailėjosi taip vėlai pradėjęs atgailoti. Dar tos pačios dienos vakare ligonis mirė.

248. Amžinybė paveiksle.

Bulgarų pagonis karalius Bogorisas labai mėgdavo baisius įvykius. Jis net savo kambarius liepdavo išpiešti bauginančiais paveikslais. Kartą jis užgirdo, kad yra gabus ir sumanus krikščionių vienuolis Metodijus, kurs labai gražiai piešia įvairius paveikslus. Bogorisas pasišaukė Metodijų pas save ir prašo išpiešti jo kambarį kuo baisiausiais paveikslais. Metodijus nupiešė Bogoriso kambaryje šitokį paveikslą: Aukštai ant debesų saulės spinduliuose stovi J. Kristus. Jo dešinėje — pulkas išrinktųjų, o kairėje — pulkai prakeiktųjų, kurie didžiausiame nusiminime žiūri į apačią. Aplink patį Išganytoją skraido daugybė angelų. Apačioje — baisios ugnies liepsnos, kuriose matosi piktosios dvasios, negailestingai kankinančios prakeiktuosius. Pamatęs šį paveikslą, karalius taip nusigando, kad nebegalėjo nė žodžio ištarti. Atsipeikėjęs tarė Metodijui: „Ar tai tiesa, kas šiame paveiksle nupiešta?“ — „Taip; bet tai tėra tik silpnas paskutiniojo žmonių teismo atvaizdas.“ Tas paveikslas taip paveikė pagonį karalių Bogorisą, kad jis tuojau atsivertė, priėmė krikščionių tikėjimą ir pavyzdingai gyveno.— Kastilijos karalius Ferdinandas III (gyv. pradž. 14-jo šmt.) liepė savo kambaryje ant sienos parašyti: „Ferdinandai, pagalvok apie amžinybę!“

249. „Noriu matyti, kaip miršta pasmerktasis.“

Vienos apaštalas šv. Klemensas Hofbaueris kartą buvo pašauktas pas ligonį, kurs jau 22 mt. nebebuvo buvęs išpažinties. Tą užkietėjusį ligonį lankė daugelis kunigų, bet niekas neįstengė jo prikalbėti, kad prieš mirtį atliktų krikščioniškas pareigas. Įėjęs pas ligonį, šventasis kunigas jam tarė:

„Kas nori toli keliauti, turi pasiimti kelionpinigių. Tamsta rengies keliauti į amžinybę. Priimk tad šv. sakramentus. Būk išmintingas keleivis!“ Bet ligonis nusigręžė ir tarė: „Palik tamsta mane ramybėje!“ Šv. Klemensas pasiliko ligonio kambaryje ir tyliai kalbėjo jo intencija ražančių. Kada nieko nebepadėjo visos pastangos atversti užsispyrėlį, šventasis tarė: „Ne, aš neisiu iš čia, nes tamstos gyvenimo galas čia pat. Aš jau esu numarinęs daug laimingai mirštančių, o dabar noriu matyti, kaip mirs pasmerktasis.“ Tie žodžiai ligonį paveikė. Jis atsiprašė šventąjį kunigą ir atliko išpažintį. Priėmęs paskutinius sakramentus, ligonis ramiai mirė.

250. Drąsi mokinė.

1919 metais bolševikai Ungarijoje buvo paėmę į savo rankas valdžią. Į vieną mergaičių mokyklą mokyklų komisaras atėjo dalyvauti istorijos egzaminuose. Viena 16 metų mergaitė, kilusi iš kilmingos šeimos, drąsiai atpasakojo labai patriotišką ir religišką istoriją. Komisaras, iš pykčio paraudonavęs, tarė: „Ar tu žinai, kad už tokią istoriją aš galiu įsakyti tave pakarti?“ Mergaitė ramiai atsakė: „Aš tai žinau, bet to nebijau; jeigu aš būsiu pakarta, tai kitame gyvenime galėsiu melstis, kad tu atsiverstumei.“ Pabalęs iš susijaudinimo, komisaras išėjo iš klasės, kalbėdamas: „Tokio būdo aš dar nebuvau matęs.“

251. Sapnas išgelbėjo.

Kitą syk gyveno labai išgarsėjęs, bet ir ne mažiau nuodėmėse paskendęs mokslininkas Abeliardas. Kartą jis sapnavo tokį sapną. Rodos, jis guli mirties patale. Išmuša jį šaltas prakaitas. Būriai velnių suka aplink jo lovą. Dar akimirksnis — ir jau nebegyvas. Jo sielą pasiima Liucipierius ir nusineša į pragarą. Aplink liepsnos jūra. Liepsnoje kur-ne-kur matyti atskiri nameliai. Juose uždaryti nusidėjėliai verkia, dejuoja, dantimis griežia. „Kas ten dešinėje vaitoja?“ klausia Abeliardas. „Tai tavo pažįstamas, ponas X.“ Abeliardas nustebo, kad X ponas pragare. „O ten toliau kas dejuoja?“ Velnias atsakė: „Tai ponai A. B. C.“ — „Ir jie čia? Niekada nebūčiau manęs. Tokie žymūs veikėjai. Už ką jie čia?“ — „Savimeilė, garbėtroška atvedė juos čia. Ir aš džiaugiuos, kad galėsiu juos čia kankinti amžinai...“ Desperacijos pagautas Abeliardas paklausė: „O ką aš čia veiksiu? kur bus mano gyvenimas?“ Piktasis privedė jį prie jau pastatyto, bet ir jau gerokai aprūkusio namelio, tik dar be kamino. „Tat mano? O kodėl jis be kamino?“ — „Dar jis nebaigtas. Dar turi padaryti vieną mirštamą nuodėmę, ir bus baigtas pragariškojo tavo gyvenimo rūmas.“ — „Dar vieną mirštamą nuodė-

mę? Tik vieną dar nuodėmę! Vienui vieną!..“ Kartojo išsigandęs, visas virpėdamas Abeliardas, ir pabudo. Tas sapnas taip paveikė Abeliardą, kad tuojau metė nuodėmingą gyvenimą.

252. „Leiskite pas motiną!“

523 metais tyranas Dunaanas liepė suimti vieną motiną su jos mažu sūneliu, nes ji norėjo išsižadėti krikščionybės. Motiną tyranas pasmerkė sudeginti ant laužo, o kūdikio pasigailėjo. Tada vaikiukas ėmė per ašaras šaukti: „Leiskite mane pas motiną! Ir aš noriu būti kankinys!“ Nustebęs tyranas tarė vaikui: „Ir tu nori būti kankinys? Bet ar tu žinai, kas tai yra nukankinti?“ Tada berniukas sušuko: „O, taip! Nukankinti tai reiškia mirti dėl Kristaus, kad paskum galima būtų su Juo per amžius gyventi.“

253. Drauge kentėjo, drauge linksminsis.

Kada Reimse buvo suruoštas su didžiausiomis iškilmėmis karaliaus Karoliaus VII vainikavimas, Joana d'Ark stojo svečių eilėse, laikydama vėliavą, kurią ji nešiojo kovų laukuose. Kai kurie asmenys norėjo tą vėliavą išmesti, nes ji buvo suplėšyta ir labai purvina. Joana atsakė: „Palikite ją man! Kovų laukuose ji buvo su mumis, tegu dabar drauge linksminasi!“ — Šis kūnas, kuris kentėjo, kariaudamas už dangų, turės teisės linksmintis sielos laimėje.

254. „O, begaline amžinybe!“

Italijos Bažnyčios kunigaikštis Domininkas Mansi, Lukkos arkivyskupas († 1769), jaunystėje, studijuodamas teisių mokslą, buvo visiškai nutolęs nuo Bažnyčios. Kartą jis užėjo į pranciškonų bažnyčią, kurioje vienas vienuolis sakė karštą pamokslą. Norėdamas geriau įsiklausyti, ką sakė pranciškonas, Domininkas prisibrukė per žmones visai prie sakyklos. Pamokslininkas kalbėjo apie amžinybę. Studentą ypatingai paveikė ta vieta, kurioje buvo pabrėžta, kad amžinybė yra be galo: „O, begaline amžinybe!“ Išėjęs iš bažnyčios, Domininkas vis girdėjo tuos žodžius. Jie nedavė jam ramumo per visą dieną. Ir naktį jie nedavė jam užmigti. Rytojaus dieną nutarė pasitaisyti. Paskum, atlikęs išpažintį, tvarkingai gyveno. Vėliau Domininkas įsišventė į kunigus.

255. Mirštame, kad gyventumėm.

Kai karalius Antiochas vertė septynis Makabiejų brolius ir jų motiną valgyti Dievo įsakymais uždraustą mėsą, jie atsakė: „Mes pasirengę verčiau mirti, negu peržengti Dievo įsakymus!“ Tuomet budeliai paėmė vyriausiąjį, numovė jam

nuo galvos odą, nukirto rankas ir kojas. Bet, kada ir tai nieko nepadėjo, budeliai kankinį sudegino. Antras iškentėjo panašias kančias irgi su neišpasakytu rimtumu. Merdėdamas jis tarė budeliui: „Tu, didžiausias piktadari, atimi mums gyvybę, bet pasaulio Karalius prikels tuos, kurie miršta už Jo įsakymus, į amžiną gyvenimą.“ Trečias brolis, prieš duodamas nupiauti savo liežuvį, ištiesė rankas ir tarė: „Man jas suteikė Dangus, bet dėl Dievo aš jų dabar neapkenčiu, nes turiu viltį, kad Jisai man jas vėl sugrąžins.“ Karalius Antiochas ir kiti su juo buvusieji negalėjo atsistebėti tokiu jų tvirtumu. Kiti keturi broliai su savo motina baigė šį gyvenimą panašiomis kančiomis.

256. Pal. Tomas Morus.

Anglijos kancleris, siaučiant atpuolėliui karaliui Henrikui VIII, buvo nukankintas dėl ištikimumo Katal. Bažnyčiai. Dėl to, kad nenorėjo pripažinti Henriko VIII Anglijos bažnyčios galva, jis buvo įmestas kalėjiman ir kankinamas. Kartą atėjo pas T. Morų jo žmona su vaikais ir ašarodama tarė: „Brangusis! Bent mūsų pasigailėk ir nusileisk karaliui, kad mes vėl galėtumėm laimingai gyventi.“ T. Morus (tada jis buvo jau 55 metų amžiaus vyras) švelniai tarė žmonai: „O kiek metų mes dar galėsime drauge gyventi?“ — „Mažiausia 20, o gal dar ir ilgiau.“ Tada išmintingasis vyras atsiliepė: „Jei tamsta būtumei pasakius tūkstantį metų, tai gal dar būčiau paklausęs. Bet ir tada būčiau menkas pirklys — už tūkstantį metų parduoti visą amžinybę! O kaip neišmintinga būtų ją prarasti dėl 20 šeimyninio gyvenimo metų!“ T. Morus buvo nukankintas 1535 mt. Mirė tvirtas tikėjime.

257. Vaišės iš savo išmaldos.

Viena anglų kunigaikštienė (Lady Grey) kartą šaltu žiemos laiku, apsivilkusi elgetos rūbais ir su lazda rankoje, vaikščiojo iš namų į namus ir prašė išmaldos. Iš vienų namų aštriais žodžiais ją pragindavo, kituose namuose ją kiek sušelpdavo, tik vienas vyriškis tariamąją elgetą įvedė į šiltą kambarį, kur jo žmona davė jai tik ką iškeptų sausainių. Kitą dieną visi tie žmonės, kuriuos kunigaikštienė buvo aplankiusi, gavo netikėtai kvietimą nuvykti į kunigaikščių rūmus. Čia tarnai juos įvedė į didelį valgomąjį kambarį ir pasodino prie stalo, kur kiekvienas rado padėta tai, ką kuris iš vakaro buvo paaukojęs elgetai. Vienam buvo padėta gabalėlis supelėjusios duonos. Kitam — dvi žalios bulvės, trečiam — pusiau supuvęs obuolys ir t. t. Kai kurios lėkštės visai buvo tuščios. Tik dviem asmenim, vyriškiui ir moteriškei, buvo padėta skanių valgių. Netrukus valgomajame kambaryje pasirodė kunigai-

kštienė ir tarė nustebusiems svečiams: „Aš vakar, apsivilkusi elgetos rūbais, ėjau išmėginti žmonių širdies. Štai visa, ką aš vakar sukalėdojau. Ar jūs nepagalvojate, kad šitaip jus vaišins ir aname pasaulyje?“

258. Adventistų

sekta laukia greito J. Kristaus atėjimo teisti pasaulį. Jų įsteigėjas yra William Milles († 1849). Jis 1831 m. ėmė skelbti pasaulio galą Neujorko ir Bostono miestų gatvėse (Amerikoje), remdamasis Danieliaus pranašyste (Dan. 8,14), kur kalbama apie 2300 dienų. Kada 1843 metai laimingai praėjo, jis sakėsi apsirikęs metus beskaičiuodamas ir pasauliui galą paskelbė 1847 m. X. 23 d. Jo sekėjai išsipardavė turtus ir pastatė Bostone milžinišką šventyklą (paskum paverstą teatru), kur jie, apsivilkę baltais drabužiais, laukė pasaulio galo. Kiti lipo ant aukštų kalnų ir laukė paėmimo į dangų. Nebuvus ir tais metais pasaulio galo, adventistai pradėjo laukti naujo apreiškimo apie pasaulio galą. Deja, „apie tą dieną ir valandą niekas nežino, nė dangaus angelai, tik vienas Tėvas“ (Mat. 24,36).

259. O jeigu yra?

Vienas netikintis norėjo kartą pajuokti pamaldų žmogų: „Klausyk! Man rodos, tu labai apsigausi, jei dangus yra tik pasaka.“ Krikščionis atsakė: „O man rodos, kad tu daugiau apsigausi, jei pragaras nėra pasaka.“ — Vienoje Paryžiaus kareivių mokykloj kapelionas sakė pamokslą apie amžinąjį pasmerkimą. Pabaigus jam kalbėti, netikintis kapitonas pašiepiančiai paklausė: „Tik vieną dalyką gerbiamasis užmiršai mums pasakyti: ar mus pragare šutins, ar kepins.“ Kunigas pažiūrėjo į kapitoną ir ramiai atsakė: „Ponas kapitone, tai patirsi tamsta pats!“ Šitoks nelauktas atsakymas sujaudino lig šiol netikintį vyrą ir nedavė jam tol ramybės, kol jis pakeitė savo gyvenimą ir atsivertė.

260. Neparduodama to, ko neturima.

Prūsijos karalius Fridrichas II kartą pasikvietė į pokylį ir laisvamanį filosofą Volterą. Kaip paprastai, pradėjus tyčiotis iš tikėjimo tiesų, Volteras tarė: „Aš savo vietą danguje mielai parduočiau ir už vienai vieną talerį.“ Tai girdėdamas, garbingas senelis miesto galva atsistojo ir tarė: „Pone Volterai! Pas mus, Prūsijoje, niekas neparduoda to, ko jis nėra savininkas. Aš mielai sumokėsiu ir du tūkstančiu talerių už tamstos vietą danguje, jeigu tik įrodysi, kad tamsta ją danguje turėsi.“ — „Bravo!“ sušuko Fridrichas Didysis. Volteras nutilo, it žadą užkandęs.

261. Sėkmingas pasikalbėjimas.

Apie vidurį IV š. Aigypte gyveno mergaitė, vadinama Taidė. Vienas dievobaimingas atsiskyrėlis, nepažįstamai apsitaisęs, nuėjo pas ją ir norėjo slaptai su ja pasikalbėti apie paskutiniuosius dalykus. „Kodėl slaptai nori su manim kalbėti“, tarė Taidė, „juk Dievas visur mato.“ — „Ar tamsta dar tiki į Dievą?“ tarė atsiskyrėlis. „Taip“, atsakė ji, „tikiu, kad yra dangus ir pragaras.“ — „Na kodėl“, pridūrė atsiskyrėlis „ žinodama tas didžias tiesas, nepadoriai gyveni?“ Ir taip atsiskyrėliui bekalbant ta mergaitė atsivertė. Jis nuvedė ją į vieną artimą mergaičių vienuolyną, kur ilgą laiką užsidariusi viena savo celėje darė sunkias atgailas už savo palaidą gyvenimą. Paskum draugių buvo priimta į vienuolyno bendruomenę. Pasižymėjo didžiu šventumu. Jos vardu nesenai Italijoj įsisteigė vienuolija, kuriai pradžią davė pal. Kottolengo.

262. Paleistuvė ir atsiskyrėlis.

Kartą paleistuvė moteris Zoe sumanė įtraukti į nusidėjimą atsiskyrėlį Martinijoną. Apsivilkusi elgetos rūbais, vakare Zoe atėjo į atsiskyrėlio būstą, prašydama leisti pernakvoti, nes bijanti, kad dykumoje nesudraskytų jos laukiniai žvėrys. Atsiskyrėlis ją priėmė, o patsai pasitraukė į netolimą urvą. Anksti grįžta jis į savo kambarėlį ir mato, kad tariamoji elgeta stovi prieš jį išsipuošusi it karalienė. Atsiskyrėlis bėga į mišką, parenka sausų žabų, sukuria ugniakurą ir kepina ugnyje savo kojas. Iš skausmo raitydamasis ant žemės, šaukia: „Kaip aš galėsiu pragare ugnį iškęsti, jeigu dabar negaliu iškęsti tos silpnos žemiškosios ugnies?“ Nepaprastasis vaizdas sujaudino paleistuvę. Prieš jos akis stojo pragaras su visomis savo baisybėmis. Valandėlę pagalvojusi, ji meta į ugnį visus savo papuošalus, puola atsiskyrėliui į kojas ir išsižada savo blogo gyvenimo. Paskum, Martinijonui patarus, Zoe įstojo į vienuolyną, kur per 11 metų aštriai atgailodama atsilygino Dievui už visas savo nuodėmes. — „Visuose savo darbuose atsimink savo galą, ir tu nenusidėsi per amžius“ (Ekkli. 7,40). — Tertulijonas moko, kad mąstymas apie pragaro kančias daraąs nuodėmei galą. — Šv. Bernardas rašo: „Šiame gyvenime ženk į pragarą, kad nereiktų numirus į jį įžengti.“ — Šv. Jonas Auksaburnis sako: „Kas pragaro bijo, tas nebus pragaro auka.“

263. „O, Domitilla!“

Flavija Domitilla buvo žmona turtingo romėno Aureliano, Romos konsulo sūnaus. Flavija labai daug laiko sugaišdavo besipuošdama. Kartą krikščionis jos tarnas Nereus tarė: „O, Domitilla! Kad tu tiek laiko sugaištum bepuošdama savo

sielą dangiškajam Sužadėtiniui! Kokios laimės tu tada pasiektum!“ Šitie rimti žodžiai privertė Domitillą pagalvoti apie amžinąjį gyvenimą. Netrukus ji metė pagonystę ir priėmė krikščionių tikėjimą. Kaip krikščionė, Domitilla kartu su savo tarnais Nereum ir Achileum buvo žiauriai kankinti, kad išsižadėtų Kristaus. Nebegalint atitraukti jų nuo krikščionystės, apie 100 mt., prie ciesoriaus Trajano, buvo nukirsdintos jiems galvos. Šių trijų kankinių šventė esti gegužės 12 d.

264. „Aš tebesu, koks buvęs!“

Prieš 300 metų, Anglijoje žiauriai persekiojant katalikus, Lancaster mieste neturtingas audėjas Roger Wrenno, ištikimas Bažnyčios sūnus, buvo pasmerktas mirti kartuvėse. Kada budelis nelaimingąjį pakabino, trūko virvė; Roger nukrito gyvas žemėn. Teisėjas greitai priėjo prie pasmerktojo ir dar kartą pasiūlė jam atsižadėti katalikystės. Bet Roger atsakė: „Aš tebesu, koks buvęs.“ Ir tuojau vėl užlipo ant kartuvių. Nustebęs budelis tarė pasmerktajam: „Kokių galų taip skubinies?“ — „Jeigu tu būtumei matęs, ką man Dievas ten, aukštai, parodė, ir tu skubintumei mirti,“ ramiai atsakė kariamasis audėjas.—„Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas prirengė tiems, kurie Jį myli“ (1 Kor. 2,9).

265. Palikdami šitą, įgyja kitą.

Krikščionių persekiojimo laikais, viešpataujant Morkui Aurelijui, apie 160 metus buvo įmestas į kalėjimą Valerijanas, š. Cecilijos vyras, ir jo brolis Tiburcijus. Karininkas Maksiminas, kuriam buvo pavesta nužudyti pasmerktuosius, atidaręs kalėjimo duris, išvydo stebėtiną reginį. Abudu kaliniu klūpojo su pakeltomis akimis į dangų, tylėdami didžiausiame ramume. Judviejų jaunystė, aukšta kilmė, nekaltumas ir ramumas taip palietė kareivo širdį, kad jis pradėjo verkti. „Ko tu verki?“ paklausė jį kaliniai. „Aš verkiu, kad judu, tokiu jaunu, turtingu ir iš tokios aukštos giminės, turite mirti“, atsakė užkalbintasis. „Neužsivilk, Maksiminai, mudu esava krikščioniu. Palikdami šį pasaulį, krikščionys įgyja kitą, — kuriame mirties nėra.“ — „O, kad jūsų žodžiai būtų teisingi!“ — „Jeigu prižadi būti krikščionimi, pats pamatysi tą tiesą mūsų mirties valandoje!“ Maksiminas prižadėjo. Kada kankiniu buvo nukirstu, Maksiminas tuoj prisipažino esąs krikščionis ir netrukus mirė kankinio mirtimi.

Gyvenimo dėsniai

„Įstatymo tikslas yra Kristus".

Rom 10,4.

„Ne įstatymo klausytojai bus teisūs pas Dievą, bet įstatymo vykintojai bus nuteisinti."

Rom. 2,13.

XVII. DIDŽIAUSIS ĮSAKYMAS.

„Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa savo širdimi, visa savo siela ir visa savo mintimi. Tai didžiausis ir pirmasis įsakymas."

Mat. 22, 37—38.

266. Išdraskytos gėlės.

Vienas tėvas pamerkė puode daugialaiškę gėlę. Atėjęs sūnus ėmė ir išdraskė gėlių kelmą, sakydamas, kad visam kelmui tame puode per ankšta. Bet netrukus jis pamatė, kad ir puode likusieji gėlės laiškai ėmė vysti. Tai pastebėjęs, tėvas pasakė vaikams šį pamokymą: „Mano mieli vaikeliai! Šio išdraskyto gėlės kelmo paveikslas gyvai parodo, kad ir Dešimts Dievo Įsakymų ankštai tarp savęs susiję. Kas nors vieno jų nesilaiko, tuo pačiu jau ir kitus laužo."

267. Apis.

Senovės aigyptiečiai garbino juodą jautį, vardu Apis, kurio kaktoje būdavo baltas trikampis, o dešiniajame šone pusmėnulio formos dėmė. Šitokiame jautyje, aigyptiečių nuomone, gyvendavo aukščiausis dievas Oziris. Jaučiui Apis buvo pavestos dvi šventyklos, išklotos auksu siūtais kilimais. Pagonių kunigai kasdien jį maitindavo, plaudavo ir tepdavo brangiais tepalais. Kada Apis nudvėsdavo, jį balsamuodavo, įdėdavo į gražų geležinį karstą ir uoloje palaidodavo. Paskum visa šalis gedėdavo, kol surasdavo tokį naują jautį. Suradę, iškilmingai atvesdavo jį į Heliopolį, o iš ten laivu auksinėje aptvaroje atveždavo į Memfisą, į Apis nuolatinę buveinę. — Kserksas, prieš eidamas kariauti su Graikija, liepė gyvus palaidoti devynius berniukus ir devynias mergaites, kad tuo išprašytų dievų palaimos.

268. Žydų kankiniai.

Sunkiausia žydams buvo gyventi, kai juos valdė Syrijos karalius, nuožmusis Antiochas Epifanas. Jis, norėdamas visoje savo karalystėje įvesti vieną pagonių tikybą, uždraudė žydams Mozės tikėjimą. Visus, kurie nepildė karaliaus įsakymų, liepė į kalėjimą brukti, kankinti, net žudyti. Kai kurie iš baimės klausė karaliaus. Bet kiti bevelijo kentėti ir mirti, negu laužyti Dievo įsakymus. Tokiais drąsuoliais buvo ir garsieji septyni broliai Makabiejai su motina. Karaliaus buvo liepta nulupti jiems vienam po kito prie visų odą nuo galvos, išpiauti liežuvius, nukirsti kojas, rankas ir vos gyvus kepinti ant lėtos ugnies. Nežiūrtnt to, visi kantriai kentėjo tas negir-

dėtas kančias, raginami motinos, kuri juos paguodė amžinosios laimės viltimi dangaus karalystėje. Žiauriai nukankinus pirmuosius šešius brolius, liko dar jauniausias. Jį Antiochas maloniais žodžiais mėgino perkalbėti; sakė padarysiąs jį turtingą, jei tik išsižadėsiąs savo tikybos. Bet bernaitis liko nepajudintas. Karalius patarė motinai prikalbėti sūnų. Bet motina taip atsiliepė: „Mano sūnau! Pasigailėk manęs, kuri tave mažą nešiojau ir penėjau; pažvelk į dangų, į žemę ir į visa, kas ant jų yra. Suprask, jog visa tai Dievas padarė; dėl Jo tat išsirink mirtį, būk vertas savo brolių sekėjas, kad galėčiau tave matyti drauge su jais amžinoje linksmybėje...“ Motinai dar tebešnekant, sūnus tarė budeliams: „Ko laukiate? Aš būsiu paklusnus įstatymui, kurs duotas mums per Mozę. Antiochas užpykęs liepė dar nuožmiau nukankinti jį, negu kitus brolius. Paskum buvo nugalabyta ir motina.

269. Bolševikų kankiniai.

Vieną rytą Marijonavkos kaime, 1930 mt. rašė rusų karininkas kunigaikštytei Radvilaitei (Amerikoje), pasirodė bolševikų kareivių būrys ir įsakė nuimti nuo bažnyčios varpus ir sudeginti visus šventus paveikslus. Viena sena moteriškė, kuri dėl to pradėjo verkti, buvo prie vežimo pririšta ir, negailestingai mušant, prie bažnyčios nuvilkta. Po tokio nežmoniško kankinimo moteriškė mirė. Prieš mirdama padavė savo dukteriai šventą paveikslėlį, kurį nuo bolševikų kareivių buvo paslėpusi, ir prašė įdėti jį į karstą. Tatai sužinoję kareiviai, privertė moteriškės sūnus iškasti savo motinos lavoną ir kartu su tuo paveikslėliu sudeginti. Kitas senelis taipgi atsisakė sudeginti visus šventus paveikslus. Tada vargšą žmogelį pririšo prie medžio ir įsakė sužvėrėjusiems bolševikėliams daryti su juo visa, ką tik nori, kad tik priverstų jį sudeginti šventųjų paveikslus. Daugiau kaip valandą senelis buvo kankinamas visokiais, kokius tik gali išgalvoti sugedę žmonės, būdais: svilino jam plaukus, barzdą, išlupė nagus, išmušė dantis ir t. t. Bet tas žmogus nuo savo įsitikinimų neatsitraukė. „Užmuškite mane,“ sakė jis, „bet mano šventųjų paveikslų jūs niekad nerasite.“ Ir senelis mirė, garbingai gindamas šventųjų paveikslus.

270. „Garbė krikščionėms moterims!“

Per didžiuosius krikščionių persekiojimus Anname 1861 metais Bagione buvo suimta 25 šeimos ir teisiamos už Kristaus mokslo išpažinimą. Po žiaurių kankinimų, mandarinas paėmė kryžių, numetė jį kankinių priešakyje ir tarė: „Sutrypkite šitą kryžių, ir aš jus paleisiu.“ Visi kankinamieji atsakė: „Ne, mes niekada to nedarysime!“ Moterų ir mergaičių aki-

vaizdoje visi vyrai buvo žiauriai nukankinti. Nebepakęsdamos baisaus reginio, moterys susimetė į kupetą ir paslėpė akis, skausmingai klykdamos. Mandarinas liepė budeliams išdraskyti moterų kupetą. Visur talkšojo kankinių išlietas kraujas. „Sutrypkite kryžių, nes kitaip ir jus laukia tas pats likimas," vėl kreipėsi mandarinas į moteris ir mergaites. Keturios moterys išsiskiria iš būrio ir, brisdamos per krikščionių kraują, artinasi prie kryžiaus. Jas paseka ir viena jaunuolė. Po trumpo svyravimo visos penkios ima trypti kryžių. Likusios moterys puola ant kelių ir pradeda balsu šaukti: „O Dieve, atleisk joms!" Staiga pašoksta nuo žemės viena apysenė moteriškė ir bėga prie parsidavėlių, šaukdama: „O, mano dukrele, ką tu padarei?!" Jaunuolė puola į motinos glėbį. Paskum pakelia kryžių nuo žemės ir šaukia savo suvedžiotojoms: „Jūs mane sugundėte nusidėti, dabar sekite mane atgailos keliu!" Visos penkios nusidėjėlės eina prie mandarino ir prašosi kankinamos. Reginys sujaudina pagonių minią. Visi pradeda šaukti: „Garbė krikščionėms moterims!" ir reikalauja visas suimtąsias paleisti. Mandarinas suminšta ir tuojau įsako visas kankinamąsias krikšč. moteris paleisti. „Garbė krikščionėms moterims!" kalba prasišalindamas mandarinas ir skirstydamasi pagonių minia.

271. Dievo namų saugotoja.

Kada bolševikai veržėsi į vieną Petrogrado bažnyčią pagrobti šventus indus, Brusilovienė, žinomojo generolo Brusilovo giminaitė, atsistojo beginklių katalikų minios priešakyje ir, visus drąsindama, tarė: „Netikintieji atėjo išniekinti Kristaus Kūną!" Nuvesta į bolševikų teismą tų žodžių ne tik neišsigynė, bet dar jais didžiavosi. Išgirdusi teismo sprendimą nubausti ją mirtimi, tarė: „Jūs galite atimti man gyvybę, bet jūs neišplėšite iš mano širdies to ramumo, kurio aš įgijau šį rytą priimdama Švenčiausiąjį." — „Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę; ne kaip pasaulis duoda, aš jums duodu. Tegul jūsų širdys nenusigąsta ir tenebijo" (Jon. 14,27).

272. Motin, neverk, bet džiaukis!

Meksikoje Leono miesto kalėjiman 1927 m. buvo įkišti du kunigai, T. Sola ir Fr. Rangel'is. Tai sužinojusios dvi geraširdės katalikės, prisiprašė kalėjimo vadovybės leisti joms aplankyti nelaimingąsias Calles'o aukas. Išėjus joms iš kalėjimo, generolas Sanchez'as įsakė kareiviams slaptai sekti jas iki namų. Kada moterys įėjo į T. Salos koplyčią, jas apsupė sekliai ir joje surado jaunikaičio rūbais apsivikusį, ilgą laiką katalikų dvasios reikalus slaptai rūpinusį, kun. Leonardą Perec'ą. Žinoma, Calleso kareiviai kun. Perecą tuojau suėmė ir nuvedė

pas kitus katalikus kalinius. Gener. Amarillas įsakė visus tris kunigus sušaudyti. Tėvas Sola sprendėjui drąsiai atsakė: „Aš sąžiningai atlikdavau savo kunigiškas pareigas; tai yra vienintelis mano nusikaltimas, už kurį aš turiu dabar mirti.“ Balandžio 25 d. turėjo būti įvykdytas mirties sprendimas. Vedant į mirties vietą, T. Sola tarė draugams: „Pirmyn, broliai! Dabar tik daugiau drąsos ir ištesėjimo! Kentėjimas trumpas, džiaugsmas danguje amžinas!“ Atiduodamas budeliams laikrodį tarė: „Atleidžiu jums, broliai!“ Sudėjęs rankas ant krūtinės atsiklaupė ir šaukė: „Tegyvuoja Kristus, mūsų Karalius!“ Pasigirdo šūvis... ir kankiniai pargriuvo ant žemės. Du tuojau mirė, tik T. Sola dar tris valandas kovojo su mirtimi, nuolat kartodamas: „Mano Jėzau, pasigailėk manęs! Mirštu dėl Tavęs!“ Netoli stovinčiam darbininkui tarė: „Parašyk mano motinai, kad ji dėl manęs neverktų, bet dar džiaugtųs, nes jos sūnus sulaukė kankinio garbės.“ Paskutinį kartą paprašęs vandens ir sulaukęs tik pasityčiojimo, amžinai nutilo.

273. Našlės skatikas.

Vienoje bažnyčioje šventvagiai išplėšė tabernakulį, paėmę išpylė iš komuninės Ostijas ir kartu su kitais brangiais indais ją išsinešė. Su sopančia širdimi klebonas pranešė parapijiečiams liūdną žinią ir prašė aukoti naujai komuninei įsigyti. Pirmoji aukotoja buvo neturtinga našlė, likusi su aštuoniais vaikais vargą vargti. Geroji moteriškė atnešė vienintelį turtą — auksinį pinigą. Klebonas susijaudinęs tarė: „Geroji moteriške! Dievas iš tavęs nereikalauja tokios didelės aukos. Pasilik jį geriau savo vaikučiams aprūpinti. Man būtų nuodėmė imti iš tamstos paskutinį aukso šmotelį.“ Našlė atsakė: „Gerasis klebone! Kas sako, kad aš tą auksą tamstai aukoju? Aš jį aukoju mielajam Dievui, kurs yra geriausias atlygintojas visiems aukotojams. Už tą mažą aukso šmotelį Jis man sumokės didelius nuošimčius.“

274. Negarbinga mirtis.

Turkų sultonas Magometas II 1453 m. užkariavo Konstantinopolį ir be pasigailėjimo žudė krikščionius. Kas liko gyvas, buvo kišamas į kalėjimą. Tarp krikščionių kalinių atsirado ir turtingo didžiūno duktė Irena. Nepaprastai graži mergaitė patiko Magometui, ir jis nutarė paimti ją į savo žmonas, tik reikalavo, kad ji priimtų magometonų tikėjimą. Lengvatikei mergaitei pasinorėjo turėti ant galvos karališką vainiką, ir ji sutiko išsižadėti savo tikėjimo. Tai sužinojusi sultono kariuomenė, ėmė murmėti ir net grasino sultonui sukilimu. Magometas pabūgo savo kariuomenės ir nutarė savo naująją žmoną minios akivaizdoje nužudyti. Liepė Irenai apsivilkti

karališkais rūbais ir atvykti į aikštę, kur ji turėsianti išsižadėti krikščionių tikėjimo ir pereiti į magometonų tikėjimą. Nuvykusi į paskirtą vietą, tūkstantinės minios akivaizdoje išsižadėjo Kristaus ir užsidėjo karališką vainiką. Deja, ten pat buvo kardu nukirsta paties Magometo II, kurs taip norėjo atgauti magometonų pasitikėjimą.

275. Išvirkščia garbė.

Kartą imperatorius Napoleonas, kalbėdamas su ponia de Montesquieu apie savo kareivį de Bernadotte, kuris buvo išrinktas Švedijos karaliumi, išsireiškė, kad tas žmogus rado didelę laimę. „Taip", tarė ponia, „bet jis įgijo išvirkščią garbę." Mat Bernadotte, užimdamas Švedijos sostą, buvo priverstas išsižadėti Katalikų tikėjimo. — Napoleonas, pavesdamas poniai de Montesquieu auklėti savo vienturtį sūnų, kurį vėliau buvo paskelbęs Romos karaliumi, jai tarė: „Tamsta padaryk jį gerą krikščionį!" Kai kurie šalia stovintieji nusišypsojo. Tai pastebėjęs, imperatorius tarė: „Aš žinau, ką kalbu: jeigu mano sūnus nebus geras krikščionis, jis nebus nė geras tėvynės mylėtojas."

276. Išmintingi sodiečiai.

Vienas generolas 1863 m. iš rusų caro gavo Lenkijoje didelius žemės plotus kaipo atlyginimą už uolų sukilėlių malšinimą. 1876 m. kilus rusų—turkų karui, tas generolas, norėdamas įsiteikti carui, prieš pat išvykimą į frontą sumanė atversti savo kaimiečius į stačiatikių tikėjimą. Pasišaukęs juos, tarė: „Pridėsiu jums dar po žemės sklypą, jeigu pereisite į mūsų tikėjimą." Sodiečiai pagalvojo ir atsakė: „Jūsų Didenybe! Kai čigonas maino su mumis arkliais ir prie savo arklio prideda mums dar pinigų, mes tada žinome, kad mūsų arkliai vertesni už čigono arklį. Taigi, ir savo tikėjimą mainydami su tamstos tikėjimu, mes išsižadėtumėm brangesnio dalyko."

277. Per tylus „Tikiu."

Didysis kompozitorius Juozapas Haydnas buvo uolus katalikas ir drąsus savo tikėjimo išpažinėjas. Jo mokinys taipgi buvo žymus kompozitorius. Kartą jis nunešė savo mokytojui naujai sukomponuotas Mišias. „Credo—Tikiu" išėjo perdaug tyliai (piano). Tai girdėdamas, Haydnas užsidegęs sušuko: „Žmogau! Argi tu bijai savo tikėjimą garsiai išpažinti?!"

278. „Štrausas (Strauss) pražudė."

1847 mt. Šveicarijoje buvo nubaustas mirti vienas žmogžudys, pavarde Vaisas (Waiss). Prieš mirtį viešai jis taip pasakė: „Štrausas (žymus vokiečių rašytojas bedievis) mane

pražudė. Pirmiau aš noromis melsdavaus, buvau laimingas ir patenkintas. Bet blogos knygos, patekusios man į rankas, sugadino mane. Pamažėli aš įsigijau neteisingą nuomonę, kad tikyba yra tik kunigų prasimanymas laikyti pažabotą liaudį. Tokiame paklydime aš nepasibiaurėjau net žmogžudystės."

279. „Visi bretoniečiai yra katalikai!"

Kartą vienas Pasteuro mokinių - studentų paklausė šį prancūzų garsųjį mokslininką: „Profesoriau, tiek daug studijavai, tyrinėjai, kaipgi dabar gali betikėti į Dievą?" Pasteuras atsakė: „Kadangi daug studijavau, tai tikiu kaip bretonas, jei dar daugiau būčiau studijavęs, tikėčiau kaip bretonė." Profesorius bretonietį paėmė tikėjimo gilumui išreikšti. O kada mūsų kun. Lipnickas, 1932 mt. keliaudamas į Eucharistinį Kongresą Dubline, vagone susitiko kokių 25 metų bretonietį vaikiną ir, įsikalbėjęs, dirbtinai pareiškė abejonę jų religingumu, vaikinas atšovė: „Visi bretoniečiai yra katalikai!" Vaikinas didžiavosi kataliko vardu ir su užsidegimu kalbėjo apie tikėjimą.

280. Grybai ir šungrybiai.

„Reikia viskas skaityt, net ir blogiausios knygos, kad tokiuo būdu galėtumei pats viską savarankiškai spręst," kalbėjo draugas draugui, vaikščiojant jienis mišku ir grybus rankiojant. Prisirinkę grybų, draugai pargrįžo namo ir ėmė tuos grybus valyt. „Šitas grybas man atrodo negeras", tarė blogų raštų mylėtojas, „reikia pasiklaust Onytės." Atėjo Onytė ir klausia bernaičius: „Ką man pasakysit?" — „Pasakyk mums, Onyte, ar tas grybas geras?" Mergaitė apžiūrėjo grybą ir atsakė: „Tai nuodai, brolyčiai." Išdidusis visokių knygų skaitytojas atėmė iš Onytės šungrybį ir išmetė jį pro langą. „Drauge, ką tu padarei?" sušuko antrasis bernaitis, kurs buvo daug išmintingesnis. „Tai—visai geras grybas!" — „Ne, blogas!" — „O kas tau apie jo blogumą pasakė?" — „Na gi Onytė, štai; argi negirdėjai?! Juk ji gerai pažįsta, kuris valgomas, o kuris ne." — „Drauguži, tu pats sau prieštarauji. Anot tavęs, reikia viskas pačiam ištirt; taigi ir grybus turėjai pats išmėgint. Pirma suvalgyk juos, o paskum žinosi, kurs jų geras, kurs netikęs, kurs maistingas, kurs nuodingas." Čia blogų knygų mylėtojas suprato savo klaidą ir, paraudonavęs, nutilo.

281. Blogos knygos jį pražudė.

Jonas Pranciškus Lefebyre de la Barre, jaunas ir gabus prancūzų bajoras, labai mėgo blogus raštus. Juos beskaitydamas, jis taip sugedo, jog drauge su savo ištvirkusiais draugais, taipgi nuo blogų knygų skaitymo sugedusiais, jis niekino

visokiais būdais krikščionių tikybą ir dorą. Apie jo ištvirkimą sužinojo prancūzų parlamentas, aukščiausiasis tuolaikinis teismas, ir nuteisė jaunąjį bajorą mirti. Tai buvo 1766 metais birželio 4 dieną. Ant jo kapo taip parašė: „Piktžodžiautojas, bedievis, begėdis ir šlykštus šventvagis.“ Drauge buvo palaidotos ir tos knygos, kurias Jonas de la Barre skaitydamas sugedo. Prancūzų rašytojas Linguet paskum įrodė ir savo knygoj „Politinis metraštis“ užrašė, kad de la Barre būtų buvęs kuo kilniausias žmogus, jeigu nebūtų skaitęs bedievio rašytojo Voltero veikalų. — Prancūzų rašytojas grapas de Maestre niekada nedrįsdavo skaityt knygos, pirma gerai neapsvarstęs jos turinio. Jis ir užaugęs klausdavos tėvų patarimo. Jo gyvenimo aprašyme štai kas pasakyta: „Grapas de Maestre per visą savo mokymos laiką Turino universitete nė karto neėmė į rankas bet kokios knygos, pirma nepasiklausęs vyresniųjų patarimo apie tos knygos gerumą.“

282. Kilni airė.

1828 m. airiai pasiryžo išrinkti į Anglijos parlamentą narsų kovotoją dėl ainių laisvės O'Connelį. Daug neturtingų airių skurdo prisišlieję prie anglų žemvaldžių, todėl anglams pasisekė atitraukti kai kuriuos nuo balsavimo už O'Connelį. Vienas neturtingas nuomininkas airys už skolas savo ponui sėdėjo kalėjime. Į kalėjimą nueina jo ponas ir sako: „Dovanosiu tau skolą ir išlaisvinsiu tave iš kalėjimo, tik nebalsuok už O'Connelį.“ Vargšas airys ilgai galvojo, kaip pasielgti. Prisiminė žmonos ir vaikų skurdą ir nutarė priimti pono pasiūlymą. Išėjęs iš kalėjimo sutinka žmoną ir pasisako savo sumanymą. „Nedaryk to! Prisimink savo sielą ir tautos laisvę!“ Vyras paklausė žmonos ir sugrįžo į kalėjimą. Tai buvo Pruenty šeima. Jos pavardė pasidarė populiari visoje tautoje. Tos kilnios airės žodžius imta vartoti šūkiu vėliavose ir statutuose.

283. Juodoji galybė.

Masonai, norėdami įvykinti kokį savo sumanymą, dažnai panaudoja įtakingus žmones, patys gerai pasislėpę. Popiežius Grigalius XVI norėjo išleisti knygą apie masonus. Tam darbui atlikti pakvietė Prancūzijos mokslininką Crétineau-Joly ir davė jam visus tą dalyką liečiančius dokumentus, kurie buvo Vatikano bibliotekoje. Tą knygą berašydamas, Crétineau-Joly gauna iš Sardinijos karaliaus kvietimą susitikti su juo. Susitikęs karalius įkalbinėja jam nerašyti knygos apie masonus. Bet mokslininkas nepaklausė karaliaus įkalbinėjimų. Neapolio karalius rašo popiežiui Pijui IX, Grigaliaus XVI įpėdiniui, įkalbinėdamas, kad nerašydintų knygos apie masonus, nes tokių knygų išleisti be pavojaus, girdi, esą negalima. 1849 m. po-

piežiaus pasiuntinys Paryžiuje pranešė mokslininkui, jog popiežius nori, kad pradėtoji knyga apie masonus būtų parašyta. Bet čia atsistojo skersai kelio Prancūzijos ciesoriaus Napoleono giminaitis Liudvikas Bonaparte, ir mokslininkas Crétineau - Joly buvo priverstas sunaikinti savo rašomąją knygą apie masonus. Užsilikusius dokumentus apie masonų veikimą Crétineau - Joly vėliau paskelbė kituose savo veikaluose. — Kada jau viskas buvo padaryta, kad Italijos karalius susitaikintų su popiežiumi Leonu XIII, masonų ministeris pirmininkas masonas Depretis susitaikymą sutrukdė. Mat to pareikalavo tuometinis masonų vadas žydas Lemmi. — Masoneriją pasmerkė popiežiai Klemensas XII, Pijus VII, Leonas XII, PijusVIII, Grigalius XVI, Pijus IX, Leonas XIII. Kiekvienas katalikas, kuris prisirašo prie masonų draugijos, tuo pačiu yra atskirtas nuo katal. Bažnyčios.

284. Kryžius laimėjo.

Prancūzijos mieste Brive katalikas kalba žmonėms apie rinkimus į parlamentą. Kažkas meta į jį kryžių. Kalbėtojas tuo turėjo būti privertas pasisakyti esąs katalikas. Manyta, kad minia tada jį nušvilps. Jis drąsiai priima kryžių ir sušunka: „Tu norėjai mane sugėdinti. Bet aš pareiškiu, kad aš esu katalikas! Su šiuo kryžiumi aš ginsiu savo tikėjimą.“ Kilo didžiausias triukšmas. 2000 žmonių šaukė ir plojo. Kryžius laimėjo.

285. Ne Dievas, tai stabas.

Vienas žymus vokiečių rašytojas, vardu E. Heine, buvo nustojęs tikėjimo. Kaip visi bedieviai, taip ir jis turėjo kai kurių prietarų. Pav., jis labai gerbė senovės romėnų derlingumo ir paleistuvystės deivę Venerą. Gyvendamas Paryžiuje, jis dažnai eidavo į Luvro muziejų, kame buvo graži tos deivės statula; jis mėgdavo į ją žiūrėti. Paskutiniais jo gyvenimo metais ištiko jį didelė nelaimė: jis beveik visiškai neteko regėjimo, o baisūs skausmai strėnose paguldė jį ir į patalą. Jausdamas jau beirstančią savo sveikatą ir slėgiamas sunkių minčių, jis vargais negalais nusivilko į minėtąjį muziejų pas Veneros statulą, tikėdamasis rasiąs suraminimo, paguodos. Bet, deja, skaudžiai apsivylė. Statula buvo šalta, bejausmė, kaip tas akmuo, iš kurio ji padaryta. Parymojęs kiek ties ja, dar labiau nusiminęs grįžo į savo namus, kurių slenksčio, deja, jam nebebuvo lemta peržengti. Grįždamas jis mirė.

286. „Vaidenekšlis.“

Kartą pal. kun. Don Bosko, dar vaikas būdamas, buvo nuėjęs į savo motinos tėviškę. Vakare, šeimynai bevakarie-

niaujant, ant aukšto kažkas bildėjo. „Kas nors negera“, kalbėjo visi, „tik raguočiai gali taip nežmoniškai trankytis!“ O Jonukui buvo juokai. „Kas čia duos raguočių! Gal vėjas ką judina, ar šeškas kiaušinių ieško — šniukštinėja, o gal taip kas...“ Taip mažajam drąsuoliui bešnekant, kad trenks vėl į lubas! Vos lempa ant stalo neapsivertė. Visi nustebo. Moterys jau taisėsi bėgti. „Kur bėgate?“ sušuko Jonukas; „geriau eikime pažiūrėti, kas ten yra.“ — „Ar proto netekai? Kažką gali dar rasti!“ Atkalbinėjo visi. Bet Jonukas užsidegė žiburį, pasistatė kopėčias ir lipo ant aukšto. Kiti du drąsesnieji sekė paskui jį su lazdomis. Užlipo, apsidairė — nė balso! Pasidrąsinę pradėjo lipti ir kiti. Tik štai ties Jonuko kojomis pradėjo judėti senas rėtis. Visi persigando ir šaukdami dumia atgal. Jonukas paliko vietoje. Šauksmams aptilus, rėtis vėl sustojo. Jonukas atkišo paskutiniam likusiam palaikyti žiburį. Tas, persigandęs, išmetė jį iš rankos, ir vėl pasidarė tamsu. Jonukui reikėjo pačiam nulipti ir iš naujo atsinešti žiburį. Užlipęs, pasistatė žiburį ant senos kėdės ir priėjęs atvožė rėtį. Visi pagavo kvatoti: po rėčiu būta didelės riebios vištos!

287. „Už savo kvailystę verta, kad visai apaktum.“

Viena prietaringa moteriškė, susirgusi akimis, ėjo pas vardytoją, bet pateko ne į tuos namus. Namų šeimininkas, norėdamas pasityčioti iš langvatikės moteriškės, apsimetė vardytoju, parašė ant popiergalio keletą žodžių ir įsakė jį nešioti pasikabinus ant kaklo. Moteriškė įsakymą išpildė. Po kiek laiko akys išgijo. Prietaringoji moteriškė buvo pilnai įsitikinusi, kad akis išgydė tas popiergalis. Išgirdusi kunigą per pamokslą burtus niekinant, nuėjo pas tą kunigą ir sako: „Tu niekini burtus. O štai šis popiergalis išgydė mano akis.“ Kunigas atvyniojo popiergalį ir perskaitė jame užrašytus žodžius: „Už savo kvailystę verta esi, kad visai apaktum.“

288. Keturioliktasis apvogė.

Viename viešbutyje, atskirame kambaryje, buvo rengiama iškilminga vakarienė. Rengėjai buvo laisvamaniai, bet pilni burtų. Kadangi tesusirinko 13 dalyvių, jie nutarė pasikviesti pirmąjį viešbutyje pasitaikiusį lankytoją. Tasai džiaugėsi netikėtai pakliuvęs į vaišes, o pavakarieniavęs, visiems padėkojęs, išsiskubino savo keliais. Rengėjai džiaugėsi išvengę nelaimingosios skaitlinės. Deja, skirstydamies pamatė, kad priesienyje nebebuvo nė vieno jų apsiausto. Juos sudorojo „laimingasis keturioliktasis.“ — Kartą prietaringi romėnai paklausė Katoną, ką reiškią, kad jo batai pelių nugraužti. Katonas atsakė: „Tai nieko nereiškia. Bet daug ką reikštų, jei

mano batai peles nugraužtų.“ — Prancūzų karalius Pilypas užgirdo kalbant, kad jis mirsiąs, lig tik jo paveikslas būsiąs sudaužytas. Pilypas liepė atnešti jo paveikslą, ir pats įmetė jį į pečių. Ir nieko bloga jam po to neatsitiko.

289. „Taip miršta pasmerktasis!“

Romoje vienas nusikaltėlis buvo pasmerktas mirti. Kapelionas visokiais būdais stengėsi sutaikinti jį su Dievu, bet visos jo pastangos nieko nepadėjo. Pagaliau, kada pasmerktąjį nuvedė į bausmės vietą, kunigas puolė jam po kojų ir ašarodamas maldavo jį atlikti išpažintį. Bet ir tai nieko nepadėjo. Tada kunigas atsistojo ir tarė visiems girdint: „Taip miršta pasmerktasis!“ Po daugelio metų buvo iškeltas ano maldingojo kunigo kanonizavimo šventuoju klausimas. Jau beveik viskas buvo prirengta atlikti kanonizavimo iškilmėms. Štai kažkas iškelia čia minėtą įvykį, ir Bažnyčia nebepaskelbė to maldingojo kunigo šventuoju.

290. „Kodėl esate bailūs?“

Kada kartą Jėzus su mokiniais plaukė jūra ir mokiniai nusigando kilusios didelės audros, Jėzus nutildė jūrą ir tarė mokiniams: „Kodėl esate bailūs, jūs, žmonės menko tikėjimo?“ (Mat. 8,26). — Baisios audros metu Romos ciesorius Cezaris plaukė per jūrą. Vilnys buvo tokios didelės, jog irklininkai pradėjo rimtai bijoti. Tada Cezaris sušuko: „Ko jūs bijotės? Cezaris yra su jumis!“ — Prieš traukdami į karą, viduramžių riteriai (vyčiai) šlifuodavo savo kardus į bažnyčios kolonas (stulpus). Tuo jie norėjo pasakyti: „Aš pasitikiu savimi, bet pasitikiu ir Dievu!“ — „Nesuprantu, kaip gali gyvenimą pakelti tas žmogus, kurs apie save dažnai mąsto, o apie Dievą nieko nežino ar nenori žinoti“ (Bismarko laiškas savo žmonai, 1851 m.). — Gėtės palyginimas: „Religingumas yra ramiais metais surinktas kapitalas, kurio nuošimčiais gyvename likimo smūgių dienas.“

291. Karaliaus paveikslas ant pinigų.

Prieš II Nikėjos susirinkimą 787 mt., kuriame Bažnyčios kunigaikščiai patvirtino šventųjų paveikslų garbinimo naudingumą, daugiau kaip šimtą metų siautė vadinamasis paveikslų persekiojimas. Tūkstančiai gražiausių ir brangiausių šventųjų paveikslų buvo sunaikinta. Kartą ciesorius Konstantinas Kopronymas pasišaukė šventą vienuolį Steponą ir paklausė, kokios nuomonės jis esąs apie paveikslų garbinimą. Steponas paėmė pinigą ir paklausė: „Kieno čia paveikslas?“ — „Ciesoriaus.“ — „Ar baustų mane, jei aš tą pinigą ciesoriaus akivaizdoje sutrypčiau?“ — „Žinoma, nes tuo pačiu tu įžeistumei ir ciesorių.“

Tada šventasis vienuolis kalbėjo toliau: „O, kaip apakę jūs esate, kad nematote tokio pat įžeidimo Aukščiausiojo Karaliaus, kurio paveikslus jūs atsidėję niekinate.“ Steponas buvo žiauriai nukankintas.

292. „Dievo teismas.“

Seniau buvo madoje vadinamieji Dievo teismai. Pav., jei nori sužinoti kas teisus, liepia eiti per karštus akmenis, stoti ant raudonai įkaitintos geležies: iškentėsi—būsi teisus, ne —būsi kaltas. O Madagaskare, sako, ir dabar tebėra madoje toks teismas. Ten liepią kaltinamajam plaukti per vandenį, kuriame knibždėte knibžda krokodilų. Aišku, kad dauguma mėginamųjų tampa krokodilų aukomis. — „Negundysi Viešpaties, savo Dievo“ (Mat. 4,7).

293. Stebuklingoji vėliava.

Pabaigoje vienuoliktojo amžiaus Europos krikščionys, paklausę popiežiaus paraginimo, pasiryžo atkariauti iš klaidatikių Jėzaus Kristaus pašvęstas vietas. Tai buvo vadinamieji Kryžiaus Karai. Netrukus krikščionims pasisekė užimti visų Rytų svarbiausiąjį miestą Antiochiją. Deja, vietos valdovas Mosulas surinko apie tris šimtus tūkstančių kariuomenės ir apgulė krikščionis Antiochijoje. Ištikti baisaus bado, krikščionių kareiviai apsilpsta kūnu ir siela ir netenka pirmykščio užsidegimo ir narsumo. Tuo metu, skaitome Kryžiaus Karų aprašymuose, vienas šventas Marsilijos kunigas, vardu Baltramiejus, gauna apreiškimą suieškoti nurodytoje vietoje vėliavą su Švenč. Širdies paveikslu, ir ta vėliava padėsianti nugalėti turkus. Vėliava nurodytoje vietoje buvo surasta. Įvyko stebuklas! Padrąsinti tokiu apreiškimo tikrumu, Kryžiaus Karų dalyviai drąsiai išėjo prieš turkus ir juos nugalėjo. Rastoji vėliava su Švenč. Širdies žaizdos paveikslu stiprino krikščionis ir baugino turkus.

294. Paskutinis žodis.

Vokietijos miesto Bonn vienam gyventojui į liežuvį įsimetė vėžio liga. Norint išsigelbėti iš mirties, reikėjo išpiauti liežuvį ir taip, žinoma, likti nebyliu. Prieš pat operaciją gydytojai tarė ligoniui: „Po valandėlės tamsta nebegalėsi kalbėti. Jei turi ką svarbaus pasakyti, sakyk dabar.“ Ligonis valandėlę pagalvojo ir tarė: „Garbė Jėzui Kristui!“ Tie žodžiai sujaudino gydytojus ir prie ligonio buvusius žmones. — Pal. Viktoras iš Št. Viktoro sakydavo, kad jo didžiausias troškimas — mirties valandoje pasisotinti Švnč. Sakramentu, mąstyti apie Išganytojo kančias ir ištarti Jėzaus vardą.

XVIII. NE SAVO GALYBE.

„Tuos, kurie tikės, lydės tokie stebuklai: Mano vardu jie išvarinės velnius, kalbės naujomis kalbomis, ims žalčius ir, jei ką mirtingą gertą, tai jiems nekenks; jie dės rankas ant ligonių, ir tie pasveiks."

Mork. 16,17-18.

295. Pranašystės dovana.

Priešpaskutinis ostgotų karalius Totilas užgirdo apie šv. Benedikto stebuklus ir nutarė jį aplankyti (542 mt.). Pirma pasiuntė pas šventąjį savo kariuomenės vadą Riggo. Šis apsivilko karališkais drabužiais ir nuvyko pas šv. Benediktą. Pamatęs Riggo karaliaus drabužiuose, šv. Benediktas sušuko: „Nusivilk, sūnau, ne savo drabužius!" Riggo susigėdo ir atsiprašė šventąjį. Tada pas šv. Benediktą nuvyko pats Totilas. Šv. Benediktas jam pasakė: „O karaliau! Kiek bloga tu esi padaręs; liaukis bent dabar bloga daryti, nes užsitrauksi sunkią bausmę. Tu paimsi Romą, perplauksi jūrą ir dar 9 metus viešpatausi. Po 10 metų tu mirsi ir turėsi stoti Dievo teisman." Karalius tikrai pabūgo šv. Benedikto pranašystės ir kurį laiką buvo daug žmoniškesnis. Šv. Benedikto pranašystė išsipildė. Totilas užėmė Romą, o, užkariaudamas Siciliją, Sardiniją ir Korsiką, plaukė ir per jūrą. Mirė Totilas 552 mt. — Šv. Benediktas nusakė ir savo mirties dieną ir prieš 6 dienas prieš mirtį liepė padirbdinti jam karstą.

296. „Jūros tilsta."

1682 m. Medinos arkivyskupui Timotieji Maronitai keliaujant jūra į Romą, tarp Maltos ir Sicilijos salų laivas buvo pagautas ir nešamas baisios audros taip, kad visi jau rengėsi mirti. Arkivyskupas drąsino save ir ramino kitus, patardamas visiems keleiviams kiekvienam prižadėti po žvakę prie pirmojo, kurį sutiks, šv. Antano altoriaus. Netrukus jūra nurimo, ir visi keleiviai laimingai atplaukė uostan. — Kartą, kada Kalabrijos laivas, prikrautas įvairių prekių, plaukė Adrijos jūra, kilo tokia baisi audra, kad nudraskė laivo bures, nulaužė stiebus ir nutraukė inkarus. Nebuvo jokios vilties išsigelbėti keleiviams, nes laivas audros buvo mėtomas į visas puses. Tada vienas jūrininkas tarė: „Broliai, nieko kito mums nebelieka, kaip šauktis į šv. Antaną, laivui gi leiskime plaukti pavėjui." Tai išgirdę, keleiviai atkalbėjo maldas į šv. Antaną. Jūra pamažu nutilo, ir visi jūreiviai laimingai išlipo krantan. — Netoli Venecijos, tamsios nakties metu, vienas laivas stovėjo prie

kranto. Štai kilo smarki audra su lietumi ir ėmė laivą nešti į jūrą. Visi keleiviai nusigando, ir, nebesitikėdami išsigelbėti, ėmė išpažinti kunigui savo nuodėmes, prašydami išrišimo. Paskum visi kartu šaukėsi šv. Antano pagalbos, žadėdami atlankyti jį Paduvoje. Ir visi laimingai sugrįžo į uostą. — Nėra arti jūros nė vieno šv. Antano altoriaus, kur nebūtų prikabinta jūrininkų dovanų už gautas iš jo malones. Paduvon gi dažnai atvyksta visokių tautų jūrininkų ir šiaip keleivių, kad padėkotų jam už visokius išgelbėjimus ir kad atliktų padarytus jam apžadus.

297. „O, Santo, Santo — esu sveika!“

Nesenai į šv. Antano baziliką (bažnyčią) Paduvoje buvo atvežta serganti Margarita Fanceti. Gydytojai jai buvo pasakę, kad „nesą jokios pagalbos.“ Paskutinė viltis — šv. Antano pagalba. Tuo metu, kai kunigas prie Šventojo grabo baigė Nekruvinąją Auką (Mišias), bažnyčioje suskambėjo džiaugsmingas šūktelėjimas — Margarita nušoko nuo vežimėlio, šaukdama: „O, Santo, Santo — esu sveika!“ Po kelių minučių pasveikusioji, minios lydima, grįžo į namus, o jos tarnaitė stūmė tuščią vežimėlį, „nepagydomos ligos“ liudininką. Gydytojai, kurie kelerius metus gydė Margaritą, pasirašė protokolą, kad, pagal ių mokslo žinias, ligonė negalėjo būti natūraliu būdu pagydyta.

298. Prieš kūno gydymą siela pagydoma.

Vieni tėvai atnešė pas pal. Arso kleboną suparaližuotą vaiką ir prašė jį palaiminti. Pal. klebonas pirma nusivedė tėvus pas klausyklą ir išklausė jų išpažinties. Vaiko tėvas buvo senas muzikantas, kurs per naktis grieždavo šokantiems. Pal. klebonas reikalavo išsižadėti to amato. Ilgai svyravęs, tėvas dėl savo kūdikio sutiko nebesiversti tuo amatu ir Palaimintojo akivaizdoje sudaužė savo smuiką. Tuo momentu vaikas pašoko nuo motinos kelių, linksmai šaukdamas: „Mama, aš sveikas!“

299. Šventųjų globa.

1916 metais Brazilijoje (Amerikoje) Amazonės miškuose paklydo viena mergaitė. Nelaimingieji tėvai visais būdais ieškojo dingusios dukrelės, nes žinojo, kad miške galėjo ją žvėrys sudraskyti. Praėjo kelios dienos, o mergaitė negrįžo. Vargšei motinai atėjo mintis šauktis šv. Pranciškaus Asyžiečio užtarimo. Ji padarė apžadus aplankyti per labai pavojingas vietas to šventojo bažnyčią, jeigu tik grįš brangioji dukrelė. Ir žiūrėkite! Po kelių dienų mergaitė šypsodamasi įėjo į tėvo namus. „Kaipgi tu, vaikeli, suradai kelią išeiti iš tų

beribių miškų?“ klausė džiaugdamasi motina. „Mane paėmė į globą vienas pranciškonas. Atvedęs lig namų, pats kažkur dingo.“ Netrukus motina išpildė ir padarytus apžadus. Mergaitė neapsakomai nustebo, kada ji aplankytoje bažnyčioje pamatė paveikslą to paties vyro, kurs ją išvedė iš miško. Tai buvo pats šv. Pranciškus Asyžietis.

300. Verkiančios statulos.

Irlandijos mieste Templemore 1920 m. liepos mėn. kažkas užmušė anglų policijos vadą. Anglai pasiuntė kariuomenę sugriauti miestą ir iššaudyti bėgančius gyventojus. Kariuomenė apsupo miestelį, apipylė žibalu dviejuose miesto pakraščiuose esančius namus ir stengėsi padegti. Bet miestas nedegė. Tada vienas karininkas užlipo ant miesto valdybos namų stogo ir jį padegė. Bet čia jis nuo stogo nukrito, nulūžo abi kojas ir po 2 valandų mirė. Stovėjusieji prieš miestą su armotomis kareiviai pasitraukė šalin. Kol visa tai vyko, vienas dievotas popieriaus krautuvės savininkas sustatė į savo namų langus Jėzaus, Marijos ir šv. Juozapo statulas, tikėdamas, kad jie apsaugos jo namus nuo sunaikinimo. Iš krucifikso penkių žaizdų pradėjo tekėti kraujas, šv. Marijos ir šv. Juozapo statulos verkė, ir iš burnos jiems ėjo kraujas. Nebegalėdamas atsimušti nuo besigrūdančių pažiūrėti žmonių, jis lauke padarė tam tikrą užtvarą, kur padėjo tas stebuklingąsias statulas. Prancūzijos telegramų agentūra „Havas“ 1920 m. rugp. 23 d. patvirtino šių įvykių tikrumą ir pranešė, jog prie tų statulų įvyko daug stebuklingų pagijimų. Vienas kareivis granatos taip stipriai buvo sudraskytas, kad per 3 metus išgulėjęs ligoninėse negalėjo pagyti. Jį atnešė pas tas stebuklingąsias statulas, ir po trumpos, maldelės jis atsistojo visai sveikas. Taip pat staiga tenai pagijo nuo džiovos jau marinama mergaitė.

301. Dievo Kūno

šventę įvedė popiežius Urbonas IV. Belgijoje Liežo mieste gyveno viename vienuolyne šventa vienuolė, vardu Julianna. Dvasios pagavime teko jai kelis kart matyti saulę ir mėnulį su iškarpa. Nustebusi klausė Viešpaties, ką tai viskas reiškia. Gavo atsakymą, jog saulė yra tai patsai Dievas, mėnulis reiškia Bažnyčią, iškarpa — Dievo Kūno šventės trūkumą. Julianna visa tai pranešė nuodėmklausiui, kurs po kiek laiko buvo išrinktas popiežiumi, vardu Urbonas IV. Urbonui vienuolės Juliannos čia minėtą nusipasakojimą priminė naujas stebuklas. Italijos mieste Bolsena vienam kunigui per Mišias atėjo abejojimo pagunda, ar Švnč. Sakramente tikrai yra J. Kristus. Ir štai iš konsekruotos ostijos pradėjo tekėti

kraujas taip gausiai, jog sukruvino visą korporalą, ant kurio gulėjo ostija, ir tai matant visiems žmonėms bažnyčioje. Sužinojęs apie tą stebuklą, Urbonas IV norėjo pats savo akimis tą stebuklą patikrinti, todėl įsakė iškilmingoje procesijoje tą korporalą atnešti į Orvietto miestą, kur jis tada buvo. Tai buvo kaip ir pirmoji Dievo Kūno procesija. Popiežius, kardinolų lydimas, pasitiko stebuklingą korporalą ir liepė padėti jį bažnyčioje. Nuo to laiko Urbonas IV ir pradėjo rimtai galvoti apie Dievo Kūno šventės įvedimą. Kadangi Didįjį Ketvirtadienį, Švnč. Sakramento įsteigimo dieną, reikia minėti J. Kristaus mirtį, tai Švnč. Sakramento įsteigimo minėjimas buvo nukeltas į ketvirtadienį po Švnč. Trejybės šventės.

302. „Žiūrėkite, aš jau sveika!“

Viena moteriškė ilgą laiką sirgo. Ji aplankė visus garsiuosius gydytojus, bet jos sveikata vis silpnėjo, ir ji pati vis menkėjo. Pagaliau visai neteko jėgų ir atgulė. Gydytojai atsisakė ją gydyti. Nelaimingoji turėjo prie savęs sūnų, bet jis kasdieną anksti rytą turėdavo išeiti į darbą, ir taip vargšė ligonis turėjo viena namie likti per visą dieną. Visą dieną būdavo atviros jos kambario durys, kad kaimynai ar geraširdžiai praeiviai galėtų lengvai pastebėti ligonį ir padėti reikale. Neatsižvelgiant į tokį vargą, nelaimingoji moteriškė buvo nepaprastai kantri. Niekas nepastebėdavo jos veide neramumo ar nuliūdimo. Tik vienas dalykas ją neapsakomai kankino, tai mintis, kad ji nebegalėsianti pamatyti naujos gražios Švnč. Jėzaus Širdies statulos, kurią įsigijo jos parapijos bažnyčia. „Nenusimink“, sakydavo jai kaimynai; „jeigu tik labai norėsi, nunešime tave į bažnyčią ir pamatysi gražiąją Jėzaus Širdies statulą.“ Pagaliau ligonis nutarė, žūt būt, nuvykti į parapijos bažnyčią. Prieš pirmąjį mėnesio penktadienį pradėjo Jėzaus Širdies oktavą, o pirmąjį mėnesio penktadienį paprašė atlaikyti šv. Mišias, kurių metu ji troško priimti šv. Komuniją. Atėjus paskirtajai dienai, gerasis sūnus ir malonioji kaimynė nunešė ligonį į bažnyčią. Per šv. Mišias priėmusi šv. Komuniją, nelaimingoji moteriškė pasijuto sveika ir garsiai sušuko: „Žiūrėkite, aš jau sveika! O garbė Jėzaus Širdžiai!“

303. „Skelbkite širdies gerumą!“

1722 m. gegužės mėnesį Marselio mieste siautė maras. Negailestingoji giltinė švaistėsi po visą miestą ir tūkstančius nelaimingųjų vedėsi į amžinybę. Marselis pasidarė baisiu mirties lauku, kur gulėjo ištisos eilės lavonų ir slankiojo mirties belaukią ligoniai. Baisus nusiminimas įsiviešpatavo Marselio padangėje. Niekas nebetikėjo, kad tas senasis miestas beišliktų nuo visiško žuvimo... Marselio didžiojo geradario

ir šventojo vyro, prelato Belzunce galvoje dingtelėjo šviesi mintis. Jis sumanė šauktis Švenč. Širdies užtarimo. Leidžiant ir laiminant vietos vyskupui, buvo surengta milžiniška tikinčiųjų procesija. Visas Marselio miestas pasišventė Švenč. Širdžiai. Ir žiūrėkite — stebuklas! Maras liovėsi, grįžo mieste ramybė... Visi žmonės pasijuto kaip antrą kartą gimę. Per ištisas šešias savaites dideliame Marselio mieste niekas nebesirgo ir nebemirė. „Jūs, Marselio jūrininkai", tarė prelatas Belzunce, „perplaukę jūras, skelbkite visoms tautoms, net ir barbarams, garbę, galybę ir neapsakomą gerumą Švenč. Širdies, kuri teikėsi parodyti mums tokių didelių stebuklų, išgelbėdama mus iš baisios maro nelaimės."

304. Pasiliko tarnauti ligoniams.

1906 m. Wassy gimusiai panelei Marijai Heten Didelot 1926 m. Nancy ligoninėje buvo padaryta aklosios žarnos operacija. Bet operacija nepavyko, ir ligonis smarkiai kentėjo. 1928 m. rugsėjo mėn. atvyko Marija pirmą kartą į Liurdą, kur gydytojai, ją apžiūrėdami, konstatavo smarkiai išsiplėtojusią ir pavojingą ligą. Didelot be pagerėjimo sugrįžo namo. Tačiau 1930 m. kartu su maldininkų ekskursija ji vėl nuvyko į Liurdą. Spalių 1 d. Liurde priėmė šv. Komuniją ir netikėtai pasijuto sveika. Po to ją apžiūrėję gydytojai pranešė, kad ji neturi jokių ligos žymių. Be to, jos svoris dar 18 klg. padidėjo. Atsidėkodama Švenč. Marijai už tokią malonę, ji pasiliko tarnauti ligoniams. 1931 m. pabaigoje ji dar kartą pasirodė gydytojams. Buvo dar kartą konstatuota, kad jos pagijimas neturi nieko bendra su gamtos reiškiniais.

305. Liurde,

pietinėje Prancūzijoje, 1858 mt. Nekaltai Pradėtoji apsireiškė Subirų 14-kos metų dukteriai Bernadetai. Vasario 11 d. Bernadeta su kita mergaite per pietus nuėjo į Gavės upelio pakrantes žabų. Pradėjusi kalbėti ražančių, ji pamatė uoloje labai skaisčią moteriškę, taipgi benarstančią ražančių. Sukalbėjusi ražančių, moteriškė ūmai pranyko. Kitą dieną Bernadeta nuėjo ten su dviem mergaitėm, pasiėmusi švęsto vandens. Ir vėl pasirodė ta gražioji moteriškė. Kai Bernadeta šlakstė į jos pusę švęstu vandeniu, ji tik nusišypsojo. Tretį kartą Bernadeta nuėjo į to nepaprasto apsireiškimo vietą su dviem suaugusiom moterim. Šiuo kartu apsireiškusi moteriškė pasakė, kad Bernadeta turinti ją lankyti iš eilės 14 dienų, pasikviesdama drauge ir kitus žmones. Tai sužinoję, žmonės ėmė plaukte plaukti į apsireiškimo vietą (kovo 4 d. ten apsilankė jau apie 20000 žmonių). Netrukus policija pradėjo vaikyti minias. Bet apsireiškusi moteriškė liepė Bernadetai

pranešti kunigams, kad jie pastatytų apsireiškimo vietoje bažnyčią ir darytų ten procesijas. Vietos klebonas nekreipė į tai dėmesio. Ta moteriškė turinti įrodyti, kad ji tikrai esanti Dievo siųsta pranešti Jo valią. Pagaliau apsireiškusi moteriškė pasisakė, kad ji esanti „Nekaltasis Prasidėjimas.“ Nusigandusi Bernadeta nubėgo uždususi pas kleboną ir pranešė nugirstus žodžius. Liepos 16 dieną buvo 18-sis ir paskutinis „Nekaltojo Prasidėjimo“ apsireiškimas Bernadetai. Nuo to laiko Liurdas išgarsėjo. Iš pradžių policija vaikė į apsireiškimo vietą plaukiančias minias ir net nuplėšė nuo uolos suneštas tikinčiųjų ir išgijusiųjų brangenybes. Tik karalius Napoleonas III leido lankyti stebuklingą Liurdo vietą. Per užtarimą „Nekaltojo Prasidėjimo“, Švenč. P. Marijos, Liurde įvyksta daugybė stebuklingų išgijimų. Tūkstančiai žmonių keliauja kasmet į Liurdą ir stebuklingų įvykių akivaizdoje tvirtėja tikėjime.

306. Petro Rudderio išgijimas.

1867 m. vienam belgų darbininkui, Petrui de Rudderiui, virsdamas medis perlaužė kairės kojos kaulą — abu blauzdikauliai buvo sutriuškinti. Po kurio laiko sužalotose vietose atsirado didelės opios žaizdos. Nelaimingasai kreipėsi į daugelį gydytojų, bet šie atsisakė jį gydyti. Nulūžimo vietoj atsirado vadinamasis svyruojamasis sąnarys, kaulas su kaulu nebesijungė ir koja laisvai suposi. Dr. Affnaer iš nulūžimo vietos išėmė kaulo nuotrupas. De Rudder, valydamas žaizdą, sulenkdavo per tą vietą koją taip, kad išlysdavo kaulai. Gydytojai ir kiti žmonės liudija, kad nelaimingasis tokioje padėtyje išbuvo iki 1875 m. balandžio mėn. 6 d. 1875 m. balandžio mėn. 7 d. de Rudder buvo nugabentas į Liurdo olą prie stebuklingojo Švnč. P. Marijos paveikslo, kur, besimelsdamas į Mariją, netikėtai pasveiko — abu kaulai suaugo ir žaizdos užgijo. Gydytojas, kuris prieš kelias dienas matė žaizdą, dabar patvirtino, kad koja yra visai sveika; tą pat padarė ir kiti gydytojai. Po stebuklingo išgijimo de Rudder dar gyveno 23 metus. Mirė 1898 m. gegužės mėn. 22 d., turėdamas 75 metus. Sulūžimo vietą dar kartą tyrinėjo po jo mirties ir patvirtino tą, kas jam gyvam esant jau buvo konstatuota — stebuklingą išgijimą.

307. Grįžo be kriukių.

1927 m. VII. 8 d. Liurdo gydytojų komisija nusprendė, kad James Traynor iš Liverpolio išgijimas žmonišku supratimu neišaiškinamas. Tasai žmogus 43 mt. amžiaus buvo sužeistas Antverpene į galvą, o prie Gallipoli 1915 m. trys kulkos visai suparaližavo jo dešinę ranką. Penkerius metus jis gulėjo ligoninėje, negalėdamas nei paeiti nei dešinės rankos pakelti.

Jam buvo padaryta šešiolika operacijų. Kada Traynor pareiškė norą važiuoti į Liurdą, gydytojai nė klausyti apie tai nenorėjo. Vis dėlto Traynor vargais negalais, su kriukiais, atvyko į Liurdą. Po kelių dienų ūmai pagijo ir dar kitiems vargšams ėmė tarnauti.

308. Per lietuvių ražančių...

1930 metų lietuvių ekskursiją į Eucharistinį Kongresą Kartagoje (Š. Afrikoje) gražiai aprašė V. Uždavinys savo knygoje „10,000 kilometrų". 319 psl. randame aprašymą stebuklo, kurs įvyko Liurde per lietuvių ražančių gegužės mėn. 17 d. Štai ištrauka: „Prie pat mano sulenktų, klūpančio žmogaus, kojų padų priveža du lopšiu su dviem ligoniais... Viename lopšyje buvo vyras, kitame moteris. Abu gal vienodo amžiaus, gal 35 — 40 metų. Vyras buvo išvertęs dideles baisias akis ir smarkiai išsižiojęs. Akys, rodės, visai nemirksėjo, žiūrėjo kažin kur į vieną tašką, perkreiptos lūpos ir visas veidas mane baugino. Moteris buvo juoda, lyg žemė; jei jos akys būtų nemirksėjusios ir nesekusios Liurdietės statulos, jei ji būtų užsimerkusi, aš būčiau sakęs, kad lopšyje guli lavonas. Ji buvo nepaprastai išsekusi, jokios gyvybės, jokios veido spalvos, jokio raudonumo veide ir lūpose. Gulėjo išsitempusi, išdžiūvusi, lyg lenta lopšin įmesta. Moteris buvo baisesnė už vyrą... Koks didelis vis dėlto žmonių naivumas — galvoju — kokie naivūs šių dviejų invalidų slaugytojai, jei jie dar tiki pagydysią savo ligonius... Vėl kartojau su visais „Šventa Marija, Dievo Motina..." Tik ūmai sujudėjo prie mano padų lopšio ratelis, ir sukliko moteriškas, džiaugsmingas balsas. Lyg smailios ylos įdūrtas atsisukau ir atsisukęs žiūrėti nebegalėjau... Nustebime suakmenėjau... Trupančios žemės gabalas, moteris buvo gyva... Ji atsisėdusi lopšyje kalbėjo itališkus žodžius, jos veidai buvo raudoni, akys gyvos, rankomis gaudė aplinką, vaikiškai siuntė Liurdietei statulai oro bučkius, veržėsi iš lopšio išlipti, tik nustebęs, lyg sukvailėjęs, slaugytojas neleido iš lopšio išlipti... Stebuklas įvyko mano akyse. „Kas buvo tai moteriškei?" paklausiau priėjęs slaugytoją vyrą... „Septynius metus paraližuota iš vietos nepajudėjo, septynius metus niekam žodžio nepratarė, o dabar juda ir kalba", atsakė džiaugsmingai, bet labai rimtai vyras... Kur nuvežė stebuklingai pagijusią moterį..., nežinau, nes aš nesekiau, tik puoliau dabar prie grotos geležinės užtvaros, suspaudžiau tvirtai rankomis geležinius stiebus ir meldžiaus, meldžiaus karštai, taip karštai, kaip dar niekuomet nebuvau meldęsi..."

XIX. ANTRASIS ĮSAKYMAS.

„Mylėsi savo artimą kaip pats save.“
Mat. 22,39.

309. „Mes visi esame vieno Dievo vaikai.“

Venecijos patriarchas Agostini († 1892) kartą sutiko gatvėje verkiantį vyriškį. Paklaustas, kas yra, vyriškis atsakė: „Mano žmona sunkiai serga, ir aš neturiu pinigų gydytoją jai parvežti; aš neturiu net už ką žibalo nupirkti, ir vargšė žmona turi patamsyje gulėti.“ Patriarchas tarė: „Vesk mane į savo butą.“ Vyriškis atsiprašė: „Bet aš esu žydas ir mano žmona žydė.“ Vyskupas atsakė: „Tai niekis. Mes visi esame vieno Dievo vaikai.“ Gerasis vyskupas aplankė vargšų šeimą ir suteikė jai gausią išmaldą.

310. Šv. Tėvas ir dailininkas.

Kartą Šv. Tėvas Pijus IX vaikščiojo po Vatikano sales (1868). Vienoje salėje jis pastebėjo jaunikaitį, neatsitraukiantį nuo Rafaelio paveikslų. Tai buvo Jurgis Johnson, kurs atvyko į Romą studijuoti dailininkystę, bet neturėjo iš ko užsimokėti už mokslą meno akademijoje. Šv. Tėvas jaunikaitį nuramino ir pažadėjo už jį užmokėti. Jaunikaitis nustebęs tarė: „Šv. Tėve! Betgi aš esu protestantas.“ Pijus IX šypsodamasis atsakė: „Tai nieko nekenkia; akademija dėl to neatsakys pačiam vietos.“ — Aigypto atsiskyrėlių tvarkytojas šv. Pachomijus († 384), kai jis tebebuvo dar pagonis ir kareivis, kartą netoli Tebų miesto sustojo vienoje krikščionių šeimoje. Čia jis buvo taip maloniai priimtas, kad krikščionių elgimasis su kitatikiais tuojau patraukė jį prie Kristaus.

311. Pijus IX ir žydas.

1847 m. popiežius Pijus IX gražią vasaros dieną važiavo už miesto atsišviežinti. Ant kelio pamatė apalpusį seniuką. Popiežius tuojau išlipo iš vežimo ir ėjo padėti apalpusiam. Kai Pijus IX paklausė susirinkusių žmonių, kas tam seneliui esą, visi su panieka atsiliepė: „Tai žydas!“ Pijų IX tie žodžiai giliai sujaudino. Jis paėmė vargšą žydelį į savo vežimą ir parvežė jį namo. Paskum nusiuntė pas jį gydytoją ir davė pinigų vaistams nupirkti.

312. „Vaikeliai, mylėkite kits kitą!“

Visi J. Kristaus apaštalai dėl savo Mokytojo meilės buvo nukankinti. Tik vienas, J. Kristaus mylimiausias, šv. Jonas mirė senatvės mirtimi. Jis gyveno apie šimtą metų. Senatvę

baigė Mažosios Azijos mieste Efeze. Nebegalėdamas paeiti, jis prašė nešte nunešti jį šventadieniais į bažnyčią, kad galėtų krikščionims pamokslus sakyti. Galų gale šv. Jonas senelis nebegalėjo ir daug kalbėti. Tada jis pažvelgdavo tėviškomis akimis į susirinkusius krikščionis ir sakydavo: „Vaikeliai, mylėkite kits kitą!“ Klausytojams tai nusibodo, ir jie, išdrįsę, paklausė šv. Joną, dėl ko jis vis tuos pačius žodžius kartojąs. Tada meilės apaštalas tarė: „Mane to išmokė Viešpats. Jeigu jūs taip darysite, kitas kitą mylėsite, tai ir užteks — jūs išpildysite V. Dievo įsakymus ir būsite išganyti.“

313. Arba, arba.

Anglų lordas kancleris Tomas Morus, Henriko VIII laikais nužudytas už katalikystę, kalėjime, savo kameros sienoje, buvo įsirašęs tokius žodžius: „Tie, kurie dabar mane smerkia, kankina ir žudo, bus arba pasmerkti, arba išganyti. Pirmuoju atveju—toks baisus jų likimas, kad nieko piktesnio negalima jiems sugalvoti, nė linkėti. Antruoju atveju—tu vistiek kada nors pateksi į jų draugystę ir juos mylėsi; dėl to, geriau jau dabar imti juos mylėti.“

314. Neišdavė sūnaus nužudytojo.

Italijos mieste Bolonijoje berniukas žaidė gatvėje. Vienas vaikinas priėjo prie žaidžiančio vaiko ir norėjo sutrukdyti jam žaidimą. Kilus tarp jų ginčui, karštuolis vaikinas išsitraukė peilį ir nudūrė nieko nekaltą vaikiuką. Nusigandęs savo biauraus darbo, nusikaltėlis pasileido bėgti, nes čia pat jį apspito minia ir būtų vietoje nukankinusi. Vaikinas įbėgo į vieną kiemą, kur rado atviras duris į kambarį. Įpuolęs į kambarį ir radęs moteriškę, puolė jai po kojų, prašydamas paslėpti jį nuo minios. Moteriškė išpildė jo prašymą. Nors tuojau pamatė savo brangiojo sūnelio lavoną, bet nusikaltėlio neišdavė. Ir teisme geroji motina prašė dovanoti jos sūnelio nužudytojui. Tam įvykiui atminti ilgą laiką ta gatvė, kurioj gyveno anoji geroji motina, buvo vadinama „Gailestingumo gatve.“

315. „Mano tikėjimas liepia tau dovanoti.“

Kai Prancūzijoje kariavo katalikai su hugenotais, į katalikų vadą hercogo Guise palapinę sėlino kažkoks slapukas. Sargyba jį sugavo ir nuvedė pas hercogą. Pasirodė, kad tai buvo hugenotas, kurs norėjo hercogą nužudyti. „Ar aš tau ką pikta esu padaręs, kad tu ketinai mane nužudyti?“ paklausė katalikų vadas. Tas atsakė: „Aš esu hugenotas. Mano tikėjimas man liepia tavęs nekęsti, prakeikti, ir aš norėjau tave nužudyti.“ Hercogas jam atsakė: „Jei tavo tikėjimas tau liepia

mane nužudyti, tai mano tikėjimas man liepia dovanoti. Tai taręs, hercogas liepė jį išvesti iš stovyklos ir, gyvą ir sveiką, paleisti. — Senovėje stabmeldiškoje Graikijoje gyveno vienas žymus asmuo, vardu Fokionas. Jo priešai pasmerkė jį mirti; jam skirta buvo išgerti nuodų. Paėmęs nuodų taurę, Fokionas tarė savo sūnui: „Mano sūnau, šis yra vienintelis ir paskutinis mano įsakymas tau, kad tu tuoj pamirštum šiuos nuodus ir niekada už juos nekeršytum.“

316. Šv. Jokūbas Jaunesnysis

buvo pirmas Jeruzolimos vyskupas. Tai buvo maldos, pasninko, nepaprasto šventumo ir gerumo vyras. Žydų istorikas Juozapas Flavijus sako, kad šv. Jokūbo keliai nuo dažno ir ilgo klūpėjimo buvę kieti, kaip kupranugario oda. Žmonės dėl jo gerumo šv. Jokūbą vadindavo „teisiuoju.“ Bet žydų vyresnieji jo baisiai nemėgo. Vis dėlto Jeruzolimoje šv. Jokūbas išbuvo 29 metus. Apskųsta jį žydų Aukščiausiajai Tarybai. Toji įsakė Jokūbui užlipti ant bažnyčios ir minios akivaizdoje atšaukti ką ligtol buvo mokęs. Šventasis vyskupas ne tik neatšaukė, ką buvo skelbęs, bet dar ėmė karštai skelbti Kristaus mokslą dideliai susirinkusiųjų miniai. Įniršę žydų vyresnieji nustūmė vyskupą nuo bažnyčios ant akmenų krūvos, kur jis baisiai susižeidė ir išsilaužė kojas. Nežiūrėdamas baisių kančių, pakėlė rankas ir akis į dangų ir meldėsi už persekiojančius jį žydus: „Dangaus Tėve, atleisk jiems ir duok jiems pažinti tiesą!“ Čia jį žydai pervėrė pagaikščiu. Melsdamasis už persekiojančius, šv. Jokūbas baisiose kančiose atidavė Dievui sielą.

317. Trys sūnūs ir diemantas.

Vienas turtingas tėvas savo turtus paskirstė savo sūnums. Nepadalytas liko vienas brangus diemantas. Tėvas ir sako sūnums: „Šita brangenybė atiteks tam iš jūsų, kurs padarys geriausį darbą. Eikite į žmones ir darykite gražiausių darbų.“ Sūnūs eina į žmones gerų darbų daryti. Po trijų mėnesių grįžta visi trys namo. Vyresnysai sūnus ir sako tėvui: „Vienas nepažįstamas žmogus buvo pavedęs man visus savo turtus, ir aš juos visus jam sugrąžinau.“ Tėvas atsakė: „Tai buvo tavo pareiga.“ — „Aš išgelbėjau kūdikį, kurs mano akivaizdoje buvo įkritęs į vandenį,“ sako antrasai sūnus. „Tavo darbas pagirtinas, bet dar ne gražiausias,“ atsiliepė tėvas. Ateina trečiasai sūnus pas tėvą ir pasakoja: „Keliaudamas kalnais, aš užėjau bedugnės pakraštyje bemiegantį savo priešą, kurį aš galėjau lengvai nustumti į tą bedugnę. Bet aš to nepadariau, atvirkščiai, aš jį pažadinau iš pavojingo miego.“ Dabar tėvas linksmai sušuko: „Diemantas tavo, mano sūnau,

nes nėra gražesnio dalyko už priešų meilę.“ Ir tėvas atidavė brangųjį diemantą jauniausiajam sūnui. — Šventieji mylėjo ir didžiausius savo priešus. Pav., kas įžeisdavo šv. Teresę, tas pasidarydavo jos mylimiausias žmogus, tam ji stengdavosi daug gera padaryti. Dėl to Avilos vyskupas, kurs gerai pažino šv. Teresę, sakydavo: „Kas nori Teresei įtikti, tas tepasistengia ją šmeižti ir jai visaip kenkti.“ — Kartą Paryžiuje T. Libermanas sutiko vieną žmogų, kurs, pamatęs vienuolį, sustojo ir tarė: „Ak, kunige, kad tu žinotumei, kaip aš tave nekenčiu!“ — „O, mano drauge, kad tu žinotumei, kaip aš tave myliu,“ atsiliepė švelnusis vienuolis ir nuėjo savo keliu.

318. „Nemuškit, nemuškit!“

1924 m. birželio 1 d. vienas audėjas socialistas Javorek keliais revolverio šūviais sužeidė į krūtinę didįjį Austrijos kanclerį prel. Seipelį. Viena kulipka pataikė į dešinįjį plautį. Sunkiai sužeistas kunigas, matydamas, kaip įtužusi minia šoko keršyti neišmintingam fanatikui teroristui, savo jėgų menkais likučiais šaukė: „Nemuškit! Nemuškit!“

319. „Paversk šiuos akmenis duona!“

Burgongijos hercogas Liudvikas buvo išauklėtas žymiojo vyskupo Fenelono. Liudvikui buvo įskiepyta nepaprasta vargšų meilė. Kartą, kada Prancūzijoje buvo nepaprastas brangmetis, Versaliuje Liudviką apspito minia vargšų. Išdalijęs visus pas save turėtus pinigus, geraširdis hercogas išlupė ant krūtinės nešiojamų ordenų brangakmenius, padavė juos savo ūkvedžiui ir tarė: „Paversk šiuos akmenis duona!“ Brangakmeniai buvo parduoti ir už gautus pinigus nupirkta vargšams maisto. — Pas šykštųjį Imbertą nuėjo suvargęs elgeta ir prašo išmaldos. „Ir vėl tinginio gabalas! Iš pragaro jie ir eina čia?!“ — „O, taip, gerbiamasis!“ — „Ką? Tu iš pragaro? Ir ką tu ten matei?“ paklausė elgetą Imberto draugas. Elgeta atsiliepė: „Velniai manęs tenai nepriėmė. Sakėsi beturį vienintelę laisvą vietą, kurią laiką ponui Imbertui.“ Tai buvo geriausia pamoka šykštuoliui. Nuo to laiko Imbertas pasidarė dosnus elgetoms.

320. Kas kitam duobę kasa, pats į ją įkrinta.

Dideliame miesto name gyveno neregė Steputė, kurią ne tik tėvai labai mylėjo, bet ir visi kaimynai globojo. Didesni vaikai, grįždami iš laukų, visada jai parnešdavo gėlių, ir, kur tik ji pasirodydavo, visur meiliai ją sutikdavo. Tame pat name gyveno ir išdykęs vaikas Bronius. Broniui būdavo labai smagu kankinti gyvulius, erzinti šunis. Nepraleisdavo jis ir neregės Steputės: čia ją pastumdavo, čia už plaukų tasydavo, o

vargšė mergaitė net nežinodavo, kas ją skriaudžia. Kartą išdykėlis, žaisdamas kieme, išgirdo, kad Steputė taip pat iš namų beeinanti. Bronius padėjo po slenksčiu ant laiptų lentą ir pasislėpęs laukė, kada išeis Steputė. Nesulaukęs jis vėl išbėgo į kiemą žaisti ir pamiršo apie savo paruoštą šposą. Štai atsidarė viršutinio aukšto langas, ir Broniaus tėvas pašaukė jį namo. Šis, bėgdamas laiptais, užkliudė koja jo paties padėtą lentą, pargriuvo ir nusilaužė koją. Išdykėlis skaudžiai suriko ir ėmė garsiai vaitoti. Atbėgo išsigandusi jo motina ir ko tik neapalpo, pamačiusi sūnaus nelaimę. Paskiau atėjo nuliūdęs Broniaus tėvas ir nusinešė vos gyvą vaiką namo. Bronius buvo nuvežtas į ligoninę, kur išgulėjo kelias savaites su iškelta aukštyn skaudama koja. Grįžęs namo dar ilgai vaikščiojo lazda pasiramsčiuodamas. Bronius, ant savo kailio ištyręs savo juokų skausmą, liovėsi negerai kitiems daręs.

321. „Aš esu karalius!“

Anglų karalius Richardas 1189 mt. dalyvavo kryžiaus kare. Mūšio pertraukos metu jis išėjo pamedžioti ir pateko į priešų stovyklą. Ilgai ir narsiai gynėsi, bet priešų persvara jau buvo aiški, ir Richardas turėjo patekti į negailestingas saracenų rankas. Tada atsiranda pasišventėlis anglų karys, kurs išeina į priešakį ir sušunka: „Aš esu karalius!“ Saracenai džiaugdamies jį pagriebia ir nusiveda pas sultoną. O Richardas, pasinaudodamas kilusiu sumišimu, laimingai pasprunka pas savuosius. Paaiškėjus, kad suimtasis ne karalius, sultonas narsuolio nežudo, bet grąžina jį Richardui už 10 arabų belaisvių.

322. Geraširdis krikščionis ir negras vergas.

Vienas Afrikos karalius savo nusikaltusį vergą pasmerkė mirti. Tai užgirdo europietis krikščionis, nuvyko pas aną žiaurųjį valdovą ir už juodžiuko laisvę pasiūlė daugybę įvairių brangenybių. Karalius atsakė: „Aš nenoriu nei sidabro, nei aukso, nei brangiųjų dramblio dantų, bet žmogaus kraujo.“ Nieko nelaukdamas, žiaurusis valdovas įsakė savo tarnui paimti saidoką ir įsmeigti vylą į vergo širdį. Geraširdis krikščionis, paleidus vylą į nelaimingąjį juodžiuką, uždėjo savo ranką ant žudomojo krūtinės, ir smailioji vyla įsismeigė į jo kūną. Išgelbėjęs vergą nuo mirties, europietis prisiartino prie nustebusio karaliaus ir sako: „Štai tau kraujo; aš atiduodu jį už nelaimingąjį vergą ir prašau dovanoti jam gyvybę.“ Stabmeldys valdovas, nustebintas tokiu Kristaus sekėjų gerumu, tarė gailestingajam krikščioniui: „Taip, baltasis žmogau; tu savo krauju išpirkai mano vergą; tebūnie jis dabar tavo.“ Tada išgelbėtasai puolė ant kelių ir ašarodamas sušuko:

„O gerasis žmogau! Tu savo krauju mane išgelbėjai nuo mirties, todėl aš būsiu visada tavo tarnas.“ Nuo to laiko laimingasis juodžiukas nebeatsitraukė nuo geraširdžio krikščionio.

323. Šv. Bernardo namai Šveicarijoje.

Šv. Bernardas iš Mentoro 962 m. įsteigė Šveicarijoje nelaimingiems keleiviams globoti namus. Jie stovi topaties vardo kalno viršūnėje, 8110 pėdų pakilę nuo jūrų paviršiaus ir kasmet priima 20000—25000 keleivių. Tuos namus dabar tvarko šv. Augustino reguliarai kanauninkai, kurie paprastai yra vadinami šv. Bernardo vienuoliais. Ant visų aplinkinių kalnų jie yra pastatę nedideles trobeles, kurios yra sujungtos telefonais arba elektros varpeliais su centraliniais namais. Rizikuodami savo gyvybe, tie vienuoliai su savo išgarsėjusiais šunimis apeina kalnus, kurie per devynius metų mėnesius esti padengti sniegu, ir ieško galėjusių paklysti arba šiaip pagalbos reikalaujančių keleivių. 1874 m. lapkr. 19 d. du tų vienuolių, Konradas ir Glasas, beieškodami kalnuose keleivių, patys žuvo. Tie patys vienuoliai turi savo žinioje dar ir kitus panašius namus ant Simplono kalno, įsteigtus Napoleono 1805 m. Dar yra mažojo šv. Bernardo namai, kuriuos nuo 1752 m. veda vienuoliai italai.

324. „Aš jam vietą padarysiu!“

1889 m. sausio 30 d. ispanų garlaivis „Reums“ sudužo netoli Pilipynų. Keliauninkų tarpe kilo baisiausis sumišimas; matrosai su didžiausiu vargu palaikė tvarką gelbstint į atsarginius laivelius vaikus ir moteris. Daugelis varu veržėsi per kitų galvas į laivelius, kiti tiesiog šoko į vandenį ir taip bandė išsigelbėti. Tik du misijonoriai ramiai laikėsi ir padėjo gelbėtis kitiems. Kai jau garlaivis baigė skęsti, matrosai pašaukė abu misijonorius greičiau eiti į laivelį, kuriame, deja, tik vienam vietos bebuvo. Tai pastebėjęs vienas, jėzuitas T. Raymondas, atsiklaupė ir ėmė melstis, kol jį vandenys prarijo kartu su laivu ir kitais skęstančiais. Antras, pranciškonas Br. Dorado, išsigelbėjo laivelyje. Bet, pamatęs čia pat baigiantį skęsti žmogų, šoko į vandenį ir pradingo vilnyse. Visi aiškiai nugirdo jo balsą: „Aš jam padarysiu vietą!“ Ir į jo vietą matrosai įsitraukė iš vandens tą skęstantį žmogų.

325. Kun. Bosko ir 300 nusikaltėlių.

1855 m. pal. kun. Don Bosko laikė velykines rekolekcijas 300 nepilnamečių nusikaltėlių, kurie buvo uždaryti dideliuose pataisos namuose. Malonų kunigą visi pamilo ir neliko nė vieno, kuris nebūtų priėjęs išpažinties ir priėmęs Komunijos. Palaimintasis džiaugėsi ir sumanė juos išsivesti vieną

gražią dieną pavasario gamta pasidžiaugti. Nusikaltėlių vyresnybė pasiūlė kun. Bosko policininkų apsaugą, bet kun. Bosko nuo to atsisakė ir visą atsakomybę prisiėmė ant savęs. „Jei įvyks kokia netvarka, galėsite kišti mane į kalėjimą“, sakė palaimintasis kunigas. Iš vakaro prieš ekskursiją kun. Bosko sušaukė visus jaunus kalinius ir pranešė, kad jų vyresnybė leidusi rytojaus dieną visiems kartu išeiti pasivaikščioti. Nelaimingieji kaip vienas suriko iš džiaugsmo. „Bet žiūrėkite,“ kalbėjo toliau kun Bosko, „aš pažadėjau jūsų vardu, kad visi gerai elgsitės ir rytojaus vakare visi sugrįšite namo. Ar prižadate man tai padaryti?“ — „Taip, taip!“ Sušuko visi ir grasė tiems, kurie būtų mėginę neklausyti. Rytojaus dieną trys šimtai nepataisomų jaunuolių, gražiai sustoję eilėmis, paklusnūs kunigui Bosko, linksmi traukė į Torino kalnelius. Išėję už miesto, galėjo eiti laisvai, ne eilėmis. Visi susigrūdo apie kun. Bosko, visi norėjo išgirsti iš jo gerą žodį. Valandą paėję, jie nuėmė nuo arklio maistą, užsidėjo jį ant savo pečių, o arklį pasiūlė mylimajam vadui. Nepataisomi nusikaltėliai pasidarė geriausi šio pasaulio vaikai! Gražiai pasivaikščioję, pasilinksminę, vakare visi sugrįžo į pataisos namus. Visi stebėjosi palaimintojo kunigo nepaprasta įtaka į jaunus nusikaltėlius.

326. Auka auką atsvėrė.

997 m. pagonys prūsai nužudė Kristaus mokslo skelbėją šv. Adalbertą. Kada lenkų karalius paprašė atiduoti jam šventojo kūną, pagonys pareikalavo tiek aukso, kiek sveria šv. Adalberto kūnas. Karaliaus pasiuntiniai krovė krovė auksą, ir vis prūsams neužteko. Tuo metu prisiartino prie besiderančių prūsų ir lenkų senutė ir uždėjo ant svarstyklių savo paskutinį aukso pinigėlį. Ant vienos svarstyklių lėkštės gulėjo kankinio lavonas, ant antros — senutės pinigėlis. Auka auką atsvėrė, ir pagonys atidavė lenkams šventojo kūną. — 1862 mt. kun. Menuiliodas rinko aukas badaujančiai airių tautai. Žmonės aukojo auskarus, apyrankes ir kt. „Kada tauta miršta badu, nebereikia rūpintis valandų žinojimu,“ tarė jaunas darbininkas, atiduodamas kun. Menuiliodui savo sidabrinį laikrodį.

327. Nežinomas geradarys.

Penktame šimtmetyje Azijoje gyveno vyskupas šv. Nikalojus. Jis buvo nepaprastai visiems geras, bet ypač neturtingus globodavo ir šelpdavo. Viską, ką tik jis iš savo tėvų buvo paveldėjęs, išdalino vargstantiems ir skurstantiems. Mieste, kur šv. Nikalojus gyveno, skurdo viena bajorų šeima: tėvas ir trys dukterys. Mergaitės neturėjo ne tik jokios paso-

gos, bet ir žmoniško apsivilkimo. Todėl jokie piršliai pas jas neužvažiuodavo. Šventasis vyskupas pradėjo galvoti, kaip čia padėti nelaimingai bajorų šeimai. Jis žinojo, kad nei tėvas nei dukterys išmaldos nepriims. Todėl vieną vakarą nuėjo prie jų namų ir slaptai padėjo pro atvirą langą ant stalelio didoką pinigų sumą. Vargšai bajorai pasikėlė iš skurdo ir per visą amžių dėkojo nežinomam geradariui. — Bado metu šv. Vincentas Paulietis susitiko Austrijos karalienę Oną, kurios krūtinę puošė brangūs karoliai, ir tarė jai: „Mano ponia, padaryk, kad šie žemčiūgai pavirstų duona!“ Karalienė čia pat nusiėmė nuo kaklo savo brangiuosius karolius ir atidavė juos labdarybės apaštalui, kurs karalienės karolius tuojau pardavė ir gautus pinigus išdalino vargšams.

328. Meilė iki mirties.

Viena aštuntos klasės gimnazistė pavakaryje grįžta namo iš pasivaikščiojimo ir sutinka apsiverkusią mergaitę. Paklausta mergaitė paaiškino, kad einanti iš miesto ir nešanti vaistų savo motinai, kuri labai serga. Mergaitė verkia, nes nebetiki, kad motina išgys. Išsiklausinėjusi mergaitę, kur gyvena jos motina, gimnazistė grįžo namo, bet mintys apie vargšę moteriškę nedavė jai mokytis. Pradeda galvoti, kaip daug skurdo yra pasaulyje. Užverčia knygą. Eina pas motiną. Išaiškina jai vargingą anos moteriškės būklę ir prašo duoti duonos ir mėsos jai nunešti. Gavusi duonos ir mėsos, gimnazistė linksma bėga pas vargšą ligonį. Kyla audra. Žaibai. Perkūnija. Lyja. Mergaitė vargais negalais perėjo lieptą ir pagaliau pasiekė vargšę moteriškę. Jauna siela nuramina, paguodžia vargo prislėgtą žmogų. Misija atlikta. Artimo meilė parodyta. Grįžta namo. Jau visai sutemo. Perkūnija ir žaibai dar didesni. Lietus dar smarkiau lyja. Prieina prie upės. Lieptas slidus. Vėjas smarkiai staugia. Gimnazistė prisilaikydama atramų eina. Paslysta ji nuo liepto ir krinta į upę. Paskęsta upės gelmėse. Tai tikros artimo meilės pavyzdys.

329. Išsipildė.

Kartą šv. Ignacas Loyola nuėjo pas Alkalos didžiūną Lope Mendoza aukų. Didžiūnas buvo blogai nusiteikęs ir šventąjį išvarė iš savo namų, visaip jį koliodamas. „Jeigu tavęs ant laužo nesudegins, aš gyvas sudegsiu,“ buvo paskutiniai didžiūno žodžiai. Netrukus gimė sosto įpėdinis. Visas miestas paskendo šūvių ūžesyje — gyventojai sveikino savo naująjį valdovą. Mendoza beskubėdamas papylė ant stogo paraką. Eksplioziojoje jis taip visas apdegė, kad tuojau ir mirė (1527 m.).

XX. ŠVENČIAUSIS VARDAS.

„Tebūnie Viešpaties vardas šlovinamas nuo dabar ir per amžius."

Psl. 112,2.

330. Vardas, prieš kurį visi lenkiasi.

Niutonas, astronomas, dangaus kūnų prisitraukimo dėsnio suradėjas, minėdamas Dievo vardą nusiimdavo iš pagarbos kepurę. — Šv. Pranciškus Asyžietis, pamatęs kur numestą popierį su Dievo vardu, tuojau jį pakeldavo ir padėdavo į garbingą vietą. Ir savo mokiniams liepdavo taip daryti. — Žydai iš pagarbos Dievą vadindavo Elohim, o tikrąjį Dievo vardą Jahve tik didžiausiame reikale minėdavo. — Rotterdamo (Olandijoje) geležt. stotyje yra didelėmis raidėmis parašyta: „Jeigu jūs tikite į visagalį Dievą, tai atsiminkite Jį ir be reikalo netarkite Jo vardo! O jeigu jūs netikite, tai visai netarkite Jo vardo, nes per tai jūs darotės juokingi ir įžeidžiate artimą!"

331. Visur krikščionis.

Kartą vienas Londono didžiūnas suruošė didelę puotą, į kurią pakvietė ir išgarsėjusį Anglijos ministerį pirmininką Robertą Peel. Ponioms atsitraukus nuo stalo, daugelis laisvamanių ėmė tyčiotis iš tikėjimo ir net piktžodžiauti. Peel valandėlę ramiai pasėdėjo ir laukė, kada bus užbaigtos tos biaurios kalbos. Nesulaukęs šlykščių juokų galo, pasakė: „Aš visur ir visada esu krikščionis!" Kartu įsakė tarnams paduoti arklius. Sėdo į vežimą ir parvyko namo.

332. Visų pareiga ginti savo Kūrėjo garbę.

Ispanijos dominikonas Jonas Hurtadas (Hurtado), kuris du kartus atsisakė nuo vyskupo pareigų, kartą užgirdo gatvėje biauriai piktžodžiaujantį kareivį. Kada maldingasis vienuolis kareivį paprašė nesikeikti, tas dar labiau ėmė keikti patį įspėjėją. „Ot, dabar aš esu visai patenkintas," tarė nueidamas Hurtadas, „nes dabar visi keiksmai nukreipti į kūrinį, o ne į Kūrėją." — „Mirtis ir gyvenimas liežuvio valdžioje" (Patarl. 18,21).

333. Mane, Tekel, Pares.

Pranašo Danieliaus laikais Babilonijos karaliumi buvo Baltazaras. Kiekvienais metais jis keldavo didžiausią puotą pagerbti pagonių dievaičiams. Per vieną tokią puotą, kai jau buvo beveik nusigėręs, Baltazaras įsakė atnešti tuos auksinius ir sidabrinius bažnytinius indus, kuriuos jo senelis (Nabuko-

donozaras) buvo pagrobęs iš Jeruzolimos bažnyčios. Tyčiodamies iš tikrojo Dievo, karalius Baltazaras ir visi jo svečiai gėrė svaigalus iš Dievui pašvęstų indų. Šitaip V. Dievą niekinant, štai ant sienos pasirodo stebuklinga ranka ir rašo: „Mane, Tekel, Pares.“ Nežmoniškas puotaujančių triukšmas nutilo. Visi dreba iš baimės. Karalius pabalo kaip drobė. Vos atsigavęs, šaukia Babilono žynius išaiškinti nesuprantamą užrašą. Bet ir šie negalėjo suprasti ką tai reikštų. Tada Baltazaras liepė pašaukti pranašą Danielių. Atėjęs į puotos salę, Danielius pamatė biaurų pasityčiojimą iš pašvęstų indų ir baisų užrašą ant sienos. Tada Danielius stačiai pasakė karaliui Baltazarui: „Tamsta sukilai prieš dangaus Viešpatį; negana, kad Tamstos pranokėjai paėmė iš Dievo namų šventus indus; tamsta dar liepei atnešti juos ir gėrei iš jų su pačiomis ir dvariškiais; todėl Dievas įsakė užrašyti šituos žodžius. Jų reikšmė tokia: „Mane“ — suskaitė Dievas tamstos karalystės dienas ir pribaigė jas. „Tekel“ — pasvertas esi ant svarstyklių ir atrastas perdaug lengvas. „Pares“ — padalyta tamstos karalystė ir atiduota medams ir persams. Iš iš tikrųjų tą pačią naktį persai ir medai įsiveržė į miestą, užklupo puotaujančius ir nužudė karalių Baltazarą ir visus jo dvariškius.

334. Kalba išduoda.

Iš kalbos pažįstame, ar žmogus lietuvis, rusas, lenkas... Taip iš keiksmų pažinsi žmogų, kad jis yra iš pragaro, nes pragare tesigirdi piktžodžiavimai, keiksmai, V. Dievo neapykantos žodžiai. Keikūnai dažnai jau šiame gyvenime sulaukia bausmės. 1891 m. Šveicarijoje vienas vyras, Jonas Riteris, ėjo derybų, kad jis kuo geriausiai galėsiąs pasikeikti. Deja, pradėjęs savo negražų sumanymą vykdyti, užkando žadą ir paliko visą gyvenimą nebylys. — „Nei begėdžiai... nei piktžodžiautojai... nepaveldės dangaus karalystės“ (1 Kor. 6,10).

335. Vis dėlto iškrito!

Napoleonas, Prancūzų imperatorius, reikalavo iš popiežiaus Pijaus VII, kad jis išleistų įstatymų, kurie varžytų Bažnyčios laisvę. Kadangi popiežius su tuo negalėjo sutikti, Napoleonas jį pagrobęs išvežė į nelaisvę. Popiežius gąsdino imperatorių Dievo bausmėmis už tai, kad jis persekioja ir skriaudžia Bažnyčią. Napoleonas atsakė, nieko nebijąs, nebijąs net Dievo, nes Dievas nepadarysiąs, kad iš jo kareivių rankų iškristų šautuvai; imperatorius tik kareiviais pasitikįs. Palikęs popiežių nelaisvėje, Napoleonas ištraukė su savo kareiviais į karą su Rusija. Bet užėję baisūs šalčiai išnaikino prancūzų kareivių daugiau negu priešų kulkos. Nepersenai Šveicarijoje, Berno bibliotekoje, buvo surastas laiškas, kuriame vienas

iš kareivių praneša savo giminėms apie baisią nelaimę, ištikusią prancūzus Rusijoje. Netikėti šalčiai taip skaudžiai juos prislėgę, kad šautuvai kritę iš rankų ir nebegalėję jų išlaikyti.

336. Taip ir įvyko.

Vienas Amerikos bedievis, vardu Wytney, mėgdavo labai daug kalbėti apie savo netikėjimą. Kartą jis užėjo į Baltimorės viešbutį, kur rado linksmą draugų būrelį. Kaip paprastai, Wytney tuojau pradėjo girtis savo netikėjimu. „Aš jums tuojau įrodysiu, kad nėra Dievo. Jeigu Dievas yra, tegul Jis tuojau mane nutrenkia,—tada bus įrodymas, kad Dievas yra..." Nespėjo baigti nė savo kalbos, ir Wytney krito nebegyvas. Draugai puolė gaivinti, bet niekas nebepagelbėjo. Šis įvykis buvo 1904 metų laikraščiuose plačiai aprašomas.

337. Regulo priesaika.

Per romėnų—kartaginiečių karą romėnas pagonis Regulas pateko į kartaginiečių nelaisvę. Kartaginiečiai pasiuntė Regulą į Romą taikos derybų reikalu, bet, prisaikdinę, įsakė jam grįžti atgal į Kartaginą. Pagonis Regulas savo priesaiką garbingai išlaikė, nors Romos vyresnieji ir pagonių kunigai jam įrodinėjo, kad tokia priesaika nėra tikra priesaika. „Ką? Ar jūs norite man garbę atimti? Aš gerai žinau, kad grįžęs į Kartaginą aš būsiu nukankintas. Bet ką tai reiškia prieš sąžinės graužimą, kokio aš patirčiau sulaužęs duotą kartaginiečams priesaiką? Nors aš Kartaginoje esu vergas, bet dvasioje esu laisvas romėnas. Aš prisiekiau grįžti; tai yra mano pareiga. Kitkuo dievai tepasirūpina!" Regulas grįžo į Kartaginą ir, neįvykus taikai, buvo kartaginiečių nukankintas.

338. Ištikimi draugai.

Pagoniškoje senovėje gyveno du ištikimi draugai Damonas ir Pintias. Vieną jų tyranas Dionyzijus pasmerkė mirti. Pasmerktasis išsiprašė leisti jam sutvarkyti namų reikalus. Antrasis draugas pasiliko kaip užstatas ir pasižadėjo už draugą mirti, jei tas negrįžtų. Jau baigėsi nustatytas laikas, o atleistojo vis nebuvo. Bet likęs pas Dion. tvirtino, kad jo draugas nelaužysiąs priesaikos, ir prašė dar kiek luktelti. Netrukus tasai ir atvyko. Tyranas stebėjosi draugų ištikimybe ir abu atleido gyvus ir sveikus.

339. Tikroji priesaika.

Viena vargšė moteriškė Bordo (Bordeaux) mieste (Prancūzijoje) buvo pašaukta į teismą liudininke. Teisėjas pareikalavo iš jos priesaikos, kad ji sakys tikrą tiesą. Moteriškė apsidairė, ieškodama kryžiaus, bet niekur jo nematė. Tuo metu Prancūzijoje kryžius jau buvo išmestas iš teismų ir mokyklų.

Tada moteriškė tarė: „Aš turiu prisiekti, ponas teisėjau? Prieš ką? Prieš tamstą? Šiuo atžvilgiu tamsta ne daugiau reiški, kaip aš.“ Tai tariusi, drąsioji katalikė išsitraukė ražančių, pakėlė jo kryželį ir pasakė: „Ponas teisėjau, štai Tasai, Kuriam aš prisiekiu, kad sakysiu tiesą, tikrąją tiesą.“

340. Garbingasis kancleris.

Kada Anglijos karalius Henrikas VIII, atsimetęs nuo Kat. Bažnyčios, jau buvo 13 mėnesių išlaikęs kalėjime savo kanclerį Tomą Morus dėl jo ištikimumo Katal. Bažnyčiai, Tomo draugai ėmė prikalbinėti jį padaryti tariamą priesaiką, kad jis bus ištikimas naujiesiems Henriko įstatymams. Jie patarė tariant priesaikos žodžius „būsiu ištikimas mano viešpaties ir karaliaus įstatymams“ turėti galvoje Aukščiausiąjį Viešpatį ir Karalių. Bet Tomas Morus tam nepritarė, sakydamas: „Aš turiu tai siekti, ko iš manęs reikalauja, o ne tai, ką aš galvoju. Siekdamas aš negaliu nei savęs nei kitų apgaudinėti.“

341. „Aš esu katalikas!“

Olandijoje buvo samdoma kariuomenė. Į priėmimo punktą atvyko ir vienas mokytas prancūzas, kuris gavo aukštą vietą. Prieš tarnystę visi priimtieji į kariuomenę turėjo prisiekti. Žodžius: „Aš prisiekiu būti ištikimas kariškai disciplinai...“ prancūzas aiškiai kartojo. Bet atsisakė prisiekti būti ištikimu reformuotai bažnyčiai ir ją visomis jėgomis ginti. „Aš esu katalikas ir šiame dalyke nieko negaliu siekti,“ sakė ištikimasis Bažnyčios sūnus. „Bet tai tik grynas formalumas; tuos žodžius tarti gali be jokios minties,“ aiškino jam saikdintojai. Prancūzas atsakė: „Ne! Kada į liudininkus šaukiamas Dievas, tada nėra jokio formalumo.“ Ir prancūzas katalikas geriau išsižadėjo pelningos vietos, bet nesutepė savo sąžinės neteisinga priesaika.

342. „Kur tavo apžadai?“

Vienas Padolijos vienuolis Buratevičius 1796 mt. buvo įšventintas arkivyskupo Dembuskio į subdiakonus ir pasiųstas stiprinti Rusijos karalienės Katarynos persekiojamą katalikų tikėjimą. Bet tuojau po pirmo pamokslo subd. Buratevičius buvo suimtas ir ištremtas į Tabolską. Čia jį visokiais būdais stengėsi patraukti į pravoslavų tikėjimą. Nepasisekus atitraukti jo nuo Kat. Bažnyčios, ištrėmė jį į Sibirijos gilumą. Trejus metus vargšas skurdo toli nuo žmonių, maitindamasis uogomis, žolėmis. Kartą žiemą jis užtiko sniego pusnyje gulintį žmogų. Lig tik patraukė nelaimingąjį už rankų, rankos tuojau nukrito. Tai buvo ark. Dembuskis, taip pat ištremtas į Sibirą už katalikystę ir baisiuose to krašto šalčiuose radęs gy-

venimo galą. Pavargęs Sibire dar 14 metų, subd. Buratevičius apsirgo drugiu. Šios ligos kankinamas, jis padarė apžadus aplankyti Šv. Žemę, jeigu gyvas išliks. Ir iš tikrųjų pagijo. Be to, jo pagailėjo ir caras Aleksandras ir suteikė jam laisvę (1813). Nukeliavęs į Italiją, apsigyveno pas kard. Rudnay ir visai užmiršo savo apžadus. Tik po 37 metų jis užgirdo naktį paslaptingą balsą: „Kur tavo apžadai?“ Prisiminęs savo apžadus, tuojau iškeliavo į Šv. Žemę.

343. Neteisėti apžadai.

Šv. Jonas Krikštytojas dažnai primindavo karaliui Erodui Antipui, kad jis blogai gyvena. Ypač Jonas negalėdavo pakęst, kad Erodas laikė pas save savo brolio žmoną ir su ja gyveno, it su savo žmona. Bijodama netekt vietos karaliaus rūmuose, Erodiada prikalbėjo karalių, kad jis suimtų Joną ir įmestų jį į kalėjimą. Erodas paklausė Erodiados ir suėmė nieku nekaltą Joną. Kartą buvo didelės iškilmės Erodo vardinių dieną. Erodiados duktė Salomė taip gražiai šoko, jog žavėte sužavėjo Erodą, kurs pažadėjo duoti jai kad ir pusę karalystės. Motinos pamokyta, Salomė paprašė Šv. Jono Krikštytojo galvos. Ir Erodas įsakė nukirst Jono galvą ir atnešt ją Salomei. Tai įvyko 32 m. Kristui gimus birželio 24 dieną.

344. Kristaus kančios vaidinimas.

1623 m. Bavarijoje siautė maras. Oberammergau'o miestelio gyventojai padarė apžadus kas dešimts metų rodyti — vaidinti J. Kristaus kančias, by tik Viešpats jų pasigailėtų. Ir iš tikrųjų maras liovėsi naikinęs gyventojus. Nuo to laiko oberammergau'iečiai ištikimai pildo savo pasižadėjimą. Kas dešimts metų į Oberammergau'ą suplaukia tūkstančiai žmonių iš viso pasaulio pasižiūrėti to neapsakomai gražaus vaidinimo. — Šv. Pranciškus Salezietis pasižadėjo per visą savo gyvenimą kasdieną sukalbėti ražančių. Nors jis turėdavo begales darbų, bet savo žodžio sąžiningai laikėsi.

345. Ugnies patronas.

Šv. Florijonas laikomas ugnies patronu. Viename sodžiuje kilo gaisras. Gyventojai puolė melstis prie šv. Florijono. Gaisras buvo greit užgesintas be didelių nuostolių. Dėkingi žmonės pasižadėjo kasmet šv. Florijono dieną švęsti ir šv. Mišių bažnyčioje išklausyti. Daug metų pasižadėjimas buvo šventai pildomas. Po kurio laiko vienas gyventojas metė gražų senųjų paprotį ir anksti šv. Florijono dienos rytą, kada visas sodžius ramiai tebesilsėjo, pasikinkė arklius ir išėjo į laukus dirbti. Netrukus užsidegė jo gyvenamasis namas. Bū-

tų sudegę visi trobesiai, jei ne kaimynų skubi pagalba. Išsišokėlis gailėjosi savo žygio ir atsiprašė kaimynų už laužymą gražaus to sodžiaus gyventojų papročio.

346. Vietoje kelionės aukos.

Anglijos karalius Eduardas III stebuklingu būdu išvengęs mirties, padarė apžadus aplankyti Romoje šv. Petro palaikas. Karaliaus išvažiavimas grėsė kraštui netvarka ir sumišimu. Didžiūnų patariamas, kreipėsi pas Šv. Tėvą nuo tų apžadų atleisti. Šv. Tėvas sutiko ir prisiuntė raštą, kuriame patarė vietoje kelionės į Romą įrengti kokį vienuolyną ir sušelpti vargšus. Taip atsirado Westminsterio vienuolija.

347. Neilgas džiaugsmas.

Vokietijos vienoje bažnyčioje (Salzwedel) nuo senai kabo jau gerokai nusišėręs paveikslas, kuriame atvaizduota baisi klaidingai prisiekusio žmogaus mirtis. Tas žmogus pasiskolino iš kaimyno 100 auksinių, o kai reikėjo juos grąžinti, ėmė tvirtinti, būk pinigai jau senai grąžinti. Teismas pareikalavo priesaika patvirtinti savo žodžius. Iš teismo vargšas paskolintojas grįžo nuliūdęs, o skolininkas džiaugėsi, kad melaginga priesaika išlošė šimtą auksinių. Deja, jo džiaugsmas buvo ne ilgas. Bevažiuojant arkliai pasibaidė, išmetė jį iš ratų ir vietoje sutriuškino jam galvą ir krūtinę, nuo ko jis ir mirė. Tuojau paaiškėjo ir jo melaginga priesaika. Įspėti kitiems nuo tos nuodėmės, buvo padarytas tas paveikslas ir pakabintas bažnyčioje aiškioje vietoje.

348. Gražus paminklas.

Paryžius buvo apsuptas vokiečių. Piemontiečiai šventvagiškai paėmė Romą. Kas galėjo išvaduoti Šv. Petro įpėdinį ir išgelbėti Prancūziją? „O gi Švenč. Jėzaus Širdis!“ šaukia tikintieji. „Tik tepadaro Jai visa tauta apžadus!“ Tuojau prasidėjo tos minties skleidimas po visą Prancūziją—visos tautos aukomis ir triūsu pastatyti Paryžiuje Švenč. Širdies vardo bažnyčią! Paryžius buvo centras didžiausios netvarkos, ir jis dar neturėjo nė vienos bažnyčios, Jėzaus Širdies garbei pašvęstos. Paryžiuje buvo vieta, vadinama Kankinių Kalnas, kur buvo nukankinti šv. Dionyzas ir jo draugai. Šioje vietoje imtasi statyti Švenč. Širdies bažnyčią. Tai buvo gražiausis Prancūzijos paminklas. Širdis reiškia meilę. Švenč. Širdies bažnyčia turėjo primiti prancūzų tautai tą meilę, kurią Jėzus parodė Prancūzijai, ir tą būtiną sveiką patriotizmą, kuriuo turi pasižymėti kiekvienas geras tautos sūnus bei duktė. — Statoma Kaune Prisikėlimo bažnyčia nuolat primins mums Dievo pagalbą, patirtą atstatant savo Nepriklausomybę.

XXI. RAMYBĖS DIENA.

„Šešias dienas dirbsite darbą; septintą dieną yra subata, šventas atilsis Viešpačiui."
Jš. 31,15.

349. Šv. Mišios prie lazdos.

Gražiuosiuose Tirolyje ir Šveicarijos Valyje nukeliavę svetimšaliai ir už pinigus neranda žmogaus, kurs sutiktų sekmadienį pavedžioti juos po gražiąsias apylinkes. Vienos Tirolio apylinkės (Gomagoi) keliauninkų vadai 1892 m. raštu pasižadėjo Brisko vyskupui niekada neapleisti sekmadienį šv. Mišių. — Šv. Paskalis, kai dar buvo piemenėliu, negalėdamas sekmadienį atsitraukti nuo bandos ir nuvykti šv. Mišių išklausyti, įbesdavo į žemę savo lazdą, kurios viršutiniame gale buvo išpiaustytas Marijos paveikslas, klaupdavosi prie jos ir dvasioje klausydavo šv. Mišių. — Niekur taip gerai neužlaiko šventų dienų, kaip Anglijoje. Dieną ir naktį juda septyni milijonai Londono mieste, tam tikrame žmonių skruzdėlyne; juda taip, kad neužtenka plačių gatvių, kuriomis bepradėm traukiniai šliaužia, vežimai lekia, tramvajai zvembia, šalimais pėsti tirštu būriu eina; viršum tų gatvių pritaisyti tiltai, apačioje iškasti urvai, kuriais taipgi dunda traukiniai, tramvajai... Bet štai atėjo sekmadienis — viskas apmirė, viskas sustojo, milžiniškas miestas ištuštėjo, nes visi gyventojai, aplankę bažnyčias, sėdi savo gyvenimuose. — Amerikos Jungtinių Valstybių prezidentas Linkolnas, atskirai įsakydamas karuomenei švęsti sekmadienį, tarp kitų, parašė šiuos įsidėmėtinus žodžius: „Paniekindami Viešpaties vardą ir dieną, galime tiktai blėdį atnešti tėvynei."

350. „Sekmadienį reikia švęsti!"

1884 m. pal. kun. Bosko dalyvavo tautinėje Torino parodoje. Ne senai jis buvo pastatęs paskutiniausio išradimo popierio dirbtuvę ir parodoje gavo aukštą pagyrimo laipsnį. Savo dirbtuvę palaimintasis sutiko išstatyti tik su ta sąlyga, kad sekmadienį visos mašinos turės stovėti. Parodos komitetas jį atkalbinėjo ir prašė, kad leistų dirbti ir sekmadienį, nes tą dieną kaip tik esą daugiausia lankytojų. „Nesvarbu," atsakė Dievo tarnas: „sekmadienį reikia švęsti." — Amerikos atradėjas Kristofas Kolumbas, išplaukęs į vandenyną, užėjus šventei, sustabdydavo irkluotojus ir nutraukdavo kitokius laivininkų darbus; jo laivai tada pavirsdavo plaukiojančiomis bažnyčiomis. — Olandijoje ant bažnyčių durų yra parašai: „Sekmadienį nieko nepirkite!" — Belgijoje ant pašto ženklelių len-

gvai nuplėšiamo krašto yra parašas: „Sekmadienį nepristatyti.“ Jei laiškas skubus, tada minėtas parašas nuplėšiamas, ir laiškas tada įteikiamas ir sekmadienį.

351. Pats save išplakė.

Prancūzijoje, kur tikėjimas labai puolęs ir sekmadieniai daugelyje vietų beveik suvis nebešvenčiami, gyveno viename kaime du ūkininkai. Vienas buvo visiškas bedievis ir savo kaimyną, gerą kataliką, dažnai mėgdavo pajuokti, ypač už sekmadienio šventimą. Tasai paprastai negirdomis nuleisdavo jo žodžius. Bet kartą, klausydamas pamokslo, jis nusiklausė, kad kiekvieno kataliko pareiga klystančiuosius pamokyti. Todėl, pasitaikius progai, jis tarė savo kaimynui: „Štai aš turiu septynius pinigus. Jei šešius iš jų duočiau elgetai, ką tu apie tai pasakytumei?“ — „Aš tave pavadinčiau geraširdžiu ir elgetai liepčiau būti tau dėkingam,“ atsakė tasai. „Gerai,“ kalbėjo toliau tikintysis ūkininkas, „bet jeigu elgeta anaiptol nerodytų man dėkingumo ir net bandytų nuo manęs pavogti likusįjį septintą pinigą, ką tu į tai pasakytumei?“ — „Tai būtų nedoras žmogus,“ atrėžė jisai, „tokį reiktų tuojau pakarti.“ — „Taigi dabar, kaimynėli“, tarė ūkininkas katalikas, „tu pats save jau pasmerkei. V. Dievas davė tau šešias dienas dirbti ir pelnytis, tiktai septintąją Jis sau pasiliko, kad mes Jį garbintumėm. O tu, užuot būti jam dėkingas, veržte veržį iš jo ir septintąją dieną.“ Po tų žodžių giliai susimąstė tasai bedievis ūkininkas ir niekada daugiau nesityčiojo iš savo tikinčiojo kaimyno.

352. Sąžiningas jūreivis.

1830 m. vienas Missisipi laivo kapitonas įsakė jūreiviams iškrauti sekmadienį prekes, nors tas darbas buvo visiškai neskubus. Vienas laivo matrosas ilgai nėjo į darbą ir pagaliau tarė: „Šis nebūtinas šventadienio darbas yra priešingas mano sąžinei.“ Kapitonas tarė: „Tave atleidžiu iš vietos.“ Tai taręs, išmokėjo matrosui algą ir pavarė nuo laivo sąžiningąjį matrosą. Po kelių dienų sprogo to laivo katilas ir užmušė daugumą laivo tarnautojų.

353. „Palauk, tu suvažinėjai!“

Vienas laisvų pažiūrų ūkininkas, prisikrovęs didelį vežimą, važiavo sekmadienio rytą į lauką, kada tikintieji ėjo į bažnyčią. Vienas senelis šventadarbiui sušuko: „Palauk, tu suvažinėjai!“ Ūkininkas sustojo ir, nieko po ratais nematydamas, paklausė: „Ką gi aš suvažinėjau?“ — „O gi Trečiąjį Dievo Įsakymą,“ atsakė senelis. Ir iš tikrųjų, arkliams pasibaidžius, ūkininkas pateko po ratais ir buvo sunkiai sužeistas. Maty-

damas besiartinančią mirtį, pasišaukė vaikus ir jiems tarė: „Vaikeliai! Dievas mane nubaudė už šventadienių nešventimą. Žiūrėkite, kad niekad šventomis dienomis be reikalo nedirbtumėte sunkių darbų.“

354. Žydas duobėje.

1270 m. Anglijoje vienas žydas šeštadienį (šabate) įkrito į gilią duobę. Krikščionys paėmę virves nuėjo jo gelbėti. Bet žydas šaukė nuo tolo: „Šiandieną šventė (šabatas)! Nelieskite manęs!“ Sužinojęs apie tai miesto galva, griežtai uždraudė krikščionims bet kokį darbą dirbti sekmadienį. Rytojaus dieną, sekmadienį, žydas ėmė šauktis pagalbos. Bet žmonės jam sakė: „Šiandieną sekmadienis, ir mes, krikščionys, šventėje negalime dirbti.“

355. „Trečiasis įsakymas stovi prieš ketvirtąjį“.

Vienas tėvas mėgdavo sekmadieniais darbuotis. Vieną sekmadienį, kai jo sūnus ne senai buvo priėmęs Pirmąją Komuniją, tas negerasai tėvas liepė sūnui dirbti sunkų darbą. Bet vaikiukas nenorėjo tėvo klausyti. Tada supykęs tėvas sako: „Ar tu nesimokei iš katekizmo ketvirtojo Dievo įsakymo, kuriuo įsakoma vaikams klausyti tėvų?!“ — „Mano tėve,“ drąsiai atsiliepė sūnus; „Dievas davė ir trečiąjį įsakymą, kuriuo įsakoma sekmadienį švęsti. O juk trečiasis Dievo įsakymas stovi prieš ketvirtąjį. Kas nenori laikyti trečiojo Dievo įsakymo, kaip jis gali įsakyti, kad būtų laikomas ketvirtasis.“ Toks mažo vaiko atsakymas labai sujaudino seną tėvą. Giliai apsvarstęs tą dalyką, jis paskum ne tik sūnaus nebevertė dirbti sunkius darbus šventomis dienomis, bet ir pats metė tą blogą ir nuodėmingą paprotį ir per visą savo likusį gyvenimą uoliai lankė šventadieniais bažnyčią.

356. Dievas aukščiau prezidento.

1921 m. Prancūzijos maršalas Fošas, drąsusis katalikybės išpažinėjas, buvo pakviestas atsilankyti į Ameriką. Maršalui atvykus į Ameriką, vieną dieną 11 val. buvo numatytas jo priėmimas Baltuose Rūmuose. Toji diena buvo kaip tyčia sekmadienis. Maršalas, gavęs savo priėmimo prezidento rūmuose programą, įteikusiam valdininkui programą pareiškė, kad, nors jis Jungt. Amerikos Valstybių respublikos prezidentą labai gerbiąs, tačiau Dievą gerbiąs dar labiau ir todėl paprašė arba nukelti dviem valandom vėliau jo priėmimą Baltuose Rūmuose, arba jam teksią nuo atsilankymo į Ameriką atsisakyti, nes sekmadienį nuo 11 val. laikas priklausąs bažnyčiai, kitaip sakant, Dievui. Resp. prezidentas maloniai sutiko priėmimo valandą nukelti.

357. „Aukščiausiojo Karaliaus malonė brangesnė.“

1844 metais Rusijos caras Nikalojus I nuvyko Anglijon. Londone jis norėjo apžiūrėti išgarsintą Nasmitho kalvę. Caro pasiuntinys sekmadienio rytą nuėjo pas kalvės savininką ir sako: „Jo didenybė Rusijos caras nori šiandieną apžiūrėti tamstos fabriką.“ Nasmithas atsakė: „Šiandieną caras to padaryti negalės, nes šventadieniais mano įstaiga esti uždaryta.“ — „Betgi ne taip sunku kokią valandą kalvė atidaryti! Per tai tamsta įgysi caro malonę.“ Nasmithas švelniai atsakė: „Aukščiausiojo Karaliaus malonė man brangesnė už žemiškojo karaliaus. Pagaliau, jei aš ir sutikčiau šventadienį parodyti carui savo įstaigą, tai jokiu būdu su tuo nesutiks mano darbininkai.“ Pasiuntinys grįžo pas carą sujaudintas nepaprastu anglų uolumu sekmadienių šventime.

358. Pusės metų sutartis.

Vienas turtingas pirklys kartą sekmadienį apsilankė pas batsiuvį, kurį rado ir šventėje besiuvantį. Pirklys priminė batsiuviui Trečiąjį Dievo Įsakymą. „Mano pone! Aš esu neturtingas ir kitokiu būdu negaliu užsidirbti pragyvenimui.“ Teisinosi batsiuvis. Pirklys tarė: „Gerai! Padarykime pusei metų šitokią sutartį. Jeigu tau, nedirbant šventadieniais, blogiau seksis, tai po pusės metų aš tau atlyginsiu visus, kad ir didžiausius, piniginius nuostolius.“ Batsiuvis paklausė ir šventadieniais nebesidarbavo. Praėjo pusė metų. Atėjo pirklys pas batsiuvį ir klausia, kiek jis turėsiąs sumokėti. Batsiuvis linksmai sušuko: „O, nieko! Šventadienių šventimas man atnešė didelės laimės. Aš per šį laiką užsidirbau jau ir karvutei nusipirkti.“

359. 7 val. kelias į bažnyčią.

1908 m. vienas misijonorius misijų metu Odesoje paklausė vieno seniuko kaimiečio, kaip toli jam reikią eiti į bažnyčią. Šis atsakė, kad einąs 7 valandas. „Tai tamsta, tėvuk, tur būt, labai retai gali dalyvauti šv. Mišiose?“ — „O, ne,“ skubiai pertraukė misijonorių sodietis; „esu jau 75 metų amžiaus, bet šventadieniais ir sekmadieniais keliuosi antrą valandą, kad galėčiau suspėti į pamaldas ir neapleidau nė vienų šv. Mišių.“

360. Gudrusis giesmininkas.

Pal. kun. Don Bosko iš mažens labai rūpinosi viešuoju Dievo garbinimu. Jonukas turėjo, rodos, 12 metų, kai Murialde per kažkokius atlaidus buvo suruošti vieši šokiai. Per pačius mišparus aikštėje pradėjo trankyti muzika. Bažnyčia liko pustuščia. Jonas užsidegė. Išpuolęs iš bažnyčios, bėginėjo

nuo vieno pažįstamo prie kito ir melste meldė eiti į mišparus. Daugeliui jo neklausant, kad užtrauks gražiu, skambiu tenoriuku kažkokią liaudies giesmelę! Palengva visi sugužėjo aplink jį. Kiek pagiedojęs, pasinašino link bažnyčios. Visi, lyg užhipnotizuoti, suėjo paskui jį į bažnyčią. Saulei besileidžiant, aikštėje vėl ūžė, šaukė. Jonukas bėga nuo vieno prie kito ir sako: „Eime namo! Šokiams tamsoje ne vieta! Eikim gulti!“ Beveik niekam Jonuko neklausant, jis, atsistojęs nuošaliau, vėl užtraukė savo giesmelę. Išgirdę jo balsą, vėl visi, kažkokios jėgos traukiami, susibūrė aplink jį. Šokiai paliovė. Bet eiti namo Jonukui minia neleido ir davė jam dovanų, prašydami dar padainuoti. Jonukas dainavo, bet dovanų nepriėmė. Šokių rengėjai ir pinigais ir pykčiu norėjo Jonuko atsikratyti, bet jis jų nepabūgo ir minią geruoju išskirstė. Tais pačiais metais Bosko išvijo kitą valkatą, kuris savo „stebuklais“ trukdė ir viliojo žmones iš bažnyčios. Mat Jonukas jį sukirto, ir pagal sutartį šis turėjo daugiau nebepasirodyti miestelyje. Tas bedievis turėjo susiglemžti savo skarmalus ir leistis, o Jonas, atsisukęs į minią, sušuko: „O mes — į bažnyčią!“

361. Tik vienas žvilgterėjimas!

Pabaigoj ketvirtojo šimtmečio gyveno Afrikoj jaunas žmogus, vardu Alipijus, šv. Augustino draugas. Iš pat mažens jis įprato lankyt teatrus, be kurių jam gyvenimas atrodė negalimas. Priėmęs krikščionių tikėjimo mokslą, Alipijus buvo išsižadėjęs to pragaištingo įpročio. Nuvyko Romon užbaigt mokslą. Iš karto neklausė draugų ir uoliai laikėsi savo pažadų. Deja, po ilgo draugų kaulijimo, Alipijus sutiko nueit su jais teatran. Teatre Alipijus užsimerkė, kad nematytų paleistuvingo reginio. Bet štai, užgirdęs scenoje muziką, žvilgterėjo... ir jau nebeįstengė atitraukt akių nuo scenos. Nebesulaikė jo ir šv. Augustino žodžiai: „O kad jis apkurstų!“ Alipijus tapo savo nepatvarumo auka. Šlykštūs reginiai jį užvaldė, ir blogi teatrai jį pražudė.

362. Mirė, bet nesilinksmino.

Šv. Julijonos tėvai buvo turtingi Afrikos gyventojai. Pavyzdingai išauklėta, Julija pasižymėjo nepaprastu maldingumu. Tėvai džiaugėsi savo geruoju vaiku. Deja, ne ilgai tas jų džiaugsmas tęsės. Plėšikai užpuolė jų namus, viską išnešė, o kartu ir Juliją išsivedė ir pardavė į verguvę Viduramžių marių pirkliams. Julija buvo nepaprastai graži mergaitė, užtat pasigrožėjo ja turtingas Sirijos pirklys Euzebijus ir brangiai už ją užmokėjo. Julija jokių prikalbinėjimų neklausė ir jokios prievartos nebijojo ir, sunkiai vergaudama, išsilaikė skaisti ir nekalta. Po 29 metų Euzebijus iškeliavo su savo prekėmis į

Prancūziją ir pasiėmė drauge ištikimąją Juliją saugot jo turtų. Keliaudami sustojo Korsikos saloj, kur tuo laiku buvo didelės pagonių iškilmės. Euzebijus nuėjo vienas ir pranešė salos vyresniajam, kad turįs labai gražią mergaitę; tik esą gaila, kad ji krikščionė ir nesutinkanti dalyvauti šiose iškilmėse. Pagonių vyresnysis nugirdė Euzebijų, liepė varu atvest Juliją ir vertė ją nusilenkt prieš dievaičius. Julijai atsisakius tai daryt, pirma ją smarkiai nuplakė, o paskum atidavė budeliams, kurie žvėriškai kankino vargšę mergaitę. Sužvėrėję budeliai nudraskė Julijos gražius plaukus, nuogą plakė aštriausiomis rykštėmis, pagaliau prikalė prie kryžiaus, ant kurio ji ir mirė 550 m. gegužės mėn. 22 dieną.

363. Rado jau sustingusią...

Viename mieste buvo daromos misijos. Būrelis netikinčiųjų surengė vakarėlį, kad tyčia atitrauktų nuo vakarinių pamokslų jaunuomenę. Šokimai tęsės visą naktį. Visas miestas ramiai ilsėjos, kartu ir misijonoriai. Štai ateina pas vieną misijonorių apsiverkusi ir nusiminusi moteriškė ir didžiu verksmu pradeda prašyt: „Gerbiamasis tėve! Mano duktė pargrįžo iš pasilinksminimo vietos ir staiga susirgo. Gydytojai tvirtina, kad nebėra vilties jai pagyti... Tėve, malonėk pas ją nueiti!“ Misijonorius tuojau išsirengė gana toliman miesto kampelin. Nuėjo—ir mergaitę rado jau sustingusią...

364. Ne taip, kaip norėta.

Tūlas žmogus, dykumų platybėse augęs, „civilizuotos“ Europos nematęs, atvažiavo Prancūzijon. Be gamtos gražybių tas asmuo nieko daugiau nežinojo. Europos išdidūs miestai jam atrodė nepaprasta naujiena; jis stebėjosi gražumu namų, bažnyčių, rūmų, gatvių ir t. t. Jauni to žmogaus, dykumų ir plačių miškų gyventojo, draugai, norėdami patirt, kokio įspūdžio padarys jam „apšviesto“ pasaulio pasilinksminimai, nuvedė jį šokių vakarėlin. Prasidėjo šokiai. Jaunas dykumų žmogus žiūri į tą visą judėjimą, tyli ir klausosi muzikos. Regi abiejų lyčių jaunuomenę, kaip jie vienas kitą apkabina, kaip jie jausmiškai juda, sukinėjas... Ir jokio gražumo jis tenai nemato! Draugai nerimauja dėl jo tokio šaltumo. Pagaliau paklausė, kokio įspūdžio jam daręs tas balius? „Iš tiesų negalima išgalvoti nieko geresnio pažemint aukštesniajai žmogaus daliai, kaip tik jūsų negražūs šokiai.“ — Seneka: Nuogų moterų vaidinimas scenoje reiškia tos tautos puolimą.

365. Pavyzdingi tėvai.

Vokietijos šiaurėje tarp protestantų gyveno gerų katalikų šeimelė — vyras, žmona ir jų mažas kūdikis. Bažnyčia buvo

toli, ir jie negalėdavo kartu nuvykti į Sumą. Tada jie sugalvojo šitaip elgtis. Anksti rytą į bažnyčią išeidavo tėvas ar motina, o antras palikdavo namus saugoti. Po valandos kitos namie likusis pasiimdavo kūdikį ir eidavo į bažnyčią. Tuo tarpu pusiaukelyje susitikdavo ir antrąjį grįžtantį iš miestelio, kuris paimdavo kūdikį ir parsinešdavo namo. O vėliau išėjęs paspėdavo dar į Sumą. Taip tie gerieji tėvai neapleisdavo šventadieniais šv. Mišių, nors ir daug pavargdavo.

366. Nepaprastas vaizdas.

Ilgą laiką vienas jaunikaitis, nuėjęs šventadieniais į pamaldas, neidavo į bažnyčią, o smoksodavo šventoriuje. Tai pastebėjęs, senelis klebonas jį įspėjo ir prašė eiti į bažnyčią. Bet jaunuolis atrėžė: „Aš ir iš šventoriaus girdžiu kunigą giedant ir vargonus grojant.“ Staiga jaunikaitis suserga ir pradeda klejoti. Tarp ko kito jis mato šitokį vaizdą. Jis miršta ir barškina į dangaus vartus, prašydamas šv. Petrą įleisti. Šv. Petras praveria duris ir sako jam: „Ko tu į dangų veržies? Juk tu ir už durų būdamas girdi, kas jame dedasi!“ Jaunikaitis taip giliai persiėmė tuo vaizdu, kad pagijęs metė blogą paprotį smoksoti per Mišias šventoriuje.

367. Kun. Saturnijus ir du draugu.

Viešpataujant Romoje ciesoriui Dioklecijonui, Afrikos šiauriniame mieste Kartogoje buvo įsakyta kišti į kalėjimą visus, kurie šventė krikščionių šventes ir šventomis dienomis klausė šventų Mišių. Kas dalyvaudavo švenčiausioje altoriaus aukoje, būdavo mirtimi baudžiamas. Tokiomis aukomis buvo kun. Saturnijus ir jo du draugu. Nuvedus nelaiminguosius į teismą, teisėjas Anulinas pirmiausia paklausė kunigą Saturnijų: „Ar tu šituos žmones sukvietei į savo pamaldas?“ Kunigas ramiai atsakė: „Aš tik laikiau pamaldas.“ Tada priėjo lektorius (lektorius — skaitytojas; jie seniau skaitydavo susirinkusiems krikščionims šventus raštus) Emeritas prie teisėjo ir atsiliepė: „Aš esu tikrasis kaltininkas, nes pamaldos įvyko mano namuose.“ Teisėjas atsigręžė į kunigą ir sako: „Vadinasi, tu vėl nusikaltai ciesoriaus įstatymams.“ Kunigas Saturnijus drąsiai atsakė: „Aš negaliu apleisti sekmadienio aukos, kuri yra paties Dievo įsakyta.“ Teisėjas Anulinas vėl kreipėsi į namų savininką Emeritą: „O kam užleidai savo namus krikščionims? Juk tu galėjai lengvai jų nusikratyti!“ Emeritas tarė: „Aš taip pasielgti negalėjau, nes mes be sekmadienio aukos negalime būti.“ Matydamas tokį savo draugų drąsumą ir nepaprastą jų prisirišimą prie Bažnyčios, ramiai atsiliepė ir trečiasai apskųstųjų: „Ir aš buvau tose pamaldose, nes ir aš esu krikščionis.“ Visi trys buvo pasmerkti mirti.

XXII. TĖVAI IR VAIKAI.

„Senių vainikas vaikų vaikai, ir vaikų garbė jų tėvai.“

Patarl. 17,6.

368. Magometonų legenda.

Allachas (Dievas) sukūrė pasaulį, visas jūras ir upes, kalnus ir dykumas. Jūrose knibždėjo daugybė neregėtų baidyklių, upėse siautėjo krokodilai ir kitos baisybės. Kalnų uolose liūtai ir tigrai grobio tykojo; viniojosi, raitėsi milžinai žalčiai. Dykumose švaistėsi grakščios gazelės ir margosios žirafos. Tik žmogus dar nebuvo sukurtas. Tada Dievas nuvyko į garbingąjį tėvą Nilą ir manė iš jo švento dumblo padaryti žmogų. Tik štai, kada Allachas ištiesė savo ranką ir kabino švento dumblo, tam dumble tūnojęs krabas įsikibo į Viešpaties ranką. Ir trys lašai švento kraujo ištriško iš Allacho piršto ir susigėrė į rankoje esantį dumblą. Iš šios dieviškojo kraujo prisisunkusios žemės Viešpats padarė motinos širdį. Prasmė: tėvų, ypač motinos meilė savo vaikams yra dieviško kilimo, ir ji dažnai skausminga.

369. Motinos ašaros.

Senuose raštuose randame šią gražią legendą. Kartą V. Dievas tarė vienam angelui: „Eik ir tol vaikščiok po žemę, kol surasi baisiausį dalyką.“ Angelas vaikšto po žemę ir pamato visokių baisybių: čia perkreiptais veidais barasi brolis su seserimi, ten keikiasi Dievo neapykanta degąs bedievis... Tik štai angelas sustojo ties neapsakomų skausmų suspausta moteriške. Ji taip graudžiai verkė, kad angelas nebeiškentė ir tuojau sugrįžo pas Dievą. „Taip, dangaus pasiuntiny, tu pamatei ant žemės baisiausį dalyką — motinos ašaras dėl neklaužados nedoro savo vaiko. Žinok ir skelbk žmonėms, kad tokių motinų ašaros danguje pavirs žemčiūgais, kuriais jos bus čia papuoštos po mirties. Bet deja blogiems, neklaužadoms vaikams, kurie savo nedorumu ištraukia motinų ašaras! Jų laukia sunkios bausmės!“

370. Motinos širdis.

Pietų Prancūzijoje yra ši legenda. Vienas jaunuolis mylėjęs merginą. Taip mylėjęs, kad per ją nieko nematęs — visame pasaulyje tik ji viena jam buvusi! O ta mergina buvusi puikybės pilna, kietaširdė savimyla. Kartą ji tariusi vaikinui: „Jei tu tikrai mane myli, eik, užmušk savo motiną ir, atnešęs jos širdį, pašerk mano mažąjį šunytį.“ Šoko beprotis bernelis,

vėju parlėkė namo. Nužudė savo senutę motiną, išplėšė jos širdį ir išlėkė pas beširdę merginą. Bebėgdamas suklupo ir parpuolė. Motinos širdis iškrito iš rankos ir nusirito į griovį. Tik iš griovio pasigirdo tylus jos balsas: „Sūneli, ar neskaudžiai susitrenkei?“

371. „Niekas manęs neatplėš!..“

Persų karalius Darijus II (424 † 405) turėjo du sūnu: pirmagimį Artakserksą ir jaunylį Kyrą. Kyras žut būt norėjo valdyti kraštą ir visokiais būdais stengėsi gauti iš tėvo sosto įpėdinystę. Visame jam padėjo motina. Savo tikslo nepasiekęs geruoju, tėvui mirus, Kyras mėgino jėga nuversti nuo sosto Artakserksą, bet buvo šio nugalėtas, suimtas ir pasmerktas mirti. Kada Kyras buvo atvestas į bausmės vietą, motina išsiprašė leisti jai atsisveikinti su brangiuoju sūneliu. Artakserksas sutiko. Priėjusi prie Kyro, motina apvyniojo savo plaukus aplink jo kaklą ir tarė: „Artakserksai! Niekas manęs nepeatplėš nuo Kyro. Aš mirsiu su juo!“ Tas motinos pasielgimas taip sujaudino Artakserksą, kad jis paleido Kyrą, sakydamas: „Mano brolis Kyras buvo vertas mirties bausmės, bet dėl motinos atleidžiu jam.“

372. Koriolanas ir jo motina.

Romėnai ištrėmė iš Romos miesto jaunikaitį Koriolaną. Supykęs Koriolanas nuvyko pas priešus ir nutarė romėnams atkeršyti. Surinkęs priešo kariuomenę, Koriolanas užpuolė Romą. Nusigandę romėnai pasiuntė senatorius pas Koriolaną prašyti atitraukti nuo miesto priešų kariuomenę. Bet Koriolanas senatorių visai neprisileido. Nieko nepešė ir kunigai. Net auksu nepasisekė Koriolaną papirkti. Pagaliau pasiuntė pas Koriolaną jo motiną, kuri puolė sūnui po kojų ir maldavo pasigailėti. Tik dabar Koriolanas apsikabino motiną ir tarė: „Motina! Tu išgelbėjai Romą, bet pražudei sūnų.“ Lig tik Koriolanas atitraukė kariuomenę nuo Romos, tuojau užpuolė jį romėnų priešai ir vietoje užmušė akmenimis.

373. Po ugniniais pelenais.

1902 metais buvo didelis žemės drebėjimas ant Martiniko salos, kur buvo sugriautas St. Pierre miestas su 30000 gyventojų. Uoste buvo daug laivų, iš kurių tik 30 prancūzų kreiserių pasisekė išsigelbėti. Nesuspėjusius išsigelbėti laivus apipylė išsiveržę iš žemės ugniniai pelenai, viską ugnimi paversdami. Ant vieno laivo pasirodė moteriškė nešina vienerių metų kūdikiu. Nebepakęsdama ugninių pelenų lietaus, moteriškė suklupo ir susikuprino, kaip vištelė, apgaubdama savimi kūdikį. Po baisaus įvykio rado tą moteriškę

suanglėjusią, bet kūdikis buvo gyvas. — Arabai, eidami pas motiną, iš didelės jos pagarbos, apavą palieka prieškambaryje.

374. 8 dienas po žemių.

Saksuose (Vokietijoje) trys broliai kasė šulinį. Bekasant du broliu žemės apgriuvo. Ilgai kasęs žemes ir nebesitikėdamas rasti brolius gyvus, trečiasis brolis nutarė šulinį visai užversti ir toje vietoje pastatyti žuvusiems paminklą. Po aštuonių dienų atvykusi motina prašė atkasti žuvusius sūnus, kad ji galėtų nors jų kūnus pamatyti. Atkasus rasta abu broliu gyvu. Jie po žemių gulėdami girdėję brolio pastangas, bet jokiu būdu negalėję pranešti, kad jie dar gyvi. Siurbę iš žemės vandenį ir laukę baisios bado mirties. Motinos prašymu jie išliko gyvi. — Napoleonas I kartą paklausė žymią mergaičių mokyklos vedėją Paryžiuje, ko reikią, kad auklėjimas duotų geresnių vaisių. „Pone, motinų!“ atsakė ponia Campea.

375. Savotiškas skelbimas.

Amerikoje, Neujorke, motina turėjo vienintėlę dukterį, kuri, susidraugavusi su negerais žmonėmis, nuo jos pabėgo. Vargšė motina ilgai ieškojo dukters, bet niekur jos nerado. Pagaliau ji nusifotografavo ir savo fotografiją išlipdė visose skelbimų vietose. Po fotografija parašė: „Brangioji dukrele! Grįžk pas mane, aš tave vis tebemyliu.“ Motina tikėjosi, kad jos pabėgėlė duktė vis kada pastebės tą nepaprastą skelbimą, susigrauš dėl savo pasielgimo ir grįš pas savo motiną. Taip ir įvyko. Pamačiusi motinos fotografiją gatvėje, ji susigėdo pati savęs ir grįžo pas gerąją motiną.

376. Gražieji pavyzdžiai.

Kada Juozapas Aigypte buvo pirmoji ranka karaliaus, jo tėvas Jokūbas, prastas žemdirbys, važiavo pas jį į Aigyptą. Juozapas iš tolo išvažiavo jo pasitikti. Išvydęs tėvą, Juozapas puolė ant kaklo ir apsikabinęs verkė (Prad. 46,29). — Žemaičių vysk. Motiejus Valančius savo motiną kaimietę, paprastai apsivilkusią, sodindavo su didžiausiais ponais prie vieno stalo. — Tomas Morus, žymusis Anglijos kancleris, kurs už tikėjimą mirė kankiniu, būdamas pats tėvu ir pasenęs, neišeidavo iš namų ir nepradėdavo jokio didesnio darbo, nepaprašęs palaiminimo savo visai pesenusio tėvo. — Šv. Petras Chrizologas: „Atimk iš saulės spindulius, ji nebešvies; atskirk upelį nuo šaltinio, jis išdžius; nupiauk šaką nuo medžio, ji nebežaliuos; atskirk sąnarį nuo kūno, jis nebeteks gyvybės; atimk iš vaiko pagarbą savo tėvams, jis nustos buvęs vaiku.“

377. Benediktas XI ir jo motina.

1303 mt. popiežiumi buvo išrinktas Benediktas XI, kurs buvo kilęs iš labai neturtingos, paprastos šeimos. Sužinojusi apie tai jo motina, nutarė, nežiūrint sunkios kelionės, prieš mirtį pamatyti savo brangųjį sūnelį Apaštalų Soste. Turtingoms ponioms atrodė, kad pas Šv. Tėvą eiti paprastai apsivilkusiai jo motinai bus nepatogu, ir todėl susidėjusios nupirko jai gražiausius rūbus. Deja, kai motina pasirodė sūnaus akivaizdoje, šis tartum nė nepastebėjo jos. Motinos širdis tuojau suprato, kas čia yra. Prasišalinusi nusivilko brangiuosius rūbus ir atėjo pas sūnų paprastai apsivilkusi. Dabar Benediktas tuojau priėjo prie savo motinos, ją apkabino ir pasakė: „Dabar tai aš pažįstu savo brangiausią motinėlę!“

378. Tvirtos valios berniukas.

Keli berniukai susitarė paplaukyti luotu. Priėjus jiems prie vandens, vienas berniukas sustojo ir tarė: „Palaukite, aš pasiprašysiu motinos, kad ji man leistų su jumis paplaukyti, nes aš jai prižadėjau niekada be jos žinios neiti į vandenį.“ Visi berniukai pasileido juokais ir pavadino jį bailiu. Tada gerasis motinos sūnus atsiliepė: „Taip, aš būčiau tikrai bailys, jei aš būčiau dėl pašiepimo išsižadėjęs paklusnumo motinai.“

379. „O, ir tamsta myli motiną!“

Vienas ištikimas Napoleono korporalas, Petras Pitua (Pitois), ilgai ir sąžiningai tarnavo kariuomenėje ir visuose mūšiuose buvo vienas iš pirmųjų. 1809 metais Pitua pražuvo. Netrukus buvo surastas ir kaip pabėgėlis nuteistas mirti. Visi stebėjosi tokia ištikimiausio kario atmaina. Lankė jį draugai, pažįstami, karininkai, bet niekas negalėjo iškvosti, dėl ko jis taip pasielgė. Pagaliau pats Napoleonas apsivilko karininko rūbais ir nuėjo pas nuteistąjį Pitua. Napoleonas paėmė Pitua už rankos ir tarė: „Pasisakyk, ar tavęs nesulaikė nuo pabėgimo minties tėvų ir brolių seserų prisiminimas? Ar tu nebemyli savo gerosios motinėlės?“ — „Šito vardo prašau man neminėti, nes jis verčia mane verkti, kas kariui nepritinka.“ — „Kodėl ne? Aš pats dėl motinos mielai verkčiau ir nieko nesigėdyčiau.“ — „O, ir tamsta myli motiną! Na, tai aš galiu tamstai viską išsipasakoti.“ Pitua ėmė pasakoti: „Nieko pasaulyje taip nemylėjau, kaip savo brangiąją motiną. Gavęs laišką, kad motina sunkiai serga, aš pasiprašiau atostogų, bet man jų nebuvo duota. Po kiek laiko sužinojau, kad ji jau mirusi. Vėl pasiprašiau atostogų, kad galėčiau nuvykti nors ant motinos kapo pasimelsti. Bet ir šiuo kartu manęs neleido atostogų. Daugiau nebegalėjau iškęsti. Slapta nuvykau prie motinos kapo, paskutinį kartą

su ja širdingai pasikalbėjau ir dabar jaučiuos ramus, nors rytojaus dieną mirštu.“ Napoleonas sujaudintas prasišalino. Pitua pakorimo dieną, vedant jį prie kartuvių, tarp daugybės susirinkusių pasirodė ant balto žirgo Napoleonas ir išlaisvino pasmerktąjį.

380. „Motina!“

Amerikiečiai kariavo už Pilipynų salas. Prieš vieną mūšį, kai jau buvo duotas įsakymas bombarduoti nuo laivų, priešą, vienam kareivėliui kažkaip iškrito iš rankų apsiaustėlis ir įpliumpsėjo į vandenį. Jaunikaitis tuojau paprašė leidimo drabužį paimti. Bet jam tai nebuvo leista. Tada kareivėlis perbėgo antron laivo pusėn, įšoko vandenin ir išgelbėjo savo drabužį. Už nepaklusnumą jį įkišo daboklėn. Po mūšio narsusis generolas Dervey turėjo tą kareivėlį pasmerkti ilgiems metams sunkių jų darbų kalėjiman. Bet paklaustas, kas privertė jį neklausyti vyresniojo įsakymo, kareivėlis išsitraukė iš kišenės fotografiją ir tarė: „Motina!“ Mat tame apsiauste būta jo motinos fotografijos. Tada generolas jį apkabino, pabučiavo ir išteisino. „Kas už motinos paveikslą guldo galvą, tas nebijo ir už tėvynę mirtį“, pasakė generolas.

381. „Dabar aš laimingas!“

Lenkų muzikas Fridrikas Chopin turėjo gerą, maldingą motiną, kuri gražiai jį išauklėjo. Bet, susidėjęs su laisvamaniais, Chopin neteko tikėjimo ir užmiršo motinos pamokymus. Kada Chopin Paryžiuje sunkiai susirgo, jį aplankė kun. Jelovieckis ir prikalbinėjo susitaikyti su Dievu. Deja, kunigo pastangos nuėjo niekais. Tada jis paėmė kryžių, padavė ligoniui į rankas ir tarė: „Ar tu tiki, kaip tave motina išmokė?“ Tie keli žodžiai stebuklingai paveikė Chopin. Prisiminęs mielą motiną, jis pradėjo graudžiai verkti dėl savo atsitraukimo nuo jos mokslo. Prašė kun. Jelovieckį išklausyti jo išpažinties ir suteikti paskutinius sakramentus. „Dabar aš esu laimingas“, tarė Chopin, atlikęs prieš mirtį krikščioniškas pareigas.

382. Žavingas varpas.

Kinų Imperatorius Jung-Lo (1405—25 m.), kaip sako kinų legenda, liepęs vienam liejyklos savininkui nulieti varpą Pekino priemiesčio šventyklai. Dirba, prakaituoja žmogelis, ištarpina varį, nulieja varpą, mėgina skambinti, balsas — kaip kad, rodos, būtų permuštas: duslus, džeržgiąs. Iš naujo tarpina, iš naujo lieja — niekas neišeina. Imperatorius įširdo. „Jei dar sykį liejęs nenuliesi gero varpo — suskambės tavo kaukolė.“ Persigando nelaimėlis, nusiminė šeimyna, o duktė pradėjo melsti visus dievus ir deives, kad tėvui gerai pavyktų. Vienas

stabas jai atsakęs: „Tėvui pasiseks, jei varpo tirpinyje užges žmogaus gyvybė.“ Duktė nieko nesakė. Variui ištirpus, ji šoko į krosnį ir, tėvui nė nepasijutus, liko naujojo varpo junginys. Ir koks gražus, žavingas jo skambesys! Jį užgavus, aidėjo švelnaus moteriško balso atgarsys... Tiek švelnus ir žavingas, kad ir dabar kiniečiai, sugaudus tam varpui, girdi karžygės dukrelės balsą.

383. Stebuklingas berniukas.

Kartą vidurnaktį kažkoks vaikas pašaukė jėzuitą Tėvą Pittar (Vašingtone) pas ligonį. Kunigas nelūkuriodamas nusiskubino nurodyton vieton. Priesienio duris rado atdaras. Pabarškinus į kambario duris, kunigo pasitikti išėjo vyriškis su revolveriu rankoje. Pamatęs kunigą, vyriškis nustebęs paklausė: „Ko tamsta nori?“ Kunigas atsakė: „Mane čia pašaukė pas ligonį.“ — „Bet aš esu visai sveikas, ir niekas čia neserga. Kas tamstą pakvietė?“ Kunigas kiek galėdamas aiškiau apibūdino tą berniuką, kuris jį čia pašaukė. „Tai mano sūnus, kurs mirė prieš penkerius metus,“ atsakė susijaudinęs vyriškis. „Mirus mano žmonai ir sūnui, aš pradėjau neapsakomai nuobodžiauti. Pagaliau nutariau kaip tik šią naktį nusišauti. Dar minutė — ir tamsta būtumei radęs mane nebegyvą.“ Kunigas nuramino vargšą našlį, o paskiau ir dažniau jį aplankydavo.

384. Ką gali geras vaikas.

Vienas tėvas įprato girtuokliauti ir labai dažnai, grįžęs vėlai vakarą namo, koliodavo savo žmoną ir vaikus. Vienas jo sūnus lankė jau prad. mokyklą. Ten per tikybos pamoką jis užgirdo, kad paklydusį tėvą ar brolį galima pataisyti malda ir kentėjimu. Grįžęs namo berniukas ir sako motinai: „Nusiramink, mamyte! Dabar jau tau nebereikės verkti dėl tėvo.“ Rytojaus dieną mažasis šeimos misijonorius per pietus įsipylė truputį sriubos ir atsilaužė šmotelį duonos, o visa kita atidėjo ir daugiau nieko nevalgė. „Ar tu sergi?“ paklausė motina. Ir tėvas rūsčiai pakartojo tą patį klausimą. Vaikui užsiginant, norėjo net jį nubausti, nes tarė jį esant dėl ko nors užsispyrusį. Vakare tėvas grįžo namo vėl girtas. Ir visa šeima dėl jo graudžiai verkė. Antrą dieną tas berniukas per pietus bevalgė truputį duonos su šaltu vandeniu. Motina dėl tokio sūnaus elgesio rimtai susirūpino, o tėvas tiesiog įniršo. „Aš noriu, kad tu valgytumei!“ Rūsčiai sušuko tėvas. „Ne, aš nevalgysiu, kol tu, tėve, girtuokliausi, kol motutė dėl tavęs verks. Aš padariau Dievui apžadus savu noru save bausti, kad Dievas tavęs nenubaustų.“ Susijaudinęs per ašaras kalbėjo narsusis vaikutis, pakartodamas mokykloje per tikybos

pamoką girdėtas mintis. Tėvas nuleido akis. Vakare grįžo blaivus. Visa šeima džiaugėsi, o gerasis berniukas jau viską ir daug valgė. Blogas įprotis buvo iškreipęs tėvą iš tiesaus kelio dar kartą. Bet ir mažasis misijonorius pakartojo savo pasninkavimą. Šiuo kartu tėvas nebedrįso nei žodžio ištarti. Didelės ašaros ėmė riedėti per jo skruostus, ir jis nieko nebevalgė. Motina verkė. Tik berniukas buvo ramus. Pagaliau tėvas atsistojo, apkabino sūnelį ir tarė: „Ne, sūneli, daugiau tu šitaip nebedarysi, ir motina niekad daugiau dėl manęs nebeverks.

385. Mažoji karžygė.

Per Prancūzijos revoliuciją Liono mieste vienas tėvas, vardu Dellegace, buvo suimtas ir gabenamas į Paryžių. Mažoji jo dukrelė jokiu būdu nesutiko atsilikti nuo tėvo. Dienos metu ji bėgo šalia vežimo, kuriame buvo gabenamas jos tėvelis, ir savo malonia šypsena stengėsi jį raminti. Vakare pralenkdavo važiuotuosius ir parūpindavo tėvui nakvynę ir užkandą. Paryžiuje atsisveikino prie kalėjimo vartų su brangiuoju tėveliu ir per tris mėnesius kasdien eidavo į teismą prašyti tėvui pasigailėjimo. Tėvui grėsė mirties bausmė. Pagaliau žiaurieji revoliucinieriai pasigailėjo mažosios mergytės ir paleido iš kalėjimo jos tėvą. Vargšė mergytė buvo tiek išvargusi ir nusilpusi, kad pakeliui į Lioną mirė.

386. Tėvo meilė nugalėjo.

Vienam 15 metų mokiniui pradėjo skaudėti koją. Buvo pašauktas gydytojas, kuris didelei tėvų baimei konstatavo kaulo puvimą. „Čia nėra jokios pagalbos, koją reikia piauti," kalbėjo daktaras. „Ne, ne!" šaukė ligonis. „Aš verčiau mirsiu!" Ištisas savaites jis buvo prašomas pasiduoti operacijai, bet atsakymas buvo toks pat: ne ir ne. Pagaliau tėvas atsiklaupė prie ligonio lovos ir kalbėjo: „Sūnau, prašau tave, jei nenori sutikti dėl savęs, sutik dėl manęs!" Berniukas pažiūrėjo kurčiai valandėlę į tėvą, paskum ištiesė jam ranką ir prabilo: „Taip, tėve, dėl tavęs! O dabar, ponas daktare, daryki su manim, ką nori!"

387. Studentas bučiuoja kaliniui ranką.

1787 m. karalius Juozapas II paliepė kalinius varyti viešų darbų dirbti. Vieną rytą kaliniai valė Vienos gatves. Didelis Juozapo II prietelius baronas Kreslis sėdėjo savo kambaryje prie lango ir pamatė, kaip vienas jaunas studentas priėjęs pabučiavo sustyrusiam kaliniui ranką. Baronas liepė pašaukti tą studentą. Kada studentas atėjo, baronas jį ėmė barti, nes studentui esą negražu taip žemintis. „Bet, pone,

tai yra mano tėvas," per ašaras atsiliepė studentas. Baronas visa tai nupasakojo karaliui. „Tėvas, kurs išauklėjo sūnuje tokią tėvo meilę, negali būti blogas žmogus," tarė karalius ir liepė tuojau paleisti iš kalėjimo to studento tėvą. Be to, studentui paskyrė pašalpą (stipendiją).

388. 100 svarų sterlingų už 1 plauką.

Vienas turtingas anglas 1896 m. aplankė ungarų parodą ir, grįždamas namo, keletą dienų sustojo Vienoje. Eidamas pro kirpyklą, jis pastebėjo, kaip jauna graži mergaitė pasiūlė kirpėjui savo nepaprastai gražius plaukus už 20 guldenų. Kirpėjas tedavė 8 guldenus. Pagaliau susitarė—kirpėjas sutiko užmokėti mergaitei 10 guldenų ir jau ėmė žirkles plaukams nukirpti. „Palauk," sušuko anglas, įeidamas į kirpyklą. Paklausta, dėl ko ji išsižada tokio gražaus mergaičių papuošimo, paraudusi mergaitė atsakė: „Mano tėvas buvo turtingas fabrikantas, bet dėl nelaimingo atsitikimo neteko visų savo turtų. Dabar motina sunkiai serga ir nebėra iš ko ją gydyti." Sujaudintas tokia tėvų meile, geraširdis anglas davė mergaitei 100 sv. sterl. (apie 4500 lit.), o kilniosios mergaitės atsiminimui nusikirpo vieną plauką ir įsidėjo jį į piniginę.

389. 30 guldenų už dantį.

Netoli Vienos miesto gyveno suvargusi šeima, kurią išlaikė jų vienintėlė duktė. Duktė tarnavo buhaltere vienoje popierio krautuvėje. Krautuvei subankrutavus, duktė neteko darbo ir turėjo parduoti savo gražius plaukus, kad už gautus pinigus galėtų ir pati pramisti ir savo tėvus išlaikyti, kol susiras naują tarnystę. Laikas bėgo. Pinigai baigėsi. O tarnystė vis neatsirado. Užgirdo, kad vienas dantystas už sveikus priekinius dantis mokąs po 30 guldenų. Eina vargšė pas tą dantystą. Sužinojęs apie mergaitės vargą, geraširdis dantystas davė jai 100 guldenų ir paliko sveikus jos dantis. Paskum, nuėjęs pas gerosios dukters tėvus, paprašė jos rankos.

390. Nuošimčiai ir kapitalas.

Saksų kunigaikštis Augustinas, apsivilkęs paprastu piliečiu, kartą ėjo Dresdeno miesto gatve ir sustojo prie gatvės darbininkų, kurių vienas buvo ypač linksmas ir visą laiką dainavo. Kunigaikštis to darbininko paklausė, kiek jis per dieną uždirbąs. „Keturis skatikus" (apie 1,20 lt.). Kada kunigaikštis paklausė, kaip su tokiu uždarbiu reikią pragyventi, darbininkas atsakė: „Reikia ne tik pragyventi, bet dar nuošimčiai mokėti ir kapitalas krauti." Kunigaikštis atsiliepė: „Mielas drauge! Tu man pasakei tokią mįslę, kurios aš jokiu būdu neatspėsiu." Buvo poilsio valanda, ir darbininkas paprašė ne-

pažįstamąjį poną užeiti į jo butą, kur jam viskas paaiškėsią. Netrukus jie įėjo į mažą skurdžią lūšnelę, kurioje ant suolelio sėdėjo senelių pora ir šeši vaikučiai linksmai aplink juos bėginėjo. Darbininkas tarė: „Tai mano seni tėveliai, kuriuos aš turiu maitinti. Aš dabar moku jiems nuošimčius už kapitalą, kurį jie išleido mane augindami. O šie šeši vaikučiai yra mano ateities kapitalas, už kurį jie man senatvėje, kai nebegalėsiu darbuotis, turės mokėti nuošimčius — maitinti mane, kaip aš dabar maitinu savo senuosius tėvelius.“ Kunigaikštis tuo reginiu buvo didžiai sujaudintas. Kitą dieną jis tą darbininką apdovanojo 100 talerių.

391. Širdis—ramintoja.

Vienas žmogus turėjo vienintėlį sūnų. Tą sūnų jis neapsakomai mylėjo. Pamiltasis jaunikaitis buvo didelių tėvo turtų paveldėtojas. Vieną dieną tėvą ir sūnų užpuolė žmogžudžiai. Begindamas pamiltąjį sūnų, tėvas žuvo nuo žiaurios žmogžudžio rankos. Nelaimingasis sūnus, netekęs savo brangiojo tėvo, taip susigraužė, jog nutarė geriau mirti, negu be mielojo auklėtojo gyventi. Vaikščiojo visiškai nusiminęs ir verkdamas kartojo: o tėveli, mano brangusis tėveli! Netrukus vienas jo draugų prisiunčia dejuojančiam našlaičiui brangų siuntinį. Jame įdėtas paveikslėlis tos pačios Širdies, kurią jaunikaičio tėvas neapsakomai mylėjo, ją garbino, dėl jos ir mirė. Pamatęs Švenč. Širdį, jaunikaitis neapsakomai susijaudino, pridėjo ją prie savo širdies ir vilgė ją savo karštomis ašaromis. Nuo to laiko našlaitis atsigavo. Jis džiaugėsi ta brangenybe ir ligi mirties buvo uolus Švenč. Širdies garbintojas. Nelaimingųjų Ramintojo Širdis apsaugojo našlaitį nuo savižudystės.

392. Nepaprastas tėvo palikimas.

Vienas tėvas turėjo du sūnu ir dukterį, kuriems padalino visą nemažą turtą. Kartą jis nuėjo pas vyresnįjį sūnų ir buvo jo labai maloniai priimtas. Bet po savaitės sūnus pradėjo tėvu bodėtis. Tai pastebėjęs, tėvas eina pas antrąjį sūnų. Ir čia tas pats įvyko. Pagaliau keliauna senelis pas dukterį. Deja, ir dukteriai senas tėvas greit įkyrėjo. Nuliūdęs tėvas grįžta į savo namus ir liepia padaryti jam didelę dėžę. Į tą dėžę jis pripylė žemių ir akmenų, užrakino ją trimis raktais ir raktus atidavė vaikams, sakydamas: „Mielieji vaikai! Kai aš numirsiu, pasiimkite savo vaikus ir draugus, atsirakinkite šitą dėžę ir, ką joje rasite, lygiomis pasidalykite!“ Tėvui mirus, vaikai skubiai pildė jo įsakymą. Bet koks visų buvo nustebimas, kada atrakintoje dėžėje rado tik žemes ir akmenis ir šitokį laišką: „Kas savo vaikams perdaug duoda, taip

kad paskum pats skursta, negali būti išmintingas žmogus. Tai aš patyriau iš savo vaikų. Tebūnie jums pamoka: duokite savo vaikams tiek, kad jūsų vaikams nereiktų elgetauti! Blogi vaikai panašūs į šunes. Kol šunelis jaunas, jis labai rūpinasi savo motina ir nieko prie jos neprileidžia, nuo viso pikta ją gina. Kai šuo suauga, jis savo motiną užmiršta; jis ir svetimą šunį taip pat myli, kaip ir savo motiną. Jis piaunasi dėl kaulo taip pat su motina, kaip ir su svetimu šunimi. Taip elgiasi ir blogi žmonės. Jie užmiršta tą meilę ir rūpestį, kurių jie yra patyrę iš savo tėvo ir motinos, ir, savo pirmuosius globėjus apleidę, dažnai labiau rūpinasi svetimaisiais, negu savaisiais.“ — „Jei kas nesirūpina savaisiais ir ypač namiškiais, tas išsigynė tikėjimo ir yra piktesnis už netikintį“ (1 Tim. 5,8).

393. „Dirbu lovelį tėvams maitinti.“

Vienas tėvas sulaukė tokio amžiaus, kad vos bepaeidavo su lazda, visas drebėdavo, beveik nieko nebegirdėdavo, dantų neturėdamas, ilgai valgydavo; dažnai valgydamas, nuo rankų drebėjimo, sriubą išliedavo ar bliūdelį paversdavo. Sūnų ir marčią tai labai įerzino, ir jie nuvarė senelį valgyti į užpečkį. Vargšas tėvas jautėsi savo tikrųjų vaikų neapkenčiamas ir dažnai graudžiai apsiašarodavo. Kartą iš susikrimtimo išmetė iš drebančių rankų ir bliūdelį, kurs ant plytų aslos sudužo į šmotelius. Supykusi marti ne tik iškoliojo senelį, bet dar liepė padaryti jam medinį bliūdelį, kad jo nebesudaužytų. Po kiek laiko sūnus su marčia valgė prie stalo ir pamatė savo mažą sūnelį kažką kalant. „Ką tu ten dirbi, Petreli?“ — „Dirbu lovelį, iš kurio, kai suaugsiu, maitinsiu tėvą ir motiną.“ Tai buvo geriausia pamoka tėvo niekintojams. Nuo tos dienos senelis tėvas vėl valgydavo kartu su vaikais prie stalo.

394. Senelis tarp sportininkų.

Spartiečiai labai gerbdavo senuosius. Nei vienas jaunas spartietis nedrįsdavo sėdėti, kada prie jo prieidavo senas žmogus. Kartą per olimpiškuosius žaidimus vienas senelis ilgai vaikščiojo minioje, ieškodamas kur atsisėsti, bet niekas neužleido jam vietos. Pagaliau jis nuėjo į spartiečių kvartalą. Čia jaunuoliai tuojau sustojo ir paprašė senelį sėstis. Senelis tada balsu sušuko: „Visi graikai nusimano apie dorybes, bet tik spartiečiai jas gyvenime rodo.“

395. Kareivis karaliaus soste.

Aleksandras Didysis, žymusis senovės karvedys, labai gerbdavo senus žmones. Viename karo žygyje užėjo žiema ir prisnigo daug sniego. Aleksandras įsakė sukurti ugnį prie jo sosto. Besišildydamas jis pamatė seną kareivį bestirenant nuo

šalčio. Tuojau nužengė nuo sosto ir liepė sėstis į jo vietą tam sušalusiam kareiviui, sakydamas: „Persų karalius žudo visus, kurie drįsta atsisėsti į jo sostą, o mano sostas turi grąžinti merdėjantiems gyvybę.“

396. Apdriskęs turtuolis.

Mykolas Zamora, matydamas, kaip jo draugai Meksikoje praturtėja, metė savo menką šilko audėjo uždarbį ir iš Ispanijos nukelivo į Ameriką. Būdamas darbštus, blaivus ir sąžiningas darbininkas, Zamora greit praturtėjo ir net sukrovė nemažą kapitalą. Išsiilgęs tėvų, nutarė parvažiuoti į Ispaniją. Norėdamas išmėginti savųjų meilę, Zamora grįžo namo apsivilkęs apdriskusio darbininko drabužiais. Visi žiūrėjo į jį su panieka. Bet tėvas džiaugėsi sūnaus pargrįžimu ir suruošė jam pagerbti puotą, pakviesdamas į ją daug giminių ir pažįstamų. Zamora visą laiką stebėjo, kaip giminės buvo nepatenkinti, kad jis grįžo vargšu ir neparvežė jiems dovanų, pinigų. Antrą dieną Zamora pasirodė turtuoliu ir savo gerąjį tėvą apdovanojo visokiomis gėrybėmis. Turtų ištroškusiems giminėms jis nebedavė jokių lauktuvių.

397. Sūnus neklaužada.

Žemai nusilenkė persų karaliui Chosroesui jo įžymusis ir mylimasis ministeris Mitranes ir kalbėjo: „Didysis Karaliau! Tavo priešai nugalėti po tavo kojų guli. Narsūs tavo kariai išplėtė tavo valstybės sienas. Laimingi tavo valdiniai neatsidžiaugia tavo įstatymais. Dabar leisk man keletą metų būti namie ir rūpintis šeimos dalykais.“ Karalius nuliūdo. „Kam tu nori mane apleisti, Mitranes? Aš tave apipyliau malonėmis. Tu man artimiausis ir mylimiausis tarnas... Neapleisk manęs, Mitranes!“ Bet Mitranes vis prašėsi: „O karaliau! Tu žinai, kad aš tik tavo garbei gyvenu. Bet aš turiu sūnų, kuris tik iš manęs gali išmokti tau tarnauti, kaip aš tau tarnavau.“ Iš džiaugsmo nušvitęs karalius jam atsakė: „Mitranes, aš sutinku. Bet tu paimk auklėti ir mano sūnų, kurio jauna siela dar ne labai skiria gera nuo pikta. Rūmų oras netinka tokiai švelniai gėlelei.“ Išvyko Mitranes su abiem berniukais į tolimą provinciją. Po šešerių metų jis vėl atkeliavo į sostinę. Karalius nepaprastai nudžiugo, pamatęs savo sūnų. Tačiau jis greit pastebėjo tarp savo ir ministerio sūnų didelį skirtumą ir išliejo ministeriui savo sielvartą. Mitranes atsakė: „O karaliau! Su tavo sūnumi aš turėjau daugiau darbo ir rūpesčių, nekaip su savuoju. Tik mano sūnus ėmė viską į galvą ir širdį, o tavasis ne. Mano sūnus žinojo, kad jis žmonėms turės dirbti, o tavasis žinojo, kad žmonės jam turės dirbti. Todėl mano žodžiai jame rado nederlingą dirvą.“

398. Sielos Taboras.

Vienas tėvas turėjo sūnų, gerokai patvirkusį vaikiną. Viską darė, kad sūnus pasitaisytų, bet niekas nepadėjo. Sunkiai susirgęs, tėvas pasišaukia tą sūnų ir sako: „Sūnau, aš jau mirsiu. Visą savo turtą palieku tau. Bet su viena sąlyga: turi pasižadėti kas vakaras per keturias savaites vienas išbūti po valandą mano kambaryje.“ Sūnus pasižadėjo, nes jam labai rūpėjo tėvo turtai. Tėvas greit mirė. Neapsakomai ilgu buvo sūnui pirmąjį vakarą, juo labiau, kad draugai jį viliojo ir juokėsi iš tokio tėvo palikimo. Taip slinko diena po dienos. Tos vakarinės valandos darėsi vis įkyresnės. Vieną vakarą pradėjo svarstyti, kam tėvas jį įkinkė į taip sunkią pareigą? Neradęs atsakymo, nuėjo prie tėvo portreto ir, susidomėjęs taip nesenai matytu maloniu veidu, ėmė lyginti prieš veidrodį save su tėvu. Tą vakarą į draugų linksmą kompaniją pasivėlino visą valandą. Kitą vakarą, atsisėdęs prie tėvo stalo, jis rado savo, kai dar mažas vaikas buvo, ir savo motinos, senai mirusios, fotografijas. „O brangioji motinėlė! Kaip maloniai ji sūnelį paguldydavo, prikeldavo, geru būti mokė. O kaip gera tada būdavo!“ Ir pirmą kartą jis nebenuėjo pas draugus. Kai suėjo keturios savaitės, jis nuėjo pas draugus ir, atsisveikindamas su jais, pasakė: „Aš žinau, ko mano tėvas norėjo iš tų atsiskyrimo valandų. Ir aš vykdysiu jo valią. Aš dirbsiu ir gyvensiu, kaip Dievas įsakė“.

399. Nekask kitam duobės — pats įkrisi.

Viena motina visą savo turtą užrašė savo vienintėliam sūnui. Gavęs raštą į savo rankas, sūnus visai nebesirūpino motina. Motinos teisių ginti stojo vienas geraširdis advokatas. Nedorasis sūnus pagrasė jam atkeršyti. Advokatui nesant namie, nedorėlis gavo smauglį, nunešė jį į advokato butą ir norėjo jį ten paleisti iš dėžės. Bet smauglys puolė ant paties nešėjo ir ėmė jį smaugti. Jaunikaitis vos suspėjo nubėgti nuo laiptų ir krito nebegyvas. Tai įvyko Š. Amerikoje, Nebraskos mieste.

400. D'Alembert,

prancūzų bedievis rašytojas, buvo rastinukas, ir jį išauklėjo viena neturtinga moteriškė. Kada D'Alembert savo raštais ir iškalbingumu labai išgarsėjo, vieną dieną pas jį atėjo moteriškė, vardu Teucin, ir jam tarė: „Aš esu tavo motina, o tu — mano sūnus. Eikš į mano glėbį!“ Rašytojas su panieka pažvelgė į atėjusią, paskum pašaukė iš antro kambario savo auklėtoją ir jos akivaizdoje tarė atėjusiai moteriškei: „Ši moteris mane paėmė iš gatvės ir išauklėjo. Taigi ji yra mano motina, o tavęs, ponia, aš nepažįstu“. Ir parodė atėjusiai duris.

401. Vaikas vilkams išmestas.

1908/9 m. žiemą Astrachanės gubernijoje (Rusijoje) vilkai ėmė rodytis tiesiog vilkstinėmis ir užpuldinėdavo net žmones. Iki pat vėlybo pavasario gyventojai bijojo atsitolinti nuo namų. 1909 m. balandžio 12 d. vienas ūkininkas su žmona ir mažu vaiku iškeliavo į netolimą kaimą. Nebetoli to kaimo juos užpuolė vilkai. Neturėdamas ginklo, ūkininkas gynėsi lazda. Nusilpęs išmetė išalkusiems žvėrims savo vaikelį. Bet vilkai nepastebėjo išmesto ryšulėlio, kuriame buvo tas vaikas, ir įnirtę išsitraukė iš vežimo patį negailestingąjį tėvą. Putoti arkliai įlėkė į kaimą. Vežime gulėjo apalpusi motina. Kaimiečiai nuvykę į mišką berado tik ūkininko čebatus ir kaulus.

402. Netikinti motina ir sūnus.

Vairono klebonas (netoli Grenoblio, Prancūzijoje) 1890 m. tarė vienai motinai: „Siuntinėk savo sūnų ir į tikybos pamokas, nes kitaip jis negalės priimti Pirmosios Komunijos“. Ta akiplėšiškai atsakė: „Mano sūnui nereikia nei tikybos pamokų, nei Pirmosios Komunijos. Žiūrėk, kokie ąžuolai miške, bet jie auga be jokios religijos“. Geraširdis klebonas ramiai atsiliepė: „Taip, mano miela, ir teliukai darže nereikalingi jokios religijos“. Po 20 metų sūnus buvo pasmerktas mirti, nes jis pasmaugė savo motiną, nebenorėjusią jam duoti pinigų pragerti.

403. Šventvagiška ranka.

Vienas elgeta paprašė šv. Pauliaus, Nolės vyskupo, išmaldos. Su vyskupu buvęs preletas pastebėjo, kad viena elgetos ranka nudžiuvusi, ir paklausė — dėl kokios priežasties. „Aš esu našlės sūnus“, atsakė su prislėgtu ūpu elgeta. „Iš pat jaunystės aš pradėjau neklausyti savo motinos ir pamažu išaikvojau visus jos turtus. Kai ji atsisakė atiduoti man paskutinį pinigėlį, aš rėžiau jai šita ranka, kuri dabar nudžiuvusi, ir nelaimingoji krito nebegyva. Tas baisus įvykis atsitiko kaip tik Didžiojo Ketvirtadienio naktį, kurią aš buvau prisirengęs priimti šv. Komuniją. Nežiūrėdamas to baisaus įvykio, aš drąsiai prisiartinau prie Dievo Stalo. O stebukle! Lig tik aš šventvagiškai priėmiau šv. Komuniją, mano ranka ėmė su neapsakomomis sopėmis džiūti. Aš nesavu balsu šaukiau. Susibėgo tikintieji. Susigėdinęs ir susigriaužęs greitai išsprukau iš minios. Nuo to laiko aš valkiojuos kaip gyvas lavonas ir griaužiuos dėl tos šventvagybės... Ak, mielai iškentėčiau visas žemiškąsias kančias, kad tik galėčiau išvengti amžinojo pasmerkimo!“ Ligi ašarų sujaudintas šv. vyskupas elgetai tarė: „Neužmiršk, branguti, kad ta Širdis, kurią tu taip įžeidi, yra neapsakomo gerumo. Tik gailėkis, ir gerasis Jėzus tau atleis“.

XXIII. DVI VALDŽIOS.

„Atiduokite kas ciesoriaus ciesoriui, ir kas Dievo Dievui."

Mat. 22,21.

404. Ištikimi Kristaus tarnai.

Karaliaus Konstantino Didžiojo tėvas, Konstancas Chloras, kartą (apie 300 mt.) norėjo išmėginti savo dvaro, Tryro mieste, tarnautojus. Jis pasišaukė dvaro žmones ir įsakė jiems aukoti pagonių dievams. Kas neaukosiąs, tas būsiąs atleistas iš tarnystės, grasino karalius. Dauguma tarnautojų nėjo aukoti dievams. Tik vienas išsižadėjo krikščionystės, nes tarėsi tuo būdu įgysiąs savo pono malonę. Deja, skaudžiai tas vargšelis apsiriko! Konstancas Chloras jam pasakė: „Dabar matau, kad tu esi neištikimas Dievo tarnas. Jeigu jau dangiškasis Viešpats negali tavimi pasitikėti, juo mažiau aš, žemiškasis karalius." Tą tarnautoją karalius tuojau atleido iš tarnystės, o ištikimuosius Kristaus sekėjus pagyrė ir gausiai apdovanojo.

405. „Dievo reikia labiau klausyti, kaip žmonių."

Senuose krikščionių raštuose pasakojama, kad pirmaisiais krikščionybės amžiais vieną Romos kariuomenės legioną, mūsiškai pulką, sudarę vieni krikščionys (per 6000 žmonių). Iškilus karui, ciesorius įsakęs visai kariuomenei, išeinančiai į mūšius, pasimelsti pagonių dievams ir jiems paaukoti savo žygį. Tada krikščionių karių vadas Mauricijus nuėjęs pas ciesorių ir taręs: „Ciesoriau! Mes esame krikščionys ir norime krikščionimis būti. Mielai mes eisime į karą ir ištikimai kausimės, bet dievams nesimelsime." Užgirdęs tai ciesorius, baisiai supyko ir nežmoniškame įnirtime įsakė: „Išsaukti visų karių akivaizdoje kiekvieną dešimtą krikščionį ir ten pat kardu nukirsti!" Taip ciesorius norėjo nugąsdinti kitus krikščionis ir priversti juos nusilenkti stabams. Deja, ciesorius apsiriko. Ištikimieji Kristaus sekėjai nenusigando žiaurios mirties dėl savo dieviškojo Išganytojo. Tada ciesorius vėl įsakė nukirsdinti kiekvieną dešimtą krikščionį karį. Taip lavonas krito ant lavono. Mauricijus ir dar du jo draugu karininku ėjo nuo kario prie kario ir stiprino juos dvasia. „Broliai, laikykitės tvirtai tikėjimo", sakė jie. „Žiūrėkite, mūsų draugai jau pasiekė garbingą vainiką. Argi mes būsime už juos bailesni ir silpnesni? Mes nutarėme savo gyvybę aukoti už ciesorių. Dar labiau mes turime aukotis už Kristaus karalystę..." Visi kariai krikščionys nutarė mirti už tikėjimą ir Kristų. Jie pasiuntė ciesoriui atsakymą, kad jie esą ne tik ciesoriaus, bet

ir Dievo tarnai, todėl jie turi būti ištikimi ne vien ciesoriui, bet ir Dievui. Sekdami savo brolių pėdomis jie daugiau klausysią Dievo, negu žmonių, kurie, kaip šiuo atveju ciesorius, liepią vietoje tikrojo Dievo garbinti stabus ir netikrus dievus. Tai užgirdęs, ciesorius visai įnirto ir liepė iššudyti visą krikščionių legioną.

406. Vysk. Ambraziejus ir ciesorius Teodozijus.

Šv. Ambroziejui Milane esant vyskupu, Rytų šalies ciesorius Teodozijus, neklausydamas jo įspėjimų, sugriovė visą Tesalonikos miestą ir jo gyventojus iššudė už tai, kad kažinkas iš būrio per sumišimus užmušė jo vietininką. Ambraziejus papeikė Teodozijų, ragino daryti atgailą ir atskyrė jį nuo Bažnyčios. Bet Teodozijus nepaklausė ir norėjo įeiti į bažnyčią; tada Ambraziejus atsistojo prieš jį ir, pastoralu (vyskupo lazda) gindamas, tarė: „Argi dar ir dabar nesupranti savo nedorybės baisumo? Vienas tėra visų mūsų Viešpats, Karalius ir pasaulio Kūrėjas! Argi drįsi pakelti savo rankas, krauju suterštas, prie maldos? Kaipgi tu priimsi Viešpaties Kūną tokiomis lūpomis, kurios taip baisų žmogžudystės liepimą ištarė"? Ciesorius atsakė: „Ir Dovydas nusidėjo." Tada Ambraziejus tarė: „Nusidėjai, kaip Dovydas, daryk ir atgailą, kaip Dovydas"! Ciesorius nutilo, nusižemino ir viešai pradėjo daryti atgailą: per aštuonis mėnesius stovinėdavo prie bažnyčios durų, viešai išpažino savo nusidėjimus ir su ašaromis meldė dovanojimo; visi žmonės gailiai verkė. Tada Ambraziejus nuėmė nuo jo bausmę (ekskomuniką) ir suteikė jam išrišimą.

407. Du galiūnu.

Aštuntame šimtmetyje po Kristaus longobardų karalius Liuitprandas užėmė dalį Italijos ir pagrobė keturis Romos valstybei priklausančius miestus. Popiežiumi tada buvo šv. Zakarijas. Nenorėdamas lieti kraujo, jis nekvietė į pagalbą frankų, bet nuvyko pas karalių Liuitprandą ir savo žodžiais jį taip įtikino, jog tasai tuojau atidavė pagruobtuosius miestus ir sugrąžino laisvę visiems belaisviams. Kai šv. Zakarijas iš to žygio grįžo į Romą, visi gyventojai išėjo jo pasitikti su alyvų šakelėmis rankose ir neapsakomai džiaugdamiesi įvedė jį į miestą. Paskum šv. Zakarijas paskyrė iškilmingą procesiją padėkoti V. Dievui, kad pavyko taikos darbas. Po kurio laiko mirė Konstantinopolio ciesorius Leonas. Liuitprandas sumanė tuo pasinaudoti ir pagrobti Ravennos miestą. Jau jis buvo įvykdęs savo norų dalį, kai Ravennos taryba puolėsi prašyti popiežių, kad šis sulaikytų karą. Nors šv. Zakarijas žinojo, kad šis žygis bus daug sunkesnis už pirmąjį, bet

apsiėmė tai padaryti. Nuvykęs pas Liuitprandą, jis išdėstė jam, kaip neteisingas pradėtasai karas, kokių iš jo kyla žmonėms nelaimių, vargų, kokia sunki atsakomybė už tai jo laukia. Ir karalius sutiko paliauti kariavęs, nors pirma jis buvo pasižadėjęs nebeklausyti to garbingo senelio. Dar ir trečią kartą teko šv. Zakarijui apsaugoti savo šalis nuo karo. „Didesnis ir labiau vertas girti dalykas, kad šisai popiežius tris syk sulaikė karą ir įgyvendino taiką, negu kad jis būtų nugalėjęs trisdešimts įvairių karvedžių ar karalių“, yra pasakęs vienas garsus vokiečių rašytojas apie šv. Zakariją.

408. „Spręskite patys.“

Anglų karalius Henrikas II norėjo valdyti ir valstybę ir Bažnyčią. Jo kancleris ir Canterbury arkivyskupas šv. Tomas Becket tam priešinosi, todėl buvo karaliaus nekenčiamas ir persekiojamas. Kada karalius davė kareiviams įsakymą suimti arkivyskupą, jis apsivilko civiliškais rūbais ir išjojo į mišką. Čia netikėtai susitiko kareivius, kurie jį paklausė: „Ar kartais tamsta ne arkivyskupas?“ Šventasis nusišypsojo ir ramiai atsakė: „Spręskite patys, ar tai vyskupo kelionės priemonė.“ Kareiviai nieko nebeatsakę nujojo. Arkivyskupas išbėgo į Prancūziją. Po kelių metų grįžo į Angliją ir netrukus karaliaus tarnai jį nužudė Canterbury šv. Tomo Katedroje. († 1170).

409. Garbinga karių mirtis.

Senais laikais Wallis kantone virė didelė tikybinė kova, kurioje svarbų vaidmenį suvaidino kariuomenė. Buvo pasiryžta krikščionybė išnaikinti kardu. Tam žygiui pasipriešino ištisa kariuomenės brigada, ir viena jos dalis, dviejų karininkų vadovaujama, pabėgo. Jie atvyko į Solury. Vietinės įgulos viršininkas pareikalavo, kad toji kariuomenės dalis išsižadėtų savo tikybos ir priimtų valstybinę. Nepasiekęs tikslo gerumu, panaudojo jėgą, bet perkūnas budelius nutrenkė. Laužą, ant kurio turėjo būti gyvi sudeginti atsisaką tikybą keisti kareiviai, audra išblaškė į visas puses. Pagaliau kareiviams ir jų vadams karininkams Ursui ir Viktorui buvo nukirstos galvos. Katalikų Bažnyčia ir žmonės tuos kareivius gerbia ir juos laiko kankiniais ir šventaisiais.

410. „Didžiausia mano gyvenimo garbė.“

Įsigalėjus Prancūzijoje masonams, katalikus imta visaip persekioti. Tarp kitų žiaurumų buvo įsakyta prašalinti iš visų mokyklų kryžius. Šitam įsakymui pasipriešino Savigny miesto galva (burmistras). Dėl to prezidentas Fallieres jį atstatė nuo vietos. Drąsusis burmistras tada pareiškė: „Mano atstatymas nuo vietos yra didžiausia mano gyvenimo garbė. Atstaty-

mo dekretą aš liepsiu įdėti į gražius romelius ir iš šito garbės diplomo aš mokysiu savo vaikus, kad visada reikia labiau klausyti savo sąžinės, o ne bedievių įgeidžių."

411. „Komedijantas, tragediantas!"

Napoleonas I norėjo žut būt priversti popiežių Pijų VII, kad jis Bažnyčią panaudotų jo pasauliniams tikslams. Nuduodamas gerą valdovą, norintį gyventi santaikoje su Bažnyčia, Napoleonas I sudarė su Šv. Tėvu sutartį (konkordatą) ir 1804 m. pasikvietė Pijų VII į Paryžių į savo vainikavimo iškilmes. Čia Napoleonas ėmė prikalbinėti Pijų VII, kad jis Apaštalų Sostą perkeltų į Paryžių. Popiežius ramiai atsiliepė: „Komedijantas!" Napoleonas nepaprastai užsigavo ir įniršęs tarė: „Na, tai aš Bažnyčią sutrinsiu į šipulius." Šv. Tėvas vėl ramiai atsakė: „Tragediantas!" Vadinasi, žmogus, žaidžiąs savo nelaime. Taip ir įvyko: Bažnyčia ligšiol tebeveda žmones į išganymą, o Napoleono galybė senai žlugo.

412. Kankinio širdis.

1927 mt. Meksikoje bedieviškos valdžios buvo nuteisti mirti du broliu Salvadorai, kurių vienas buvo vienuolikos, o antras dešimties vaikų tėvai. Kareiviai ilgai juos visaip kankino, reikalaudami pasakyti, kur slapstosi jų dvasios tėvai (kunigai). Bet ištikimieji Bažnyčios sūnūs kantriai kentėjo ir nė žodeliu neprasitarė apie klausiamus dalykus. Pagaliau juos nuvedė į aikštę ir įsakė rengtis mirti. Vienas kankinys paprašė žvakės. Ją užsidegęs, jis nunuogino savo krūtinę ir, apšvietęs ją rankoje laikoma žvake, tarė: „Štai širdis, kuri yra pasiryžusi mirti už mylimąjį Dievą!" Po dviejų valandų abu broliai buvo nužudyti.

413. „Būkite drąsūs!..."

Per žiauriuosius katalikų persekiojimus Meksikoje 1927 mt. rugpiūčio 7 d. Calles'o gener. Sanchez'as su 30 kareivių apsupė Leono darbininkų susirinkimą, kuriam vadovavo jaunas darbininkas Florentinas Alvarez'as ir kuriame nebuvo nieko apie politiką kalbama. „Ar tu esi vadas grupės žmonių, kurių šūkis yra: „Viva Christo Rey — Tegyvuoja Kristus Karalius?" — „Taip, aš esu toksai!" drąsiai atsakė jaunasis Kristaus apaštalas. Kareiviai tuojau Alvarezą suėmė ir kartu su dviem jo draugais nusivedė į kareivines. Visi kiti susirinkimo dalyviai (apie 30 žmonių) buvo nuvaryti į miesto kalėjimą. Ištroškę krikščionių kraujo norėjo tuojau sušaudyti Alvarezą, bet niekur nesurado miesto galvos, kurs turėjo pasirašyti mirties sprendimą (dekretą). Po trijų dienų kalinimo ir tyčiojimos, rugp. 10 d. antrą valandą naktį buvo pažadintas Alvarezas.

Gerai numanydamas, ką tai reiškia, jaunasis kankinys tarė draugams: „Mano valanda išmušė. Melskitės už mane ir už mano tėvynę. Žiūrėkite, aš visas drebu. Būkite drąsūs ir pasiruošę aukoti savo gyvybę už Kristų...“ Netrukus nakties tamsoje pasigirdo šūviai, ir, paskutinį kartą sušukęs: „Tegyvuoja Kristus Karalius!“ Alvarezas krito žiaurių jų bedievių auka.

414. Pirma Bažnyčia, paskum valstybė.

Kada Neujorko burmistras Jimmi Walker nuvyko į Romą, Italijos diktatorius Mussolini pasiuntė delegaciją pakviesti jį pas save. Burmistras nėjo, sakydamas: „Aš esu katalikas ir pirma atlieku katalikišką pareigą, o jau paskum pilietišką. Bažnyčią aš vertinu labiau už viską. Kada aš būsiu aplankęs Šv. Tėvą, tada aš nueisiu ir pas Italijos valdžios atstovą.“ — Viename laiške popiežiui Pijui VII Napoleonas rašė: „Jūsų Šventenybė esate aukščiausias Romos valdovas, bet aš esu jos imperatorius. Visi mano priešai turi būti Šventenybės priešai.“ Pijus VII jam atsakė, kad jis yra visų krikščionių tėvas ir negali laikyti save kieno nors priešu.

415. Aleksandras Gurčinas,

didis katalikas ir įžymus karys lietuvis, savo karo gabumais bei laimėjimais Kaukazo ir Turkų karuose gavo rusų generolo laipsnį. Caras Aleksandras III ir jojo sūnus Mikalojus rodė jam nepaprastą pasitikėjimą. Gurčinas buvo uolus katalikas, kasdieną klausė šv. Mišių ir dažnai imdavo šv. Komuniją. 1901 m. paskirtas Vilniaus Karo Apygardos viršininku, niekad nelankydavo nei pravoslavų saboro, nei Vilniaus karininkų ramovės. (Mat pirmasis buvo kadaise šv. Kazimiero bažnyčia, o svarbiausioji karininkų salė seniau buvo šv. Ignaco bažnyčia). Tautinių švenčių dienomis gubernatoriai, generolai ir kiti rusų ponai eidavo melstis į saborą, o pats vyriausias Karo Apygardos šefas su katalikais karininkais rinkdavosi bažnyčioje. Kariuomenė su visais dalių viršininkais turėdavo laukti, kol Gurčinas atvyks iš bažnyčios jų parado priimti. Gener. Gurčinas mirė 1902 m. Lietuvoje.

416. „Tai ne išdaviko širdis!“

1926 metais anglai panaikino keletą įstatymų, varžiusių Anglijos katalikus kelius šimtmečius. Nuo pabaigos 16 š. iki 18 š. uždrausta buvo viešai praktikuoti katalikų apeigas. Neleido katalikiškai šviestis ir laikyti kunigų seminarijų. Katalikai turėjo mokėti dešimtinę protestantų pastoriams, bet nebeturėjo teisės nei valdininkais būti nei rinkti parlamento. Nuo 1702 m. visai buvo uždrausta įžengti kunigams ir už tai buvo skiriamos smarkiausios bausmės. Už jų susekimą ir nurodymą

valdžiai buvo skiriamos premijos: už vyskupą 2400 litų, už kunigą 1000 lt. ir už pasaulininką mokytoją 500 litų. Štai vienas įstatymas iš karaliaus Wilhelmo III laikų: „Kas po 1700 m. kovo mėn. 17 d. duos galimumo (savo pranešimu) suareštuoti katalikų vyskupą, kunigą arba belaikantį Mišias ar beatliekantį kitas kulto pareigas jėzuitą, tas gaus 100 svarų dovanų... Katalikų vyskupas, kunigas, jėzuitas, sugauti laiką mokyklą, auklėją vaikus ir besirūpiną jaunimu, turi būti iki gyvai galvai pasmerkti kalėjiman... Kiekvienas, kuris yra mokęsis pas katalikus arba kurs išpažįsta katalikų tikėjimą, netenka turtų paveldėjimo teisės: tos teisės pereina jo giminėms protestantams... Po 1700 m. balandžio 10 d. nė vienas katalikas neturi teisės įsigyti nuosavybės ir imti pelno iš valdymo žemės.“ Anais katalikų persekiojimo laikais būti kataliku buvo didžiausias valstybinis nusikaltimas. Anglai katalikai buvo laikomi valstybės ir tėvynės išdavikais, ir jie buvo žiauriausiai persekiojami, net kankinami. Turime daug šventųjų kankinių iš Anglijos katalikų persekiojimo laikų. Paprasčiausias kankinimo būdas būdavo toksai. Pirma kankinį pakardavo, pakabindavo, aukštai nuo žemės pakeldami. Paskum, kai jau nelaimingoji auka visai nusilpdavo, staiga nupiaudavo virvę, ir kenčiąs kankinys krisdavo ant kietos žemės ar net akmenų. Aplink tokias aukas susirinkdavo tam tikri budeliai. Nukritus nelaimingajam kankiniui ant žemės, jie šokdavo su savo ilgais peiliais ieškoti jo krūtinėje širdies. Suradę nešdavo sužiaurėjusiai miniai ir, rodydami, šaukdavo: „Štai išdaviko širdis!“ Vienas dvasiškis, patekęs į tokias baisybes, pasistiprinęs Dievuje, tarė sužiaurėjusiems gyvų žmonių mėsinėtojams: „Ne! Ta širdis, kurią jūs laikote rankose, yra ne išdaviko, bet Dievui pašvęsto širdis!“

417. „Jo įpėdinis Mus pakels.“

Kada, Napoleonui įsakius, generolas Miollis įžengė Romon ir panaikino popiežiaus valdžią, Pijus VII tarė pasiuntiniui Alguier, kuris grasė jam kardu: „Jūs galingi... Esame pasiruošę pernešti viską. Pasiruošę net eiti į vienuolynus arba grįžti į katakombas... Tačiau, jei Napoleonas Mus nuvertė, jo įpėdinis Mus pakels...“

418. Šimtmečiu anksčiau.

Dėl savo katalikiško universiteto airiai šimtmečiu anksčiau kovojo, negu mes Lietuvoje. Štai 1845 metais Britų protestantiškoji valdžia, reformuodama Airijos aukštąsias mokslo kolegijas, įsteigė Dubline savo tipo universitetą — „Queen's University.“ Katalikai griežtai tam pasipriešino ir nuo 1854 metų savo lėšomis atidarė savo katalikišką universitetą.

Niekas tuomet iš airių neabejojo, kad reikalingas jame ir medicinos fakultetas. Visi airiai katalikai supranta, kad dori, geri katalikai gydytojai nemažiau kraštui naudingi, kaip geri teologai. Tat tame universitete atidarė medicinos ir kitus fakultetus. Anuomet tam universitetui nemažai buvo daroma kliūčių. Anglai neduodavo jam nei lėšų nei teisių. Tačiau katalikai savo universitetą išlaikė. Nuo 1908 metų anglai nusileido katalikams ir pripažino universitetui teises, davė jam laikyti lėšų. Dabar jis išaugo į garsiausiąją pasauly mokslo katalikiškąją aukštąją mokslo įstaigą. Vadinasi iis Tautiniu Airijos Universitetu: „National University of Ireland.“ Jis veikia ne tik Dubline, bet turi savo skyrius Dalway ir Cork'e.

419. Teisybė ir teisė visada laimi.

Ispanijoje įsigalėjus masonams, katalikai imta visaip persekioti: išvaryta jėzuitus, panaikinta vienuolynų mokyklas, uždrausta dvasininkams mokyti ir t. t. ir t. t.. Į valdovus po revoliucijos pateko žmonės, kuriems atėjo laikas išliet savo neapykantą prieš Bažnyčią. Ypač sauvaliauja provincijų gubernatoriai. Pav., visas Valencijos ir Castellono gubernatorių veikimas yra tik piniginių pabaudų dėjimas kiekvienai gerai progai pasitaikius. Valencijos miesto savivaldybė nutarė iš visų ligoninių pašalinti kryžius. Sesuo gali ligoniui paduoti kryžių tik tada, kada ligonis jo prašo raštu. Yra vietų, kur uždrausta skambinti varpais. Bažnytinis laidojimas kai kuriose vietose yra laikomas vieša demonstracija, kuriai reikia gauti leidimas. Tas leidimas duodamas tik tada, kada miręs bus pareikalavęs bažnytinio laidojimo rašto. Teruelio gubernatorius įspėjo vietos vyskupą, kad jis pristatytų jam savo pamokslus prieš 24 val. Jeigu vyskupas to nepadarytų, jis negalėtų sakyti pamokslo. Castellono provincijoj buvo areštuotos 3 ponios. Už ką? Už kokį didelį nusikaltimą? Ugi ant tų ponių kaklo buvo pastebėtas mažas kryželis. Curolinoj ir Fuengiuloj išleistas įsakymas, kad bus baudžiamos visos ponios, ant kurių kaklo bus pastebėtas kryželis. Valencijos gubernatorius nubaudė dvi moteris po 250 pezetų už tai, kad jos savo privačiuose butuose laikė 9-jų dienų noveną į šv. Antaną. Tokie ir panašūs atsitikimai vyksta kasdien. Bet katalikai nenusimena ir rankų nenuleidžia. Pradžioje jie siuntė vyriausybei protestus, bet kada pastebėjo, jog jie nieko nepadeda, ėmėsi kitokio ir daug sėkmingesnio kovos kelio. Pav., vyriausybė uždraudė bažnytinėms šventėms teikti šventadienišką charakterį. Katalikai protesto ženklan tomis dienomis dar labiau puošia ir iliuminuoja savo namus. Vyriausybė pašalino iš mokyklų ir ligoninių kryžius; protesto ženklan

jaunos ir senesnės moterys, nebijodamos pabaudų, nešioja ant kaklo kryželius, vietoj seniau nešiotų kitokių papuošalų. Kai pašalino iš mokyklų ir ligoninių kryžius, daugely vietų vaikų motinos atėjo į mokyklas ir grąžino kryžius į jų senąsias vietas. Kada Valencijos provincijoj Olivos ligoninėn atėjo valdininkai nukabinėti kryžius, ligoniai tam valdininkų darbui pasipriešino, ir šie turėjo išeiti nieko nepešę. Toledos provincijoj vienoj vietoj burmistras atsisakė duoti leidimą bažnytinei procesijai. „Ką?“ suriko ūkininkas į burmistrą. „Negalės įvykti procesija! Ji turės įvykti, ir tamsta pats joje dalyvausi.“ Taip ir įvyko. Tie keli pavyzdžiai rodo, kad Ispanijos katalikybė yra gyva ir jėginga, kas ne visur pas katalikus pasitaiko. Jeigu jie susipras savo jėgas suburti į vieningą ir stiprią organizaciją, tada laimėjimo vaisiai bus neabejotini.

420. „Vieta, kurioje tu stovi, yra šventa.“

Po Didžiosios Prancūzų Revoliucijos vienas generolas Kalėdų naktį susikvietė pas save visus savo karininkus į puotą. Išmušus dvyliktai nakties, po sočios vakarienės, vienas karininkas pasiūlė nueiti valandėlę praleisti į netoli buvusią Šv. Roko bažnyčią, kur tuo metu buvo laikomos šv. Mišios. Patarimas visiems patiko, nes jau nebežinojo, kaip laiką praleisti. Galime įsivaizduoti, kaip jie klausė šv. Mišių, nuėję ne melstis, bet laiką praleisti! Bet iš kažkur išlenda mažas kareivis ir karininkams pažįstamu balsu ima įsakinėti: „Jei ateinama į bažnyčią, reikia ir elgtis kaip pridera šventoje vietoje. Daugiau atsižvelgimo, mano ponai!“ Tai būta Napoleono I, kurs vaikščiodamas po Paryžių, užsukė ir į šv. Roko bažnyčią ir gavo progos priminti savo kariams visoms katalikų bažnyčioms tinkančius Šv. Rašto žodžius: „Vieta, kurioje tu stovi, yra šventa vieta!“ (Apd. 7,33).

421. Parijai.

Indijoje nuo senai vyrauja paprotis skirti žmones luomais, vadinamomis kastomis. Žemiausias luomas — tai parijai, daugiausia belaisviai iš Aigypto kolonijų. Parijams griežtai draudžiama bendrauti su kitomis kastomis. Jie turi gyventi toli nuo žmonių, kur miškuose; jie negali pasirodyti gatvėje, šventykloje; jie turi savo šulinius. Jei parijas nori ko nusipirkti, padeda pinigus tam tikroje vietoje ir pasislėpęs laukia, kol pirklys, pastebėjęs pinigus, jų vietoje padeda maisto produktų. Artindamies prie trobesių, parijai turi barškalais barškinti, kad gyventojai žinotų ir nuo jų nusisuktų. Su laisvaisiais indiečiai parijai turi kalbėti užrištomis akimis. Pamatęs braminą (indiečių kunigą), parijas turi tuojau bėgti nuo jo...

XXIV. NEŽUDYK!

„Argi gyvybė ne svarbesnė už valgį ir kūnas už drabužį?"

Mat. 6,25.

422. Gyvybė tik iš gyvybės.

Jenos (Vokietijoje) prof. Hėkelio (Haeckel) ir kt. materialistų nuomonę apie savaimingą gyvybės atsiradimą galutinai sugriovė Paryžiaus (Prancūzijoje) prof. Liudvikas Pastėras (Pasteur) († 1895). Jis paėmė paprasto vandens, įpylė jį į stiklinį indą ir, neapsaugojęs jo nuo oro įėjimo, pastatė nuošalioje vietoje. Kitą indą jis pastatė ten su išvirintu vandeniu, apsaugojęs jį nuo oro. Po kiek laiko pirmajame inde atsirado daugybė gyvunėlių, o antrame stovėjo švarus vanduo kaip stovėjęs. Iš čia aišku, kad ore lakioją gyvunėlių pradai, patekę į vandenį, davė pradžią tiems vandenyje atsiradusiems gyvunėliams. Tik iš gyvybės gyvybė.

423. Vergija.

Pagoniai su vergais elgdavosi blogiau kaip su gyvuliais. Vergas su žmona ir vaikais buvo visiška savininko nuosavybė. Vergas buvo be jokių teisių. Ponas galėdavo juos bet kada parduoti kitam arba vietoje nužudyti. Romoje juos mesdavo žvėrims sudraskyti. Romos karo vado Pompėjaus įsakymu Kolosiejuje turėjo vienas kitą nužudyti 42000 žmonių. Ciesorius Trajanas suruošė 123 dienų nelaimingųjų kruvinas vaišes, kurių metu žuvo per 100000 vergų. Kai kurie romėnai taip buvo įpratę žiūrėti į besiliejantį žmonių kraują, kad be tų vaizdų nebegalėdavo nė pavalgyti. Kurį laiką Romoje daugiau nužudydavo žmonių, negu gimdavo vaikų. Kada vergei gimdavo kūdikis, ponas spręsdavo, ar leisti jam augti, ar mesti jį į vandenį. Kas užmušdavo jautį, būdavo baudžiamas net mirtimi, o užmušęs vergą galėdavo net į teismą nestoti. Vergas pono akivaizdoje nedrįsdavo nė žodeliu prasitarti, net sukosėjus ar sučiaudėjus žiauriai bausdavo. Dažnai vergus prirakindavo prie durų, šunų—sargų vietoje. Nebegalinčius dirbti nuvesdavo ant Tiberio upės salų, kur jie turėdavo badu numirti. Žuvis penėdavo vergų mėsa. Cicerono liudijimu, Romoje iš 1200000 gyventojų tik 12000 buvę savininkų, o visi kiti—bedaliai vergai; vadinasi, kiekvienam savininkui teko po 100 vergų (turtingesnieji turėdavo po 10000 ir 20000 vergų). Atenuose iš 400000 gyventojų tebuvo 20000 pilnateisių. — Romos poetas Juvenalis savo VI satyroje (219—228) aprašo tokį žiaurų atsitikimą. Viena Romos didžiūno žmona įsakė nukry-

žiuoti jos nemėgiamą vergą. Tai sužinojęs vyras, nuėjo pas žmoną sužinoti, kuo tas vergas bus nusikaltęs, jei užsitraukė tokią didelę bausmę. Žmona atsiliepė: „Argi vergas yra žmogiška būtybė? Nors jis būtų ir nekalčiausis, aš vis tiek reikalauju jo mirties — mano valia tebus jo mirties priežastimi!“ — „Nėra nei pagonies, nei žydo... vergo ir laisvojo, bet visa ir visuose yra Kristus“ (Kolos. 3,10).

424. Nušokama 25 klm.

Išskaičiuota, kad šokant valsą reikia padaryti liniją iki 1 klm., kadrilių—iki 2 klm., polką—iki 800 metrų. Jei šokėjas tešoks pusę laiko, tai nuo 8 val. vak. iki 4 val. ryto padarys apie 32000 žingsnių arba apie 25 klm. — Pasibaigus pasauliniam karui, Paryžiaus Politeknikume vėl atgijo sena tradicija ruošti metinę šokių šventę. Katalikai studentai pareikalavo, kad pasilinksminime būtų dvejopi šokiai: vieni katalikams, kurių tarpe negalėjo būti griežiami krikščioniškai dorai priešingi šokiai, kiti—vadinamiems laisvamaniams. Vadovybė ne tik patenkino katalikų studentų reikalavimą, bet nutarė visiems uždrausti nedorus šokius.

425. Piktosios dvasios šventė.

Kartą pas šv. Pranciškų Sal. atėjo viena ponia ir tarė: „Tėve, mano vyras nori, kad aš baliuje šokčiau. Ar aš galiu tai daryti?“ — „Leidžiu tamstai eiti į balių, bet tik su šia sąlyga. Per visą baliaus laiką tamsta turi galvoti: Mano elgimąsi stebi V. Dievas, angelai ir šventieji. Aš dabar šoku, bet pragare daug sielų kenčia už nusidėjimus per šokius. Aš šoku, bet mirtis mane visur seka. — Šv. Efremas: „Negalimas dalykas ir šiame gyvenime šokti ir kitame per amžius linksmintis. Negalima būti kartu pagoniu ir krikščioniu, nes niekas negali dviem ponam tarnauti. Kur šokiai, ten piktosios dvasios šventė.“ — Šv. Ambraziejus: „Šokis yra nekaltybės laidotuvės ir drovumo karstas.“

426. Laimingas susitikimas.

Per prūsų—austrų karą 1806 m. vienas prūsų gusaras mūšio lauke užėjo sunkiai sužeistą austrų karininką. Karininkas iš skausmo prašėsi pribaigiamas. Bet gusaras paėmė nelaimingąjį ir nunešė į artimiausį perrišimo punktą. Atsidėkodamas karininkas atidavė gusarui savo auksinį laikrodį. Po karo tasai prūsų gusaras, ieškodamas tarnystės, užėjo į kunigaikščio Esterhazy pilį. Pamatęs nepažįstamąjį, kunigaikštis prisiminė kažkur jį matęs. „Ar tamsta nedalyvavai prūsų—austrų kare?“—„Dalyvavau.“ — „Ar tamsta neišgelbėjai sunkiai sužeisto austrų karininko?“ — „Taip,“ atsakė ateivis ir

parodė išėmęs iš kišenės auksinį laikrodį. Tada kunigaikštis tarė: „Tamsta gausi pas mane tarnystę, nes tamsta esi mane išgelbėjęs nuo mirties.“

427. Ką pasėjai, tą ir piauk!

1848 m. per Prancūzų revoliuciją, kada Paryžiaus gatvėse ėjo kruvini mūšiai, Paryžiaus arkiv. Denis išėjo taikinti įnirtusių partijų. Nuėjęs į Bastilijos aikštę, iškėlė savo vyskupišką kryžių ir, nutilus ginklams, pradėjo ramiai ir įtikinančiai kalbėti. Arkivyskupui kalbant, pasislėpęs už vienų namų niekšas stalius Laforce paleido šūvį, ir nekaltasis Bažnyčios kunigaikštis krito nebegyvas. Žmogžudis buvo šovęs ir į kareivius. Todėl su savo 18 m. sūnumi išbėgo į Ameriką, kur jam pasisekė greit praturtėti. Bet kada jis su savo turtais keliavo iš Kalifornijos į San Franciską, buvo užpultas plėšikų ir vietoje užmuštas. Jo kūnas teko laukiniams žvėrims. Sūnus 1856 m. grįžo į Paryžių ir pranešė apie liūdną savo tėvo likimą. „Tai buvo bausmė už arkivyskupo nužudymą,“ kalbėjo jisai.

428. „Už tat gauni dabar tik pusę.“

Danai, sumušę savo kaimynus švedus, mūšio lauke pastatė sargyboje kareivį. Tasai kažin kur gavo butelį vyno. Jau rengėsi po sunkaus mūšio pasistiprinti, kaip užgirdo vieno sužeisto švedų kareivio maldavimą ir jam duoti kiek atsigerti. Danas prisiartino prie sužeistojo kareivio ir pasilenkė, kad geriau nelaimingąjį pagirdytų. Švedas pakėlė šautuvą ir iššovė į savo geradarį. Laimė, kad nepataikė. Tada danas ima ramiai butelį, vieną pusę vyno išgeria, o kitą atiduoda sužeistajam priešui, sakydamas: „Už tat gauni dabar tik pusę.“ Danų karalius, sužinojęs apie tokį savo kareivio pasielgimą, gausiai jį apdovanojo ir davė garbės ženklą, ant kurio buvo atmuštas pusiau pilnas butelis.

429. Paukštvanagis.

Pal. kun. Don Bosko iš mažens labai norėjo mokytis. Kadangi jis buvo kilęs iš neturtingos šeimynos, tai per vasarą ganydavo, o per žiemą mokydavos. Kartą ganydamas Jonukas įsigeidė išdraskyti šarkų lizdą. Įlipo į medį, susikrovė į kepurę paukščiukus ir leidžiasi žemyn. Kažkaip pasviręs, griebė už šakos, bet pataikė nudžiuvusią ir triokšt su visa šaka nudribo galva žemyn. Valandą be žado išgulėjo, paskum šiaip taip pargrįžo namo, bet tuojau turėjo gulti į lovą ir tris mėnesius iš jos nekėlė. Kitą kartą Jonukas susigavo šnekutį, uždarė jį į narvelį ir išmokė jį visaip švilpauti ir kelis žodžius ištarti. Tas paukštelis pasidarė brangiausias jo turtas,

Kur bebuvęs, žiūrėk—jau ir prie narvelio. Ir dirbdamas, rodės, apie nieką kita ir nemąstydavo. Nelaimei, parbėga vieną dieną iš darbo namo, ogi žiūri — narvelis sulaužytas, šnekutis nebegyvas ir perpus apkramtytas. Jonukas verkė, raudojo per kelias dienas. Niekas negalėjo jo nuraminti. Pagaliau jis pats ėmė mąstyti apie savo elgesį su paukšteliais ir apie savo pastarojo skausmo priežastį. Suprato, kad jo negerai pasielgta, per daug prisirišant prie neprotingų Dievo kūrinėlių. Kaip daug patyręs vyras, pasiryžo daugiau neatiduoti savo širdies pasaulio mažmožiams.

430. Tėvo pavyzdžiu.

Senovės rašytojas Aurelijus pasakoja, kad pas tūlą Makarijų apsinakvojo turtingas nepažįstamas keleivis. Pastebėjęs pas atėjusį žmogų daug pinigų, Makarijus savo 2 vaikų akivaizdoje perpiovė jam gerklę ir pasisavino pinigus. Vaikai buvo maži, ir tėvas manė, kad vaikai dar nieko nesuprato, kas įvyko. Bet po kiek laiko vaikai tarėsi: „Padarykime ir mes taip, kaip tėvelis padarė.“ Jaunysis sūnus atsigulė, nuduodamas keleivį, o vyresnysis sūnus, paėmęs tėvo peilį, perpiovė jam gerklę.

431. Geriausia ir blogiausia porcija.

Vienas Aigypto karalius pasiuntė graikų filosofui Pittakos dievams aukojamą jautį, bet prašė grąžinti jam geriausią ir blogiausią dalį. Pittakos pasiuntė tik jaučio liežuvį, pastebėdamas, kad liežuviu galima padaryti geriausi, bet ir blogiausi dalykai. — Šv. Valrichas vieną vėlų šaltą vakarą užėjo viešbutin sušilti ir pernakvoti. Viešbučio savininkas su keliais svečiais pliauškė negražias kalbas. Šventasis paprašė juos liautis negražiai kalbėjus. Bet į šventojo prašymą buvo atsakyta tik nusišypsojimu. Tada jis pakilo, pasiėmė savo rišulėlį ir išeidamas tarė: „Aš norėjau čia sušilti ir pernakvoti. Bet geriau lauke kęsti didžiausį šaltį, negu čia klausyti begėdiškų kalbų.“

432. Pragaro kalba.

Vienas maldingas prancūzų kunigas užgirdo lauke biauriai besikeikiantį darbininką. Priėjęs prie to darbininko, kunigas klausia: „Ar tamsta iš pragaro?“ Darbininkas nesuprato tokio klausimo ir paprašė kunigą jį paaiškinti. Matai, gerasis prieteliau! Mes kalbame prancūziškai. Kada aš užgirstu ką kalbant vokiškai, tai aš sprendžiu tą žmogų esant iš Vokietijos. Jeigu kas kalba itališkai, ispaniškai ir t. t., tai jis bus italas, ispanas ir t. t. Kas keikiasi, tas turi būti iš pragaro, nes keiksmai yra pragaro kalba.

433. Apalpdavo nuo kalbų.

Šv. Stanislovas Kostka iš pat mažens pasižymėjo angeliška skaistumu; jo veidas tiesiog spindėdavo dangiška gražybe. Jis nepakęsdavo jokių negražių kalbų. Jei kas pradėdavo ką negražaus kalbėti, šventasis berniukas tuojau imdavo nerimauti, parausdavo, nuleisdavo galvą ir akis. Jei ir tada nesiliaudavo šlykščios kalbos, Stanisloviukas pakeldavo galvą ir akis į dangų ir, kiek laiko taip pabuvęs, krisdavo be sąmonės ant žemės. Todėl tėvas atėjusius svečius visados įspėdavo, kad prie šventojo berniuko nieko paleistuvingo neišsitartų. O jei kas ką negražaus prasitardavo, tėvas stengdavosi tokias kalbas nutraukti.

434. Nedėkingasis karalius.

Kartą medžioklėje karalius Bazilius Makedonietis užklupo briedį. Ir tą patį akimirksnį, kada karalius prisitaikęs paleido į jį vilyčią, briedis atsisuko, prišoko prie karaliaus ir, galingais savo ragais pagriebęs jį už diržo, kilstelėjo galvą—karalius atsidūrė ore, ant briedžio ragų. Visi medžiotojai nutirpo iš baimės, pamatę tokiame pavojuje savo valdovą. Bet vienas sumanus karaliaus palydovas čia pat pripuolė prie briedžio ir perrėžė jam gerklę pirma, negu jis spėjo pasileisti į girią su karaliumi ant ragų. Iš visur pasipylė sveikinimai ir linkėjimai drąsiam karaliaus tarnui. Tik išdidusis karalius negalėjo apsikęsti, kad turėjo būti savo valdiniui dėkingas. Karalius apskundė savo išgelbėjoją, buk jis išdrįsęs jį užpulti, kesindamasis nužudyti. Kaip įžeidusiam karaliaus asmenį, tam valdiniui viešai aikštėje nukirto galvą.

435. Šv. Šeimos išgelbėtojas.

Bėgant šventajai šeimynėlei nuo žiauriojo Erodo persekiojimo, ėmė temti. O čia jau netoli ir Erodo šnipai. Todėl būtinai reikėjo susirasti saugią nakvynę. Juozapas netoli rado urvą, kuriame ir pasislėpė šv. Motina su Kūdikėliu. Pats kiek toliau gražioje pievelėje ganė asilą. Netrukus išgirdo ginklų žvangėjimą. Jojo kareiviai. Priėję prie Juozapo paklausė, ar nematęs bėgančių tuo keliu žmonių. Jojant jiems pro urvą, vienas norėjo užeiti patikrinti. Tik kitas sulaikė: „Žiūrėk, štai voro lizdas. Tai pats gali suprasti, kad čia jų nėra; visa anga užraizgyta voratinkliais...“ Ir nujojo kareiviai savo keliu toliau (Legenda).

436. Papūga išgelbėjo.

Vienas žymus valdininkas įskundė ciesoriui Baziliui jo sūnų Leoną, buk tas ruošiąs prieš tėvą maištą. Ciesorius greit tam niekšui įtikėjo ir liepė sūnų uždaryti kalėjime. Nieko ne-

padėjo ir kitų valdininkų prašymai, nei įrodinėjimai, kad princas visai nekaltas. Sūnaus laiškus ciesorius draskydavo neskaitęs. Pagaliau jau niekas nebedrįso karaliui net nelaimingo sūnaus vardo priminti. Kartą ciesorius kėlė didelę puotą. Buvo sukviesti visi žymieji valstybės žmonės. Staiga salėje suskamba ryškus balsas: „Ak, geras, nelaimingas ir visai nekaltas Leonas!“ Salėje baugi tyla. Čia antrą kartą suskamba tie patys žodžiai. Ir trečią kartą — dar gausiau. Tai rėkavo papūga. Anksčiau ji buvo girdėjusi tuos žodžius tariant, ir dabar, juos atsiminusi, ėmė kartoti. Karalius susimąstė. Tada pakilo vienas įžymus valdininkas ir tarė: „Šviesybe! Paukštis mus gėdina: mes jau senai užmiršome vargšą nekaltą princą ir tik vienas paukštis jį atsimena.“ Visi svečiai ėmė ciesorių prašyti. Jis susiprato. Liepė sūnų paleist, ir vėl greit jį pamilo ir gerbė, kaip ir pirma.

437. Gailestingas kareivis.

Makedonijos karaliaus Aleksandro Didžiojo laikais vienam kareiviui buvo pavesta nugabenti ant asilo į karaliaus palapinę daug maišų aukso. Našta buvo tokia sunki, kad vargšas gyvulėlis vos galėjo paeiti. Tai matydamas kareivis, dalį naštos užsidėjo ant savo nugaros. Kada kareivis sustojo prie palapinės, išėjęs karalius jam tarė: „Tu esi pavyzdingas karys. Tie maišai, kuriuos tu, gailėdamas gyvulio, nešei ant savo nugaros, bus tavo.“

438. Šv. Meinrado varnai.

Prieš tūkstantį metų Šveicarijos kalnuose gyveno atsiskyrėlis kun. Meinradas. 26 m. jis pragyveno laimingai, mielai patarnaudamas kiekvienam keleiviui—mielai parodydamas nuklydusiam kelią. Vieną dieną po šv. Mišių jį užpuolė du žmogžudžiai ir vietoje nužudė. Bet žmogžudžius ištiko nesitikėta bausmė. Prie Meinrado lūšnelės nuolat tupėdavo du varnai, kuriuos gerasis vienuolis kasdien maitindavo iš savo menko maisto sandėlio. Paukšteliai pastebėjo, kad du ateiviai nužudė jų maitintoją, ir ėmė baisiai šaukti — karkti, nė valandėlę nepaleisdami iš akių bėgančių žmogžudžių. Tai pastebėjo žmonės ir sučiupo žmogžudžius, kurie buvo atitinkamai nubausti. Dabar ta vieta, kur gyveno šv. Meinradas, gausiai lankoma maldininkų.

439. Šv. Huberto atsivertimas.

Šv. Hubertas, Akvitanijos hercogo sūnus, jaunystėje buvo didelis medžioklių mėgėjas. Bemedžiodamas jis net užmiršdavo ir Dievą. Vieną didelę šventę per pamaldas jis nuėjo medžioti. Miške jam pasirodė briedis, kurio tarpragėje spin-

dėjo kryžius, kaip sako legenda. Kartu jis užgirdo paslaptingą balsą: „Hubertai, ar ilgai dar tu medžiosi ir leisi veltui laiką? Argi tu dar vis nenori žinoti, kad tu esi leistas Dievą pažinti, Jį mylėti ir Jam tarnauti?“ Nuo to regėjimo ir girdėjimo Hubertas visiškai atsimainė. Nuo tos valandos jis nutarė pasitaisyti ir tuojau nukeliavo pas Mastrichto vyskupą šv. Lambertą. Netrukus Hubertas įšvęstė į kunigus, o mirus šv. Lambertui tapo Mastrichto vyskupu. Hubertas mirė 727 mt. šventuoju.

440. Vienuolis ir liūtas.

Pasakojama, kad Palestinos vienuolis šv. Gerasimas vieną dieną vaikščiojo Jordano pakrante ir užgirdo liūtą graudžiai maurojantį. Priėjęs pamatė, kad į liūto koją įlysta didelės rakštіes, taip kad vargšas gyvulys nė paeiti nebegalėjo. Šventasis tuojau ištraukė rakštį, išvalė žaizdą ir aprišė ją švariu skuduru. Liūtas ne tik rodė geradariui dėkingumą, bet ir niekur nuo jo neatsitraukė. Gerasimas ką turėdamas dalindavosi su savo naujuoju bičiuliu. Taip šventasis su liūtu pragyveno penkerius metus. Šventajam mirus, liūtas neatsitraukė nuo jo lūšnos ir graudžiai maurojo, net nieko nebeėsdamas. Pasigailėję kiti vienuoliai nuvedė liūtą prie Gerasimo kapo. Nuėję vienuoliai suklaupė ir valandėlę meldėsi už savo mirusį draugą. Tai pastebėjęs, ir liūtas griuvo ant žemės ir jau nebesikėlė, kol bemaurodamas pastipo.

441. Gyvatė išgelbėjo.

Kipro saloje viena Larnako miesto gyventoja, iš banko gavusi stambią sumą pinigų, nusisamdė automobilį ir važiavo namo. Kelionėje šoferis puolė moteriškę, apsvaigino ją ir, atėmęs pinigus, įmetė ją į griovį. Kad policija negalėtų pažinti, kas ta moteriškė, šoferis nutarė ją visiškai sužaloti. Tam tikslui jis pakėlė gulėjusį prie kelio akmenį, kuriuo ir manė sutriuškinti moteriškei galvą. Bet po akmeniu, į kamuolį susiraičiusi, gulėjo gyvatė, kuri puolė šoferį ir smarkiai įgėlė jam į ranką. Įgeltas gyvatės, šoferis taip suriko, kad užgirdo netoli dirbę ūkininkai. Subėgusieji užgirdo ir dejavimus netoliese nublokštos moteriškės. Ūkininkai suteikė pagalbą moteriškei ir šoferiui. Paskum šoferis buvo suimtas.

442. „Ką tau Dievas bloga padarė?“

Vienas studentas šv. Pranciškaus Saleziečio akivaizdoje išdrįso negražiai kalbėti. Šventasis jį paklausė: „Ką tau Dievas bloga padarė?“ Tie žodžiai taip paveikė studentą, kad tas niekad negražiai nebeišsitardavo.

XXV. ANGELIŠKOJI DORYBĖ.

„Jis mus išrinko... kad būtumėm Jo akivaizdoje šventi ir nesutepti meilėje."

Efez. 1,4.

443. Kas gražiausia pasaulyje.

Vienas mokslininkas tyrinėtojas surado šitokį senų jų persų raštą. Aukščiausias Dievas panorėjęs surasti, kas pasaulyje gražiausia. Pasiųstas to ieškoti angelas mato karo lauke kritusius už tėvynę. Paima nuo vieno kritusio dar tebegaruojančio kraujo ir neša į dangų Dievui. „Taip, tai gražiausia tėvynės meilėje, bet ne visame pasaulyje." Eina angelas per žemę ir mato laidojant didžiausį geradarį, kurio verkia našlaičiai, seneliai, ligoniai, vargšai. Paima jų kelias ašaras ir neša į dangų. „Tai gražiausia labdarybės srityje, bet ne visame pasaulyje", vėl atsako Dievas. Eina vėl angelas į žemę ir ilgai vaikšto siaurais takeliais. Prieina senelį, kurs žiūri į dangų ir gailiai verkia. „Kaip neverksiu, kad mano vaikelis nusidėjo", atsako angelo užkalbintas senelis. „Taip, ašaros dėl nekaltybės praradimo yra gražiausis dalykas pasaulyje", atsako Dievas angelui, nunešusiam į dangų senelio ašaras.

444. Senovės lietuvių dora.

Skaistybė išlaikyti buvo svarbiausias senovės lietuvių doros dėsnis. Visi nusikaltę šioj srityje užsitraukdavo žmonių neapykantą ir bausmę. Vyras, suteršęs mergaitės nekaltybę, verčiamas buvo imti ją už žmoną; jei buvo vedęs — šunimis užpiudomas. Moteris ir vyras, nusikaltę svetimoterybėje, buvo deginami ant laužo, o jų pelenai paleidžiami vėjais; jų giminės ir ainiai negalėdavo būti dvasininkais. Dažnai nusikaltusioms skaistybėje moterims buvo kabinama ant kaklo keturi akmenys, ir taip jos būdavo vedžiojamos po apylinkinius kaimus, kol krivė atleisdavo joms tą bausmę. Ypatingai buvo saugojamos mergaitės, kad neprarastų skaistybės. Jos turėjo nešioti sijoną ar žiurstą, apsiūtą skambučiais, kurie turėjo nuolat joms priminti, kad elgtųsi padoriai. Vaidilutėmis galėjo būti tik tokios mergaitės, kurios išlaiko skaistybę...

445. Skaistybė — stiprybė.

Aleksandras Didysis tuo laiku, kada žygdarbius atliko, buvo skaistybės pavyzdys. Kada jam žygiuojant į Aziją vienas karvedys laiške pabrėžė nepadorius ženklus, supykęs karalius sušuko: „Ar žino kas ką nors paleistuvingo apie

mane, kad drįstama šitaip man rašyti?“ O kada jis stojo prieš daug didesnę persų kariuomenę, žinomą savo nedoru gyvenimu, sušuko į savo kareivius: „Nesibijokite! Nors ten daug priešų, bet nė vieno kareivio.“

446. Vestalės.

Senovės Romoje buvo vadinamieji viae dolorosae — sopulingieji keliai, kuriais vesdavo pasmerktuosius. Baisūs ir liūdni buvo tie keliai! Juose tesigirdėdavo nelaimingųjų dūsavimai ir jų sunkių žingsnių aidas. O jų gale buvo — mirtis. Tą paskutinę valandą pasmerktuosius išgelbėti galėdavo tik vestalė — vaidilutė. Vaidilutei užtekdavo ištarti: „Sustok!“ ir pasmerktasis būdavo išgelbėtas.

447. Nekalta vestalė.

Kartą vieną vestalę apkaltino, buk ji nusidėjusi skaistybei ir užgesinusi šventąją ugnį. Ją pasmerkė užmūryti gyvą žemėje, kad badu numirtų. Kada vestalė atėjo prie duobės, ji ramiai apsidairė, pažiūrėjo į kvailą, kerštu užsidegusią minią, pakėlė akis į dangų ir kuo ramiausiai žengė į duobę. O kada jos šilko rūbai truputį užsikabino, ji atsargiai juos pataisė ir įžengė į tą baisųjį kapą. Jos akyse nesužibo nei ašaros, nei veide nebuvo matyti susikrimtimo, nes ji buvo nekalta.

448. Šv. Kamiliaus pranašystė.

Šv. Kamilius iš Leliis († 1614), labai išgarsėjęs Italijoje ligonių globėjas, kartą plaukė laivu iš Genuos į Neapolį. Girdėdamas šlykščias matrosų kalbas, šventasis tarė: „Ar jūs nebijote Dievo bausmės? Už savo negražias kalbas ir biaurius darbus jūs galite susilaukti, kad Viešpats paskandins jus su visu laivu. Ir susilauksite tos bausmės, jeigu nesiliausite piktžodžiavę.“ Matrosai dar biauriau ėmė elgtis. Tais pačiais metais jų laivas užėjo ant uolos ir sudužęs paskendo su visa įgula. Išliko gyvas tik vienas senas matrosas, kurs nuolat sudrausdavo šlykščiai kalbančius draugus.

449. Skaistusis Aloyzas.

Mažasis Aloyziukas mėgdavo būti tarp kareivių. Kaip paprastai, tarp kareivių jis nugirdo negražių žodžių ir pradėjo juos kartoti. Bet kai Aloyzo prižiūrėtojas dėl to jį įspėjo, Aloyzas niekada nebekartojo negražių išsireiškimų ir visą gyvenimą gailėjosi ir graužėsi dėl pirmųjų nešvariųjų žodžių. Būdamas devintų metų berniukas, Aloyzas nuvažiavo su tėvu į Florenciją. Čia į Aloyzo rankas pateko graži knygutė apie šv. ražančių. Beskaitydamas tą knygą, taip pamilo Dievo Motiną, kad pasižadėjo per visą gyvenimą skaistybėje ir nekalty-

bėje gyventi. Nuo to laiko mažasai šventuolėlis nebepasiduodavo jokiai nešvarumo pagundai. Šv. Aloyzas su didžiausiu atsidėjimu saugojo savo gyvenimo skaistumą. Jis niekada nežiūrėdavo į tokius dalykus, kurie galėtų sukelti nešvarių minčių ir žemų jausmų. Atsikėlęs iš lovos, jis net savo kojas tuojau pridengdavo, kad nepamatytų jų plikų. Kartą Aloyzas turėjo žaisti su dviem kunigaikštytėm; bet jis nuo jų pabėgo. Kitą kartą Atoyzas nuėjo pas seną žmogų, kurs jo akivaizdoje ne visai kukliai prasitarė. Mažasis šventuolėlis iš karto užsidegė šventu pykčiu ir tarė seniui: „Argi tai gražu senam žmogui tokius niekus kalbėti jaunuolio akyse!“ Kai Aloyzas buvo jau ketūriolikos metų jaunikaitis, jį nuvežė pas Ispanijos karalius. Turtingieji karalių rūmai buvo didžiausias pavojus jauno žmogaus skaistumui ir nekaltumui. Bet Aloyzas apleido juos be mažiausios kūno ir siełos dėmės — nuolatiniu susikaupimu, nuolatine malda ir mąstymu apie paskutinius dalykus. Ir per visą gyvenimą Aloyzas buvo didžiausio skaistumo ir grynumo pavyzdys. Mirė 23 m. amžiaus.

450. Rauk pikta, kol neįsišaknijo!

Apie vieną atsiskyrėlį parašyta senuose raštuose, kad jis turėjęs mokinį, kurs norėjęs pasidaryti taip pat doras, šventas, kaip ir jo mokytojas. Tas mokinys buvo dar visai jaunas ir gyvas, jautrus jaunikaitis. Kasdien jį kankindavo biaurios mintys, jo akyse stovėdavo šlykštūs paveikslai, o kūno geiduliai neduodavo jam tiesiog ramumo. Taip pagundų varginamas, mokinys eina pas savo mokytoją ir jam sako: „Gerasis mokytojau! Ką aš turiu daryti, kad galėčiau išlaikyti skaisčią, gryną širdį?“ Senas ir visko prityręs atsiskyrėlis daug nekalbėdamas nusivedė jaunikaitį į mišką, parodė jam keturis medelius ir tarė: „Ar tu matai šituos keturius kiparisus? Na, imk ir išrauk juos!“ Klusnusis mokinys tuojau ėmėsi darbo. Pirmiausia ir visai lengvai išrovė jauniausį medelį. Antrasai, kiek senesnis, medelis buvo jau kur kas sunkiau išrauti. Trečiasai kiparisas buvo jau didokas medis, ir jo šaknys buvo giliai į žemę suleistos. Čia jaunikaitis gerokai pašilo, kol tą medį išrovė. Priėjęs prie ketvirtojo ir paties didžiojo medžio, jaunikaitis beveik nusiminė ir nebesitikėjo jį išrauti. Purtė, tąsė, traukė, laužė, su visu atsidėjimu triusė aplink medį, prakaitas varvėte varvėjo per jo kaktą, burną, bet tvirtas kiparisas nesidavė išraunamas. Pagaliau jaunikaitis metė darbą ir iš uždusimo vos alsuodamas tarė: „Aš daugiau nebegaliu!“ Per tą visą laiką išmintingasis atsiskyrėlis nuošaliai stovėjo ir ramiai žiūrėjo į jaunikaičio triusą. Bet dabar tarė savo mokiniui: „Klausyk, mano sūnau! Taip esti ir su aistromis. Tavo darbas su kiparisais—tai gyvas paveikslas žmogaus kovos su

savo polinkiais, geismais ar aistromis. Kol polinkiai tebėra neišsigalėję žmogaus širdyje, tol galima lengvai išrauti juos iš širdies. Todėl nelauk, kol geismai įsišaknys tavo širdyje, bet tuojau, lig tik juos pajunti, rauk juos iš širdies, stumk nuo savęs piktas mintis, kratykis blogų geismų. Tai tikriausias kelias į sielos skaistumą ir grynumą.“

451. Koks gyvenimas, toks ir mirimas.

Liudvikas XV per visą savo karaliavimą (1715—1774 m.) dažnai lėbaudavo per naktis su blogais vyrais ir ištvirkusiomis moterimis. Nors jis buvo vedęs, tačiau per ištisus 19 metų nepadoriai gyveno su blogo elgesio moterimi Pompadour (Pompadur). Pasenęs karalius susirgo baisia raupsų liga. Jo kūną išbėrė biaurūs šašai. Jo kojos ir rankos nupuvo, visas kūnas pradėjo šmotais krist. Su baisiais kūno skausmais atbudo ir karaliaus sąžinė; jis aiškiai pamatė, kad tai bausmė už Dievo įsakymų sulaužymą, kad tai paleistuvingo gyvenimo vaisius. Taip didžiuose kūno ir sielos skausmuose Liudvikas XV mirė 1774 m. gegužės 10 d.

452. Visų apleistas.

Vienas jaunas žmogus sirgo užkrečiama ir labai sunkia liga, kuri tą žmogų be laiko nuvarė į kapą. Kunigas, nunešęs tam vargšui ligoniui Švenč. Sakramentą, be ko kita, paklausė: „Ar dažnai tamstą aplanko pažįstami ir kaimynai?“ Susigriaudinęs ligonis atsakė: „O, tėve! Kol buvau sveikas, visi mane mylėjo ir lankė, o dabar visi bijo užsikrėsti.“

453. Suardytas gyvenimas.

Vienas žymus jaunas vyras, būdamas jau trisdešimt metų, gavo gerą vietą ir norėjo vesti. Prieš pat vestuves pasirodė baisios ligos ženklai. Iš kur ji galėjo atsirasti, jis nežinojo. Gydytojas irgi neišmanė, kaip, rodos, tokiame vispusiškai sveikame kūne galėjo atsirasti tokia liga. Galop jis jaunikaičiui pasakė, jog tai esą ankstybesnio nedoro darbo vaisiai. Su ašaromis prisipažino nelaimingasis, kad prieš šešiolika metų jis nusidėjo, bet tik tą vieną vienintelį kartą. Tada gydytojas paaiškino, kad ligos bakterija ta proga pateko į kūną ir tik dabar, po šešiolikos metų, pradėjo baisų savo darbą. Vargšas žmogus metė savo vietą, išardė sužieduotuves ir apleido savo tėvynę.

454. Nežaisk su ugnimi.

Tautiškame Berlyno muziejuje kabo įspūdingas paveikslas. Į jį pažiūrėjus, pradeda kilti kažkokios liūdnos mintys. Baisioj bedugnėj šniokščia kalnų upelis. Per pačią gelmę per-

tiestas lieptas, kuris juo tolyn, juo eina siauryn. Per jį joja smarkiu šuoliu raudonveidis, žibančiomis akimis jaunikaitis. Jis nepaiso bedugnės, nežiūri, jog lieptas vis eina siauryn; jo akys nukreiptos tik į vieną vietą: ten aukštai ant uolos moja jam kūniškų smagumų feja. Prie josios pririštas jo žvilgsnys, į ją jis veržiasi visa jaunystės ugnimi. O prie jo dešinės žengia mirtis su smėlio laikrodžiu rankoje. Tuoj išpuls pro siaurą vamzdelį paskutinė smiltelė... Raitelis artinasi prie siauriausios liepto vietos... Jis kris... Žirgas ir jojikas nugramzdės bedugnėn!... Po juo ūžia kalnų upelis, o toliau pragaras veria savo vartus.

455. Ponas ir šlykštus paveikslas.

Mieste knygyno lange buvo įstatytas šlykštus paveikslas. Vienas ponas, kurs pro tą knygyną su savo vaikais dažnai vaikščiodavo, kartą užsukė į knygyną ir paklausė pardavėjo, kiek tas negražusis paveikslas kainuojąs. Pardavėjas nudžiugo. Išgyrė paveikslo padarytoją ir pasakė jo kainą. Nieko daugiau nekalbėdamas, ponas išsiėmė iš kišenės piniginę, užmokėjo knygyninkui už šlykštųjį paveikslą ir ten pat jį į šmočiukus sudraskė. „Dabar nebereikės gėdytis eiti su vaikais pro tamstos knygyną.“ Tai taręs, ponas apsisuko ir išėjo.

456. Netikėtas atsivertimas.

Šv. Pelagija, pirma savo atsivertimo, buvo Antijokijos mieste nekuklių komedijų artistė. Vieną kartą šv. Nonnas, to miesto patrijarkas, sakė didelei miniai žmonių lauke pamokslą. Tuomet pro tą vietą ėjo Pelagija, ištaigingai ir nekukliai apsivilkusi. Šventasis, ją pastebėjęs, mąstė savo širdyje: „Dieve, dėl begalinio savo gailestingumo ir gerumo, pasigailėk tos Tavo sutvertos moteriškės.“ Pelagija kažin ko verčiama sustojo, išklausė pamaldžiai pamokslo ir atsivertė. Paskum išvyko į Jeruzolimą, aprišo savo galvą atgailos skara, Oliveto kalno uoloje atgailojo ir tapo šventa.

457. „Šok nuo arklio!“

Šv. Vladislovas, Ungarų karaliaus Belio sūnus, tėvui mirus, drauge su savo broliu Geiza atsisakė nuo sosto, nes norėjo, kad Ungarų karalium būtų jo broliavaikis Saliamonas. Neilgai trukus hunai užpuolė ungarus. Vladislovas taip narsiai gynė tėvynę, lyg tartum patsai būtų buvęs karalius, ir nugalėjo priešą. Viename mūšyj užmušė keturis hunus, pagaliau penktasis jį patį sunkiai sužeidė. Tuo tarpu Vladislovas pamatė, kad vienas hunas nešasi į nelaisvę krikščionę mergaitę. Kaipo krikščionis kareivis, norėjo apginti ją nuo išniekinimo, bet, būdamas pats sužeistas, negalėjo pasivyti priešo.

Tuokart garsiai sušuko mergaitei: „Šok nuo arklio ir trauk drauge su savim huną!“ Mergaitė šoko nuo arklio ir nusitraukė drauge huną. Vladislovas pribėgęs išlaisvino iš huno glėbio mergaitę, ir taip ji nesutepta buvo grąžinta tėvams.

458. Nuogybių paveikslai.

Kartą vysk. Belarminas lankėsi pas vienus kunigaikščius. Laukiamojoje salėje jis pastebėjo daug nuogybių, piktinančių paveikslų. Nors vyskupas dėl tų paveikslų buvo giliai susijaudinęs, bet kunigaikščiui nieko apie tai neprasitarė. Tik atsisveikindamas tarė: „Aš prašyčiau Jūsų Šviesybę nors mažos aukos tiems vargšams, kurie neturi kuo apsirengti.“ Kada kunigaikštis tam tikslui pažadėjo mielai aukoti, vysk. Belarminas jam parodė nuogybių paveikslus. Kunigaikštis tuojau įsakė tuos paveikslus paslėpti.

459. Angeliškasis daktaras,

šv. Tomas Akvinietis, tryliktus metus eidamas, įstojo į domininkonų vienuolyną. Jo motina, mylėdama jį žemiškąja meile, nusiuntė vyriausius savo sūnus išvesti jį iš vienuolyno. Tomas norėjo išbėgti nuo jų į Romą, bet kelionėje jį sugavo ir atvedė motinai. Toji bandė kalbinti sūnų pamesti vienuolyną. Nepasisekus atkalbinti nuo vienuolyno, liepia uždaryti jį po užraktu ir sergėti. Čia broliai atsiuntė nedorą moteriškę, kad toji atkalbintų jį nuo vienuolyno; bet Tomas, atsidūsėjęs į Saldžiausiąjį Jėzaus vardą, pagriebė nuodėgulį ir su tokiu piktumu šoko prie gundintojos, jog toji turėjo bėgti.

460. Vysk. Narcisas ir Afra.

Krikščionių persekiojimo laikais vyskupas Narcisas su diakonu Augustinu slapstydamiesi nukeliavo pas Vindelikus (Ausburge) ir apsistojo pas vieną moteriškę Afrą, kuri buvo garsi miesto paleistuvė. Afra nudžiugo, susilaukusi tolimų svečių, ir ruošė su draugėmis nepaprastą vakarienę. Susėdus už stalo, vyskupas ėmė melstis. Afra to nebuvo mačiusi ir neapsakomai nustebo. Sužinojusi, jog tai vyskupas, puolė jam po kojų ir, ašarodama, tarė: „Pone! Kaip drįsai užeiti pas mane, kuri esu didžiausia iš visų šito miesto moteriškių paleistuvė. Aš neverta esu nė pasirodyti tavo akivaizdoje!“ Vyskupas jai tarė: „Nurimk, mano vaikeli! Juk paleistuvė nesutepė mūsų brangiausiojo Išganytojo, kai ji savo ašaromis plovė Jo kojas ir šluostė jas savo plaukais. Prašyk Viešpatį, kad Jis dabar nuplautų tavo sielą nuo visų nešvarumų ir kad tavyje sužibėtų dangiškoji šviesa!“ Afra vėl sakė: „Bet kaip aš galiu nusivalyti, kai mano nuodėmės praneša mano galvos plaukų skaičių?“ — „Tikėk, pasikrikštydink, ir būsi

išganyta," atsakė vyskupas. Paskum visos tų namų paleistuvės atvirto, priėmė šventąjį krikštą ir gailiomis ašaromis nusiplovė savo blogo gyvenimo dėmes. Rytojaus dieną atėjo pas Afrą seniūno pasiuntinys ir klausinėjo, kas per vieni yra tie svetimšaliai. Afra taip gerai vyskupą su diakonu paslėpė, jog seniūno pasiuntinys nieko nesužinojo apie atvykusius. Afra tuojau nubėgo pas savo motiną Hiliarą ir prašė priimti pas save vyskupą Narcisą ir diakoną Augustiną. Ir Hiliara įtikėjo Jėzų Kristų.

461. Įėjo sugedusios, išėjo pasitaisiusios.

Šv. Kristoforas su didžiausiu pasisekimu skelbė Sicilijos krašte Kristaus mokslą. Jo klausydavo ištisos žmonių minios, ir daugelis jų priimdavo Kristaus tikėjimą. Sužinojęs apie tai Decijus, liepė suimti Kristoforą, liepė jam liautis skelbus Jėzų Kristų ir garbinti akmeninius dievaičius, stabus. Kristoforas aiškiai įrodė stabų garbinimo neišmintingumą, už ką buvo įmestas į kalėjimą. Decijus nusiuntė pas Kristoforą į kalėjimą dvi gražios išvaizdos ir dailiai pasipuošusias paleistuves, kurios turėjo atitraukti šventą vyrą nuo Kristaus ir prikalbėti, kad jis vėl imtų stabus garbinti. Kristoforas savo šventa išvaizda taip paveikė ištvirkusias mergaites, jog jos tuojau suprato savo klaidą ir prašė Kristoforą padėti pasitaisyti. Kristoforas išmokė jas pagrindinių tikėjimo tiesų ir suteikė joms šventą krikštą. Tokiu būdu mergaitės įėjo į kalėjimą sugedusios, išėjo pasitaisiusios, buvo piktojo vergės, tapo Kristaus tarnaitės.

462. Gyvatė paukštelių viliotoja.

Pietų Afrikos keliautojai pasakoja apie vieną gyvačių rūšį, kuri tik vienu pažvelgimu prisiviliojanti paukštelį. Josios žvilgsnys sužadina paukščio širdyje kažkokį nerimavimą. Paukštis pradeda šokinėti nuo vienos šakelės ant kitos, pradeda lakioti, purtintis. Atsparumo jėgos vis mažėja, ir jis verste verčiamas pažvelgti į gyvatę. Slaptos jėgos traukiamas, jis vis artinasi ir artinasi prie gyvatės, kol ši pašoka ir sugriebia savo auką. — Taip atsitinka ir su tuo, kuris turėjo nelaimę patekti į neskaistybės rankas. — Plutarchas pasakoja apie vieną filosofą, kuris paklausęs bėgantį jaunikaitį: „Nuo ko bėgi?" — „Nuo žmogaus, kuris nori mane įtraukti į pikta!" — „Gėdinkis! Jis turi nuo tavęs bėgti!". — Vienas rymiečių karalius turėjo labai mylimą briedį. Kad niekas gražiam gyvuliui nepadarytų ko blogo, jis liepė pakabinti briedžiui ant kaklo auksinę grandinėlę su parašu: „Neliesk manęs, aš esu karaliaus!" — Kai ateina gundymai, sakyk jiems: „Nelieskite manęs, aš esu Išganytojo!"

XXVI. MANO—TAVO.

„Savo nepaleisk, kito nenorėk."

Priežodis.

463. Raktai nereikalingi.

Kanados krikščionys pasižymi nepaprastu sąžiningumu ir teisingumu. Keliauninkai ir misijonoriai štai ką apie juos pasakoja. Kanados didieji plotai išraizgyti gražiais keliais. Kiekvienoje kryžkelėje stovi kolonialinės krautuvės, kur keliauninkai gali visada pasistiprinti. Kai krautuvninkui tenka išeiti į laukus ar šiaip kur prasišalinti, jis krautuvės duryse palieka raktą, kad kiekvienas keliauninkas reikale galėtų įeiti ir ko reikiant pasiimti. O keliauninkai, pasiėmę krautuvėje reikiamų dalykų, palieka ant bufeto atitinkamą sumą pinigų ir vėl užrakina duris, palikdami jose raktą. Grįžęs krautuvninkas randa už paimtas prekes pinigus...

464. Rykštė padėjo.

Šv. Pranciškus Salezietis dar vaiku būdamas rado kieme darbininko švarką, o prie jo gražų šilkinį kaspiną. Kaspinas taip patiko berniukui, kad jis ėmė jį ir įsidėjo į savo kišenėlę. Grįžęs darbininkas ėmė visur ieškoti savo kaspino. Pagaliau prieita, kad niekas kitas jo paimti negalėjo, kaip mažasis Praniukas. Tėvas pasišaukė jį pas save ir ėmė egzaminuoti. Nebeiškentęs Pranciškus verkdamas puolė po tėvo kojų ir prašė dovanoti. Bet tėvas buvo nepermaldaujamas. Jis gerai žinojo, ką reiškia pirmos vagystės nenubausti. Visų namiškių ir darbininkų akivaizdoje jis paėmė šikšnelę ir lengvai nuplakė savo mylimąjį sūnelį, nors visi prašė vaiko nebebausti. Bausmė buvo taip vaisinga, kad Pranciškus niekad nieko nebeimdavo, nepasiprašęs vyresniųjų.

465. Pelės išdavė.

Vieno malūno 17 mt. tarnautojas pradėjo nusemti iš maišų miltus. Pavogtus miltus jis nešė ant malūno aukšto ir pylė juos į paslėptą maišą. Maišą su miltais aptiko pelės ir keliose vietose jį pragraužė. Kada maišas jau buvo artypilnis, vagyšius naktį nešės jį namo. Kadangi maišas buvo pelių pragraužtas, tai kelyje paliko pribirėjusių miltų žymė. Rytą atsikėlęs malūninkas pastebėjo miltų žymes, nusekė pas vagyšių, kuris tuojau buvo suimtas ir paskum nuteistas kalėti.

466. Laikrodis išdavikas.

Vienas aukštas kariškis turėjo gražų auksinį laikrodį. Tai pamatęs paprastas kareivis įsigeidė tą laikrodį pavogti.

Po kurio laiko kariškis pasijuto nebeturįs savo laikrodžio — žadintojo. Įtarė vieną sargybinį. Bet kad geriau sugautų vagį, liepė šaukti budėjusius tą dieną kareivius iš eilės į savo kambarį ir kiekvieną apklausinėjo, ar nerado kas jo laikrodžio. Pagaliau atėjo ir kaltininkas. Vos karininkas ėmė klausinėti, kareivis ėmė kryžiuotis ir keiktis, kad jis nieko nežinąs ir jokio laikrodžio nematęs. Tuo metu jo kišenėje pasigirdo laikrodžio mušimas ir čia pat išdavė vagį.

467. Nubausta šventvagystė.

Graikų karalius Leonas IV (775 — 780) paėmė iš Konstantinopolio gražiausios bažnyčios auksinį, brangakmeniais papuoštą vainiką, kurį karalius Heraklijus buvo jai dovanojęs, ir tuo šventvagiškai pasisavintu vainiku pats apsivainikavo. Deja, netrukus karalius Leonas susirgo raupsais, kurie neapsakomai išbiaurojo jo veidą; po sunkios ligos greit jis ir mirė.

468. Vietoje pelno — nuostoliai!

1905 m. Prancūzijos masoniškasis ministerių kabinetas (Combes - Delcassé) išleido įstatymą, kuriuo buvo konfiskuoti visi Bažnyčios turtai (bažnyčios, klebonijos, kunigų seminarijos, vienuolynai ir t. t.) ir perimti valdžios žinion. Tautai buvo skelbiama, kad tie konfiskuoti turtai papildysią valstybės iždą vienu milijardu frankų. Deja, 1908 m. paaiškėjo, kad ne tik negauta laukiamo milijardo, bet dar sulaukta 19 milijonų frankų nuostolių, tuos Bažnyčios turtus beperimant valdžios žinion. Ištirti dalykui tuojau buvo sudaryta speciali komisija su pačiu Combes ir jo patarėju Briandu priešakyje. Pasirodo, Bažnyčios turtai daugiausia pateko į privatiškas rankas: juos suglobojo visokie valdininkai — likvidatoriai.

469. Žmogaus ramybė — gryna sąžinė.

Prieš keliolika metų Amerikoje vienas turtingas valdininkas atėjo pas kunigą išpažinties atlikti. Tas žmogus turėjo susikrovęs jau milijonus dolerių. Beveik visus turtus jis buvo įgijęs vagiliavimu iš viešųjų kasų. Nors apie tai niekas nežinojo, bet nusidėjėlis nebeturėjo nė vienos ramios valandėlės. Vagystės nuodėmė deginte degino jo sielą. Pagaliau nutarė išpažinti savo nuodėmę kunigui ir daryti už ją atgailą. „Aš nebeturiu nė vienos ramios valandėlės," tarė jis nuodėmklausiui: „aš noriu nusikratyti tos biaurios nuodėmės ir vėl įgyti sąžinės ramybę." Tada nuodėmklausis pasakė: „Mano sūnau! Eik pirma namo ir gerai apskaičiuok, kokią skriaudą tu esi padaręs. Neužmiršk, kad ir mažiausiu skatikėliu likęs kitam kaltas tu negalėsi susitaikyti su Dievu." Neapsakomai

susikrimtęs parėjo tasai žmogus namo ir pradėjo apskaičiuoti, kiek jis yra nuskriaudęs valstybę. Po kelių dienų, baigęs tą apskaičiavimą, jis nuėjo iš ryto į bažnyčią, išpažino visas savo nuodėmes ir įteikė kunigui pusšešto milijono dolerių (55 mil. litų). „Dvasiškasis tėve," tarė nusidėjėlis; „imk šiuos pinigus ir atiduok valdžiai, nes jie yra mano iš vyriausybės įeigų paimti." Nuodėmklausis paėmė iš penitento (atgailojančio) tą didžią sumą ir grąžino ją į vyriausybės iždą. Buvęs turtuolis valdininkas pasidarė vėl paprastu, neturtingu žmogumi. Pripratus pertekliuose gyventi, iš pradžių jam buvo sunku naujose gyvenimo aplinkybėse. Užtat jis atgavo visų turtų brangiausį— dvasios ramybę, kuri galima tik sąžinės grynume.

470. Net akis išvertė!

1898 mt. vieno Paryžiaus turtuolio žydo prieškambaryje ilgai laukė eilės ir vienuolis Kapucinas. Turtuolis su nepasitenkinimu į vienuolį pažiūrėdavo ir vėl užsidarydavo savo kabinete su interesantais. Atėjus eilei, vienuolis įėjo į turtuolio priimamąjį kabinetą ir jam tarė: „Atnešiau tamstai 40000 frankų, kuriuos grąžina tamstai vienas nuodėmių išpažintojas." Turtuolis net akis išvertė. Bet kol susigriebė ką pasakyti, Kapucinas dingo. — Panašus įvykis buvo Sardinijoje. Ten ilgą laiką pasitaikydavo didelių vagysčių. Pagaliau po kelių metų Italijos laikraštis „Fanfulla" paskelbė, kad kanauninkas X. Sardinijos ūkio bankui įteikęs 20000 frankų, kuriuos grąžinęs vienas nuodėmių išpažintojas.

471. Paaiškėjęs nekaltumas.

Vienas vyras 1911 mt. ilgą laiką nesurado darbo. Neturėdamas iš ko gyventi, kartą užėjęs pas laikrodininką pavogė laikrodį. Atliekant jam velykinę išpažintį, kunigas nedavė išrišimo ir liepė pirma sugrąžinti pavogtą laikrodį. Vyras netrukus atnešė tam pačiam nuodėmklausiui pavogtą laikrodį ir prašė atiduoti jį savininkui. Nuėjęs pas laikrodininką, kunigas rado verkiančią moteriškę. Mat, dingus laikrodžiui, buvo įtartas jos sūnus, tuo metu tarnavęs pas laikrodininką, ir atleistas nuo vietos. Paaiškėjus vaikino nekaltumui, jis buvo vėl priimtas į tarnystę.

472. Potiomkino apgavystė.

Rusijos karalienė Katryna II labai pasitikėjo savo mylimu ministeriu Potiomkinu. 1783 m. ji davė jam 26 milijonus rublių, kad jis sukultūrintų Krimo pusasalį. Potiomkinas pasižadėjo Krimą paversti tiesiog rojumi. Gaudama gražiausius pranešimus apie visokeriopį Krimo kilimą, karalienė 1787 m. panoro pati pamatyti tariamąjį Rusijos rojų. Suži-

nojęs apie tai Potiomkinas, įsakė visose šalikelėse, kur važiuos karalienė, pristatyti iš lentų laikinių gražių namų, į pakeles ūkininkams paliepė suvaryti geriausius gyvulius, į uostus suplaukti kuo daugiausia laivų. Viskas buvo išpildyta, ir Krimas pravažiuojančiai karalienei pasirodė tikrai sukultūrintas.

473. Nepakeliamas maišas.

Vienas šykštuolis neteisėtu būdu atėmė iš našlės žemės sklypą. Nusikeldama savo gryčiutę nuo atimamos žemės, vargšė moteriškė nuėjo pas šykštuolį su maišu ir paprašė leisti jai pasisemti tos žemelės, iš kurios ji ligšiol maitinosi. Šykštuolis velniškai nusišypsojo ir leido našlei prisipilti pilną maišą žemės. Kada maišas buvo pilnas, moteriškė bandė užsikelti jį ant nugaros, bet neįveikė Tada paprašė šykštuolį padėti užsikelti maišą. Bet ir tasai maišo nepajudino iš vietos. „Matai, žmogau," tarė ašarodama nuskriaustoji, „tu dabar nepakeli nedidelio maišo su žeme, o kaip tu po mirties pakelsi visą atimtą sklypą?" Išmintingosios moteriškės žodžiai taip paveikė šykštuolį, kad jis tuojau atsiprašė nuskriaustosios ir grąžino jai žemę.

474. Sąžiningumas už viską brangesnis.

Viena neturtinga Berlyno tarnaitė, ilgai nesurasdama tarnystės, išpardavė visas turėtas brangenybes. Pagaliau nunešė į turgų ir pardavė vienai našlei paskutinį žieminį apsiaustą, kurį jai buvo palikusi mirdama motina. Po kelių dienų ta našlė atėjo pas pardavėją su apsiaustu ir sako: „Nors aš ir labai neturtinga ir turiu tris vaikučius, bet nenoriu būti negarbinga. Štai atiduodu tamstos apsiaustą ir prašau grąžinti mano pinigus." Mergaitė nustebusi atsakė: „Kad aš tuos pinigus jau išleidau pragyvenimui." Tada geroji moteriškė tarė: „Šitame apsiauste yra tamstos motinos įsiūta 100 markių ir laiškutis. Laiškutyje parašyta, kad pinigai būsią jos vaiko juodai dienai." Vargšė tarnaitė nesižinojo kaip džiaugtis.

475. 500 vietoje 5.

Viena neturtinga Romos našlė nebegalėjo užsimokėti 5 cechinų (apie 20 litų) už buto nuomą ir turėjo su savo vaikučiais atsidurti po atviru dangumi. Nusiminusi eina su savo mažąja dukrele pas gerąjį kardinolą Farneze, kurs paskum buvo išrinktas popiežiumi (Povilas III), ir pasisako savo nelaimę. Kardinolas, matydamas, kad moteriškė tikrai dora, pavyzdinga, parašė laiškutį ir liepė nunešti jį kardinolo sekretoriui. Sekretorius perskaitė laiškutį ir tuojau padavė moteriškei 50 cechinų. „Tiek pinigų aš neprašiau. Kardinolas bus greičiausiai apsirikęs," kalbėjo sąžiningoji moteriškė, nenorė-

dama imti duodamų pinigų. Tada sekretorius nuėjo pas kardinolą pasiteirauti apie išmokėtiną sumą. Susižavėjęs moteriškės sąžiningumu, kardinolas tarė sekretoriui: „Aš tikrai apsirikau. Aš vietoje 500 teparašiau 50. Išmokėk tai moteriškei 500 cechinų ir pasakyk, kad liekamieji nuo buto nuomos pinigai priklauso jos dukrelei.“

476. Sudegintas vekselis.

Pasakojama, kad ciesorius Karolis V buvęs skolingas vienam dideliam pirkliui Fuggeriui milžinišką pinigų sumą. Kai ciesorius kartą atvykęs pas pirklį pasikalbėti apie skolos išmokėjimo atidėjimą, Fuggeris ėmęs ir įmetęs vekselį ciesoriaus akivaizdoje į ugnį.

477. Dar geriau uždirbo.

Šv. Paschalis Baylon buvo kilęs iš labai neturtingos šeimos ir iš mažens ganydavo bandą už mažą atlyginimą. Jis pasižymėjo nepaprastu jautrumu svetimo turto saugojime. Su didžiausiu atsidėjimu jis saugodavo ganomas avis, kad jos neįeitų į svetimus laukus. Kartą naktį vis dėlto kelios avys įbėgo į kaimyno vasarojų. Paschalis rytojaus dieną apskaičiavo padarytus nuostolius ir nutarė savininkui atlyginti, kaip tik gaus užtarnautą algą. Ir kai sąžiningasai piemenėlis nuėjo pas kaimyną atsilyginti už padarytus nuostolius, kaimynas pranešė, kad nuganytoje vietoje javai esą daug geresni, negu kituose laukuose, ir todėl nebereikią jokio atlyginimo. Gerasis berniukas vistiek nenusiramino ir piūties metu čia viename, čia kitame kaimyno lauke, pribėgdamas, padėjo jo darbininkams javus valyti.

478. Laikas krauti amžinuosius turtus.

Per didįjį badmetį (1224—25) Tiuringijos kunigaikštienė šv. Elzbieta šelpė per 900 vargšų; visi vadindavo ją „vargšų motina.“ Kunigaikštienės ūkvedys, manydamas, kad badmetis —tai žemiškųjų turtų prisikrovimo laikas, tarė: „Dabar laikas susikrauti didelius turtus.“ Bet šventoji jam atsakė: „Taip, dabar laikas krauti didelius turtus—danguje.“ Tuo ji sugėdino negailestingą šykštuolį ir liepė dalinti vargšams gausias išmaldas.

479. Vietoje auklėtinio — sūnų nunuodijo.

Šv. Germanas gimė 496 metais Prancūzijos mieste Autun. Jo tėvai anksti išmirė. Germaną paėmė jo tetulė, labai godi moteriškė. Jos visas troškimas buvo numarint Germaną, kad pati paveldėtų jo didelius turtus ir pavestų juos savo sūnui. Kartą ji užnuodijo vyno ir davė gerti Germanui. Tuo tarpu, kaip tyčia, tarnaitė sumainė jam skirtą stiklelį su tetos sūnui

skirtu stikleliu, ir, vietoj Germano, gobši moteriškė nunuodijo savo sūnų. Matydamas, kaip pasaulio turtai apakina žmones, Germanas atidavė savo turtus tetulei, o pats įstojo į šv. Simforijono vienuolyną. Savo nepaprastu pamaldumu ir dideliu darbštumu kaip mat atkreipė į save visų akis ir greitai buvo išrinktas vienuolyno vyresniuoju. Už savo malonumą, švelnumą ir sumanumą buvo neapsakomai mylimas visų brolių vienuolių. 555 metais Germaną išrinko Paryžiaus arkivyskupu.

480. Kas gyveno ir kas gyvens?

Kartą vargšas žmogelis užėjo į kunigaikščio rūmus ir paprašė naktigulto. Tai pastebėjęs praeidamas kunigaikštis tarė: „Čia ne viešbutis.“ Tada keleivis paprašė leisti jam paklausti trijų dalykų, ir jis žadėjo eiti kitur ieškoti nakvynės. Kunigaikščiui sutikus išklausyti, keleivis paklausė: „Kas šiuose rūmuose gyveno prieš tamstos užgimimą?“ — „Mano tėvas.“ — „Kas juose gyveno pirm tamstos tėvo?“ — „Mano senelis.“ — „O kas čia gyvens tamstai mirus?“ Kunigaikštis nieko nebeatsakė. Keleivis kalbėjo toliau: „Jeigu tad kiekvienas šiuose rūmuose tik valandėlę gyvena, taigi ar jie nėra viešbutis? Taigi neleiski perdaug pinigų puošti šitiems rūmams, kuriuose tamsta taip ne ilgai gyvensi. Geriau daryki vargšams gera, tada laimėsi dangaus karalystę.“ Kunigaikščiui patiko nepažįstamojo kalba, ir jis keleivį gausiai apdovanojo.

481. Keturi per vieną dieną!

Vienas jaunikaitis, atlikęs karo tarnystę ir dalyvavęs keliuose mūšiuose, linksmas grįžo savo tėviškėlėn, kurią buvo apleidęs dar vaiku tebebūdamas. Ir nuo to laiko jis nebuvo parašęs namiškiams jokios apie save žinelės. Su savimi nešės ir sutaupytų pinigų. Netoli savo tėviškės susitiko jauną mergaitę ir paklausė ją: „Ar tamsta čionykštė?“ — „Gimiau čia, bet dabar dvare tarnauju.“ Tą valandą nepažįstamasis kareivis pačiumpa ją glėbin ir ima bučiuot, ašarodamas: „Mano seselė! Brangioji sesutė!“ Mat mergaitė gimė jau broliui iš namų išėjus. Kartu su namiškiais ji manė brolį senai žuvus, užtat ne kartą graudžias ašaras dėl jo liejo. „Deja“, tarė liūdnai mergaitė, „dabar negaliu tavęs palydėti tėviškėlėn, nes turiu būtinai tuojau grįžti dvaran. Užtat ryt rytą tekina pas jus nubėgsiu.“ Kareivio tėvai laikė viešbutį. Norėdamas pajuokauti, nutarė tik rytojaus dieną, kai ateis seselė, prisipažinti tėvams, kuo esąs. Įėjęs viešbutin, paprašė ko nors užkąsti. Atėjus gi vakarui, prašė nakvynės. Nurodyta jam negyvenamas kambariukas, kurin viešbučio šeimininkas įnešė ir keleivio ryšulėlį. „Žinai, žmonel,“ tarė šeimininkas

savo žmonai: „ryšulėlis gana sunkus; ar tik jame nebus pinigų?“ — „Vertėtų pažiūrėti!“ linksmai pritarė gobši moteriškė. Ir ištikrųjų ryšulėly rado gana daug aukso ir daugiau popierinių pinigų ir banko knygelių. Pinigai apakino gobšus senius, ir jie nutarė pasiimti juos senatvei. Naktį nužudė keleivį, gerai jį paslėpė, o pinigus sau pasiėmė. Dun, dun, dun! kažin kas anksti rytą dunksena viešbučio durysna. Šeimininkai net drebėt pradėjo iš baimės. Bet, pažinę dukters balsą, nusiramino ir atidarė duris. Mergaitė tuojau paklausė: „Kur gi broliukas?“ Tėvai vėl sudrebėjo. Nusigando. Dukteriai nuolat klausinėjant, jie tarė: „Apie ką čia tu, vaikeli, dabar kalbi? Ar kartais nesergi, nekliedi?“ Ir čia viskas paaiškėjo. Gobšumo aptemdintosna tėvų širdysna krito baisios šviesos spindulys. Pamatę savo darbo biaurumą, krito nusiminiman ir kaip mat patys išpildė sau skirtą bausmę. Tėvas, motina nusiskandino, o duktė iš susikrimtimo nustojo proto.

482. Nelygybė.

Vienas turtingas fabrikantas, pasižymėjęs širdies gerumu, kartą po pietų ėjo su savo vaikais į čiuožyklą. Gatvėje jie pamatė berniuką su dideliu krepšiu. Berniukas ėjo gatve ir rinko į krepšį anglio šmotelius. „Vaikeli, ar tau nešalta piršteliams?“ paklausė gerasis fabrikantas. „Bet mano motinai ir broliukams sesutėms namie dar šalčiau,“ atsakė berniukas. Fabrikantas tuojau sužinojo, kur berniukas gyvena, ir nuėjo su vaikais aplankyti jo namiškių. Pamatęs tikrai didelį skurdą, fabrikantas sušelpė neturtingą našlę, o paskum parūpino jos šeimai nuolatinę pašalpą iš Šv. Vincento a Paulo draugijos. „Tėve, šitie žmonės visai mums nelygūs,“ tarė išėję į gatvę fabrikanto vaikai. „Vaikeliai, mes nė kiek už juos negeresni, tik mums geriau sekasi gyventi,“ atsakė tėvas. „Todėl mes turime dėkoti už viską Dievui ir iš Jo meilės padėti vargstantiems žmoneliams.“ — Graikų galvotojas Kleantes, gyvenęs Atėnuose prieš 300 m. pr. Kristų, kartą buvo paklaustas, kas turtingiausias pasaulyje. „Tas turtingiausias pasaulyje, kas mažiausia geidžia“, atsakė Kleantes. — Kada Makedonijos karalius Aleksandras Didysis sužinojo, kad, be jo užkariautų plačiausių žemės plotų, yra dar daugiau kraštų, jis nuliūdo, susigraužė ir pradėjo verkti. Gobšumo pavyzdys!

483. Bramanas ir indas košės.

Viename mieste, sako sena indų pasaka, gyveno bramanas vardu Svabhavakrpana. Jis turėjo prisielgetavęs pilną indą košės, kurį pasikabino ant dramblio ilties, ištiesė ties juo palapinę ir pradėjo svajoti: „Šis indas yra pilnas košės. Kai

ateis bado metai, aš už jį gausiu 100 sidabrinių. Tuomet pirksiu porą ožkų. Bet kadangi ožkos yra gana veislios, tai greit turėsiu jų visą bandą. Jas pardavęs pirksiu karvę, o vėliau— kumelę. Tuo būdu prisiauginsiu daug arklių ir būsių turtingas. Pasistatysiu gražius namus ir galop vesiu turtingą žmoną.“ Indas taip įsisvajojo, jog nė nepajuto, kaip paspyrė indą, ir košė pasiliejo. Visos svajonės dingo, liko tik plika tikrenybė.

484. Žmogaus teisė.

Sykį Aleksandras Makedonietis susitiko Azijos burtininką. Pamatęs Aleksandrą, bežygiuojantį su kariuomene, tas burtininkas nenusilenkė išdidžiam Makedoniečiui, o tik parodė ranka į žemę. „Ką tas reiškia?“ paklausė Aleksandras. „Niekas neturi teisės,“ atsakė burtininkas, „turėti žemės daugiau, kiek žmogui yra reikalinga. Tu skiriesi nuo kitų žmonių tik tuo, kad esi besotis; tu eini per žemes ir vandenis, nešdamas nelaimes, bet ir tu pagaliau numirsi, o tada paimsi tik tiek žemės, kiek jos reikia tavo kapui.“

485. Naujas komunistas.

Komunistų partijos sekretorius, priimdamas naują narį, klausia: „Atvirai ir sąžiningai atsakyk man, ką darytumei, jei, pav., paveldėtumei du milijonu litų?“ — „Atiduočiau juos partijai!“ — „O ką darytumei, jei turėtumei dvejus namus?“ — „Vienus namus atiduočiau partijai!“ — „Irgi gerai! Na, kaip pasielgtumei, jei turėtumei dvejas kelnes?“ — „Hm!... Nežinau...“ — „Ko čia nežinoti? Juk į šį klausimą taip pat lengva atsakyti, kaip ir į pirmuosius du!“ — „Taigi kad ne! Aš neturiu nei dviejų milijonų, nei dvejų namų, o dvejas kelnes aš turiu!“ — Sapienti sat — aišku kaip diena!

486. „Plėšk atgal, kas yra išplėšta.“

Voronežo gubernijoj buvo teisiami trys žemės darbininkai už bolševikiškos nuosavybės negerbimą. Visi pasisakė ėmę slaptai maistą, bet kaltais neprisipažino. Jie tai darę gelbėdami save ir savo šeimas nuo bado mirties. Be to, pasakė vienas, ir Lenino mokslas leidžiąs jiems tai daryti. „Kokiu būdu?!“ sušuko komisaras teisėjas. „Nugi labai paprastai,“ atsakė darbininkas. „Draugas Leninas mokė mus plėšti atgal, kas yra išplėšta. Mūsų žemes ir mūsų darbo vaisius jūs išplėšėte iš mūsų. Dėl to, pagal Lenino mokslo, mes ir galime tai atgal plėšti.“ Vietoj atsakymo, už valandos visi trys buvo viešai sušaudyti.

XXVII. TAIP! — NE!

„Kas sakosi Jį (Kristų) pažįstąs ir nelaiko Jo įsakymų, tas melagis, ir jame nėra tiesos."
1 Jon. 2,4.

487. Užmirštas auksas.

Šv. Jonas Kantietis pėsčias keturius kartus buvo nukeliavęs į Romą pas Šv. Tėvą. Kartą jį užpuolė plėšikai. Viską atėmę, jie dar paklausė: „Ar nieko daugiau nebeturi?" — „Nieko?" atsakė šventasis. Plėšikų paleistas, kiek paėjėjęs šventasis atsiminė, kad jo dar turėta drabužiuose įsiūto aukso. Greit mojuodamas sugrįžo pas plėšikus ir pranešė jiems nuslėptus pinigus. Plėšikai tokiu šventojo elgesiu taip susižavėjo, kad atidavė jam, ką buvo paėmę, ir prižadėjo mesti savo biaurų plėšikavimo amatą. — Šv. Augustinas, būdamas Hiponos vyskupu, ant savo stalo laikydavo tokį užrašą: „Kam mielas kito garbės plėšimas, tam ne vieta prie šito stalo."

488. Apkapotas medis.

Vašingtonas, garbingasis Amerikos prezidentas, dar vaiku būdamas kažkur nučiupo kirvį ir, išėjęs į sodą, apkapojo mylimiausią tėvo vyšnią. Tėvas nežinojo, kas tai padarė, ir buvo labai susijaudinęs. Tuo tarpu atbėga ir jo sūnelis. „Jurgeli, ar ne tu šį medį apkapojai?" Berniukas sumišo, bet greit susigriebė ir tarė: „Tėveli, aš negaliu meluoti; tai aš padariau!" Tėvas taip nudžiugo sūnaus tiesos meile, kad meiliai jį apkabino, pabučiavo ir tarė: „Tavo sąžiningumas ir tiesos meilė man atlygino už visą skriaudą. Ši dorybė brangesnė už tūkstantį vaisingiausių medžių." — Aleksandras Didysis, kada kas ateidavo pas jį kito apskųsti, visada palenkdavo prie skundiko vieną ausį ir sakydavo: „Tau duodu vieną ausį; kitą palieku apskųstajam."

489. Tomai, jautis skrenda!

Šv. Tomas Akvinietis iš mažens buvo labai lengvatikis; jis tikėdavo kiekvienam pasakymui. Dėl to draugai dažnai jį pajuokdavo. Kartą, dar gimnazistu būdamas, Tomas stovėjo prie lango ir žiūrėjo į kiemą, kur kiti vaikai žaidė. Vienas jo draugų suriko: „Tomai, bėk greitai pažiūrėti, kaip jautis skrenda!" Tomas greit pasisuko į išdykėlio pusę ir ėmė dairytis, kur to stebuklo esama. Tuo tarpu pasigirdo smarkus draugų juokas. Tomas ramiai atsigręžė ir rimtai pažvelgė į apgavėją, kurs atsiprašė ir tarė: „Taip, bet kas gi gali tokiems netikėtinumams tikėti!" Tomas palingavo galvą ir tarė: „O aš

visą laiką maniau, kad lengvesnis dalykas yra jaučiui lėkti padange, negu jaunikaičiui meluoti."

490. Atviras prisipažinimas.

Prūsų karalius Fridrikas II vieną dieną lankė Spandau tvirtovės kalėjimą ir klausinėjo kalinius apie kiekvieno nusikaltimą. Visi teisinosi esą nekalti. Tik vienas prisipažino: „Jūsų šviesybe! Sunkiai nusikaltau. Jaučiuos dar per mažai nubaustas." Karalius jam tarė: „Taigi nėra tau ko čia su nekaltais žmonėmis daryti; nešdinkis tuojau laukan!" Tas kalinys buvo tuojau išleistas iš kalėjimo ir paskum pavyzdingai gyveno.

491. Atanazas netoli.

Kartą šv. Atanazas, persekiojamas priešų, nebegalėdamas kitaip iš jų išsisukti, sėdo į laivelį ir leidosi per ežerą į kitą pusę. Besiirdamas pamatė, kad priešai vejasi iš užpakalio. Tada jis greit apsigrįžė ir pradėjo irtis priešais persekiotojus. Susitikę priešai jo nepažino ir paklausė: „Ar toli Atanazas?" Atanazas atsakė: „Netoli, čia pat." Priešai skubiai leidosi vytis Atanazą, o šventasis nuplaukė priešingon pusėn ir išsigelbėjo. — Kristus pasakė: „Būkite tat gudrūs, kaip žalčiai, ir neklastingi, kaip karveliai" (Mat. 10,16). Meluoti niekada neleidžiama. Bet jei mes esame neteisėtai klausiami, mes galime nesakyti tiesos, ypač jei atsakymas sudarytų mums sunkenybių.

492. Šv. Atanazo skundėja.

Aleksandrijos vysk. šv. Atanazas († 371) drąsiai gynė Bažnyčios mokslą apie Kristaus dievystę, kurią neigė klaidatikiai arionai. Arionai visokiais būdais jį persekiojo ir ieškojo progos prikibti, kad galėtų jį pasmerkti ir prašalinti iš Aleksandrijos. Kartą viena ištvirkusi moteriškė arionams pasisiūlė paliudyti prieš šv. Atanazą, kad jis atėjęs pas ją į namus ir paleistuvavęs su ja. Teismas įvyko Tyre 335 m., dalyvaujant 60 arionų vyskupų. Su šv. Atanazu į teismą atėjo ir kun. Timotiejus. Šis priėjo prie moteriškės ir paklausė: „Ar tu tikrai atsimeni, kad aš buvau pas tave nuėjęs ir su tavimi nusidėjau?" — „Taip, tikrai! Aš gerai tave atsimenu." Arionų vyskupai pamatė, kad moteriškė visai nepažįsta šv. Atanazo, ir ją išvarė iš teismo salės.

493. Du draugu po kelerių metų.

Vienas turtingas pirklys savo mažajam sūnui Karoliui į draugus paėmė neturtingą, bet dorą berniuką Antaną. Kartą abiem berniukam bežaidžiant, sviedinis pataikė į langą ir jo

stiklus subirino tiesiai ant tėvo stalo, prie kurio tuo metu tėvas sėdėjo. Piktas tėvas iškišo galvą pro langą ir paklausė: „Kas tai padarė?“ Karolis nusigando, kad negautų nuo tėvo lupimo, ir tuojau sušuko: „Antanas sviedinį įmetė į langą!“ O iš tikrųjų tai buvo Karolio kaltė. „Palauk, tu dabar nepaliksi nenubaustas,“ suriko tėvas ant Antano, kurs tuojau iš kiemo pražuvo ir nebegrįžo. Po daugelio metų Karolis sutiko kartą gatvėje šlubą krepšių pardavinėtoją. Įsikalbėjęs sužinojo, kad tai tas pats jo mažų dienų draugas Antanas. Pabėgęs Antanas patekęs čigonams į rankas, o vėliau buvęs paimtas į kariuomenę ir sunkiai sužeistas. Žinoma, Karolis jį atsiprašė, paėmė pas save, bet sveikatos nebegrąžino.

494. Tiesus vyskupas.

Pas vyskupą Antymų ateina persekiotojai ir klausia, ar jis nežinąs, kur slapstąsis vyskupas Antymus? „O taip,“ atsako vyskupas. „Bet jau vakaras. Pernakvokite, pasilsėkite pas mane. Ryt aš pats jums jį paduosiu.“ Kareiviai linksmi naudojasi vyskupo vaišingumu. Kitą rytą prieina prie jų šypsodamasis vyskupas ir sako: „Tai aš, kurio jūs ieškote.“ Kareiviai susigėsta ir nenori savo vaišintojo gabenti į Romą, į kančių vietą. Jie sakosi pranešią, kad vyskupo neradę. Bet šventasis nesutinka. Jam verčiau tiesa ir mirtis, negu netiesa ir gyvybė. Ir mirė už tiesą.

495. Garbės žodis.

Vienas medžiotojas, skaitome gražioje legendoje, sutikęs viduryje siauro liepto, ties pačia upės giluma, briedį. Prasilenkti jokiu būdu nebuvę galima. Sutarę, kad medžiotojas atsiguls, o briedis jį peržengs. Bet kaip tik briedis per medžiotoją žengęs, šis ėmęs ir peiliu perrėžęs briedžiui pilvą.

496. Pats išsidavė.

Eudoksijus gyveno apie antrąją pusę trečiojo šimtmečio, viešpataujant žiauriam krikščionių persekiotojui ciesoriui Diokleciјonui. Eudoksijus buvo garsus Melitinos pilietis, kurs priėmė krikščionių tikėjimą ir buvo pavadintas Marijonu. Sužinoję pagonys apie tą Eudoksijaus dvasinę permainą, įskundė jį Melitinos seniūnui. Tasai išsiuntė daugybę kareivių ieškoti grafo Eudoksijaus. Eudoksijus persivilko kitais rūbais ir ramiai vaikštinėjo tarp tų pačių jo ieškančių kareivių. Vienas kareivis ir sako Eudoksijui: „Ar nežinai, gerasis žmogau, kur galėtų būti pasislėpęs grafas Eudoksijus?“ — „Eikim pas mane į gryčiutę pasilsėti, o paskui aš jums parodysiu ir grafą Eudoksijų.“ Kareiviai priėmė tariamojo nepažįstamojo žmogaus pasiūlymą. Pradėjus visiems gardžiai valgyti pas Eudoksijų,

kareiviai ėmė klausinėti, kame gi esąs didžiūnas Eudoksijus? Eudoksijus dabar atsistojo ir visų akivaizdoje atsiliepė: „Aš pats esu jūsų ieškomasis Eudoksijus!“ Pagonių kareiviai nustebo ir žadėjo nebeliesti Eudoksijaus. Bet Eudoksijus, atsisveikinęs su savo brangiąja žmona ir vaikeliais, nuėjo drauge su kareiviais pas seniūną ir pats jam prisipažino esąs krikščionis. Seniūnas gerai pažino garsų vyrą ir pradėjo geruoju atkalbinėti jį nuo Kristaus. Bet Eudoksijus nė neklausė pagonių kalbų.

497. Nesantis yra čia.

Paryžiaus poetas Viktoras Hugo († 1885) kiekvieną kartą, pasikvietęs į svečius draugus ir pažįstamus, prie stalo palikdavo vieną tuščią sėdynę su užrašu: „Nesantis yra čia.“ Svečiai ilgai nedasiprotėjo, ką tas užrašas reiškia. Dauguma galvojo, kad tai tik poeto prietaringumas. Bet vėliau paaiškėjo: Viktoras Hugo tuo užrašu norėdavo svečiams priminti, kad susirinkus negalima kitų apkalbėti. Jie turėdavo taip elgtis, tarytum su jais būtų ir nesą asmenys.

498. Plunksnos vėje.

Kartą pas šv. Pilypą Neri atėjo viena romietė, labai palinkusi į apkalbą, ir prašė patarimo, kaip tos ydos nusikratyti. Šventasis tarė: „Eik į turgų, nusipirk papiautą, bet dar nenupeštą gaidį ir, eidama per miestą, pešk iš jo plunksną po plunksnos ir leisk į orą.“ Kada tai padarysi, sugrįžk pas mane ir pranešk, ką būsi padariusi.“ Moteriškė išpildė šv. Pilypo įsakymą. Kada ji sugrįžo, šventasis pagyręs ją už paklusnumą ir tarė: „Dabar eik atgal į miestą ir surink išbarstytas plunksnas.“ — „Tėve, tai nebegalima padaryti, nes vėjas plunksnas išnešiojo visais pakraščiais.“ — „Taigi, taigi! Taip nesurenkamai išsisklaido ir apkalbos žodžiai.“ Tas pasikalbėjimas taip paveikė moteriškę, kad ji pasidarė pavyzdinga savo liežuvio valdytoja.

499. Klebonas ir parapijiečiai.

Pas vieną kleboną atėjo parapijiečiai atsiprašyti už apkalbėjimą. Klebonas jiems taręs: „Ar galima surinkti maišas plunksnų, paleistų į vėją nuo bažnyčios stogo? O vis dėlto lengviau surinkti tas plunksnas, negu atšaukti jūsų paskleistas parapijose apkalbas.“ Parapijiečiai rimtai pagalvoję apie savo negražų elgesį ir nutarę niekada apie savo dvasios vadus niekų nekalbėti. — „Sakau gi jums, žmonės teismo dieną duos ataskaitą iš kiekvieno nenaudingo žodžio, kurį jie kalba; nes dėl savo žodžių būsi išteisintas ir dėl savo žodžių būsi pasmerktas“ (Mat. 12, 36—37).

500. Išganinga pastaba.

Kada šv. Hofbaueris mokėsi Vienos universitete, juozefinistiškos valdžios paskirti teologijos profesoriai bemaž visi buvo ateistiškų pažiūrų (Austrijos karalius Juozapas II norėjo išauklėti aklai sau paklusnių kunigų). Per paskaitas jie mėgdavo niekinti tikintiesiems studentams brangius dalykus. Niekas nedrįsdavo jiems pasakyti į akis tiesos žodį. Kurį laiką tylėjo ir Hofbaueris. Kartą neiškentęs sušuko: „Pone profesoriau, tai, ką tamsta pasakei, yra nekatalikiška.“ Tai pasakęs jis išėjo iš salės. Vėliau, po keliolikos metų, jis netikėtai susitiko su tuo pačiu profesoriumi. Pastarasis užsiminė apie tą įvykį ir tarė: „Tamstos pastaba tada man padarė gėdą, tačiau buvo labai išganinga, ir dabar už tai aš tamstai nuoširdžiai dėkoju.“

501. Palaužtas išdidumas.

Kai Pilsudskio pulkai, besivydami bolševikus, prisiartino prie Kievo, Pilsudskis svajojo siekti Juodųjų jūrų. Kartą naktį, kada štabas rengė vyriausį puolimą, nors kariuomenė ir buvo pakrikus, Pilsudskis drauge su juo esantiems karininkams įsakė: „Trys valandos darbo, ir mes žygiuosime pro Kievą tolyn...“ Poručikas Chmelnevskis paabejojo: „Aš abejoju. Man rodos, kad teks trauktis. Napoleono klaidą darom, pone vade!“ Visi užčiaupė žadą. Pilsudskis padėjo ranką ant kardo rankenos, sutraukė antakius ir piktai įsakė atvesti du puskarininkius. „Nuveskite poną poručiką į Varšuvos citadelę. Jam su mumis baisu.“ Chmelnevskis iškalėjo pusantrų metų. Kai Pilsudskis ties Kievu pralaimėjo ir vos vos Varšuvą nuo bolševikų apgynė, prisiminė Chmelnevskį ir įsakė jį atvesti pas save. „Tu sakei tiesą,“ pareiškė Pilsudskis, „tačiau vis dėlto karys iš tavęs blogas. Stok į kunigų seminariją.“

502. Į kalkių pečių.

Ispanijos karalienė Elzbieta († 1336) pasižymėjo neparastu dosnumu vargšams. Dovanoms dalyti ji laikė atskirą jaunikaitį, kurio labai nekentė vienas karaliaus tarnas. Kartą karaliui grįžus iš medžioklės, tasai nedorėlis tarnas įskundė jaunikaitį medžioklės metu nusidėjus su karaliene. Supykęs karalius pasišaukė kalkių pečiaus prižiūrėtoją ir tarė jam: „Rytą aš pasiųsiu vieną žmogų paklausti, ar išpildytas mano įsakymas. Kaip tik jis tai paklaus, tuojau įmeskite jį į pečių.“ Kitą rytą karalius pasišaukė karalienės dovanų dalytoją ir liepė išpildyti tą įsakymą. Maldingasai jaunikaitis eidamas užsukė į bažnyčią, kur buvo laikomos šv. Mišios, ir valandėlę užtruko. Jo priešas irgi nuėjo prie kalkių pečiaus, pasižiūrėti, kaip žus jo priešas. Bet kaip tik jis paklausė, ar jau įvykdy-

tas karaliaus įsakymas, buvo tuojau suimtas ir, neatsižvelgiant į didžiausį priešinimąsi, buvo įmestas į pečių. Netrukus atėjo ir karalienės dovanų dalytojas. Kada jis paklausė, ar jau išpildytas karaliaus įsakymas, darbininkai tai patvirtino ir laukė užmokesnio. Kada karalius pamatė gyvą ir sveiką jaunikaitį ir sužinojo, kaip tai visa atsitiko, tuojau suprato skundiko klastą ir dėkojo Dievui, kad išliko gyvas nekaltasis jaunikaitis.

503. „Tikslas pateisina priemones."

Katalikų Bažnyčios priešai prikiša, kad jėzuitai moką, buk tikslas pateisinąs priemones. Jau 1852 m. žymus pamokslininkas T. Roh, S. J. įdėjo į Heidelbergo universitetą 1000 guldenų, kuriuos universitetas turėjo išmokėti tam, kas įrodys, kad jėzuitai taip moko. Deja, niekas negalėjo to įrodyti. 1904 m. kun. Dasbochas paskyrė 2000 guldenų tam pačiam tikslui. Šios sumos panorėjo grapas Hoensbroechas, kurs iš jėzuitų perėjo į protestantizmą. Jis ir šiaip prieštikybinių raštų jau buvo prirašęs. Dabar Hoensbroechas pririnko iš jėzuitų raštų visokių ištraukų be jokio sąryšio su tekstais ir jau tarėsi laimėsiąs 2000 guldenų. Kada jo argumentai buvo atmesti, jis pasidavė į žemesnįjį Triero, paskum į aukštesnįjį Koelno ir pagaliau net į vyriausiąjį Vokietijos teismą, bet niekur nelaimėjo. Ne jėzuitai taip moko, bet bedieviai, pav., filosofas Volteras 1736 mt. rašė draugui Thierot'ui: „Melas yra nusikaltimas tik tada, kada iš jo eina bloga; kada jis daro gera, jis yra didelė dorybė."

504. Pavojingiausias žvėris.

Aleksandro Didžiojo bendralaikis Austobulas parašė knygą apie karaliaus žygius ir toje knygoje be saiko jį išgyrė. Kartą karalius su tuo rašytoju plaukė upe. Rašytojas ėmė skaityti karaliui iš savo knygos tas vietas, kur labiausiai karalius išgarbinamas. Matydamas tokį pataikavimą, Aleksandras Didysis nebeiškentė, pagriebė knygą iš Austobulo rankų ir įmetė ją vandenin, sakydamas: „Iš tikrųjų aš turėjau su tavimi taip pasielgti, nes tu tikrai vertas šio šlapio karsto." — Filosofas Bias, paklaustas, koks žvėris pavojingiausias atsakė: „Iš laukinių žvėrių pavojingiausias tiranas, o iš prijaukintų — pataikūnas."

505. Klastingas laiškas.

Apie Aleksandrą Didįjį pasakojama, kad jis viename žygyje gerokai sukaitęs išsimaudė labai šaltame Kalykadno upelyje, nuo ko sunkiai susirgo. Negelbstint kitiems vaistams, jo gydytojas Pilypas ryžosi pagaminti gėralo, kuris turėjo būti galutinoji priemonė. Tuo metu Aleksandras gavo laišką, ku-

riame jam buvo pranešama, kad Pilypas gaminąs jam nuodų. Vos baigus skaityti laišką, įėjo pas jį Pilypas ir ramiai be mažiausio svyravimo padavė jam naujuosius vaistus. Tai Aleksandrą įtikino, kad Pilypas negali būti jo žudytojas. Viena ranka jis paėmė indą su gėralu, o antra ranka padavė Pilypui tik ką gautąjį laišką. Tam beskaitant laišką, jis išgėrė vaistus. Ir neapsiriko. Gėralas nebuvo nuodai. Jis netrukus grąžino karaliui sveikatą.

506. Netikri žemčiūgai.

Persų karalius Kozroes buvo apsuptas pataikūnų, ir niekas nedrįsdavo pasakyti jam tiesos į akis. Karalius pasiryžo surasti tiesų žmogų. Užgirdęs, kad senelis Elaim rašąs knygą, kurioje visus pavadinąs tikraisiais vardais, pasišaukė tą senelį ir akivaizdoje 9 savo ištikimiausių tarnų tarė: „Pasisakykit, ką jūs manote apie mano galią ir garbę. Kas tiesą pasakys, tas gaus vieną iš šitų žemčiūginių žiedų.“ Karalius parodė ant kiekvieno savo rankos piršto po gražų žiedą. Tarnai pradėjo jį girti ir vadino didžiausiu herojumi. Elaimas tylėjo. Karaliaus paklaustas, ko tyli, atsakė: „Karaliau! Pataikavimas nuperkamas, bet tiesa ne.“ — „Tai ką tu manai apie mane?“ — „Aš taip manau: Tu esi mano viešpats ir karalius, bet toks pat žmogus, kaip ir visi, tik Dievo leistas rūpintis savo valdinių gerove.“ Karaliui patiko Elaimo kalba, davė ir jam žiedą ir paprašė būti jo nuolatiniu draugu. Kitą dieną jis paklausė savo dvaro žmonių, kaip jiems patikę žemčiūginiai žiedai. Tie atsakė: „Tiesa, žiedai mums labai patinka, bet jie netikri.“ Karalius atsiliepė: „Taip, ir aš tai žinojau. Jūs mane, pataikaudami, ne tikrai garbindavote, tai ir aš tuo pačiu jums atsilyginau.“

507. Suskaityk iki 20!

Cezaris, norėdamas atprasti nuo neapsvarstytos kalbos, pirma suskaitydavo ligi 20, o tik tada duodavo atsakymą. — Garsus anglų dailininkas Martinas nuėjo pas duonkepį su paskutiniu šilingu duonos nusipirkti. Duonkepis atėmė jam duoną, pinigą, tardamas, kad šilingas esąs negeras. Martinas sugrįžo namo ir, radęs sudžiūvusią plutą, pamirkė ją vandenyje ir, pasistiprinęs, nuėjo į darbą su tuo tvirtumu, kurs nepažįsta nepasisekimo. — Aristotelis taip nusako tikrąjį džentelmeną prieš du tūkstančiu metų: „Kilnaus proto žmogus vienodas bus laimėje ir nelaimėje. Jis niekuomet nepasikarščiuos, bet ir neleis nusižeminti. Nesipuikins, turėdamas pasisekimą, bet nesijaus prislėgtas nepasisekime. Neieškos, bet ir nevengs pavojaus, nekalbės nei apie kitus nei apie save. Nesistengs, kad jį kas girtų, ir nenorės, kad peiktų kitus.“

XXVIII. UŽ ROJAUS VARTŲ.

„Teisybė kelia tautą, nuodėmė gi daro tautas nelaimingas."

Patarl. 14,34.

508. „Eik jau Ieva iš rojaus..."

Vienas neturtingas senelis nuėjo pas turtuolį malkų kapoti. Privargęs, pats vienas kalba: „Ot negeri buvo pirmieji tėvai! Dabar dėl jų nuodėmės turime taip sunkiai prakaituoti. Aš su savo žmonele niekad nebūtumėm to padarę." Tą senelio kalbą girdėjo ponas ir nutarė jį išmėginti. Vieną dieną pasišaukia ponas senelį ir sako: „Nuo šios dienos tu nebevargsi ir galėsi su žmonele ramiai ir laimingai gyventi štai šiame namelyje." Ir parodė jam gražų namelį, pilną visokių gėrybių. Viename prieššventyje ponas liepė pridėti senelių kambaryje visokių gardumynų ir leido jiems viską valgyti, tik įsakė neliesti vieno apvožto puodo. Kur tau seneliai iškentės! Vos ponas paėjėjo į sodo gilumą, seneliai pakėlė puodą, o iš po jo purpt ir išskrido paukštytė. Tuo ir baigėsi senelių rojaus gyvenimas.

509. Sauliaus nubaudimas.

Kartą filistinai išėjo į kovą su izraelitais. Izraelitų karalius Saulius nežinojo, ar jis gali išdrįsti pulti, ar ne. Prieš pat sprendžiamą ją valandą Samuelis Dievo vardu jam pasakė, kad jis turįs laukti jo septynias dienas, tada jis vėl ateisiąs pas jį ir duosiąs reikalingų nurodymų. Tuo tarpu izraelitų būklė darėsi vis pavojingesnė. Sauliaus patarėjai ragino jį pulti, bet kad jis delsė, daugelis nuo jo pabėgo. Pagaliau, nebeiškentęs, Saulius liepė atvesti aukojamuosius gyvulius ir pats padarė auką, nors pranašas tą teisę buvo aiškiai sau pasilikęs. Kai tik auka buvo atlikta, septintos dienos pavakare atėjo Samuelis. Saulius išėjo jo pasitikti ir teisinosi, kad jis nebeiškentęs lig paskutinės valandos. Pranašas jam tarė: „Tu pasielgei neišmintingai ir neišlaikei Viešpaties įsakymų. Jeigu tu nebūtum to padaręs, Viešpats visam laikui būtų leidęs tau karaliauti Izraeliuje. Bet dabar tavo karaliavimas ilgiau neišsilaikys. Viešpats surado sau vyrą pagal savo širdies" (1 kar. 13).

510. Užgesęs anglis.

Liaudies mokytojas Sofronijus labai drausdavo savo vaikams draugauti su blogo elgimosi asmenimis. „Betgi tėve", tarė kartą jo septyniolikos metų duktė Emilija, kurios Sofro-

nijus neleido pas lengvatikę draugę Lucindą, „gerasis tėve, tu jau nebeprivalai laikyti manęs vaiku: tas draugės aplankymas man nieko nepakenks.“ Tėvas, nieko netardamas, paėmė iš pečiaus užgesusį anglį ir padavė dukteriai. „Jis užgeso, nebenudegsi rankų.“ Emilija paėmė iš tėvo anglį ir kaip mat visa susitepė. „Matai, vaikeli,“ tarė tėvas, „anglis ir užgeso tepa. Taip esti ir draugaujant su blogais žmonėmis.“

511. Vienas tarp aštuoniolikos.

Vienas turkas tėvas jokiomis priemonėmis nesuvaldęs savo sūnaus, kurs ypač mėgdavęs kauleliais žaisti (toks žaidimas). Kažkas pataręs jam surasti aštuoniolika pavyzdingų bernaičių ir su jais apgyvendyti savo sūnų: matydamas gražius pavyzdžius jis pasitaisysiąs. Tėvas taip ir padaręs. Visus bernaičius uždaręs atskirame name, aprūpindamas juos visais gyvenimui reikalingais daiktais. Po aštuoniolikos dienų tėvas nuėjęs patikrinti bernaičių. Kaip nustebęs, kada pamatęs visą aštuoniolikos bernaičių būrį persiėmus jo sūnaus ydomis. Vienas supuvęs obuolys sugadino aštuoniolika sveikųjų.

512. Gulivėras tarp nykštukų.

Vienoje vaikams skiriamoje knygutėje pasakojama apie jaunikaitį Gulivėrą, kurs užsigeidęs tolimus kraštus pamatyti ir todėl išsirengęs į kelionę. Kartą, plaukiant jam jūromis, ištikusi baisi audra. Vėtra nulaužusi laivo stiebus, patį laivą taip trenkusi į bekyšančias iš po vandens uolas, kad jis į šipulius sudužęs ir nuskendęs. Visi keleiviai žuvę, tik vieną Gulivėrą bangos kažkaip išmetusios ant nedidelės salos kranto, kur jis ilgą laiką išgulėjęs be žado. Sala buvusi apgyventa mažyčių žmogiukų — nykštukų. Kai tie nykštukai pamatę gulintį ant kranto baisų milžiną Gulivėrą, labai išsigandę. Susirinkę jie pradėję tartis, kas čia dabar daryti. Ir kol Gulivėras be žado gulėjęs, jie ėmę plonyčiais siūleliais jį rišti. Netrukus Gulivėras jau visas, kaip tinklu, buvęs apipintas. O kai jis atsipeikėjęs ir norėjęs atsikelti, jau nė pasijudinti nebegalėjęs. Taip tas milžinas Gulivėras patekęs į nykštukų nelaisvę. — Gyvas paveikslas kad ir mažų, bet nevengiamų nuodėmių.

513. „Tai mažmožis.“

Vieno kalvio sūnus, kada tik nutrūkdavo nuo darbo, vis kalinėdavo į kalvės duris vinis. Tėvas jam kalbėdavo: „Ką darai? Nekalinėk!“ Vaikas vis atsakydavo: „Tai mažmožis. Pagaliau tas vinis bus galima vėl ištraukti.“ Ir vis kalinėjo ir kalinėjo, kol durys buvo prikaltos vienų vinių. Tada

vaikas ėmė reples ir pradėjo traukyti jas iš durų. Po kiek laiko durys buvo jau be vinių. Tik — jos buvo jau suardytos. Tai pamatęs kalvis tarė: „Sūnau, aš tau leidau neprotingai žaisti. Aš norėjau, kad tu pasimokytumei iš savo darbo vaisių, ko nenorėjai mokytis iš mano žodžių. Sakei — tai vis mažmožiai. Dabar matai, ką tie mažmožiai padarė. Turėk sau iš to visam gyvenimui pamokymą. Duris aš įtaisysiu kitas. Žiūrėk, kad nesuardytum sielos: kitos jau niekur negausi“

514. „Geltonosios“ spaudos aukos.

Vienos mūsų gimnazijos penktos klasės mokinys 1932 m. vakare nuėjo pas draugą ir paprašė jį nunešti laišką vienam turtingam žydui. Šis, nieko blogo nemanydamas, nunešė ir įteikė, likdamasis laukti atsakymo. Žydas, laišką perskaitęs, griebėsi už galvos, paskum už telefono pranešti policijai, ir laišką atnešusio vyruko nepaleido. Laiškas buvo anoniminis, spausdintomis raidėmis. Laiške trumpai buvo pareikalauta, kad įteikėjui būtų įduota du šimtai litų, priešingai grasinama sunaikinimu, kad neliks akmens ant akmens... Atvyko kriminalinė policija, prasidėjo tardymai. Gimnazistas pareiškė, jog perskaitęs knygą „Raudonos Kauno naktys“ ir mėginęs šią drąsią avantiūrą. Avantiūristas buvo išmestas iš gimnazijos, o kitam, ketvirtos klasės 18 metų amžiaus mokiniui, įrašytas žemiausias elgimosi laipsnis.

515. Mozūrų pelkės.

Vienas iš baisiausių Didžiojo karo mūšių buvo prie Mozūrų ežerų. Rytų armijos vadas Hindenburgas, labai gerai pažinęs visas šias apylinkes, priviliojo rusų kariuomenę prie šitų pelkių. Rusų eilės neišlaikė vokiečių puolimo ir leidosi bėgti. Prieš jų akis buvo tik klampūs ežerai, o užpakalyj — priešų ugnis. Ir štai pasirodė baisus reginys! Bėgantieji rusai užėjo ant samanų, kurios atrodė lyg kieta žemė, bet iš tiesų tai buvo tik plonas sluoksnis, užtraukęs apačioj esantį vandenį ir skystą purvą. Pasibaisėjimas paėmė vokiečius, kada šie pamatė, jog rusų pulkai skęsta pelkėse. Vieni buvo įklimpę ligi kelių, kiti jau baigė grimsti. Nesuskaitoma daugybę rankų kyšojo iš dumblo ir ieškojo, ar neras ko nors nusitverti. Mirties šauksmai sklaidėsi po orą. Pagalbos! Pagalbos! Bet purvinos bangos juos tuoj palaidojo. — Nedoro gyvenimo paveikslas.

516. Vylingasis Javos augalas.

Javos saloje auga ypatinga augalų rūšis, kuri saldžiu savo skysčiu labai vilioja skruzdėles. Bet vos jos užlipa, augalas susiglaudžia ir iščiulpia visas maistingąsias jų dalis.

Vargšų vabalėlių belieka tik lukštai. Taip lygiai padaro ir nuodėmė. Ji išplėšia iš jauno žmogaus džiaugsmą ir skaidrumą; ji apkurtina jį ir apakina; ji atima jam vidaus ramybę ir palieka jį skaudiems sąžinės prikaišiojimams. — Vienas tėvas, įėjęs į kambarį, rado verkiantį vaiką. Jo rankos buvo kruvinos. Paklaustas, kas pasidarė, parodė vaikas sudaužytą veidrodį, kuriame matęs gražią gėlę ir norėjęs ją nuskinti. Bet veidrodis sudužo ir šukės sukruvino ranką, o žiedo vaikas nepasiekė. Veidrodyje atsimušė už lango auganti daržėlyje gėlė. Bet vaikas to nesuprato ir norėjo gėlę pasiekti veidrodyje.

517. Tarp žmonių ieško žmogaus.

Išmintingasai Diogenas kartą dienos metu užsidegė švyturį ir išėjo su juo į turgavietę. Nustebę žmonės paklausė jį: „Ką tu čia darai?“ Diogenas atsakė: „Ieškau žmogaus.“ Žmonės jam atsakė: „Argi tu nematai čia daugybės žmonių?“ Galvotojas atsiliepė: „Tai ne žmonės, bet gyvuliai, nes jie kaip gyvuliai leidžiasi gyvuliškų geismų valdomi.“ — Užėjus norui ką bloga padaryti, šv. Stanislovas Kostka sakydavo: „Aš esu gimęs aukštesniems dalykams.“

518. Sirenų nugalėtojas.

Graikų padavimai pasakoja apie drąsų Odisėją, kuris užmušė slibiną, nugalėjo milžiną, prigavo gudrius ciklopus ir nieko nebijojo, tik sirenų. Sirenos, pagal padavimą, buvo nuostabios jūrų būtybės, kurios žavinčiu savo giedojimu priviliodavo jūrininkus prie uolotų krantų ir čia juos paskandindavo. Laivai suduždavo į povandenines uolas, o žmonės tekdavo sirenoms. Odisėjus, norėdamas laimingai praplaukti pro šitas salas, savo palydovams užkamšiojo vašku ausis, o patį save liepė pririšti prie stiebo. Tuo būdu jis laimingai praplaukė pro tą vietą, kur šimtai žmonių buvo pražudę savo laisvę, būdą ir laimę. — „Kas mėgsta pavojų, tas jame pražus“ (Ekkli. 3,27).

519. Tai buvo tik taškas.

Alkibiadas didžiuodamasis parodė kartą savo mokytojui Sokratui, kiek jis turi netoli Atėnų turtų. Sokratas paėmė žemėlapį ir pasakė: „Parodyk kur Azija?“ Alkibiadas parodė. „Gerai, o kur Graikija?“ Ir tą parodė. Bet kokia ji buvo mažutė prieš Aziją! „O kur Graikijoj Peloponesas?“ Alkibiadas vos galėjo jį surasti, toks buvo mažas. „Ir kur yra Attika?“ Tai buvo tik taškas. „Dabar parodyk man,“ kalbėjo toliau Sokratas, „kur yra Afrikoj tavo turtai?“ Jų žemėlapyje, žinoma, nebuvo.

XXIX. SAVĘS VERGAI.

„Dievas, matydamas didžią žmonių pikybę, gailėjosi sukūręs žmogų."

Prad. 5,5—6.

520. „Geriau miegoti, negu girtis".

Vienas Persijos galvotojas vakare skaitė atsidėjęs knygą. Kada po geros skaitymo valandėlės pakėlė akis, du jo sūnūs miegojo, o trečiasai su pasididžiavimu tarė: „Matai, tėveli, jie miega, o aš meldžiuosi." Tėvas atsakė: „Mano sūnau, geriau yra miegoti, negu gerais darbais girtis."

521. Ne tikra intencija.

Karalius Dovydas užsimanė suskaityti savo valdinius. Nors patarėjai jį nuo to atkalbinėjo, bet jis vis dėlto paliepė įvykinti šią savo užgaidą. Tuo jis nusidėjo, nes darė tai iš tuščios garbės. Bet savaime aišku, kad čia nuodėmė nebuvo sunki. O tačiau buvo pareikšta jam per pranašą Gadą, kad jis būsiąs tuojau nubaustas ir kad galįs pats pasirinkti vieną iš trijų bausmių: arba septynerių metų badą, arba trijų mėnesių priešininkų puolimus, arba trijų dienų marą. Dovydas pasirinko šią pastarąją bausmę, ir per tris dienas išmirė kelios dešimtys tūkstančių žmonių.

522. Karalienės išdidumas.

Pabaigoje IV šmt. Konstantinopolio vyskupas patrijarkas buvo šv. Jonas, dėl savo gražios iškalbos vadinamas Auksaburniu. Būdamas šventas, jis negalėjo nutylėti visų tų ydų, kurias matė Konstantinopolyje. Papiktinimas ėjo iš karalienės rūmų, todėl šv. Jonas savo pamoksluose lietė ir juos. Tušti, išdidi karalienė aikštėje prieš bažnyčią pastatė savo statulą. Čia buvo rengiamos jaunimui iškilmės, ir jaunimas šokdavo ištisas dienas ir naktis. Net per pamaldas buvo girdėti šūkavimai. Šv. Jonas subarė jaunimą, stačiai draudė jaunimui šokinėti apie karalienės statulą. Išgirdo apie tai karalienė, užsigavo ir pradėjo keršyti šventajam, kam jisai draudžiąs gerbti karalienės statulą. Liepė suimti šventąjį vyskupą ir ištremti į tolimą Kaukazą. Sunkios kelionės išvargintas šv. Jonas Auksaburnis mirė kelyje (404 m.).

523. „Taip nyksta pasaulio garbė."

Kai Romoje vainikuojamas naujai išrinktas popiežius, Šv. Petro bažnyčioje būna didžiausios iškilmės. Tada Bažnyčia parodo visa, kuo ji tik gali pagerbti savo viršininką, Kristaus

vietininką žemėje. Susirenka visi Romos hierarchai, vartojami brangiausi rūbai ir įtaisymai, atliekamos senos simbolingos apeigos. Tarp kitų apeigų ir ši. Kada procesija su popiežium, kardinolais, vyskupais ir kt. eina į didįjį altorių, prisiartina prie popiežiaus ceremonijų vadovas, laikydamas rankoje sidabrinę lazdelę, prie kurios pririštas pluoštas linų. Atsistojęs prieš popiežių, jis uždega tuos linus ir priklaupęs sako šiuos reikšmingus žodžius: „Šventasis Tėve, taip nyksta pasaulio garbė.“ Viduryje bažnyčios vėl sustabdoma procesija ir vėl kartojama ši apeiga. Priėjus prie didžiojo altoriaus, prieš pat vainikavimą, trečią kartą deginamas linų pluoštas ir trečią kartą popiežiui sušunkama: „Taip nyksta pasaulio garbė!“

224. Daug norėsi, maža turėsi.

Pagal rusų legendą, Rusijoje gyveno pasiturįs ūkininkas, kuriam viskas gerai sekėsi. Vieną dieną jis užgirdo, kad derlingame baškirų krašte galima pigiai pirkti didelis žemės plotas. Jis ėmė dieną naktį svajoti, kaip čia nuvykus į tą kraštą. Pagaliau sugalvojo parduoti savo ūkį ir persikelti pas baškirus. Štai ir pageidautasis kraštas. Keli baškirai anksti rytą nuvedė ūkininką ant kalnelio tarp neaprėpiamų pietų Rusijos laukų ir sako: „Štai laukų platybės. Galėsi pasiimti tiek, kiek apeisi lauko nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo. Bet jei pavėluosi nors vieną minutę, viskas bus žuvę. Skubėk, nes saulė jau teka.“ Ūkininkui net širdis pradėjo krūtinėje smarkiai plaktis, pagalvojus, kokį žemės plotą per visą dieną jis apeis. Pasileido tekinas į plačius laukus, parinkdamas vis kur gražesnius žemės plotus. O paskui jojantieji baškirai vis smaigė ir smaigė kuolus, žymėdami naujo ūkio ribas. Jau geri pietūs, o ūkininkas teapėjo du savo keturkampio ūkio šonu. Saulė kaitina, prakaitas čiurliu bėga. Geru pavakariu ūkininkas pasuka ketvirtu ūkio šonu. Saulė paliko užnugaryje. O čia žemė vis geresnė ir gražesnė. Beeidamas ir vis gražesnius sklypus bejungdamas prie savo ūkio, ūkininkas nė nepastebėjo, kaip saulė atsidūrė visai arti žemės. Susigriebęs pasileido bėgti. Bet jau buvo taip pavargęs, kad po kelių dešimčių žingsnių krito ant žemės be sąmonės. Iš burnos ir nosies ėmė veržtis kraujas. Netrukus ūkininkas ir mirė. Baškirai iškasė dviejų metrų duobę ir joje palaidojo gobšųjį ūkininką. — „Turtuose širdis greičiau sukietėja, negu kiaušinis karštam vandenyj“ (Börne).

525. Kaip gaudomos bezdžionės.

Negrai gaudo bezdžiones labai gudriai. Prie medžio jie tvirtai pririša odinį maišelį, kuriame ėsti įdėta ryžių, mėgiamiausio bezdžionių ėdesio. Maišelio skylė yra tik tokio didu-

mo, jog bezdžionė vos galėtų savo ranką pro ją įkišti. Bet pilnos rankos su ryžiais ištraukti ji jau nebegali. Taigi bezdžionė ateina prie tokio maišelio, įkiša ranką, ir prisisemia pilną saują gardaus maisto. Bet atgal ištraukti negali. Tuo tarpu negrai, kurie pasislėpę laukė, baisiausiai klykdami, puola į pinkles patekusį gyvulėlį. Bezdžionė tamposi, spiega, šokinėja, bet viskas veltui — negrai jau turi ją už čiuprynos. Kvailas sutvėrimas! Reikėjo tik ranką atgniaužti ir būtų išsigelbėjusi. Bet ji pasirinko vergiją; geriau žūti, negu grobį iš nagų paleisti. — Saugokis, kad ir pinigai tavęs tuo būdu nesugautų ir nepadarytų aklų aistrų vergu!

526. Auksas aptemdo.

Vienas žmogus labai pamėgo žemiškas gėrybes. Nebesirūpindamas dvasios reikalais, pamažu visai atsitraukė nuo Dievo. Klebonas pradėjo kalbėti, kad reikia neužmiršti ir amžinųjų dalykų. Aukso apakintas žmogus tarė: „Aš negaliu rūpintis tais dalykais, kurių aš nematau.“ Klebonas paėmė šmotelį popierio, parašė ant jo žodį „Dievas“ ir, rodydamas jį užkietėjusiam netikėjime, paklausė: „Ar tamsta matai, kas čia yra?“ — „Taip, matau!“ Tada klebonas išsiėmė iš piniginės auksinę monetą, pridengė ja žodį „Dievas“ ir vėl paklausė: „O dabar ar tamsta matai ką nors ant popierio?“ — „Ne! Aš tematau pinigą.“ — „Tamsta tikrai pasakei,“ atsakė klebonas ir, nieko nebesakęs, nuėjo savo keliu.

527. Auksas—dievaitis.

Kada Napoleonas I 1812 m. bėgo iš Rusijos, jis vežėsi kartu 11 milijonų aukso frankų. Bet prie Vilniaus maršalas Ney įsakė vieną vežimą aukso išpilti gatvėje. Daugelis kareivių, neatsižvelgdami į nuovargį, puolė prie aukso ir prisipylė kišenes. Bet tai buvo jų nelaimė — apsisunkinę nebegalėjo išbėgti nuo kazokų ir buvo jų sunaikinti. Auksas buvo ir toliau beriamas ant kelio. Ir kazokai neišlaikė ir ėmė semtis auksą. Tuo pasinaudojo prancūzų štabas ir dar su 7 mil. frankų spėjo pabėgti į Karaliaučių. — Londono priemiestyje, Batersyje, mirė iš bado septynių dešimtų metų senelė. Ji buvo taip sumenkus, kad oda jos visai buvo pridžiuvus prie kaulų. Vietoj rūbų rado ant jos kažkokius sutrunijusius skarmalus. Visas jos butas liudijo baisiausį vargą. Bet toks buvo visų nusistebėjimas, kuomet pasirodė, kad ji turėjusi tame pat priemiestyje du dideliu savo namu.

528. Viengungis milijonierius.

Smirnoj gyveno vienas 80 metų senis. Jis buvo nevedęs ir neturėjo draugų. Į jo namą niekuomet niekas sveti-

mas neužeidavo. Jis išsižadėjo visų savo giminių. Tarnų pas jį nebuvo. Pro langus tiesiai į gatvę jis išmesdavo iš savo namų šiukšles ir savo nešvarius skalbinius jis kaimynei duodavo skalbti. Maitinosi jis labai blogai. Kurį laiką senis nesirodė iš namų. Kaimynai išsigando, ar tik neatsitiko su juo nelaimė, ir kreipėsi į policiją. Policija išlaužė duris, ir kaip nustebo visi, radę spintas ir komodas jo bute prikrautas auksinių ir sidabrinių pinigų, brangių popierių, brangakmenių ir supuvusių apelsinų, kuriuos jis pirkdavo daugybėmis. Nelaimingojo senio turtas įkainuotas 1 mil. turkiškų svarų.

529. „Neužstok man saulės!“

Sykį Aleksandras Makedonietis užėjo keistos išvaizdos žmogaus buveinę. Tai buvo paprasta talpi statinė. Joje gyveno žmogus, tiek pasaulio turtus paniekinęs, kiek Aleksandras tų turtų troško. Tai buvo garsus filosofas Diogenas. „Prašyk, ko tik tu nori, ir tavo noras bus patenkintas,“ tarė Aleksandras, kuriam Aristotelis buvo įskiepijęs jausmą gerbti mokslininkus. „Na, tai neužstok man saulės! Tai vienintelis mano troškimas!“ ramiai atsakė Diogenas.

530. Ką pasėjo, tą ir pjovė.

Piet. Ungarijoje didelės pūgos metu vienas keliauninkas užsukė pernakvoti į apleistą ir suirusį viešbutį. Viešbučio savininkas, padėdamas sunešti jam čemodanus, pastebėjo, kad tuose čemodanuose buvo daug aukso. Viešbučio savininkas buvo labai godus ir šiurpulingas žmogus. Turėjo jis žmoną ir vienintelį sūnų, kurį neapsakomai mylėjo. Sūnus buvo truputį lengvaprotis vaikinas. Tą dieną išėjo į artimiausią sodžių pažaisti ir ketino grįžti tik rytojaus dieną. „Aš įsitikinau, tas žmogus turi daug aukso. Apnakvodinsime jį Ernesto kambary. Ernestas šią naktį juk nepargrįš. Ten bus lengviausia prie jo prieit, užmušt ir apiplėšt.“ Kalbėjo godusis žmogus žmonai. Šeimininkė, ne taip pikta moteriškė, kaip jos vyras, iš karto nustebo. Bet paskiau nugalėjo ir ją godumas, ir ji sutiko su vyro nuomone. Keliauninkas, pavalgęs vakarienę, atsigulė ir giliai užmigo. Jo gi čemodanai buvo atdari ir kambario durys neužrakintos. Staiga nubudina jį šauksmas, ir jis užgirdo, kaip išdaužė jo kambario langą. Pakėlęs galvą pamato lendantį pro langą didelį vaikiną, kurs įlindęs tiesiai prie jo lovos atėjo. Keleivis neturėjo jokio įrankio, o mintį šaukti tuojau atmetė, nes įsitikino, jog tikrai plėšikų rankose papuolęs. Galėjo, tiesa, gintis, bet baimė nusilpnino jį. Atsidavė Dievo valiai ir laukė, kas bus toliau. Prisiglaudė visiškai prie sienos, nuduodamas miegantį. Mato, kaip atėjūnas prisiartino prie jo lovos, nusivilko ir atsigulė šalia jo.

Buvo tai namų šeimininko sūnus, kuris pasigėręs grįžo namo pirmiau, negu buvo manęs. Vargšas keliauninkas tik tada lengviau atsiduso, kai užgirdo užmigusio kriokimą. Nepraėjo nė valandos bertainis, ir tykiai atsidarė kambario durys. Buvo tai šeimininkas, kurs atėjo savo užmanymo išpildyt, ir artinosi prie lovos, turėdamas rankose didžiausį peilį. Pusgyvis iš baimės keliauninkas mato, kaip šeimininkas šliaužia prie lovos. Pagaliau pasilenkia ant lovos ir, matydamas, kad miega tas žmogus, kurį jis nori užmušti, įsmeigia vargšo širdin savo peilį. Keliauninkas negalėjo ir nedrįso nė pasijudinti. Balsas užmirė jam gerklėje o išsigelbėjimo noras liepė jam gulėti ir tylėti. Šeimininkas su žmona išnešė lavoną, o paskiau ir keliauninko čemodanus. Dabar keliauninkas suprato, kad jo gyvybei nebebuvo pavojaus. Kuo greičiausiai šoko iš lovos, užrakino duris, bet nebeužmigo ir laukė nekantriai aušros, kad galėtų pabėgti iš to namo. Kaip tik pasirodė pirmi saulės spinduliai, keliauninkas išspruko iš kambario per langą ir nusileido tomis pačiomis kopėčiomis, kuriomis ir šeimininko sūnus buvo įlipęs naktį kambarin. Netrukus atsidūrė sodžiuje ir tenai pašaukė pagalbon valdžią. Tuo tarpu šeimininkas su žmona užkasė užmuštojo kūną sode, manydami, kad tokiu būdu ištrynsią žmogžudystės pėdas. Bet netrukus apsupė jų namą sargyba, suėmė šeimininką ir žmoną, kaltindami juodu žmogžudystėje ir apiplėšime. Pradžioje abu gynėsi. Bet tuojau turėjo prisipažinti, nes juos išdavė rasta sode šviežiai kilota žemė; iškasė ir kūną nelaimingojo žmogaus. Staiga viešbučio savininkui užėjo baisi mintis. Klausia, kur jo sūnus, kas su juo dedasi? Nusigandęs išsitraukia iš žandarų rankų, bėga sodan ir tikrai atranda savo mylimojo sūnaus lavoną. Tarp žandarų pamato ir tą žmogų, kurį norėjo nužudyti, o kuris tačiau pabėgo. Tada viską suprato ir bejėgis puolė žandarų rankosna, tardamas: „Imkite dabar mane! Mano sūnaus jau nebėr; viskas man jau už nieką!“ Viešbučio šeimininkas buvo pasmerktas mirti. Godumas rado savo užmokesnį. — „Pinigai yra daugiau pražudę sielų, negu kardas kūnų“, sako Walter Scott'as.

531. „Tai Nikodromo darbas.“

Tapytojas Nikodromas taip sudrožė kartą filosofui Krates per ausį, jog šio net veidas sutino. Ar jam Krates atkeršino? Visai ne! Kai jo paklausdavo, kas pasidarė veidui, Krates atsakydavo: „Tai Nikodromo darbas.“ Ir visas miestas galėjo matyti, koks nesusivaldąs buvo tapytojas ir kaip lengvai jis pasiduodavo užėjusiai aistrai. — „Kas gyvenimu žaidžia, visuomet pralaimi, kas nemoka sau įsakyti, tas tuoj lieka vergas“ (Goethe).

532. Pavėlintas gailestis.

Aleksandras Didysis, Makedonijos karalius, nugalėjęs daug tautų ir pavergęs daug valstybių, negalėjo tačiau nugalėti savęs ir savo aistros. Kartą jisai sėdėjo su savo bičiuliu Klitu, kuris vienoje kovoje išgelbėjo jo gyvybę ir kurį Aleksandras mylėjo kaip tikrą brolį. Klitas ėmė girti Aleksandro tėvo Pilypo narsumą. Aleksandras, kuris norėjo būti laikomas vyriausiu pasaulio valdovu, negalėjo pakęsti, kad kas nors girtų kitą. Kadangi jis buvo girtas, griebė durtuvą ir nudūrė savo ištikimiausį bičiulį. Kai jis išsipagiriojo, labai gailėjosi taip pasielgęs, bet tuo, žinoma, Klitui gyvybės sugrąžinti nebegalėjo.

533. Du atvaizdu.

Garsusis italų piešėjas Leonardo da Vinci († 519) piešė Paskutinę Vakarienę. Jam prisireikė gražaus šv. Jono ir biauraus Judo veidų. Eina gatve ir sutinka nepaprastai skaistaus veido jaunikaitį. Užkalbintas jaunikaitis sutinka, kad dailininkas panaudotų jo veidą šv. Jonui apaštalui atvaizduoti. Žiūrėtojai negalėjo atsigėrėti nupieštu paveikslu, nors jame dar trūko Judo paveikslo. Po kelių metų Leonardas da Vinci eina per turgų ir pamato biauriausio veido elgetą. Ir šis už gerą atlyginimą sutiko dailininkui pozuoti. Bet kai jis atsidūrė prieš Paskutinės Vakarienės paveikslą, ėmė graudžiai verkti. Mat tas jaunikaitis, pagal kurio buvo atvaizduotas šv. Jonas, buvo tas pats elgeta. Dabar į tokį padarė jo paklydimas: girtavimas, ištvirkavimas.

534. Užburtos durys.

Buvęs šitoks tariamasis atsitikimas. Sykį prie vienos smuklės priėjo visas sunykęs, nuskuręs žmogelis su mastu rankoje ir pradėjo matuoti jos duris. Bematuodamas visaip galvojo, daužė plaštaku sau kakton, pasitraukdamas į šalį, kraipydamas galvą ir vis bumbėdamas po nosia: „Du mastai pločio, trys aukščio.“ Aplink tą žmogelį susirinko gerokas smalsuolių būrys. Vienas jų paklausė: „Ką gi tu, žmogeli, čia dirbi?“ Žmogelis atsakė: „Ar tos durys užburtos, ar ką? Prakaitas išpylė jas bematuojant, ir vis randu tik du mastu pločio ir tris aukščio. Tokios, rodosi, mažos, o kaip pro jas pralindo mano trobos, padarinės, arkliai, karvės, laukas, miškas, o aš dabar negaliu pro jas įeiti, nes kiek sykių mėginu, vis mane išmeta laukan. Tur būt čia kokie burtai, ar ką?!“

535. Gyvulys išmintingesnis už girtuoklį.

Pas poną tarnavo mėgstąs įsigerti šėrikas. Vieną dieną, kada šėrikas vedėsi namo pagirdytus arklius, ponas, sutikęs jį

prie tvartų, tarė: „Vesk arklius dar kartą girdyti.“ Šėrikas nustebęs atsiliepė: „Pone, arklius tik ką pagirdžiau.“ Matydamas rimtą pono miną, šėrikas nusivedė arklius atgal prie šulinio, bet arkliai, žinoma, nė galvos nebepalenkė prie vandens. Kada šėrikas parsivedė arklius į tvartą, ponas paklausė: „Na, ar arkliai dar gėrė?“ — „Ne,“ atsakė šėrikas. „Matai, gyvuliai, kartą atsigėrę, daugiau nebegeria. Imk ir tu iš jų pavyzdį ir nebūk mažiau išmintingas už gyvulius.“ Pamokymas girtuoklį paveikė, ir jis liovėsi girtavęs.

536. „Galėjau, bet nenorėjau!“

Hannibalas, didysis Kartagos karžygys, daug kartų nugalėjo Romos kariuomenę. 216 m. pr. Kr. jis visiškai sunaikino Romos kariuomenę prie Kanna. Tikėdamasis, kad jau niekas jo nebenugalės, Hannibalas ėmė linksmintis su kareiviais. Kapuos mieste jis su kariuomene girtavo dieną ir naktį. Tuo tarpu romėnai surinko naujus pulkus ir užpuolė kartagiečius. Pamatęs, kad iš romėnų nebeišsigelbės, Hannibalas sušuko: „Kai galėjau, nenorėjau; o kai dabar noriu, jau nebegaliu.“

537. Saldumynų mėgėjas.

Vienoje senovės kronikoje skaitome apie tokį kunigaikštį, kuris savo pilyje laikėsi prijaukintą lokį. Kartą tas kunigaikštis sumanęs parodyti savo pilies gyventojams ir svečiams ypatingą reginį, visai pritinkantį anų laikų žiauriems papročiams. Jis įsakė atvesti į savo rūmų kiemą tą lokį ir paduoti jam indą karšto medaus. Beprotis saldumynų mėgėjas gyvulys tuoj užuodė medų ir šoko prie indo. Plačiai išsižiojęs lyžtelėjo verdančio medaus. Bet nusvilęs nasrus, kaukdamas kratė galvą ir lakstė aplinkui. Tačiau skausmas nenumalšino jo godumo. Vėl puolė prie indo, bandė ryti, ir vėl staugdamas metė iš nasrų. Taip lokis dūko, kol surijo visą karštą medų. O aplinkui sustojusi diduomenė kvatojo. — Taip ir nusidėjėliui tamsybių kunigaikštis duoda saldaus nuodėmėmis medaus indą.

538. Scipijaus tiesa.

Trečiojo Pūnų karo metu Romos senate buvo karštai ginčijamasi: sugriauti paėmus Kartagą, ar palikti sveiką? Katonas (Cato) įtikinėjo, kad reikia sugriauti. Scipijus Nazikas (Scipio Nasica) gynė, kad reikia palikti. Jis kalbėjo: „Kada romėnai neturės daugiau tokio priešo, kurio bijotų, tada jie ims tinginiauti, ir romėnuose išnyks drąsa ir kitos romėniškos dorybės.“ Tačiau Katonas nenusileido, kiekvieną savo kalbą baigdavo žodžiais: „Ceterum censeo — Kartaga turi būti sugriauta!“ Jo nuomonė nugalėjo. 146 m. Kartaga buvo sulyginta su žeme. Tais pat metais prasideda ir Romos nykimas.

XXX. TRYS BRANGAKMENIAI.

„Malda su pasninku ir išmalda geresnis dalykas, negu krauti aukso turtus."

Tob. 12,8.

539. Trys draugai.

Vienas žmogus turėjo tris draugus. Vieną jų jis labai mylėjo, antrąjį irgi mylėjo, bet ne taip, kaip pirmąjį. Trečiįjį, kurs buvo labai teisingas, mylėjo mažiausiai. Atsitiko, kad tas žmogus buvo visai neteisingai apskųstas karaliui. Tada jis prašo du pirmuosius draugus, kad jie užtartų jį pas karalių ir įrodytų jo nekaltumą. Pirmasis iš jo draugų tuojau atsisakė eiti, nes turįs daug reikalų namuose. Antrasis palydėjo jį iki teismo rūmų ir, pabūgęs valdovo rūstumo, sugrįžo į namus. Tretysis draugas, mažiausiai jo mylimas, atėjo į teismą neprašytas. Jis įrodė valdovui savo draugo nekaltumą, ir draugas buvo išteisintas. — Kiekvienas žmogus šiame pasaulyje turi tris draugus. Mylimiausis jo draugas yra turtai. Antrasis draugas, kurį žmogus labai myli, yra jo giminės, pažįstami ir draugai. Tretysis draugas, kurį žmogus mažiausiai myli ir kurį jis dažnai pamiršta, yra jo geri darbai. Mirties valandą, kada Dievas pašaukia žmogų į teismą, pirmasis ir mylimiausis jo draugas — turtai jį apleidžia. Antrasis žmogaus draugas, jo giminės, pažįstami ir draugai, palydi jį iki kapinių ir vėl grįžta į namus. Tik tretysis, mažiausiai mylimas žmogaus draugas lydi jį iki Aukščiausiojo Teisėjo Sosto ir išprašo jam pasigailėjimo ir malonės. — Kada Romos ciesorius Titas kurią dieną nepadarydavo jokio labdarybės darbo, jis laikydavo tą dieną niekais praleistą ir sakydavo: „Diem perdidi — Prapuldžiau dieną."

540. Vaikų malda galinga.

Vienos šeimos tėvas ėmė nepaprastai girtuokliauti. Grįžęs nuo darbo pavakarieniaudavo ir išeidavo pas kaimynus, tokius pat girtuoklius, negrįždamas namo ligi dvyliktos, pirmos valandos nakties. Vieną vakarą, ilgai tėvui negrįžtant, motina susodino vaikučius prie stalo ir padavė skystos miltienės (zacirkos) ir po sausos duonos šmotelį. Viskas buvo tėvo pragerta! „Mama, o kur tėvelis?" Paklausė vaikučiai. „Valgykite vieni; tėvelis gal užtruko prie darbo." Tai tarusi, motina nusisukė nuo vaikučių ir nusišluostė karčias ašaras. Po vakarienės suklupdė vaikučius, ir visi bendrai ėmė kalbėti vakarinius poterėlius. Laikas buvo pavasario, ir todėl langas buvo atviras. Tuo metu grįžęs iš karčiamos tėvas priėjo prie

atviro lango ir, pamatęs ir išgirdęs nuoširdžią vaikučių maldą, taip susijaudino, kad įbėgęs kambarin atsiprašė žmonos, išbučiavo vaikučius ir pasižadėjo niekada nebepasivėluoti. Nuo to laiko šeimoje įsiviešpatavo šventa ramybė.

541. Motinos maldos vaisiai.

1896 m. kun. P. Giordani, Jėzaus Draugijos narys, netoli Neujorko vadovavo jėzuitų ordeno namams. Vieną dieną jį pakvietė prie ligonio. Kun. Giordani greitai rengiasi, bet kiek nekantraudamas, nes ligonis daug kartų kunigą jau buvo atstūmęs, išvaręs iš savo kambario. Kun. Giordani dar labiau nustebo, kai įžengė į kambarį ir pamatė buvusį Bažnyčios priešą su iškėstom rankom ir maloniu veidu belaukiantį sakramentų. Kunigas klausia: „Iš kur gavai tą malonę? Tur būt pats ją išprašei iš gerojo Dievo!“ — „Ne,“ atsakė ligonis, „daug metų, kai nuo Bažnyčios atpuoliau. Bet aš turiu gerą motiną, kuri už mane meldžiasi. Kada aš paskutinį kartą ją mačiau (jau bus dvylika metų), ji man tada maloniai tarė: „Karoliau! Visi mano priminimai ir raginimai grįžti prie Dievo neatnešė tau naudos. Dabar aš ieškosiu pagalbos Dieviškoje Jėzaus Širdyje — nepaliaujamai jos prašysiu!...“ Po to, ligonis ištraukė drebančiomis rankomis laišką iš po pagalvės ir susijaudinęs tarė: „Šis laiškas mano motinai, kuriuo pranešu, kad jos maldos veltui nenuėjo. Gerasis kunige, imk jį ir eidamas pro paštą įmesk į laiškų dėžutę.“ Kunigas paėmė laišką ir susimąstęs prabilo: „Tai tavo motinai laiškas? Bet ji jau dvieji metai, kaip mirusi. Taip, jos paskutiniai žodžiai: Mylimoji Jėzaus Širdie, gelbėk mano sūnų Karolių! šiandieną išsipildė.“ Tą pačią dieną Karolius susitaikė su Dievu, kurią jo motina ištarė tuos reikšmingus žodžius.

542. Meldėsi, kol įtikėjo.

Jėzuitas tėvas Hegglinas ilgai darbavosi Indijoje, Bombejaus mieste, kaipo misijonorius. Nuliekamu laiku jis lankydavo ligoninėje gulinčius ligonius. Vieną dieną atgabena į ligoninę elgetą magometoną, kurį jau baigė kankinti džiova. Pamatęs tėvą Heggliną, vargšas ligonis sušuko: „Aš myliu krikščionius, aš myliu Jėzų ir Mariją!“ Aišku buvo, kad jis jau buvo girdėjęs apie krikščionių tikėjimą. Tėvas Hegglinas tuojau ėmėsi darbo prirengti ligonį magometoną krikštui. Pirmiausia pradėjo aiškinti Švč. Trejybės paslaptį. Kai tik jis pasakė, kad V. Jėzus yra tikras Dievo Sūnus, elgeta pakraipė galvą ir griežtai atrėžė: „Ne! Jėzus, tiesa, yra pasaulio gelbėtojas, bet ne Dievo Sūnus. Juk Dievas negali turėti Sūnaus.“ Nuliūdo misijonorius, išgirdęs tokius žodžius. Atsidėjęs jis pradėjo įrodinėti magometonui V. Jėzaus dievybę. Bet viskas

buvo veltui. Daugiau kaip 20 sykių atlankė tėvas Hagglinas ligonį ir stengėsi jo sieloje sužadinti tikėjimą. Ypač karštai ėmė melstis, kasdien po kelis kartus prašydamas ligoniui V. Dievo malonės. Misijonoriaus maldos nenuėjo niekais. Vieną dieną ligonis, be jokių prikalbinėjimų bei įrodinėjimų, pareiškė tvirtai tikįs, kad V. Jėzus yra tikras Dievas, antrasis Švč. Trejybės Asmuo. Tuojau jis buvo pakrikštytas ir netrukus gražiai mirė.

543. Jaunystė atsiliepė.

Gabus profesorius Parrini ilgą laiką buvo uolus masonų organizacijos narys. Jis buvo net raštu pasižadėjęs ligoje nesišaukti kunigo, o testamente pažymėjęs, kad jį palaidotų be jokių bažnytinių ir tikybinių apeigų. Kartą dvikovoje prof. Parrini buvo sunkiai sužeistas. Pradėjęs galvoti apie mirtį, jis paprašė pakviesti kunigą. Akivaizdoje savo masonų draugų Parrini viešai išsižadėjo masonų sektos ir atšaukė visus savo prieštikybinius raštus. Atlikęs išpažintį, maldingai priėmė šv. Komuniją ir paskutinį patepimą. Mirė laikydamas kryžių rankose. Paskum paaiškėjo, kad prof. Parrini nuo pat jaunystės kasdieną su dideliu maldingumu kalbėjo maldelę už mirusius „De profundis."

544. Uždūšinė.

Šv. Odilo († 1049), benediktinų vyresnysis Clugny, su savo broliais vienuoliais daug melsdavosi už mirusius. Kartą į Clugny vienuolyną užsuko keliauninkas iš Šventosios Žemės. Jis papasakojo, kaip ant vienos salos gyvenąs atsiskyrėlis džiaugęsis apreiškimu iš aukšto apie išganingą benediktinų, ypač kluniečių paprotį daug melstis už mirusius. Atsiskyrėlis prašęs keliauninką pareikšti benediktinams jo karštą troškimą, kad ir toliau jie uoliai melstųsi už mirusius. Po to įvykio šv. Odilo įsakė savo vienuoliams dieną po Visų Šventųjų skirti ypatingam meldimuisi už mirusius. Taip atsirado (998) Uždūšinė.

545. Narsusis Aleazaras.

Syrijos karalius Antiochas užkariavo Jeruzolimą ir išniekino jo gražiąją bažnyčią. Nedorasis karalius norėjo ir žydų tautą atitraukti nuo tikrojo Dievo. 90 mt. seneliui Eleazarui buvo įsakyta mesti žydų tikėjimą, kurs draudžia valgyti kiaulieną. Narsusis senelis griežtai atsisakė mesti tėvų ir senelių tikėjimą ir valgyti kiaulieną. Tada ėmė žiauriai jį kankinti. Negailestingai žiodė ir bandė varu įkišti burnon uždraustąją mėsą. Nenugalėdami narsiojo Dievo įsakymų laikytojo, pagonys nutarė jį nužudyti. Kai kurie Eleazaro

draugai siūlė jam neuždraustos mėsos, kurią slaptai gavęs galėsiąs sakyti, kad tai uždraustoji. Taip jis būtu išvengęs mirties. Bet Eleazaras atsakė: „Mano amžius neleidžia veidmainiauti. Jaunimas galėtų pasakyti, kad senis Eleazaras jau virto pagoniu. Taip aš juos papiktinčiau, ir ant mano žilos galvos kristų baisi gėda. Ir kas man iš to, jei aš išvengsiu žmonių kankynės? Dievo bausmės aš neišvengsiu nei gyvas, nei miręs. Geriau tad vyriškai mirsiu už šventąjį įstatymą.“ Po tų žodžių vargšą senelį ėmė negailestingai plakti. Artinantis mirties valandai, narsusis senelis dar ištarė: „Viešpatie, Tu žinai, kad aš šitas kančias kenčiu Tavęs bijodamas!“ Eleazaro pavyzdys sutvirtino visos tautos tikėjimą.

546. Vaikas nugalėjo.

Šv. Kl. Hofbaueris, Vienos apaštalas († 1820), kartą, kalbėdamas su vienu berniuku, patyrė, kad to berniuko penktadieniais nepasninkaujama. Šventasis maloniai pamokė vaikiuką, kad geras katalikas penktadieniais nevalgo Bažnyčios draudžiamų valgių. Vaikas grįžo namo ir per pietus atsisakė valgyti mėsą. Supykęs tėvas tarė: „Kadangi tu atsisakai valgyti, kas tau duodama, tai šiandieną tu nieko negausi valgyti.“ Vaikas turėjo nueiti nuo stalo nevalgęs. Motina pasišaukė vaiką ir davė jam pasninkiško valgio. Bet sūnus ir nuo to atsisakė, paaiškindamas: „Dievas, kurs įsakė man klausyti Bažnyčios, įsakė klausyti ir tėvo.“ Motina nuėjo pas tėvą ir papasakojo įvykį. Tėvas buvo sužavėtas tokiu sūnaus klusnumu ir leido jam valgyti motinos pagamintą pasninkišką valgį. Nuo to laiko tuose namuose niekas nedrįsdavo laužyti pasninko.

547. Per vaiką į taiką.

Vienoje prancūzų šeimoje jau senai nebesilaikyta pasninkų. Taip buvo auklėjami ir vaikai. Bet vienas sūnus, lankydamas katekizmo pamokas, sužinojo, kad penktadieniais draudžiama valgyti su mėsa. Nutarė tą dieną nebevalgyti mėsos, nors žinojo, kad dėl to jį tėvai bars. „A, tau pasninkai rūpi! Marš nuo stalo į kambarėlį ir ten išbūsi per visą dieną nieko nevalgęs,“ tarė supykęs tėvas. Vaikas ir pasišalino nuo stalo. Motinai jo pagailo. Kai tėvas popiet išvyko, ji nunešė badaujančiam vaikui valgyti. Bet šis valgymo nepriėmė, tardamas: „Aš turiu klausyti tėvo įsakymo. Bet kai jūs man įsakote neklausyti Bažnyčios, aš to negaliu daryti. Mus kunigas iš Šv. Rašto mokė, kad reikia daugiau klausyti Dievo, negu žmonių.“ Motina, vaiko pamokymo išklausiusi, apsiverkė iš susijaudinimo. Ir tėvas, sužinojęs, vaiką pabučiavo. Taip šeima susitvarkė.

548. Magometono pasninkas.

Kartą keliavo per Arabiją vienas mokslininkas ir vadovu pasiėmė jauną arabą magometoną. Nuo karščio išdžiuvo visų burnos ir kankino troškulys. Mokslininkas vis čiulpė pasiimtus apelsinus. Pagaliau jis paėmė vieną apelsiną ir padavė savo vadovui arabui. Šis apelsiną įsikišo į kišenę. „Ką, ar tu neištroškęs?“ paklausė nustebęs mokslininkas. „Ir net baisiai!“ atsiliepė arabas. „Tai dėl ko tu nevalgai apelsino?“ — „Mums, magometonams, dabar didysis pasninkas,“ atsakė arabas, kurs tik saulei nusileidus suvalgė gautąjį apelsiną.

549. Vynuogių kekė.

Vieną dieną kažkas pasibeldė į atsiskyrėlio Makarijaus celės duris. „Tėve!“ kalbėjo atėjusis ūkininkas, „aš atnešiau tamstai gražią vynuogių kekę. Imki ir atgaivinki pavargusį savo kūną!“ Makarijus padėkojo už dovaną ir palaimino atnešusį. Bet paėmęs kekę valgyti, susilaikė ir pagalvojo: „Ar tik nebus ji reikalingesnė anam senam atsiskyrėliui, kuris gyvena netoli manęs?“ Ir ėmęs nunešė kekę seneliui. Šis džiaugsmingai ją priėmė, padėkojo, bet, išėjus Makarijui, pradėjo galvoti: „Kaip labai ji praverstų sergančiam broliui Nazarijui!“ Ir nugabeno ją broliui. Bet Nazarijus nenorėjo apie kekę nė girdėti. „Ir kaip galėčiau ją valgyti! Mano Išganytojui buvo duota tulžies gerti, o aš valgysiu vynuoges! Aš juk irgi noriu būti jo mokinys!“ Ir taip keliavo kekė iš vienos celės į kitą, kol galop vėl grįžo pas Makarijų. Apsiverkė senelis, patyręs, kokių susivaldančių žmonių aplink jį gyvenama. — Senovės pitagorininkai susidėdavo ant stalo gardžiausių valgių, sėsdavo prie jų labai išalkę, valandėlę žiūrėdavo į tuos gardumynus ir keldavosi nieko nevalgę.

550. „Tai mano pietūs!“

Prancūzijos revoliucionieriai ne iš karto nužudė savo karalių Liudviką XVI. Suėmę įkišo jį į kalėjimą ir ten visaip kankino, norėdami, kad jis prieš mirtį sulaužytų Dievo ir Bažnyčios įsakymus. Pav., penktadienį padavė Liudvikui mėsiškus valgius, manydami, kad, mirdamas badu, jis valgys mėsą ir draudžiamą dieną, juo labiau, kad, neturint nieko kita valgyti, ir pasninkas žmogaus nesaisto. Bet karalius, nieko daug nekalbėdamas, paėmė stiklinę vandens, pamirkė vandenyje duonos plutą ir tarė: „Tai mano pietūs!“ Liudviką nužudė (giljotina) 1793 m. sausio mėn. 21 d. Paryžiuje.

551. Kartūzų pasninkas.

1086 metais šv. Brunonas įsteigė kartūzų vienuolyną netoli Grenoblio (Prancūzijoje). Kartūzai turėjo, be kita ko,

visiškai tylėti ir nevalgyti mėsos. Iširutės laikais, kada popiežiai atkilo gyventi į Prancūziją, į Avinjono miestą, dalis kartūzų irgi pareiškusi pretenzijas šiek tiek pasilepinti, sočiau gyventi ir padavusi prašymą, kad popiežius pakeistų jų regulą, leisdamas valgyti žuvies ir kiek uždaro. Daugumas vienuolių tam pasipriešinę ir į Avinjoną pasiuntę ypatingą delegaciją — iš 26 senių, kurie visi buvę daugiau kaip aštuonių dešimtų metų amžiaus, o jų vadas net šimto metų amžiaus. „Žiūrėk," sakęs jis, „mes, vegetariškai gyvendami, štai kokio amžiaus susilaukėme ir kokioj sveikatoj: visi tebesame raudonikiai." Popiežius palikęs seną regulą.

552. Napoleono I sūnaus auklėtoja

buvo ponia Montesquieu. Napoleonas ilgai rinkosi savo sūnui auklėtoją. Kartą jis pakvietė pietų jauną ponią Montesquieu. Ponia Montesquieu sėdėjo visai netoli Napoleono. Buvo pasninko diena, todėl p. Montesquieu neėmė mėsiškų valgių. Visi pietų dalyviai ja stebėjosi ir galvojo, kad dėl jos tokio elgesio labai užsigaus Napoleonas. Tačiau atsitiko visai priešingai. Napoleonas susižavėjo moteriškės drąsa ir pasirinko ją savo mylimo sūnaus auklėtoja.

553. Drąsus kunigaikštis.

Anglijos karalienės Viktorijos laikais Londone Prancūzijos pasiuntiniu buvo uolus katalikas kunigaikštis Visaccia. Jis buvo kelius kartus kviestas į karalienės vaišes, bet vis atsisakė. Nesuprasdama tokio atsisakinėjimo priežasties, karalienė kartą pasiuntinį paklausė: „Mano mielas kunigaikšti! Dėl ko tamsta vis atsisakai, kada aš kviečiu tamstą į vaišes?" Pasiuntinys atsakė: „Tamsta kvieti mane vis penktadieniais. Aš esu katalikas, ir penktadieniais aš turiu pasninkauti. Nenorėdamas išsiskirti iš tamstos svečių ir sudaryti kam nemalonumo, aš geriau nuo vaišių susilaikau." Karalienė buvo sužavėta kunigaikščio kilnumu ir tarė: „Aš kviečiu tamstą pas save ir šį penktadienį, bet pasirūpinsiu, kad tamstos sąžinė neturėtų jokių konfliktų." Taip ir buvo. Kunigaikštis nuvyko į vaišes ir buvo pasodintas karalienės dešinėje.

554. „Brangakmeniai."

Aleksandrijos mieste Aigipte gyveno turtinga ponia. Ta ponia buvo labai pamaldi, bet ir labai šykšti. Kartą pas ją nuėjo šv. Makarijus ir sako: „Aš tamstai siūlau už 500 auksinių įsigyti daug įvairių brangakmenių. Duok man tuos pinigus, ir aš netrukus prisiųsiu tamstai tuos brangakmenius." Ponia nudžiugo ir padavė šventajam pinigus. Laukia dieną, laukia kitą, o brangakmenių vis nesulaukia. Pradeda nekantrauti

ir šventąjį įtarti. Siunčia tarną, kad nueitų pas šv. Makarijų ir parneštų brangakmenius. Bet šventasis reikalauja, kad pati ponia pas jį ateitų. Nuėjusi pas šventąjį, turtuolė jo name pamatė daug elgetų ir ligotų žmonių. „Štai tamstos brangakmeniai. Jie priglausti čia už tamstos 500 auksinių. Jei tamstai šitie brangakmeniai nepatinka, grąžinsiu tamstai 500 auksinių.“ Ponia susigėdo ir pasidarė duosnesnė.

555. Nugąsdino gydytoją.

Kartą didįjį prancūzų kalbėtoją Bourdalone paklausė jo draugas gydytojas, ką jis daręs, kad visada toks sveikas esąs. „Aš tik vieną kartą į dieną sočiai tevalgau, o tai daro mane tokį sveiką,“ atsakė Bourdalone. „Tik nepasakyki tamsta to dalyko žmonėms, nes tada mes, gydytojai, nebeturėtumėm ko veikti,“ atsakė gydytojas.

556. Karaliaus raktai.

Duosnusis Anglijos karalius Ričardas kartą sukvietė visus savo valstybės didžiūnus, norėdamas viešai jiems parodyti savo duosnumą. Gausiai visus apdovanojęs, pasišaukė savo sūnų, Anglijos sosto paveldėtoją, ir jam padavė savo iždo raktą, tardamas: „Savo tarnams aš tiek daviau turtų, kiek man rodėsi tinkama. Tau gi ypatingos meilės ženklan aš atiduodu visus savo turtus, kad su jais elgtumeis kaip norėdamas.“ Tuo Ričardas norėjo paraginti ir savo sūnų būti duosniu.

557. „Kristaus meilė verčia mus.“

Tais šv. Pauliaus žodžiais vadovavosi ir jėzuitas kun. Konstantinas Lievens, kuris darbavosi Indijoje misijose ir mirė 1893 m., sulaukęs vos 37 metų amžiaus. Sykį pas jį atsilankė vienas aukštas valdininkas. Pamatęs, kad jo kambarėlyje stovi pasienyje visiškai tuščia, be jokios patalynės lova, nustebęs paklausė: „Kaip? Tamsta net čiužinio neturi!?“ — „Klysti tamsta,“ atsakė tasai: „Aš jį esu gavęs iš vieno policininko.“— „Betgi aš jo nematau,“ stebėjosi svečias. „Aš jį atidaviau vienai sunkiai sergančiai moteriškei, kurią aš vakar pakrikštijau. Jai čiužinis buvo daug reikalingesnis, negu man,“ paaiškino misijonorius.

558. Vargšų motina.

Šv. Elžbieta Tiuringietė pasižymėjo nepaprasta vargšų meile. Kartą ji kažkur prapuolė. Tarnaitės jos ieškojo koplyčioje, kurioje ji dažnai melsdavosi, bet jos ten nerado. Pagaliau joms pavyko kunigaikštienę rasti viename sodo užkampyje. Štai kokį netikėtą vaizdą išvydo ieškotojos! Elžbieta gydė žaizdota galva elgetą. Jo galvą ji laikė ant kelių; savo rankomis karpė susivėlusius plaukus ir aprišinėjo jo žaizdas.

Tai matydamos, tarnaitės labai nustebo. Kunigaikštienė nieko neatsakė, tik linksmai nusišypsojo. Kartą Elžbietos vyras, Tiuringijos kunigaikštis Liudvikas, buvo iškeliavęs pas karalių, palikdamas jai rūpintis savo krašto valdymu. Kunigaikštienė taip šelpė tuo metu bado ištiktuosius gyventojus, kad išsėmė pagaliau kunigaikščio sandėlius ir kasą. Bet grįžęs kunigaikštis skundikams atsakė: „Leiskite jai dėl Dievo daryti gera neturtingiesiems žmonėms, nuo to mes nežūsime. Mes turime būti patenkinti, kad ji mums dar Vartburgą paliko," baigė juokaudamas.

559. Ponia tarnaitės pėdomis.

Sabina buvo turtinga Romos pagonė. Ją paėmė už žmoną karvedys Valentinas. Sabina pasižymėjo savo lengvamaniškumu. Gražiai vilkėdavo, daug žaisdavo, važinėdama po visas pasilinksminimo vietas. Sabinos toks gyvenimas neapsakomai įkyrėjo jos tarnaitėms vergėms. Viena Sabinos tarnaitė buvo krikščionė, vardu Serafina, bet niekam savo įsitikinimų nebuvo pareiškusi. Tik jos nepaprastas nuolankumas stebindavo visas jos bendradarbes. Kartą Sabina pastebėjo, kaip Serafina nusilenkė prieš elgetą, nuplovė jo nesveiką koją, patepė ją vaistais ir švelniais skudurais ją aprišo. Be to, Serafina padavė tam elgetai duonos ir pinigų. Sabina pradėjo sekti Serafinos gyvenimą. Ji pastebėjo, kad Serafina daug kartų per dieną pasislepia savo kambarėly ir ten karštai meldžiasi. Sabina pagaliau paklausė Serafiną, į ką ji taip meldžiantis? Serafina maloniai, bet drąsiai atsakė: „Aš meldžiuos į krikščionių Dievą, kurs yra tikrasis Dievas." — „Kas tai per Dievas? Ir kas tai per krikščionių tikėjimas?" klausinėjo Sabina. Serefina, nesugebėdama visai išaiškinti krikščionių tikybos, pašaukė krikščionių kunigą, kurs viską nuosekliai, aiškiai ir tiksliai išaiškino Sabinai. Sabina suprato pagonystės netikrumą, tapo krikščione ir uolia Jėzaus Kristaus mokine. — Ponia nuėjo tarnaitės pėdomis.

560. Juokdarys ir minia.

Kartą kažkoks juokdarys nuėjo į teatrą ir paskelbė: „Ateikite čion ryt vakarą, ir aš jums parodysiu nepaprastą dalyką. Aš kiekvienam pasakysiu, ko jis gilumoje savo širdies nori ir geidžia." Atėjo tas kitas vakaras. Teatras net braškėjo nuo susirinkusių smalsuolių. Visi tik ūžė ir nekantraudami klausinėjo apie tą nepaprastą pranašą. Kada jau pradėjo visai iš smalsumo nerimti, tas smalsuolis įlipo į sceną ir tarė: „Jūs visi, vistiek kas tokie ir iš kur esate, visi jūs norite pigiai pirkti ir brangiai parduoti." — Pigiai sušelpsi vargšą, brangiai gausi danguje.

561. „Žmonių tuštybė žmonių skurdui."

Brazilijos karalius Don Pedro labai gailėjo vargšų ir elgetų. Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro jis norėjo pastatyti tokią prieglaudą, kur galima būtų priglausti visus vargšus. Tuo tikslu karalius išleido atsišaukimą į turtuolius, žadėdamas kiekvienam, kas aukos tai įstaigai 100000 milreisų, barono titulą, o aukojantiems 250000 milr. — net grafo titulą. Aukos ėmė plaukte plaukti. Milžiniška prieglauda buvo greit pastatyta. Atėjus prieglaudos atidarymo dienai, susirinko ir turtuoliai aukotojai, tikėdamiesi pamatyti prieglaudos sienose įrašytus savo vardus ir aukas. Bet koks buvo tuštybės vaikytojų sugėdinimas, kada prieglaudos salėje visi pamatė didelį užrašą: „Žmonių tuštybė žmonių skurdui."

562. Geraširdė mergytė.

Vienoje pradžios mokykloje buvo rengiamas ketvirtasis skyrius prie Pirmosios Komunijos. Tikybos mokytojas vaikučius paragino ta proga kokį gerą darbą padaryti. Viena maža mergytė, kuri labai mėgdavo knygas skaityti, buvo gavusi savo vardinėse ar 10 litų, kad už juos nusipirktų knygų. Grįždama iš mokyklos ji susitiko vargšę moterėlę, kuri sakėsi turėsianti išeiti iš kambario, nes neturinti iš ko nuomos sumokėti. Geroji mergytė tuojau prisiminė tik ką mokykloje girdėtą paraginimą ir visą savo vardinių dovaną atidavė vargšei moterėlei.

563. Napoleonas I ir tarnautojas.

Kartą Napoleonas I apsivilko paprastais drabužiais ir užėjo su palydovu į vieną Paryžiaus kavinę. Išgėrę kavos, norėjo atsilyginti, bet nei vienas, nei antras neturėjo su savimi pinigų. Šeimininkė nepasitikėjo jų pasižadėjimu netrukus atnešti reikalaujamus 14 frankų. Tada priėjo kavinės tarnautojas ir tarė: „Ponia!" Šitie vyrai man atrodo patikimi žmonės. Aš užmokėsiu už juos 14 frankų." Netrukus užeina į tą kavinę aukštas ponas ir, paprašęs pašaukti nepažįstamuosius sušelpusį tarnautoją, čia pat įteikia jam 30000 frankų. Kavinės šeimininkė nustebusi klausia, kas buvę tie nepažįstamieji ponai. „Tai buvo karalius su savo draugu," atsakė aukštasis ponas ir išėjo.

564. Raštelis kitam gyvenimui (Legenda).

Naujai atsivertęs iš pagonių Evagrijus kartą išgirdo kunigą sakantį, kad bus šimteriopai atlyginta kiekvienam, kuris Dievo vardu ką duos pavargėliui. Tai išgirdęs Evagrijus atneša savo vyskupui 60 svarų aukso ir prašo išdalinti jį pavargėliams, o jam išduoti raštelį. Tame raštelyje prašo pažymėti,

kad kitame pasaulyje bus jam atiduota šimteriopai. Po kiek laiko jis apserga. Mirdamas prašo savo vaikus, kad laidodami jam į rankas įduotų tą paskolos raštelį ir su juo palaidotų. Vaikai taip ir padarė. Po trijų dienų Evagrijus pasirodo savo vyskupui ir prašo eiti atsiimti savo raštelį, nes jis jau atsiėmęs paskolą šimteriopai.

565. Raupsuotasis virtęs Jėzumi.

Šv. Grigaliaus Did. raštuose randame gražią legendą, kaip vienuolis Martyrijus susitikęs kelyje labai nuvargusį ir alpstantį raupsuotą elgetą ir, suvyniojęs jį savo apsiaustu, nusinešęs į vienuolyną. Bet vienuolyne raupsuotasis pavirtęs Jėzumi, kurs, kildamas į dangų, palaiminęs gailestingąjį vienuolį ir pasakęs: „Martyrijau, tu nebijojai manęs žemėje, aš nebijosiu tavęs danguje.“ — „Kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mano mažiausių brolių, man padarėte“ (Mat. 25,40).

566. Ponas ir elgeta.

Kartą vienoje Londono gatvėje sėdėjo elgeta ir rinko sau išmaldą. Vienas ponas prašomas jo sušelpti ėmė ieškoti savo kišenėse pinigų, bet nieko nerado. Matyt, buvo pamiršęs pasiimti piniginę. Ką jis darys? Priėjo prie elgetos, maloniai atsiprašė ir draugiškai su juo valandėlę pakalbėjo. Kai ponas atsisveikino, elgeta jam tarė: „Labai dėkoju, pone! Tamsta savo draugiškumu man daugiau padarei, negu kad būtumei suteikęs man keletą centų. Tamsta parodei man savo gerumą ir tuo davei man dalelę savo širdies.“

567. Gailestingasis karys.

Išgarsėjęs lenkų Kasciuška pasižymėjo didele vargšų meile. Kartą šis taurusis vyras panoro nusiųsti pažįstamam seneliui klebonui butelį gero vyno. Pasišaukia jis patikimą jaunikaitį ir paduoda jam savo arklį, kad greičiau nujotų pas tą kleboną. Netrukus jaunikaitis grįžo. Nuėjęs pas Kasciušką, sako: „Gerbiamasis Vade! Aš daugiau niekad nebejosiu ant Tamstos arklio.“ — „Kodėl?“ paklausė nustebęs Kasciuška. Jaunikaitis kalbėjo toliau: „Lig tik kelyje susitikdavau kokį elgetą, Tamstos arklys tuojau sustodavo ir nė iš vietos nejudėdavo, kol aš nepadarydavau ženklo lyg išmaldą elgetai duodamas.“ Kasciuška maloniai nusišypsojo. Net jo arklys jau buvo apsipratęs su elgetomis, kuriuos jo ponas taip gausiai šelpdavo. — 1784 metais buvo be galo šalta žiema. Prancūzijos karalius Liudvikas XVI liepė užkurti dideles ugnis kareivinėse, vienuolynuose, ligoninėse, kad vargšai galėtų nubėgti kur nors pasišildyti. Žiemai baigiantis, Paryžiaus vargšai, jam atsidėkodami, pastatė prieš jo rūmus paminklą nors iš sniego.

XXXI. KETURI ŠULAI.

„Jei kas myli teisybę, jos pastangos padaro didžių dorybių: nes ji moko blaivumo, ir gudrumo, ir teisybės, ir stiprybės, dalykų, už kuriuos nėra žmonėms nieko naudingesnio gyvenime."
Jšm. 8,7.

568. Saliamono išmintis.

Žydų žemėje karaliaus Saliamono laikais gyveno viename bute dvi moteriškės. Abidvi turėjo po kūdikį, maždaug to paties amžiaus. Sykį viena judviejų pasiguldė kūdikį naktį su savim į lovą ir nugulė. Kad neliktų bevaike, nes pas žydus tai buvo didelė negarbė, ji paėmė iš lopšio kitos moteriškės kūdikį, o savąjį negyvą padėjo į lopšį. Rytą tarp judviejų kilo didelis barnis. Tikroji motina reikalavo savo kūdikio. Ši nedavė, tvirtindama, kad tai josios kūdikis. Galų gale abi nuėjo pas karalių Saliamoną, kad tas išspręstų dalyką. Saliamonas liepė tarnui atsinešti kardą, perkirsti gyvąjį kūdikį pusiau ir vienai moteriškei paduoti vieną pusę, kitą antrai. Kas gi tada atsitiko? Ogi tikroji motina pradėjo verkti ir maldauti, kad kūdikis nebūtų žudomas, bet geriau atiduotas kitai moteriškei. O netikroji motina labai mielai sutiko, kad kūdikis būtų perkirstas. Iš to karalius suprato, kad pastaroji moteriškė, nebūdama kūdikio tikroji motina, jo nemylėjo ir iš pavydo sutiko, kad jis būtų žudomas. Kūdikį liepė atiduoti tikrajai motinai.

569. Apsipratęs tarp laukinių.

Vienas misijonorius buvo pakviestas pas aukštą ponią; atvykęs rado ten daug svečių ir viešnių; viešnios buvo pasipuošusios pagal madas — pusplikiai. Viena iš ponių, norėdama paerzinti misijonorių, tarė: „Tur būt tamstai, tėveli, nemalonu atsidurti tarp naujoviškai pasipuošusių ponių..." — „O, ne, poniute," atsakė šis. „Mat aš Afrikoj esu jau išgyvenęs vienuolika metų tarp laukinių tautelių, kurios beveik visai nevartoja rūbų..." Ponia suprato, kas misijonoriaus norėta pasakyti, ir paraudo.

570. Gyvenimo išmintis.

Kartą esant Sokratui su savo mokiniais, atėjęs kažkoks žmogus ir pasisakęs mokąs pažinti iš galvos ir iš veido, kokių įgimtų palinkimų kas turįs. Sokratas paprašęs patyrinėti jį. Apžiūrėjęs filosofą, žmogus pasakęs, kad Sokratas esąs linkęs nesivaldyti, paleistuvauti, girtuokliauti ir daug kitų nedo-

rybių daryti. Išgirdę tai mokiniai, supykę norėję mušti tą žmogų. Bet Sokratas sulaikęs juos, tardamas: „Tas žmogus sako tiesą. Aš tikrai būčiau toks, jei visą savo gyvenimą nebūčiau mokęsis dorovės ir išminties.“ — Sokratas buvo vienas doriausių ir kilniausių žmonių Graikijoje anais laikais.

571. Niekad nesumažėjąs turtas.

Senovės galvotojo Bias gimtinį miestą Priene (Maž. Azijoje) užpuolė priešai ir po ilgo apsupimo jį paėmė. Gyventojai susigriebė savo brangenybes ir didžiausiame sumišime bėgo iš miesto. Tik Bias ėjo ramus ir linksmas, nešdamasis apsiaustą ir sandalus. Kelyje susitiko draugą, velkantį didžiausią naštą brangenybių... „O Bias! Tu buvai turtingesnis už mane, o dabar esi visiškas vargšas.“ Kalbėjo stebėdamasis ir gailėdamasis draugas. Tuo metu užpuolė jį iš kažkur atsiradę priešų kareiviai ir atėmė iš jo visas brangenybes. Tada Bias juokdamasis tarė: „Daryk, kaip aš padariau: aš nieko nekroviau, kas galėtų dingti, aš rinkau tik tai, ko negali nei vagys pavogti, nei Priene priešai pagrobti.“ — „Ar tu dar turi su savimi kokių brangenybių?“ — „Taip, aš turiu su savimi už auksą brangesnį turtą.“ — „Ar negalėtumei ir man bent truputį jo duoti?“ — „Tu gali jį visą gauti—nuo to aš nė kiek nesubiednėsiu. Tai yra mokslo ir dorybių meilė!“

572. Pamatė — suprato.

Argi tik vienas prieš Newtoną matė krintantį obuolį? O vis dėlto tik jis pirmas taip giliai į šį dalyką įžvelgė, jog iš to net sukūrė gravitacijos teoriją. Ne vienas taip pat matė, kaip garas kilnojo verdančio puodo dugnelį. O tik Wattas mokėjo tai panaudoti garo mašinai padaryti. Kartą Röntgenas savo aparate rado sugadintą fotografijos stiklą. Manai, jis jį išmetė? Ne! Jis pradėjo tyrinėti, kuo būdu šviesa galėjo prieiti prie aklinai uždaryto stiklo. Ir jis atrado rentgeno spindulius, einančius net per nepermatomus daiktus. Panašiai ir Galilejus atrado ir švytuoklės dėsnius. Pizos katedroj zakristijonas pylė kartą aliejų į lemputę, kybančią prieš Šv. Sakramentą ant labai ilgos vielos, pririštos pačioje skliautų palubėje. Kas žino, kiek šimtų metų tą nevienas matydavo, bet tik žvali Galilejaus akis pastebėjo, kaip sujudinta lemputė taisyklingai švytuoja tai į vieną, tai į kitą pusę. Šį pastebėjimą jis ilgai svarstė ir po penkių dešimčių vargingo darbo metų jis atrado švytuoklės dėsnius, pagerino ir pačią švytuoklę, kuri taip labai buvo reikalinga matuoti laikui ir daryti astronomiškiems apskaičiavimams. Kapitonas Brownas, turėdamas pastatyti per Tweedos upę tiltą, ilgai galvojo, kaip čia padarius, kad tiltas pigiau kaštuotų. Kartą bevaikščiodamas, jis pastebėjo

padžiautus verpalus, kurie buvo nutiesti nuo vieno krūmo ant kito. „Puiku! Jau suradau! Ar negalima būtų iš geležinių štangų ir grandinių pastatyti toks tiltas?“ Ir greit po to jis pastatė pirmą kybantį tiltą. Inžinierius Brunelis pamatė kartą, kaip vienas vabaliukas grįžė laivo sieną pirmiau į vieną pusę, paskum į kitą, pasidarydamas tuo būdu atsarginį išėjimą. Šį faktą Brunelis pritaikė dviangiams požemio tuneliams statyti.

573. Teisėjų globėjas.

Dvyliktame amžiuje Prancūzijoje gyveno šventas ir išmintingas klebonas, kun. Ivo. Kartą ateina pas jį iš Turso miesto neturtingo viešbučio savininkė ir prašo užtarti teisme. Pas ją sustoję du keliauninku, padavę jai globoti 1200 dukatų ir liepę grąžinti juos tik abiem keliauninkam kartu esant. Po kelių dienų nepažįstamiesiems rengiantis išvažiuoti, vienam kažkur pasišalinus, ji ėmusi ir atidavusi antram padėtus pinigus. Grįžęs ir neberadęs draugo su pinigais, keliauninkas padavęs ją į teismą ir reikalaująs grąžinti nuostolius. Kun. Ivo nuėjo su nelaimingąja į teismą. Užklaustas šventasis kunigas pasakė teisėjui: „Šito žmogaus pinigai nežuvo. Jis juos atgaus tada, kai pagal susitarimo atsives savo draugą.“ Skundėjas sumišo, pradėjo pats sau prieštarauti, ir teisėjas išteisino apskųstąją.

574. Brangiai atpirkta neteisybė.

Šv. Konradas († 1351) jaunystėje buvo linksmas medžiotojas. Kartą padegė savo krūmuose krūvą šakų, kad ugnis išbaidytų žvėris. Buvo sausas laikas. Ugnis įsigalėjo Konrado krūmuose, o iš ten pasiekė ir valdžios mišką. Išdegė didžiausi plotai. Pakilus gaisrui, valdininkai miške užtiko lėtą žmogelį. Iš pradžių jis gynės, bet, pradėjus plakti, nesąmoningai sakė tai, ko jį klausė. Pripažino jį esant kaltą ir pasmerkė mirti. Išgirdęs tai Konradas neapsakomai susijaudino ir įpyko už tokią žmonių neteisybę. Nuėjo pas teisėjus ir pranešė, kad jie neteisingai pasmerkė niekuo nekaltą žmogų. Nuteistasis buvo paleistas, užtat Konradas turėjo atlyginti visus nuostolius. Nuostoliai buvo taip dideli, jog Konradas, juos belygindamas, turėjo išparduoti visą savo turtą.

575. Šv. Vincentas Paulietis prie irklo.

Vienas bernaitis darbavosi pas auksakalį. Papirktas auksakalis padarė neteisingą antspaudą ir, ilgai neatsiimant užsakytojui, paslėpė to bernaičio kambaryje. Šunybei išėjus aikštėn, pas auksakalį ir jo tarnautojus buvo padaryta krata. Niekuo nekaltas bernaitis buvo suareštuotas ir nuteistas sunkie-

siems darbams. Tuo laiku didžiuosius prasikaltėlius dažniausiai prirakindavo karo laivuose prie irklų. Čia jie turėdavo dirbti dieną ir naktį. Baisus buvo jų likimas! Minėtasai jaunikaitis, nekaltai patekęs į tokias kančias, visiškai nusiminė ir norėjo geriau nusižudyti, negu taip kentėti. Nuėjęs pas tuos nelaiminguosius, šv. Vincentas kiek galėdamas visus guodė, o vietoje jaunikaičio pats prisirakino prie irklo. Viskam paaiškėjus, buvo atleisti nuo pančių ir šv. Vincentas ir jaunikaitis. — Beturtė mulatė, gyvenanti mediniame namelyje, turėjo trejetą sūnų, o visi trys vaikai teturėjo tik vienas kelnes. Tačiau ji taip norėjo duoti vaikams mokslą, kad siuntinėdavo juos į mokyklą paeiliui. Mokytojai pastebėjo, kad kiekvienas vaikas ateina į mokyklą tik kas trečia diena ir kad visi vaikai tomis pačiomis kelnėmis. Beturtė motina gražiausiai išleido į mokslus savo vaikus. Vienas tapo profesorium, antras gydytoju, o trečias dvasininku.

576. Kario ranka židinyje.

Šeštojo šimtmečio prieš Kristų pabaigoje Roma kariavo su etruskų karalium Porsena. Kelias kovas romėnai pralaimėjo ir užsidarė pačiam Romos mieste, kurį karalius Porsena su savo kariuomene apgulė. Apsiaustiems romėnams prasidėjo sunkios dienos. Maisto atsargos pradėjo baigtis, grėsė badas, o etruskai vis laikė miestą apsupę. Romos valdžia, matydama negalėsianti ilgai išsilaikyti, pradėjo galvoti apie susitaikinimą su Porsena, sutinkant užmokėti duoklę. Apie tą sumanymą patyrė jaunas karys Mucius Scevola, kurs ryžosi paaukoti savo gyvybę gimtajam miestui išgelbėti. Tamsią naktį jis, niekam nieko nesakęs, nusileido iš pilies ir nušliaužė į etruskų stovyklą, norėdamas nužudyti patį karalių Porseną, gerai suprasdamas, kad, netekę vado, etruskai turės pasitraukti. Tačiau drąsiam romėnų kariui nepasisekė. Etruskų sargyba jį sugavo ir nuvedė pas karalių Porseną, kurs labai nustebo, pamatęs savo stovykloj Romos kareivį. Karalius paklausė Scevolą, ko jis norėjo, eidamas naktį į priešo stovyklą. „Tave užmušti“, ramiai atsakė Mucius Scevola. Porsena dar labiau nustebo, išgirdęs tokį atsakymą. „Ar tu žinai“, sušuko karalius, „kad už tai tu būsi nubaustas mirtim!“ Tačiau Scevola karaliaus žodžių nenusigando. „Menkas būtų Romos kareivis, jei jis bijotų mirti!“ vis taip pat ramiai tarė Mucius Scevola. „Štai pažiūrėk, kaip Romos karys nekreipia dėmesio į skausmą ir kančias.“ Taip sakydamas, Mucius Scevola įkišo pliką dešinę ranką į degantį karaliaus kambary židinį. Ranka ugny pradėjo čirškėti ir spirgėti, palapinėj pasklido degančios mėsos kvapas, bet Mucius Scevola ramiai stovėjo ir, šypsodamasis, žiūrėjo į karalių. Jo veide nebuvo

matyt jokių skausmo žymių. Matydamas tokį jauno vaikino kantrumą ir drąsumą, karalius sušuko: „Ne, negalima paimti miesto, kurį gina toki vyrai!“ Ir Porsena įsakė Mucijų Scevolą paleisti, dovanodamas jam gyvybę už narsumą. O pats su kariuomene pasitraukė nuo Romos, nemanydamas, kad po tokio įvykio ją galėtų paimti.

577. „Palauk, drauguži!“

Broadvay gatvėje Horacijus Greeley sėdėdavo ant slenksčio Astoro namų ir rašydavo, pasidėjęs popierių ant skrybėlės, straipsnius į „Nev - York Tribune.“ Vienu jo straipsniu užgautas kažkoks ponas atėjo į spaustuvę ir paklausė leidėjo. Parodė jam nedidelį kambarį, kur Greeley sėdėjo nulinkusia galva ir skubiai rašė. Piktas ateivis paklausė, ar tai jis esąs ponas Greeley. „Taip, ko tamsta nori?“ pasakė leidėjas, nepakeldamas galvos nuo popieriaus. Ateivis pradėjo tuomet savo prakalbą į jį, netsižvelgdamas į jokias etikos, gero išauklėjimo ar proto taisykles. Tuo laiku Greeley rašė toliau, visai nepaisydamas ateivio. Pagaliau po dvidešimties minučių biauriausio plūdimo, kokį kada nors girdėjo redakcijos sienos, supykęs žmogus nutilo ir atsigręžė, norėdamas išeiti. Tuomet Greeley pirmą kartą pažvelgė į jį, atsikėlė iš kėdės ir, mandagiai imdamas jį už rankos, maloniai tarė: „Palauk, drauguži. Sėskis ir palengvink sau kalbėjimu, tat bus tau naudinga, jausies paskum gerai. Tat padeda man galvoti apie tai, ką rašau. Palauk!“

578. Tvirtas, kaip ąžuolas.

Kartą romėnai kariavo su Epiro karaliumi Pyru. Pyras nugalėjo ties Herakleja romėnus ir daugybę jų paėmė į nelaisvę (280 m. pr. Kr.). Netrukus užėjo didžioji romėnų šventė — Saturnalijos. Prieš šventes, romėnai pasiuntė pas Pyrą karo vyrą Fabricijų prašyti suimtiesiems romėnams laisvės nors per Saturnalijas. Pamatęs Fabricijų, Pyras visokiais būdais stengėsi jį patraukti savo pusėn. Pirmiausia pasiūlė didžiausius pinigus ir turtus. Bet tie Fabricijaus nesugundė. Tada Fabricijų liepė nuvesti į vieną salę, kur prie jo artinosi milžiniškas dramblys ir norėjo sumalti jį savo baisiomis iltimis. Bet romėnas šaltai tarė karaliui: „Kaip manęs nepaveikė tavo auksas, taip nenubaidys ir tavo dramblys.“ Pyras buvo sužavėtas Fabricijaus pavyzdžiu ir liepė paleisti nelaisvius, pirma prisaikdinus juos, kad po švenčių vėl grįš į nelaisvę.

579. Didvyriška mirtis.

Palaidus karaliaus Erodo gyvenimas su brolio žmona Erodijada buvo papiktinimas visai žydų tautai. Šv. Jonas ne-

paiso, kad karalius gali jį skaudžiai nubausti. Jis vieną dieną nueina stačiai į karaliaus rūmus, stoja prieš patį karalių ir drąsiai pasako jam tiesiog į akis, kad nedera su svetima žmona gyventi. Karaliui buvo tai labai netikėtas užpuolimas. Jis nusigąsta pranašiškai pasakytų šv. Jono žodžių. Bet greit susigriebia turįs karališką valdžią ir įsako šv. Joną suimti ir pasodinti į kalėjimą. Tačiau Erodas nedrįso jį nužudyti. Tik Erodijada, kuriai šventasis padarė didelį smūgį savo pasirodymu karaliaus rūmuose, negalėjo nurimti, kol negavo šv. Jono galvos. Silpnavalis Erodas išpildė jos įgeidžius. Šv. Jonas mirė kankinio mirtimi už savo principus.

580. Plieninė širdis.

Pirmųjų amžių krikščionių persekiojimo metu buvo sugautas vienas sodietis ir atvestas pas Jupiterio statulą. „Berk smilkalo į ugnį ir aukok mūsų dievams!“ paliepta jam. „Ne, to nedarysiu!“ ramiai atsakė Barlaamas. Pradėjo jį kankinti, bet viskas veltui. Galop rankos buvo prievarta ištiestos ant ugnies ir į delnus įpilta smilkalo. „Išberk smilkalą ir būsi laisvas!“ — „Ne, to nedarysiu!“ atsakė Barlaamas. Ir taip pasiliko stovįs ištiestomis rankomis. Liepsnos auga, ugnis jau liečia rankas, degina kumštyse sugniaužtą smilkalą, bet jis stovi. Ugnis sudegino rankas, sudegino smilkalą, bet plieninė kentėtojo širdis neišsižadėjo savo Dievo.

581. „Džiaukitės, ateina pagalba!“

Graikų ciesorius Konstantinas II apsupė Italijos miestą Beneventą, kurį gynė karalius Remoaldas. Apsuptasis pasiuntė ištikimą žmogų pas savo tėvą, Lombardijos karalių, paprašyti pagalbos. Grįždamas pasiuntinys pateko į priešų rankas. Nusivedė jį graikai ant tvirtovės sienų ir liepė šaukti saviesiems, kad jokios pagalbos nebesulauksią ir kad galį jau pasiduoti. Neatsižvelgdamas į aiškų mirties pavojų, suimtasis sušuko saviesiems: „Džiaukitės! Ateina pagalba iš Lombardijos.“ Po tų žodžių ištikimasis karaliaus tarnas buvo tuojau nužudytas. — Kareivis, armotos šovinio skeveldros sužeistas, staiga išsitraukė iš kišenės skarelę ir užsikimšė burną. „Ar į burną sužeidė?“ paklausė draugas. „Ne, tik dėl to, kad nesuklykčiau: kiti išsigąstų.“

582. Drąsus naujokas.

Vieną naujoką, iš ryto dar ne visai susitvarkiusį, viršila paklausė: „Ką darai rytą atsikėlęs?“ Naujokas atsakė: „Aš, p. viršila, atsikėlęs tuojau darau šv. kryžiaus ženklą.“ Į tokį netikėtą atsakymą jo draugai nusikvatojo. Visa tai girdėjo leitenantas, kurs priėjo prie naujoko, padavė jam ranką ir tarė:

„Girdėdamas, kaip visi juokiasi iš tavęs, gal manai kvailystę pasakęs. Ką tu darai, ir aš tai darau, ir aš meldžiuos, ir tie, kurie nusikvatojo, taip pat meldžiasi, bet jie neturi drąsos prisipažinti.“

583. Arabų vado malda aikštėje.

Arabų vadas Abdel-el-Kader, kurs per penkiolika metų kovojo prieš prancūzus, atvyko į Paryžių. Jam esant viešoje aikštėje, kur buvo susirinkę apie 20000 žmonių, suskambino bažnyčioje „poteriams.“ Abdel-el-Kader atsiklaupė, galvą nulenkė į žemę ir kniūpščias meldėsi, kol nustojo skambinę.

584. „Ar turite ką dar pasakyti?“

Vienas turtingas laisvų pažiūrų ūkininkas suruošė didelę puotą. Po gausių ir skanių pietų šeimininkas atsikėlė ir pasiūlė eiti į sodą užkąsti obuolių, uogų. Kartu padėkojo svečiams už pasakytas jo adresu širdingas kalbas ir baigdamas pridūrė: „O gal turite ką pasakyti?“ Tuojau atsistojo apysenis ūkininkas ir tarė: „Aš turiu dar porą žodžių pasakyti.“ Sunėręs rankas pradėjo: „Vardan Dievo, Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Amen. Dėkui Tau, visagali Dieve, už tas dovanas, kurių valgėme, ir už visas mums suteiktas gėrybes, — kursai gyveni ir viešpatauji per amžius. Amen.“ Daugelis svečių ėmė kvatotis. Bet vienas ponas priėjo prie drąsiojo savo krikščioniškų pareigų atlikėjo, paspaudė jam ranką ir tarė: „Sveikinu! Tamsta esi tvirtas vyras.“ Pirmiau nusikvatoję šviesaus pono akivaizdoje nuraudo, kaip virti vėžiai.

585. Perduok kitam!

Vienas 130-tojo Prancūzijos pėstininkų pulko skyrininkas buvo pašauktas apkasuose pas pulkininką. Liepė jam nunešti štaban kažinkokį svarbų laišką. Kelionė baisi! Tačiau drąsus karys dryktelėjo iš apkasų ir pasileido pasilenkęs bėgti. Po kelių akimirkų sugriaudė priešų patranka, ir pasiuntinys pargriuvo mirtinai sužeistas. Bet laiškas turi nueiti į vietą! Drąsuolis prišliaužė vargais negalais prie kryžkelio, atsigulė aukštynelkas ir iškėlė aukštyn ranką su laišku. Jis mirs, bet kas nors pribėgęs pamatys laišką ir jį atiduos kam reikiant.

586. Ištesėjimas.

Napoleono karų laikais prancūzų kariuomenė buvo austrų apsupta Ženevos mieste. Kariams pritrūko maisto. Austrai tai sužinojo ir siunčia vieną savo parlamento narį pasiūlyti, kad pasiduotų. „Jūsų užsispyrimas,“ kalbėjo tasai pasiuntinys generolui Massenai, „jus tik pražudys. Matote patys, kad neturite ko valgyti. Pasiduokite!“ — „Neteisybė!“ atrėžė Mas-

sena „mums nieko netrūksta. Kas iš jūsų kenčia alkį?“ Ir, atsisukęs į savuosius, paklausė vieno seno kareivio: „Sakyk drąsiai, ar kenti alkį?“ — „Ne, generole!“ atsakė veteranas ir pargriuvo ant žemės iš bado (Napoleono legenda).

587. „Jei jūs verkiate, bent aš turiu dirbti.“

Božonko (Beaujonc) kasykloje, Belgijoje, prasiveržė sykį požeminė vandens gysla, ir kasykloje prasidėjo išgąstingas tvanas. Kasyklų vedėjas tuojau davė signalą darbininkams, kad leistųsi viršun. Tačiau tik dvidešimts du tespėjo atbėgti prie keltuvo. Vedėjas ir jo sūnus atsisakė lipti. Pirma reikia kitus išgelbėti. Išgelbėjo dar septyniasdešimts keturis. Trūko dvidešimts šešių. Per dvi dienas tie nelaimingieji skaldė iš viso vieko kietą uolą, norėdami prasikirsti kelią į viršų. Bet kur tau! Uola — kieta, o vanduo kyla ir kyla. Trečiąją dieną vyrai jau nuleido rankas ir vistiek, sako, žuvę. Užvaizdos sūnus pagriebė skaldytoją ir sušuko: „Jei jūs verkiate, kaip kūdikiai, bent aš turiu dirbti, kaip vyras!“ Drąsa bei pasitikėjimas vėl pakilo, ir penktąją dieną juos išgelbėjo.

588. Tokių buvo 300.

Kada medianitai sunkiai prislėgė Izraelitų tautą, Dievas Gedeonui pavedė ją išlaisvinti. Gedeonas surinko 32000 vyrų kariuomenę. Dievas Gedeodui tada pareiškia, kad jo kariuomenė esanti per daug gausinga, kad kartais izraelitai nepamanytų, jog jie patys vieną priešą sumušė. Dievas Gedeonui liepė savo kariuomenei pareikšti, kad, kurie kareiviai yra baikštūs, grįžtų namo. Kai Gedeonas kareiviams tą dalyką pranešė, 22000 kareivių apleido kariuomenės eiles. To dar buvo negana. Gedeonas 10000 kareivių nuveda pas šaltinį ir čia jiems leidžia atsigerti. Vieni kareiviai puola ant žemės ir geria vandenį kaip kokie gyvuliai, o kiti semia su saujomis ir taip gesina savo troškulį. Tokių buvo 300. Su šiuo mažu būreliu Gedeonas puola priešus ir juos garbingai nugali.

589. Tikrai vyriškai!

Hipokratas, gyvenęs 400 mt. prieš Kristų Graikijoje, laikomas gydytojų tėvu. Jis mirė sulaukęs 140 metų amžiaus. Kartą jį paklausė: „Kaip tamsta gyvenai, kad sulaukei tokio ilgo amžiaus?“ Hipokratas atsakė: „Aš niekad prie stalo sočiai neprivalgydavau. Eidamas nuo stalo aš vis norėdavau valgyti. Susilaikymas valgant ir geriant padėjo man sulaukti ilgo amžiaus.“ — Antras senovės žymus gydytojas Klaudijus Galėnas kas dešimta diena pasninkaudavo. — Kinijoje jau senovėje buvo daromi iš ryžių gana stiprūs alkoholiniai gėrimai. XVII šmt. buvo uždrausta gaminti ir gerti alk. gėrimas.

Uždraudimą (prohibiciją) rėmė viso to šimtmečio imperatoriai. Vienas iš jų Kang Hi perimdamas sostą išsireiškė: „Po to, kai aš atsisėdau soste, negersiu šitų gėrimų nei prieš valgį, nei per šventes, nei kita jokia proga, nes jie daro žmogų kvailą ir be galvos; jie duoda progų visokios rūšies nesusipratimams ir ligoms.“

590. Mes patys galime padėti!

Nelauk netikėto atsitikimo. Imk paprastą atsitikimą ir padaryk jį netikėtą. 1838 m. rugpiūčio 6 d. rytą švyturininko dukterį Londone, tarp Anglijos ir Škotijos, prikėlė garsūs balsai, kurie veržėsi pro vėjo gaudimą ir bangų ūžimą. Jūroje siautė nepaprastai smarki audra. Mergaitės tėvai tų balsų negirdėjo, bet per žiūroną pamatė devynetą žmonių; jie kabinėjosi į sudaužytą laivą, kurio dalis buvo matyti uoloje, pusmylyje nuo krašto. „Nieku negalime jiems padėti“, pasakė Vilius Darlingas, švyturininkas. „Bet mes patys galime duoti jiems pagalbą!“ sušuko jo duktė, ašarotom akim melsdama tėvą ir motiną, kol tėvas atsakė: „Gerai, Gracija, sutinku, nors mudu esava kitokios nuomonės.“ Į sujudėjusią jūrą buvo išstumta valtelė, kurią vėjas mėtė, kaip šipulį. Tuomet pasirodė Gracijai, kad jos smegenys taip pat juda, kaip ta siaučianti audra. Tačiau, nešami vėjo, kurs glostė prieš jūros paviršių, lygino aukštas bangas, jie įgijo milžiniškų jėgų, girdėdami nelaimingųjų šauksmus. Ir drąsi mergaitė plaukė kartu su tėvu. Pagaliau nelaimingieji buvo ant kranto. „Tepalaimina tave Dievas! Gera tu mergaitė!“ sušuko vienas jos išgelbėtojų, žiūrėdamas į tą mergaitę, kuri tą dieną padarė žygį, kuris buvo Anglijai daugiau garbingas, kaip bet kurio jos valdovo darbai.

591. 22 metų darbas.

Vienas gamtininkas dvidešimts dvejus metus kasdien matavo oro spaudimą ir visada rūpestingai jį užrašinėdavo. Kartą jis pasisamdė naują tarnaitę, kuri tuoj ėmėsi valyti jo studijų kambarį. Mokslininko nebuvo namie. Sugrįžęs, klausia tarnaitę: „Kur tie popieriai, kurie buvo už barometro?“— „Popieriai? Jie buvo tokie nešvarūs, kad juos sudeginau; bet aš ten naujų padėjau.“ Gamtininkas susiėmė rankas. Valandėlę buvo matyt, kaip kovojo su savim. Pagaliau ramiai pratarė: „Ten buvo dvidešimt dvejų metų darbas! Daugiau nieko neliesk tame kambaryje.“ — Kartą vienas ponas, eidamas su dama gatve, metė šv. Hofbaueriui porą nemalonių žodžių. Kiek paėjėjus iškrito jiems nosinė. Hofbaueris paėmęs ir juos pasivijęs šypsodamasis padavė jiems pamestąją nosinėlę. Ponas sumišo ir atsiprašė už įžeidimą.

592. Rengimasis į vyrus.

Kai kuriose indėnų gimtinėse yra šitoks paprotys. Kai indėniukas baigia savo vaikystės amžių, jis būna su didžiausiomis iškilmėmis pakeliamas į vyrus. Bet prieš tai turi dar porą savaičių pabūti dykumoj. Išeinant, jam duodamas saidokas, strėlių, peilis, bet jis neturi nušauti nė vieno gyvulėlio. O tų gyvulių tokia daugybė: dykuma knibždėte knibžda. Jaunas vyrukas baisiai norėtų pamedžioti. Veltui! Jam užginta šauti. Tad ką jis ten veikia per tas dvi savaites? Pasninkauja. Ir jei išturi — priimamas į vyrus.

593. Karas pykčiui!

Vysk. Ketteleris iš jaunystės buvo labai piktas ir nesusivaldąs. Kartą jis, dar būdamas studentu, medžiojo. Kada jo šuo sudraskė trečią iš eilės pašautą antį, Ketteleris supykęs ėmė ir nušovė šunį. Visas subiuręs parvyko namo, trenkė šautuvą į kampą ir, negalėdamas geruoju nusiauti permirkusių čebatų, pagriebė peilį ir perpiovė juos. Po kiek laiko Ketteleris paskelbė savo pykčiui karą. Baigęs kunigų mokslus, įsišventė kunigu, buvo pavyzdingu klebonu ir, pagaliau, pasiekė vyskupo laipsnį. 1848 metais siautė visur revoliucija. Mainco mieste kartą priėjo prie jo vaikiukas ir norėjo kaip ir bučiuoti į ranką. Bet vyskupui padavus ranką, vaikiukas tik apspiovė ją. Vyskupas maloniai jį paklausė: „Kiek už tai tau užmokėjo?“ — „Tik du centu.“ — „Tai imk štai dar 10 centų ir daugiau taip nebedaryk“ atsakė Ketteleris. — „Kas jaunose dienose neišmoko savo norams sakyti „ne,“ neišmoko klausyti savo valios, tas yra blogiausias savęs pačio priešas, ir žodžiu ir darbu puoląs pats save, pradedąs veikti pirmiau, negu pagalvoja, ką turi veikti“ (Weber).

594. „Esu dvare išauklėta,“

tarė graži maža mergaitė per vaikų vakarą Danijoj, „o mano tėvas yra šambelanas, tai didelis laipsnis. O tie, kurių pavardės baigiasi „sen,“ niekad nieku negalės būti.“ — „Bet mano tėvas gali nupirkti už šimtą dolerių saldainių ir išdalinti juos vaikams,“ piktai atsakė turtingo pirklio Peterseno duktė. „O tavo tėvas ar gali tai padaryti?“ — „Taip,“ atsakė laikraščių leidėjo duktė, „mano tėvas gali tavo tėvą ir kitus paduoti į laikraštį. Girdėjau kalbant, kaip daugelis žmonių jo bijosi, nes jis galįs laikraščiuose rašyti, ką norįs.“ — „Ak, kad aš galėčiau būti vienas iš jų!“ manė mažas vaikutis, žiūrėdamas, virėjo leistas, pro durų plyšį. Buvo tai virtuvės vaikas. Bet ne, jo tėvai neturi nė vieno atliekamo cento ir jo pavardės gale yra „sen.“ Keleriais metais vėliau buvusieji tame vakare išaugo žmonėmis. Atsitiko taip, kad tie žmonės

vieną kartą aplankė gražius rūmus, pilnus visokių brangių ir gražių daiktų. Ten jie sutiko tų rūmų savininką, tą patį vaiką, kurs kitados laikė sau per didelę garbę žiūrėti į juos slaptai per durų plyšį, kada jie žaidė. Išaugęs jis virto dideliu dailininku. Tai buvo Torvaldsenas. Tą atsitikimą yra papasakojęs žmogus, kurs buvo beturčio kurpiaus sūnus, žmogus, kurio pavardės gale yra „sen," bet kuris virto garsiu rašytoju—Jonu Kristijonu Andersenu.

595. Vergas menininkas.

Kreonas, pasakoja vienas rašytojas, buvo graikų vergas; bet tuo pačiu metu jis buvo ir meno genijaus vergas. Menas buvo jo dievas, kurį jis neapsakomai gerbė. Tai atsitiko tuojau po didžiojo atremto persų puolimo, kada buvo įvestas įstatymas bausti visus mirtimi, kas užsiims menu, išskyrus laisvuosius. Kada šis įstatymas buvo paskelbtas, Kreonas kaip tik dirbo grupę, už kurią tikėjosi Fidijaus pagyrimo, didžiausio tų laikų menininko, o drauge būtų įgijęs ir Periklo malonę. Tarė sesuo broliui: „Kreone, po mūsų troba yra erdvus rūsis, eik ten ir dirbk. Tiesa, ten tamsu, bet aš priduosiu tau šviesos ir nešiosiu valgyti. Dirbk toliau, dievai bus mums maloningi." Paklausė Kreonas sesers patarimo. Jos saugomas ir aprūpinamas dieną naktį dirbo garbingą, bet pavojingą darbą. Tuo maždaug laiku visa Graikija buvo pašaukta į Atėnus meno kūrinių pažiūrėti. Paroda buvo įrengta Agoros kalne. Jai vadovavo Periklas, šalia jo buvo Aspazija, Fidijus, Sokratas, Sofoklas ir kiti garsūs žmonės. Buvo ten garsių dailininkų darbų, bet viena grupė, daug gražesnė už kitas, patraukė visų akis ir drauge sukėlė nemaža piktumo menininkų tarpe, kurie kovojo už pagyrimus. „Kas tašė tą grupę?" Niekas negalėjo atsakyti. Šaukliai pakartojo tą klausimą, bet atsakymo nebuvo. „Tai paslaptis! Nejaugi tai būtų vergo darbas?" Dideliame sumišime atvedė vieną mergaitę į Agorą. Jos rūbai buvo suvelti, plaukai palaidi, akyse degė tvirtumo ugnis, lūpos buvo sučiauptos. „Ta mergaitė," šaukė tvarkos dabotojai, „pažįsta dailininką, esame tikri, bet nenori ištarti jo vardo." Kleona klausiama tylėjo. Pagrūmojo jai bausme už tylėjimą, bet jos lūpos neprasivėrė. „Jeigu taip," tarė Periklas, „įstatymai nedovanoja, o aš esu įstatymų pildytojas. Veskite merginą į bokštą!" Tuo tarpu iš minios išsiskyrė liesas jaunikaitis palaidais plaukais, su nemirštamo genijaus šviesa akyse, ir, puolęs ant kelių prieš Periklą, sušuko: „O Perikle! Dovanok mergaitei ir atleisk ją. Tai mano sesuo. Aš esu kaltas, grupė yra mano rankų, vergo rankų darbas." Supykusi minia sutrukdė jį, šaukdama: „Į kalėjimą vergą! Į kalėjimą!"—„Niekados!" tarė atsikeldamas Periklas. „Pažvelkite į tą grupę.

Jeigu Atėnai gyvens ainių atminimuose ir raštuose, tai tik per pasišventimą menui. Ne į kalėjimą, bet pas mane atveskite jaunikaitį.“ Ir susirinkusių žmonių akyse Aspazija uždėjo alyvų vainiką, kurį laikė rankose, Kreonui ant galvos ir, minioms besūkaujant, pabučiavo mylinčią jį seserį.

596. „Gimiau elgeta,“

kalbėjo viceprezidentas Vilsonas. „Prie mano lopšio sėdėjo neturtas. Žinau, kas yra prašyti iš motinos duonos, kai ji jos negali duoti. Palikau namus turėdamas 10 metų ir pradėjau tarnauti: per vienuoliką metų tarnavau, gaudamas atlyginimo už metų darbą — mėnesį mokslo. O praėjus vienuolikai metų, gavau du jaučiu ir 6 avis, kurie man atnešė 84 dolerius. Bet nė vieno dolerio neišleidau pasilinksminimams nuo pat gimimo iki 21 metų. Žinau, kas yra eiti mylią kelio nuilsusiam ir prašyti žmonių, kad priimtų į savo pastogę. Kai turėjau 21 metus, išėjau į girias, ganiau bandas ir piausčiau medžius. Kėliau prieš saulei patekant ir dirbau sunkiai ligi sūtemų; už tai gaudavau didelį atlyginimą — 6 dolerius per mėnesį. Kiekvienas doleris rodėsi man didelis, kaip mėnulis.“ Vilsonas niekad nepraleisdavo progos, kur galėtų padauginti savo žinias. Nedaug kas taip gerai žinojo atliekamų nuo darbo valandų svarbumą. Graibstė jis jas, tartum jos būtų buvusios auksinės, ir nedavė nė vienai neišnaudotai pasprukti. Prieš baigdamas 21 metus buvo perskaitęs daug naudingų knygų: kas tai per mokslas vaikams, tarnaujantiems pas ūkininkus! Palikęs tarnystę, nuėjo daugiau kaip 100 mylių pėsčias į Nautiką, kad išmoktų batus siūti. Ėjo per Bostoną, norėdamas pamatyti istoriškas liekanas. Visa kelionė atsiėjo jam ne daugiau, kaip 1 dolerį 6 centus. Metams praėjus jau buvo Nautiko klubo pryšakyje. Kol praėjo 8 metai, pasakė garsią kalbą prieš vergystę. Kiekviena proga buvo jam didelis daiktas. Iš kiekvienos gyvenimo progos darė progą žengti pirmyn.

597. Vienoje rankoje knyga, antroje žvakė.

Šv. Hofbaueris, 1780 metais geraširdžių žmonių aprūpintas lėšomis, turėdamas jau 29 m. amžiaus, pradėjo Vienos universitete studijas, kad paskum galėtų įsišvęsti į kunigus. Dirbo su didžiausiu uolumu, net naktimis. Kaip pats vėliau sakydavosi, apsiginti nuo miego jis paimdavęs į vieną ranką knygą, į antrą — žvakę ir taip, vaikščiodamas po kambarį, mokydavęsis. Sekmadienius praleisdavo bažnyčioje ir dažniausiai tarnaudamas Mišiose.

XXXII. PIRMYN!

„Nė vienas, kurs prideda savo ranką prie arklo ir atgal dairosi, netinka Dievo karalystei."
Luk. 9,62.

598. Katruo keliu?

Graikų didvyris Herkulesas, kai jis dar jaunikaitis tebuvęs, išėjęs į pasaulį laimės paieškoti. Beeidamas vienoje kryžkelėje sutikęs dvi moteriškes. Viena įgudvieju, labai graži ir patraukianti, tuojau pasisukusi prie Herkuleso ir pasiūliusi jam linksmą, laisvą nuo visų gyvenimo vargų ir pavojų, gyvenimą. Antroji buvusi rimta, kukli ir žadėjusi jam garbę ir dorybę, bet reikalavusi didelio darbo, pasiaukojimo. Tada jaunikaitis paklausęs jų vardų. Pirmoji moteriškė atsakiusi: Mano draugai mane vadina „Malonumu", o mano priešai—„Nuodėme." Herkulesui to atsakymo užteko; jis išsirinko antrąją moteriškę, kuri vadinasi „Dorybe", ir nuėjo siauru triūso ir vargų keliu. — Atėniečiai turgavietėse pristatydavo daug būdelių, pridėdavo įvairiausių dalykų (ginklų, įrankių, knygų...) ir vesdavo ten savo vaikus. Ką kuris vaikas labiau mėgdavo, tokio amato jį mokydavo.

599. Demostenas.

Būdamas tik septynerių metų, Demostenas neteko tėvo. Globėjai išeikvojo visą jo palikimą ir už tai atsidūrė teisme. Išgirdęs savo gynėjo kalbą ir pamatęs, kaip sužavėta minia lydėjo kalbėtoją į namus, jaunutis Demostenas pasiryžo ir pats būti kalbėtoju. Nuo to laiko jis dieną ir naktį galvojo apie šį savo pasiryžimą. Bet jojo įgyvendinimas buvo labai sunkus. Pirmos jo kalbos ūžiančios minios buvo išjuoktos, ir Demostenas, jų nebaigęs, turėjo palikti tribūną. Visiškai nusiminęs, jis klajojo po miestą, nežinodamas nei ką bepradėti nei kuo toliau užsiimti. Galop vienas senelis jį suramino ir patarė, daugiau pasilavinus, dar pabandyti. Dabar Demostenas dar didesniu uolumu pradėjo siekti savo tikslo. Nors priešai, kurių turėjo nemaža, ir tyčiojosi iš jo, bet jis nepaisė. Kartas nuo karto išeidavo į kalnus ir ten tarp bedugnių, tarp ūžiančių upelių sakydavo savo kalbas ir deklamuodavo. Kad atsipratintų mikčioti, po liežuviu pasidėdavo mažutį akmenėlį; kad sustiprintų balsą, eidavo į pajūrį ir stengdavosi perrėkti bangų ūžimą; kad išsiaugintų gerus plaučius, dažnai buvodavo gryname ore, garsiai skaitydavo ir deklamuodavo. Ir štai šitokiu atsidėjimu, šitokiu nuolatiniu lavinimusi jis nugalėjo visas kliūtis ir pasidarė didžiausias kalbėtojas, kurio garbė ir po

2300 metų dar nėra užgesusi. O pradžioj jis buvo tik vargingas, mikčiojąs našlaitis. Štai kokių nepaprastų jėgų esama žmogaus dvasioje!

600. Katron linijos pusėn?

Pranciškus Pizarro, Peru užkariautojas, nepaisydamas didžiausio pavojaus, nes visi jo palydovai sukilę buvo prieš jį ir reikalavo grįžti atgal, nuėjo pas juos, pabrėžė ant žemės liniją ir pasakė: „Šiaurėje nuo šito bruožo laukia jūsų nepavojingas, bet užtat vargingas ir žiaurus gyvenimas; pietuose priešingai— iš pradžios vargas, kovos ir neperteklius. Bet jei visa tai nugalėsite, būsite turtingi, garbingi ir galingi. Pasirinkite!“ Ir štai beveik visi perėjo į šiaurę. Tik dvylika pasiliko Pizarro pusėje. Ir šie dvylika didvyrių, nepaisydami didžiausių vargų, pasiekė savo tikslą, nes jie nebijojo kovoti. — Edmundas Campion, Anglijos karalienės Elzbietos dvariškis, kartą didelės šventės proga turėjo parodyti savo svečiams, kaip nuostabiai mokąs joti. Bet arklys jį nutrenkė. Vietoj pagyrimų pelnė tik pajuokos ir pasityčiojimų. Dėl šio atsitikimo Campion'as susimąstė, pažino savo pašaukimą, įstojo į jėzuitų ordeną, tapo misijonorium ir atidavė savo gyvybę, kaip kankinys, už Kristaus tikėjimą. O kad ne ši „nelaimė“, gal ir savo sielą jis būtų pražudęs.

601. Japonų tapytojo gaidys.

Pasak vieno japonų pasakojimo, vienas turtingas pirklys prašęs dailininką nutapyti paveikslą, kuris vaizduotų gaidį, tik gaidį, bet užtat puikų gaidį. Dailininkas sutiko. Pirklys laukė trejetą metų, bet apie paveikslą nebuvo nė girdėti. Galop, pritrūkęs kantrybės, pats nuėjo pas tapytoją. Paveikslo niekur nebuvo matyti. Tapytojas paprašė pirklį sėstis, o pats ėmėsi darbo. Po ketvirčio valandos paveikslas buvo baigtas. Tai buvo tikrai maestriškas kūrinys. Pirklys šypsojosi labai patenkintas, bet kai reikėjo užmokėti, tapytojas pasakė negirdėtai aukštą kainą — ir tai tik už penkiolikos minučių darbą. Pirklys supyko. Bet tapytojas parodė jam krūvas popierių, ant kurių buvo nupiešti gaidžiai, ir pasakė: „Šis paveikslas yra trejų metų darbo vaisius, nes tik ilgu lavinimusi įgudau tokį paveikslą nupiešti per taip trumpą laiką. Todėl ir užmokestis turi atitikti mano pasirengimo ilgį.“ Pirklys suprato, kad tapytojo tiesa, ir sumokėjo pinigus.

602. Nesuvaldomas gyvulių rinkėjas.

Aberdeno Tamošius Edvardas už norą eiti savo keliu užmokėjo tokiu paklydimu, jog tėvas, motina ir kaimynai liovėsi jo ieškoję, kol vienas iš jų pažvelgė į tvartą. Ten gulėjo

užmigęs pabėgėlis šalia jaunų paršiukų, tarp jų ir laukinės motinos, ir niekas nedrįso įeiti į tvartą. Turėjo palinkimo į keliones po platųjį pasaulį ir beveik kiekvieną dieną parsinešdavo neapsakomų turtų: mažų rupūžiukių, sliekų, varlių, vėžių, pelių, žiurkių, vorų, blakių. Paleisdavo visus juos ir su dideliu džiaugsmu žiūrėdavo, kaip bėgioja po grįčią, nors namiškiams tat įvarydavo baimės. Barniai ir pabaudos, rodėsi, dar labiau skatino jį rinkti įvairius gyvulius. Vieną kartą motiną, norėdama, kad jis neišeitų iš namų, pririšo jį prie stalo kojos; bet jis prisitraukė stalą prie ugnies, perdegino virvę ir pabėgo. Sugrįžo tik pavakare su turtingu rinkiniu įvairių gyvulėlių. Motina paslėpė jo rūbus, jis visgi išsirengė į kelionę su senu sijonu, kuriame paskui parsinešė gražiausių daiktų ir drugį, kuris vos nenusiuntė jį į aną pasaulį. Kada vėl galėjo išeiti, parsinešė paslėpęs antyje pikčiausios veislės širšių lizdą. Širšės gyveno santaikoje su juo, bet iš tos santaikos išskyrė kitus šeimynos narius. Tvarka pagaliau buvo padaryta, kai tėvas visą lizdą užliejo karštu vandeniu. Tamošiaus tėvas neteko vilties padaryti iš jo ką nors, bet kol prie to priėjo, nusprendė pamėginti, ar kartais mokytojas neįstengs jo pataisyti. Mokytojas mėgino, bet ir jam nesisekė. Tamošius žaisdavo didesnę laiko dalį arba mokyklą paversdavo į žaidimo vietą. Vieną kartą prieš mokslą, rytmetinės maldos metu, kuosa iškišo galvą iš jo kišenės ir pradėjo kiauksėti. Už tai Tamošius buvo išmestas iš mokyklos. Pasiuntė jį į kitą mokyklą. Lankė ją tol, kol vieną dieną keletas dielių, išlipusių iš bonkutės, įkibo draugams į kojas. Ir vėl jį išmetė. Tėvai būtinai norėjo palikti jį mokykloje. „Nepaimsiu jo nė už dvidešimtį svarų“, tarė mokytojas, purtydamasis. Buvo mėginta trečioji mokykla. Atrado šimtakojų kito vaiko stale. Tuo kartu Tamošius gal nebuvo kaltas, bet buvo jau priimta, kad jį visados laikydavo kaltu. Taigi mokytojas, apkūlęs jį, tarė: „Eik namo ir pasakyk tėvui, kad tave atiduotų į karo laivą; tai geriausia mokykla tokiam nepataisomam, kaip tu.“ Turėjo tuomet tik 6 metus, nemokėjo dar net savo pavardės parašyti. Nenorėjo daugiau lankyt mokyklos, o vilties netekę tėvai nutarė, kad eitų į žmones duonos užsidirbti. Veltui mėgino visokių priemonių nukreipti jo palinkimą nuo gyvulių veislių tyrinėjimo. Kaip sunkiai jis dirbo, kad tik galėtų turėti bent kiek atspėjamo laiko tyrinėjimams! Išmoko batus siūti ir dirbo visą amžių prie varstoto šeimai išmaitinti, kurią sudarė vienuolika vaikų, turėdamas galvoj stebėtinai daug žinių apie paukščius, keturkojus ir uodus. Tačiau, nemokėdamas nei rašyti, nei skaityti, negalėjo klasifikuoti ir sunaudoti savo žinių. Pamažu ir sunkiai galiausiai išmoko rašyti ir skaityti. Norėdamas būtinai įsigyti pinigų studijoms, pardavė 9

metų darbo vaisius už 20 svarų sterlingų, vien tik pavyzdžius, kurių skaičius buvo toks didelis, jog juos turėjo sukrauti į šešis vežimus. Dažnai ieškojo darbo kaipo gamtininkas, bet visada be pasėkų, nes nemokėjo skaityti ir rašyti. Jeigu jam vaiko metais būtų kėlę norą tyrinėti savo gabumus, juos skaitant ir aprašant, kas žino, ar jo nesuvaldomas noras tyrinėti, nebūtų padaręs iš jo antro Agasizo ar Tennecy? Bet jis taip buvo įpainiotas į sunkias gyvenimo sąlygas, jog niekuomet negalėjo iš jų ištrūkti.

603. Ledų laužymas.

„Darbu valdoma valstybės“, pasakė Liudvikas XIV. Dantė savo „Dieviškąją Komediją“ rašė trisdešimt metų! Dickensas, didžiausias anglų rašytojas, sako, kad kiekvienas veikalas kaštavęs jam labai daug darbo ir vargo. Prescott, žymus amerikiečių istorikas, buvo jau beveik aklas, bet kai, berašant jam didžiulį savo veikalą „Ispanijos Ferdinandas ir Izabelė“, prireikė kai kurių naujųjų kalbų, jis nė kiek nedvejodamas ėmėsi jų mokytis ir mokėsi net ištisą dešimtį metų. Newton, didysis astronomas, savo „Chronologiją“ perrašinėjo penkiolika kartų, kol galų gale jis buvo ja patenkintas. Ticianas, tas nemirtingasis tapytojas, siųsdamas Karoliui V garsų savo paveikslą „Kristus Emmaus'e“, parašė: „Jūsų Didybe! Siunčiu jums paveikslą, prie kurio dirbau ištisus septynerius metus, kiekvieną dieną vis šį tą pridėdamas, šį tą pakeisdamas, o kartais tapydamas net per ištisą naktį.“ Vergilijus savo „Eneidą“ rašė dvidešimt metų ir prieš mirtį norėjo sunaikinti, nes ji atrodė jam dar nesanti pakankamai gera. Fenelonas pedagoginį savo veikalą „Telemachas“ perdirbo aštuoniolika kartų ir dar paskutinėj redakcijoj padarė daug pataisų ir pakeitimų. Edisonas, dar vaikas būdamas, praleisdavo naktis beskaitydamas. Bet jis skaitė ne romanus, o veikalus apie mechaniką, chemiją ir elektrą. Tolstojus savo veikalus irgi labai aštriai kritikuodavo, sakydamas, kad auksas pasidaręs gražus tik po ilgo kaitinimo ir plovimo. Jis taisydavo ne tik juodraštį, bet ir švarų rankraštį taip, jog jam tekdavo tas pats dalykas vis tris kartus perrašyti. Stefensonas, gerindamas lokomotyvą, dirbo penkiolika metų, kol galop pasiekė savo tikslo. Wattas apie savo kondensatorinę garo mašiną mąstė ištisą trejetą dešimčių metų.

604. Be vargo nėr ketvergo.

Herscheliui, darant teleskopą, prireikė gaubto veidrodžio. Jis padarė vieną, netinka, padarė antrą — irgi netinka. Trečiasis vėl buvo negeras. Ir taip turėjo padaryti du šimtu su viršum veidrodžių, kol pasisekė vienas geras.

Bet jis laimėjo! Newtonas anaiptol neturėjo kokio nepaprasto proto, ir paklaustas, kuo būdu prie savo atradimų priėjo, atsakė: „Nuolatiniu apie juos mąstymu!“ Jo darbštumas buvo toks didelis, jog poilsis jam buvo tik vienų studijų pakeitimas kitomis. Didelis anglų kalbėtojas Robertas Piel nuostabiai atsimindavo visus savo priešininkų argumentus. Ir iš kur tokia nepaprasta atmintis? Pasirodo, kad kai Piel dar buvo mažas, tėvas parsivedęs jį iš bažnyčios, pastatydavo ant stalo ir liepdavo pakartoti girdėtą pamokslą. Pradžioj, žinoma, tai sunkiai ėjo, bet toliau tokiais pratimais vaiko atmintis tiek pagerėjo, jog pamokslą galėdavo pakartoti beveik žodis žodin. Ir subrendęs jis buvo labai dėkingas už tokius lavinimus. Stefensonas, garo lokomotyvo išradėjas, gyvendamas labai skurdžiai, ir, be to, dirbdamas ištisą dvylika valandų fabrike, žinoma, negalėjo lankyti mokyklos. Bet užtat skaityti ir rašyti mokėsi naktimis; panaudodavo lavinimuisi kiekvieną laisvą minutę; pietų pertraukų metu kreida ant anglių vagonėlių rašydavo skaičius ir spręsdavo matematikos uždavinius. Nesenai mirė vengrų magnatas grafas Gejza V. Zichy, kuris, dar jaunas būdamas, kartą medžioklėj neteko vienos rankos. Bet likusią užtat taip išlavino, jog tapo pijanistu-virtuozu. Helmholtz'as, žymus fizikas, turėjo nenormaliai didelę galvą. Filosofas Spinoza buvo džiovininkas. Descartes, Kantas, Miltonas buvo labai silpno kūno, iš dalies net paliegėliai. Bet, nepaisant to, šiandieną tie vyrai yra pasaulio garsenybės.

605. 20 kilometrų per vieną naktį.

„Prašau duoti man Bibliją graikų kalba“, tarė Karporo (Škotijoj) Jonas Brovnas į knygyninką St. Andrevsą. Pirklys pažvelgė į piemenuką, kurio rūbai rodė, kad tą naktį jis suvaikščiojo pėsčias ne mažiau kaip 20 anglų mylių, ir pradėjo juoktis iš tokio stebėtino kaimo vaiko reikalavimo. Tuo tarpu į knygyną įėjo universiteto profesorius ir, sužinojęs, ko Brovnas reikalavo, tarė: „Jei perskaitysi iš tos Biblijos vieną skyrių ir jį išversi, gausi knygą dovanai.“ Vaikas išvertė keletą skyrių lengvai ir nukeliavo namo, džiaugdamasis gautąja dovana. Išmoko jis lotynų ir graikų kalbos, ganydamas bandą. Ilgainiui pagarsėjo savo plačia erudicija ir įkūrė mokyklą suaugusiems. — „Negaliu! Tai neivykdoma!“ tarė vienas karininkas Aleksandrui, kai jam nepasisekė paimti tvirtovės. „Eik šalin!“ suriko didis makedonietis. „Nėra nieko negalima tam, kas nori mėginti“, ir jis pats, kareivius vesdamas į kovą, nuvijo priešą nuo apkasų. — Napoleonas pats lankė Aigipte sergančius užkrečiamomis ligomis, norėdamas parodyti, kad žmogus, kuris nebijo, gali atsispirti tai ligai.

606. Keturių amatų jaunikaitis.

Vienas tėvas norėjo išmokyti savo sūnų kokio nors amato. Sūnus išsirinko daržininkystę. Kiek padirbęs pas daržininką, grįžta sūnus pas tėvą ir sako: „Šis amatas man nepatinka. Čia reikia nuolat lankstytis, gerti dulkes. Aš geriau būsiu medžiotoju, nes čia ir oras visada grynas ir nereikia lankstytis — pusiau neįsopsta.“ Leidžia tėvas sūnų mokytis medžioti. Po kiek laiko grįžta sūnus pas tėvą ir pasisako, kad medžiotojai turį dažnai vaikščioti po drėgnas vietas — tai kenkią sveikatai. Ir pasižada sūnus būti žveju. Bet šis amatas jam dar greičiai nusibosta. Pagaliau jaunikaitis eina mokytis virėju. Kiek pabuvęs, jis grįžta pas tėvą ir sako: Virėju nebūsiu, nes nepakenčiu ugnies ir nuolatinių garų.“ Tada tėvas sako sūnui: „Sunkumų tu rasi kiekviename darbe, nes tai yra pirmųjų tėvų palikimas. Mokykis juos pakęsti, ir tada visi amatai bus tau ne sunkūs.“

607. Piemuo Apaštalų Soste.

Šv. Tėvas Sikstas V buvo kilęs iš neturtingos šeimos. Kol išsigalėjo, tėvai leido savo brangųjį sūnelį į Fermo mokyklą. Bet nebegalėdami už mokslą užsimokėti, vaiką iš mokyklos atsiėmė. Vaikutis nenusiminė. Ganydamas bandą mokėsi iš knygų, kurias draugai jam atnešdavo. Tai pastebėjo vienas pranciškonas, kurs apsiėmė mokėti už mokslą, o tėvai turėjo atleisti jį nuo ganymo. Taip uolusis berniukas vėl pasivijo savo draugus, nors jis alkanas eidavo į Fermo mokyklą ir grįžęs mokydavosi prie menkos šviesos. Kada jisai pirmą kartą atėjo į Romą, buvo alkanas ir basas. Geri žmonės, matydami jo skurdą, sumetė jam kiek pinigų, bet jų neužteko maistui ir avalinei nusipirkti. Ilgai jisai galvojo ką pirkti: nusipirksi duonos, neužteks avalinei, o jam taip norėjosi apsiauti, nes dideliame mieste, kur visi apsiavę, basam buvo nepatogu. Kada jis taip užsimąstęs stovėjo prie vienos krautuvės, pastebėjęs pirklys neiškentė ir paklausė, ko jam reikia. Vaikinas taip nuoširdžiai, taip atvirai išsipasakojo, jog pirklys pasigailėjęs jį sočiai pavalgydino, o už savo pinigus jis jau galėjo ir avalinę nusipirkti. Praėjo daug metų. Vienuolių priglaustas tas vaikinas išėjo mokslus ir buvo įšventintas į kunigus, vėliau į vyskupus ir pakeltas į kardinolus. Pagaliau (1585 m.) buvo išrinktas į popiežius, priimdamas Siksto V vardą. Taip išaukštintas jisai nesidrovėdavo prisiminti skurdaus pirmutinio savo atsilankymo į Romą.

608. Per vargą į garbę!

Kun. Kneipas, išgarsėjęs savo patarimais gydytis vandeniu, buvo paprasto audėjo sūnus. Pajutęs pašaukimą į kunigus,

jis perėjo 20 klebonų, prašydamas išmokyti jį kunigu, bet niekur nerado pašalpos. Tada 3 metus uždarbiauja pradieniu, kad nors kiek sutaupytų užsimokėti už mokslą. Deja, tame sodžiuje, kur Kneipas tarnavo, kilo gaisras ir sudegė visos jo sutaupos. Pagaliau 21 metų amžiaus bernaitis, kaipo audėjas— gizelis, keliauja Kneipas į svetimą šalį ir ieško geradarių, kurie padėtų jam išsimokyti kunigu. Tokį geradarį susirado kun. Merklės asmenyje, kuris dvejus metus jį rengia gimnazijai. Ir tik sulaukęs 23 metų amžiaus Kneipas galėjo įstoti į gimnaziją. Vėl nelaimė. Nuo blogo išlaikymo suserga. Radęs knygutę apie gydymąsi vandeniu, ima gydytis Dunojaus vandeniu ir po 14 metų pasiekia savo tikslą — įsišvenčia į kunigus. Kaipo kunigas pasižymėjo didžiausiu tvarkingumu ir dar paliko visiems prieinamą vandeniu gydymosi būdą.

609. „Mėnulio sonata."

„Vieną mėnesienos naktį, žiemą," rašo Bethoveno biografas, „ėjome ankšta gatvele Bonnos mieste." — „Pst!" sušuko didis kompozitorius, sustodamas prieš mažą, surūkusį namelį, „kas tai per gaidos? Tai iš mano F. sonatos. Ha! Kaip tai puikiai paskambinta." Sonata viduryje nutrūko, ir verkšlenantis balsas sušuko: „Negaliu toliau. Tas kūrinys toks gražus, kad ne man kaip reikiant jis paskambinti. Nieko nepasigailėčiau, kad nors vieną kartą galėčiau patekti Kelne į koncertą." — „Bet sesute," atsiliepė kitas balsas, „kam gi gailėtis to, kam neturim pinigų, juk vos teįstengiam butą apmokėti." — „Tavo teisybė," atsiliepė pirmasis balsas. „O visgi taip norėčiau nors vieną kartą gyvenime išgirsti gerą muziką. Bet nieko iš to nebus." — „Įeikime pas juos," tarė Bethovenas. „Įeiti," pratariau, „ko gi tenai eisime?" — „Paskambinsiu jai," atsakė mano draugas, įsikarščiavęs. „Čia yra jausmo, dvasios, supratimo. Skambinsiu jai, o ji mano muziką supras." — „Atsiprašau," tarė įeidamas į kambarį, kuriame pamatė jauną vyrą, sėdintį prie stalo ir lopantį seną avalinę ir jauną mergaitę, nuliūdusią ir į fortepijoną atsirėmusią. — „Girdėjau muziką, ir tat leido man įeiti. Esu muzikas. Aš, aš taip pat girdėjau šį tą iš jūsų pašnekesio. Norėtum tamsta girdėti... tai yra, norėtum tamsta... tai yra... Ar galiu ką nors tamstai paskambinti." — „Ačiū," atsakė kurpius, „bet mūsų fortepijonas netikęs, be to, ir gaidų mes neturime." — „Neturit tamstos gaidų?" sušuko, nustebęs kompozitorius, „tai kaip gi tamsta... Ak, atsiprašau," pridūrė nutildamas, kai pamatė, kad jauna mergaitė buvo neregė. — „Nepastebėjau anksčiau. Tai tamsta skambinai nugirdus. Bet kur tamsta girdi muziką, jei nelankai koncertų." — „Gyvenome Bruhle dvejus metus, ir ten klausiausi vienos ponios muzikos, kuri gyveno netoli mūsų. Vasaros vakarais jos

buto langai būdavo atdari, aš vaikščiodavau palangėmis klausydamasi.“ Bethovenas atsisėdo prie fortepijono. Niekad nebuvau girdėjęs jo geriau skambinant, kaip šį kartą, kada skambino neregei merginai ir jos broliui. Dargi rodėsi, kad senasis fortepijonas įgavo įkvėpimo. Abu jauni žmonės sėdėjo tartum užburti magiškų, saldžių balsų, kurie, ritmingai nusileisdami, plaukė. Staiga vienintelės žvakės liepsna sudrebėjo, susilpnėjo, dar kartą sušvito ir užgeso. Tamsa užliejo kambarį, vietomis prasidrėskė mėnulio blaiva šviesa, bet muzikas nesiliovė, tartum buvo mintyse paskendęs. „Nepaprastas žmogus,“ tarė kurpius dusliu balsu. „Kas tamsta toks?“ — „Klausyk,“ atsakė muzikas ir paskambino vieną vietą iš sonatos F. „Tai tamsta esi Bethovenas!“ sušuko nustebę jauni žmonės. „O, paskambink tamsta mums dar kartą!“ pridūrė, matydami, kad jis atsikėlė, rengdamasis išeiti. „Dar tik vieną kartą!“ „Mėginsiu improvizuoti mėnulio sonatą,“ tarė, žiūrėdamas susimąsčiusiom akim į žvaigždes, mirgančias malonia šviesa giedro žiemos dangaus tolyje. Staiga prabilo nepaprastai maloni ir ilgesio kupina gaida, kuri lengvai slinko per fortepijoną, kaip švelnutė mėnulio šviesa per žemę. „Likite sveiki“, tarė pabaigęs, rengdamasis išeiti. „Ateisi dar tamsta kada nors?“ vienu balsu paklausė jaunieji. „Taip, taip,“ tarė skubiai Bethovenas, „ateisiu ir duosiu tamstai kelias pamokas. „Likite sveiki.“ Paskum tarė į mane: „Grįžkime greitai namo, kad galėčiau surašyti tą sonatą, kol dar atmenu. Greitai sugrįžova, o Bethovenas neatsikėlė nuo stalo, kol nepradėjo švist. Rankose laikė „Mėnulio sonatą.“

610. Palauk valandėlę!“

Archimedas buvo taip užimtas uždavinio sprendimu, kurį nusipiešė smėlyje, jog nė nežinojo, kad Romos kariuomenė paėmė Sirakūzus. Kai romėnų kareivis prišoko prie jo ištiestu kardu, jis, žiūrėdamas į brėžinį tarė: „Palauk valandėlę, palik man gyvastį, kol neišspręsiu to uždavinio.“ Bet kareivis nukirto gyvasties siūlą didžiausiam anų laikų žmogui. — Mykolas Angelas dvylika metų tyrinėjo anatomiją, ir tie tyrinėjimai suvaidino žymiausią vaidmenį jo stiliui, savotiškumui ir garbei. Pats dirbdavos įrankius, kuriais naudodavos skaptuodamas. Tapydamas pats dirbosi dažus ir neleisdavo jų maišyti nei mokiniams, nei tarnams.

611. Nenuveikiamas atsidėjimas.

„Ne!“ sušuko gener. Marion, kai aplankęs jį anglų karininkas norėjo grįžti namo. „Dabar kaip tik pietūs; tikiuosi, tamsta neatsisakysi ir pasiliksi su manim papietauti.“ Svečiai, nustebę, pažvelgė į jį, nes nematė niekur jokio katiliuko ar

kito indo. Bet tai buvo tik pirmas netikėtas atsitikimas su juo tą dieną. Jis buvo atvestas į priešininkų kariuomenę su parlamentario vėliava ir užrištom akim. Tikėjosi pamatysiąs nepaprastą generolą ir didžiavyrių kariuomenę, nes garsiosios „Lapės“ kariuomenės būrys buvo šmėkla raudonosioms milinėms Karolinoje. Kai jam atrišo akis ir privedė jį prie generolo, jis pamatė apdegusį ir liesą mažą žmogų, vos naminiais rūbais apsirėdžiusį, o vyresniųjų karininkų vietoje, mandieromis pasipuošusių, — saują įdegusių saulėje milicininkų (laisvanorių kariuomenę). „Tamošiau,“ tarė Marion vienam savo žmonių, kai svečias sutiko pasilikti pietauti, „duok mums pietų.“ Kareivis lazda iškrapštė iš pelenų bulvių. „Bijau,“ tęsė toliau generolas, „kad mūsų pietūs nepasirodys tamstai tokie geri, kokių norėtum, bet tai viskas, ką mes turim.“ Karininkas pradėjo valgyti bulves iš mandagumo, bet tuoj ėmė širdingai juoktis iš nepaprastų pietų. „Atleisk man, generole,“ tarė, „juk ne visuomet galima susivaldyti. Spėju, kad tie pietūs skiriasi nuo įprastų tamstai valgymų, tur būt, tamsta geriau valgai.“ — „Gal būt blogiau,“ atsakė generolas, „nes dažnai atsitinka, kad net bulvių negalime gauti kiek reikiant.“ — „Viešpatie,“ sušuko karininkas, „bet, jei jums duoda blogą maistą, tai gaunate gerą algą?“ — „Nė vieno cento,“ tarė Marionas, „nė vieno cento!“ — „Dievulėliau! turite labai blogai jaustis. Nesuprantu, generole, kaip visa tai galima pakelti.“ — „Kodėl gi ne!“ atsakė Marionas. „Tokie dalykai pareina nuo jausmų. Širdis yra visa, o kai ji veikia, žmogus nieko negali. Daugeliui žmonių pasirodytų negalimas dalykas padaryti iš savęs vergą keturiolikai metų. Bet tegu jis tik bus iki ausų įsimylėjęs, o dar tokią gražią merginą, kaip Rachelė, tai, lygiai kaip jaunasis Jokūbas, nepabijos tarnauti keturioliką metų. Tas pat yra ir su manim. Esu įsimylėjęs, mano mylimoji — tai Idėja, ir tikrai esu laimingas. Greičiau kovočiau už tėvynę, šaknimis maitindamasis, negu stovėčiau šalia, turėdamas visus Saliamono išteklius. Tuo tarpu dabar stovėdamas ant žemės, kurią man mano gimimas davė, džiaugiuosi, nesąs jos vertas. Žiūriu į tuos mylimus aplinkui medžius ir jaučiu, kad nepadarysiu jiems gėdos. Būsimųjų kartų vaikai gali niekuomet mano vardo negirdėti, bet džiugina mano širdį, kai pamanau, kad prisidedu prie jų laisvės ir laimės.“ Kai anglų karininkas sugrįžo, pulkininkas jį paklausė: — „Kodėl esi toks susirūpinęs?“ — „Turiu svarbių priežasčių.“ — „Kaip tai, argi generolas Marionas būtų atsisakęs nuo derybų padaryti paliaubas tam tikram laikui?“ — „Ne.“ — „Tai kas gi? Argi senis Vašingtonas būtų sumušęs Harrisą Klintoną ir sunaikinęs mūsų kariuomenę?“ — „Ne, ne tai. Yra kažkas blogiau.“ — „Bet kas gali būti dar blogiau?“ — „Mačiau Amerikos generolą ir jo karininkus be

užmokesnio, blogai apsirengusius, maitinančiusis šaknimis ir geriančius vandenį ir visa tai Idėjos vardu. Ko gi mes galime laukti iš kovos su tokiais žmonėmis?“ Prie pirmos progos jaunasis karininkas išėjo iš kariuomenės, nes žinojo, kad atsidėjimas, kurs gali nugalėti tokias sunkenybes, yra nenuveikiamas.

612. „Darbu dievai visa perka.“

Tai graikiška patarlė. Andrius Carnegie, žymus amerikiečių milijardierius, ištisą eilę metų dirbo įvairiuose fabrikuose, kaip paprastas darbininkas. Tokių yra daugybė: Wanamaker, Claflin, Field, Barr, Rockefeller, Gould, Seligmann, Wilson ir t. t. — Garfieldas, buvęs vėliau Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas, jaunystėj buvo taip neturtingas, jog jau šešiolikos metų buvo priverstas piauti javus, kad tuo būdu susirinktų lėšų mokytis jūrininkauti. Kartą vienas farmeris, į kurį jis kreipėsi, ieškodamas darbo, atsakė: „Sunkiai piūčiai aš samdau vyrus, o ne vaikus.“ — „Bet jeigu vaikai padaro vyro darbą, ar ne vis tiek“, atsakė šis. Garfieldas buvo priimtas. Dienai praėjus, pasiuntė farmeris Garfieldą į laukus kartu su keturiais suaugusiais vyrais. Šie sumanė mažajam piovėjui iškirsti šposą: pastatė jį viduryj ir pradėjo smarkiai piauti. Bet viskas veltui! Garfieldas taip uoliai dirbo, jog vyrai net džiaugėsi, kai gavo pietų metu prisėsti. Jaunikaičio rankos buvo pilnos pūslių, bet jis nesiskundė. Pavalgę vyrai prašė jį piauti paskiausiai, nes jau farmeriui įrodęs, kad galįs ir vyriškus darbus dirbti. Jaunikaitis sutiko, bet vyrai labai apsigavo. Garfieldas taip smarkiai gulė jiems ant kulnų, jog darbininkai, nenorėdami pasirodyti esą menkesni už jaunuolį, padirbėję ligi vakaro, buvo visiškai pavargę. O Garfieldas atrodė visai gerai. Guldamas jis net paprašė žvakės. „Ką tu su ja veiksi?“ paklausė šeimininkas. „Norėčiau truputį pasimokyti. Mat dieną nebuvo laiko!“ — „Bet tu dirbai už tris ir todėl geriau eik pasilsėti. Kaip tavo pavardė?“ — „James Abraham Garfield!“ atsakė šis, paėmė žvakę ir, nuėjęs į savo kambarėlį, mokėsi ligi vidurnakčių. Ir šis vargšas mokinys vėliau buvo Amerikos prezidentas. — Stefensonas, garvežio išradėjas, gimė vargingoj kalnakasio trobelėj. Jo tėvas buvo paprastas darbininkas, prižiūrįs mašinas, reikalingas anglių kasykloms. Būdamas jaunas, Stefensonas valė anglius, o vėliau jam buvo pavesta prižiūrėti arklį, kuris suko mašiną.

613. Norėk, ir galėsi!

Watt'as, galvodamas apie didį sumanymą padaryti garo katilą, buvo priverstas dirbti fleitas, vargonus, kompasus, kad tuo būdu užsidirbtų pragyvenimui. Herschel'is, garsusis astronomas, pelnė sau duoną, griežđamas orkestre. Pertraukų

metu jis išeidavo iš šokių salės, išsiimdavo teleskopą ir žiūrėdavo į žvaigždes. Po to vėl grįždavo griežti. Franklinas, perkūnsargio išradėjas, ilgai vertėsi knygų spausdinimu ir pardavinėjimu. Fergusson'as piešė portretus; James Fergusson'as (1808 — 1886) buvo anglų architektas ir meno istorininkas, parašęs daug veikalų apie Rytų architektūrą. Canova, garsusis skulptorius, pradžioj buvo akmenų skaldytojas, kaip jo tėvas ir tėvo tėvas; Canova (1757 — 1822), italų skulptorius, pragarsėjo savo kūriniu „Dadulas ir Ikaras.“ Žymesni jo kūriniai yra: paminklai pop. Klemenso XIII, Klemenso XIV, gracinga grupė „Amor et Psyche“ ir k. Tintoretto buvo pradžioj dažytojas; Tintoretto (1518 — 1594), italų tapytojas, gimęs Venecijoj, piešęs daug freskų Venecijos dožų rūmuose ir bažnyčiose. Žymūs jo freskai: „Kristaus kančios ciklas“, „Marijos vainikavimas“, „Paskutinis teismas“ ir k. Caravaggio — mūrininko pagelbininkas; Caravaggio (1569 — 1609), italų tapytojas, praleidęs gyvenimą labai nuotykingai, didelis natūralistas, turėjo daug įtakos Romos ir Neapolio dailink. Giotto — piemuo. Giotto (1266 — 1337), italų tapytojas ir architektas, buvo didžiausias ankstybojo renesanso menininkas, pirmas metęs bizantiškąjį paveikslų auksinimą. Haydno tėvas buvo vežėjas. Fizikas Faradejus buvo kalvio sūnus, ir iš pat mažens mokėsi knygrišystės, kuria vertėsi net ligi dvidešimt antrųjų savo amžiaus metų. Koperninko tėvas buvo kepėjas, Keplerio — smuklininkas. Laplace buvo ūkininko vaikas. Fridrikas Hebbeli'is buvo mūrininko sūnus; Friedrich Hebbel (1813—1863) po Šilerio ir Goethes didžiausias vokiečių rašytojas. Jaunystėj nekartą badavęs, pavydėjęs šuniui graužiamo kaulo, ėjo per gyvenimą, lyg didvyris, ir laimėjo. Žymūs jo veikalai - dramos yra: „Maria Magdalena“, „Herodes und Mariamne“, „Gyges und sein Ring“, „Die Nibelungen“ ir k. Adolfas Menzel'is pradžioj buvo paišytojas ir litografas; Adolf Menzel (1815 — 1905), labai vaisingas vokiečių tapytojas, geniališkai įvairus siužetų atžvilgiu, turtingos fantazijos, piešė daugiausia Fridriko Didžiojo laikų gyvenimą. Petras Rosegger'is buvo vargingo ūkininko sūnus ir, pramokęs kirpėjo amato, ėjo iš kaimo į kaimą, pelnydamas tuo būdu sau duonos. Peter Rosegger (gim. 1843), vokiečių poetas, pasižymėjęs savo mokėjimu vaizduoti gamtą ir sielos pergyvenimus. Kai kurie jo veikalai sulaukė net 12 - 13 laidos. Šekspyro gyvenimo gerai nežinome, bet tik tiek tikra, kad buvo kilęs iš neturtingų tėvų ir kad kurį laiką buvo teatro arklių prižiūrėtojas. Johnson, vienas iš Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų, jaunas būdamas dirbo kirpykloj, o Lincoln'as (irgi buvęs J. V. prezidentas) buvo paprasto darbininko sūnus ir dešimtį metų pats kirto malkas. Popiežius Grigalius VII buvo kambarių rengėjo sūnus;

Sikstas V buvo bandų ganytojo vaikas. Adrijono IV tėvas buvo toks neturtingas valtininkas, jog neturėjo pinigų net žvakei nusipirkti, ir jo sūnus pamokas rengdavo prie gatvės lempų šviesos.

614. Kunigaikštis ir skruzdė.

Jaunas kunigaikščio sūnus Tamerlanas sumanė užkariauti visą pasaulį. Surinkęs būrį jaunuolių, išėjo prieš priešą. Deja, stipresnis priešas iš karto nugalėjo jaunąjį Tamerlaną ir išsklaidė jo jaunus karius. Slėpdamasis nuo mirties, pats Tamerlanas turėjo užsirakinti vienuose senuose rūmuose. Čia jis iš nusiminimo ko nepanorėjo atsižadėti savo sumanymo. Staiga pakėlė galvą ir pamatė ant mūro besiritančią skruzdėlę, kuri tempė daug didesnę už save naštą. Deja, beužsirepečkinant jai ant mūro, našta krenta žemėn, ir vargšas vabalėlis turi iš naujo imtis pradėtojo darbo. Tamerlanas suskaitė, kad skruzdė 69 kartus lipo ant mūro su našta ir tiek pat kartų ta našta nukrisdavo jai žemėn. Pagaliau 70-ju atveju skruzdė pasiekė savo tikslą—su visa našta užsirito ant mūro ir nusinešė ją į skruzdėlyną. Tas vaizdas atnaujino jo energiją.

615. „Norėčiau—noriu."

Vieną gražią gegužės mėn. popietę mokėsi jaunikaitis prie atviro lango. Staiga pro jį įlėkė karkvabalis ir nukrito aukštielninkas tiesiog ant stalo. Jaunikaitis žiūrėjo, ką vabalas darys. Šis sukosi, purtėsi, burzgė, bet atsistoti negalėjo. (Tat yra „norėčiau"). „Na!" galvoja vabalas, „jei aš čia gulėsiu, tai arba mirsiu badu, arba kas mane užmuš." Ir štai su dideliu vargu išskečia sparnelius, ant kurių gulėjo, pradeda burgzti, suktis, parvirsta ant šono... „Reikia, reikia, kitaip pražūsiu!..." Pagaliau atsistoja ir tą patį akimirksnį pakyla į aukštį. (Tai yra „noriu"). Karkvabalis nulėkė, bet jaunikaitis suprato, koks yra skirtumas tarp silpno „norėčiau" ir galingo „noriu."

616. Lašas po lašo...

Šv. Izidoriui pasirodė, kad jo brolis Leandras, kuris jį mokė, per daug iš jo reikalauja ir yra per kietas, o dirbamas darbas — per sunkus; daug negalvodamas, meta savo pamokas ir pabėga iš namų. Klaidžiodamas pailsta ir atsisėda ant akmeninio šulinio rentinio pasilsėti. Besižvalgydamas pastebi ant vieno akmens gilią vagą. Susidomėjęs, vaikas klausia atėjusios vandens moteries, iš kur ta vaga atsiradusi? Klausiamoji moteris jam taip išaiškina: jei lašas po lašo, krisdami į tą pačią akmens vietą, iškala įdubimą, tai juo labiau gali pratrinti vagą virvė, kuria žmonės, semdami nuolatos vandenį,

bružina akmenį toje pačioje vietoje. Vaikui tai buvo naujas šviesos spindulys. Jis pasiryžo dirbti, nepaisydamas jokių sunkumų ir nemalonumų. Taip Izidorius tapo šviesiausiu tų laikų Ispanijos žmogumi. — Gedeonas Lee negalėjo nusipirkti sau batų žiemai; būdamas jaunas vaikas, vaikščiojo basas į darbą, nežiūrėdamas sniego. Davė sau žodį baigti dienos darbą per 16 valandų. Ir tą savo nutarimą tesėdavo kuogražiausiai, o jeigu praleisdavo kiek laiko, tad mažiau miegodavo, kad jį atidirbtų. Tapo turtingu Neujorko pirkliu, miesto burmistru ir parlamento nariu.

617. Sraigė ir kiškis.

Sraigė ir kiškis kartą susitarė eiti lenktynių. Priešais esančio miško kraštas turėjo būti bėgimo finalas. Sraigė nepaprastai uoliai šoko šliaužti. Stengėsi, kiek galėjo, pūkštė ir prakaitavo. Kiškis pažiūrėjo į saulę ir pasakė: „O tu, vargše kirminėli! Kam tau taip kamuotis: vis tiek iš to nieks neišeis. Aš duosiu vieną kitą šuolį, ir tuoj tu liksi užpakalyj.“ Bet sraigė neklausė. Ji vis šliaužė ir šliaužė. Ir kol kiškiui atėjo noras ją pralenkti, sraigė jau buvo pasiekusi mišką. „Aha, drauguži! Dabar pažiūrėsim!“ Kiškis šoko vieną šuolį, kitą, bet jau buvo per vėlu. Sraigė lenktynes laimėjo. — Ištesėjimas ir uolumas nugali talentą.

618. Du studentai ir senas ponas.

Vieną gražią birželio dieną du jauni studentai pasiryžo užkopti Tatros kalnuose Lomnico viršūnę. Abu juodu buvo atėję iš lygumų ir dar niekados tokių kalnų nematę. Linksmai dainuodami, keliavo jie per kalnus, pralenkė seną poną, kuris, matyt, irgi kopė į tą pačią viršūnę. Bet jo žingsniai buvo toki lėti, toki apgalvoti, jog „net sraigė greičiau eina“ — manė jaunuoliai. Kai po dešimt minučių kelionės jie pažvelgė žemyn, tas ponas buvo toli atsilikęs, toks mažytis, mažytis. Bet kuo aukščiau juodu lipo, tuo jų plaučiai labiau pradėjo šniokšti. Pradžioj jie ilsėjosi tik kas pusvalandis; paskum jau kas penkiolika minučių prisėsdavo „trumpą pusvalandį.“ Ir kai apie pietus, visiškai nusikamavę, sustojo prie nedidelio krioklio, štai pasirodė tas senas ponas, einąs lygiai tokiu pat lėtu žingsniu, bet einąs ir einąs vis aukščiau. Netrukus jis vėl atrodė mažytis, tik šį kartą jis buvo ne jų apačioj, bet viršuj. Tuo tarpu jaunikaičiai nuvargę gulėjo ant uolų. — Pasiekti aukštą tikslą reikia ištesėjimo.

619. Turi būti!

Maršalas Foch pasakodavo, kad 1871 metais, jam besiruošiant šalia Metzo miesto laikyti egzaminus į karo akademi-

ją, maršalas Bezaine su savo karininkais tuose pačiuose rūmuose nutarė atiduoti miestą vokiečiams. Jis tą pačią valandą pasiryžęs atitaisyti tokią didelę Prancūzijos gėdą. — Montalembert 1830 metais pamatė barbarišką sceną: įsiutusių bedievių būrys plėšia kryžius nuo paminklų, velka juos per šiukšlynus ir meta keikdami į Senos upę. Jam užvirė kraujas gyslose, ir jis pasiryžo, kad vieną dieną, jo dėka, Prancūzijoje bus grąžintos teisės laisvei ir Kristui. — Prieš mūšį ties Lissa 1866 m. austrų admirolas Tegethoff turėjo iš laivo signalizuoti tokį šūkį: „Turi būti mūšis ties Lissa!“ Vos kareiviai užgirdo tokį „turi,“ tuoj užvirė kova, ir visas šūkis pavirto vienu žodžiu „turi,“ kuris uždegė austrus, ir italai buvo nugalėti.

620. „Apkabinu tave, Afrika!“

Julius Cezaris, išlipdamas ant Afrikos kranto, suklupo ir parpuolė. Prietaringi jo palydovai matė šitam atsitikime blogą ženklą. Bet Cezaris nepabūgo. Jis išskėtė rankas ir išdidžiai sušuko: „Amplector te Africa“ — „Apkabinu tave, Afrika!“ Ir štai iš šito mažo nepasisekimo jis padarė reikšmingą išvadą. — Napoleonas, perėjęs daugelį šalių ir pavergęs daugelį tautų, kartą priėjo prie Alpių, kurios užstojo kelią. Napoleonui buvo pranešta, kad jas pereiti kariuomenei jokiu būdu negalima. „Šalin su Alpėmis!“ pasakė jis ramiai. „Marš!“ Ir po keletos dienų visa kariuomenė jau buvo anapus kalnyno.

621. Milijonas nesuviliojo.

Žymus Neujorko pramonininkas Minfordas mirdamas paliko 4 milijonų vertės turtą. Testamente parašė, kad ketvirtąją turtų dalį skiriąs dukteriai Gracijai su ta sąlyga, jeigu ji išstosianti iš domininkonių vienuolyno, kuriame ji jau 23 metus buvo pragyvenusi vienuole. Bet sesuo Gracija lengva širdimi atsisakė nuo milijoninių turtų ir pasiliko vienuolyne ištikima savo pašaukimui. — Kartą karalius Karolius IX paklausė poetą Torquato Tasso: „Kas yra laimingiausis?“—„Dievas“, atsakė poetas. „Gerai, bet kas šalia Dievo laimingiausis?“—„O gi kas pasidaro Dievui artimiausis, t. y. dorasis.“

622. „Decrevi — nutariau.“

Viršuje vienos viduramžių pilies vartų stovėjo parašas: „Decrevi — nutariau.“ — Kas kovoja, tas stiprėja. Dantė savo „Dieviškąją Komediją“ parašė, būdamas ištremtas ir gyvendamas labai skurdžiai. Šileris žymiausią savo veikalą sukūrė jau sirgdamas. Mocartas savo „Requiem“ pabaigė jau mirties ligos kankinamas. Bethovenas, tas didysis muzikas, buvo beveik visiškai jau kurčias, kai rašė geriausią savo veikalą. — Būtų negera upei, jei iš kiekvieno ikro užaugtų žuvis; būtų

negera sodui, jei kiekvienas žiedas užmegstų vaisių; taip pat ir žmogus nieko negalėtų laimėti, jei viskas jam sektųsi. Nepasisekimai moko mus kuklumo, tuo tarpu sėkmingumas stumia mus į išdidumą. Po kiekvieno didžio žmogaus paveikslu galima būtų parašyti: „Jis mokėjo norėti.“ Kartą šv. Tomas buvo paklaustas savo sesers: „Ką turiu daryti, kad gaučiau amžinąjį išganymą?“—„Norėk gauti!“ buvo trumpas atsakymas. — „Viskas pasaulyj gali ilgai tverti, bet tik ne laimingos dienos“ (Goethe).

623. Tai buvo jo paties kryžius.

Duobėtu keliu, kai spirginte spirgino saulės spinduliai, ėjo vienas keleivis, nešdamas savo gyvenimo kryžių. Atėjo vakaras. Jisai nuilsęs sustojo ir ėmė mąstyti: „Ai, koks sunkus tas mano kryžius, kurį Dievas paskyrė man!.. Mano Dieve, ar negalėtum man jį pakeisti? Ar negalėtum duoti kitą kryžių, lengvesnį už šitą?..“ Buvo labai nuvargęs iš savo kelionės, tai atsigulė ir tuojau užmigo. Tada pasijuto esąs kažkokioj be galo šviesioj vietoje. Prisiartino prie jo V. Jėzus ir tarė jam maloniai: „Ar norėtum gauti kitą kryžių vietoj savojo?“—„Taip, Viešpatie,“ atsakė keleivis.—„Mano sūnau“, tarė V. Jėzus, „eik šen, paskui mane.“ Keleivis pamatė didžiausį kalne urvą. Tada Viešpats kreipėsi į jį, sakydamas: „Žiūrėk, čia sukrauti visi kryžiai, per kuriuos mano gailestingumas atidaro žmonėms dangaus vartus; palik tą kryžių pas urvo angą ir eik pasirinkti sau kitą, kurį rasi tinkamiausią.“ Keleivis įėjo į vidų ir net nusigando, kai pamatė krūvų krūvas kryžių, kuriuos žmonės nešiojo nuo pasaulio pradžios ir kuriuos nešios iki pasaulio pabaigos. Čia gulėjo sąžinės graužimų kryžius, ten pavydo, nedėkingumo, šeimyniškų nesantaikų kryžiai, o ten vėl ligos, paliegimo, šmeižto, klastos, brangaus asmens kančių, žemės ūkyje krizio kryžiai... Apžiūrėdamas juos paeiliui vis kartojo: „Ne ir ne, netinka nė vienas man... Mano Dieve, ar būtinai turiu sau išsirinkti?“—„Kas neneša kryžiaus čia ant žemės, negaus garbės vainiko,“ atsakė jam V. Jėzus. Keleivis vėl ėmė peržiūrinėti kryžius ir ieškoti sau tinkamo. Bet neradęs tokio, liūdnai nuleido galvą. Tada užgirdo malonų V. Jėzaus balsą: „Pažvelk šičia!“ Ir parodė pas urvo angą gulintį kryžių. Vos keleivis pažvelgė į jį, pati kryžiaus išvaizda patiko jam. Priėjęs kilstelėjo kryžių ir nudžiugęs tarė: „Tur būt šitą pakelsiu!.. Viešpatie, ar leisi man paimti jį?..“—„Imk“, atsakė V. Jėzus. Keleivis ištiesė rankas ir staiga suriko. Tai buvo jo paties kryžius, kurį Viešpats jam buvo paskyręs, o kuriuo jisai norėjo nusikratyti, lyg būtų per sunkus jam...

XXXIII. BUDĖK!

„Būkite blaivūs ir budėkite!"

Petr. 5,8.

624. Su didžiausia rekomendacija.

Vienam pirkliui reikėjo jauno vaikino. Nepaisydamas, kad kokia penkiolika siūlėsi į tą vietą, staiga jis priėmė vieną, nieku, rodos, nepasižymintį jaunuolį. „Kodėl tu šitą išsirinkai?" paklausė draugai. „Juk jis neturėjo jokių rekomendacijų!" — „O ne!" atsakė pirklys, „jis turėjo daugybę rekomendacijų. Prieš įeidamas, jis nusivalė kojas; įėjęs gražiai uždarė duris. Iš to supratau, kad jis mėgsta tvarką. Savo kėdę jis užleido įėjusiam seneliui. Iš to supratau, kad jis yra mandagus ir geros širdies. Jis paėmė knygą, kurią tyčia buvau padėjęs ant žemės. Tuo tarpu kiti per ją lipo ir spardė. Vadinasi, jis yra pastabus ir rūpestingas. Jis ramiai laukė ir nesigrūdo į priekį, kaip kiti. Vadinasi, jis yra kuklus. Kalbėdamasis su juo pastebėjau, kad jo drabužiai buvo rūpestingai išvalyti, plaukai tvarkingai sušukuoti, dantys išplauti. Kai rašė savo pavardę, mačiau, kad rankos buvo švarios ir panagės išvalytos." — Vašingtonas savo sekretoriui, kurs nuolat skųsdavosi laikrodžio vėlavimu, kartą atsakė: „Arba tamsta pasiieškok kitą laikrodį, arba aš pasiieškosiu kitą sekretorių." — Admirolas Nelsonas: „Visa mano pasisekimo priežastis buvo ta, kad aš savo darbus visada pabaigdavau ketvirčiu valandos anksčiau, negu buvo nustatyta." — Vienas turtingas žmogus, paklaustas kartą, kuo būdu įsigijęs tokių didelių turtų, atsakė: „Man tėvas įdiegė mintį, kad niekados neičiau žaisti, nepabaigęs darbo, ir neleisčiau pinigų, neužsidirbęs."

625. Duonos kepimas.

Kartą didelio anglų mokslininko Carlyle žmona, norėdama iškepti vyrui geros duonos, visą naktį sėdėjo prie pečiaus, bet galop, netekusi kantrybės, sušuko: „O kad aš daugiau užsiimčiau tokiais menkniekiais!" Bet tuoj save subarė: „Benvenuto Cellini visą naktį budėjo, kai buvo liejama garsioji jo Persejo statula. Ir ar yra skirtumo tarp Cellini darbo ir žmonos, kuri nori iškepti savo vyrui geros duonos?" — Pagarbos yra vertas kiekvienas, kuris tik sąžiningai atlieka savo pareigas, nors josios būtų ir labai nereikšmingos. — Graikai labai mėgo teatrą ir tokioj pagarboj laikė savo aktorius, kad net skirdavo juos į aukštas valdžios vietas, pavyzdžiui, atstovais į svetimas valstybes. Už tat jie ir daug reikalaudavo iš aktorių. Jeigu pastarieji ar per nestropumą ar per apsileidimą, ar

net netyčia suklysdavo beskaitydami scenoj eilėraščius, už klaidą, scenoj padarytą, nusikaltusį aktorių už valstybės sienų ištremdavo.

626. Airės tikėjimas.

Kartą Neujorko laikraščiuose buvo paskelbta: „Ieškoma tarnaitė, tik ne katalikė...“ Perskaičiusi tą skelbimą viena airė katalikė, nuėjo pas pasiskelbusią šeimininkę ir prašė priimti į tarnystę. „Mano tikėjimas nekliudo gerai atlikti tarnaitės pareigas,“ kalbėjo ji užsispyrėlei protestantei šeimininkei. „Jei būsiu niekam tikusi, galėsi mane atleisti,“ baigė airė. Šeimininkai paėmė ją išmėginti. Daug teko vargšei iškentėti visokių pasityčiojimų iš katalikų tikėjimo. Bet štai šeimininkų vaikai suserga. Visi tarnai pabėga, tik airė katalikė ištikimai juos slaugo. Išdidžiuosius šeimininkus ištinka nauja nelaimė— jie netenka visų savo turtų. Ir tada ištikimoji tarnaitė jų neapleidžia ir atiduoda jiems visas savo sutaupas. Tik dabar fanatikai protestantai suprato, kad katalikų tikėjimas daro žmones tikrai tobulus, ir nutarė pereiti į Katalikų Bažnyčią.

627. Pareiga virš visko.

Vienoje senoj bažnyčioj kabo paveikslas, vaizduojąs visus gyvenimo luomus. Ten stovi puikiuose drabužiuose popiežius, po kurio kojomis parašyta: „Aš jus visus mokau!“ Toliau stovi karalius su karūna ir skeptru, o po juo parašas: „Aš jus visus valdau!“ Dar toliau nupieštas kariuomenės vadas su šalmu ir kardu, po kurio parašyta: „Aš jus visus ginu!“ Ūkininkas žagre aria lauką ir sako: „Aš jus visus maitinu!“ O visai krašte stovi išsišiepęs velnias ir sako: „Aš jus visus nusigabensiu į pragarą, jei tik savo pareigų gerai neatliksite!“

628. Iš neapykantos į meilę!

Šv. Zita tarnavo pas vieną turtingą šeimininką, kurs turėjo daug tarnų ir tarnaičių, doriškai gerokai apgedusių. Nors šventoji stengdavosi niekad jiems nepereiti į kelią, bet savo doru gyvenimu ir sąžiningu pareigų atlikimu būdavo jiems lyg šapas akyse. Pradžioje jie bandė ją geruoju patraukti prie savęs. Bet kada jiems tai nepavyko, jie pradėjo jos nekęsti, iš jos tyčiotis, nes ji, girdi, norinti prisimeilinti šeimininkams ir t. t. Dažnai jai tekdavo išgirsti visokių piktų žodžių. Bet ji neatsilygindavo piktu už pikta, o tik kai kada pasakydavo: „Jei aš iš tikrųjų nusikaltau, atleiskite man, kad ir Dievas atleistų jums jūsų kaltes.“ Nematydami joje jokios rūstybės, jos bendratarniai pamažėl pradėjo kitaip apie ją galvoti ir jos pavyzdžiu sekti, o jos šeimininkas pavedė jai prižiūrėti visą ūkį. — Paryžiaus meno galerijoj yra graži vieno skulpto-

riaus statula, kurs buvo toks neturtingas, jog gyveno ir dirbo pastogėje. Kai molio modelis buvo jau paruoštas, užėjo didelis šaltis. Skulptorius žinojo, kad jeigu vanduo, kuriuo išmaišė molį, sušals, statula bus sugadinta. Jis paėmė patalinę nuo lovos ir apklojo statulą. Rytą skulptorius buvo rastas negyvas, bet kūrinys buvo išgelbėtas, ir jau kitos rankos iškalė jį į marmurą.

629. „Tamstą manęs nemokyk!“

Karalius Juozapas Antrasis († 1790) dažnai apsivilkdavo paprastu piliečiu ir važiuodavo kur į provinciją patyrinėti, kaip jo valdininkai elgiasi su žmonėmis. Vienais metais Čekijoje neužderėjo javai ir krašte kilo badas. Karalius pasiuntė maisto iš valstybės sandėlių ir pavedė jį tvarkingai dalinti badaujantiems. Kartu ir pats nežiniomis išvyko į tą kraštą. Nuvykęs į miestelį, netoli Pragos, mato, kad prie maisto dalijamojo punkto stovi daug žmonių. Pasiteiravęs sužinojo, kad tie žmoneliai atvykę iš toli ir senai laukia savo porcijos. Įėjęs pas valdininką, „nežinomasis“ paklausė, dėl ko jis taip varginęs tuos žmonelius. Valdininkas išdidžiai atsiliepė: „Tamsta manęs nemokyk! Aš pats žinau, ką aš turiu daryti.“ Tada karalius praskleidė viršutinius rūbus ir pasakė: „Aš esu tamstos karalius. Nuo šio laiko tamsta atleidžiamas nuo pareigų.“

630. Tarnaitė atvertė.

Vienas jaunas turtingas hamburgietis protestantas su savo žmona susilaukė pirmutinio vaikelio, kuriam auklėti pasamdė protestantę auklę. Bet ši žiauriai ir nesąžiningai elgėsi su kūdikiu; už tai ją išvarė. Viena pasišventusi Dievo ir artimo tarnybai mergaitė katalikė nuėjo ir pasisiūlė į išvarytosios vietą. Bet tėvai iš tolo jos kratėsi. Tada ji prašėsi nors dieną kitą priimti ir išbandyti jos ištikimumą. Praėjo diena kita, savaitė—ir ponai taip ją pamilo, lyg ji būtų tos pačios šeimos narys. Tėvai negalėdavo atsigėrėti, matydami, kaip ji gražiai elgiasi su mažu kūdikėliu. Kartą visa šeimyna vaikščiojo mieste. Tarnaitė katalikė paprašė leisti jai užeiti į katal. bažnyčią į vakarines pamaldas. Susigundė tėvai jaunieji ir užsukė pažiūrėti, ką ten jų tarnaitė daro. Kunigo žodžiai apie svarbiausias tikėjimo tiesas taip paveikė jaunąsias sielas, kad jos tik tada nurimo, kada perėjo į Katal. Bažnyčią.

631. Keliaklūpščias į darbą.

1883 metais mirė garbingas Dievo tarnas Jonas B. Stögeris, vienuolis redemptoristas. Jis buvo nusistatęs, kad žmogus turi taip dirbti, lyg kad jis amžinai čia ant žemės gyven-

tų, ir taip melstis, lyg kad jis tuojau, šiandien, numirtų. Jis nesitenkindavo vien užduotu darbu — didžiulio sodo prižiūrėjimu, bet dar dirbdavo visokius kitokius darbus. Kai į senatvę kojos atsisakė jį remti, klūpščias eidavo į darbą. Tada tik liovėsi dirbęs, kai vos begalėjo kvapą atgauti. Bet ir tada kas rytas nusvyruodavo į bažnyčią šv. Mišių klausyti ir prie jų patarnauti.

632. „Laikykis tvarkos, ir tvarka tave išlaikys.“

Tai šv. Augustino žodžiai, kuriuos patvirtina gyvenimo pavyzdžiai. — Vokiečių karo vadas Moltke sulaukė 90 m. amžiaus tvarkingai ir saikiai gyvendamas. Jis keldavosi kasdien 6 val. ir guldavo 10 val. Jo valgiai buvo paprasti, bet sveiki. — Filosofas Kantas keldavo kasdien 5 val., labai paprastai maitindavos, o sulaukė 80 amžiaus. — Tvarkingai ir saikiai gyvendami sulaukė gilios senatvės mokslininkai: Al. Humboldas 90, Niutonas 84, Galiliejus 78, Heršelis 84, Laplace 78 m. amžiaus. — Vienas vagis, stovėdamas po kartuvėmis, ant kurių jis netrukus turėjęs būti pakartas, taręs ten pat stovinčiam budeliui: „O, kad mano tėvas būtų man iš mažens liepęs vakarais tvarkingai kabinti ant kablio savo drabužius,—aš dabar čia nestovėčiau.“ — „Viskam yra savo metas...“ (Pamoksl. 3,1).

633. Pamokslininkas su šluota.

Šv. Pranciškus Asyžietis, eidamas sakyti pamokslų į Asyžiaus apylinkių miesčiukus, nešdavęsis šluotą, kuria šluodavęs bažnyčias ir valydavęs dulkes, nes jam būdavę labai nemalonu, kad Dievo namai nebūdavę taip švarūs, kaip turi būti. Todėl, surinkęs kunigus, jis sakydavęs pamokslus, ragindamas laikyti švariai ypač altorius, ant kurių laikomos šv. Mišios. — „Būti karaliumi—tai likimo dalykas. Bet jei likimas jau pasodino tave į karaliaus sostą, tad stenkis savo vietos pareigas gerai atlikti“ (Konstantinas Did.).

634. Kukli pradžia, šlovinga pabaiga.

Japonijoje yra gražus Ni-ko miestas. Apie tą miestą japonai kalba: „Kas nėra matęs Ni-ko, tas nėra matęs gražaus miesto.“ Didžiausia to miesto prašmatnybė — tai kėdrų alėja. Ypač nepaprasta jos istorija. Vienas to miesto gyventojas kitąsyk labai sielojęsis, kad nieko negalįs padaryti savo gimtajam miestui pagražinti. Tada jam atėjusi mintis prisėti viena pakelė už miesto tam tikros kėdrų rūšies sėklų. Ir šiandien iš tų sėklų išaugusi kėdrų alėja išgarsino Ni-ko miestą. — Pasakojama, kad Romos imperatorius Titas kiekvieną dieną pasiryždavęs padaryti ką nors gera. Ir jei vakare jis pamatydavo, kad tas pasiryžimas nebuvo įvykdintas, skaudžiai pats

sau prikaišiodavo, sakydamas: „Diem perdidi! — pražudžiau šitą dieną!“

635. Knyga parašyta per 5 minutes.

Vyskupas Dupanloup rašo, kad kancleris d' Aquesseau kartą prasitaręs: „Savo knygas aš esu parašęs per tas 5 minutes, kurias mano žmona kasdien vėlindavosi į stalą.“ — Šv. Augustinas sako: „Nori būti didelis? Pradėk nuo mažmožių.“ — Išganytojas, pavalgydinęs minią dykumoje, liepė surinkti likučius. Tai buvo tik plutelės ir trupiniai, tačiau jų pririnko septynias pintines. — Pasakojama, kad sykį paklausta senovės graikų galvotojo Talio (Thales), kas šiame pasaulyje išmintingiausias. Jis atsakęs, kad tai esąs laikas, nes jis visko išmokąs, viską ištiriąs, viską išrandąs. — Šv. Bernardinas Sienietis: laikas yra tiek pat vertas, kiek pats V. Dievas (Serm. 18, IV, 1). Tinkamai naudodamies laiku, mes nusipelnome per amžius regėti V. Dievą. — Seneka: Niekas negalės sugrąžinti tau praėjusių metų ir dienų (De brev. vit. c. 9). — Vienas senovės rašytojas kalba: Aš verkiau pražudytųjų turtų, bet dar labiau prarasto laiko. Turtus gali sugrąžinti man karalius, bet laiko — niekas, o niekas. — Kiek kaštuoja laikas? Dvidešimts minučių dvylika milijonų dolerių!—Taip?—Taip! Tarp Neujorko ir Bufalo einąs traukinys pirmiau turėjo aplenkti Tuckhannocko slėnį. Vėliau amerikiečiai nutiesė geležinkelį tiesiog, ir tas jiems kaštavo 12 milijonų dolerių, o važiavimas sutrumpėjo tik 20 minučių. Taigi už 20 min. jie užmokėjo 12 mil. dolerių.

636. „Kiek moka ši knyga?“

paklausė po valandos ateivis, peržiūrėjęs knygas Franklino spaustuvės knygyne. „Vieną dolerį?“ atkartojo pirklys. „Vieną dolerį“ atkartojo pardavėjas. „Ar negalima ją pigiau parduoti?“—„Tokia kaina,“ atsakė tas. Pirkėjas ilgą laiką dairėsi po krautuvę, pagaliau paklausė: „Ar ponas Franklinas namie?“ —„Taip,“ atsakė tarnas, „tuo tarpu labai užimtas spaustuvėje.“ — „Gerai, aš noriu matyti jį,“ spyrėsi pirkėjas. Pašaukė Frankliną ir pirklys paklausė: „Kokia mažiausia kaina tai knygai, kurią tamsta gali paimti?“—„Vienas doleris ir 25 centai,“ buvo skubus atsakymas. „Vienas doleris ir 25 centai! Kodėl gi tamstos padėjėjas reikalavo iš manęs tik vieną dolerį?“ — „Teisybė,“ tarė Franklinas, „bet aš mieliau būčiau sutikęs paimti vieną dolerį, kaip atsitraukti nuo darbo.“ Žmogus nusistebėjo, bet, norėdamas užbaigti kalbą, tarė: „Be juokų... pasakyk man tamsta pigiausią tos knygos kainą.“—„Pusantro dolerio,“ atsakė Franklinas. „Pusantro dolerio? Kodėl prieš valandėlę atidavei man ją tamsta už 1 dolerį 25 centus?“

— „Taip yra," atsakė Franklinas šaltai, „ir būčiau maloniau paėmęs tą kainą pirma, kaip pusantro dolerio dabar." Žmogus, nieko netardamas, padėjo pinigus ant stalo, paėmė knygą ir išėjo iš knygyno, gavęs iš profesoriaus išganingą pamokymą, kaip yra apmokamas laikas pinigais.

637. Plaktuko meisteris.

„Būk geras, padaryk man tokį gerą plaktuką, kokį gali padaryti," tarė vienas dailidė kalviui dar prieš įvedant geležinkelius. „Mes, šeši vyrai, atėjom dirbti prie bažnyčios, o aš užmiršau savo plaktuką namie."—„Tokį gerą, kokį tik galiu?" paklausė svyruodamas Dovydas Maydole, „o gal nenorėsi sumokėti už tokį gerą plaktuką, kokį aš padaryt galiu?" — „Vis viena," tarė dailidė, „man reikia gero plaktuko." Buvo tai iš tikrųjų geras plaktukas, kokį jam Maydole padarė, o gal geriausias, koks kada buvo padarytas. Padaręs ilgesnę skylę, negu paprastai vartojama, Maydole taip užkalė kotą, jog buožė niekad negalėjo nusmukti. Tai buvo labai geras patobulinimas dailidei, kurs gyrė to plaktuko ypatybes draugams. Rytojaus dieną visi kiti darbininkai atėjo į kalvę ir užsisakė tokius pat plaktukus. Kai darbininkų prievaizda pamatė juos, užsakė sau du, reikalaudamas, kad būtų padaryti dar geriau, negu anie. „Negaliu padaryti geresnių," atsakė Maydole, „kai ką nors dirbu, darau taip gerai, kaip tik moku, nepaisydamas to, kam dirbu." Netrukus vienas sankrovos savininkas užsakė jam du tuzinu plaktukų. Tai buvo pirmas didžiausias užsakymas. Vienas Neujorko pirklys atėjo į tą kaimą, pardavinėdamas savo prekes, ir, pamatęs sankrovoje plaktukus, nupirko visus, kiek tik jų rado, ir pasirūpino visais kitais plaktukais, kiek jų kalvis padaryti galėjo. Dovydas Maydole būtų galėjęs tapti labai turtingas, dirbdamas plaktukus tuo pavyzdžiu, bet jis per visą savo ilgą ir laimingą gyvenimą rūpinosi pagerinti savo plaktukus mažiausiose smulkmenose. Maydole pavardė, plaktuke iškalta, visur buvo laikoma geriausiu prekės įrodymu, kokią tik kalvis padaryti gali. Būdas—yra jėga ir geriausia pasaulyje reklama.

638. 5 min. per 7 metus.

„Tai yra laikrodis, kurį pats padariau ir nusistačiau," tarė Londono Jurgis Grahamas pirkėjui, kurs norėjo žinoti, kiek teisingai tas laikrodis rodo laiką, „imk jį tamsta su savim kur norėdamas. Jeigu septyneriems metams praslinkus ateisi tamsta ir pasakysi, kad laikrodis rodo laiką su penkių minučių skirtumu, grąžinsiu tamstai pinigus." Po septynerių metų tą laikrodį pirkęs žmogus sugrįžo iš Indijos. „Gerbiamasis," tarė jis Grahamui, „grąžinu laikrodį." — „Atmenu mūsų sąly-

gas," tarė Grahamas. „Leisk man tamsta apžiūrėti laikrodį. Kas gi jam yra?" — „Naudojausi juo septynerius metus ir jis rodo laiką su penkių minučių skirtumu." — „Ištikrųjų! Tai grąžinu tamstai pinigus." — „Nenorėčiau persiskirti su savo laikrodžiu," tarė nupirkęs jį, „už dešimtį kartų didesnę kainą, negu esu sumokėjęs." — „O aš nenorėčiau laužyti žodžio už jokią kainą," tarė Grahamas. Sugrąžino pinigus ir pasiėmė laikrodį, kuriuo naudojosi kaip regulatorium.

639. „Dar 5 minutes!"

1851 m. rugp. 16 d. Anglijoje, Neuhaveno kalėjimo kieme, buvo žudomas nusikaltėlis Lucian Hall. Prieš mirtį teisėjas pasiūlė jam prašyti paskutinio dalyko. Nusikaltėlis paprašė: „Leiskite man dar pagyventi 15 min. Kai bus likę dar 5 min., pasakykite, tada aš dar kartą savo sielą pavesiu Dievui." Jo prašymas buvo išklausytas. Slinko klaikios, teisėjui ir sargams ilgos, kaip amžiai, minutės. Visam kieme baisi tyla... Tik štai teisėjo balsas: „Jau pasibaigė laikas, ruoškis mirti." „Ai," suvaitojo nelaimingasis, „aš gi buvau prašęs pranešti man, kai bus likę dar 5 min." — „Gerai, duosiu tau dar 5 min.," nusileido teisėjas ir pradėjo skelbti jam kiekvieną praėjusią minutę... Jau tik keturios, trys, dvi... Ir juo mažėjo likusių minučių skaičius, juo didėjo nelaimingojo nusiminimas ir vaitojimas. O kai teisėjas paskelbė: „Viena!.. Galas!.. Mirtis!.."—nė kietaširdis budelis negalėjo išturėti šiurpulingo maldavimo: „Dar, dar bent minutę!... Bent pusę... pusę... pusę!..." Ne, jau nėra nė pusės, galas. Tokia brangi gyvenimo pabaigoje minutė!

640. Laikas — vėžlys.

Yra tokia pasaka apie keliauninkus. Vienas žmogus keliavo, keliavo ir bekeliaudamas pailso; naktis jį užklupo. Dairosi, kur pernakvoti. Čia pat rado lygią aukštumą ir, nieko nelaukdamas, atsigulė. Kitą rytą pabudęs žiūri, dairosi — jau jis visai kitoje vietoje. Neapsakomai nustebęs pradeda apžiūrinėti savo guolį ir pamato, kad jo nakvota ant milžino vėžlio nugaros. Tas gyvūnas per visą naktį ramiai slinko savo keliais ir nešėsi tą keliauninką. Prasmė šios pasakos visai aiški. Vėžlys—laikas, keliauninkas—žmogus, kuris duodasi nešamas ir dažnai visai negalvoja, nei kur jis turi keliauti, nei kiek dar turi laiko savo gyvenimo keliui išeiti.

641. Darbas brangiausias turtas.

Viename mieste, šalia turtingo pirklio rūmų, stovėjo aprūkusi kalvė, kurioje nuo pat ryto iki nakties darbštus kalvis dainuodamas uoliai dirbo. To bildėsio nepakęsdamas, pirklys

negalėjo miegoti. Ilgai pirklys galvojo, kaip čia tą kalvį nuraminus. Pagaliau jis pasišaukė kalvį, davė jam maišą pinigų ir tarė: „Žinau, kad esi neturtingas ir turi daug dirbti, norėdamas išmaitinti savo šeimą. Bet tu anksti rytą beldies, dainuoji savo kalvėje ir man neduodi miegoti. Tad imk šiuos pinigus—būsi turtingas ir pamesi savo trenksmingą darbą, o aš nors pamiegoti ramiai sau galėsiu.“ Parsinešė kalvis pinigus namo ir labai džiaugėsi pasidaręs turtingu. Bet jo džiaugsmas neilgai truko... Atėjo naktis. Visa kalvių šeima sugulė, bet kalvis negali užmigti. Jam rodosi, kad visi tykoja jo pinigus pavogti. Taip kelias naktis pasikankinęs ir nemiegojęs, nunešė kalvis atgal pinigus pirkliui ir tarė: „Man Ramstos pinigai atėmė ramų gyvenimą, kurs žmogui yra visų brangiausias.“ Ir vėl darbštus kalvis nuo pat ryto iki nakties bedainuodamas ramiai sau dirbdavo, kad net kibirkštys iš po jo kūjo lakiojo.

642. Karališka — vergiška.

Šv. Paulius mokėjo dirbti pintines. Karaliai Habsburgai ir Hohenzollernai versdavo kiekvieną savo šeimos narį išmokti kokį rankdarbį. Pranciškus Juozapas I mokėjo tekinimo amatą, Wilhelmas II — knygryšystės amatą. Kur Juozapas II arė (Rausnitz, Moravai), dabar stovi paminklas. Karolio Did. dukterys turėjo mokėti paprastųjų namų ruošos darbų. — Kartą vienas jaunikaitis kalboje su Alfonsu Arrogoniečiu († 1458) išsireiškė apie kitą jaunikaitį, kad jis tėsąs mėsininko sūnus. „Aš norėčiau geriau būti geru mėsininko sūnumi, negu netikusia bajoriško kraujo atžala“, atsakė išmintingas valdovas. — Romos ciesorius Septimius Severus 211 m. Britanijoj sunkiai susirgo ir turėjo atsigulti į lovą. Atėjo pas jį kartą tribūnas pasiklausti, kokį šūkį kariuomenei pasakyti. „Laboremus — Dirbkime!“ atsakė sergantis karalius. — Aleksandras Did: „Dirbti — reiškia būti karališku, tingėti yra vergiškas ypatumas.“ Leonas XIII: „Darbas ir amatas žmogaus nežemina; atvirkščiai, darbininkas, išsilaikąs savo triusu, laikomas garbingu žmogumi.

643. Karalius ir virtuvės berniukas.

Prancūzų karalius Liudvikas IX, viešėdamas Turso mieste, paprastai apsivilkęs įėjo į virtuvę, kur rado labai linksmą berniuką. Karalius paklausė jį: „Kiek turi įeigų?“ Berniukas nežinojo, kad tai kalba karalius, ir ramiai atsakė: „Tiek pat, kiek ir karalius.“ — „O kokios karaliaus įeigos?“ vėl paklausė karalius. „Karalius gauna maistą, apsivilkimą ir butą. Ir aš tą patį gaunu. Aš gaunu viską, kas man reikalinga, — kaip ir karalius!“ Liudvikui patiko virtuvės jaunučio tarno

kalba, ir jis paėmė jį į savo rūmus, kur, išmokytas, paskum užėmė aukštą ir garbingą tarnystę. — Petras Didysis kėlė su aušra. Jisai sakydavo: „Noriu padaryti savo gyvenimą kaip galint ilgą, o dėl to miegu kiek galėdamas mažiau.“ Alfredas kėlė prieš saulėtekį. Napoleonas anksti rytą apsvarstydavo kiekvieną savo žygį. Briandas kėlė 5 ryto. Henrikas II pusryčiavo septintą valandą, pietavo 10-tą.

644. Visada budėk!

10 metų laikė spartiečiai apsupę graikų tvirtovę Cirą, bet vis negalėjo jos paimti, nes tvirtovėje susimetusių meseniečių vadas Aristomenas drąsiai ir sumaniai ją gynė. Pasitaikė baisiai audringa naktis. Kai kurie tvirtovės gynėjai pradėjo galvoti: „Kam čia mums audroje skursti? Nė šuns dabar neišvysi. Priešas dabar nė nemano pulti. Jis ilsisi ramiai.“ Ir nusiraminę nuėjo namo. Dalis sienų liko be apsaugos. Šia proga kaip tik pasinaudojo vienas spartiečių vado tarnas. Jis buvo pabėgęs pas priešus, į tvirtovę. Dabar sumanė vėl prisigerinti ponui. Greitai nusileido nuo tvirtovės sienų ir nubėgęs išdavė miesto silpnybę. Spartiečiai tuoj pastatė karo kopėčias prie nesaugojamos sienos ir sulipo į tvirtovę. Kilo žiauri kova. Cira buvo paimta ir sugriauta. — Pranciškus Liszt'as pasakė: „Jei nesilavinu vieną dieną, dar tik aš jaučiu; jei nesilavinu tris dienas, jau publika jaučia.“

645. „Budėkite ir melskitės!“

Šv. Efremas sapnavo kartą tokį sapną. Rodos jis einąs į Edesos miestą. Žiūri, nugi ant miesto vartų snūduriuoja susirietęs velniapalaikis. „Ką gi tu čia veiki?“ šūkterėjo šventasis. „Jei jau taip nori žinoti, galiu pasakyti“, atsakė velniūkštis: „aš saugoju šio miesto gyventojus, kad jie neatsiverstų ir nepasitaisytų.“ — „Ir tu čia esi vienas?“ nustebo šventasis. „Tokią daugybę žmonių saugoji ir dar gali snausti?“ — „Čia nedidelis darbas. Jie ir patys eina mano keliais, reikia tik kada-ne-kada pažiūrėti ir vieną kitą sudrausti“, atsakė žiovaudamas piktasis demonas. Efremas paliko tą nedorą miestą ir nuėjo į dykumą, kur gyveno vienui vienas atsiskyrėlis. Čia jis pamatė jau iš tolo velnių, kaip varnų, pulkų pulkus. Visi tik juda, tik kruta, laksto, sušilę, išprakaitavę, pailsę. „Ką gi jūs čia veikiate?“ vėl paklausė šventasis. „Netrukdyk, neturime laiko!“ kažkuris atsakė. „Na, vistiek jau spėsite man paaiškinti.“ — „Gerai jau, gerai! Matau — tavęs neatsikratysiu nepasakęs. Mes čia kovojame su tuo plikiu:“ — „Ir kaip jums negėda! Tokia daugybė prieš vieną seną žmogelį! Ana, Edesoje aš mačiau — tik vienas toks miegalius ir tai apsidirba su visu miestu.“ — „Tu nesupranti. Mes čia su

šiuo vienu plikiu turime daugiau darbo, negu tas su visa Edesa.“ — Edesos gyventojai miegojo nuodėmėse paskendę, o atsiskyrėlis sekė Viešpaties žodžiais: „Budėkite ir melskitės!“

646. Sąžiningas piemeniukas.

Taurasis Baltramiejus de Martyribus, Bragos (Portugalijoje) arkivyskupas, lankė vieną atšiauriausių savo vyskupijos užkampių. Kelionė čia buvo galima tik raitam, mulu. Bejodamas arkivyskupas nė nepasijuto, kaip toli paliko savo palydovus. Įprastu kalnuose staigumu užėjo baisi audra. Vėjas ūžė, švilpė. Lietus pylė kaip iš kibiro. Griaustinis be paliovos pyškėjo. Oras visiškai atšalo. Besidairydamas kur pasislėpti, arkivyskupas pamatė netoliese išsikišusį kalnelį, kurio apačioje buvo įdubimas — ola. Ant to kalnelio stūksojo prie savo avių nedidelis berniukas. Pasislėpusiam oloje arkivyskupui pagailo perlyto sustyrusio vaiko. Jis kvietėsi jį į pastogę ir užvėją. „Aš negaliu“, atsakė berniukas, „aš turiu avis saugoti, nes čia yra vilkų.“ Arkivyskupas mėgino berniuką prikalbinti palikti avis, bet jis vėl griežtai atsisakė, tardamas: „Tėvelis man liepė. Negaliu.“ Vėliau arkivyskupas dažnai pasakodavo, kad per visą gyvenimą niekas jam nepadaręs tokio galingo įspūdžio, kaip to piemeniuko elgesys ir žodžiai.

647. „Jis dirba ir meldžiasi.“

Napoleonas bėga iš degančios Maskvos. Baisi sniego audra plaka ligi mirties iškankintus jo kareivius; jie vos įstengia kojas pavilkti. Tūkstančiai krinta ant žemės ir miršta. Paskelbiama trumputis poilsis. Nepermatoma ūkana naktis apsupo likusius kareivius, o Napoleonas tyliai jodinėja po sniegu apklotą lauką, kuriame rado sau kapą daugybė narsiausių jo karžygių. Tik štai jis pastebi, kad ten kažkur dar žiba silpnutė švieselė. Imperatoriaus adjutantas eina į palapinę pažiūrėti kas ten daros. „Sire,“ sako grįžęs, „karininkas Drouet dar budi: jis dirba ir meldžiasi.“ Pasitaikius pirmai progai, imperatorius pakėlė Drouet į generolus ir padėkojo, kad jis aną baisingą naktį parodė tokią žavinčią sielos didybę. „Sire!“ atsakė naujasis generolas. „Aš nebijau nei mirties nei bado; aš bijau tik Dievo: tame yra mano stiprybė!“

648. Du lakūnu.

Karo metu buvo nušauti du lakūnai kai tik tuo momentu, kada jie, atlikę savo darbą, pasuko grįžti į savųjų pusę. Žvalgas mirė tuoj, o pilotui dar pasisekė, įtempus paskutines jėgas, perlėkti frontą ir nusileisti ant savųjų apkasų. Pamatę orlaivį, subėgo daugybė kareivių. Ir ar žinote, koki buvo paskutiniai piloto žodžiai? Vos praverdamas lūpas, jis papasa-

kojo apie priešų įsistiprinimus ir parodė fotografijos aparatą, kurį dar vis tebelaikė savo rankose mirusis žvalgas. Vidudienį abu lakūnai buvo laidojami, ir tą pačią valandą priešas buvo sumuštas.

649. Pompejos sargybinis.

79 m. prieš Kristų Italijoje įvyko baisus Vezuvijaus išsiveržimas. Karšti pelenai ir žėruojanti lava apdengė visą Pompejos apylinkę. Ugnies bangos artinosi ir prie miesto. Visi išbėgiojo, pasiliko tik vienas, stovįs sargyboje, kareivis, nė kiek nenusigandęs artėjančio pavojaus. Visuotiniam sumišime buvo pamiršta pasakyti, kad jis paliktų savo vietą, todėl jis ir stovėjo. O lava artinosi. Ugnies liežuviai, svaiginą garai jau ūžė aplinkui, bet kareivis nesijudino. Ir lava jį palaidojo. Dabar, atkasinėjant miestą, rastas ir tas sargybinis. Šiandie jo šalmas, šarvai ir ietis yra brangiausias Neapolio Museo Borbonico turtas. Kareivis mirė, eidamas savo pareigas, ir ta mirtimi dar labiau paskaistino rymietišką savo būdą.

650. Vakar—karys, šiandien—krikščionis.

Napoleono žygiuose pasitaikė sykį jaudinanti scena. Kovos laukas buvo nuklotas kritusių kareivių. Per jįjį su savo štabu jojo vyriausias kariuomenės vadas, žiūri — vienas sužeistasis su didžiausiu vargu atsisėda ir sudeda rankas ant krūtinės. „Ką čia darai, drauge?“ paklausė vadas. „Vakar aš kovojau,“ atsakė jaunuolis. „nes esu kareivis, dabar meldžiuosi, nes esu krikščionis.“ Vadas jam padavė ranką ir pasakė: „Tai yra tikras kareivis!“ — Gražiosios Milano katedros statymo metu kažkas paklausė vieną karštai dirbantį skulptorių: „Tiek darbo! O kas šitą statulą nuo žemės matys? Kas supras, kiek daug vargo ji kaštavo?“ — „Nuo žemės—niekas. Bet ją matys Dievas iš viršaus!“ atsakė menininkas.

651. Linksmasis virėjas.

Vienas vienuolis kasdien gamindavęs valgyti 230 savo broliams vienuoliams. Nors darbo būdavę labai daug, bet jis visada būdavęs linksmas. Kada jį paklausę, dėl ko jis visada toks linksmas, taip pat linksmai atsakęs: „Nes aš visa tai darau Dievo valią pildydamas.“ — Jėzuitas brolis Jonas de Soto mirdamas pakėlęs adatą ir sušukęs: „Tai mano dangaus raktas!“ Mat jo visą amžių būta rūpestingo ir sąžiningo siuvėjo. — Dirbti yra melstis, sakydavo arkivyskupas Rambertas († 888). — Šv. Zita: „Rankos prie darbo, širdis prie Dievo“. — Skaitome legendoje, kad atsiskyrėlis šv. Makarijus († 394) matęs dirbantį vyrą, iš kurio burnos retkarčiais iššokdavusi liepsna—mintys prie Dievo. — Šv. Roldomeras († 660), Liono

apylinkėje žinomas kalvis, savo mokinius šaukdavęs į darbą žodžiais: „Eikit šen, vaikai, vardan Dievo pradėsime!“ Mokiniai atsakydavę: „Vardan Viešpaties!“ — Vienas studentas pasiskundė kunigui, kad jam nesiseką mokytis. Dievobaimingas kunigas studentui patarė nutraukti nuo darbo laiko 15 minučių ir pašvęsti jas maldai į Nuolatinės Globos Dievo Motiną. Po to studentui tuojau pradėję geriau sektis. — „Taigi ar valgote, ar geriate, ar ką kita darote, visa darykite Dievo garbei“ (1 Kor. 10,31).

652. Darbas—laimės šaltinis.

Viena turtinga mergaitė, tėvams mirus, gavo didelį turtą, kurį sunaudojo vien pasipuošimui, pasilinksminimams, betikslioms kelionėms... Bandė visko ragauti, ko tik už pinigus galima nusipirkti. Pagaliau viskas jai taip įkyrėjo, taip nusibodo, jog nebežinojo net ką su savimi daryti; ryžosi nusižudyti. Laimė, kad savo sumanymo neslėpė, bet vienam išmintingam pažįstamam jį pasakė. To žmogaus būta tikrai išmintingo. Jis, kiek paklausinėjęs apie mergaitės gyvenimą, greitai suprato, iš kur atsirado jos nusivilimas gyvenimu, būtent, iš nedarbo ir visiškai nenaudingo gyvenimo. Jis jai patarė imtis kokio nors darbo. Deja, ji jokio nebuvo išmokusi. Tada jam atėjo į galvą pasiųsti tą mergaitę į ligoninę, kad nors lašelį vandens ligoniams paduotų. Iš karto toksai patarimas mergaitei labai nepatiko, bet vis dėlto, smalsumo vedama, nuėjo į ligoninę ir visą dieną joje išbuvo. Vakare pajuto tokį širdyje džiaugsmą ir ramybę, kokio niekada nebuvo jautusi grįždama iš vakarėlių ir balių. Kitą dieną jau pati nuėjo pas ligonius ir, juo ilgiau jiems tarnavo, juo didesnį jautė džiaugsmą. Paskum taip pamilo ligonius, kad visiškai atsidėjo ligonių slaugymui; išdulkėjo jai iš galvos visi nuobodumai. Paskum ta mergaitė išvyko į Madagaskaro salą slaugyti raupsuotųjų. Tenai ji jautėsi labai laiminga.

653. Mortos priešas liko be pietų.

Senaisiais laikais vienas atsiskyrėlis nuėjo į vienuolyną, kur visi vienuoliai turėjo savo rankomis užsidirbti maistą. Tai matydamas, svečias tarė: „Jūs per daug rūpinatės nepatvariuoju maistu. Atminkite, kad Išganytojas pagyrė Mariją ir pabarė Mortą.“ Nieko į tai neatsakydamas, vienuolių vyresnysis padavė svečiui tikybinio turinio knygą ir nuvedė jį į atskirą celę. Atėjus pietų laikui, atsiskyrėlis laukia, kad kas pašauktų jį valgyti. Laukia ir nekantrauja. Artinasi ir vakaras. Nebeiškenčia ir eina pasiklausti, kodėl jo niekas nešaukiąs valgyti. „Ar čia vienuoliai nevalgę gyvena?“ — „Jie jau senai papietavo.“ — „Tai kodėl manęs nepakvietė?“ — „Tai

įvyko dėl to, kad tu geriau išsirinkai Marijos dalį ir rūpestį kasdienine duona laikai nereikalingu.“ Atsiskyrėliui išeinant, vienuolių vyresnysis tarė: „Jeigu Marija nebūtų turėjusi darbščiosios Mortos, tai ji nebūtų galėjusi nė sėdėti prie Kristaus kojų.“ — Kristus pasmerkė ne darbą, bet perdėtą prie jo prisirišimą.

654. Vašingtonas ir kapralas.

Kada amerikiečiai kariavo už laisvę su anglais, vieno nedidelio amerikiečių kareivių būrelio vadas liepė keliems savo kareiviams pakelti gana didelį rąstą, reikalingą kelio pataisymui. Darbas buvo sunkus, o vadas vis ragino skubintis. Štai prijoja prie dirbančių kažkoks nepažįstamas žmogus ir klausia, kodėl vadas nepadedąs taip sunkiai dirbantiems kareiviams. Vadas su pasididžiavimu atsako: „Aš kapralas (karininkas)!“ Nepažįstamasis pakėlė kepurę ir atsiprašė, kad to nežinojęs. Paskum nulipo nuo arklio ir padėjo kareiviams pakelti rąstą. Kada darbas buvo atliktas, nepažįstamasis priėjo prie kapralo ir tarė: „Jeigu tamsta turėsi kokį sunkų darbą, kurio negalės atlikti vieni kareiviai, pakviesk tada savo vyriausiąjį vadą, ir aš visada atvyksiu padėti.“ Tai buvo Jurgis Vašingtonas, vyriausias amerikiečių vadas, kurs nugalėjo anglus.

655. Šv. Jonas ir kurapka.

Šv. Jonas evangelistas, būdamas Efezo vyskupu, turėjo prisipratinęs kurapką, su kuria poilsio valandomis žaisdavo. Kartą atėjo pas šventąjį iš tolimos šalies keleivis, senai troškęs pamatyti tą išgarsėjusį apaštalą. Keleivis turėjo su savimi šaunamąjį lanką ir vilyčią. Pamatęs šventąjį žaidžiant su kurapka, keleivis nustebo. Tai pastebėjęs, šventasis paklausė: „Kam tavo lankas dabar neįtemptas?“ Keleivis atsakė: „Jei lankas visą laiką bus įtemptas, jis pasidarys nebestamantrus.“ Tada šv. Jonas tarė: „Taip yra ir su žmogumi, kurs daug dirba ir rūpinasi. Jis greit pavargtų, jeigu išeikvotų jėgų gražiu poilsiu neatgautų.“

656. „Aukos bažnyčios skoloms padengti.“

Vienas bažnytkaimio klebonas pradėjo savo pamokslą šitokiu pasakojimu: Gyveno didelis voras. Jis norėjo išausti gražų voratinklį. Jis ieškojo ramios vietelės, kur galėtų tą darbą be jokio pavojaus padaryti. Po ilgo ieškojimo jis susirado po stogu vietą, kur neužklysdavo žvirbliai. Kai viskas kuo rūpestingiausiai jau buvo atlikta, pakilęs didelis vėjas sunaikino puikų mezginį. Po šito nepasisekimo nurėpliojo voras prie vieno lango, kuris niekad nebuvo atidarinėjamas, ir

ten nutiesė savo tinklą. Bet ir čia neilgai viskas laimingai sekėsi: užėjo kruša ir sunaikino voratinklį. Dabar voras įlindo į bažnyčią. Čia buvo daug saugiau, ir jis ieškojo ramaus kampelio, kur galėtų pradėti darbą. Su didele viltim jis prilindo prie klausyklos. Bet ir čia jis neišvengė nelaimės. Vienas vyrukas laike išpažinties užsimojęs sunaikino ilgalaikį darbą. Po to voras užkopė ant sakyklos, nes žinojo, kad klebonas yra labai geras žmogus ir nemosikuoja, sakydamas pamokslą, rankomis. Ir vėl nelaimė! Vieną sekmadienį užlipo sakyti pamokslą jaunas karštas kunigėlis ir besimosikuodamas rankomis sugadino tinklą. Pagaliau gudrus voras prilindo prie... aukų dėžės, ant kurios buvo užrašyta: „Aukos bažnyčios skoloms padengti.“ Čia voras be jokio pavojaus mezgė ir mezgė gražų tinklą virš dėžės angos! Ir čia jis rado tą vietą, kurios ilgai ir veltui kitur ieškojo. Tinklas savaitę mėnesį buvo nepaliestas. Dar ir dabar galima pamatyti visai sveiką tinklą. Sakoma, kad po to pamokslo minėtos parapijos tikintieji rūpestingai stengėsi panaikinti bažnyčios skolą.

657. Tikras darbininkas.

Vienas Anglijos darbo ministeris aplankė kartą darbininkus, bestatančius bažnyčią. Priėjęs prie pirmo mūrininko, jis paklausė, ką jis veikiąs. Šis atsakė, vargstąs, daugiau nieko. Ministeris pakartojo ir kitam darbininkui savo klausimą. Antrasis atsakė uždarbiaująs sau ir savo šeimai. Ministeris ėjo toliau ir, sutikęs trečią darbininką, klausė jo to paties dalyko. Šis atsakė, statąs bažnyčią. Tada ministeris atsisuko į savo palydovus ir tarė: „Tik žmogus yra tikras darbininkas, nes jis žino, ką daro.“

658. Vienuolio sapnas.

Vienas dievobaimingas vienuolis sapnavo paskutinįjį teismą. Jis matė, kaip J. Kristus sėdėjo Aukščiausiojo Teisėjo vietoje ir teisė prisiartinančius: kurių dorybių našta nusverdavo blogų darbų naštą, tas gaudavo užmokesnį danguje; kiti būdavo pasmerkiami. Mato vienuolis, kad daugiausia ateinančių pasmerkiama. Nuliūdo ir pradėjo dejuoti. Tik štai ateina moteriškė, kurios gerų darbų našta daug didesnė už blogų darbų naštą. Deja, ir ją Išganytojas pasmerkia. Vienuolis nustemba. Tada šalia J. Kristaus stovįs angelas paima atriša moteriškės naštą ir parodo daug įvairių ryšulėlių su užrašais: „Malda“, „Išpažintis“, „Komunija“, „Ligonių lankymas“, „Aukos bažnyčioms“, „Išmaldos“, „Šventų vietų, atlaidų lankymas“ ir t. t. Bet kai šiuos atraišiojo, rado visus tuščius. „Tos moteriškės daug daryta, bet be geros intencijos“, tarė angelas. Ir vienuolis nubudo.

XXXIV. AUKŠTYN!

„Visų pirma turėkite meilę, kuri yra tobulumo ryšys."

Kolon. 3,14.

659. Iš kunigaikštienių į verpėjas.

Mirus šv. Elžbietos vyrui Liudvikui, ji, po ilgų persekiojimų, užsidarė Marburge vienuolyne ir atsidavė maldai ir darbui. Sužinojęs apie vargingą savo dukters gyvenimą Elžbietos tėvas, Ungarų karalius Andriejus, nutarė ją pargabenti į Ungariją. Įėjęs į Elžbietos gyvenamą lūšnelę, Ungarijos pasiuntinys neapsakomai nustebo. Jis išvydo prieš save vilnas verpiančią moterį. Ji dėvėjo paprastu, nudryžusiu apsiaustu, kurio apatinė dalis, matyt, iš neturto, buvo pridurta kitos spalvos medžiaga. Ir apskritai visą tą apsiaustą dengė gausūs įvairiaspalviai lopiniai. „Argi galima, kad karalaitė verptų", sušuko pasiuntinys, įsitikinęs matąs prieš save Ungarijos karaliaus dukterį. Paskum jis papasakojo jai, kaip tėvas jos išsiilgęs ir kaip maloniai jis pas save ją priimsiąs. Tačiau viskas veltui. Elžbieta buvo visai pasaulio išsižadėjusi ir vos begirdėjo paskutinį jo vylių. Ji pavedė savo tėvą Dievo Apvaizdai ir tikėjosi su juo pasimatyti tik danguje. „Aš daugiau nieko nebemyliu, kaip tik vieną Dievą", pasakė šv. Elžbieta pasiuntiniui.

660. „Šiandien dar jokios linijos nenutepiau."

Vienas vienuolis, ilgą laiką buvęs labai uolus, vėliau visiškai apsileido savo dvasios lavinimuose ir įpuolė į didelį atšalimą. Sugrįžti į pirmąjį uolumą kelias rodėsi jam visiškai užkirstas: visa rodėsi sunku, negalima. Tai matydamas senelis atsiskyrėlis, suramino vienuolį šiuo palyginimu: Vienas tėvas išsiuntė savo sūnų piktžolių iš dirvos išrinkti. Sūnus, matydamas prieš save daug sunkaus darbo, neteko visai drąsos ir atsigulė pamiegoti. Tai pamatęs tėvas, jam tarė: „Mano sūnau, nežiūrėk į visą dirvą, kurią tau reiks išvalyti, nes nėra reikalo iškart tai padaryti — pakaks kasdien po truputį, pavyzdžiui, tiek, kiek užima vietos gulįs žmogus." Sūnus tėvo pamokymo paklausė ir netrukus piktžolių dirvoj nė pamatyti nebuvo. Ir vienuolis pasitaisė, pamažu naikindamas savo ydas. — Žymusis tapytojas Apelles, anot Plinijaus, nepraleisdavo nė vienos dienos nesilavinęs savo amate, nors ir kitų darbų daug turėjo. Jis dažnai, šiek tiek laiko nuo kitų darbų nutraukdamas, vis imdavos tapybos darbo, ne kartą sakydamas: „Šiandien dar jokios linijos nenutepiau." Taip nuolatos dirbdamas, jis gerai išsilavino ir tuo labai pagarsėjo.

661. Vienuolis gyvulių malšintojas.

Vieno seno vienuolyno viršininkas paklausė kartą vakare vienuolį: „Ką esi šiandie padaręs?“ — „Ak“, atsakė šis, „aš šiandie tiek turėjau darbo, jog be Dievo pagalbos tikrai būčiau neištesėjęs. Aš surišau du sakalus, suvaldžiau du briedžius, du vanagus, sutrėškiau kirminą, kovojau su lokiu ir slaugiau ligonį.“ — „Ką tu kalbi?!“ nusijuokė viršininkas. „Visame vienuolyne nėra tokių žvėrių!“ — „O vis dėlto buvo!“ atsakė vienuolis. „Du sakalai — tai mano akys, kurias aš turėjau per dieną valdyti, kad nežiūrėtų į nuodėmingus daiktus. Du briedžiai yra mano kojos; jos reikėjo prižiūrėti, kad neitų blogais keliais. Du vanagai yra mano rankos, kurias turėjau priversti dirbti. Kirminas yra mano liežuvis, kurį reikia labai saugoti, kad niekų neplepėtų. Lokys yra mano širdis; aš visuomet turiu kovoti su savimeile ir tuštumu. O ligonis yra visas mano kūnas, kurį reikia slaugyti, nes jis sunkiai serga gašlumo liga.“

662. Šventojo atlaidumas.

Šv. Anastazijus turėjo gražų Šv. Raštą, kurį iš šventojo pavogė geras jo pažįstamas ir nunešė vienam miesčioniui parduoti. Šisai ne labai norėjo pirkti, bet vis dėlto liepė Šv. Raštą palikti, kol jis sužinos knygos kainą. Šv. Rašto pirkėjas nusinešė jį pas šv. Anastazijų, kurs tuojau pažino savo knygą, bet nieko apie ją nesakė. Kada vagis atėjo pasiimti užmokesnio, pirkėjas pasakė, iš kur jis sužinojęs parduodamos knygos kainą. „Ir ką šventasis daugiau pasakė?“ paklausė nustebęs vagis. „Nieko“, atsakė pirkėjas. Valandėlę pagalvojęs, vagis tarė: „Žinai ką — aš jau kitaip nusistačiau ir Šv. Rašto nebeparduosiu.“ Su ašaromis akyse vagis nusiskubino pas šv. Anastazijų, grąžino jam Šv. Raštą ir prašė atleidimo.

663. Geras vardas.

Vieną dieną Fridrichas, Prūsų karalius, parkeliavęs namo paspaudė skambutį. Niekam neatsakius, jis atidarė duris, ir štai, įėjęs į kambarį, pamatė kėdėje miegantį savo tarną. Priėjęs artyn norėjo pažadinti, bet staiga pamatė laišką, kyšantį jo kišenėje. Didelis smalsumas privertė karalių nežadinti tarno. Todėl, išėmęs jo laišką, pradėjo skaityti. Tai buvo jaunojo tarno motinos laiškas. Tame laiške ji dėkojo savo sūnui už jai atsiųstą algos dalį, kuria jis norėjo palengvinti jos sunkų gyvenimą: Dievas teatlyginąs jam už jo sūnišką meilę! Karalius, perskaitęs laišką, tyliai nuėjo į savo kambarį ir, paėmęs pilną piniginę, drauge su laišku, įdėjo į tarno kišenę. O sugrįžęs į savo kambarį, taip garsiai paskambino, kad tarnas,

kai bematai, pabudo. „Tu giliai miegojai!“ pasakė karalius. Tarnas, sumišęs, nežinojo, nė kaip atsiprašyti. „Kas yra?“ pasakė karalius. „Ko taip sumišai?“ — „O, valdove“, pasakė jaunas tarnas. „Kažkas bando gadinti mano gerą vardą. Aš nieko nežinau apie tuos pinigus, kuriuos radau savo kišenėje, nežinau, nė kaip jie čia pakliuvo.“ — „Mano jaunas drauge“, pasakė Fridrichas, „dažnai Dievas padaro mums didelių dalykų net miegant. Nusiųsk tuos pinigus savo motinai, pasveikink ją nuo manęs ir pasakyk, kad aš visada rūpinsiuos ja ir tavimi!“

664. Laiptas po laipto.

„Praktikuoti artimo meilę ne visuomet būdavo saldu,“ sako šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresė. „Ilgą laiką per apmąstymus teko sėdėti šalia neramios sesers, kuri čia ražančių, čia ką kita judindavo; gal būt aš viena tekreipdavau į tatai dėmesį, nes mano klausa nepaprastai jautri; bet sunku ir pasakyti, kokia tatai būdavo man kančia! Kartą buvau besisukanti piktai pažvelgti ir tuo būdu įspėti kaltininkę; tačiau širdies gelmėj jaučiau, kad tobuliau bus nukęsti tą nemalonumą dėl Dievo meilės ir nedaryti akibrokšto seseriai. Tad nesijudinau, tačiau gausus prakaitas apipylė mano kaktą; mano malda bebuvo tokia, kad aukojau Dievui savo kančią. Stengiaus kęsti ramiai ir su džiaugsmu, bent sielos gelmėj pamėgti tą erzinamąjį brazdesį. Užuot spyrusi save jo negirdėti,—tai buvo neįmanomas dalykas,—rūpinaus jį laikyti gražiausiu koncertu, ir visas mano apmąstymas, neteikiąs bent ramybės, buvo aukoti Dievui tą muziką. Kitą kartą velėjamajame kambary dirbau priešais seserį, kuri, plaudama skareles, nešvariu vandeniu taškė mane į veidą. Buvau besiryžtanti pasitraukti, nusišluostyti veidą ir parodyti seseriai, jog man būtų maloniau, kad ji būtų atsargesnė; bet tuojau pagalvojau, kad būtų negudru praleisti progą laimėti nuopelnui, tad kuo veikiausiai paslėpiau savo nepasitenkinimą širdies gelmėje. Atvirkščiai, drąsinaus ir troškau, kad kuo daugiausia tikštų ant manęs to nešvaraus vandens. Ir man pavyko nugalėti prigimtį, po pusvalandžio pradėjo net tikti tas naujas ir nepaprastas šlakštymo būdas; pasiryžau dažniau ateiti į tą vietą, kur taip lengva buvo rinkti dvasios turtus...“

665. Kantrybė ledus tirpdo.

Šv. Antano gyvenimo aprašymuose yra minimas atsiskyrėlis Eulodijus Aleksandrietis. Eulodijus sutikęs kartą pakelėj badu mirštantį ir apleistą luošą žmogelį. Varguolio išvaizda didžiai sujaudintas, gailestingasis atsiskyrėlis paėmė tą žmogų ant rankų, atsinešė savo lūšnelėn ir pradėjo tėviškai jo rū-

pintis. Nelaimingasis susyk atgavo sveikatą ir visa širdies linksmybe dėkojo savo geradariui. „Jeigu nori," tarė Eulodijus luošajam, „gali čia liktis ir pasišvęst Dievo tarnavimui." Vargšas mielai sutiko ir dėkojo atsiskyrėliui už gerą širdį. Eulodijus tuo tarpu padvigubino savo darbo valandas ir galėjo išmaitinti savo naująjį bendradraugį. Deja, atkutęs skurdžius nustojo dėkot savo geradariui ir pradėjo murmėt, kad jį blogai maitinąs. Eulodijus atsiprašė ir prižadėjo pagaminti jam geresnio maisto. Eulodijus surado artimiausiame miestely geradarį, kurs sutiko kasdien pristatyti luošajam geresnių ir skanesnių valgių. Iš pradžių elgeta buvo patenkintas, bet netrukus pradėjo vėl murmėti ir skųstis. „Tu išsirenki geresniuosius kąsnelius," tarė elgeta Eulodijui, „o man palieki pačius menkniekius." Nustebintas Eulodijus atsiliepė: „Mano broleli! Aš tau atiduodu viską, ką tik gaunu, ir labai man nemalonu, kad nebegaliu rasti tau tinkamesnio maisto. Bet kiek galėdamas stengsiuos ir vardan Išganytojo prašau tavęs kantriai palaukti tos valandos." Į tą malonią ir švelnią Eulodijaus kalbą skurdžius atsakė šmeižimu ir keiksmais. Pagaliau ėmė mušti savo išgelbėtoją ir net stengėsi jį nužudyti. Geraširdis atsiskyrėlis kantriai kentėjo trejus ar ketverius metus. Išdykęs elgeta daug kartų reikalavo, kad Eulodijus nuneštų jį atgal ir pamestų pirmojon vieton, nes jam esą daug geriau mirti, negu pas atsiskyrėlį nevalgiusiam kentėti. Ištikimasis Dievo tarnas nebežinojo kas daryti ir nuėjo pas šv. Antaną pasitarti. „Mano sūneli," tarė jam šventasis. „Argi nežinai, kad mes privalom būti gailestingi tiems, kurie mums daro didžiausias skriaudas?!..." — „Bet aš bijau, kad nenustočiau kantrybės," atsiliepė Eulodijus. „Meilė viską nugali ir viską perneša," tęsė šv. Antanas. „Kristus tave stiprins, tik drąsiai ir pasitikėdamas tęsk savo darbą. Tą elgetą laikyk Dievo suteiktu įrankiu, kuriuo tu naudodamasis tikrai laimėsi amžinąjį gyvenimą." Tie šv. Antano pamokymai Eulodijų padrąsino ir davė naujų jėgų kantriai kęsti išdykusio elgetos šmeižtus ir keiksmus. Neišsemiama kantrybe tarnauja Eulodijus savo skurdžiui, kurį pagaliau nugali atsiskyrėlio gerumas. Elgeta atsiverčia ir baigia savo amželį šalia kantriojo ir dievotojo Eulodijaus. „Kantrybė širdies ledus tirpdo!" kartodavo ašarodamas susipratęs skurdžius.

666. Ne tikras nuolankumas.

Dar prieš Kristų Graikijoje gyveno du išminčiai: Diogenas ir Platonas. Diogenas begalvodamas aiškiai buvo supratęs, jog ne turtai, bet dorybės didina žmogaus vertę. Norėdamas kitus pamokyti, kad nepasiduotų turtų godumui, jis gyveno statinėje. Karalius Aleksandras Makedonietis pagailė-

jęs jo žadėjo jam viską, ko tiktai jis prašys. Diogenas vieno teprašė: „Neužstok man saulės!“ tarė jis. Tas iš pažiūrų tobulas žmogus tikrojo nuolankumo neturėjo, kas matyti iš šitokio jo elgesio. Kartą Platonas ruošė puotą savo draugams. Tarp pakviestųjų buvo ir Diogenas. Norėdamas svečius pagerbti, Platonas kaip beįmanydamas papuošė kambarius, patiesė brangiausius patiesalus. Diogenas tyčiomis atėjo purvinomis kojomis ir ėmė trypti tuos gražius patiesalus. „Ką darai?“ klausia jo Platonas. „Platono puikybę trypiu!“ atsakė jis. Tada Platonas teisingai pastebėjo, kad Diogenas purvinomis kojomis mindžiodamas patiesalus bus parodęs daugiau puikybės, kaip jis juos patiesdamas.

667. Nusižeminimas—išrinktųjų požymis.

Kartą paklausta šv. Augustiną, kuri dorybė yra aukščiausia? „Nusižeminimas,“ atsakė šventasis. „O antroji?“ — „Nusižeminimas!“ — „Ir trečioji?“ — „Nusižeminimas,“ kartojo vis šv. Augustinas. — Pal. Arso klebonas prie tų žodžių prideda: „Nusižeminimo, mano vaikeliai, nusižeminimo... Puikybė trukdo mums šventais pasidaryti, o nusižeminimas yra visų dorybių ražančiaus grandinėlė.“ — „Šv. Antanas dvasios regėjime matęs ant žemės daugybę įvairiausių spąstų, kuriais piktoji dvasia naudojasi žmones gaudydama. Nusigandęs kreipęsis į Dievą: „Viešpatie, kas sugebės per tuos visus spąstus pereiti ir neįkliūti?“ — „Antanai, vien tik nusižeminusieji tai padarys,“ pasigirdęs paslaptingas balsas. — Prancūzų karalius Liudvikas XI su visais būdavo kuo bičiuliškiausis. Kada jam kartą prikišta, kad karališkai didenybei nepritinką taip žemintis, Liudvikas atsakė: „Kada tik puikybė pirma eina, visada panieka ją seka.“

668. Žemuogės po sniegu.

Skaitome senoje pasakoje, būk viena moteriškė užgirdusi, kad vienas atsiskyrėlis miške turįs po sniegu žemuogių. Ji liepusi vyresniajai dukteriai eiti į mišką ir parnešti tas uogas. Kai duktė pasakiusi atsiskyrėliui motinos įsakymą, tasai taręs: „Meldžiamoji, pirmiausia nukask man tenai kiek sniego, kad galėčiau palesinti paukštelius.“ — „Ar man rūpi paukšteliai? Aš noriu gauti žemuogių!“ atsakiusi duktė. Bet atsiskyrėlis liepęs jai eiti namo nieko nepešus. Tada moteriškė nusiuntusi podukrą su tuo pačiu įsakymu. Atsiskyrėlis vėl liepęs nušluoti sniegą alkaniems paukšteliams. Nieko negalvodama, mergelė tuojau nutvėrusi šluotą ir ėmusi uoliai šluoti sniegą į šalį. Ji visai užmiršusi apie žemuoges ir vis mąsčiusi apie alkanus paukštelius. Bet iš po sniego ūmai pasirodę žemuogės, ir mergelė galėjusi pasiimti jų kiek norėdama.

669. Karaliaus ir amatininko sūnų metrikos.

Prancūzų karalius Liudvikas XVI savo vaikus mokė būti paprastais, nuolankiais. Kartą jis liepė atnešti metrikų knygą, kurioje buvo surašyti jo vaikų vardai. Atvertęs lapą, kuriame šalia jo vaikų vardų buvo paprasto amatininko sūnaus vardas, Liudvikas tarė savo vaikams: „Matote, vaikai, kaip Dievo akyse visi žmonės yra lygūs. Ypatingai išskiriami ir išaukštinami tik tie, kurie patys tos garbės užsitarnauja. Ateis laikas, kada jūs žmonių akyse gal būsite labiau garbinami už šitą amatininko sūnų, bet Dievo akyse gal jis bus daugiau vertas, jeigu bus doresnis už jus. Neužmirškite būti dorais Dievo vaikais!"

670. Griaučiai su jaunikaičio veidu.

Vienas jaunikaitis labai didžiuodavosi savo gražiu veidu. Jis turėjo dėdę garsų dailininką ir vis trokšdavo, kad dėdė jį nupaišytų. „Gerai! Bet turėsi ilgai man pozuoti," tarė dailininkas jaunikaičiui. Ilgą laiką jaunikaitis uoliai lankėsi pas dailininką ir kantriai jam pozuodavo. „Daugiau galėsi nebeateidinėti," tarė vieną dieną dailininkas, „tavo veido panašumą jau turiu, o smulkmenas užbaigsiu, kada laiko turėsiu." Praėjo keli mėnesiai, bet jaunikaitis vis negalėjo išvysti savo paveikslo. Pagaliau dailininkas tarė nekantraujančiam jaunikaičiui: „Paveikslas jau užbaigtas; eik į dirbtuvę ir pasižiūrėk." Jaunikaitis kaip kulipka nuzvimbė dirbtuvėn. Bet kaip jis nustebo pamatęs žmogaus skeletą (griaučius), ant kurio buvo nupieštas jo veidas. Dailininkas norėjo jaunikaičiui priminti, kad nėra ko didžiuotis tuo, ką mes esame gavę iš kitų ir kas taip greit praeina—kūno gražumu.

671. Kas geriausia turėti?

„Kas geriausia turėti?" paklausė vienas senovės filosofas savo mokinius. Vienas atsakė: „Nėra nieko geresnio už gerą akį." (Tai reiškia laisvą būdą). „Geras draugas yra geriausias daiktas pasaulyje," tarė antras. Trečias paminėjo gerą kaimyną, ketvirtas — protingą draugą. O Eleazaras pasakė: „Gera širdis yra daug geresnė už juos visus." — „Teisybė," tarė mokytojas, „dviem sakiniais apėmei viską, ką kiti pasakė, nes tas, kurs turi gerą širdį, bus savo likimu patenkintas, bus geras draugas, geras kaimynas ir lengvai nusimanys, kaip privalu elgtis." — Prezidentas Quincy važiavo kartą į Kembridžą pilname omnibuse, kai įlipo viena juodaodė mergaitė. Harvardo universiteto rektorius atsikėlė, užleisdamas jai savo vietą, nors tuo metu juodaodžiai buvo vergai. — Mandagumas jaunuoliui reiškia tiek, kiek turtas. Pirklys Butler Providence jau ėjo namo uždaręs sankrovą, kai sutiko mažutę mergaitę,

einančią siūlų špūlelės pirkti. Sugrįžo, atidarė sankrovą ir įteikė mergaitei siūlus. Žinia apie tą menką atsitikimą išsiplėtė po visą miestą ir parūpino jam daugybę naujų klientų. Ilgainiui iš mandagumo padarė pinigus. — Prezidentas Jeffersonas jojo kartą drauge su savo anūku. Pakeliui juodu susitiko juodaodį, kurs pasveikino juos, nusiimdamas skrybėlę. Prezidentas irgi nusiėmė skrybėlę ir atsakė labai mandagiai, tačiau anūkas nepaisė juodaodžio sveikinimo. „Tamošiau," tarė senelis, „tu leidi, kad vergas būtų mandagesnis už tave."

672. „O kas našlaičiams?"

Kunigas Gabrielis Boduenas, globodamas prieglaudos našlaičius, vaikščiojo po Varšuvos miestą rinkdamas aukas. Kartą užėjo į vienus namus, kur gražiai išpuoštame kambaryje lošė kortomis keletas turtingų ponų. Kunigas Boduenas paprašė jų duoti pinigų, bet lošikai į jį nė nepažiūrėjo. Tada kunigas paprašė antrą kartą, paskum trečią. Lošikai labai supyko; vienas jų pašoko ir rėžė kunigui į ausį. Garbingasis kunigas valandėlę patylėjo ir ramiai tarė: „Tas tai man, o gal ką našlaičiams paaukosite?" Susigėdo ponai, atsiprašė kunigo ir sumetė tiek aukso, kad kunigas Boduenas jau galėjo pradėti statyti vaikams namus. Taip buvo pastatyti „Kūdikėlio Jėzaus ligonbučio" namai.

673. Šv. Antanas ir kurpius.

Šv. Antanas atsiskyrėlis aštriu maldingu gyvenimu pasiekė aukšto šventumo. Kartą jame kilo mintis, kad iš visų atsiskyrėlių jis būsiąs švenčiausias. Bet Dievas jam apreiškė, kad Aleksandrijos mieste gyvenąs kurpius, daug už jį šventesnis. Antanas tuojau keliauja į Aleksandriją, suieško tą kurpių ir klausia, ką jis daro, kad toks šventas? Kurpius nustebo ir tarė: „Tur būt tamsta klysti, garbingasis žmogau. Greičiausia tamsta ieškai ko kito, ne manęs, nes aš nieko nedarau, kas galėtų ypatingai patikti Dievui. Aš neturiu kada nė lemtai pasimelsti, tik kiekvieną rytą kalbu Dievui: „Visi Aleksandrijos gyventojai yra pilni malonių ir nueis į dangų, tik aš vienas vargšas nusidėjėlis keliausiu į pragarą." Iš tų žodžių Antanas suprato, kad tas vargšas kurpius kur kas tobulesnis už jį patį ir kad Dievas ypatingai jį brangina dėl jo nusižeminimo. Ir sugrįžęs į dykumą, Antanas nuolat meldėsi: „Dieve, padėk ir man būti tiek nusižeminusiam, kaip tas Aleksandrijos kurpius!"

674. Baronijus su didžiuliu ąsočiu.

Šv. Pilypas Nerietis († 1595) buvo didelis jaunimo mylėtojas. Kartą jis pasiuntė vieną savo mokinį, Baronijų, vėliau

išgarsėjusį kardinolą ir Bažnyčios istorijos rašytoją, su didžiuliu ąsočiu atnešti truputį vyno iš vynininko, kurs visoje Romoje buvo žinomas savo nemandagumu ir šiurkštumu. Pamatęs ateinantį vaikiuką su dideliu ąsočiu, vynininkas nudžiugo, tikėdamasis gero uždarbio. Bet užgirdęs, kad reikia tik kokio pusės litro, vynininkas pradėjo keiktis. „Tai kuriems galams tu nešies tokį didelį ąsotį?“ Ilgai priešinęsis, sutiko duoti ir mažą vyno porciją. Tada berniukas tarė: „Bet mano ponas nori, kad tamsta duotumei vyno tiesiai iš boso, mano akivaizdoje.“ Pasiliejo naujas plūdimas. Kada prašomo vyno buvo įpilta, berniukas padavė stambų auksinį pinigą. Kol jį iškeitė, vargšas Baronijus turėjo išklausyti vėl daugybę biauriausių žodžių. Tik išėjęs į gatvę Baronijus lengviau atsikvėpė. Tai buvo nuolankaus paklusnumo pamoka jaunuoliui. — Šv. Hofbaueris kartą viename Varšuvos viešbutyje rinko našlaičiams aukas. Vienas lošikas supykęs spiovė šventajam į veidą. Šventasis nusišluostė ir tarė: „Mano pone! Tai buvo man; o dabar prašau duoti ką ir mano vaikeliams.“ Susigėdęs lošikas davė šv. Hofbaueriui daug pinigų ir netrukus nuėjo pas jį atlikti išpažinties.

675. „Turi būti kaip kapai...“

Pal. kun. Bosko 1859 m. kartą po vakarinių maldų savo auklėtiniams, prieš eisiant gulti, pasakė prakalbėlę apie kuklumą ir ramumą su šitokiu prilyginimu. Senovės rašytojai pasakoja, kad vieną dieną pas garsųjį atsiskyrėlį Makarijų atėjęs naujas kandidatas. Šventasis jį labai maloniai priėmęs ir taip jo paklausęs: „Ar matai, aure, aną kapinyną?“ — „Kur gi nematysi, Tėve, matau.“ — „Tai gerai, nueik tu ten, apsuk visus kapus ir ties kiekvienu išplūsk skaudžiausius keršto, pykčio ir šmeižto žodžius, kokius tik mokėsi ir atminsi.“ — „Tuojau, Tėve“, atsakė jaunuolis ir, nuėjęs į kapinyną, padarė taip, kaip jam buvo liepta. Po geros valandos jis jau ir sugrįžta. Kaip tyčia, tuojau susitiko su Makarijumi, kuris paklausė: „Na, ar padarei tą, ką tau buvau įsakęs?“ — „Padariau, Tėve: išplūdau visus nevertais žodžiais.“ — „O dabar grįžk vėl atgal ir išdeklamuok tiems patiems kapams gražiausius pagyrimus, komplimentus, visus saldžiausius žodžius.“ Jaunuolis daug linksmesnis, protekinis nubėgo kapinynan ir kad ėmė visus girti, garbinti, į padanges kelti! Rodos, visi tuose kapuose gulintieji tik ir buvo mokslo švyturiai ir šventumo žvaigždės. Kai gyręs gyręs, pavargo ir sugrįžo namo, šv. Makarijus jo paklausė: „Ar viską atlikai, kas buvo įsakyta?“ — „Taip, mano Tėve!“ — „O ką tie kapai atsakė į tavo plūdimus ir į tavo gyrimus?“ — „Nieko, nė žodžio, Tėve!“ — „Tai ir tu, jei nori būti mano mokinys,

turi būti kaip numiręs, turi būti kaip tie kapai: tau turi būti visiškai lygu, ar tave kas peiks ar plūs, arba girs ir į padanges tavo gerus darbus ir dorybes kels.“ — „Imkite ant savęs mano jungą ir mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies; taip jūs rasite savo sieloms atilsio“ (Mat. 11,29).

676. „Sūnau, nebėk!“

Šv. Jonas evangelistas, grįžęs iš ištrėmimo vietos (iš Patmos salos) į Efezą, sužinojo, kad vienas jo atverstas jaunikaitis susidėjo su plėšikais ir net išrinktas plėšikų vadu. Šventasis tuojau išvyko į kalnus ieškoti paklydėlio. Pamatęs šventąjį, jaunikaitis — plėšikų vadas pradėjo bėgti. Šv. Jonas vydamasis šaukė: „Sūnau, ko tu bėgi nuo savo tėvo, beginklio senio? Nebijok! Jis tau atleis ir prašys Kristų, kad tavęs pasigailėtų.“ Malonūs šventojo žodžiai taip paveikė paklydėlį, kad jis tuojau susitaikė su Dievu ir vėl pasidarė ištikimu Kristaus sekėju.

677. Vyskupas elgetos rūbuose.

Kada Šv. Tėvas paskyrė šv. Norbertą Magdeburgo arkivyskupu, jis, basas ir prastais vienuolio drabužiais apsivilkęs, įėjo į tą miestą. Kai iš katedros bažnyčios iškilmingai vedamas ėjo į vyskupo rūmą, durų sargas, jo nepažindamas, nenorėjo įleisti. Ponai ir dvasiškija jau įėjo; durų sargas, matydamas šv. Norbertą basą ir prastai apsirėdžiusį, tarė, kad tai koks nors atkaklus elgeta nori įeiti į rūmą. Užtat subarė jį, tardamas: „Šalin iš čia, yra ten jau gana daug elgetų!“ Kažkas pasakė tarnui, kad tai yra arkivyskupas. Išsigandęs, tarnas norėjo bėgti. Tuokart Norbertas, šypsodamasis, tarė jam: „Nebėk, mano brolau, tu mane geriau pažįsti už tuos, kurie mane verčia apsigyventi tuose rūmuose.“ — Kai Marija, Šotlandijos karalienė, lipo į žudynių vietą, vienas tarnų padavė jai ranką, kurią ji priėmė, tardama: „Labai ačiū; tai paskutinis trukdymas, kurį tamstai darau.“ — „Tamsta pavaduoji Frankliną“, tarė ministeris grafas de Vergennes į Jeffersoną, pasiųstą į Paryžių pasiuntiniu. „Tik užimu jo vietą“, atsakė Jeffersonas, „joks žmogus negali jo pavaduoti.“ — „Jūsų Šventenybei nereikėjo nusilenkti“, tarė ceremonijos meisteris į Klemensą XIV, kai tas nusilenkė, atsakydamas užsienių pasiuntiniams į linkėjimus dėl jo išrinkimo popiežium. „Prašau dovanoti“, atsakė, „per trumpai esu popiežium, kad būčiau atpratęs nuo mandagumo.“ — „Niekad neklausau apšnekų“, sako Montesquieu, „nes jos melagingos, galiu būti apgautas; jeigu teisingos, galiu įgyti neapykantos žmonių, kurie neverti, kad apie juos manyčiau.“

678. Šventojo pasirodymas — pamokslas.

Šv. Pranciškaus Asyžiečio laikais žmonės buvo gerokai apgedę. Ypatingai visokių nedorybių buvo paplitę tarp skęstančių prabangoje miesto gyventojų. Visokiais tad būdais šventasis stengėsi juos taisyti ir gelbėti iš amžinojo pasmerkimo. Kartą šv. Pranciškus tarė savo mokiniui: „Eiva, brolau, į miestą sakyti pamokslo.“ Apsivilkę savo rudinėmis, persijuosę strėnas virvėmis, basi, nedengtomis galvomis juodu nuvyko į artimąjį miestą, kur perėjo kelias gatves nė žodžio netardami. Gauja vaikezų ir žioplių sekė paskui juodu, visaip juokaudami ir tyčiodamies. Smalsiai žiūrėjo ir rimtesnieji piliečiai. Bet rimta vienuolių išvaizda daug kam padarė didelio įspūdžio. Jiems nenoromis kilo mintis, kad tik vienuolių keliu galima tikriausiai nueiti į dangų. Kada šv. Pranciškus po tokios eisenos grįžo į kalnus, iš kur buvo įšėję, draugas paklausė, kodėl juodu nesakę pamokslo. Šventasis jam atsakė, kad pamokslas jau esąs pasakytas, nes vienas tik jų pasirodymas išlepusiems žmonėms esąs tikras pamokslas. — Sakoma, kad šv. Liucijonas kankinys taip padoriai atrodęs, kad jo akivaizdoje kiekvienas nedorėlis atsiversdavęs, o pagonis išsižadėdavęs pagonystės. Kada Liucijoną pasišaukęs ciesorius Maksimijonas, su juo kalbėjęs už uždangos — taip bijojęs šventojo išvaizdos įtakos!

679. Pagaliau nusigalėjo.

Šv. Pranciškus Asyžietis visada buvo gailestingas: kas tik ko prašydavo, visada gaudavo. Bet jis labai bijojo ligų. Į žaizdas, į raupus ir pažiūrėti negalėjo. Kada tiktai jis mėgindavo prisiversti likti prie žaizduotų, visada jo širdis neišlaikydavo, ir nenoromis turėdavo nuo jų pasišalinti. Kartą, visą dieną praleidęs kalnuose, grįžo namo raitas, mąstydamas apie galutiną gyvenimo sutvarkymą pagal Dievo valios. Jo arklys kažko pasibaidė. Pranciškus pažvelgė į šoną, ir pats nepasijuto, kaip sudrebėjo iš baimės: čia pat prie kelio jis mato vieną vargšą ligonį — raupsuotą. Metęs nelaimingajam pinigų, nujojo toliau. Bet netrukus susiprato nešvelniai pasielgęs. Sugrįžo pas raupsuotąjį, nusėdo nuo arklio ir, užmiršęs savo prigimtą ligonių baimę, jį apkabino, pabučiavo jam ranką, su juo maloniai kalbėjosi kokią valandėlę. Po to linksmas grįžo namo. Rytojaus dieną Pranciškus nuvyko į raupsuotų prieglaudą, kur prabuvo visą dieną: juos guodė, tarnavo, jiems kalbėjo apie gerąjį Dievą; tuos nelaiminguosius, visų apleistus, vadino broliais, sesutėmis... Tą svarbų įvykį šv. Pranciškus įrašė savo testamente, vadindamas jį savo atsivertimo pradžia. „Kaip buvau nusidėjimuose, man atrodydavo

labai biauru matyti raupsuotus, — pats Viešpats įvedė mane tarp jų, ir padariau jiems gailestingumą. Ir nueinant man nuo jų, tai, kas pirma atrodydavo kartumu, pasidarė mano sielos ir kūno saldumu.“ Dabar jam rodėsi niekas nebegali būti sunku.

680. Ligonių prietelius.

1590—91 metais Romoje siautė maras. 60000 mirė tada nuo baisios ligos. Niekam nebuvo pasigailėjimo. Trys popiežiai: Sikstas V, Urbonas VII ir Gregorius XIV mirė tik per tuos du metu. Šv. Aloyzas atsiduoda ligonių reikalams. Pradžioje, užsidėjęs maišą ant pečių, rinko jiems išmaldas. Maža to, jis nenusiramino, iki vyresnieji leido jam slaugyti pačius sergančiuosius. Taip kartą miesto gatvėje rado jis apleistą maru susirgusį vargšą. Ir ką daro mūsų šventasis? Jis ima ligonį ant savo pečių, neša į ligoninę ir ten jam tarnauja. Šitas meilės darbas 23 metų Aloyzui buvo jo ankstybos mirties priežastimi. Dar ir dabar „Santa Maria della Consolazione“ ligoninėje galima matyti šis šv. Aloyzo darbas įamžintas akmens statuloje, vaizduojančioje mūsų šventąjį benešantį minėtą ligonį.

681. „O, kad galėčiau ten pakliūti,“

pamanė Petras, mažas prancūzas, pamatęs žmogų, nešantį didelį plakatą su geltonomis raidėmis, skelbiantį, kad ponia Malibran šįvakar dainuos. Bet namie nebuvo duonos, ir vaikas per visą dieną nieko neturėjo burnoj. Saldus apelsinas tiktų jo sergančiai motinai, bet jis neturėjo nė vieno skatiko kišenėj. Išsitraukė iš mažos dėžutės kažkokį suglamžytą popierių, pažiūrėjo į miegančią motiną ir išėjo. „Kas nori mane matyti?“ klausė ponia Malibran tarną. „Esu svečių nuvarginta.“ — „Tai labai gražus vaikutis, auksiniais ilgais plaukais, kurs sako, kad jeigu galėsiąs pasimatyti su ponia, tai esąs įsitikinęs, jog ponia nepyksianti ant jo, o jis neatimsiąs poniai daug laiko.“ — „Ateinu pas ponią, nes mano motina labai serga,“ pradėjo Petras, „o mes labai neturtingi, kad galėtumėm nusipirkti vaistų ir maisto. Manau sau, jeigu ponia uždainuotų mano dainelę viename savo didžiųjų koncertų, gal koks leidėjas nupirktų ją nors pigiai, o aš galėčiau nupirkti motinai vaistų ir maisto“ — „Ar tu ją parašei?“ paklausė ponia Malibran, užniūniavus dainelę ir atsidėjus į jį žiūrėdama. „Tu, vaikuti? Ir žodžiai irgi tavo? Ar norėtum būti mano koncerte?“ — „O, labai, bet negaliu motinos palikti.“ — „Pasiųsiu ką nors, kad šį vakarą prižiūrėtų tavo motiną, o šit pinigai, už kuriuos gali nusipirkti vaistų ir maisto. Šit mano bilietas. Ateik šiandien su tuo bilietu, gausi gerą vietą arti manęs.“

Petras nupirko keletą apelsinų ir kitų daiktų motinai ir tą patį vakarą nuėjo į koncertų salę. Prabilo liūdni muzikos garsai, ir iš ponios Malibran lūpų išskrido jautrūs žodžiai. Petras iš džiaugsmo suplojo rankomis, bet daugelio klausytojų akyse sušvito ašaros. Rytojaus dieną atsivėrė bėdino namelio durys, įėjusi ponia Malibran padėjo ranką vaikui ant galvos ir tarė jo motinai: „Tamstos sūnus atnešė tamstai turtą. Leidėjas pasiūlė man šįryt tris šimtus svarų sterlingų už jo dainelę. Dėkok tamsta, kad tavo sūnus turi dangaus dovaną.“ Vaikas puolė ant kelių ir meldė Dievą, kad palaimintų gerą širdį, kuri pasigailėjo jo neturto. O kada keleriais metais vėliau Malibran mirė per anksti, Petras, turtingas kompozitorius, linksmino ir džiugino jos paskutines valandas.

682. „Prašau poną, pirk degtukų,“

tarė mažas vaikas, išblyškusiu, liesu, pamėlynavusiu veidu, basomis raudonomis kojomis, skarmalais apsirėdęs, nors tą dieną Edinburge buvo labai šalta. „Nereikia man degtukų,“ atsakė ponas. „Bet jie moka tik vieną penny dėžutė,“ kalbėjo vaikas. „Taip, bet matai, kad man nereikia degtukų.“ — „Tai aš duosiu ponui dvi dėžutes už vieną penny,“ siūlė vaikas „Tuo būdu, norėdamas juo atsikratyti,“ pasakoja matęs tą atsitikimą vienas anglų dienraštis, „nupirkau dėžutę, bet pamačiau, kad neturiu smulkių, ir tariau jam: „Nupirksiu rytoj.“ — „O, pirk ponas dabar,“ prašė vaikas. „Nubėgsiu ir iškeisiu pinigus, nes esu labai alkanas.“ — „Padaviau šilingą, ir jis nubėgo. Laukiau jo, bet negrįžo. Tuomet pamaniau, kad mano šilingas pražuvo, bet tikėjau vaiko veido išraiška ir nenorėjau blogai apie jį manyti. Vėlų vakarą tarnaitė sako man, kad kažkoks mažas vaikas norįs mane matyti. Kai įvedė vaiką, sužinojau, kad tai buvo jaunesnis ano vaiko brolis, kuriam buvau šilingą davęs, o šis buvo dar liesesnis ir dar blogesniais skarmalais aprėdytas. Stovėjo valandėlę galvodamas, tartum ko ieškojo, o paskum tarė: „Ar ponas esi tas ponas, kurs pirko degtukų iš mano brolio?“ — „Taip.“ — „Tai štai tie pinigai, kurie tamstai grąžos priklauso, brolis negali ateiti, serga. Ant jo užvažiavo vežimas, apvertė jį, jis pametė kepurę, degtukus ir pono pinigus; jam pervažiavo abi kojas. Daktaras sako, kad jis mirsiąs, o tai jis siunčia ponui,“ tarė dėdamas keturis penny ant stalo. Vaikas graudžiai apsiverkė. Pirmiausia pavalgydinau vaiką, o paskum nuėjau pas jo brolį. Pamačiau, kad tuodu vaikučiai gyveno su šlykščia girtuokle močeka. Savo tėvų nė vieno neturėjo.' Radau vargšą vaiką gulintį ant šiaudų. Pažino mane. Lig tik įėjau, tarė: „Buvau pinigus iškeitęs ir grįžau, bet staiga pastūmė mane arklys, parkritau, ir abi kojas pervažiavo ratai. Bet Jurgi, mažasis

Jurgi! Esu įsitikinęs, kad mirsiu. O kas tavim rūpinsis, kai aš numirsiu? Ką tu veiksi?“ — „Paėmiau tuomet smulkią ligonio rankutę ir pažadėjau, kad visuomet rūpinsiuos Jurgiu. Suprato mane ir tiek teturėjo jėgų, kad pažvelgė į mane, tartum dėkodamas. Paskum jo veidas apmirė, jo blaivos akys užgeso ir už valandėlės mirė.“

683. „Duosiu šimtą luidorų tam,

kas drįs išgelbėti tuos nelaimingus žmones,“ tarė grafas Spolverini, kai pakilusi Adyga nunešė ties Verona tiltą, išskyrus vidurinę jo dalį. Toje tilto dalyje stovėjo namas, kurio gyventojai, matydami irstančius pamatus, šaukėsi pagalbos pro langus. Jaunas kaimietis pasiėmė laivą, pasileido į upę. Priplaukė prie tilto, paėmė visą šeimyną į mažą laivelį ir laimingai išplaukė į krantą. „Štai tavo pinigai, drąsus vaikine,“ tarė grafas. „Ne,“ atsakė jaunuolis, „gyvasties neparduodu, duok tamsta juos tai pavargusiai šeimynai, kuri jų labiau reikalinga.“

684. Slaugė, kol numirė.

Geltonojo drugio epidemijos metu Savannache visi didžiausios aptiekos pagelbininkai išbėgiojo, išskyrus vieną jauną vaikiną, kurs nenorėjo pamesti savo vietos, nebodamas draugų prikalbinėjimų, ir paliko, kol aptiekos savininkas nepaliepė jos uždaryti. Jis tuoj nuėjo į kitą, kur dirbo dieną ir naktį, net guldamas nenusirengęs ir vartodamas mažai laiko valgiui. Savininkas užsikrėtė drugiu, o vaikinas slaugė jį, kol tas mirė. Paskum apsirgo virėja, jis ir ją gelbėjo ir išgydė. Tuo pačiu laiku apsirgo jo geriausias draugas, o vaikinas, neužmiršdamas savo pareigų, gydė jį, kol išgydė, o pagaliau ir pats apsirgo. Tada draugas, kurį jis pagydė, parodė savo dėkingumą, slaugydamas jį dieną ir naktį, nors tai buvo per sunkus jam darbas. „Stengsiuosi ligi paskutiniosios jį prižiūrėti ir nemiegosiu šią naktį,“ tai buvo paskutinė žinia, draugams pasiųsta, kurie nedrįso jų atlankyti. Tą naktį abu mirė.

685. „Noriu slaugyti ligonius!“

Tokios pačios epidemijos metu Memfise pagalbos komiteto nariai veltui ieškojo žmonių ligoniams prižiūrėti, kada vienas žmogus kreivu veidu, trumpai kirptais plaukais, šlubuodamas atėjo prie vieno budinčių gydytojų ir pasakė: „Noriu slaugyti ligonius.“ Daktaras pažvelgė į jį ir nutarė, kad jis tokiam darbui netinka. „Esi nereikalingas.“ — „Noriu slaugyti ligonius,“ spyrėsi ateivis. „Paimk tamsta mane savaitei ir išmėgink. Jeigu nepatiksiu, tai atstatysi mane, o jeigu patiksiu, užmokėsi, kas man priderės.“ — „Labai gerai,“ tarė dak-

taras, „nors darau tą nenoromis.“ O mintyje pridūrė: „Reikės jį prižiūrėti.“ Bet tas žmogus netrukus parodė, kad jo visai nereikia prižiūrėti. Per porą savaičių buvo vienas geriausių slaugytojų. Jis buvo nepailstamas ir pilnas pasišventimo. Kur liga labiausiai siautė, ten jis labiausiai dirbo. Kenčiantieji ir mirštantieji jį laimindavo. Užmirštiems ir apleistiems jo veidas buvo angelo veidas. Algos išmokėjimo dienomis jo elgsena būdavo tokia nepaprasta, jog pasekę sužinojo jį einant šalutinėmis gatvėmis prie kažkokios tamsios vietos, kur įmeta visos savaitės uždarbį į skrynutę geltonuoju drugiu sergančių naudai. Neužilgo ir jis pats apsirgo ir mirė. Kai rengėsi jo lavoną įdėti į grabą be pavardės, nes niekad nepasakė savo vardo, atrado mėlyną ženklą, karšta geležim išdegintą—nuteistųjų piktadarių ženklą.

686. Klebonas apsaugojo.

Iš Londono 1676 metais užkrečiamoji liga prasiplatino Eyamo Derbyshjre, gražiame kaime, kalnais apsuptame. Išsigandę žmonės buvo pasirengę bėgti, kai klebonas, Vilhelmas Monspeton, paskelbė, kad jis lieka ir patarė visiems pasekti jo pavyzdžiu. „Liga jau čia pat,“ tarė jis, „tai negalima manyti, kad jos nenusineštumėm su savim kur kitur. Būtų nežmoniška slapstytis kitur ir platinti ligą.“ Visi paklausė jo patarimų ir per septynis mėnesius ramiai žiūrėjo giltinei į akis; iš penkių—keturi mirdavo. Kunigas Monspetonas dirbo visomis išgalėmis kaipo dvasininkas ir kaipo ligonių slaugytojas ir išliko gyvas. Maistą atnešdavo jiems iš toli ir palikdavo ant kalnų ties Eyamo, o žmonės padėdavo užmokesnį toje pačioje vietoje. Dėl jų pasiaukojimo aplinkiniai kaimai nebuvo užkrėsti.

687. Mandagumas — gražiausi dorybė.

Viena ponia užėmė vietą vagone traukinio, einančio iš Neujorko į Filadelfiją. Nepažįstamas ponas, sėdintis priešais ją, užrūkė sigarą. Ji sukosėjo ir neramiai sujudėjo, o kadangi tai nepadarė norimo įspūdžio, tarė: „Tamsta tikrai būsi svečiašalis ir nežinai, jog šitam traukiny yra vagonas rūkantiems. Čia rūkyti draudžiama.“ Nepažįstamas neatsakė nė žodžio, tik išmetė sigarą pro langą. Kaipgi nustebo Neujorko ponia, kai po kiek laiko konduktorius pasakė jai, kad ji buvusi įėjusi į privatinį generolo Grandto vagoną. Susigėdusi ji išėjo iš vagono. Tas pats mandagumas, dėl kurio Grandtas neteko sigaros, liepė jam sumažinti nemalonumą, kokio būtų, be abejonės, patyrusi, jei būtų pajutusi ant savęs lydintį žvilgį išeidama iš vagono.

688. Per vėlai pažino.

Šv. Alekso gyvenimo aprašyme skaitome, kad jis, būdamas aukštos kilmės ir valdydamas didelius turtus, išsižadėjęs savo gerybių, apleidęs gimtinę ir įstojęs į neturtingųjų eiles. Tai padaręs iš neapsakomos Jėzaus Kristaus meilės. Po kiek laiko šv. Aleksas ateina į gimtinį kampelį, stoja prie savo buvusių rūmų durų ir kaip paprastas elgeta prašo išmaldos. Namiškiai jo nebepažįsta — taip suvargęs jis buvo! Jie palaiko jį svetimšaliu, duoda jam vietą rūsyje, o vienam iš tarnų įsako kasdien nešioti jam duonos su vandeniu. Slenka metai po metų. Kasdien Aleksas mato savo tėvus pas jį ateinančius, bet jo nepažįstančius. Vieną dieną Aleksas sunkiai suserga. Pasivadinęs savo motiną, jai sako: „Mano motute, aš esu tavo sūnus Aleksas.“ Tik dabar vargšė motina pažino savo sūnų ir, puolusi prie jo lovos, pradėjo graudingai šaukti: „Mano brangusis vaikeli! Dėl ko tu taip vėlai daveis pažįstamas? Ak, mano mielas vaikeli!...“

689. Prezidentas — durininkas.

Julijus Ralfas, išsiuntęs telegramą apie prezidento Arturo išvažiavimą žvejoti, sugrįžo į jo viešbutį apie antrą valandą naktį, bet rado visas duris uždarytas. Su dviem draugais, kurie buvo kartu, pasibeldė į šalutines duris, norėdamas pažadinti tarnus, bet koks buvo jo nusiminimas, kada duris atidarė jam pats Jungtinių Valstybių prezidentas. „Viskas tvarkoje“, tarė prezidentas, kai Ralfas atsiprašinėjo, „nebūtum įėjęs į namus lig ryto, jei nebūčiau atidaręs. Niekas visuose namuose nelaukė tamstos, tik aš vienas. Būčiau galėjęs pasiųsti mano negrą, bet jis užmigo ir aš nenorėjau jo žadinti.“ — Valijos kunigaikštis, pirmasis džentelmenas Europoje, pakvietė kartą pietų vieną mokytą vyrą. Ironingas šnabždesys nuskrido stalu, kai svečiai pastebėjo, jog pakviestasis geria kavą iš lėkštelės. Kunigaikštis suprato, iš ko juokiasi jo svečiai, išsipylė kavą į lėkštelę ir gėrė lygiai taip, kaip ir jo svečias. Sugėdinti svečiai suprato pamoką ir padarė ta patį.

690. Pagerbė darbo pelę.

Kai Napoleonas kartą vaikštinėjo šv. Elenos saloje siauru taku, sutiko jame darbininką, nešantį ant pečių didelę sunkenybę. Napoleono palydovė norėjo eiti tiesiai, bet Bonapartas pasitraukė mandagiai į šalį, tardamas: „Reikia gerbti žmones, nešiojančius sunkenybes“, ir tuo būdu privertė ją pasitraukti darbininkui iš kelio. — Kai Vašingtonas 1790 metais aplankė Milferdą, eidamas kartą per miestą su keliais karininkais sutiko juodaodį kareivį, kurs jį pasveikino. Tas kareivis kovojo su juo drauge ir neteko kare kojos. Vašingtonas padavė jam

ranką ir įteikė sidabrinį dolerį. Adjutantas prikišo prezidentui jo mandagumą tokiems nieko nereiškiantiems žmonėms, bet Vašingtonas išpeikė jį ir paklausė, ar leistų tam juodaodžiui būti mandagesniam už save?

691. Aš ir be mėsos apsieisiu...

Geros valios žmones žavėjo ne tik Pijaus X pastangos šventinti katalikų asmeniškąjį ir viešąjį gyvenimą, bet ir pati jo asmenybė, jo dorybės, jo tikrai didelė, visus mylinti širdis. Kun. Sarto (Pijaus X pavardė) buvo jau vyskupas. Jo sesuo virė pietus. Pasibastė elgeta. Vyskupas tuo tarpu pinigų neturėjo. Įėjo ko nors aukotino paieškoti virtuvėn. Sesuo, sugrįžusi ir neradusi puodo su sriuba ir mėsa, nusigandusi pasisakė broliui. „Tai gal katė suėdė?" paklausė vyskupas. „Negalimas daiktas! Katė būtų tiktai mėsą suėdusi, o dabar nė puodo nėra." — „Tai kam ieškai? Aš atidaviau tam, kuris visai neturėjo ko valgyti." — „Ko aš pietų duosiu?" — „Duok ką turi", sakė vyskupas, „aš ir be mėsos apsieisiu."

692. Nesušalsim, ne maži vaikai...

Popiežius Pijus X yra padaręs daug gailestingumo, žmoniškumo, pasiaukojimo darbų. Kunigas Juozapas Sarto (Pijus X) buvo neturtingas. Nė laikrodėlio jis neturėjo. Sykį tą reikalingą daiktą jam paaukojo kažkokia ponia. Kun. Sarto neilgai juo pasidžiaugęs pardavė ir pinigus išdalino neturtingiesiems. — Žiemą nusipirkta malkų, kurių turėjo užtekti iki pavasario. Vieną dieną staiga jos dingo. „Kur mūsų malkos?" klausė susijaudinusi kun. Sarto sesuo. „Atidaviau neturtingiesiems. Jie kenčia šaltį." — „O ką mes be malkų darysime? — „Nesušalsime, apsieisime, juk esame ne maži vaikai", juokaudamas teisinosi jis. — Vienam neturtingam Trevizo seminarijos klierikui būtinai reikėjo sušelpti tėvus. Reikia 150 frankų, o čia neturi kur gauti ir tiek. Prašo kunigą (tada jau kanauninką) Sarto. „Neturiu, tikrai neturiu", atsakė kanauninkas. Parodė piniginę, kuri iš tikro buvo tuščia. „Bet nenusimink", guodė kleriką, „ateik rytoj, gal Dievas duos." Rytojaus dieną neturtingas klierikas gavo 150 frankų. Jis nesuvokė, iš kur toks staigus geradario praturtėjimas. O kan. Sarto tyliai tuos frankus buvo paskolinęs iš kitų.

693. Daug ko man nereikia.

Viena graikų legenda pasakoja, kad Diogenas, tas keistuolis filosofas, pamatęs vieną ištaigingų rūmų prabangą ir nuolat bėgiojančius tarnų būrius, ėmė nuskųsti jų šeimininką. Tas, pastebėjęs tokį šeimininko elgesį, labai nustebo, nes jį pakvietė į puotą, kad išgirstų liaupsinimų ir pagyrimų. „Ką

padarysi", tarė Diogenas, „tu iš tikro visų tų patogumų esi vergas ir tarnas." — „Aš? Kaip taip?" Paklausė akis pastatęs šeimininkas. „Man rodos, visai priešingai: ne aš esu vergas, bet tie visi daiktai man vergauja." — „Ar tu įstengtum gyventi tokioje lūšnoje, kaip aš, kuri man daug ką atstoja?" — „Aš? Niekados!" atsakė ponas. „Na, tai tiesa mano pusėje", iškilmingai tarė filosofas ir eidamas sau tolyn galvą linguodamas šnibždėjo: „Daug ko man nereikia, patogumai manęs nevilioja."

694. Tavo dalykas įsakyti, mano — klausyti.

Kai Andrius Rudamina, palikęs pasaulį, įstojo (17 šmt.) į jėzuitų ordiną, jo tarnas, Mikalojus Vlasauskas, pasekė jo pėdomis ir taip pat įstojo į Jėzaus Draugiją broliuku. Mikalojus, matyti, buvo mokėjęs virti, ir todėl netrukus jis buvo paskirtas naujakyno virėju. Bet į virtuvę veržiavosi tarnauti taip pat ir Andrius, buvęs broliuko Mikalojaus ponas. Senasis tarnas, matydamas savo poną taip pasižeminusį, ėmė jo gailėtis, ir todėl skirdavo savo buvusiam ponui darbus, kuriuos jau pats pirma buvo beveik padaręs. Duodamas jau lėkštes plauti, pirma jis pats jas gerai nušveisdavo, ir tada jau duodavo Rudaminai plauti. Netrukus tai pastebėjo Andrius, ir tuoj jis ėmė broliuko prašyti, sakydamas: „Jau broliuk, Tamsta užmiršk, kuo mes buvome pasaulyj; Tamsta dabar daryk taip, kaip mūsų švento ordino regulos nurodo. Tamstos dabar dalykas duoti man įsakymus, o mano dalykas — pagal Tamstos įsakymą kaip reikiant virtuvėj tarnauti."

695. Brangus motinos pamokymas.

Viena maldinga motina savo sūnų išleisdama į platųjį pasaulį, davė jam tokią pamoką, kurios jis kol gyvas neužmiršo. Dvi dienas prieš iškeliaujant sūnui, maitino jį tik pasaldintais valgiais ir saldainiais. Iš pradžių jaunam vaikinui tai patiko, jis suprato ypatingą motinos meilę prieš išsiskiriant. Bet paskum saldumynai jam nusibodo, ir jis paprašė sotesnio valgio, juodos duonos. Tada motina tarė sūnui: „Mano brangusis vaikeli, aš turėjau tau tikrą tikslą, duodama tau šiuos saldžiuosius valgius. Tu paliksi mane ir išeisi į pilną blogumų pasaulį. Jis pakiš tau daugybę dalykų, kurie iš pradžių atrodys labai gražūs — tai jo garbė, turtai ir malonumai. Jie apdumia akis, bet niekad negali patenkinti širdies. Valandėlę jie gali būti labai malonūs, bet paskui save palieka tik sąžinės graužimą ir nelaimę. Tad laiku susiprask, vaikeli, ir kaip tik pasaulis tave gundys pakišdamas tau „saldžiuosius" malonumus, greit nusikreipk nuo jų ir būk pasitenkinęs paprastu krikščionies maistu — tai yra kantriai nešk visus žemės kryželius, kad gautum amžiną atlyginimą danguje."

Kelias į Šviesą

„Dievo malonė per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų."

Rom. 7,25.

„Dievo malonė ir pasigailėjimas suteikiama šventiesiems ir maloningas apsilankymas išrinktiesiems."

Jšm. 4,15.

XXXV. DANGAUS PAGALBA.

„Kame gausinosi nuodėmė, ten dar labiau gausinosi malonė, kad kaip viešpatavo nuodėmė dėl mirties, taip viešpatautų ir malonė amžinajamam gyvenimui per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų."

Rom. 5,20—21.

696. Gyvenimas — kelionė.

Keliauninko kelio tikslas — krikščionies gyvenimo tikslas (dangus). Keliaujant pasitaiko gero ir blogo oro — tai gyvenimo džiaugsmai ir vargai. Keliaujama dienomis, bet kartais ir naktimis — gyvenimo diena yra žmogaus protas, nušviestas tikėjimo šviesos, naktis — nežinojimas tikybos dalykų. Keliarodžiai—tai Dievo ir Bažnyčios įsakymai. Kelpinigiai—tai Dievo malonės, gaunamos per šv. sakramentus ir maldą. Kaip pasitaiko visokių valkatų šiaip kelionėse, taip atsiranda ir nežinia kokiam tikslui gyvenančių. Ant tokių kapų, sako Alban Stolc, reiktų parašyti: „Čia ilsis paikas žmogus, nes jis nežinojo, kam jis gyvena pasaulyje." — Kiti krikščionio gyvenimą lygina kelionei geležinkeliu, kur traukinio greitas vis naujų stočių pralėkimas vaizduoja žmogaus amžiaus vis naujų metų prabėgimą; kiekvienoje stotyje išlipimas atvažiavusiųjų ar įlipimas naujų keleivių—tai nuolatinis žmonių į pasaulį atėjimas (gimimas) ir iš pasaulio išėjimas (mirtis); pasitaikančios traukinių nelaimės — tai nusidedančių ir nuo Dievo atsitraukiančių paveikslas; kelionės bilietas — tai krikštas, be kurio žmogus negali įsėsti į išganingąjį laivą—Bažnyčią; kelpinigiai—tai darbas ir vargas, be kurio neužsitarnaujama dangaus; kaip maži vaikai traukinyje vežami nemokamai, taip jie tuojau po krikšto nueina į dangų be jokių kliūčių; kelionės rišuliai, bagažas — tai žmogaus žemiškieji turtai, prie kurių perdaug prisirišus sunkiau pasiekti dangus; kaip privažiavus galutinę stotį reikalaujama bilieto, taip ir prie dangaus vartų bus reikalaujama šv. krikšto nekalto rūbelio; kartais tenka persėsti į kitą traukinį—tai vaizdas žmogaus persėdimo į skaistyklą...

697. Sauliaus atsivertimas.

Kartą iš vyriausiojo žydų kunigo gauna jis raštą vykti į Damaską ir tenai ieškoti krikščionių. Prisiartinusį prie Damasko Saulių ūmai apšvietė nepaprasta dangaus šviesa. Parpuolęs ant žemės, jis išgirdo balsą, kurs jam sakė: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?" Jis tarė: „Kas tu, Viešpatie?" Tas atsakė: „Aš Jėzus, kurį tu persekioji. Sunku tau spardy-

tis prieš akstiną.“ Drebėdamas ir nustebęs jis paklausė: „Viešpatie, ko nori, kad daryčiau?“ Viešpats jam atsako: „Kelkis ir eik į miestą; tenai bus tau pasakyta, kas tau reikia daryti.“ Tie vyrai, kurie Saulių lydėjo, stovėjo nustebę: jie, tiesa, girdėjo balsą, bet nieko nematė. Paėmę Saulių už rankų, jie įvedė jį į Damaską. Jis buvo tenai tris dienas neregįs, nevalgė ir negėrė. Damaske buvo vienas Jėzaus mokinys vardu Ananijas. Jam Viešpats tarė regėjime: „Ananijau!“ Jis atsakė: „Štai aš, Viešpatie!“ Viešpats jam tarė: „Eik į gatvę, kuri vadinasi Tiesioji, ir ieškok Judo namuose vieno tarsiečio vardu Sauliaus; štai jis meldžiasi.“ Ananijas išėjo ir įėjo į namus, kur meldėsi Saulius. Padėjęs ant jo ranką tarė: „Sauliau, brolau, mane siuntė Viešpats, tas Jėzus, kurs tau apsireiškė kelyje, kuriuo ėjai, kad regėtumei ir pasidarytumei pilnas Šventosios Dvasios.“ Tuojau nukrito nuo Sauliaus akių lyg žvynai; ir jis atgavo regėjimą ir atsikėlęs buvo pakrikštytas. Paskum Saulius, pakrikštytas Pauliumi, ėmė skelbti, kad Jėzus yra Dievo Sūnus, pasidarė uoliausiu Jėzaus Kristaus apaštalu (Apd. 9,1—22).

698. Marija Aigiptietė,

dar jauna būdama, išbėgo iš tėvų globos, kad tik galėtų palaidai gyventi. Nukeliavo į Aleksandrijos miestą ir ten nedorai gyveno. Kartą ji vaikštinėjo pamarėje ir pamatė laivą, kurs turėjo netrukus išplaukti į Šventąją Žemę. Ieškodama naujų progų paleistuvauti, Marija sėdo į laivą ir atplaukė į Palestiną. Šv. Kryžiaus Paaukštinimo dieną ji norėjo įeiti į bažnyčią, bet ūmai kažin kas ją sulaikė. Tai buvo jos vidujinis balsas, kurs parodė ją esant nevertą žiūrėti į Kristaus Kryžių. Tada Marija nutarė pasitaisyti ir pradėjo aštriai atgailoti. Pagaliau ji pamatė Šventąjį Kryžių, pabučiavo jį ir pajuto savyje norą pasišalinti iš pasaulio.

699. Šv. Norbertas, arkivyskupas.

Kartą Norbertas jojo pažaisti. Kilo audra ir iš mažo debesėlio prieš pat jį trenkė perkūnas ir parmušė jį žemėn. Tuokart Norbertas, nusigandęs, kaip kitados Saulius (Paulius), sušuko: „Viešpatie, ko nori, kad daryčiau?“ Ir išgirdo vidujinį balsą: „Saugokis pikto, daryk gera, ieškok ramybės ir pašvęsk man visas savo mintis.“ Iki tol jisai buvo buvęs ciesoriaus Enriko V mokesčių rinkėju Kolonijoje. Tačiau dabar jisai jau negrįžo į Koloniją, bet į Ksanteną. Čia nusivilko brangiuosius rūbus, apsivilko ašutine, pasninkavo, temisdamas duona vandeniu ir, užsidaręs vienuolyne, per dvejus metus darė aštrią atgailą. Sukakęs 30 metų, buvo pašvęstas į kunigus. Didelius savo turtus išdalijo pavargėliams, o pats sau išprašė

Šv. Tėvo Gelazo II leidimą visur skelbti Dievo žodį. Basas vaikščiojo po visą Prancūziją ir uoliai ragino žmones mesti nusidėjimus, grįžti prie Dievo ir dorai gyventi. Pagaliau įsteigė Premonstratensų, arba Norbertiečių, ordeną. Pramonstratensų vienuolynai greit labai išsiplatino.

700. „Aš esu Dievo vaikas."

Prancūzų karaliaus Liudviko XV duktė Luiza turėjo maldingą kambarinę. Kartą karalaitė pradėjo prikaišioti kambarinei kažkokį mažą netikslumą ir baigdama pridūrė: „Neužmiršk, kad aš esu karaliaus duktė." Kambarinė atsakė: „O aš esu Dievo vaikas." Kambarinės atsakymas giliai įkrito į Luizos širdį. Išsiaiškinusi, kad ištikrųjų garbingiau būti Dievo vaiku, negu karaliaus dukterimi, ji apleido karaliaus rūmus, įstojo į karmeličių vienuolyną Paryžiuje ir 1787 mt. mirė šv. Augustino Teresės vardu.

701. Netikėtas neramumas.

Kardinolas Manningas († 1892) buvo išauklėtas protestantų tikėjime. Išėjęs protestantų teologiškus mokslus, gavo aukštą bažnytinę vietą. Kartą jis nuvažiavo į Romą ir lankė žymiausias vietas. Jam nė į galvą neatėjo mintis, kad jo tikėjimas netikras ir kad jis pereis į katalikų tikėjimą. Vieną rytą Manningas įėjo į Šv. Liudviko bažnyčią, kur buvo įstatytas Švnč. Sakramentas. Iš abiejų monstracijos pusių mirgėjo žvakės. Prie altoriaus teklupėjo vienas kunigas ir keliolika tikinčiųjų. Iš pradžių Manningo niekas nesudomino. Tik po valandėlės jis pajuto kažkokį neramumą, kažkokį patraukimą prie Katal. Bažnyčios. Ir tol nenurimo, kol priėmė katal. tikėjimą.

702. Nepasisekęs slėpimasis.

Vienas Liono protestantas, rašo Mauduit (Moduitas), dažnai galvodavo apie perėjimą į Katal. Bažnyčią, bet vis neprisiversdavo padaryti tą garbingą žygį. Vieną dieną jis pamatė gatvėje ateinantį kunigą su Švenčiausiuoju. Nenorėdamas su juo susitikti, jis greit pasukė į kitą gatvę. Bet ir čia jis pamatė tą patį kunigą. Tada protestantas įėjo į atvirą kiemą, kur kaip tik ir kunigas ėjo su Paskutiniais Sakramentais. Keistuolis slapukas greitai įėjo į pirmąjį namo aukštą. Ir kunigas paskui jį. Tas palipėjo į antrą aukštą. Ir kunigas seka jo pėdomis. Taip Švenčiausis niekur nebeatstojo nuo bėgančio protestanto. Radęs atviras duris, protestantas įsmuko į kambarį, kur gulėjo mirštąs ligonis ir pas kurį kunigas ir buvo pašauktas. Tik dabar protestantas pasijuto Dievo malonės nugalėtas, puolė ant kelių prieš Jėzų Švnč. Sakramente ir

prašė priimti jį į savo tikrųjų sekėjų eiles. — Dievo malonė dažnai suklydusius tiesiog sekioja, kad grąžintų vėl prie Dievo.

703. „Sielos vaistai."

Niekas negalėjo nuraminti našlės Valkerienės. Nors ji būdavo linksmiausiose draugystėse, bet jos siela nuolat būdavo suspausta. Kartą Valkerienė didelėms iškilmėms užsisakė naują suknią. Atėjo ir laukiamoji diena, bet suknios siuvėja vis neatneša. Pagaliau suskamba varpelis. Tarnaitė įleidžia siuvėją su nauja ponios suknia, gražiai suviniotą į didelį katalikišką laikraštį. Siuvėjai išėjus, Valkerienė ėmė vartyti kat. laikraštį. Jos dėmesį atkreipė straipsnis apie žmogaus ramumo tikrąjį šaltinį. Paskaičiusi Valkerienė visai atsimainė. „Joana, pakabink mano suknią į spintą. Aš šiandieną niekur nebeisiu..." Tarnaitė, nustebusi ponios atsimainymu, vikriai pildo jos įsakymą. Katal. laikraštis nuramino neramuolę sielą. — Graikai ant savo skaityklų rašydavo: „Sielos vaistai."

704. Laikyk atviras širdies duris!

Solonas, žymusis graikų filosofas, iškėlė didelę puotą, į kurią sukvietė pačias garsiąsias Atėnų žymesnybes. Svečiams palinksminti buvo paprašyti geriausi dainininkai, gabiausi muzikai. Puotai prasidedant, įėjo mergaitė, prastokai apsivilkusi ir prastu muzikos instrumentu nešina. Niekas jos nežinojo, niekas jos nebuvo kvietęs. Tačiau, svečiams neprotestuojant, buvo įleista į salę. Pasirodė dainininkai, paskum muzikai su savo menu, ir svečiai, garsiai plodami, dėkojo jiems už pramogą. Pagaliau leido ir nekviestajai savo dainą padainuoti. Ji iš lengvo pradėjo, bet tolyn jos žavintis balsas ėjo smarkyn ir patraukė visų jau nuobodžiauti pradėjusių svečių dėmesį. Visų veidai nušvito, akys į dainininkę įsmigo, ir ji pavergė visų širdis. Pasibaigus dainai, pasipylė garsūs plojimai, ir svečiai triukšmingai puolė ją sveikinti, su ja susipažinti... Bet dainininkė jau buvo kažin kur išnykusi. Tai buvo pati muzikos deivė. — „Šiandien, jei išgirstumėte Jo balsą, nekietinkite savo širdžių" (Psl. 94,8).

705. Du vienuoliu prie maišo žemių.

Vieną dieną du vienuoliu nešė į daržą žemes. Jaunasis taip pavargo, kad nebeiškentęs pradėjo murmėti. Vyresnysis tarė: „Brolau, prašyk Dievo kantrybės!"—„Aš jau prašiau, bet Dangus man nepadeda," atsiliepė jaunasis vienuolis. Vyresnysis nieko nebeatsakė, tik dar sparčiau pylė žemes į maišą. Kada maišas buvo pilnas, tarė jaunajam: „Padėk man užsikelti maišą ant pečių!" Šis paėmė maišą už apačios ir visomis

jėgomis ėmė jį kelti. Bet jo vyresnysis draugas laikė maišą rankose ir nė nemėgino jo keltis ant pečių. „Ką tai reiškia?“ paklausė užraudęs jaunasis vienuolis. „Matai, brolau! Tai gyvas paveikslas, kaip nieko nepadeda Dievo malonė, kada su ja nebendradarbiaujama.“ Jaunam vienuoliui tai buvo geriausia pamoka.

706. Atmesta dovana.

Žydai įskundė Cezarejos valdovui Peliksui šv. Paulių, prikaišiodami jam daug didžių kaltybių, kurių negalėjo įrodyti (Apd. 25,7). Po kelių dienų Peliksas, atėjęs su savo žmona Druzile, kuri buvo žydė, pasišaukė Paulių ir klausėsi jo apie tikėjimą į Jėzų Kristų. Jam kalbant apie teisybę, nekaltybę ir būsimąjį teismą, Peliksas nusigandęs atsiliepė: „Tam kartui eik sau; patogiu laiku aš pasivadinsiu tave“ (Apd. 24, 24—25). Tiesa, Peliksas dar dažnai Paulių pasišaukdavo, bet ne norėdamas sužinoti tikrąjį tikėjimą, tik turėdamas vilties, kad Paulius duos jam pinigų (Apd. 24,26).

707. Tuščiaviduriai riešutai.

Senose knygose užrašyta šitokia graži pasaka. Viename mieste dievobaimingas namų sargas Naujų metų naktį, užgirdęs laikrodžius mušant dvyliktą, bėgiojo po miestą ir šaukė: „Kelkitės ir garbinkite Viešpatį, nes jau sulaukėte Naujų metų!“ Miesto pakraštyje atsirado šalia jo angelas, kurs paėmė jį ir nusivedė į labai gražius rūmus. Čia atidarė jo akivaizdoje nepaprasto brangumo spintą, kurios stalčiuose buvo sudėti dar brangesni riešutai. Bet kai tuos riešutus juodu ėmė glaudyti, jų dauguma pasirodė tuščiaviduriai. „Tai paveikslas tų žmonių,“ tarė angelas sargui, „kurie iš oro labai gražiai atrodo, bet viduje yra tušti, nes neturi pašvenčiamosios Dievo malonės.“

708. Šv. Ignacas Loyola

buvo ispanų bajoras. Tarnavo kariuomenėje. Beimant Pampelonos tvirtovę, buvo sunkiai sužeista viena jo koja. Gulėdamas ligoninėje ėmė nuobodžiauti ir paprašė knygų pasiskaityti. Ligoninėje rasta tik šventųjų gyvenimai, nors Ignacas reikalavo apysakų iš karių gyvenimo. Nenoromis paėmęs atneštus šventųjų gyvenimus, iš pradžių skaitė juos be jokio susidomėjimo. Bet ilgainiui pradėjo galvoti apie savo praeities gyvenimą, kurs buvo visiškai nepanašus į J. Kristaus ir į šventųjų gyvenimus. Ignacas nutarė pradėti naujai gyventi. Pasveikęs ir apleidęs ligoninę, nebegrįžo į kariuomenę, bet nuvyko į Monzezos urvą, kad niekieno nekliudomas galėtų atgailoti ir apsvarstyti planus naujam gyvenimui.

709. „Kame tu, nelaimingasis?!“

Margarita iš Kartonos jaunystėje įsimylėjo vieną turtingą vaikiną ir keletą metų su juo paleistuvingai gyveno. Kartą, bevažinėjant tam jaunikaičiui po savo dvarus, užpuolė jį žmogžudžiai, užmušė, apiplėšė ir jo lavoną miške po medžių šakomis pakišę paliko. Po dviejų dienų atbėga į Margaritos namus mažas šunytis, kuris tą vaikiną sekiodavo, ima jis gailiai unksti ir įsikandęs rūbą ima ją traukti. Margarita nustebusi eina paskui šunytį ir randa miške po medžiu savo meilužio jau gerai apgedusį ir dvokiantį lavoną. Tas paveikslas sujaudino ją iki pat sielos gelmių. „Kame tu, nelaimingasis?!“ sušuko ji pro ašaras, ir čia pat pasižadėjo pasitaisyti.

710. Užgirdo giedant, ir tapo nauju žmogumi.

Vienas Šveicarijos plėšikas išeidamas paskutinį kartą iš kalėjimo jau turėjo sumanęs vieną vagystę, bet ten beeidamas jis užgirdo viename bute Išganymo Armijos narius giedant ir įėjo į vidų. Dievo Dvasia jį krėste sukrėtė, ir pasibaisėdamas jis pamatė visą savo praeitį. Tuojau tame pačiame susirinkime jis pavedė Dievui savo sielą ir tapo nauju žmogumi.

711. Nepaprastasis giesmininkas.

Kadaise Tyroliuje gyveno kunigaikštis Fridrikas, dėl savo nepaprasto dosnumo pavadintas „kunigaikštis su tuščiomis kešenėmis.“ Valdiniai labai jį gerbė ir mylėjo. Dėl to jis nepatiko karaliui, kurs nieko nekaltą kunigaikštį ėmė visaip persekioti, skriausti. Kunigaikštis Fridrikas visai suskurdo. Vieną turgaus dieną Landecko miesto rinkoje pasirodė nepažįstamas nuskuręs giesmininkas, kurs taip įspūdingai giedojo apie nelaimingo kunigaikščio skurdą, kad net užkietėję vyrai negalėjo sulaikyti ašarų. Tai matydamas, giesmininkas nusimetė nuskurusį apsiaustą, ir visi pažino savo buvusį kunigaikštį. Gyventojai su džiaugsmu priėmė savo poną ir iškilmingai prisiekė juo rūpintis ir niekad jo neapleisti.

712. Švęstas vanduo.

Keliolika šėtrų kaimas tarp ryžiais apsėtų laukų. Visi gyventojai stabmeldžiai. Tik vienas senis, Juozapas Siao, krikščionis. Kaimo būklė nepergeriausia, gali sakyt, bloga: vandens upelis dažnai išdžiųsta, ryžiai nepribręsta, o jei ir pribręsta, tai žymią dalį sunaikina pelės ir žiurkės. Tuo atveju—vargas, badas, sielvartai. Pagonys maldauja pagalbos savo seną stabą, medinį, nušiupėjusį Budą. Bet nieko jiems tai negelbi. Juozapas savo trobelėje meldžia savo tikrąjį Dievą, ir jam neblogiausiai sekasi. Vieną dieną pas Juozapą ateina pagonis Sen-Ling ir klausia: „Juk tu krikščionis, ar ne?“

— „Taip!“ Klausia toliau: „Ar tu turi ryžių?“ — „Turiu,“ atsako Juozapas. „Žiūrėk, o mes, pagonys, visi pusbadžiai. Kodėl tau taip sekasi?“ Juozapas atsako: „Dėl to, kad aš krikščionis ir karštai meldžiuosi į savo tikrąjį Dievą. Jūs nieko neišprašote iš savo Budos dėl to, kad jis—medgalys.“— „Gerai, jei tavo Dievas apsaugos mano ryžius ir apgins juos nuo pelių, tai ir aš tapsiu krikščionis,“ linksmai atsiliepė Sen-Lingas. Juozapas paėmė švęsto vandens indą ir, duodamas jį Sen-Lingui, tarė: „Imk, štai, šitą indą: jame yra švęsto vandens. Apšlakstyk juo savo ryžius, karštai atsidusk į mano Dievą ir pamatysi. Be to, stenkis išmokti katalikų tikėjimo tiesas. Gerasis Dievas suteiks tau prašomą malonę.“ Pavasarį Sen-Lingas apšlakstė savo ryžių lauką švęstu vandeniu, nekreipdamas dėmesio į tai, kad kiti pagonys iš jo juokėsi. Bet netrukus visų pagonių akys atsikreipė į Sen-Lingą, nes jo ryžių laukas užderėjo, o kitų beveik visiškai išdžiuvo. Tą patį rudenį Sen-Ling priėmė krikštą, ir jo pavyzdys patraukė dar vieną kitą.

713. Kaklo ligų gydytojas.

Šv. Blažiejus († 316) buvo gydytojas. Pajutęs didesnį patraukimą į dvasiškių luomą, jis įsišventino kunigu, o paskum dėl savo dorybių buvo paskirtas Sebastės (M. Azijoje) vyskupu. Kartą pas šv. Blažiejų atėjo verkdama moteriškė ir atnešė sunkios kaklo ligos varginamą savo kūdikį. Šventasis uždegė dvi žvakes, pastatė jas prie kūdikio ir ėmė karštai melstis. Nuraminta motina su kūdikiu grįžo namo. Netrukus vaikutis išgijo. Ir dabar tikintieji meldžiasi į šv. Blažiejų, sirgdami kaklo ligomis. Jo mirties dieną (vasario 3) bažnyčiose šventinamos vadinamosios šv. Blažiejaus žvakės.

714. Gerumo ir meilės tikėjimas.

Šv. Pochomijus, kurs įkūrė Italijoje vieną iš pirmųjų vienuolynų, atsivertė matydamas pirmųjų krikščionių nepaprastą gerumą. Turėdamas 20 metų amžiaus, Pochomijus įstojo į Konstantinopolio ciesoriaus kariuomenę. Kartą jo pulkas, po ilgos sunkios kelionės, sustojo Tebuose, kur jau buvo daugybė krikščionių. Pamatę suvargusius kareivius, krikščionys sunešė jiems įvairių valgių ir gėrimų ir priglaudė juos su tokiu malonumu, kokio Pachomijus nebuvo matęs pagonių pasaulyje. „Kokie žmonės mus taip gražiai aptarnauja?“ paklausė jis saviškių. „Tai naujojo, J. Kristaus įsteigto, tikėjimo išpažinėjai“, atsakyta Pochomijui. „Tokiu būdu ta naujoji tikyba yra dieviška, nes tik toks tikėjimas yra iš Dievo, kurs yra pats gerumas ir meilė“, sušuko Pochomiejus. Netrukus jis priėmė krikščionių tikėjimą ir tapo net žymiu Bažn. šventuoju.

XXXVI. ATGIMIMO ŠALTINIS.

„Jei kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, tas negalės įeiti į Dievo Karalystę."
(Jon. 3,5).

715. Meksikiečių kūdikio krikštas.

Gimusio pagonių meksikiečių kūdikio lūpytės ir krūtinėlė būdavo apšlakstomi vandeniu, kad tuo būdu kūdikis būtų iš karto nuplautas nuo tėvų nuodėmės, kad jo širdelė taptų švari ir kad jis galėtų tobulu žmogumi išaugti. Atlikdami tas apeigas, meksikiečiai kalbėdavo: „Mielas vaikeli! Dievas sukūrė tave danguje ir paleido ant žemės. Bet žinok, kad žemiškasis gyvenimas yra skurdus, vargingas. Tik sunkiai darbuodamasis tu galėsi pramisti. Tepadeda tau Dievas nugalėti visas gyvenimo kliūtis!" Po kelių dienų gimusįjį kūdikį išmaudydavo, šaukdami: „Kur tu, piktoji dvasia, esi, kokiame kūdikio sąnaryje tupi? Išeik, prasišalink iš šio vaikelio!" — Šv. Liudvikas, Prancūzijos karalius, po vieno savo vaikų krikšto, paėmė jį į glėbį, priglaudė prie širdies ir tarė: „Prieš valandėlę tu buvai tik mano vaikas, o dabar tu esi jau Dievo vaikas. Nenusidėk, kad nenustotumei šio brangaus vardo."

716. Kraujo krikštas.

392 metais Romos ciesorius Valentinijonas II, 20 m. amž. jaunikaitis, trokšdamas apsikrikštyti iš šv. Ambroziejaus rankų, keliavo į Milaną ir kelionėje buvo nužudytas kariuomenės vado Arbogasto, norėjusio užimti ciesorių sostą. Krikščionys baisiai nuliūdo, kad ciesorius mirė be krikšto. Bet šv. Ambroziejus juos nuramino, tardamas: „Jo troškimas padarė jį švarų, kaip kankinių kraujas nuplauna jų sielos dėmes." Ir mirtis už tikrąjį Kristaus tikėjimą atstoja vandens krikštą. Šitokių krikštų mes randame tūkstančius pirmųjų krikščionų gyvenimų aprašymuose. Pav., Romoje prie Agnietės kankinės († 304 m.) kapo labai dažnai rinkdavosi tikintieji melstis. Kartą prie šv. Agnietės kapo pagonys sučiupo dar neapsivrikštijusią Emerentianą ir ją žiauriai akmenimis užmušė. Paskum Emerentiana buvo Bažnyčios pripažinta šventąja. Ji buvo pakrikštyta kraujo krikštu. — „Kas dėl manęs prapuldytų savo gyvybę, ras ją" (Mat. 10,39).

717. Jėzus ir Nikodemas.

Kartą J. Kristus per Velykas mokė Jeruzolimo bažnyčioje žmones, savo mokslą patvirtindamas stebuklais, todėl daug kas įtikėjo ir tapo Jo mokiniai. Tarp kitų buvo tenai ir vienas

žmogus iš fariziejų, vardu Nikodemas, žydų vyresnysis. Nikodemas atsidėjęs klausės dieviškojo Mokytojo kalbų, nes jis jau seniai ieškojo tikrosios tiesos. J. Kristaus stebuklai Nikodemą įtikino, kad tai yra išpranašautasis Mesijas, arba Išganytojas. Nakčia jis nuėjo pas Kristų ir Jam kalbėjo: „Rabbi (Mokytojau), mes žinome Tave atėjus nuo Dievo, kaipo mokytoją, nes niekas nepadarytų stebuklų, kuriuos Tu padarai, jei Dievas nebūtų su juo.“ Jėzus atsakė ir jam tarė: „Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau tau, jei kas neatgims iš nauja, tas negalės matyti Dievo karalystės.“ Nikodemas Jį paklausė: „Kaip gali žmogus gimti senas būdamas?“ Jėzus atsakė: „Iš tikrųjų, iš tikrųjų sakau tau, jei kas neatgims iš vandens ir Šventosios Dvasios, tas negalės įeiti į Dievo karalystę. Kas gimė iš kūno, tai yra kūnas, ir kas gimė iš Dvasios, yra dvasia.“ Nustebęs Nikodemas klausia Jėzų: „Kaipgi taip gali būti?“ Atsakydamas Jėzus jam tarė: „Tu mokytojas Izraelyje, ir tai nežinai?“ Ir toliau Išganytojas Nikodemui nurodė, kad dvasios krikštu atgimęs, įtikėjęs į Dievo Sūnų, žmogus pasiekia išganymą (Jon. 3, 1—21).

718. Mažoji krikštytoja.

Vienoje pradžios mokykloje kunigas vaikams išaiškino, kad reikale gal kiekvienas žmogus krikštyti, ir pamokė, kaip tai atlikti. Po kelių savaičių tam kunigui vėl įėjus į klasę, tuojau atsistojo 8—9 metų mergytė ir sako: „Kunigėli, ir aš jau pakrikštijau vaiką!“ — „Na, kaipgi?“ — „Mūsų namie atsirado mažas kūdikėlis, bet labai silpnas. Aš girdėjau, kaip motina kalbėjosi su senute, kad kūdikis greit mirsiąs. Ir girdėjau, kaip jos tarėsi kūdikį krikštyti, bet nežinojo kaip. Tada aš pribėgau prie senutės ir pasisiūliau jį pakrikštyti, kaip mane kunigėlis išmokei.“ Kunigas šypsodamasis paklausė: „Ir kaip tą kūdikį pakrikštijai?“ — „Ogi senutė palaikė kūdikį, o aš pasėmiau puodelį vandens ir pildama ant jo galvutės tariau: aš tave krikštiju vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Po pusvalandžio kūdikis ir mirė.“

719. Patys krikštytojai ir patys krikšto tėvai.

Per rusų kaukaziečių karą (1860 m.) vienas rusų katalikas kareivis pateko į kaukaziečių nelaisvę. Apgyvendintas pas vieną turtingą kaukazietį, jis greit susidraugavo su dviem šeimininko vaikučiais — sūneliu ir dukrele. Tėvams negirdint, nelaisvis pasakodavo vaikučiams apie krikščionių Dievą, apie gerąjį Išganytoją, apie tai, kaip per šv. krikštą visi žmonės pasidaro Dievo vaikais. Vaikučiai pradėjo trokšti krikšto. Bet sužinoję apie tai tėvai, uždraudė nelaisviui draugauti su savo vaikais, o nekaltuosius vaikučius, bausdami, uždarė tam-

siame tvarte. Tuo momentu tą sodžių užpuolė rusai, iššudė gyventojus ir uždegė trobėsius. Pradėjo degti ir vaikučių tariamasis kalėjimas. Bijodamas, kad nežutų be krikšto, berniukas paėmė ąsotį su vandeniu ir užpylė ant mergytės galvos, tardamas nelaisvio išmokytus krikšto žodžius, o mergytė padarė tą patį berniukui. Vaikučių laimei tą valandą atsiskubino išlikęs gyvas jų gerasis mokytojas — nelaisvis kareivis ir išgelbėjo juos iš degančio tvarto. Paskum mažieji krikščionys buvo katalikų karininkų nuvežti į Trepezundą, kur vienuoliai kapucinai juos išmokė katal. tikėjimo ir prirengė šv. Komunijai.

720. Krikštinyčios pagarba.

Prancūzijos karalius Liudvikas IX labiau gerbė savo rūmų koplyčią, kur jis buvo pakrikštytas, negu Reimso katedrą, kur jis buvo apvainikuotas. Paklaustas dėl tokio savo elgesio atsakė: „Rūmų koplyčioje aš tapau pakrikštytas ir tapau Dievo vaikas Reimso katedroje mane apvainikavo Prancūzijos karaliumi. Bet Dievo vaiku būti yra didesnė garbė, negu būti žemišku karaliumi, nes žemiško karaliaus garbė laikina, o Dievo sūnystė trunka per amžius.“ — Šv. Pranciškus Salezietis, dar vaiku būdamas, mėgdavo statyti koplyčias, altorius ir juos puošti. Pabaigęs „statybą“, Pranciškus atsivesdavo draugus prie savo darbo vaisiaus ir ragindavo juos tinkamai pagerbti Dievo namus. Dažnai rengdavo jis mažųjų procesijas. Sustojęs ties krikštinyčia, Pranciškus aiškindavo draugams, kad tai yra ta vieta, kurioje jie yra pasidarę Dievo vaikais. Visi klaupdavosi ir bučiuodavo žemę, o paskum balsu kalbėdavo „Garbė Dievui Tėvui“ arba „Apaštalų Tikybos Išpažinimą.“

721. Krikšto rūbelis.

Vandalų karalius Hunerichas pavedė kažkokiam Elpidoforui išnaikinti katalikus. Elpidoforas mielai apsiėmė, nes ir pats nekentė katalikų. Dėl tam tikrų sumetimų jis jau senai buvo išsižadėjęs katalikystės. Kartą jam atvedė būrį katalikų, tarp kurių buvo ir Muritta, paties Elpidoforo krikšto tėvas, dabar jau žilagalvis senelis. Kai tik Elpidoforas paskelbė savo žiaurų sprendimą — visi mirti, išeina į priekį žilagalvis Muritta ir, visiems baugiai nutilus, išvyniojo prieš teisėjo akis baltą rūbelį ir tarė: „Žiūrėk, tai tavo krikšto rūbelis, aš jį išsaugojau. Ateis laikas, kada šis drabužėlis stos tavo kaltintoju prieš Aukščiausiąjį Teisėją ir privers Jį, kad nusviestų tave į amžiną prapultį. Tada tu gailėsies, kad nesilaikei per krikštą padarytos sandoros, kad numetei brangų jį rūbą ir apsivilkai gėdos ir prakeikimo apsiaustu.“

722. „Aš — Dievo paveikslas!“

Dvylikos metų mergaitė Akvilina, žiauriojo Dioklecijono persekiojimo laikais, apsikrikštijusi ir priėmusi Sutvirtinimo sakramentą, pajuto neapsakomą norą pamokyti tikrojo tikėjimo ir kitus vaikus. Prisiklausę apie gerąjį Jėzų, daugelis pagonukų tapo krikščionimis. Tai nugirdo pagonis teisėjas ir, pasišaukęs Akviliną, jai tarė: „Tu prikalbėjai ir suvedžiojai daug mergaičių, kurios metė tikėjusios dievaičiams ir įtikėjo prikryžiuotajam Kristui. Argi tu nežinai, ką yra įsakęs ciesorius? Mirtis visiems, kas tiki į Kristų ir garbina kryžių! Todėl mesk savo krikščioniškąjį tikėjimą ir garbink dievaičius. Nepaklausysi, pajusi mano pyktį.“ Akvilina drąsiai atsakė: „Galingasis teisėjau! Tu gali mielai mane nuteisti, kaip norėdamas. Aš to nebijau, nes už tai gausiu gražų dangaus vainiką.“ Supykęs teisėjas sudavė mergaitei per veidą. „Aš esu Dievo paveikslas! Kaip tu drįsti mane mušti? Ką gi tu pasakysi paskutiniojo nuteisinimo dieną Aukščiausiajam Teisėjui?“ Tada mažąją drąsuolę du kartu žiauriai nuplakė. Bet ir tai jos narsumo nenugalėjo. „Juo labiau tu mane plaki, juo labiau mane stiprina Šv. Dvasia“, kalbėjo Akvilina. Teisėjas nebežinojo kas daryti. „Duodu tau dar vieną malonę: aš leidžiu tau pagalvoti.“ Akvilina atsakė: „Aš nebeturiu ko galvoti. Aš būsiu ištikima savo Viešpačiui ir Dievui. Aš pasiryžus ir mirti už Kristų.“ Mažoji Kristaus išpažinėja buvo nužudyta (290 m. liepos 13 d.).

723. 40 kareivių kentėtojų.

Ketvirtajame šimtmetyje po Kristaus 40 kareivių buvo įskųsti kaipo krikščionys. Teisėjo klausinėjami jie visi drąsiai, be mažiausio svyravimo išpažino esą Kristaus mokiniai ir garbintojai. Už tai jie buvo visaip mušami, kankinami ir pagaliau pasmerkti sušalti ant ledo. Linksmai jie nuėjo pas ežerą, tuojau nusivilko drabužius ir narsiai stojo į šią paskutinę kovą. Taip jie ten kentėjo per ištisą naktį. Jau artinosi rytas, kai pasirodė 39 angelai nešini 39 vainikais. Nustebo tai pamatęs sargyboje esąs kareivis. Juk keturiasdešimts buvo kentėtojų, o kodėl tik trisdešimts devyni vainikai? Taip jam begalvojant, staiga pakilo vienas iš kentėtojų būrio ir galvatrūkščiais nubėgo į ten pat prie ežero prirengtą maudyklę. Savo gyvybę jis, tiesa, išgelbėjo, bet neteko garbingo kentėtojo vainiko.

724. Mažasis propagandistas.

Guadalajaroje kareiviai susitiko dvylikos metų berniuką, kurs nešėsi katalikiškos propagandos lapelių. „Ką čia neši?“— „Katalikiškos propagandos lapelius.“ — „Kas tau juos davė?“

— „Katalikiškos propagandos komisija.“ — „Kas tą komisiją sudaro?„ — „Ne, to aš niekad nepasakysiu.“ Supykę kareiviai pagriebė berniuką ir mušdami ir keikdami jį nuvedė į kalėjimą. Sužinojusi motina nubėgo į kalėjimą ir maldavo paleisti jos sūnelį. Bet motinos prašymo niekas neklausė. Tik po kelių dienų drąsųjį propagandistą išvedė į aikštę ir motinos akivaizdoje pradėjo žiauriai kankinti, reikalaudami pasakyti katal. propagand. komisijos sąstatą. Vaikiukas verkė ir šaukė iš skausmo, bet savo brolių Kristuje neišdavė. Taip kartota kelias dienas. Pagaliau, visai nusilpęs nuo žaizdų, mažasis katal. spaudos apaštalas mirė.

725. Ištikimas draugas.

Meksikos mieste Parzas buvo suimti penki katalikų jaunimo draugijos „Asociation de la Juventud“ nariai, įtarti kesinantis prieš bedievišką vyriausybę. Vienas suimtųjų buvo tik 15 metų amžiaus jaunikaitis. Kareivis jo pasigailėjo ir pasiuntė į miestą, kad jis galėtų pabėgti. Bet kaip nustebo kareivis, kada tasai jaunikaitis grįžo ir drąsiai stojo su savo draugais bedievių teisėjų akivaizdon. „Argi tu nesupratai, kad aš tave tyčia siunčiau į miestą, kad tu taip galėtumei lengvai pabėgti“, kalbėjo jaunikaičiui geraširdis kareivis. „Taip, aš tai supratau. Bet jei mano draugai miršta tik dėl to, kad jie yra katalikai, tai ir aš turiu su jais mirti, nes ir aš esu katalikas.“ Taip mirė nuo žiaurių Bažnyčios persekiotojų rankos penki nekalti jaunikaičiai.

726. „Nužudyk mane!“

Dešimtų metų kinietė mergytė nuėjo kartą pas vyskupą misijonorių ir tam tarė: „Tėve, ir aš noriu būti sutvirtinta!“ Vyskupas pagyrė mergytės norą, bet paaiškino, kad ji tam sakramentui esanti dar per jauna. Negalėdamas mažosios krikščionės atsikratyti, jis ėmė ją klausinėti: „Sakyk man, vaikeli, ką tu darysi, jei, priėmusi Sutvirtinimo sakramentą, būsi sugauta mandarino, kurs tave vers išsižadėti, Kristaus?“— „Aš jokiu būdu nesutiksiu grįžti į pagonystę!“ — „O jei jis tave atiduos budeliui ir lieps pasirinkti mirtį arba pagonystę?“ Mergytė ir dabar neabejodama atsakė: „Aš be baimės tarsiu: „Nužudyk mane!“ Matydamas tokį mergytės tikybinį sąmoningumą, vyskupas suteikė jai Sutvirtinimo sakramentą.

727. Šv. Jurgis

gyveno pabaigoje trečiojo šimtmečio. Jaunikaitis aukštos kilmės, mokytas, tarnavo kariuomenėje, kur pasižymėjo savo gabumais. Ciesorius Dioklecijonas laukė šv. Jurgį būsiant tinkamiausiu užimti kariuomenėje aukštas, atsakomingas vietas.

Tačiau šventasis jaunikaitis jau Kristui buvo visa širdimi atsidavęs. Vieną sykį ciesorius išleido tokį įsakymą: visi krikščionys turi būti nužudyti. Ciesorius sušaukė visus aukštuosius valdininkus išklausyti to įsakymo. Tarp pašauktųjų buvo ir šv. Jurgis. Ciesoriaus įsakymas visiems labai patiko, nes be jokio tardymo įtartus asmenis buvo leidžiama plėšti ir žudyti. Tik šv. Jurgis pasmerkė ciesoriaus įsakymą, kaipo neteisingą. „Ciesoriau", tarė šv. Jurgis, „visur stengies būti teisingas, dėl ko gi nori nužudyti visus krikščionius, nepaisydamas, ar jie nusikaltę, ar ne!" Valdininkas Magnecius ciesoriaus vardu jam atsakė: „Iš to, ką dabar esi pasakęs, aišku, kad jau pats esi krikščionis, o gal net žymus krikščionybės šulas... Taigi čia visiškai prisipažink, kas esi, o ciesorius, kurs yra visoje valstybėje garbinamųjų dievaičių tikėjimo gynėjas, neduos tau tyčiotis iš mūsų dievų ir šventyklų..." Šv. Jurgis į tai atsakė: „Didžiausios nedorybės, už kurias reiktų bausti, yra dievinimas stabų ir jųjų garbinimas. Juk Dievas yra tik vienas. Aš Jį garbinu ir jam tarnauju. Krikščionies vardas man garbės teikia..." Ciesorius tuo labai užsigavo. Liepia surakinti šventąjį geležiniais pančiais, įmesti į kalėjimą ir uždėti ant krūtinės akmenį. Šv. Jurgis kenčia, bet nesutinka garbinti dievaičius. Vedžioja šv. Jurgį po miesto gatves apavę draskančiais batais. Šventasis eina giedodamas psalmes. Vėl uždaro šv. Jurgį į kalėjimą. Šventąjį lanko tikintieji, ypač sergantieji ir kenčiantieji. Per šv. Jurgio maldas daugelis išgyja ir įvyksta įvairių stebuklų. Pagonius tai stebina. Net ciesoriaus žmona Priska metė stabmeldystę ir mirė už Kristų. Įpykęs Dioklecijonas liepė nukirsti šv. Jurgiui galvą 303 m. Nikomėdijoje.

728. Tvirtasis vyskupas.

Š. Afrikos vienas vyskupas (Tagasto) vadinosi Firmas (Tvirtasis) ne be reikalo. Kartą pas jį atėjo ciesoriaus neteisingai persekiojamas jaunikaitis, kuriam jis leido pasislėpti savo rūmuose. Atvykę teismo sprendimo vykdytojai pareikalavo, kad vyskupas išduotų jiems pasmerktąjį. Išmintingasis vyskupas atsakė: „Meluoti aš negaliu; bet išduoti nekaltą žmogų taipgi negaliu." Kareiviams buvo įsakyta vyskupą nuplakti. Plakamas Firmas sakė: „Mirti aš galiu; bet kitą padaryti nelaimingą negaliu." Sužinojęs apie tokį vyskupo kilnumą, ciesorius dovanojo bausmę ir jaunikaičiui. — „Jei pasaulis jūsų nekenčia, žinokite, kad manęs pirm jūsų nekentė. Jei būtumėte iš pasaulio, pasaulis mylėtų, kas jojo yra; kadangi tačiau jūs nesate iš pasaulio, bet aš jus išrinkau iš pasaulio, todėl pasaulis jūsų nekenčia" (Jon. 15, 18—19).

XXXVII. ALTORIAUS PASLAPTIS.

„Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apkrauti, ir Aš jus atgaivinsiu."
Mat. 11,28.

729. Mažoji eucharistininkė.

Šv. Pranciška Šantalietė, dar 5 metų vaikas būdama, kartą žaidė savo tėvo namuose Dižone ir nugirdo, kaip pas jos tėvą atvykęs kažkoks ponas pradėjo įrodinėti, kad Švnč. Sakramente nėsą J. Kristaus. Mergytė užsidegė ir, priėjusi prie to klaidatikio, drąsiai jam drožė į akis: „Mano pone! Mes turime tikėti, kad Švnč. Sakramente yra Jėzus Kristus, nes Jis pats yra tai pasakęs; jei tamsta tam netiki, darai J. Kristų melagiu!" Mergytės elgesys ir žodžiai nustebino ir tėvą ir svečią. Paskum tas ponas padavė Pranciškai saldainį. Mergytė paėmė saldainį su prijuostėliu, nunešė prie krosnies ir įmetė jį į ugnį, sakydama: „Žiūrėkite, taip degs pragare visi klaidatikiai, kurie netiki, ką yra pasakęs Viešpats!"

730. Vyskupas ir magometonas.

Vienas vyskupas su maldininkų būriu nuvažiavo į Palestiną. Priėjęs magometonas daugybės žmonių akivaizdoje paklausė: „Kaip gali duona ir vynas virsti kūnu ir krauju?" Vyskupas atsakė: „Kada tu gimei, tu buvai visai mažas. Dabar tu jau suaugęs. Kaip tai įvyko? Tavo kūnas, priimdamas maistą, perdirbo jį į mėsą ir kraują. Jeigu jau žmogaus kūnas gali maistą pakeisti mėsa ir krauju, kaip negalės Dievas to padaryti." Magometonas klausė toliau: „Bet kaip gali mažoje ostijoje būti visas Kristus?" Vyskupas atsakė: „Žemės paviršius, kurį tu matai, yra didelis, o tavo akys visai mažos. O vis dėl to tu savo mažomis akimis apimi tą didelį žemės paviršių. Ko stebies, kad mažoje ostijoje yra visas Kristus." Magometonas trečią kartą paklausė: „Kaip gali tas pats Kristaus kūnas būti kartu įvairiose jūsų bažyčiose?" Vyskupas paaiškino: „Dievui nėra nieko negalimo. Atsakysiu paprasčiausiu pavyzdžiu. Kada tu sudaužai veidrodį, tai kiekviename jo šmotelyje matai save visą. Kada dabar aš kalbu, mane girdi visi čia susirinkusieji. Taip gali ir Kristaus kūnas būti kartu įvairiose vietose."

731. Bemokslis apaštalas.

Kartą mokytas protestantas profesorius Jurke kalbėjos su paprastu kaimiečiu kataliku. Jiedu kalbėjos apie įvairius dalykus. Pagaliau palietė ir Sakramentą. Profesorius stengėsi

įrodyti, būk katalikų mokslas esąs klaidingas. „Kaip tamsta gali tikėti, kad mažutėje ostijoje yra Kristus?“ — „Tvirtai tikiu, nes taip Kristus pasakė.“ — „Bet prašau pagalvoti. Juk tai nesąmonė!“ — „Tačiau taip yra, pone profesoriau.“ — „Argi nepastebi, kad tai prieštarauja paprastam žmogaus protui?“ — „O, Viešpats Dievas yra Visagalis. Aš nesvyruodamas tikiu ir iš manęs to tikėjimo nieks nepajėgs išplėšti.“ Profesorius susimąstė. Nepalenkiamas kaimiečio tikėjimas jam padarė didelį įspūdį. Pradėjo tyrinėti katalikų tikėjimą. Būdamas didelio proto ir išminties vyras, greit pažino tiesą, atsivertė ir tapo garsiu katalikų rašytoju.

732. „Mes Jėzų saugojam!“

Netoli Petrogrado buvo katalikų vaikų našlaičių prieglauda ir katal. bažnyčia. Įsigalėjus Rusijoje bolševikams, prieglauda buvo uždaryta, vaikų globėjos ir kunigai išvaikyti. Prieglaudą ir bažnyčią nutarta paversti mokykla. Kadangi bažnyčia buvo užrakinta, reikėjo ją išlaužti. Apie tai buvo tariamasi viešbutyje. Trys berniukai nugirdo tą raudonarmiečių kalbą. Naktį jie įlindo pro langą į bažnyčią ir atsisėdo prie didžiojo altoriaus. Įsiveržę į bažnyčią, bolševikai nustebo, pamatę prie altoriaus tris berniukus. Kada raudonarmiečiai norėjo berniukus išmesti iš bažnyčios, jie atsakė: „Mes saugojame čia Jėzų!“ Sužvėrėję raudonarmiečiai mažuosius Jėzaus sargus ten pat nužudė.

733. Švenčiausias apgynė Asyžių.

Kai saracėnai apgulė Asyžiaus pilį ir pergalės džiaugsmo apsvaiginti pradėjo jau lipti ant sienų, šv. Klara paėmė monstranciją į rankas ir parodė ant stogo. Iš Švenčiausiojo Sakramento išsiveržė toki skaistūs spinduliai, jog saracėnai pabūgo šitos dieviškos šviesos ir, baimės pagauti, paliko miestą. Mažasis Asyžiaus vienuolynas, maldingo gyvenimo tvirtovė, buvo išgelbėta.

734. Išprašyta išmalda.

Šv. Alfonso Liguori vienuolyne kartą pritrūko maisto. Nesant ko duoti pietums, didis Marijos mylėtojas šv. Alfonsas pirma prašo Švnč. Marijos užtarymo, o paskum nueina į zakristiją, apsivelka kamža ir atsiklaupia prie Švnč. Sakramento. Valandėlę pasimeldęs, prisiartina prie Švnč. Sakramento durelių, išlengva pabarškina ir taria: „Viešpatie, mano Dieve, aš tikiu, kad Tu čia esi. Štai, mes vargšai neturime duonos. Pasigailėk mūsų, Viešpatie!“ Šv. Alfonsas sugrįžta į savo kambarį, ir prie vienuolyno vartų atsiranda turtingos ponios su gausia išmalda.

735. „Noriu eiti ten, kur yra Jėzus.“

Londono kardinolas Vaughan kartą pasakė šitokį atsitikimą. Vienas protestantų pamokslininkas rodė savo 5 metų dukrelei įvairias Londono įžymybes. Jis įvedė dukrelę ir į katalikų bažnyčią. Pamačiusi ugnelę prie Švenčiausiojo, mergytė paklausė: „Tėveli, kam čia dieną dega žiburys?“ Tėvas atsakė: „Tai reiškia, vaikeli, kad šioje bažnyčioje yra Jėzus Kristus ten, altoriuje, už tų auksinių durelių.“ Mergytė norėjo aplankyti Jėzų, bet tėvas paaiškino, kad durelės užrakintos. Paskum jie nuėjo į protestantų bažnyčią. Čia mergytė tuojau pastebėjo, kad prie jokio altoriaus nedega žiburys. „Tai reiškia, kad šioje bažnyčioje nėra Jėzaus,“ atsakė vėl paklaustas tėvas. „Jei čia nėra Jėzaus, tai geriau išeikime.“ Nuo to laiko mergytė benorėjo lankyti tik katalikų bažnyčią. „Aš noriu eiti ten, kur yra Jėzus,“ šie dukrelės žodžiai nedavė pastoriui ramumo, kol jis perėjo į katalikų tikėjimą, nors dėl to jo įeigos sumažėjo kasmet po 1000 svarų sterlingų (apie 50000 lt.). Pastoriaus keliu nuėjo ir jo žmona.

736. Mergytė pas Jėzų.

Kinijoje į pranciškonių ligoninę atvedė 12-kos metų ligonę. Gyvenimas ligoninėje mergytei labai patiko. Ji daug ko sužinojo ir apie gerąjį Jėzų, kurio būstynė, sakė vienuolis, esąs altorius. Vieną dieną mergytė ėmė ir prapuolė. Išieškojusios visus kampus, vienuolės mažąją ligonę surado bažnyčioje pasislėpusią. „Ką tu čia, vaikeli, dirbi?“ — „Jūs sakėte, kad čia gyvena gerasis Jėzus, krikščionių Dievas. Mano širdis man sako, kad tas Jėzus turi būti labai geras, meilus. Aš laukiu, ar jis neprakalbins manęs.“ Bažnyčioje ta mergytė išbuvo nuo ryto iki pavakario, visai užmiršusi pusryčius ir pietus.

737. Tuščias šventnamis.

Vienas katalikų kunigas, gyvendamas Magdeburge (Vokietijoje), norėjo aplankyti ankščiau buvusią katalikų, dabar protestantišką to miesto katedrą. Įėjęs katedron, jis iš įpročio nusiėmė kepurę, bet prie jo priėjęs protestantų bažnyčios tarnautojas mandagiai paprašė kepurę užsidėti, nes, girdi, nesą čionai kepurės nusiėmimo papročio. Ten nėra Švnč. Sakramente pasislėpusio V. Jėzaus.

738. Procesijų galia.

1847 mt. Paryžiuje perėjo į katalikų tikėjimą žydas muzikas Hermanas Kohn. Kartą šv. Valerijaus bažnyčios chorvedis negalėjo nueiti į gegužines pamaldas ir chorui vadovauti pasiuntė savo draugą muziką H. Kohną. Procesija su Švnč. Sakramentu padarė Kohnui tokio įspūdžio, kad jis visai atsi-

mainė dvasioje ir nutarė pereiti į katalikų tikėjimą. Dar tais pačiais metais jis buvo pakrikštytas ir pasidarė uoliu kataliku. Vėliau Kohnas įstojo į Karmelitų vienuolyną ir gavo Augustino vardą. Tėvas Augustinas mirė 1870 mt., užsikrėtęs ligoninėje beslaugydamas sužeistus kareivius.

739. Kristus ir pelikonas.

Pelikonas yra vandeninis paukštis, kurs gyvena Jordano, Nilo ir ypač Dunojaus upėse ir minta žuvimis. Kada pelikonas augina vaikus, jis ypatingai daug žuvų gaudo, todėl nuo nuolatinio žuvų gaudymo jo krūtinė esti visada kruvina. Tai matydami, senovės žmonės manydavo, kad pelikonas vaikus peni savo krauju. Iš čia paimtas ir Kristaus palyginimas su pelikonu, nes Išganytojas mus peni savo kūnu ir krauju.

740. Don Bosko paslaptis.

Pal. kun. Bosko įstaigoje Torine iš pat pradžių pasitaisydavo blogiausi vaikai. Daugelis aukštų žmonių lankydavo tą įstaigą, norėdami surasti to sekimosi paslaptį. Kartą kun. Bosko įstaigą Torine aplankė Anglijos ministeris ir paklausė palaimintąjį: „Kame to nepaprasto auklėjimo priežastis?“ Palaimintasis kunigas atsakė: „Dažnoje išpažintyje ir ypač dažnoje Komunijoje.“

741. Mažasis misijonorius.

Vienas misijonorius laikė misijas Argentinos sostinės Buenos - Aires Tėvų Lazaristų bažnyčioje. Per pamokslus jis ragino visus būti misijonoriais, apaštalais. Po kelių dienų tasai misijonorius mato, kaip du berniukai, vienas 4—5, kitas 9—10 metų amžiaus, įeina į bažnyčią ir prisiartina prie didžiojo altoriaus, kur laikomas Švnč. Sakramentas. Mažasis berniukas rankute rodo į tabernakulį ir kažką kalba didesniajam. Paskum abu suklaupė ir ilgai meldėsi. Misijonorius prisiartino prie berniukų ir paklausė mažąjį: „Ką tu sakei savo draugui?“ Vaikutis atsiliepė: „Tėve, aš dalyvavau misijose, o mano draugas jose nedalyvavo. Žiūrėki, koks jis jau didelis, o dar nežino, kur Dievas yra. Aš atvedžiau jį čia ir paaiškinau, jog Dievas pasidarė taip mažutis, kad galėtų gyventi šitame mažame paauksuotame kambarėlyje. Tamsta sakei, kad visi turi būti misijonoriai. Aš esu misijonorius ir rodau draugui, kur yra Dievas.“

742. Iš mažutėlio burnos...

Kartą dievobaiminga motina nusivedė savo septynerių metų dukrelę į vienuolių namus. Čia mergytė pamatė kepant ostijas. Atsargiai vieną ostiją paėmusi ji pabučiavo ir vėl

padėjo. Motina pamačiusi dukrelę sudraudė ir paklausė, kam ji taip dariusi: „Matai, mamyte, kai Dievulis į tą ostiją įeis, jis jau ras mano pabučiavimą ir džiaugsis.“ Ir motina ir seserys susigraudinusios apsiašarojo.

743. Šio šimtmečio Tarcizijus.

1928 m. Meksikos bedieviškoji valdžia sugavo vienos šeimynos tėvą, kurs drąsiai vadino save kataliku, ir įmetė į kalėjimą. Jis buvo labai maldingas. Būdamas dar laisvėje, dažnai eidavo prie Dievo Stalo. Kalėjime niekam nevalia buvo jį lankyti. Tik mažiausia jo dukrelė galėjo netrukdoma nubėgti pas savo tėvelį ir prie policijos akių valandėlę su juo pabūti. Tėvas skundėsi į ausį savo dukrelei, kad nebegali priimti šv. Komunijos. Mylinčioje tėvelį širdelėje kilo didis noras aprūpinti jį Stiprųjų Duona. Parėjus namo, ilgai nelaukdama, ji nuėjo į vieną „Eucharistijos stotį,“ kur buvo slapta laikomas Švnč. Sakramentas ir kur kunigas persivilkęs ateidavo ir išdalindavo katalikams Švnč. Sakramentą. Kunigas mielai sutiko duoti Švenčiausiąjį ir mažajai drąsuolei, kad ji, kaip anais laikais Tarcizijus, Meksikos gatvėmis nunešty į kalėjimą savo tėvui Stiprųjų Duoną. Štai ji jau prie savo tėvo. Jos veidas dega, spindi nežemiška šviesa. Atsargiai praveria ji nuo krūtinės savo viršutinį rūbelį, ir tėvas pamato prie savo dukters širdies brangų svečią — Šv. Ostiją! Apkabina mažąją dukrelę kartu su Kristumi ir niekam nepastebimai paima iš mergaitės Švenčiausiąjį. Paskum ima karštai bučiuoti savo mylimąją dukrelę.

744. Mažasis „diakonas.“

Didžiojo karo metu Tiroliaus miestelį Torcegno ūmai užpuolė priešai, suėmė kunigus ir įsakė gyventojams kuo greičiausiai išsinešdinti į kalnus. Anksti rytą maldingieji miestelėnai susirinko į bažnytėlę atsisveikinti su Švenčiausiuoju. Bet kaip Jį paliksi be globėjų — kunigų! Visiems meldžiantis, atsidaro zakristijos durys, ir jose pasirodo šešerių metų berniukas, apsivilkęs baltutėle kamža. Žengia prie altoriaus, atidaro ciboriją ir, paėmęs komuninę, neša Švenčiausiąjį išdalinti savo nekaltomis rankutėmis tikintiesiems. Taip mažasis „diakonas“ savo Išganytoją paslėpė tikinčiųjų širdyse. Šv. Tėvas Benediktas XV tai sužinojęs, pasiuntė mažajam „diakonui“ savo tėvišką palaiminimą ir gražią dovanėlę.

745. Drąsuolių būrys.

Tai buvo dideliame Vokietijos uoste Hamburge. Daugumas Hamburgo gyventojų yra protestantų. Katalikų čia tėra saujelė. Čia kiekvieną sekmadienį Elbos upe plaukioja visa

eilė pramogų garlaivių. Iš jų skamba dažnai linksmos dainos ir orkestrų garsai. Taip praleidžia savo popietinį laiką nemaža dalis Hamburgo gyventojų. Kartą katalikų klebonas buvo staiga pašauktas pas ligonį, kuris gyveno toliau nuo Hamburgo ant vieno Elbos upės kranto. Kunigas pasiėmė Švč. Sakramentą ir nusiskubino į uostą ir sėdo į vieną triukšmingą garlaivį. Jam einant garlaivio dangčiu, orkestro griežikai tuojau pastebėjo, kokį nepaprastą Svečią jis nešasi su savimi. Staiga viskas nutilo, ir netrukus suskambėjo galinga Švč. Sakramento giesmė „Šlovink Viešpatį, Sijone!“ (Lauda Sion). Koks buvo to kunigo džiaugsmas, išgirdus tą iškilmingą bažnytinį himną iš būrio katalikų, kurie išdrįso protestantų ir visokių atšalėlių minioje taip gražiai išreikšti pagarbą savo Va. dui ir Karaliui!

746. Nuostabus sutapimas.

Nesenai Nante mieste (Prancūzijoje) nuskendo didelis laivas „St. Philibet“ su 450 žmonių. Prieš šį nelaimingą įvykį šiame mieste buvo surengta Švnč. Sakramento garbei procesija. Dėl šios procesijos pasipiktino minėto laivo komunistai jūreiviai. Jie nutarė šią procesiją išjuokti. Tam tikslui surinko jie mieste apie 450 komunistų darbininkų, ištaisė savo laivą įvairiais paveikslais, kurie turėjo išjuokti Švnč. Sakramentą. Taip įsitaisę, jie išplaukė dar į jūrą pasivažinėti. Po pusės valandos turėjo tas laivas grįžti į uostą ir pradėti savo biaurų darbą. Tik štai — vidury jūros pradėjo laivas skęsti. Niekas negalėjo suteikti pagalbos. Visi tame laive buvusieji žmonės žuvo.

747. Vaikučio auka Jėzui.

Vienas misijonorius Afrikos mieste Togo susitiko gatvėje savo mažą mokinį, vos penktų metų amžiaus berniuką, ir paklausė: „Karoli, kur tu padėjai saldumynus, kuriuos vakar aš tau daviau?“ Vaikutis sumišęs tylėjo ir neramiai dairės, nežinodamas ko atsakyti. „Ar tu juos suvalgei?“ klausė toliau misijonorius. „Ne!“ nedrąsiai atsakė vaikutis. „Tai kur tu juos padėjai?“ — „Aš prisiminiau, kaip tamsta pasakojai apie Kūdikėlį Jėzų—kaip Jis vargingai gimė Betliejuje, ir todėl nutariau gautuosius bonbonus nunešti Jėzui bažnyčion. Aš juos nunešiau ir padėjau ant altoriaus prie cimborijos.“

748. Klaupiasi žydas, keliasi krikščionis.

Vienas žydas jaunikaitis, susidraugavęs su netikinčiais draugais, nustojo tikėti ir pradėjo kovoti su tikinčiaisiais. Kaip gabus menininkas, muzikas, jis tikėjosi šviesaus rytojaus. Jam ir sekėsi nuo pat jaunystės. Kartą pakviečia jį išmėginti vie-

nos gražiausiųjų Paryžiaus bažnyčių vargonus. Jaunikaitis mielai sutinka, nes tikisi dar labiau pagarsėti. Ir Dievas padaro, kad čia jaunikaitis ne tik grįžta prie Dievo, bet ir priima katalikų tikėjimą. Jis mato, kaip žmonės jaudinasi jo gražiu griežimu, kaip jie dievotai garbina Švenč. Sakramentą. Jaunikaitis bando atsispirti nepaprastai nuotaikai ir stengiasi nesiklaupti prieš Švenč. Sakramentą. Deja, Dangaus malonių šaltinis gausiai liejasi į jo protą ir širdį. Dar valandėlė... Ir jaunasis bedievis nugalėtas. Klaupiasi dar žydas, keliasi jau krikščionis. Šaltą netikėjimą išstumia gyvas tikėjimas.

749. Per degantį miestą su Švenčiausiuoju.

Totoriai, prieš užpuldami Vakarų Europą, turėjo nugalėti rusus. Su didele kariuomene jie užpuolė vieną miestą ir lengvai jį užkariavo. Įtūžę jų kareiviai be pasigailėjimo žudė gyventojus, grobė jų turtus, naikino bažnyčias ir kitas brangenybes. Totorių antpūdžio metu šv. Jacentas, dievobaimingas dominikonas, laikė bažnyčioje šv. Mišias. Nenorėdamas duotis pats niekinamas, apleisti Švenč. Sakramentą, šv. Jacentas paėmė į vieną ranką Švenč. Sakramentą, į antrą Marijos paveikslą ir tarė susirinkusiems krikščionims: „Eikite paskui mane ir pasitikėkite Švenč. Jėzaus Širdimi ir geriausios Marijos nekalta širdimi.“ Šv. Jacentas išėjo iš bažnyčios ir drauge su tikinčiųjų būriu laimingai ėjo per degantį miestą ir pro totorių būrius, kurie, nuostabu, ne tik jų nelietė, bet dar jiems lenkėsi. Tuo būdu, geriausiųjų Širdžių padedami, jie išsigelbėjo nuo žiaurios mirties.

750. Išklausytas prašymas.

Vienoje šeimoje motinos džiaugsmui augo sūnelis, kuris trokšte troško būti kunigu. Tėvas apie sūnaus kunigystę nenorėjo ir girdėti. Jis turėjo vieną didelę ydą: buvo nepataisomas girtuoklis. Norinčiam tapti kunigu berniukui tai buvo skaudus dalykas, dėl kurio dažnai nenorėdavo iš mokyklos grįžti į savo tėvo namus, nes gerai žinojo, kas jo ten laukia. Motinai tas šeimos rūpestis dažnai išspausdavo karčias ašaras. Berniukas buvo uolus Išganytojo garbintojas Švenč. Altoriaus Sakramente. Be to, jis labai mėgdavo skaityti knygeles apie Švnč. Sakramentą. Kartą karštoje maldoje prabilo į Išganytoją tabernakulyje: „Viešpatie, jei Tu mano tėvą išgelbėsi nuo jo ydos, aš tai paskelbsiu laikraštyje, idant ir kiti labiau pasitikėtų Eucharistija.“ Pasitaręs su motina, padarė, ką buvo žadėjęs. Nuo tos dienos tėvas nė karto nebepasigėrė ir pradėjo trokšti kuo greičiausiai išvysti savo sūnų kunigu, norėjo išklausyti nors vienų jo šv. Mišių. Troškimas išsipildė — su didžiu džiaugsmu išvydo savo sūnų tapusį kunigu.

XXXVIII. DUONOS LAUŽYMAS.

„Tai yra duona, kuri nužengė iš dangaus... Kas šitą duoną valgo, bus gyvas per amžius."
Jon. 6,59.

751. Iš ponios į verges.

Pirmųjų krikščionių persekiojimo laikais tikintiesiems dažnai būdavo leidžiama šv. Komuniją laikyti namie, kad netikėtame pavojuje galėtų Ja pasistiprinti. Tikintieji šv. Komuniją laikydavo mažose komuninėse, vadinamose pyxis. Viena Antiochijos turtuolė, vardu Mirjam, tokią auksinę komuninę laikydavo brangioje spintoje, nepastebimai įrengtoje viename slaptame rūmų kambaryje. Prieš tą spintą nuolat degdavo lemputė. Į tą slaptą kambarį teįeidavo viena Mirjam pasiguosti sielvartuose ir pasistiprinti varguose. Kaip ji nustebo, kada vieną rytą atrado kambarį atdarą, slaptąją spintą išlaužtą ir brangiąją komuninę išneštą! Bet tuojau pat atėjo pasiuntinys su laišku nuo brolio Orantijaus, kurs laiške pasisakė Mirjam brangenybę išvogęs ir tik tada ją grąžinsiąs, jei Mirjam perleisianti jam visus savo turtus. Mat Orantijus tebebuvo pagonis ir visą savo dalį praleido su blogais draugais, kurie jį paragino padaryti ir šį negarbingą ir šventvagišką žygį. Nuėjusi pas negerąjį brolį, Mirjam pasirašė raštą, kuriame buvo parašyta, kad visi Mirjam turtai pereina Orantijaus nuosavybėn. Netekusi nuosavybės, Mirjam tapo Orantijaus verge ir buvo jo parduota Romos vergų pirkliams.

752. Šv. Komunijos vertė.

Kardinolas Neumanas (Newman) prieš atsivertimą buvo protestantų bažnyčios arkidiakonas ir gaudavo po 100.000 frankų kasmet algos. Po ilgo tyrinėjimo katalikų mokslo jis nutarė pereiti į Katal. Bažnyčią. Ypač jis troško kasdien priimti šv. Komuniją. Prieš kelias dienas pirm perėjimo į katal. tikėjimą vienas draugas jam tarė: „Pagalvok, ką tu darai! Priimdamas katalikų tikėjimą, tu netenki 100.000 frankų metinių pajamų." Neumanas pašoko suerzintas tuo pasakymu ir atsiliepė: „Ką reiškia 100.000 frankų prieš vienintelę šv. Komuniją!"

753. Gražiausia diena.

Kartą Napoleonas I, laimėjęs kovą, sėdėjo su savo generolais ir kalbėjosi. Vienas iš jų paklausė, kokia diena visame gyvenime kiekvienam iš jų buvusi gražiausia, laimingiausia. Kiekvienas pagalvojęs davė savo atsakymą. Vienas iš jų sa-

kė, kad laimingiausia, gražiausia diena jam buvusi ta, kurią jis buvęs paaukštintas į generolus; kitam — diena po laimingos kovos; trečiam, kai jis gavo ordeną ir t. t. O Napoleonas pasakė, kad iš daug gražių gyvenimo dienų gražiausia ir laimingiausia jam yra buvusi pirmosios šv. Komunijos diena.

754. Vaistas nuo pykčio.

Tur būt nebuvo piktesnio žmogaus, kaip laivo kapitonas Marso (Marceau). Mažiausias pasipriešinimas tuoj sukeldavo jame didžiausią pyktį, ir jis galėdavo susivaldyti tik dėdamas didžiausias pastangas. Jis kovojo su savimi, ėjo prie Komunijos kasdien, bet pyktis vis dėlto labai dažnai jį apnykdavo. Kartą kalbėjo matrosai, kaip galįs būti toks piktas tas, kuris kasdien priima šv. Komuniją. Tada kapitonas atsakė: „Jei aš neičiau taip dažnai prie Komunijos, jau senai jus visus būčiau sumetęs į vandenį."

755. O tu, vargšas vaikeli!

Sunkiai susirgo mylima motinos dukrelė, kuri dar nėjo išpažinties. Pakviestas kunigas išmokė mergytę pagrindinių tikėjimo tiesų, išklausė jos išpažinties ir suteikė šv. Komuniją. Atvykęs gydytojas pareiškė, kad ligonis vargu vieną parą beišgyvensiąs. Nusiminusi motina sušuko: „O tu, vargšas vaikeli!" Mergytė atsakė: „Mamyte, aš ne vargšė, nes su manimi yra Išganytojas."

756. Per skausmą į laimę!

Jėzuitas O. Fessart 1901 m. aprašė štai kokį atsitikimą: „Vienoj Paryžiaus parapijų sakydavau gavėnios pamokslus. Vieną sekmadienį įsėdau klausyklon. Buvo pusdienis. Prie klausyklos prisiartino jauna, neturtinga, bet padoriai apsivilkusi mergaitė. Norėdamas kuo geriausiai patarnauti man Dievo pasiųstai sielai, paklausiau, kokiu būdu užsidirba kasdieninę duoną. „Mano tėve," atsakė mergaitė, „anksti rytą šluoju gatves, vakare lopau ir taisau pavargėliams rūbus. Tokiu būdu užsidirbu sau maistą." Iš jos išpažinties matės jos sielos grynumas ir kilnumas. „Mano vaikeli," tariau mergaitei: „kokiu būdu ištveri ištikimybėj Dievui, nors gyveni tarp žmonių be tikėjimo, be garbės, degančių Viešpaties Dievo neapykanta ir nuolat piktžodžiaujančių?" — „Ogi kas savaitė priimu šv. Komuniją," atsakė mergaitė. „Bet visa, kas ten girdėti gatves šluojant, argi tai jokio įspūdžio tau nedaro?" — „Mano tėve," tuo pačiu paprastumu atsiliepė mergaitė: „aš nieko negirdžiu ir nieko nematau. Gyvenu savo širdy viena pati ir niekam kitam tenai nėra vietos, vien šv. Komunijai. Jėzus Kristus atėjo mano širdin šiandien, ateis ir kitą kartą. Vien apie tai

temąstau, ir vien tos mintys visą laiką atima.“ — „Argi negalėtumei, mano vaikeli, kasdien imt šv. Komuniją?“ vėl paklausiau mergaitę. „Kasdien eit prie Dievo Stalo!“ ašarodama sušuko mergaitė: „Juk tai būtų per didelė laimė! Numirčiau iš džiaugsmo... Bet kas gi būtų su mano motina?“ Gailios ašaros gausiai liejosi iš akių. Pats buvau taip sujaudintas, kad turėjau nutilt. Tegirdėjau, kaip dievotoji mergaitė tyliai kukščiodama kartojo: „O Jėzau, Jėzau! kaip gi būtų saldu Tave kąsdien priimt savo širdin!“ Vėliau paprašiau geros širdies ponią, kad ji nueitų anos dievotosios mergaitės butan. Geroji ponia paklausė. Nuėjo ir rado menką ir nešvarų namą, kuriame buvo tos mergaitės ir jos motinos butas. Visa kambarėlio išvaizda buvo vargingiausia ir skurdžiausia. Geležinėj lovoj gulėjo 50 metų moteriškė. Ji buvo taip ligos ir vargo nukaršinta, jog atrodė šimtametė senelė. Ponia prisiartino prie ligonės. „Ar tu čia, Onele?“ mirštančio žmogaus balsu prakalbėjo ligonė. Mat Onelės motinos būta visai aklos. Geroji ponia privertė senelę nupasakot visą jų gyvenimą. Labai jauna ji buvusi atiduota nemokančiam gyvent vyrui. Nuo pat pradžios jų šeimyninio gyvenimo užviešpatavęs vargas. Vyras miręs Onelės Pirmos Komunijos dieną, du vaiku kiek anksčiau atsiskyręs su šiuo pasauliu. Likusi viena su Onele. Onelė pradėjusi darbuotis labai mažai nes motina iš didžių verksmų nustojusi regėjimo. Dvyliktų metų mergaitė pradėjusi drąsiau žiūrėti į savo mažos šeimynėlės tamsią ateitį. Ji tapo neregės motinos maitintoja. Nerasdama kitokio darbo, turėjo apsiimti gatves šluoti. Keldavos apie ketvirtą ir šluodavo iki pietų. Vakarą sėsdavo siūt ir taip praleisdavo ištisas naktis. Miegodavo ant skurdaus čiužinio, o valgydavo duoną su vandeniu. Taip pradėjusi gyvent keturioliktais savo amžiaus metais, ir jau aštuoneri metai, kaip vargsta, bet rami ir širdy nekalta. Kai geri žmonės ką jei duoda, ji viską savo motinai atiduoda. Pagaliau mirė Onelės motina. Onelė įstojo dievotųjų tarnaičių būrin. Nebeilgai ji vienuolyne gyveno. Eucharistijos spinduliuose ir kančių ugnyje ištirpo ta siela. Draugės girdėdavo, kaip Onelė pati viena šnibždėdavo: „Kentėt ir kasdien Švenčiausiąjį priimt, tai didžiausia laimė, nuo kurios tuojau mirsiu!...“ Tą dieną, kada aš leidžiau jai kasdien eiti prie Dievo Stalo, taip man džiaugsmingai sušuko: „Mano tėve! Dabar vargšei Onelei bus kasdien šventadienis. Šią malonę laikau Amžinosios Komunijos aušra, nes tokiame meilės pilnume nebėr čia ant žemės kaip begyvent!...“ Dar valandėlę pavargo, nuolat kartodama ir šaukdama Išganytoją ir Mariją, ir nuėjo pas vargdienių ir šventųjų Viešpatį...

757. Nepaprastas uolumas!

Kartą kovo mėnesį pas vieną misijonorių Afrikoje kažkas pasibeldė trečią valandą naktį. Tai buvo vienų ponų naujai atsivertęs virėjas negras. Mat ponai jį leisdavo į bažnyčią, tik reikalaudavo, kad savu laiku atliktų savo pareigas. Šventadieniais jis teturėjo laiko iki penktai valandai ryto, nes septyniomis jau turėdavo būti viskas ant stalo. Taigi šis uolusis katalikas kėlėsi sekmadienio rytą pirmą valandą ir kokius penkius kilometrus ėjo patamsyje pas kunigą misijonorių, kad galėtų atlikti išpažintį ir priimtų šv. Komuniją. Nors kunigas buvo labai nuvargęs, bet, matydamas tokią Jėzaus meilę, kėlėsi, nusivedė atėjusį į bažnyčią, iškląusė jo išpažinties ir suteikė jam šv. Komuniją. Valandėlę pasimeldęs, negras grįžo namo ponams pusryčių gaminti. Kai kunigas grįžo sujaudintas į savo kambarį, laikrodis išmušė tris valandas.

758. Mažųjų uolumas.

Kolumbijos vyskupas (Amerikoje) lankė parapijas. Vienoje parapijoje priėjo prie jo devynerių metų mergytė ir paprašė leisti jai primti šv. Komuniją. Vyskupas atsakė: „Mano vaikeli! Tu dar per maža ir nežinai, kas šv. Ostijoje slepiasi.“ Nuliūdusi mergytė nuėjo į bažnyčią, atsiklaupė prie altoriaus ir pradėjo šitaip melstis: „Mieliausias Išganytojau! Vyskupas sako, kad aš dar nežinanti, kas šv. Ostijoje slepiasi. Bet aš žinau, kad Tu esi Dievo Sūnus, kad Tu esi tas Kūdikėlis, kurs Betliejuje buvo lovelyje paguldytas, kad Tu paskum mirei ant kryžiaus, trečiąją dieną atsikėlei iš numirusių ir pagaliau įžengei į dangų. Mieliausias Jėzau! Aš tave gerai pažįstu. Pasakyk vyskupui, kad aš Tave pažįstu ir kad jis leistų man šv. Komuniją priimti.“ Netoli tos mergytės sėdėjo vienas kunigas, kurs visa tai girdėjo ir pranešė vyskupui. Susigraudinęs tokiu mergytės uolumu vyskupas leido jai priimti šv. Komuniją.

759. Stiprybės šaltinis.

Matto Grosso Švenč. Jėzaus Širdies misijonorių gyvenime buvo šitoks atsitikimas. 1913 m. Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje daugelis vaikų turėjo pirmą kartą eiti prie Dievo Stalo. Tų laimingųjų vaikų tarpe norėjo būti ir mažas, penkerių metų berniukas. Jis bėga pas Tėvą Colbachini ir ašarodamas sako jam: „Tėve! Ir aš noriu imti šv. Komuniją.“ Misijonorius paglostė berniuką ir tarė: „Tu esi dar per mažas ir nežinai, kas reikia žinoti einant pirmą kartą prie Dievo Stalo.“ Vaikiukas atsiliepė: „Taip, aš esu dar visai mažas ir jaunas, bet aš neapsakomai trokštu priimti Jėzų. Juk tu, tėve, nuolat mums kalbėjai, kad Jėzus labai myli vai-

kus. Jis ir dabar mane priims.“ Sugraudintas misijonorius paklausė: „O dėl ko tu taip trokšti priimti šv. Komuniją?“ Vaikutis atsakė: „Jėzus padės man būti geram ir apsaugos nuo bloga, kad aš galėčiau dangų pasiekti.“ Mažasis Jėzaus mylėtojas buvo priimtas į kitų vaikų tarpą, ir jam buvo leista priimti su kitais šv. Komuniją.

760. Piendančiai kliudo.

Vienas kunigas Prancūzijoje laikė misijas. Viename mieste jis sustojo kelioms dienoms. Jo pamokslų klausytis prisirinkdavo pilnos bažnyčios. Tarp kitų, tas kunigas misijonorius pasakė pamokslą apie šv. Komuniją, kurį baigė karštai ragindamas kuo dažniausiai imti į širdį Jėzų, nes ir Jėzus nori būti tikinčiųjų širdyse. Po pamokslo tasai kunigas nuėjo valandžiukę atsikvėpti. Netrukus už durų kažkas sušlamėjo. Paprašius, tas kažkas stengiasi duris atidaryti ir nepajėgia. Pasiskubina kunigas negalinčiam padėti. Į kambarį įeina kokių penkerių metų vaikutis, drąsiai, bet mandagiai pažengia porą žingsnių kambario vidurin ir maloniai prakalba į kunigą: „Tamsta, duoki man Jėzų! Aš girdėjau, kaip tamsta sakei: imkite Jėzų! Aš atėjau, duoki man Jėzų!“ Kunigas nustebo, bet greit susivaldė. Vaikiukas vėl atkartojo: „Aš labai noriu. Tamsta, duoki man tą gerąjį Jėzų!“ „Parodyk, vaikeli, dantukus... Matai, kad tu dar mažytis, dar piendančius tebeturi. Negaliu tau duoti Jėzaus.“ Tyčia juokavo kunigas. Nuliūdusiam vaikučiui jis tarė: „Kai nebeturėsi piendančių, tada tau duosiu Jėzų.“ Vaikučiui išėjus, kunigas ėmė mąstyti apie kūdikiškos sielos kilnumą. Jis prisiminė ir Išganytojo pasakymą: „Jei... nepasidarysite kaip kūdikiai, neįeisite į dangaus karalystę“ (Mat. 18,3). Taip jam bemąstant, vėl subraškėjo durys. Įeina tas pats vaikelis. Koks baisus reginys! Veidelis, rankutės, drabužėliai kruvini, burnelė pilna kraujo. Kunigas nusigando—nežino kas atsitiko. „Dabar tamsta duosi man Jėzų, — aš nebeturiu piendančių.“ Prašveplėjo ašarodamas vaikutis. Mat jis savotiškai suprato prieš keletą minučių kunigo juokavimą. Išėjęs į gatvę, pirmu pakliuvusiu po ranka akmeniu išsidaužė tuos nelemtuosius piendančius, kurie, jo supratimu, trukdė priimti Jėzų. Tai matydamas, iš širdies skausmo, iš gilaus susijaudinimo pravirko ir kunigas. Tuojau vaikutį nuplovė, sugydė sužeistą burnytę, porą savaičių pamokė ir leido jam priimti Jėzų šv. Komunijoje, kurios vaikutis taip troško.

761. 14 metų tarp baisių ligonių.

1901 mt. Prancūzijos masoniškoji vyriausybė uždarė visus vienuolynus ir ištrėmė vienuolius. Kurį laiką buvo užmirštas Reimse vienas moterų vienuolynas, kuris globojo tik

baisių ligų sužalotus ir niekieno neprižiūrimus ligonius. Atsiminę, kartą miesto ponai užėjo į tą vienuolyną ir pareikalavo parodyti jiems visus kambarius. Maloni viršininkė svečius įvedė į pirmą salę, kuri buvo pilna vėžio ligos sužalotų ligonių. Pamatę baisius veidus, valdininkai net akis užsidengė ir prašė vesti toliau. Antras kambarys buvo perpildytas dar baisesnių ligų kankinamų ligonių, ir oras buvo tiesiog nepakenčiamas. Taip skubėdami valdininkai perbėgo visą vienuolyną — ligoninę ir atsisveikindami paklausė viršininkę: „Ar ilgai, gerbiamoji, čia tarnauji tiems vargšams?“ — „Keturiolika metų,“ ramiai atsakė malonioji ligonių globėja. „Keturiolika metų!“ O iš kur tamsta semi jėgos šitokiam gyvenimui?“ Viršininkė atsakė: „Šventoje Komunijoje, kurią aš kadien priimu. Jeigu čia nebūtų Altoriaus Sakramento, aš čia neištesėčiau.“

762. Šventvagių mirtis.

Lotaringijos karalius Lotaras II (855—75) savo palaidu gyvenimu padarė krašte didelį papiktinimą. Popiežius Nikalojus I nubaudė jį ekskomunika. Mirus Nikalojui I, karalius nuvyko į Romą pas naują popiežių Hadrioną II ir, meluodamas kartu su savo palydovais, kad bausmės laikas jau pasibaigęs, išprašė ekskomunikos nuėmimą. Iš paties popiežiaus rankų jie šventvagiškai priėmė šv. Komuniją. Bet netrukus šventvagiai sunkiai susirgo ir mirė.

763. Mažoji gudruolė.

Kinijos vienuolė misijonorė moko vaikus katekizmo—kalba apie Pirmąją Komuniją. Viena maža nenuorama kelia rankutę ir nori kažko paklausti, bet štai kaip tyčia suskamba skambalėlis, pamoka užsibaigė; ji nori kažko klausti, o kita pamoka bus tik poryt. Per pertrauką ji klausia savo draugės, septynerių metų mergaitės, dviem metais vyresnės už ją: „Sakyk, — tu jau didelė ir daugiau išmanai, — ar man leis priimti Pirmąją Komuniją? Aš labai norėčiau, o katekizmą jau visą moku.“ Ši atsiliepė: „Kalbi, kaip maža. Ar negirdėjai, kad ir mokytoja sakė, jog tavo dar menkas protelis. Dar juk vakar ji sakė, kad kas tebeturi pieninius dantukus, tas Komunijai dar perjaunas. O tu juk visus pieninius dantukus tebeturi...“ — „O jei bent vienas dantukas man būtų jau iškritęs, ar aš galėčiau eiti Pirmosios Komunijos kartu su kitomis?“—„Žinai, kad galėtum, nes jau būtų ženklas, jog turi septynerius metus.“ Po pusės valandos trys mažosios gudruolės dantukai buvo jau ne burnoje, bet saujoje. Jos akutės spindi iš džiaugsmo, su skarele dar retkarčiais šluostosi iš smagenų tebesisunkiantį kraują. Per kiemą ėjo vienuolė. Mergytė pribėgo

prie jos ir prisiglaudė prie šono, nedrįsdama kažko prašyti. Pamačiusi, kad mergytei trūksta trijų dantukų, paklausė: „Nagi, ką pasidarei, mažyte, kas tau išmušė dantukus?“ Mergytė jau drąsiai atsakė: „Noriu eiti Pirmosios Komunijos. Turėdama visus pieninius dantukus, dar būčiau negalėjusi Jėzaus priimti, o dabar jau galiu...“ Geroji vienuolė apsikabino mažytę ir nežinojo ką sakyti. Apie tą įvykį pranešė misijonoriui, ir tas leido mažytei Komunijos eiti.

764. 16×12 penktadienių Komunijų.

Vieną vakarą kažkas pasibeldė į vieno Amerikos klebono duris. Klebonui paprašius įeiti, duryse pasirodė jaunas paštininkas ir tarė: „Gerbiamasis klebone! Labai prašyčiau nueiti į bažnyčią ir suteikti man Komuniją.“ — „Kaip tai?! Taip vėlai ir pavalgius duoti šv. Komuniją?!“ stebėjosi klebonas. Jaunikaitis tuojau pasiaiškino: „Šiandieną yra pirmasis mėnesio penktadienis. Jau 16 metų šiomis dienomis priimu Komuniją. Ir dabar nenoriu jos apleisti. Pasivėlinau! Bet kitaip negalėjau. Vakar 9 val. ryto išvykau su paštu. Važiavau per visą dieną ir naktį ir vos 6 val. vakaro pasiekiau namus. Tebesu nevalgęs ir negėręs, nes nenoriu sulaužyti savo pasižadėjimo motinai — kas pirmas mėnesio penktadienis priimti Komuniją. Kelionė buvo troškinanti, bet aš tyčia ištuštinau vežime esamą vandens indą, kad kartais nesusigundyčiau atsigerti.“ Klebonas neapsakomai susijaudino jaunuolio uolumu ir tuojau nusiskubino į bažnyčią. Po valandėlės kilnusis eucharistininkas prie bažnyčios durų dėkojo Aukščiausiajam už Dangiškąją Duoną.

765. Atsinaujinimo Komunija.

Vienas protestantas sunkiai susirgo. Apie tai sužinojo netoli gyvenęs geras ganytojas, vietos klebonas. Uolusis Kristaus apaštalas aplankė ligonį ir patarė jam pereiti į Katalikų Bažnyčią. „Aš gimiau protestantas, protestantas ir mirsiu,“ atsakė ligonis. Tada išmintingasis ganytojas, bijodamas, kad tas nelaimingasis žmogus nemirtų sektiškame širdies užkietėjime, patarė jam prisirašyti nors prie Atsinaujinimo Komunijos garbintojų. Pasikalbėjęs su ligoniu, kunigas visą dieną karštai meldėsi prie Altoriaus Sakramento. Pavakary, nuėjus jam vėl pas ligonį, šis sugraudintas tarė: „Aš esu nugalėtas, aš noriu pereiti į Katalikų draugystę.“ Ryto dieną klebonas priėmė protestantą į Katalikų Bažnyčią, išklausė jo išpažinties ir suteikė jam Švenč. Sakramentą. Atsivertėlis ašarodamas priėmė Šventąją Komuniją. Paskum pasijuto neapsakomai laimingas ir nuolat kartojo padėkos žodžius savo geradariui klebonui.

XXXIX. NEKRUVINOJI AUKA.

„Nuo saulėtekių iki saulėleidžių... kiekvienoje vietoje aukojama ir atnašaujama mano vardu nesutepta auka..."

Mal. 1,11.

766. Pigmėjai,

mažų žmonių tauta, kaip vienas misijonorius praneša, niekad nevalgą pirmųjų užaugusių vaisių, bet juos iškloją ant žemės ir niekam neleidžią jų paliesti, nes tai esą Dievo daiktai. Medžioklėje sugautojo gyvulio skaniausias dalis atidedą nuošaliai, kad jomis padėkotų Dievui už suteiktą dovaną. — Aukų Aukos paveikslas. — Kada Napoleonas I steigė kariškių mokyklą ir kada jam parodė tos mokyklos projektą, kuriame buvo parašyta (be kitų dalykų), kad auklėtiniai turi klausyti šv. Mišių kas sekmadienis ir ketvirtadienis, jis prie to punkto prirašė savo pastabą: „Kiekvieną dieną."

767. Šv. Mišios ant kankinio krūtinės.

312 metais buvo nukankintas šv. Lucijonas Antiochietis. Kai jis gulėjo surištas kalėjime, jį aplankė tikintieji ir maldavo atlaikyti paskutines Mišias. Šventasis buvo prirakintas prie žemės ir negalėjo atsikelti. Tikintiesiems nesiliaujant prašyti, šv. Lucijonas tarė: „Gerai! Mano krūtinė tebus altorius, ant kurio tuojau įvyks Švnč. Auka." Taip buvo atlaikytos šv. Mišios, kurių metu tikintieji priėmė nuo šventojo krūtinės šv. Komuniją. Rytojaus dieną šv. Lucijonui buvo nukirsta galva.

768. Tik per vienas šv. Mišias!

Šv. Petras Damiani anksti neteko tėvų ir buvo paimtas į brolio namus. Brolis buvo žiaurus žmogus ir negailestingai elgėsi su mažuoju našlaitėliu. Vargšas Petriukas neturėjo nei kuo apsisiausti, nei žmoniškai apsivilkti, nei sočiai pavalgyti. Kartą jis rado didelesnę sumą pinigų, kurių niekas neprisipažino. Palaukęs Petriukas nutarė nunešti rastuosius pinigus kunigui ir paprašyti, kad atlaikytų už tėvelius šv. Mišias. Tos šv. Mišios padarė jį laimingą. Sužinojęs tokį Petriuko gerumą, jo kitas brolis paėmė jį pas save, auklėjo jį kaip savo tikrąjį vaiką ir net išmokė kunigu. Per visą savo amžių šv. Petras Damiani dažnai kartodavo: „Vienintelės šv. Mišios, paaukotos už vargšes sielas, mane padarė laimingą!"

769. Didžiausia garbė.

Anglijos kancleris Tomas Morus, kurį karalius Henrichas VIII, atsimetęs nuo Katal. Bažnyčios, liepė nužudyti (1535),

kiekvieną dieną anksti išklausydavo šv. Mišių. „Pirmoji dienos valanda priklauso dangiškajam Karaliui," sakydavo jis, „o kitos dienos valandos priklauso mano žemiškajam karaliui." Kada T. Morui sakydavo, kad kasdieninis šv. Mišių klausymas nesutaikomas su jo aukšta tarnyste, jis atsakydavo: „Aš laikau per didelę sau garbę, galėdamas kasdien tą valandėlę patarnauti aukštųjų Aukščiausiajam."—Prancūzijos karalius šv. Liudvikas XI (1226—70) kasdien išklausydavo 2—3 šv. Mišių. Išgirdęs kai ką dėl to murmant, šventasis karalius pasakė: „Koks žmonių susirūpinimas! Jeigu aš antra tiek laiko praleisčiau žaisdamas ar medžiodamas, tai niekas gal nesipiktintų."

770. Pasikalbėjimas su karaliumi.

Vokiečių karalius Karolis V (1519—56) uoliai kas šventadienis klausydavo šv. Mišių. Kartą pamaldų metu atėjo pas jį į bažnyčią tarnas ir pranešė, kad pas karalių atvykęs vienos valstybės pasiuntinys ir reikalaująs skubiai pasimatymo. Karolis V atsakė: „Pasakyk pasiuntiniui, kad aš dabar kalbuos su vienu karaliumi. Tik po šito pasikalbėjimo aš galėsiu jį priimti."

771. Paslaptingas turtų šaltinis.

Šv. Jono Išmaldininko laikais Aleksandrijoje gyveno du batsiuviu. Vienas turėjo didelę šeimą, bet jis vis dėlto pasiturinčiai gyveno. Antrasis gyveno tik su žmona, tačiau vos galėjo galus su galais sumegsti. Kartą šis nuėjo pas laimingąjį kaimyną ir sako jam: „Pasakyk, dėl ko tau geriau sekasi, negu man. Aš dirbu ir šventadieniais, bet negaliu kaip reikiant susitvarkyti ir gan." Tasai atsakė: „Mielas drauge. Aš turiu paslaptingą turtų šaltinį, iš kurio aš kas šventadienis papildau savo kasdieninį uždarbį." Nekantriai laukė šventadarbis artimiausio sekmadienio, nes tą dieną jam buvo pažadėta parodyti laimės šaltinį. Nusivedęs savo suvargusį kaimyną paskirtą dieną į bažnyčią, pavyzdingasis batsiuvis tarė: „Žiūrėk, drauge! Čia, bažnyčioje, yra mano turtų šaltinis. Tai Dievo palaima, kurios aš semiuosi kas šventadienis klausydamas šv. Mišių. Daryk ir tu taip, o tikrai būsi laimingesnis."

772. Uolus šv. Mišių klausytojas.

Italų poetas Aleksandras Manzoni, jau visai pasenęs, kuo dažniausiai klausydavo šv. Mišių. Kartą šaltą ir vėjuotą žiemos dieną atėjo pas jį pažįstami ir norėjo atkalbėti, kad jis neitų į bažnyčią, nes galįs persišaldyti. Senelis poetas atsakė: „Jei kas iš jūsų būtų išlošęs 100.000 lirų (apie 50.000 litų) ir šiandien būtų paskutinė diena (terminas) juos atsiimti, argi

jūs atsižvelgtumėte į blogą orą ir neitumėte išloštų pinigų atsiimti? Daug didesnės vertės yra šv. Mišios, nes jų nenupirksi nė už jokius pinigus. Kaipgi aš galiu neiti jų išklausyti?!"

773. Laiminga nelaimė.

Airių blaivybės apaštalas Matt Talbot gimė 1856 m. gegužės m. 2 d. iš paprastų darbininkų, be didesnio išsimokslinimo, bet labai religingų tėvų, priklausiusių prie Nekalto Prasidėjimo sodalicijų Dubline. Talbotų šeima buvo gausinga, — net iš 14 asmenų: tėvo motinos, 8 berniukų ir 4 mergaičių. Matas pragyveno visus savo brolius. Dar mažas būdamas pasižymėjo dideliu gyvumu ir buvo padykęs. Sulaukęs 12 metų, apleido mokyklą ir pristojo tarnauti pasiuntiniu vyno prekyboje, kur greitu laiku išmoko girtauti. Pasiekęs 17 m. tapo mūrininku,—norėjo atsikratyti tarnystės, teikiančios daug progų girtauti. Ir vėl draugai vedžiojo ištvirkavimo keliu, taip kad net kartą batus pragėrė. Maldose vis labiau ir labiau apsileisdavo, tikėjime silpnėjo. 1878 m. laikomi Mato atvirtimo metais. Gal atsivertimas dar ir nebūtų įvykęs, kad ne viena, jei taip galima pasakyti, laiminga nelaimė. Kartą Matas labai ištroškęs buvo gerti, bet visai nebeturėjo pinigų. Manė, kad draugai „užfundys" už savo pinigus. Bet nesusirado nė vieno, kuris nelaimėje atsidūrusio būtų pasigailėjęs ir troškulį numalšinęs. Matas susimąstė. Pasiryžo nebegerti bent 3 mėnesius ir atliko išpažintį. Pirmojo pasiryžimo—pasižadėjimo dienoje jis įsirašė į Nekalto Prasidėjimo sodaliciją. Kad geriau galėtų ištesėti, nutarė kas rytą 5 val. išklausyti šv. Mišių šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje, Aukštojoj Sargų gatvėj, o pasibaigus dienos darbams eiti į vieną tolimesnę bažnyčią valandėlei pasimelsti. Po trijų mėnesių jis panaujino visiškos abstinencijos priesaiką vieneriems metams, o praėjus metams padarė ją jau visam amžiui. Nuo 1892 m. Matas susirado darbo ponų Martinų firmoj, kur jis pradžioj dirbo laikiniu, o paskum nuolatiniu darbininku. Į čia atsikėlė todėl, kad senojoje darbavietėje nebebuvo galima rytais išklausyti šv. Mišių ir eiti šv. Komunijos, o čia kaip tik galėjo tuo pasinaudoti, kadangi darbai prasidėdavo tik 8 val. ryto. 1925 m. birž. 7 d., išklausęs bažnyčioje šv. Mišių ir priėmęs Komuniją, ėjo į darbą. Gatvėje parvirto—ir mirė.

774. Mišios be kunigo.

Nesenai vienas katalikų kunigas, bekeliaudamas per Brazilijos plotus, netoli Bolivijos ribų paklydo ir po ilgų klajojimų užėjo į vieną indėnų kaimą, vardu San Mattias. Visus savo daiktus su bažnytiniais drabužiais ir nešiojamuoju alto-

rėliu jis turėjo pakeliui palikti. Chiquito indėnų tautelės gyventojai, pamatę į savo kaimą atklydusį katalikų kunigą, negalėjo nė atsidžiaugti. Buvo kaip tyčia šeštadienio pavakarė. Todėl jie tuojau atsiuntė savo atstovus pasitarti dėl rytojaus šv. Mišių. Vargšas kunigas turėjo pranešti, kad rytojaus dieną šv. Mišių nebus, nes jis neturėjo prie savęs nė altorėlio, nė liturginių rūbų. „Gerai, tąsyk mes patys laikysime šv. Mišias!“ atsakė nusiminę atstovai ir išsiskirstė. Ir ištikrųjų sekmadienio rytą nuo vieno kaimo galo iki antro bėgo gatve vienas būgnininkas ir pranešė šv. Mišių pradžią. Iš vienos trobelės išėjo garbingas senelis ir rankose laikė kryžių. Šalia jo stovėjo kiti du vyrai su iškeltais švyturiais rankose. Paskui juos sekė visi kiti kaimo gyventojai. Jie prisiartino prie koplytėlės durų. Viduj ant altoriaus jau degė žvakės. Bet eiti už grotelių niekas neišdrįso. Savo vietoje gulėjo ir Evangelijų knyga. Bet nebuvo kam prabilti į juos indėnų kalba. Tąsyk pasigirdo rytmetinės jų maldos, kurios lyg tylaus skundo balsai kilo nuo žemės. Netrukus suskambėjo Kyrie, Gloria ir Credo. Tai buvo jų šv. Mišios, kurias jau per pusantro šimto metų kaip laiko tie vargšai indėnai, netekę savo misijonorių—jėzuitų.

775. Mažoji Dievo garbės gynėja.

Šv. Katarina Sėnietė († 1380), būdama dar maža mergytė, mėgdavo dažnai bažnyčią lankyti ir šv. Mišių klausyti. Jos motina, matydama, kaip mažoji Katarina dažnai iš namų dingsta, ant jos pykdavo ir net smarkiai apibardavo. Kartą išsiuntė ją į miestą kažko parnešti. Mažoji šventuolėlė grįždama užsukė į bažnyčią, kur buvo laikomos šv. Mišios, ir kiek užtruko. Motina įpykusi ant Katarinos dėl užtrukimo ėmė keiktis. Geroji mergytė priėjo prie motinos, pabučiavo jai į ranką ir maldaujančiu balseliu tarė: „Geroji motinėle! Geriau bausk mane, jei prasikaltau, tik nejžeisk gerojo Dievulio. Man baisiai skaudu, kai Dievulis įžeidžiamas!“ Dukrelės žodžiai giliai įsmigo į motinos širdį, ir ji prižadėjo nebepykti ir nebesikeikti.

776. Vyskupas avis gano.

Vienas prancūzų vyskupas kiekvieną sekmadienio rytą po šv. Mišių eidavo į artimą bažnytkaimį katekizuoti vaikučių. Vieną sekmadienį, ten beeidamas, jis pastebėjo pievoje piemenuką, ganantį avis. Vyskupas paklausė: „Ar tu šventadieniais eini į bažnyčią šv. Mišių klausyti?“ Berniukas atsakė: „Tai aš mielai daryčiau, jei tik man nereikėtų ganyti.“ Tuomet suskambėjo bažnyčios varpai, nes jau turėjo prasidėti suma. Tada vyskupas tarė: „Aš paganysiu už tave, kol sugrįši iš

bažnyčios.“ Piemenukas labai nudžiugo ir, atidavęs vyskupui savo botagą, nubėgo į bažnyčią. Tenai jį greitai pamatė šeimininkas. Priėjęs prie jo klausė: „Kodėl tu palikai gyvulius?“ — „Kažin koks kunigas paliko už mane ganyti.“ — „Tenai, tur būt, koksai vagis, persirengęs kunigo rūbais. Pavogs visas avis.“ Tai pasakęs, šeimininkas sušaukė kaimynus ir bėgo į lauką. Koks buvo jų nustebimas, kada pamatė tenai savo vyskupą! Žmonės suprato, kokia didelė yra reikšmė šv. Mišių ir kokia didelė nuodėmė jas be svarbios priežasties apleisti.

777. Šv. Mišių palaiminimas.

Prie geležinkelio Magdeburgas — Leipcigas (Vokietijoje) stovi miestelis su katalikų bažnytėle, į kurią kas šventadienis užduseęs atbėgdavo jaunikaitis gauti palaiminimą po šv. Mišių. Tai pastebėjęs vienas ponas paklausė jaunikaitį: „Kodėl tamsta ateini vis po šv. Mišių ir tik į kunigo palaiminimą?“ Jaunikaitis atsakė: „Mat, gerbiamasis pone, aš tarnauju prie geležinkelio ir anksčiau negaliu ateiti į bažnyčią. Tik praleidęs traukinį aš bėgu nors gauti šv. Mišių palaiminimą, kurį ir parnešu savo sergančiai motinai. Ji jau senai nebegali nueiti į bažnyčią ir neapsakomai džiaugiasi, kai aš pargrįžęs pasakau: Štai, motinėle, atnešiau ir tau šv. Mišių palaiminimą!“ — Nesenai miręs pasaulinio garso medikas prof. Dr. Bársony kartą pasakė: „Aš apkeliavau visą Europą, buvau ir Afrikoj, bet neatsimenu savo gyvenime nė vieno sekmadienio, kad būčiau Mišių neišklausęs.“

778. „Vakar už tėvelį, šiandien už motulę.“

Mažas berniukas, besirengdamas prie pirmosios šv. Komunijos, daug girdėjo apie maldos galybę. Priėmęs šv. Komuniją, jis buvo labai linksmas, bet mintis, kad jo tėvelis ir motinėlė niekada neidavo šv. Mišių klausyti, greit jį vėl nuliūdino. Dabar jis nutarė ir savo maldas, ir šv. Komuniją ir dažną šv. Mišių klausymą paaukoti už savo tėvelius. Vieną dieną jis meldėsi už savo tėvelį, o kitą dieną už motulę. Jo motina greit pastebėjo, kad kiekvieną savaitę du rytmečiu tam tikrą valandą vaikas kažkur dingdavo. Bijodama, kad neatsitiktų kas bloga, ji ėmė berniuką labiau saugoti. Vieną dieną ji slaptai sekė vaikelį ir žiūrėjo, kur jis eis. Ji nusekė jį į bažnyčią ir matė klūpantį su angeliška pagarba ir karščiausiai besimeldžiantį. Ji tyliai išėjo iš bažnyčios ir prie durų laukė jo išeinant. Sutikusi išeinantį iš bažnyčios sūnų ji pastebėjo ant jo veidelių ašarų žymes. Motina rūpestingai klausė, ko jis verkia. Vaikelis puolė, apkabino jos kaklą ir verkdamas atsakė: „Vakar aš meldžiausi už tėvelį, o šiandien už tave,

mamyte!“ Nors tėvai ir buvo atšalę tikėjime, bet jau kitą sekmadienį tėvas ir motina klūpojo šalia savo pamaldaus vaikelio ir klausė šv. Mišių.

779. Neišklausius šv. Mišių — upės gelmėse.

Šv. Laurencijus iš Porto Mauritio pasakoja šitokį atsitikimą Italijoje. Trys pirkliai iš miesto Gubbio nuvažiavo į turgų mieste Eisterno. Turgus buvo šeštadienį. Pasibaigus turgui du pirkliai nutarė grįžti namo anksti sekmadienio rytą. Trečiasis pasisakė pirma išklausysiąs šv. Mišių ir tik tada važiuosiąs namo. Pirmieji pirkliai anksti sekmadienio rytą išvažiavo iš Eisterno. Privažiavo upę, per kurią pratiesto medinio tilto kai kurie stulpai pakilusio vandens buvo išlaužti. Kaip tik du vežimai užvažiavo ant tilto, tiltas pradėjo siūbuoti, ir abu vežimai su arkliais ir pirkliais atsidūrė upės gelmėse. Subėgę žmonės pirklius ištraukė iš vandens jau nebegyvus. Netrukus privažiavo ir trečiasis pirklys. Pamatęs nebegyvus draugus, dėkojo Dievui, kad už šv. Mišių išklausymą išgelbėjo jį nuo mirties.

780. Pabauda už šv. Mišių klausymą.

Anglijoje nuo karaliaus Henriko VIII ilgą laiką siautė žiaurus katalikų persekiojimas. Kas drįsdavo dalyvauti katalikų tikybinėse apeigose, būdavo baudžiamas kalėjimu, piniginе pabauda ir net mirtimi. Kartą buvo susekta, kad turtingas katalikas dalyvavo šv. Mišių aukoje, ir jam buvo priteista sumokėti 500 auksinių pabaudos. Nuteistasis atnešė teisėjui gražius portugalų auksinius pinigus, kuriuose buvo atmuštas kryžius. Teisėjas nustebęs paklausė, kaip jam esą negaila tokių gražių pinigų. Maldingasis katalikas atsakė: „Aš sunkiai nusidėčiau, jei aš nesistengčiau gražiausiais pinigais atsilyginti už tokią didelę malonę, šv. Mišių auką. Tik pažiūrėkite, koks gimininguma tarp kryžiaus, piniguose atmušto, ir Altoriaus Sakramento! Jie abu yra gražiausis paminklas didžiausios Išganytojo meilės.“ — Pal. Berchmannas, dar tik 7 metų berniukas būdamas, kas rytas anksti keldavosi, sukalbėdavo poterius ir eidavo klausyti šv. Mišių. Tik išklausęs 3—4 šv. Mišias, maldingasai Berchmanniukas eidavo mokyklon.

781. Angelo įspėjimas.

Pasakoja, kad vienas žmogus, gyvenęs atokiau nuo bažnyčios, apsileido šv. Mišių klausyme. Kartą sapnuoja tokį sapną. Jis eina į bažnyčią šv. Mišių klausyti, o paskui jį seka angelas. Atsigręžęs jis paklausė angelą, kam tas sekąs paskui jį. Angelas atsakė: „Aš esu Dievo siųstas skaičiuoti tavo žingsnius, nes kada nors bus tau atlyginta už visus tavo pa-

darytus žingsnius.“ Nubudęs jis suprato sapno reikšmę, ir jau niekados be svarbios priežasties neapleisdavo šv. Mišių.

782. „Aš einu pas Jėzų.“

1794 m. buvo baisūs Prancūzų revoliucijos metai. Po laisvą Prancūzijos šalį liejosi nekaltų žmonių kraujas. Paryžiaus šv. Jono bažnyčios klebonas Busetas buvo įtartas suokalbyje prieš Robespierą. Jį norėjo suimti, bet jis pasislėpė. Kun. Busetas šv. Mišias laikydavo apie 2 val. nakties. Mišioms patarnaudavo Robertas Kartonas. Vieną naktį, kai kunigas tiesė rankas prie taurės su Švenčiausiu Krauju, į bažnyčią įsiveržė keliolika girtų maskuotų vyrų. Jie atėjo plėšti bažnyčios. Plėšikai, pamatę kunigą, kaip įnirtę vilkai, puolėsi draskyti beginklį avinėlį. Bet kai vienas jau rengėsi peiliu parblokšti kunigą, tame akimirksnyje jam kelią pastojo Robertas. Tuo metu užpuoliko draugas vienu mostu įsmeigė peilį į berniuko krūtinę, ir šis, papliupęs kraujais, sukniubo ties kunigo kojomis. Be to, ore pasigirdo bildėjimas ir kažkoks ūžesys, paskum — trenksmas, staigus griaustinio trenksmas. Plėšikai nusigandę pabėgo. Prie didžiojo altoriaus mirtinai sužeistas gulėjo Robertas, o šalia jo klūpėjo kun. Busetas. „Tėveli, ar jie tavęs nesužeidė?... Ar Viešpaties Kraujo neišniekino?“ Vos girdimu balsu kalbėjo drąsusis Kristaus Kraujo gynėjas. „Tėveli, aš greit mirsiu... Atnešk man Jėzų...“ Kunigas pakilo, atidarė tabernakulį ir, išėmęs Šv. Ostiją, prinešė Ją prie Roberto. Po šv. Komunijos jis dar pasakė: „Aš einu pas Jėzų... Pasakyk mano motinai, kad aš dėl Kristaus miršiu...“ Ištaręs tuos žodžius, jis nuėjo pas Dievą atsiimti užmokesnio.

783. „Tai darykit man atminti.“

Siaučiant žiauriam katalikų persekiojimui Šotlandijoje, 1615 mt. slaptai nukeliavo ten jėzuitas kunigas Ogilvie paguosti tikinčiųjų ir teikti jiems sakramentų. Protestantų arkivyskupas įsakė drąsuolį suimti ir įkišti kalėjiman. Nuvesta jį į teismą. Teisėjas paskelbė kunigą Ogilvie karaliaus įsakymų laužytoju, nes karalius aiškiai uždraudė savo valstybėje laikyti šv. Mišias. Tada misijonorius atsiliepė: „Dangaus ir žemės Viešpats, Jėzus Kristus sako: Tai darykite man atminti. Jūsų karalius sako: To nedarykite. Spręski pats, katro reikia klausyti.“ Ištikimasis Kristaus mokinys buvo nubaustas mirti.

784. Kūdikis karaliaus rankose.

Šv. Kotrynos Emmerich († 1824) gyvenimo aprašyme skaitome, kad Prancūzijos karalių šv. Liudviką IX kartą ištiko

jūroje baisi audra ir grėsė didelis pavojus visiems keliavusiems žūti. Tada šventasis, paėmęs tik ką pakrikštytą kūdikį, pakėlęs jį ant rankų ir taręs: „O, Viešpatie, pasigailėk mūs' vardan šio nekalto kūdikėlio!“ Šventojo malda buvo išklausyta; laivas išvengė sudužimo. Ta proga šv. Liudvikas savo žmonėms dar priminė: „Jei Dievas pasigaili nusidėjėlių vardan nekalto kūdikio, juo labiau mes galime tikėtis Jo malonių iš šv. Mišių, nes čia mes Jį maldaujame Jo paties Sūnaus vardu.“

785. Šv. Mišios už priešą.

Šv. Klemensas Hofbaueris vieną sekmadienį pasakė pamokslą apie girtavimą ir paleistuvavimą. Naktį, jau prieš aušt ant, prie jo namų priėjo įsikaušęs vyras ir pradėjo keikdamasis mesti į kun. Hofbauerio langus akmenis. Išgirdę triukšmą, sukilo kaimynai, sučiupo triukšmadarį ir jau norėjo jį smarkiai nubausti. Tada šventasis kunigas, išlikęs sveikas ir nepaliestas, pravėrė langą ir tarė susirinkusiems: „Nelieskite to žmogus. Aš tuojau apsivilksiu ir eisiu atlaikysiu už jį šv. Mišias.“

786. Kardinolas tarnauja prie Mišių.

Popiežius Pijus X yra viena šviesiausių žvaigždžių Katal. Bažnyčioje. Net jo kasdieniniame gyvenime reiškėsi labai paprastų, bet daug pasakančių bruožų. Pav., jau pas kardinolą Sarto (taip vadinosi Pijus X) kartą atvažiavo jo senas pažįstamas kunigas. „Mišias galėsi atsilaikyti mano namuose,“ kalbėjo jam kardinolas, „žinai, altorių turiu. Kai reiks, viskas bus parengta.“ Rytojaus dieną zakristijoje svečias nedrąsiai paklausė: „Kas man prie Mišių patarnaus?“ — „Ogi aš,“ atsakė kardinolas. Beraustančiam kunigui pridėta: „Tu manai, tik vaikai moka tarnaut, o kardinolas ne? Tai būtų gi gražu!...“ Iš tikro kardinolas Sarto savo svečią rūpestingai aprengė ir nuolankiai jam prie Mišių patarnavo. Jis tai padarė todėl, kad nenorėjo anksti iš miego žadinti savo tarno. „Tegu pamiega senukas,“ sakydavo.

787. Kai Kazokai Švenčiausį mindė.

1863 metais Kauno gubernatoriaus Klingenbergo įsakymu Kražiečiai turėjo savo gražiąją bažnyčią užleisti rusams. Kražiečiai, apie tai sužinoję, pradėjo nerimauti. Kunigai, susikvietę kaimo vyrus, nutarė iki paskutinio kraujo lašo ginti savo bažnyčią, katalikybę, kartu ir tautybę. Daug kartų sprauninkas norėjo geruoju įvykdyti šį sumanymą, bet, deja, bažnyčią vis rasdavo pilną žmonių, kurių iš anksto kun. Mažeika buvo priprašęs, kad jie nieku būdu neleistų išnešti Švenčiausiojo. Dažnai kunigai, rusų nagaikos priversti, eida-

vo nešti Švenčiausiojo, bet žmonių minia jiems pastodavo kelią, šaukdama: „Nereikia mums svetimo dievo! Nors ir mirsim, bet savo tikėjimo neduosim niekinti!“ Sužinojęs apie tai gubernatorius nutarė smurtu atimti bažnyčią. 1863 m. lapkričio mėn. pradžioj atvyksta pats gubernatorius su keliom dešimtim žandarų. Bažnyčią rado pilną žmonių. Visam miestely slapstėsi šakėmis, vėzdais apsiginklavę vyrai, moterys, seni ir maži. Tūkstantinė žmonių minia apsupo bažnyčią. Gubernatorius pamatė, kad pasipriešinimas tikrai didelis. Tyčioms nusileido, manydamas savo planus įvykdyti naktį. Lietuviai taip pat suprato jo planus. Susirinkusieji pasiliko ir nakčiai. 12 val. nakties vėl atskubėjo Klingenbergas su savo palydovais. Ir kaip jis nustebo, kad bažnyčios tarpdury pamatė kryžių ir caro paveikslą. Vieni ašaromis prašė, maldavo, kiti pykčio pilni laukė, kada galės parodyti, kad žemaičiai sermėgiai moka ginti savo tikėjimą. Gubernatorius davė įsakymą jėga įsiveržti į bažnyčią ir priversti kunigą, kad jis tuoj išneštų šventenybę. Žandarai, kapodami nagaikomis žmonėms per galvas, įsigrūdo į bažnyčią. Prasidėjo tikra kova. Kietomis žemaičių lazdomis apkulti žandarai išbėgiojo. Net pats gubernatorius kaip bematai uždūmė ant vargonų. Ten jį nutvėrę, nutarė išmesti per langą į gatvę. Bet jis vėl pasiūlė taiką. Prašė duoti popierio ir rašalo, kur žadėjo pasirašyti, kad daugiau jų bažnyčias neliesiąs. Siūlydamas įvairias sąlygas, laužydamas plunksnas, jis delsė, nes žinojo, kad pabėgę žandarai duos telegramą Varnių kazokams. Aušo. Miestely pasigirdo klyksmai. „Kazokai, kazokai!...“ Nuo Varnių, kaip viesulas, atūžė didžiausias kazokų pulkas. Žmonės pamišo. Gubernatorius ta proga paspruko. Dabar tikrai prasidėjo dviejų nelygių jėgų kova. Pasipylė kraujas ir ašaros. Kazokai, išmetę Švenčiausiąjį ant žemės, sutrypė jį arklių kanopomis. Vieni arklių pritrenkti, kiti sukapoti nagaikomis, treti perverti kardais, šaukėsi kražiečiai dangaus kerštо. Ir Kazokai nugalėjo. Miestely kilo didžiausias sumišimas. To negana. Gubernatorius kazokams už tai davė visišką laisvę, kurie, tuo krauju dar nepasitenkinę, pradėjo gaudyti moteris ir jas begėdiškai išnaudoti. Tuos, kurie turėjo žaizdas, guzus, pristatė gubernatoriui. O jei kuris ir neturėjo, tai pasistengė tuoj įdėti, kas parodytų, jog ir jis tikrai priešinosi kazokams ir gubernatoriaus įsakymui. Gandas apie rusų barbariškumą aplėkė visą pasaulį, kuris tokį žiaurų rusų darbą laikė pirmuoju tos rūšies pasaulio istorijoj. Toliau prasidėjo tardymai. Teismas. Daugelį kražiškių išteisino, bet dar daugiau išvežė į šaltąjį Sibirą. Nors daugel kraujo, daugel ašarų nubėgo Kražantės upe, daugel vaitojimų nuaidėjo žaliomis giriomis, bet kražiečiai laimėjo. Bažnyčia vis dėlto buvo grąžinta.

XL. SIELOS BETSAIDA.

„Jei nedarysite atgailos, visi... pražūsite."
Luk. 13,5.

788. „Budėkite!..."

Vienas Anglijos turtuolis gerai suprato, kad katalikų tikėjimas yra teisingas, bet, bijodamas, kad karalienė Elžbieta neatimtų jo turtų, pasiliko protestantu, tikėdamasis prieš mirdamas sugrįšiąs į katalikų tikėjimą. Jis laikydavo katalikų kunigą, kad šis artinantis mirčiai suteiktų jam Katalikų Bažnyčios sakramentus. Jo draugai stengėsi jį įtikinti, kad jisai taip elgdamasis labai klysta, bet visi patarimai nuėjo veltui. Vieną dieną jisai išsirengė aplankyti įvairių savo rūmų. Kelionėje staiga jį mušė apopleksija. Tarnai tuoj pašaukė artimiausią katalikų kunigą, bet jau buvo per vėlu. Turtuolis mirė be jokios atgailos. — „Budėkite tat, nes nežinote, kurią valandą jūsų Viešpats ateis" (Mat. 24,42).

789. Laiškas puotoje.

Tebų karalius Archijas puotos metu gavo iš draugo laišką, kuriame buvo parašyta: „Tuojau skaityk, nes rimtas dalykas." Įkaušęs karalius nusišypsojo ir tarė: „Rimtus dalykus rytojaus dieną atliksiu." Neperskaitęs laišką įsikišo į kišenę. Tame laiške buvo parašyta: „Prašau tave kuo greičiausiai nešdintis iš puotos, nes tavęs tyko sąmokslininkai." Rytą tikrai rado karalių nužudytą su neperskaitytu draugo laišku kišenėje.

790. Dovydo atgaila.

Pranašas Natanas buvo pranešęs Dovydo sūnaus mirtį kaipo bausmę už Dovydo nuodėmę. Nuliūdo karalius ir karštai prašė Dievo, kad atitolintų nuo jo tą bausmę. Šešias dienas atgailojo, o septintą dieną jo sūnus mirė. Tėvas dar nežinojo. Atėjo tarnai jam pranešti. Atrado jį ant plikų grindų gulintį, atgailojantį. Jie nedrįso tos liūdnos žinios karaliui pranešti ir patylomis tarp savęs šnibždėjo. Karalius tuojau suprato, kad jo sūnus mirė. Jis tuojau atsikėlė, apsivilko geresniais drabužiais, nusiprausė ir nuėjo į bažnyčią nusilenkti Viešpačiui. Nustebusiems tarnams jis pasakė: „Kol kūdikis buvo dar gyvas, pasninkavau, verkiau ir sakiau: gal Dievas atleis mano bausmę, ir vaikas paliks gyvas? O dabar, kada jis yra miręs, kodėl man pasninkauti? Greičiau aš pas jį nueisiu, o ne jis pas mane" (II Kar. 12).

791. Dovydo pėdomis.

Vienas aukštos kilmės žmogus jau senai buvo bebuvęs bažnyčioje. Kartą, nuobodžiaudamas, jis įėjo į bažnyčią ir pradėjo joje apžiūrinėti paveikslus. Jo akis ir dėmesį patraukė senas paveikslas, kuriame karalius Dovydas klūpėjo ant žemės, o iš jo akių bėgo atgailos ašaros. Ten pat stovįs angelas auksinę lėkšte rinko atgailojančio karaliaus ašaras, kad patiektų jas Aukščiausiajam Teisėjui. Po tuo paveikslu buvo parašyta: „Dovydas tik kartą nusidėjo ir visada atgailojo, o tu visada nusidedi ir niekada neatgailoji.“ Tas paveikslas ir tie žodžiai taip paveikė žiūrėtoją, kad jis metė apsileidėlio gyvenimą ir pasidarė karščiausiu kataliku.

792. Klusnus karalius.

Pas karalių Ezechiją atėjo pranašas Izaijas ir ragino taisyti gyvenimą, nes greit jau mirsiąs. Karalius susiprato, ėmė melstis ir atgailauti. Tada atėjo pas jį pranašas antrą kartą ir pranešė Dievo žodį: „Aš girdėjau tavo maldą ir mačiau tavo ašaras ir pailginsiu dar penkiolika metų tavo gyvenimą.“ — Vienas šventasis dvasios regėjime matęs, kaip prie Dievo sosto prisiartinęs velnias ir taręs Dievui: „Kodėl Tu man neatleidi, nors aš tik vieną kartą nusidėjau? Žiūrėk, kiek kartų Tave įžeidžia net išmintingiausi žmonės!“ — „O ar tu bent kartą atsiprašei manęs?“ paklausęs Dievas. — „Jei nedarysite atgailos, visi taip pat pražūsite.“ Luk. 13,5.

793. „Sudegink, ką tu pirma garbinai!“

Per prancūzų karaliaus Klodvigo krikštą šv. Remigijus jam tarė: „Sudegink, ką tu pirma garbinai.“ Klodvigas pirma buvo stabmeldys ir garbino stabus. Tapdamas krikščioniu, jis tuos stabus turėjo sunaikinti. — Ir nusidėjėlis turi panaikinti visas nuodėmių priežastis. Šv. Augustinas sako: „Atgailoti, reiškia nuodėmių priežastis panaikinti.“ — Šv. Vincentas Paulietis ilgai negalėjo pataisyti vieno pasileidusio jaunikaičio. Pagaliau jis davė tam jaunikaičiui kenčiančio Jėzaus paveikslėlį ir prašė nors retkarčiais į tą paveikslėlį žvilgterėti. Ir, žiūrėkite, tryliktą dieną tas jaunikaitis susigraudinęs nuėjo pas šventąjį ir atliko išpažintį.

794. Kserksas ir spartiečiai.

Persų karalius Kserksas apie 490 mt. pasiuntė į įvairias Graikų vietas valdininkus, kuriems graikai turėjo pareikšti ištikimybę naujajam savo valdovui. Keršto pavergėjams pagauti, spartiečiai suėmė Kserkso pasiuntinius ir įmetė į šulinį, sakydami: „Ten jūs gausite žemės ir vandens.“ Mat anų laikų papročiu, pasiuntiniai reikalavo žemės ir vandens, kurie

buvo ištikimybės valdovui pareiškimo ženklas. Paskum spartiečiai susigriebė, supratę, kad Kserksas žiauriai juos nubaus už pasiuntinių nužudymą. Tuojau sušaukė tautos susirinkimą ir nutarė pasiųsti kelis savanorius, kurie pasiaukotų už visą šalį. Į susirinkimo priešakį išėjo du spartiečiai ir sutiko keliauti pas Kserksą ir pasiduoti jo kerštui. Kserksą jie susitiko Susoje ir, drąsiai priėję prie karaliaus, tarė jam: „Spartiečiai sulaužė šventas tarptautines teises ir nužudė Persų pasiuntinius. Jie mato savo sunkų prasikaltimą ir todėl nori atgailą daryti. Jie siunčia mus pas tave, kad tu mums atkeršytumei. Iš tėvynės meilės mes esame pasiryžę kentėti ir mirti.“ Kserksas buvo nustebintas tokiu dviejų spartiečių didvyriškumu, dovanojo dėl jų visiems spartiečiams bausmę ir paleido atvykusius namo.

795. Pirmųjų krikščionių atgaila

buvo daug aštresnė. Atgailojantieji būdavo išskiriami iš tikinčiųjų ir negalėdavo dalyvauti šv. Mišiose ir imti šv. Komuniją. Atgailojančių išskyrimas įvykdavo Pelenėje. Atgailojantieji klaupdavo su žvakėmis rankose prieš vyskupą. Vyskupas imdavo pelenų ir, pildamas juos kiekvienam ant galvos, sakydavo: „Atmink, žmogau, kad dulkė esi ir dulkėmis pavirsi.“ Pasimeldęs su kunigais, vėl kalbėdavo: „Kaip Adomas dėl savo nuodėmės buvo išvarytas iš rojaus, taip ir jūs išskiriami kurį laiką iš Bažnyčios.“ Paskum vyskupas paduodavo ranką artimiausiam atgailotojui, tasai savo kaimynui ir t. t. ir išvesdavo juos iš bažnyčios. Atgailotojus priimdavo į bažnyčią klausyti šv. Mišių ir imti šv. Komunijos tik Didįjį Ketvirtadienį. Tą dieną atgailotojai ateidavo su žvakėmis rankose prie bažnyčios durų. Atėjęs vyskupas su dvasiškiais liepdavo jiems užsidegti žvakes, paskum paduodavo artimiausiam ranką ir visus įvesdavo į bažnyčią. Čia apšlakštydavo juos švęstu vandeniu, išklausydavo jų išpažinties ir leisdavo dalyvauti šv. Mišių aukoje ir šv. Komuniją priimti.

796. Karaliaus 8 metų atgaila.

Vieną audringą rudens dieną (1084) prisiartino prie benediktinų vienuolyno atgailos rūbais apsivilkęs ir labai pavargęs keleivis. Nė žodžiu neprasitardamas, ženklais parodė, kad nori įstoti į vienuolyną. Vienuolyno viršininkas paskyrė jį vienuolyno tarnautoju. Aštuoneris metus nebylys sąžiningai tarnavo benediktinams. Pajutęs, kad jau artinasi gyvenimo galas, jis visus nustebindamas prabilo: „Aš esu Lenkijos karalius Boleslovas II. Būdamas valdovu aš daug žiaurumų padariau. Tarp kitų 1079 mt. aš nužudžiau prie altoriaus šventą vyrą, Krakuvos vyskupą Stanislovą, kurs drįso papeikti

mano nedorybes. Už tai popiežius Grigalius VII atskyrė mane nuo Bažnyčios. Grįždamas iš Romos aš užėjau čia kaip atgailotojas ir pragyvenau 8 metus kaip nevertas vienuolyno tarnas.“ Netrukus Boleslovas mirė.

797. Vietoje septynerių metų vieneri poteriai.

Pas vieną maldingą vyskupą atėjo sunkių nuodėmių kankinamas vyriškis ir prašė didelės atgailos. Vyskupas tarė: „Mano sūnau! Kadangi tu esi taip sunkiai nusidėjęs, aš tau įsakysiu septynerius metus sunkiai atgailoti.“ Nusidėjėlis atsakė: „Aš mielai atgailosiu iki pat savo mirties.“ Vyskupas kalbėjo toliau: „Dėl tavo geros valios tą bausmę sutrumpinsiu. Tu atgailosi tik trejus metus.“ Tada nusidėjėlis mušėsi į krūtinę ir sakė: „Tas laikas per trumpas, palyginus su mano nuodėmėmis. Aš esu pasiryžęs ir mirti, jei tik taip galėčiau atsilyginti Dievui už visus Jo įžeidimus.“ Vyskupas buvo sujaudintas tokiu nuoširdžiu gailesiu ir atleido vyriškį, tardamas: „Eik ir sukalbėk vienerius poterius. Būk tikras, kad Dievas tau atleido visas nuodėmes.“

798. Atgaila už vyro nuodėmes.

Viena moteriškė per išpažintį skundė savo vyrą ir nurodė jo nuodėmes. Nuodėmklausis, nutraukęs jos kalbą, paklausė: „Ar vyras prašė tave atlikti išpažintį ir už jį?“ Bet moteriškė nenustodama pasakojo vyro ydas. Duodamas atgailą kunigas tarė: „Už savo nuodėmes sukalbėsi „Tėve mūsų,“ o už vyro — tris dalis ražančiaus.“ Moteriškė nustebusi paklausė: „Dėl ko aš turiu atgailoti už vyro nuodėmes?“ Nuodėmklausis atsakė: „Dėl to, kad tu išpažinai ir vyro nuodėmes. Taigi ateityje išpažink tik savo nuodėmes.“

799. Trys paskutiniai žodžiai.

Anglijos karaliaus Henriko VIII viešpatavimo metu gyveno vienas žmogus, kurs savo įvairiais nusikaltimais piktino apylinkę ir keldavo žmonėse įvairiausios rūšies maištus. Palaimintas Tomas More nuėjo vieną dieną pas jį ir prašė dėl Dievo meilės pasitaisyti ir daryti atgailą. „O, nesirūpink manimi!“ atsakė žmogus: „vieną dieną padarysiu atgailą ir nueisiu į dangų. Trys žodžiai, kuriuos ištarsiu mirdamas, panaikins visas mano nuodėmes.“ Palaimintajam paklausus, kokie yra tie galingieji trys žodžiai, nusidėjėlis atsakė: „Štai jie: Viešpatie, dovanok man!“ — „O, mano drauge,“ atsakė Tomas More: „būk atsargus, tu gali pražudyti savo sielą; Dievas neatleidžia atkakliems nusidėjėliams.“ Šis pasakymas ir visos kitos Tomo More pastangos atitraukti jį nuo blogo buvo veltui. Jis nė nemanė pakeisti savo gyvenimo. Kartą, po dau-

gelio metų, tas žmogus jojo arkliu per tiltą, nutiestą per gilų upelį. Arklys kažko nusigandęs šoko su savo jojiku į upelį. Dabar atėjo laikas jam tarti tuos tris žodžius... Taip, jis ištarė tris paskutinius žodžius, bet visai priešingus tiems, kuriuos buvo pasakęs T. More. Jis sušuko: „O, tegu tave perkūnas!“... Ir, dar nespėjęs viso keiksmo ištarti, pasinėrė į gilų vandenį, ir niekas jo daugiau nematė.

800. „Tai nieko, tai nieko!“

Pal. kun. Bosko savo auklėtiniams vakarais, prieš eisiant gulti, pasakydavo gražių, pamokančių prakalbėlių. 1859 m. žiemą vieną vakarą jis keliems šimtams auklėtinių pasakė prakalbėlę apie saugojimąsi mažų klaidų su šitokiu prilyginimu. Šv. Pilypas, kai buvo jaunas, gyveno Florencijoje (Italijoje). Jis dažnai eidavo domininkonų vienuolynan aplankyti vieną gerą ir nuoširdų tėvelį. Sykį jis savo jaunajam draugui papasakojo šį keistą nuotykį. Du to vienuolyno tėvai prieš eisiant į chorą, ketvirtį valandos prieš skambinsiant, skubindavosi į vieną šalinę bažnyčios koplytėlę ir vienas antrą išklausydavo išpažinties. Vieną naktį į juodviejų draugystę įsimaišė tas, kurs su ragais... Truputėlį prieš sutartą valandą, pragaro karalius, pasivertęs į vienuolį, eina ir barškina sutartu ženklu į draugo duris. Tas stropiai pašoko, apsivilko, nuėjo į bažnyčią ir atsiklaupė prie klausyklos. Jo tikėtasis draugas — dvasios tėvas jau tenai sėdėjo ir laukė. Nieko nelaukęs, maldingas vienuolis ir sako savo nuodėmes. Bet kaip jis nustebo, kai, pasakęs vieną nuodėmę, užgirdo iš savo dvasios tėvo: „Tai, dėl to — tai nieko!“ Pasakė antrą — vėl tas pats. Ir toliau ką tik pasakys—vis, girdi—nieko ir nieko. Net vieną didelę nuodėmę užgirdęs, tas keistas „dvasios tėvas“ jam pakartojo: „At, nesirūpink: tai vis nieko!“ Maldingam vienuoliui pasidarė nė šis, nė tas. Pirma jo dvasios tėvas būdavo net pergriežtis, o dabar — dideles nuodėmes tiesiog už niekus laiko. Net krūptelėjo. Kiba negerasis, pagalvojo, ir persižegnojo. Sulig ta akimirka „dvasios tėvas“ nutilo. Paklausė vieno dalyko atgailininkas. Iš klausyklos niekas neatsakė. Žiūri pasilenkęs pro kraštą — nieko nėra. Apgavikas jau buvo nudulkėjęs atgal į pragarą. Tik dabar suprato maldingas domininkonas, kaip velniošius norėjo jį apgauti. — „Kas laiko už nieką mažas klaideles, veikiai įpuls į dideles.“

801. Nuodėmių lentelė.

Benjaminas Franklinas, perkūnsargio išradėjas, stengdavosi nugalėti net ir mažiausią ydelę. Jis žinojo, kiek svarbos turi mažmožiai, todėl pasidarė ypatingą lentelę, kurioj kiekvieną vakarą pažymėdavo savo darbus, blogus apverkdamas,

gerais džiaugdamasis. Įvairias dorybes jis suskirstė svarbiausiomis rūšimis ir, prieš guldamas, griežtai save išegzaminuodavo. „Norėčiau taip gyventi," rašo jis pats, „jog neturėčiau nė mažiausios ydelės. Esu pasiryžęs kovoti prieš kiekvieną silpnybę... Jeigu žinau, kas yra gera ir kas bloga, kodėl negalėčiau daryti gera, o vengti blogo?" Šituo atžvilgiu jis buvo labai griežtas ir kiekvieną dieną savo lentelėj kryželiu pažymėdavo savo nusižengimus. Visos savaitės apyskaita galėjo, pavyzdžiui, ir taip atrodyti:

	Sekmadienis	Pirmadienis	Antradienis	Trečiadienis	Ketvirtadienis	Penktadienis	Šeštadienis
Kuklumas							
Tylėjimas	+	+			+		
Tvarkos meilė	+	+	+	+		+	+
Rūpestingumas					+	+	
Taupumas		+				+	
Darbštumas				+			
ir t. t.							

— Kai esti laidojamas Amerikos prezidentas, penketą minučių sustoja visoks judėjimas. Krautuvės uždaromos, traukiniai neina, žmonės irgi nurimsta. Penketą minučių viešpataujanti tyla turi priminti liūdną ir svarbų valstybės gyvenime įvykį. Reikia kiekvieną vakarą susitelkti, atsiskirti nuo viršinio pasaulio ir rimtai padaryti sąžinės apyskaitą. — Jau stabmeldys Pitagoras liepdavo savo mokiniams du kartu per dieną (prieš pietus ir po pietų) paklausti save: „Ką aš padariau? Kaip padariau? Ar padariau visa, ką turėjau padaryti?"

802. Rekolekcijos svarbesnės už seimą.

Pas O'Connel, didį kovotoją už Airijos laisvę, atėjo sykį pasiuntinys ir rado jį laikantį rekolekcijas. Norėdamas jį įtraukti į darbą, kalbėjo: „Jeigu tavęs nebus parlamente, mes pralaimėsime kovą visai dvidešimčiai metų. Balsuojant prieš mus perviršys." — „Būkite ramūs" atsakė didis valstybininkas, „melsdamasis ir išpažindamas savo nuodėmes aš ir čia atstovauju jūsų dalykams prieš Dievą. Airijos laisvė dėl to nė kiek nenukentės. Gali parlamentas grasinti! Eida-

mas išpažinties, aš esu stipresnis, negu pakeldamas kumštį piktai kovai!“

803. Gėda įeiti, o ne išeiti.

Vienas graikų filosofo Sokrato mokinys kartą nuėjo į negarbingo vardo namus. Eidamas iš tų namų, jis pamatė čia pat einantį savo mokytoją ir pasislėpė. Tai pastebėjęs Sokratas, tarė mokiniui: „Išeik, mano sūnau! Ne gėda iš šitų namų išeiti, bet gėda į juos įeiti.“ — Neturi būti gėda ir savo nuodėmes išpažinti.

804. Kariškio garbės žodis.

Vienas karininkas, šiaip geras žmogus, buvo įpratęs keiktis. Sunkiai susirgęs turėjo atsigulti ligoninėn, kur jį slaugė gailestingoji sesuo. Užgirdusi nežmonišką karininko keikimą, geroji sesuo švelniai jam tarė: „Jei gerbiamasis norėtumei, aš nurodyčiau priemonę atsikratyti šio blogo įpročio.“ Karininkas pareiškė, kad jis senai bandąs atsikratyti biauraus įpročio keiktis, bet negalįs, ir prašė nurodyti tą jos žinomą priemonę. Sesuo sutiko ją pasakyti tik tada, kada karininkas kariškio garbės žodžiu prižadėjo tikrai ją vartoti. „Kiek kartų susikeiksi, tiek guldenų turėsi paaukoti vargšams,“ tarė sesuo. „Tai negalimas daiktas, nes aš ubagais išeisiu,“ suriko išsigandęs karininkas, bet garbės žodį laikė. Pirmą dieną seseriai sumokėjo 5 guldenus, antrą dieną — jau tik 3 guldenus ir taip pamažu nusipratino nuo keikimo ir visą amžių dėkojo sumaniajai seseriai.

805. „Tai buvo paskutinė.“

Švedų karalius Karolis XII, pasižymėjęs karo vyras, nugalėjęs Rusijos carą Petrą Didįjį prie Narvos, iš jaunų dienų mėgdavo įsigerti. Kartą, išgėręs daugiau vyno, jis šiurkščiai pakalbėjo su savo motina. Karalius ramiai išklausė draugo žodžių ir rimtu tonu tarė: „Atnešk man geriausio vyno butelį ir brangiausią taurę.“ Paskum Karolis priėjo prie savo motinos ir tarė: „Brangioji motinėle! Aš vakar labai tave įžeidžiau.“ Tada jis įsipylė vyno į taurę ir, išgėręs jį, tarė: „Tai buvo paskutinė. Aš gyvenime niekad vyno nebegersiu.“ Tai įvyko 1700 mt. Karolis tikrai lig pat savo mirties (1718) svaigalų nebevartojo.

806. Neištesėjo.

Paryžiuje gulėjo smarkiai sirgdamas kompozitorius Giovanni Battisti Sulli, autorius daugelio išgarsėjusių savo nemoralumu dainelių, kurios buvo daug papiktinimo sukėlę. Pašauktas prie ligonio kunigas nenorėjo duoti išrišimo, jeigu li-

gonis nesunaikins bent naujausios, dar neišleistos kompozicijos, jau spėjusios pagarsėti savo nedorumu. Sulli sutiko ir įsakė surinkti visus atskirų balsų ir akomponiamento gaidų sąsiuvinius ir sunaikinti. Kai kunigas išėjo, vienas kompozitoriaus draugų ėmė prikaišioti, kam sunaikinęs savo kūrinį. „Nėra ko nusiminti," atsakė šypsodamasis Sulli: „ana ten kampe dar guli jo partitūra."

807. Slibinas su septyniomis galvomis.

Vienas keleivis, sako padavimas, susitikęs miške baisų slibiną su septyniomis galvomis. Pabėgti nuo slibino nebebuvę galima. Drąsusis keleivis pagriebęs kirvį ir puolęs ant baidyklės. Pirmu užsimojimu nukirtęs keturias galvas, o antru — dvi. Slibinas parkritęs kraujuose ir ėmęs po žemę raitytis, šokinėti, kol galų gale bejėgiškai išsitiesęs prie nugalėtojo kojų. Džiaugdamasis išvengęs mirties, keleivis ir užmiršęs nukirsti slibinui paskutinę galvą. Numetęs kirvį ir atsigulęs ant pievelės pasilsėti. Keleiviui ramiai miegant, slibinas atsigavęs ir jį pasmaugęs. — Kovojant su savo ydomis negalima palikti nė vienos ramybėje.

808. „Ne dėl tavęs pradėjau, ne tau ir baigsiu."

Vieną dieną šv. Bernardas sakė didelei miniai pamokslą. Pamokslas buvo nepaprastai gražus. Šventasis pajuto piktosios dvasios kuždesį: „Žiūrėk, kaip nustebę klausosi tavęs žmonės — vertas esi pagyrimo!" Šventasis sutramdė pasididžiavimo jausmą ir tarė piktajai dvasiai: „Ne dėl tavęs pradėjau, ne tau ir baigsiu." Ir užbaigė pamokslą, pavesdamas jį didesnei Dievo garbei ir žmonių išganymui. — Vienas atsiskyrėlis nuėjo pas šv. Serapijoną ir ėmė jam rodyti tariamąjį savo nusižeminimą. Jis sakėsi esąs didžiausias nusidėjėlis ir nesąs vertas su šventuoju net tuo pačiu oru kvėpuoti. Jis nesėdo net ant šventojo suolelio, bet tik ant plikos žemės susirietęs niurksojo. Šv. Serapijonas, matydamas tame atsiskyrėlyje nuolankumu pridengtą puikybę, patarė jam mesti klajoklio gyvenimą, eiti į vienuolyną ir maitintis savo rankų darbu. Tai užgirdęs, atsiskyrėlis net užkaito iš pykčio — jis nepakęsdavo jokio pamokymo. Tada šv. Serapijonas jam tarė: „Matai, brolau! Prieš valandėlę pasisakei, kad esąs didžiausis nusidėjėlis, vertas sunkiausios atgailos. O dabar tuojau supykai, lig tik aš pamėginau tavo ydas naikinti."

809. Po tris dienas.

Pas šv. Pranciškų kartą atėjo senas nusidėjėlis, savo geidulių vergas. Šventasis įrodinėjo, kad jo blogi įpročiai pražudys jo kūną ir sielą. Bet nusidėjėlis atsikalbinėjo, kad jo-

kiu būdu nebegalįs jų atsikratyti. Tada šv. Pranciškus tarė: „Pamėgink, vaikeli, išsilaikyti nors tris dienas, užėjus pagundoms gyvai prisimindamas Švnč. Trejybę ir ypač J. Kristaus kančias.“ Tris dienas nusidėjėlis išsilaikė nenusidėjęs. Tada šventasis įsako jam per tris dienas laikytis, prisimenant pagundose Švnč. P. Mariją ir jos nepaprastą skaistumą. Taip nusidėjėlis išsilaikė nenusidėjęs ir kitas tris dienas. Toliau šv. Pranciškus jam patarė gyventi tris dienas angelo sargo akivaizdoje, tris dienas užtarytojo nuolatiniame prisiminime ir t. t. Ir nusidėjėlis tikrai tokiu būdu pasitaisė kūnu ir siela ir iki pat gyvenimo galo gražiai ir padoriai išsilaikė.

810. Po keturiolikos dienų.

Kartą pas šv. Pilypą Romoje ateina vienas studentas atlikti išpažinties. To studento jau senai būta paskendusio nuodėmių tvane. Davęs jam išrišimą, šventasis kunigas maloniai tarė: „Jei, neduok Dieve, vėl nusidėtumei, tuojau ateik išpažinties.“ Kitą dieną nelaimingasis jaunikaitis vėl pasirodė prie šv. Pilypo klausyklos. Gerasai kunigas pakartojo tuos pačius žodžius, kuriuos buvo vakar pasakęs. Taip truko ištisas dvi savaites. Paskum tas studentas tapo uoliu kunigu ir dažnai pasakodavo, kaip jis per atgailos sakramentą atgavo Dievo malonę ir nugalėjo bloga.

811. Ką tamsta apie mane galvosi?

Pas Genevos vyskupą šv. Pranciškų Salezietį kartą atėjo vienas vyriškis pasikalbėti apie išpažintį. Įsikalbėjęs jis paklausė vyskupą: „Ką tamsta galvosi apie mane, jeigu aš dabar išpažinsiu visas savo biaurias nuodėmes?“ Šventasis atsakė: „Aš laikysiu tamstą šventu, nes tik šventieji drąsiai viešai išpažindavo savo nuodėmes.“ Tuo vyskupo atsakymu vyriškis įgavo drąsos ir čia pat atliko išpažintį.

812. Mirė, bet nepasakė.

Šv. Joną Nepamuką karalienė Joana pasirinko savo nuodėmklausiu. Jos vyras Vaclovas buvo pradėjęs manyti, būk moteris esanti jam neištikima. Norėdamas tiesą sužinoti, karalius reikalavo iš šventojo, kad pasakytų jam karalienės nuodėmes, kurias toji per išpažintį išpažindavo. Šv. Jonas išsikalbinėjo, kad jokiu būdu negali to padaryti. Karalius žadėjo jį paaukštinti, by tik pasakytų karalienės nuodėmes. Šv. Jonas nesutiko. Tuokart karalius keršijimais ir visokiais kankinimais bandė priversti šv. Joną pasakyti karalienės nuodėmes, bet ir tai nieko nepadėjo. Šv. Jonas jokiu būdu nesutiko pasakyti to, ką girdėjo per išpažintį. Nuvykęs pas stebuklingąjį Šv. Panelės paveikslą, paaukojo Šv. Marijai savo gyvybę ir

prašė išmelsti iš Dievo malonę, kad tvirtai galėtų iškentėti visas kančias, kurios jo laukia. Pasistiprinęs dvasia, grįžo pavakarėje į miestą. Karalius pamatė jį ir liepė vėl atvesti pas save. Vėl vertė šventąjį pasakyti karalienės nuodėmes ir grasė nužudysiąs jį, jeigu nepasakytų. Nepabūgo šventasis kunigas. Karalius, negalėdamas priversti jo sulaužyti išpažinties paslaptį, liepė tą pačią naktį numesti nuo tilto į Moldavos upę ir nuskandinti. Atsitiko tai 1383 metais. Visi pradėjo nekęsti karaliaus. Jisai turėjo mest sostą, net visai išeiti iš savo šalies. O šventąjį iki šiol garbina visas pasaulis.

813. Nereikalinga baimė.

Viena 10 metų mergytė rinkdama aukas Kūdikėlio Jėzaus draugijai pasisavino 20 centų ir juos praleido skanumynams. Tai buvo maža nuodėmė, bet mergytė palaikė ją didele ir ištisus dvejus metus ėjo išpažinties ir prie Dievo Stalo slėpdama tą nuodėmę. Jos veide nuodėmklausis vis pastebėdavo kažkokį neramumą. Pagaliau paklausė: „Pasakyk, man vaikuti, ar tavęs kas nekankina, ar tavo širdelės niekas neslėgia?“ Mergytė drebėdama išpažino ligtol slėptą nuodėmę. Mat, kai ji norėdavo tą nuodėmę kunigui pasakyti, jos draugės ją gąsdindavo, kad kunigas tuojau perversiąs vinimi jos galvą. Vaikelis negudrių draugių buvo taip įbauginta, kad net dvejus metus atlikdavo šventvagiškai išpažintį ir priimdavo šv. Komuniją.

814. Išrišimo ženklas.

Senovės Romoje, kada būdavo suteikiama vergui laisvė, ponas nusivesdavo jį prie teisėjo, pareikšdavo savo sutikimą suteikti jam laisvę, ir čia pat vergas gaudavo iš pono vadinamąjį „paskutinį smūgį.“ Paskum vergas jau būdavo laikomas laisvu Romos piliečiu. — Dabar pabeldus kunigui po išrišimo, nusidėjėlis laikomas išlaisvintu iš piktosios dvasios vergijos.

815. „Ugnis!...“

1825 m. Ispanijoje siautė revoliucija. Valdžia pasmerkė mirti kelis sugautus sukilėlius. Vienuolis Tėvas Marieluksas išklausė jų išpažinčių. Tada kariuomenės vadas Rodil, norėdamas sužinoti tolesnius maištininkų planus, pasišaukė nuodėmklausį ir sako jam: „Tėve, maištininkai pasmerkti mirti, be abejo, bus tamstai atidengę išpažintyje ir savo planus. Todėl karaliaus vardu aš reikalauju, kad tamsta man pasakytumei visa, ką šitie niekšai yra išpažinę.“ — „Ponas generole, tamsta reikalauji iš manęs, kas yra negalima. Aš neaukosiu savo sielos amžino išganymo, išduodamas išpažinties paslaptį.“ — „Vienuoli!“ sušuko įtūžęs generolas. „Arba tu man pasa-

kysi viską, arba aš Tave vietoje sušaudysiu.“ — „Aš esu ištikimas savo krašto valdžiai, bet savo Dievo aš niekados neišduosiu.“ Generolas įniršęs pašaukė kareivius su užtaisytais šautuvais. Suskambėjo trumpa komanda. „Atsiklaupk, vienuoli! Ugnis!...“ Ir T. Marieluksas negyvas krito žemėn...

816. Išpažinties paslaptis.

Aix arkivyskupijos kunigas T. Dumoulin buvo įtartas vienos turtingos ponios nužudyme ir apiplėšime. Nuteistas ir išsiųstas į Australiją (į Naująją Kaledoniją) sunkiesiems darbams. Tai buvo 1889 metais. Bažnyčios priešų spauda pylė biauriausias šliukšles ant tikinčiųjų galvų. Ir ištrėmime kun. Dumoulin kentė visokį skurdą ir pasityčiojimą. Po trejų metų suserga jo bažnyčios tarnas. Prieš mirtį prisipažino, kad tą ponią jis nužudęs. O kai jos lavonas buvęs atrastas, jis kun. Dumoulin'ui tą dieną per išpažintį pasakęs savo baisiąją nuodėmę. Tik po trejų metų buvo paleista nuo sunkiųjų darbų išpažinties paslapties auka. — 1757 mt. gruodžio 30 d. buvo karo teismo pasmerktas mirti ir sušaudytas kunigas Faulhaber'is. Jį įskundė pabėgęs iš karo tarnystės kareivis. Girdi, kun. Faulhaberis per išpažintį pasakęs, kad tai ne nuodėmė. Tik vėliau tas kareivis prisipažino melavęs ir visą savo amžių atgailavo dėl savo biauraus melo. Teisme negalėjo nieko sužinoti iš kun. Faulhaberio išpažinčių klausimo.

817. Pavėluotas išlaisvinimas.

Saratavo kleb. kun. Kubilavičius buvo kaltinamas už tai, kad jis užmušęs agronomą Petrovą. Negalėdamas įrodyti savo nekaltumo, jis turėjo būti ištremtas į Sibirą sunkiųjų darbų dirbti. Iškentėjęs per 20 metų tiesiog nežmoniškų kančių, jis pasirodė nekaltas. Vargonininkas mirdamas pareiškė, kad jis pats užmušęs tą agronomą, kad galėtų vesti jo pačią. Bet norėdamas nukreipti nuo savęs įtarimą ir atkreipti jį į klebоną, jis tyčia paslėpęs klebono šautuvą už bažnyčios altoriaus ir nuvedęs į tą vietą policiją. O kad jis pats galėtų visai apsisaugoti, pasakęs savo nusikaltimą klebonui per išpažintį. Valdžia, visa tai sužinojusi, kun. Kubilavičių pripažino nekaltą ir parašė į jo ištrėmimo vietą, kad jį kuo greičiausiai paleistų. Bet Sibiro kalėjimo direktorius trumpai atsakė: „Kunigas Kubilavičius prieš 4 metus jau yra miręs, nuvargęs nuo sunkaus darbo kasyklose. Tai buvo labai tylus žmogus. Beveik visada jis melsdavosi.“

818. Nuodėmklausio nuodėmės.

Vienoje Prancūzijos pilyje gyveno kunigas. Kartą vėlai vakare kažkas paberbeno į jo duris. Atidaręs duris, kunigas

pamatė vyriškį, kurs tuojau ėmė prašyti išklausyti jo išpažinties. Per išpažintį nepažįstamasis pasisakė, kad jam esą įsakyta tą naktį išsprogdinti pilį. Kunigas visaip jį atkalbinėjo nuo to baisaus darbo, bet vyriškis nenusileido ir išėjo negavęs išrišimo. Negalėdamas išduoti išpažinties paslapties, kunigas pasiliko pilyje ir rengėsi mirčiai. Ėjo nemigo valandos, bet pilies sprogdinimo vis nebuvo. Prieaušryje vėl kažkas pabeldė į jo duris. Nudžiugo kunigas, pamatęs tą patį nepažįstamąjį, kurs vėl prašė išklausyti jo išpažinties, sakydamas: „Atleisk, gerasis tėve, kad aš taip tamstą varginu. Aš esu didžiausis nusidėjėlis. Jau senai norėjau atlikti viso gyvenimo išpažintį, bet vis bijojau, kad kunigas neišpasakotų mano darbų. Dabar matau, kad tikrai laikoma išpažinties paslaptis, todėl tuojau išpažinsiu viso gyvenimo nuodėmes.“

819. Nepataisoma klaida.

Martynas Liuteris savavališkai panaikino išpažintį. Jo didelis draugas ir žymus protestantizmo šulas Melanchtonas kartą jam tarė: „Aš negaliu atleisti tos nuodėmės, kurią tu padarei, panaikindamas išpažintį. Esu tikras, kad nereikės ilgai laukti to darbo blogų vaisių.“ Melanchtonas neapsiriko. Netrukus visur paplito toks ištvirkimas, kad patys protestantai prašė Liuterį ieškoti būdų žmonėms sulaikyti nuo pikto. Tarp kitų priemonių reikalavo grąžinti išpažintį. M. Liuteriui nesutikus tai padaryti, buvo pasiųsta delegacija (atstovai) pas karalių Karolių Penktąjį. „Jeigu jūs, protestantai, nepriėmėt išpažinties iš Dievo rankų, juo labiau negausite jos iš mano rankų“, atsakė trumpai karalius.

820. Tarė ir padarė.

Amerikos Ekvadoro prezidentas Garcija Moreno, kurs už katalikų tikėjimą padėjo galvą, aukštuosius mokslus ėjo Paryžiuje. Kartą jis vaikščiojo Liuksemburgo sode ir susitiko savo netikintį draugą. Šiam ėmus visaip niekinti katalikų tikėjimą, Moreno stengėsi išsklaidyti skelbiamas nesąmones. „Na, gerai! Jeigu tavo tikėjimas yra taip brangus dalykas, kodėl gi tu jo nepraktikuoji? Aš galiu derėti, kad tu nė išpažinties nesi atlikęs.“ G. Moreno buvo tvirto būdo vyras. Netikinčio draugo priekaištas jį smarkiai sujaudino. „Teisybė! Tavo argumentas tinka man šiandieną, bet rytojaus dieną jis jau nieko nebereikš.“ Ir nuo to laiko G. Moreno pasidarė dar uolesnis savo tikėjimo pareigų atlikinėjime.

821. Madeiros salos išvalymas.

Kada portugalai užėmė Madeiros salą, ji buvo vienų nuodingų gyvačių karalystė. Kareiviai net nesurado vietos susto-

ti, kur nebūtų buvę baisių kirmelių. Daugelis atėjūnų pradėjo nusiminti. Tada vienam kareiviui kilo galvoje mintis padegti salą. Vieną vėjuotą dieną daugelyje vietų buvo padegta sala, ir netrukus visa sala pasidarė vienų pelenų laukas; ugnyje žuvo ir visi pavojingieji gyviai. Paskum ant salos įsikūrė gyventojai, užveisė gražius vaismedžių sodus, kurių vaisiais ir dabar tebesigardžiuoja visa Europa. — Tai tikros išpažinties paveikslas.

822. Pririštas paukštis.

Konterbury arkivyskupas šv. Anzelmas kartą pamatė viename sode pririštą ant siūlo paukštį. Lig tik paukštis pakildavo aukštyn, vaikinas jį tuojau nutraukdavo žemyn. Pagailo šventajam arkivyskupui paukštelio. Priėjęs perpiovė siūlą, ir paukštelis linksmas nuskrido. Vaikas pradėjo verkti. Arkivyskupas šypsojosi. Nustebusiems dėl tokio jo džiaugsmo šv. Anzelmas pasakė: „Paleidęs paukštį į laisvę, aš dėl to taip džiaugiuos, kad šis įvykis gyvai man priminė kunigą, klausantį išpažinties ir išrišimu išlaisvinantį nusidėjėlį iš piktosios dvasios žabangų.“

823. Dainuojanti Memnono kolona.

Medineto lygumoj, kur pirmiau buvo senieji Tebai, stovi dvi milžiniškos, maždaug 20 metrų aukščio, kolonos, sėdinčių karalių išvaizdos. Jas pastatė faraonas Amenhotepas III 2-me tūkstantyj prieš Kristų. Vienoje, senųjų vadinamoje Memnono kolonoje, 27 m. prieš Kristų žemės drebėjimo metu pasidarė plyšys, ir nuo to laiko ji įgijo ypatingą ypatybę. Vos tik pirmieji tekančios saulės spinduliai pasiekia koloną, pamažu šyląs akmuo pradeda skambėti: Memnono kolona dainuoja. — Toks dainuojąs gyvenimas trykšta iš sielos po gerai atliktos išpažinties.

824. Išrišimas gaunamas Magdalenos vietoje.

Vokiečių karalienė Konstancija, nuvykusi į Palermą (Italijoje), pasišaukė maldingą vienuolį Joakimą, kad jis išklausytų jos išpažinties. Karalienė sėdėjo ant karališko sosto ir jau norėjo pradėti išpažintį atlikti. Maldingasis vienuolis tarė: „Jeigu tamsta nori būti Magdalenos, o aš Kristaus vietoje, tai pirma nulipk nuo sosto ir užleisk jį man, o pati klaupkis šalia sosto.“ Karalienė mielai paklausė vienuolio.

825. Gerasis Ganytojas.

Pal. Kun. Bosko († 1888) vakare ėjo iš Torino į kaimyninį miestelį. Vakaras buvo tamsus, o ypač einant per miškelį pasidarė didelė tamsa. Ūmai iššoksta iš krūmų apsiginklavęs

vyras, prisiartina prie kun. Bosko ir jam sako: „Piniginė ar gyvybė?“ Kun. Bosko drąsiai, bet maloniai atsako: „Piniginė? Bet aš jos neturiu! Gyvybė? Ji yra vieno Dievo rankose!“ Supykęs plėšikas suriko: „Nutilk ir tokių savo kalbų nekalbėk! Neatiduosi man savo pinigų, aš tave čia vietoje nudėsiu.“ Tuo akimirksniu kun. Bosko pažino nepažįstamąjį. Tai buvo tas pats kalinys, kurį jis nesenai Turino kalėjime buvo mokęs tikybos. Nudžiugęs kun. Bosko sušuko: „Ką, tai tu, Tonio? Ar šitaip tu laikai savo žodį? O aš tavimi taip pasitikėjau!“ Tonio pažino savo buvusį mokytoją, susigėdęs nuleido galvą ir tarė: „Gerbiamasis Tėve! Kad aš būčiau Tamstą pažinęs, aš nebūčiau Tamstos sulaikęs.“ Kun. Bosko atsiliepė: „Mano vaikeli! To dar neužtenka. Dabar turi pasikeisti ir tavo gyvenimo būdas. Nevesk Dievo iš kantrybės. Jeigu ir ilgiau šitaip gyvensi, gali mirti be atgailos.“ Tonio tarė maldaujančiu balsu: „Gerbiamasis Tėve! Aš tikrai noriu dabar pasitaisyti; tik padėk man!“ Kun. Bosko tarė: „Tu turi tuojau atlikti išpažintį, susitaikyti su Dievu, išgydyti savo sielos žaizdas.“ Gerasis kun. atsisėdo ant akmens, uždėjo ranką ant klūpinčio Tonio peties ir išklausė jo išpažinties. Davęs išrišimą, padovanojo Tonio Dievo Motinos medaliką ir atidavė jam visus pinigus, kuriuos su savim dar turėjo. Linksmas Tonio palydėjo kun. Bosko iki miesto vartų. Nuo tos išpažinties Tonio virto kitu žmogumi.

826. Raštiška išpažintis?

T. Vormaldo misijų apskrityje Š. Kanadoje įsiviešpatavo užkrečiamoji liga, ir daugelis jo ganomųjų sielų ėmė mirti, kaip rudenį nuo šalčių lapai krinta. Visų mirštančiųjų dėl apskrities platumo jis jokiu būdu nebejstengė aprūpinti paskutiniais sakramentais. Sužinojo, kad jo labai laukia tolimame kampelyje būrelis kovojančių su mirtimi. Dėl smarkios pūgos ir šalčio (— 40°) T. Vormaldas tegalėjo po kelių valandų išvykti į tą kampelį. Deja, nuvykęs rado jau sustingusius vienuolika lavonų. Net apsiverkė iš susikrimtimo, kad nebesuspėjo išklausyti jų išpažinties. Bet kaip nustebo, kada jų rankose rado į ritulėlius suvyniotus popierius, kuriuos atviniojęs pamatė nuodėmių sąrašą ir gale prašymą atlaikyti už mirusius šv. Mišias. Ant popierio ritulėlių gi buvo užrašyta: „Tik nuodėmklausis gali skaityti!“

827. Pirmosios išpažinties rūbelis.

Vienas krikščioniškos šeimos vaikas mokėsi vienoje Ruėno vyskupijos bažnytinėje mokykloje. Vaikas buvo dievotas, inteligentiškas, pirmas klasėje mokinys. Prieš Pirmąją Komuniją, sulig senu papročiu, jis nuėjo pranešti direktoriui savo

nutarimus, pasižadėjimus. Direktorius paėmė iš vaiko sąsiuvinėlį ir, atskleidęs, skaito: „Pasižadu nešti Pirmosios Išpažinties baltąjį rūbelį iki pirmojo sunkaus nusidėjimo.“ — „Ką tai reiškia?“ klausia nustebęs direktorius: „tu turi pasižadėti būti motinai ištikimas ir geras.“ Bet geroji motina nevertė vaiko atsisakyti nuo savo pirmojo nutarimo. Jurgis (taip vadinosi anas pavyzdingasis vaikas) nepasitenkino maloniu Pirmosios Komunijos prisiminimu. Kas šventadienis jis eidavo prie Dievo Stalo ir priimdavo šv. Komuniją. Taip gyvendamas jis baigė savo mokslus ir 1870 metais gavo baigimo raštą, turėdamas tik aštuoniolika metų amžiaus. Tais metais kilo karas. Jurgis išėjo į karą. Mūšiuose buvo ištikimiausis tėvynės gynėjas. Jei tik galėdavo, nė dienos nepraleisdavo nėjęs prie Dievo Stalo. Pagaliau prie Manso miesto buvo sunkiai sužeistas ir atsigulė į mirties patalą. Atėjus kunigui, Jurgis tarė: „Tėve! Prieš tris dienas atlikau išpažintį ir priėmiau šv. Komuniją. Mano sąžinė rami. Prašyčiau kuo greičiausiai atnešti man Švenč. Sakramentą. Be to, nuoširdžiai prašau paduoti mano ryšulėlį, kuriame yra mano Pirmosios Komunijos rūbelis. Gerasis tėve! Prašau parsiųsti šį rūbelį mano motinai ir pranešti jai, kad tas rūbelis išbuvo iki šiol nesuteptas, tik dabar jį palietė mano stojimas už brangiąją tėvynę.“

828. Sugėdinti atlaidų niekintojai.

Viename Šveicarijos viešbutyje prie stalo imta visaip tyčiotis iš atlaidų. Tai girdėdamas ne toli sėdėjęs katalikas gydytojas, atsistojo, išėmė 100 frankų ir padėjo juos ant stalo, sakydamas: „Kas pasakys, kas tai yra atlaidai, tas gaus šituos 100 frankų.“ Deja, nei vienas iš ten sėdėjusių ir tiek niekų apie atlaidus priplepėjusių negalėjo išaiškinti, kaip katalikai supranta atlaidus.

829. Su žvakėmis palydimas.

Kartą šv. Pilypas Nerietis Romos vienoje bažnyčioje padalino šv. Komuniją ir mato, kad vienas vyras tiesiai nuo Dievo Stalo drožia pro duris iš bažnyčios. „Imkite,“ sako šventasis bažnyčios tarnautojas, „nuo altoriaus dvi žvaki ir sekite paskui tą vyrą.“ Visi žmonės stebėdamies žiūrėjo, kaip du vaikinu sekė paskui nepažįstamą žmogų su degančiomis rankose žvakėmis. „Ką jūs čia darote?“ paklausė atsigręžęs tas žmogus. „Mums taip daryti liepė kunigas.“ Sugrįžus jam į bažnyčią, šv. Pilypas tarė: „Jėzus yra tavyje. Kadangi tu pats nenorėjai Jo pagarbinti, aš įsakiau tai padaryti tarnautojams.“ Vyras suprato savo neišmintingą pasielgimą, susigėdo ir, atsiklaupęs ties altoriumi, karštai karštai pasimeldė.

XLI. DIDŽIOJI KELIONĖ.

„Serga kas jūsų, tepavadinie bažnyčios kunigus ir jie tegul meldžiasi ant jo, patepdami jį aliejumi Viešpaties vardan."

Jok. 5,14.

830. Jis mirė už vieną sielą...

Snieguotose Alpių viršūnėse žėrėjo pirmieji saulės spinduliai. Aplinkui švilpdamas vėjas staugė, tartum norėdamas sniego pūgoj palaidoti mažą, visų mylimą, prie kalno šlaitų stovinčią koplytėlę, kurios kunigas dabar sunkiai sirgo. Kur nors lauke sunku būtų gyvą žmogų pastebėti. Bet staiga kažin kas pasibeldžia prie kunigo durų. Tai buvo sušalęs, apsnigtas žmogus. Jis prašo kunigą pas vieną ligonį. Per kalnų griovius važiuoti nebuvo galima, o pėsčiam pas ligonį nueiti reikėjo trijų valandų laiko. „Žiūrėk pats", — vos girdimai šnabždėjo lovoje gulįs kunigas: „koks aš silpnas, jokiu būdu tiek kelio nueiti neįstengsiu; pakvieskite kitą iš gretimos parapijos kunigą." Bet po šešių valandų žmogus vėl grįžo ir tarė: „Ligonis nenori kito kunigo, kaip tik to, prie kurio jis visą gyvenimą išpažinties ėjo. Jis prašo, meldžia jus, kunige, nekantraudamas ir paskutinį kartą jo išpažinties išklausyti." Tada gailestingasis Kristaus kunigas liepia atnešti neštuvus. Vargais negalais jis apsirengia. Po kiek laiko keletas vyrų jau neša sergantį kunigą į bažnyčią paimti Šv. Sakramento ir iš ten, audrai siaučiant, per griovus ir kalnus pas laukiantį ligonį. Štai jau ir ligonio nameliai. Kunigo neštuvai sustojo prie jo lovos. Veržės ligonio širdis į Dievą, ir kunigas dabar su Juo sutaiko; ieškojo išganymo ir dabar randa; alko Gyvybės Duonos ir dabar iš kunigo rankų pasisotina. Kunigo jėgos silpsta... jis dar meldžias be žodžio ir — tyliai tyliai alsuodamas — užmiega amžinu ramybės miegu. Jis lyg „antrasis Kristus" vėl sielas su Dievu sutaiko, paaukodamas už sielas savo gyvybę. Netrukus mirė ir ligonis.

831. „Vykdykite mano įsakymą!"

Galicijos gubernatorius grafas Potockis 1908 m. buvo peršautas vieno politinio priešo, ir kulka pataikė į galvą. Būdamas dar pilnoje sąmonėje, įsakė tarnams tuojau pašaukti kunigą. Bet tarnai jam tarė: „Ekscelencija, juk mirtinai sužeistas!" Grafas atsakė: „Vykdykite mano įsakymą! Aš esu katalikas ir nebijau mirties." Sekretoriui, kurs nelaimingąjį prilaikė, gr. Potockis tarė: „Pašaukite ir mano žmoną. Pirma tegul ji pasimeldžia, o paskum tuojau tegul ateina pas mane.

Šią mano kruviną ranką nuplaukite, kad atėjusi žmona nenusigąstų.“ Sužeistasai buvo paguldytas į lovą. Atvykęs kunigas norėjo tuojau duoti jam paskutinį patepimą. Bet, sužeistojo prašomas, dar išklausė jo išpažinties, suteikė Švenčiausiąjį ir tik paskum davė jam paskutinį patepimą. Atvykus žmonai su vaikais, gražiai krikščioniškai su jais atsisveikino, palaimino juos ir ramiai mirė.

832. Pavojingai susirgus

vokiečių karaliui Rupertui, priėmus šventus atgailos ir altoriaus sakramentus, jam iš šalies priminė, kad apsirūpintų ir paskutiniu patepimu, bet jis atsisakė, bijodamas, kad priėmus tą sakramentą nereiktų mirtį. Ligai įsigalint, karalius pagaliau sutiko. Teikiant tą sakramentą, kai išgirdo, kad kunigas meldžia jam kūno sveikatos, jis sušuko: „Kad būčiau žinojęs, kad paskutinis patepimas padeda ir kūno sveikatai, jau senai būčiau jį priėmęs.“ Jis tikrai pasveiko ir gyveno dar ilgus metus.

833. Vaikutis išgelbėjo.

Vienos šeimos tėvas buvo užsikrėtęs laisvamanybe. Tėvas sunkiai susirgo, ir gydytojas pasakė, kad nebėra vilties jam pagyti. Tai nugirdusi aštuntų metų dukrelė, įbėga pas ligonį, pagriebia jo ranką ir bučiuodama sako: „Tėveli! Gydytojas pasakė, kad tu nebeišgysi. Jis dabar ramina verkiančią mamytę. Bet klebonas sakė, kad tėvams ir vaikams yra sunki nuodėmė leisti namuose kam mirti be paskutiniųjų sakramentų. Tėveli! Tu dar šiandien liepsi pakviesti kunigą ir atliksi išpažintį.“ Mažosios dukrelės kalba taip sugraudino tėvą, kad jis liepė tuojau pašaukti kunigą su paskutiniais sakramentais. Atlikęs išpažintį, susivienijo šv. Komunijoje su J. Kristumi, susitaikė su Bažnyčia ir priėmė paskutinį patepimą. Rytą jis jau buvo lavonas.

834. Kunigas „duonkepis.“

Per žiauriąją Prancūzų revoliuciją tūkstančiai nekaltų žmonių kentėjo šaltuose kalėjimuose. Daugumą tų kalinių pasmerkdavo mirti. Kad galėtų juos aprūpinti paskutiniais sakramentais, vienas Paryžiaus kunigas, apsivilkęs duonkepio rūbais, eidavo į didįjį Bastilijos kalėjimą su pintine pyragaičių. Su juo eidavo drauge mažas berniukas. Kaip kalinių prietelių, niekas jų nesulaikydavo. Nuėjęs pas kalinius, kunigas duodavo suprasti kas esąs ir, nematant sargybai, išklausydavo pasmerktųjų išpažinčių. Išpažintį atlikdamas, kalinys prisilenkdavo prie pintinės, tarytum rinkdamasis dovaną, o tariamasis duonkepis duodavo jam išrišimą. Paskum kunigas pa-

imdavo atsargiai šv. Komuniją iš auksinės dėžutės, kuri kabėdavo prie berniuko krūtinės, ir įdėdavo ją kaliniui į burną. Tas 6 metų berniukas išsimokė kunigu ir buvo įšventintas net vyskupu. Jis buvo pirmas Š. Amerikos vyskupas Vincennoje.

835. Vietoje 41—39.

Vienoje protestantų ligoninėje gulėjo ir sunkiai serganti 17 metų katalikė mergaitė. Pamatęs, kad mergaitės karštis pasiekė 41 laipsnį, gydytojas palingavo galvą ir tarė gailestingajai seseriai: „Prižiūrėkite tą mergaitę. Ji greičiausiai nebeilgai gyvens.“ Tai nugirdusi mergaitė paprašė kunigo. Kada kunigas išėjo, gydytojas grįžo pas mergaitę ir vėl patikrino jos temperatūrą, galvodamas, kad nuo susijaudinimo teikiant paskutinį patepimą ji bus labiau pakilusi. Pažiūrėjęs į termometrą, gydytojas nustebęs sušuko: „Tai burtai! Bėra tik 39 laipsniai! Karštis puolęs dviem laipsniais!“ Mergaitė tarė: „Ponas gydytojau, man dabar daug lengviau.“ Nieko nesakęs gydytojas prasišalino. Kada jis vėl susitiko katal. kunigą, prisiminė tą įvykį ir tarė: „Gerbiamasis, tamsta turi dažniau lankyti mūsų ligoninę.“

836. Tarp lavonų.

Kun. Leonardo de Leonardis maro epidemijos metu Milane lankė visų apleistus ligonius. Kartą vidurnaktį jis ėjo su tarnu pro duobę, kur versdavo tik ką mirusius. Toje duobėje jis užgirdo kažką vaitojant. Žibintuvu pasišvietęs, kunigas pamatė, kaip vienas dar gyvas keliasi iš lavonų krūvos ir silpnu balsu šaukiasi išpažinties. Leonardo tuojau nusileidžia į tą duobę, padeda nelaimingajam išlysti iš po lavonų, suteikia šv. Sakramentus ir išbūva su ligoniu, kol tas numiršta.

837. Apakęs praregėjo.

1915 mt. viename Lenkijos miestelyje buvo sunkiai sužeistas 25 mt. amžiaus kareivis; jis buvo visiškai apakintas, jam pačiam to nejaučiant. Gulėdamas ligoninėje jis vėl laukė, kada praeis taip ilga naktis. Aplankęs nelaimingąjį kunigas atsargiai paaiškino, kad dienos šviesos jis jau nebeišvysiąs, nes sprogdama granata jį visiškai apakinusi. Tada sužeistasis balsu sušuko: „O Dieve! Tai bausmė už Tavo įsakymų nelaikymą!“ Susijaudinęs tuojau atliko išpažintį ir, atsisveikindamas su kunigu, tarė: „Apakęs aš praregėjau.“

838. Sielos ir kūno gyvenimas susijęs.

Vienoje karo ligoninėje gulėjęs baisiąja vidurių šiltine (kruvinąja) sergąs kareivis, kurio gyvybė kaip ant plauko bekabėjusi. Kun. Rist vieną rytą aprūpinęs tą vargšą kareivį

paskutiniais sakramentais ir palikęs jį Dievo valioje. Bet kaip jis tą rytą nustebęs, kada, vietoje lavono, pamatęs toje pačioje lovoje jau sėdintį ligonį. „Tėve," iš tolo surikęs linksmas ligonis, „tu vakar mane išgelbėjai iš giltinės nasrų!" Po kelių dienų tasai kareivis visai pasveikęs ir parvykęs į Paderborną pas savuosius atostogų.

839. „Karys turi išmintingai mirti."

Per Metz'o miesto 1870 m. apguliiną į ligoninę atnešė narsų artilerijos kapitoną, kurs sunkiai sužeistas kovojo su mirtimi. „Gydytojau," kalbėjo jis, „daryk su manimi, ką tik galėdamas, kad aš pagyčiau. Aš negaliu mirti, nes namie palikau žmoną ir vaikus." Deja, niekas nepadėjo, ir vargšas kapitonas pradėjo rengtis į didžiąją kelionę. Tačiau jis visai nesirūpino savo sąžinės dalykais. Kas gi jo pasigailės ir išgelbės iš amžinojo žuvimo? Kas jam parodys išganomąją žvaigždę? O gi toks pat, kaip ir jis, artilerijos kapitonas. Aplankydamas savo draugą, tasai kapitonas maloniai jam tarė: „Mano brangusis!... Karys turi išmintingai mirti. Tu labai palengvinsi savo žmonai ir savo vaikučiams našlavimo dienas, jeigu jie žinos, kad tu mirei, kaip tikras krikščionis." Tasai pavyzdingasai kapitonas tol neatsitraukė nuo savo draugo, kol šis sutiko atlikti visas mirštančiojo krikščionio pareigas. Pagaliau, susitaikęs su Dievu, aprūpintas paskutiniais sakramentais, mirštąs kapitonas džiaugsmingai prakalbo: „Dabar aš esu visiškai patenkintas. Dabar aš pasirengęs dideliam įvykiui..." Paskum jis nuoširdžiai pabučiavo Švenč. Širdies medalikėlį, kurį buvo gavęs Romoje iš paties Šv. Tėvo. „Šio medalikėlio aš nepaleisiu iš rankų iki savo mirties valandos," tarė kapitonas, „o kai aš numirsiu, parsiųskite jį mano žmonai; tai bus mano paskutinis su namiškiais atsisveikinimas, paskutinis sudiev." Štai ką gali padaryti nuoširdus draugiškumas! Nuoširdus kapitonas išgelbėjo draugo sielą nuo amžino žuvimo ir atidavė ją gerajam Dievui.

840. Netikėta mirtis.

Per Prancūzų revoliuciją 1793 m. vieno viešbučio savininkai susitarė su žandarais klasta suimti savo kleboną, kurs dėl savo gerumo buvo neliečiamas net įžuliausių revoliucionierių. Besitariant, kaip geriau kunigą apgauti, viešbučio savininko žmona nudžiugusi tarė: „Dalykas visai paprastas! Mano vyras teatsigula lovon ir tenuduoda ligonį, o mes tuo tarpu pašauksime kleboną su paskutiniu patepimu." Pasiuntus žmogų klebono, viešbučio savininkas atsigulė lovon, žandarai pasislėpė, o tariamojo ligonio žmona paruošė kunigo apsilankymui kambarį. Atėjo klebonas. Prisiartinęs prie taria-

mojo ligonio, jį užkalbino, bet tas nieko neatsakė. Tada paėmė jo ranką ir, atsigręžęs į namų šeimininkę, tarė: „Kam tamstos mane bešaukėte, kada ligonis jau miręs ir visai atšaląs?“ Tikrai, tariamasis ligonis buvo staiga miręs nuo širdies atakos. Tas įvykis taip visus paveikė, kad niekas nebedrįso kibti prie kunigo, ir jis vėl grįžo į gerojo ganytojo pareigas. Likusioji našlė apsirgo vėžio liga ir būtų badu mirusi, jei gailestingasis klebonas nebūtų globojęs savo buvusio priešo.

841. Didesnis kvailys.

Seniau kunigaikščių rūmuose būdavo vadinamieji „rūmų kvailiai,“ kurie iš tikrųjų būdavo išmintingi ir gabūs žmonės ir savo sumaniais sąmojais džiugindavo savo ponus. Tie vadinamieji kvailiai turėdavo teisę savo juokuose pareikšti kunigaikščiams ir teisybę. Vienas kunigaikštis savo tokiam juokdariui mėgdavo sakyti: „Jeigu tu surasi didesnį už save kvailį, tai tu jį man parodysi.“ Po kiek laiko tasai kunigaikštis sunkiai susirgo ir nė girdėti nenorėjo apie paskutinius sakramentus. Nuėjo prie ligonio rūmų kvailys ir sako: „Mano pone! Tamsta rengiesi į tolimą kelionę?“ — „Taip, rengiuosi į didelę kelionę.“ — „O kada tamsta iš tos kelionės grįši?“ — „Abejoju, ar aš kada iš jos begrįšiu.“ — „Ar tamsta jau apsirūpinai, kas toje kelionėje bus reikalinga?“ — „Deja, ne!“ — „Na, tai tamsta esi didesnis kvailys už mane; aš tamstai tą kvailį dabar ir rodau.“ Tas pasikalbėjimas kunigaikščiui atidarė akis. Jis pasišaukė nuodėmklausį, atliko išpažintį ir priėmė paskutinius sakramentus.

842. D’ Alemberto mirtis.

Prancūzų bedievis d’Alembertas mirdamas norėjo susitaikinti su Bažnyčia ir prašė pakviesti kunigą. Laisvamaniai draugai tyčia nekvietė kunigo. Kada ligonis vis karščiau maldavo pakviesti kunigą, jam buvo pranešta, kad klebonas kažkur išvažiavęs, o kito kunigo nesurandą. Taip mirė baisiame sąžinės graužime tas žmogus, kurs 1778 mt. tokiu pat klastingu būdu numarino be kunigo savo draugą, tokį pat bedievį Volterą.

843. Švnč. Širdies medalikėlis.

Vienas kunigas papasakojo vieno didelio nusidėjėlio atsivertimą. Tame įvykyje matyti nepaprastas Jėzaus Širdies gerumas. Vienas jaunas mano parapijietis, sako kunigas, išauklėtas netikinčių tėvų, taip pasileido, kad pasidarė viešu, visur vengiamu skandalistu. Toksai jo gyvenimas priartino iš tėvų paveldėtos džiovos įsigalėjimą. Sunkiai susirgusį pradėjau lankyti ir pamažu kalbinti sielos reikalais. Bet jis visada

į tai tik pašaipomis atsiliepdavo ir nesutikdavo nė Sveika Marija sukalbėti. Buvau neapsakomai susirūpinęs, kad ta siela, Jėzaus Kristaus Krauju atpirkta, amžinai nepražūtų. Ilgai galvojęs, nuėjau pas savo vikarą ir tariau jam: „Mano brangusis! Vyk greitai į Paray-le-Monial ir pasimelsk prie Švenč. Jėzaus Širdies už tą mūsų nelaimingąjį jaunikaitį!“ Rytoj mano vikaras jau karštai meldėsi prie Švenč. Jėzaus Širdies jos apsireiškimo vietoje ir pakabino šalia jos paveikslo kortelę su sergančiojo jaunikaičio vardu. Sugrįžus vikarui iš Paray-le-Monial, nuėjome vėl pas ligonį. „Aš už tave pasimeldžiau prie Švenč. Širdies,“ tarė jam mano gerasis vikaras, ir aš tau atnešiau iš Paray-le-Monial Jėzaus Širdies medalikėlį.“ — „Dėkoju tau, gerasis tėveli,“ atsakė sujaudintas jaunikaitis. Tuojau pasišaukė savo motiną ir paprašė gražaus kaspinėlio. Prisirišęs prie to kaspinėlio gautąjį medaliką, jaunikaitis užsikabino jį ant kaklo ir tarė: dabar aš noriu išpažinti savo nuodėmes. Gražiausiai išpažinęs savo viso gyvenimo nuodėmes, jaunikaitis priėmė Švenč. Sakramentą. Jo pavyzdys sujaudino visą jo netikinčią šeimą. Per Paskutinį patepimą jis man tarė: „Gerasis klebone! Kuo aš jums atsilyginsiu už jūsų gerumą ir kaip aš jūsų atsiprašysiu už visus savo nusikaltimus! Atleiskite, dovanokite!... Ak, kaip gera yra Jėzaus Širdis, kad ji manęs išklausė ir atleido man visas mano nedorybes! O, kad aš dar pagyčiau, kaip aš ją mylėčiau!...“ Jaunikaitis mirė ryto dieną. Ir mirdamas garbino geriausiąją Jėzaus Širdį.

844. Savaitė su kunigu.

Vienas klebonas ėjo pro statomus namus. Prie namų stovėjo daug darbininkų. Vienas mūrininkas, pamatęs kunigą, sušuko: „Šitokiu klebonu ir aš galėčiau būti: vaikšto sau rankas į kišenes susikišęs ir renka pinigus iš žmonių.“ Klebonas sustojo ir šypsodamasis tarė: „Mielas drauge! Nors aš ir neturtingas, bet siūlau tamstai savo visos savaitės uždarbį, jeigu vieną savaitę pavaikščiosi visur su manimi.“ Bendradarbių spiriamas mūrininkas sutiko eiti paskui kleboną. „Kur mes dabar eisime?“ paklausė tuojau mūrininkas kleboną. „Dabar eisim pas ligonį, kurs serga raupais; o iš tenai eisime tiesiai pas vaiką, užkrečiama liga sergantį.“ Tai išgirdęs, mūrininkas nusigando ir jau iš karto nebenorėjo eiti „lengvų“ kunigo pareigų. Mūrininkas pareiškė klebonui, kad jis bijąs su juo eiti pas užkrečiamomis ligomis sergančius žmones. „Gerbiamasis klebone! Ligšiol aš klaidingai galvojau apie kunigų pareigas. Nuo šios dienos aš niekad nebesityčiosiu iš kunigų darbo.“

XLII. JUODASIS RŪBAS.

„Jūs žemės druska... pasaulio šviesa..."
Mat. 5,13—14.

845. Kada Lietuvoje buvo žudomi kunigai?

Apie paskutinį lenkmetį ir dabar mūsų žmonės Lietuvos kaimuose dar daug baisių dalykų pasakoti moka. Iš tų skaudžių įvykių tik vieną liūdną pasaką čia pažymėsime. Tai atsitiko 1863 metais Šaravų miške (Josvainių valsč.). Sukilėliai miškų tankumynuose slapstėsi. Kas rytas jie susirinkdavo prie vieno ąžuolo pasimelsti. Prie to ąžuolo buvo pastatytas altorėlis. Viršuje buvo prie medžio prikaltas kryžius. O pačiame ąžuole buvo iškaltas įdubimas, kuriame būdavo slepiamas Švenč. Sakramentas. Septyni kunigai čia kas rytas laikydavo paeiliui šv. Mišias. Mano tėvelis, kuris tik vienas išliko gyvas iš visų tų sukilėlių, štai ką man papasakojo: „Vieną rytą visi kunigai laikė Mišias, klausė išpažinčių ir dalino Švenčiausiąją. Aš tarnavau per visas Mišias iš eilės. Tuomet aš tebuvau vos 17 metų. Pasibaigus Mišioms, kunigas užgiedojo suplikacijas. Vyrų buvo labai daug, bet niekas nebuvo pasirengęs kovai. Staiga sudundėjo šūviai, sučerškėjo kardų ir durtuvų smūgiai. Rusai su kazokais apsupo mus iš visų pusių ir žudė besimeldžiančius. Nei gintis, nei bėgti jau nebuvo galima. Kunigas, kuris klūpojo šalia manęs, greit sukniubo nuo kazokų kardo. Aš, gavęs į šoną su durtuvu, buvau tik truputį sužeistas. Greitai pasiritau po krūmais, o iš ten pasprukau į Šaravus. Čia pasislėpiau kluone. Bet po kelių valandų pagautas, sužinojau, kad visi kunigai buvo be pasigailėjimo išžudyti. Daugelis vyrų buvo po tuo pačiu ąžuolu pakarti. Tik vėliau jų visų kūnai buvo palaidoti Šaravų kapuose. Visi suimtieji buvome surakinti ir nuvežti į Kėdainius. Ten aš tik iš tolo pamačiau savo tėvelį, kuris buvo vežamas į Sibirą. Aš patekau į rekrutus ir tik po Rusų-Turkų karo, kaip garbingai pasižymėjęs karys, grįžau į savo tėvynę Lietuvą." Taip pasakojo mano tėvelis, miręs didžiojo karo metu. O tasai ąžuolas ir šiandien dar tebestovi, aukštai iškėlęs savo viršūnę virš visų kitų medžių. Tik tas įdubimas, kur buvo laikomas Švenč. Sakramentas, vėl užaugo. Bet žmonės dar ir dabar teberodo tą vietą, kur buvo prikaltas kryžius. Mat, ąžuolo žievė apaugo aplinkui ir paslėpė jį savyje. Du kiti kryžiai buvo toje vietoje prikalti. Ir juos ąžuolas priglaudė į savo širdį. Tik paskutinio kryžiaus viena dalelė vos tematyti dabar.

(M. V-ka.)

846. 11 dvasiškių motina.

Žymaus Anglijos kardinolo Vanghan († 1903) (Westminsterio vyskupo) motina 30 metų karštai meldėsi, ypač prie Švnč. Sakramento, kad Dievas pašauktų jos vaikus savo tarnystėn. Motinos malda buvo išklausyta. Penkios jos dukterys įstojo į vienuolyną, o iš 8 sūnų šeši buvo dvasiškiai, kurių vienas buvo kardinolas ir du arkivyskupai.

847. Kardinolas iš amatininko.

Vienos arkiv. Dr. A. Grušai esant dar vaiku buvo toks atsitikimas. Grįždamas iš pradžios mokyklos, jis sustojo su kitais berniukais prie šv. Stefano bažnyčios. Iš bažnyčios išėjo zakristijonas ir paprašė vaikų eiti patarnauti šv. Mišioms. Mažasis Grušiukas pirmas pasipiršo. Kada jis po šv. Misių ėjo iš zakristijos, atsiklaupė prie altoriaus, kur buvo Švnč. Sakramentas, ir karštai pasimeldė: „Gerasis Dieve! Aš noriu visada Tau tarnauti. Aš prašau Tave padaryti mane kunigu.“ Vaikiuko malda buvo išklausyta. Jo geraširdis dėdė kunigas išleido jį į gimnaziją. Gerai baigęs gimnaziją, 18-tais amžiaus metais jis įstojo į kunigų seminariją. Į kunigus įsišventė 23-čiais amž. metais (1843). Paskum jis pasiekė ir kardinolo laipsnį.

848. „Aš noriu turėti kunigą!“

Vienos dievobaimingos motinos sūnus prieš pat Didįjį karą mokėsi kunigų seminarijoje. Užėjus karui, jos mylimas sūnus buvo mobilizuotas ir viename mūšyje žuvo. Verkė verkė vargšė motina, pagaliau tarė: „Aš turiu mažinti kasdienines išlaidas ir už sutaupytus pinigus išmokysiu kokį jaunikaitį kunigu ar misijonoriumi.“ Pasiryžimą įvykdė ir Bažnyčiai davė uolų apaštalą. — Viena neturtinga šeima turėjo labai gerą sūnelį, kurs troško išeiti į dvasiškius, bet nebuvo iš ko mokytis. Tai nugirdo sena tarnaitė ir tarė: „Aš stosiu vėl tarnauti ir savo uždarbį skirsiu tam kilniam berniukui, kad jis galėtų mokytis kunigu. Ir aš noriu turėti kunigą!“

849. „Geriau jis temiršta!“

Kartą pas pal. kun. Bosko atėjo viena žymi ponia su savo mažu berniuku. Pradėjus kalbėti apie ponios vaikus, kun. Bosko paklausė, kokius pašaukimus jie yra išsirinkę. „Vyresnysis sūnus išėjo į diplomatus, antrasis yra karo mokykloje ir nori gauti generolo laipsnį,“ kalbėjo pasididžiuodama ponia. „O šis sūnus kuo bus? Gal jau kunigu!“ Čia ponia iškėtė akis ir pakeltu tonu pasakė: „Kunigu? Niekada! Geriau jis temiršta!“ Kun. Bosko mėgino ponią atkalbėti, bet ji įsispyrusi laikėsi savo. Po 8 dienų atbėga pas Palaimintąjį ta pati po-

nia ir maldauja jį eiti pasimelsti prie sunkiai susirgusio sūnelio. Kada kun. Bosko nuėjo, vaikutis tuojau jį pažino ir tarė: „Motinėle! Aš žinau, dėl ko turiu mirti. Ar tu atsimeni, ką prieš keletą dienų esi pasakiusi šitam žmogui?“ Vaikutis netrukus mirė.

850. Pašaukimas.

1505 mt. liepos 2 dieną Martynas Liuteris grįžo iš Erfurto, kur jis mokėsi, namo pas tėvus. Jis jau buvo 22 metų vyras. Diena buvo labai karšta. Jam beeinant, kilo audra ir ėmė smarkiai grausti. Žaibai pylėsi visose pusėse. Nusigandęs, Martynas daro šv. Onai apžadą: „Jei aš šiuo kartu išliksiu gyvas, įstosiu į vienuolyną.“ Pargrįžęs namo, po kelių dienų susivadina savo draugus ir puotos metu pasako: „Šiandieną jūs matote tokį. Netrukus aš būsiu kitoks. Aš stoju į vienuolyną!“ Draugai, pažįstami ir tėvai, pažindami Martyną, nuo to žygio atkalbinėjo. Bet šis užsispyrė ir, be pašaukimo, be patraukimo į vienuolišką gyvenimą, įstojo į šv. Augustino vienuolyną. Paskum Martynas Liuteris sulaužė vienuoliškus apžadus, tapo atskalūnu ir atitraukė nuo tikrosios Bažnyčios daug tikinčiųjų.

851. „Jėzau, ar Tu esi čia?“

Vienas vaikiukas taip prašė Jėzų priimti jį į savo kunigus. „Bet, Močiute, ar Jėzus tikrai yra ten už tų paauksuotų durelių? Ar Jis niekados iš ten nepasišalina? Ar Jis nepavargsta? Ar Jo nepavargina alkis ar miegas? Ir kaip Jis ten atėjo?“ Dabar didelės, klausiančios vaiko akys žiūrėjo į motiną, lyg susirūpinosios, kad Jėzaus istorija tabernakuly nepasirodytų netikra. „Močiute, kaipgi Jis ten atėjo?“ Motina nusišypsojo tyliu džiaugsmu, matydama, kaip giliai jos žodžiai įsmigo į penkerių metų vaiko širdį; ir ji paėmė jį ant savo rankų, atsisėdo prieš savo namų koplyčios Altorių (Anglijoj neretai pasitaiko turtingų namų, kurie turi savo koplyčias) ir išaiškino jam šventos Aukos paslaptis ir J. Kristaus buvimo Švenč. Sakramente stebuklą. Vaikas klausėsi su dideliu susidomėjimu, kaip motina pasakojo jam apie vyrus, kuriuos Dievas išrinko sau kunigais, apie valdžią, kurią Jis jiems, ir tik jiems vieniems, suteikė. Kunigas pakviečia didįjį Dievą iš dangaus ant žemės, kad Jis su mumis gyventų. Mirusias sielas Jis prikelia gyventi ir valo jas nuo kiekvienos nuodėmės. Sudužusioms sieloms jis grąžina ramybę ir laimę. Mišiose Jis pamaino duoną ir vyną į gyvą Jėzaus Kristaus Kūną ir Jo brangiausiąjį Kraują; jis nešioja Išganytoją ant savo rankų ir duoda Jį žmonėms kaipo gyvybės maistą... Vėlai vakare ėjo motina pro koplyčią. Durys buvo pusiau atviros, ir ji, pažvelgus į vidų, pamatė savo mažytį bestovint ant Altoriaus laiptų; jis tiesė į tabernakulį savo pump-

suotas rankutes ir tyliai šnibždėjo: „Jėzau, ar Tu esi čia? Močiutė taip sako; bet, Jėzau, ar tai tikra tiesa?“ Motina stovėjo su plakančia širdimi ir nesijudino, lyg pastyrusi; ji tik matė, kaip jos mažasis Ričardas atsinešė kėdę ir lipo ant Altoriaus. „Jis, tur būt, miega“, kalbėjo vaikas, „aš Jį pažadinsiu.“ Dunkst! dunkst! dunkst! į tabernakulio dureles. Vaikelis sustojo ir pasilenkęs pirmyn laukė atsakymo. Dunkst! dunkst! „O Jėzau!“ pravirko jis skaudžiai apsivylęs, „man taip skaudu, kad Tu miegi. Aš norėjau Tave prašyti, kad Tu padarytum mane savo šventu kunigu. Aš taip norėčiau būti kunigas, galėti Tave nešioti ant rankų ir Tave, kiek galima, dažniausiai bučiuoti. Labą naktį, mielas Jėzau. Rytoj, kai tik Tu atbusi, aš vėl ateisiu. Aš taip labai noriu Tavo šventas kunigas būti...“

852. „Antai, žiūrėkite, šv. Kristoforas!“

Šv. Klemensas Hofbaueris, baigęs pradžios mokslą, dėl lėšų stokos negalėjęs įstoti į kunigų seminariją, pradėjo mokytis kepėju. Tada jis turėjo 16 metų. Savo nuoširdumu ir draugiškumu jis veikiai laimėjo savo naujų šeimininkų ir draugų simpatiją. Ypač jį pamilo kepyklos vedėjo penkerių metų sūnėlis. Vaikutis niekur nuo jo ir neatsitraukdavo. Tuo būdu, išnešiodamas po miestą duoną, gaudavo vienoje rankoje laikyti krepšį, o ant antros — nešiotis mažąjį savo „simpatiją“. Kartą tokioje pozoje jam beeinant, žmonės juokdamies pradėjo šaukti: „Antai, žiūrėkite, šv. Kristoforas!“ Hofbaueris sustojęs ėmė dairytis, kur tas šv. Kristoforas. Žmonės dar labiau juokdamies rodė pirštais į jį ir sakė, kad šv. Kristoforas esąs jisai. Tik dabar jaunasis kepėjas suprato, kas tas Kristoforas. Kiek susidomėjęs jis sušuko: „O kad aš būčiau šv. Kristoforas ir kad savo rankose galėčiau nešioti Išganytoją!“ Po viso to jis galų gale rimtai apsimąstė ir nutarė žūt būt siekti kunigystės.

853. „Ir tu būsi vienas iš jų!“

Kada šv. Hofbaueris studijavo Vienos universtitete, ten viešpatavo antikatalikiška dvasia. Nepakenčiama jam atmosfera privertė jį mesti Vienos universitetą ir keliauti į Romą, kur tikėjosi geriausia pasisemti krikščioniškojo mokslo. 1784 m. nuvykęs su draugu Hübliu į Romą, apsistojo viename bute netoli St. Maria Maggiore bažnyčios. Jie sutarė rytą atsikėlę eiti ton bažnyčion, kurios varpų skambėjimą užgirs pirmiausia. Pirmiausia jie užgirdo St. Guliano bažnyčios varpelio balsą. Nuvykę karštai meldėsi, prašydami Šv. Dvasios pagalbos sprendžiant savo pašaukimo klausimą. Pamaldas laikė kažkokie jiems nepažįstami vienuoliai. Po pamaldų išėję iš bažnyčios, paklausė vieną vaikutį, kas tai per kunigai, kuriuos jie matę šioje bažnyčioje. Vaikutis atsakė: „Tai mūsų Išganytojo kunigai

(redemptoristai), bet ir tu būsi vienas iš jų.“ Tai buvo nuostabus vaikučio spėjimas. Ir iš tikrųjų, Hofbaueris, susipažinęs su šia kongregacija, nutarė į ją įstoti. Taip pat padarė ir jo draugas Hüblis. Šv. Alfonsas Liguori šių dviejų Austrijos vokiečių įstojimą palaikė Apvaizdos darbu, nes šie vyrai vėliau nuveikė didelius darbus šiaurės šalyse tarp kalvinų ir liuteronų.

854. Laimingas patarnavimas.

Šv. Hofbaueris, savo jaunystėje Zuaimo mieste mokydamasis kepėju, sekmadieniais eidavo į šv. Stepono bažnyčią patarnanti Mišioms. Kartą po pamaldų nepaprastai smarkiai lijo. Trys damos seserys stovėjo bažnyčios prieangyje ir tarėsi kaip čia per lietų parvykus namo. Tai pastebėjo eidamas iš bažnyčios Hofbaueris. Jis pasisiūlė joms surasti vežiką. Dėkingos damos pakvietė jį važiuoti su jomis kartu. Jos jau bažnyčioje buvo atkreipusios į jį savo dėmesį. Manydamos jį esant moksleivį, pradėjo teirautis apie jo mokslą. Labai nustebo, kai vaikinas pasakė nesąs moksleivis, nors turįs didžiausį troškimą studijuoti ir būti kunigu. Damos buvo turtingų tėvų dukterys. Sužinojusios, kad šio savo gražaus troškimo jis negali įgyvendinti tik dėl lėšų stokos, jos pažadėjo kiek galėdamos jam padėti. Iš tikrųjų šios damos padėjo studijuoti ne tik jam, bet, jo prašomos, ir nepavaduojamam jo draugui Tadui Hübliui.

855. Arkivyskupo pasišventimas.

1781 m. prancūzų mieste Auch (Pirinėjuose) kilo gaisras. Prie ugnies atsirado ir vietos arkivyskupas d'Apchon. Jis užgirdo vienos motinos gailestingą šauksmą: „Kas išgelbės šiuos du vaikus, tam duosiu 50 dukatų.“ Bet niekas nedrįso lįsti į liepsnose paskendusį namą. Tada arkivyskupas tarė: „Na, tai aš pats eisiu gelbėti vaikučių.“ Tuojau nusivilko vyskupiškus drabužius, savo apsiaustą pamirkė vandenyje ir metėsi į degantį namą. Netrukus arkivyskupas grįžo nešinas dviem vaikučiais. Visiems džiūgaujant, arkivyskupas atidavė vaikučius motinai ir tarė: „Pinigus, kuriuos aš tik ką uždirbau, ryt atiduosiu padegėliams.“

856. Vyskupas ministrantas.

Pijus X († 1914), būdamas dar Mantuos vyskupu, nuvyko į Romą į popiežiaus Leono XIII 50 kunigystės metų sukaktuvių iškilmes. Šv. Petro bazilikoje pastebėjo, kaip vienas kunigas, apsivilkęs liturginiais rūbais, laukė, kad kas išleistų jį prie altoriaus šv. Mišių laikyti. Vyskupas tuojau užėmė ministranto vietą. Kada kunigas, gerbdamas vyskupą, nenorėjo eiti su juo prie altoriaus, vyskupas tarė: „Būk tamsta ramus. Ir aš moku patarnauti per šv. Mišias.“ Kunigas

sutiko ir atlaikė šv. Mišias, tarnaujant vyskupui. Po 15 metų nuolankusis vyskupas jau buvo popiežiumi (1903).

857. Nemalonus, bet naudingas pamokslas.

Tais dar laikais, kada Lietuvoje tebebuvo baudžiava ir didžponiai į paprastuosius žmonelius su panieka žiūrėjo, vieną vakarą į savo dvarą atvažiavo praleisti atostogų išdidus ir išpuikęs didžponis (magnatas). Jis uždraudė artintis prie savęs baudžiauninkams ir liepė nuo tolo save sveikinti. Vieną dieną tasai išpuikėlis didžponis plaukiojo ežere laiveliu. Ūmai kilo audra, apvertė laivelį, ir didžponis, nemokėdamas plaukti, pradėjo skęsti. Nors skęstantį didžponį matė keli baudžiauninkai, bet jo negelbėjo, tik žemai jam lenkėsi. „Gelbėkit mane!“ šaukė skęstąs. „Neturime teisės, šviesiausis pone, savo nevertomis rankomis prisiliesti tamstos gražiausio kūno,“ teisinosi baudžiauninkai. Tik netikėtai atėjęs klebonas sudraudė sodiečius ir paliepė gelbėtį skęstantį. Pamokslas didžponiui buvo, tiesa, nemalonus, bet naudingas.

858. „Ten, viduje, mano vieta!“

1918 mt. Bavarijoje įvyko militarinio traukinio katastrofa: trūko gazo rezervuaras ir uždegė vagonus. Traukinyje buvo ir karių kapelionas Vilgelmas Veberis. Jis lydėjo daugelį sužeistų karių. Pasirodžius viską naikinančiai ugniai, pasigirdo baisūs šauksmai: „Gelbėkite! Gelbėkite!“ Nors kun. Veberis buvo ką tik išėjęs iš ligoninės ir silpnas jautėsi, bet nesirūpino pats išsigelbėti ir tik padėjo kitiems sprukti iš degančių vagonų. Visas apdegęs, sužeistas, vos alsuodamas, jis girdi, kaip liepsnojančiame vagone šaukia nelaimingas karys: „Gelbėkite! Gerieji žmonės, gelbėkite! Aš nebepaeinu! Gelbėkite mane! Aš turiu namie žmoną ir šešius vaikučius!...“ Kun. Veberis iš paskutiniųjų šoko į degantį vagoną. „Tėve, ką darai? Pats nebegrįši iš liepsnų!“ — „Ten, viduje, mano vieta!“ atsakė kun. Veberis ir dingo liepsnose ir dūmuose. Išgelbėjęs aną karį, tuojau sukniubo prie tvoros ir tik nuvežtas į ligoninę atsipeikėjo. Bet netrukus čia pat verkiančios motinos glėbyje baisiuose skausmuose mirė.

859. Kunigas ir kareivis.

Per Didįjį karą Paryžiaus vienoje stotyje gulėjo ant šiaudų labai daug sunkiai sužeistųjų, laukdami pervežimo į ligoninę. Vienas kareivis iš paskutiniųjų jėgų timptelėjo praeinančios gailestingosios seselės rūbus ir, tai atsigręžus, tarė: „Prašau skubiai pakviesti man nuodėmklausį!“ — „Bet čia kunigo nėra,“ atsakė seselė. Tuomet silpnu balsu atsiliepia ten pat gulįs sunkiai sužeistas kareivis: „Aš esu kunigas... Pri-

trauk mane arčiau jo...“ Duodamas anajam išrišimą, kareivis - kunigas nebegalėjo pakelti rankos ir tik seselės padedamas padarė kryžiaus ženklą. Vos baigė absoliucijos žodžius, ir abu vieno vargo draugu amžinai nutilo.

860. „Tai yra kunigas Sikardas!“

Rugsėjo 2 dieną 1792 metais Paryžiuje revoliucionierių minia įsilaužė į kalėjimą, aristokratų ir kunigų prikimštą. Ir vargšai krito po vienas kito, kaip kertami rugiai. Bet pro tą kruviną siautulį ėjęs kažkoks sans culotte pažino kunigą Sikardą, kurs visą gyvenimą praleido kurčiuosius nebylius bemokydamas. „Štai krūtinė, per kurią turėsite peržengti, kad pasiektumėt tą gerąjį pilietį,“ tarė Mounot. „Tur būt jo nepažįstate. Tai yra kunigas Sikardas, vienas didžiausių geradarių ir naudingų žmonių, kurčiųjų nebylių tėvas.“ Ir žmogžudžiai sveikino jį ir norėjo nunešti namo ant rankų. Dargi tai krauju suteptai gaujai būdo pajėga padarė įspūdžio.

861. Bolševikų aukos.

Tai buvo tuoj po antros rusų revoliucijos. Viename Rusijos mieste gyveno jaunas katalikų kunigas. Bolševikai kibo prie jo kur ir kaip tik galėjo, bet niekaip nesisekė jiems prikibti. Tik štai vieną dieną atneša jam krikštyti mirštantį kūdikį. Kunigas jį tuoj ir pakrikštijo. Išgirdo apie tai šnipai ir pranešė komisarui. Kunigas buvo suareštuotas, kam, girdi, be tam tikro liudijimo ir leidimo jis pakrikštijęs vaiką. Kartu buvo suareštuoti ir keli giedotojai su vargonininku už tariamą „slaptą antikomunistinį susirinkimą.“ Kitą rytą, dar tamsoje, kareiviai išsivedė visus nelaiminguosius į miškelį, kur liepė jiems išsikasti duobę ir prie jos išsirikiuoti. Komisarai padavė kareiviams komandą, pasigirdo šūviai, ir nekaltų žmonių kraujas buvo pralietas.

862. Pamarių apaštalai.

Pamarių (Pameranijos) gyventojai dar tebebuvo stabmeldžiai, nors jau visos aplinkinės tautos senai buvo priėmusios krikščionystę. Tenai nuėjo vienuolis iš Ispanijos, vardu Bernardas, ir skelbė tai tautai krikščionybę. Bet toji tauta į jį nekreipė dėmesio. Jie kalbėjo, kad krikščionių Dievas, jei Jis tikrai dangaus ir žemės Viešpats, negalėjo išsirinkti tokio vargingo pasiuntinio. Nusiminęs dėl savo nepasisekimo, Bernardas paliko tą tautą ir nuėjo pas Bambergo vyskupą Otoną, kuriam papasakojo, ko jis patyręs. Tada pats vyskupas nutarė vykti į tą kraštą. Jisai tenai nuėjo su daugybe savo palydovų ir iškilmingai pasipuošęs savo vyskupiškais rūbais. To krašto gyventojai klausė jo skelbiamojo mokslo, ir netru-

kus visas tas kraštas priėmė krikščionystę. Šv. Otonas laikomas tos tautos apaštalu. — Taigi ir viršinis iškilmingas kunigų pasirodymas gali patarnauti geram tikslui, sieloms vesti prie Dievo.

863. Karalių Karaliaus pasiuntiniai.

Vienas žymus Airijos teisėjas prieš eidamas į teismą savo namų koplyčioje klauso šv. Mišių. Čia jis turi paprotį rodyti savo kapelionui visus vertinimo ir pagarbos ženklus. Jis pats pila vandenį kunigui ant pirštų, paduoda rankšluostėlį nusišluostyti; padeda apsirengti šventais rūbais, tarnauja pats šv. Mišioms ir visokiais būdais stengiasi parodyti ten esantiems žmonėms savo svečio orumą. „Kai aš vykdau teisėjo pareigas," kalbėjo jis vieną kartą, „aš visados jaučiu, kad aš esu Jo Didybės Karaliaus vietininkas, ir aš laukiu ir reikalauju, kad visi atsimintų rodyti man pagarbą, deramą mano poaukščiui; kunigas yra Kristaus, karalių Karaliaus, pasiuntinys ir todėl daug daugiau jis vertas pagarbos, negu mes jam galime pareikšti."

864. Kokia nuodėmė, tokia bausmė.

Karalius Valensas, apakęs arijonas, supykęs liepė suimti 80 katalikų kunigų, susodinti juos į laivą ir atviroje jūroje juos sudeginti. Kare prieš gotus jis buvo priešų užkluptas savo palapinėje ir su visa palapine sudegintas (378 mt.).

865. Aleksandras Didysis

po didelio pasisekimo kare Rytuose, grįždamas namo, užsukė į Jeruzolimą. Žydai baisiai nusigando ir prašė Dievo, kad Jis nukreiptų nuo jų tą bausmę. Vyriausis žydų kunigas su didžiausia procesija išėjo pasitikti žemės galiūno. Jo kaktoje spindėjo Dievo vardas (Jahve), o per pusiau 12 brangakmenių (12 žydų giminių). Pamatęs Aleksandras ne tik nesupyko ant žydų, bet dar parpuolė ant žemės. Paklaustas dėl tokio pasielgimo atsakė: „Ne prieš kunigą aš nusilenkiau, bet prieš Dievą, kuriam kunigas atstovauja." Paskum Aleksandras prašė nuvesti jį į bažnyčią, kur jam buvo perskaityta iš Šv. Rašto Danieliaus pranašystė apie Persijos žuvimą.

866. Vadų pagarba.

Kai Tours'o vyskupas šv. Martynas atsilankė pas imperatorių Maksminą, jo moteris, rodydama didelę pagarbą, pati tarnavo jam prie stalo. Po valgio likusius nuo jo duonos trupinėlius ji surinko tarsi brangiausias liekanas. — „Jeigu koks kunigas nusidėtų," išsireiškė kartą imperatorius Konstantinas, „aš jį pridengčiau savo švarku, kad paslėpčiau jo kaltę nuo

kiekvienos akies!“ — Airijos išvaduotojas Danielius O'Connell niekada neatvykdavo į parlamentą be kunigo. Viešuose pokyliuose jis visada pavesdavo kunigui garbės vietą, net ir protestantų draugijoje, ir niekada nesisėsdavo, ligi kunigas palaimindavo valgius.

867. Žydų dėkingumas katalikų kunigui.

Kai 1919 m. vengrų bolševikai įsibrovė į Michalovicą ir pradėjo savaip tvarkytis, netrukus juos išstūmė čekoslovakų kariuomenės dalis. Užimant Michalovicą, vienas civilis bolševikas žydas nušovė vieną čekoslovakų kareivį. Karo vadovybė įsakė suimti vieną iš žydų ir jį sušaudyti, kaip kerštą už kareivio nukovimą. Buvo suimtas Moize Deič, didelės šeimos tėvas. Kai apie tai sužinojo klebonas kun. Oppic, jis nuvyko pas dalies vadą prašyti, kad suimtam žydui dovanotų gyvybę. Kai vadovaujantis daliai generolas griežtai atsisakė išklausyti jo prašymo, kanauninkas Oppic pasiūlė savo gyvybę už didelės žydų šeimos tėvo gyvybę. Tai padarė generolui įspūdžio ir tas Deičą paleido laisvėn. Kanauninko Oppic mirtis 1932 m. sukėlė didelį vietos žydų gedulą. Vyriausias žydų rabinas įsakė kasmet minėti sinagogose kan. vardą, o jo portretą iškabinti visose viešose žydų įstaigose, mokyklose, draugijose ir t. t., o rabinai kasmet turės savo pamokymuose tikintiesiems kalbėti apie krikščioniškos etikos kilnumą ir pavyzdžiu rodyti kan. Oppico žygį.

868. „Už kunigo matau patį Dievą.“

Ispanijos ambasadorius Paryžiuje Donoso Cortės labai uoliai klausydavo šv. Mišių ir pamokslų. Net ir nuošaliausiame bažnytkaimyje gyvendamas jis stengdavosi neišeiti prieš pamokslą. Kada kartą Cortėsui buvo pasakyta, ką galima beišgirsti iš paprasto sodžiaus klebonėlio, jis gražiai atsiliepė: „Kada kunigas kalba, aš už kunigo matau patį Dievą.“

869. „Susitelkime, štai kunigas!“

Be galo didelis airių prisirišimas prie kunigų, rašo kun. Lipnickas savo atsiminimuose iš Euch. Kongreso Dubline 1932 mt. Buvau trumpai apsirengęs, tik su koloratka, kaip ir visi Airijos kunigai, bet neperdėsiu sakydamas, kad per kelias dienas turėjau Dubline bent 30.000 kartų pakelti skrybėlę arba bent pirštus prie jos pridėti (tas Airijoje praktikuojama). Dideli ir maži, miestelėnai ir sodiečiai, valdininkai, kariškiai ir studentai,—visi sveikina kunigą. Vaikai, kurių murzinų, neišsipraususių tūkstančiai žaidžia Dublino gatvėse, pribėgę, nors švebeldžiuodami, taria: „Palaimink mane, tėve!“ Sužinoję, kad Airijoje yra paprotys į tokį pasveikinimą atsakyti: „Telai-

mina tave Dievas," stengėmės, kiek sugebėdami, ir patys panašiai atsakyti. Tą patį pasveikinimą dažnai kartoja ir suaugusieji, o moterys ir vaikai dar prideda „reveransą." Neatsilieka ir darbininkai. Kada vieną dieną važiavome pro didelį jų būrį, sunkiai besidarbuojantį prie uolų tašymo darbo, susilaukėme didžiausių ovacijų. Darbininkų veiduose nematysi to pykčio ir antagonizmo, kuris dažnai blogos valios žmonių sukeliamas kitų šalių ir mūsų tautos darbininkuose. Vysk. Blois, prancūzas, džiaugsmo perimtas, viename Dublino užmiesčio kvartale išdalijo šiems geraširdžiams airiams 1200 medalikėlių ir sakosi matęs, kaip iš džiaugsmo verkė šie paprasti darbo ir vargo žmonės, kurių širdys kupinos karštos meilės. Motinos nuo pat kūdikystės dienų pratina vaikus prie kunigų gerbimo. Šimtus kartų pats turėjau progos matyti, kaip motinos kreipia vaiko pagarbą į kunigą. Vienas prancūzas kunigas sakosi pamatęs gatvėje motiną su vaikučiu. Jam beartėjant, motina kreipėsi į savo vaiką, sakydama: „Susitelkime, štai kunigas!" Tuos žodžius ištarusi, atsiklaupė ir paprašė palaiminimo.

870. 19 šimtų metų amžiaus žmogus.

Kartą į Paryžiaus konservatorijos muzikalinį vakarą nuėjo ir vienas jaunas kunigas. Žmonių buvo labai daug. Visos vietos buvo užimtos. Tuo metu ateina ir žymusis kompozitorius Gunodas (Gounod). Jaunasis kunigas atsikelia ir sako: „Profesoriau, prašom užimti mano vietą" — tamstos amžius to užsitarnavo!" Gunodas atsiliepė: „Gerasis kunige! Leisk man prisiminti vieną atsitikimą iš Šv. Tėvo Grigaliaus XVI gyvenimo. Kartą vienos audijencijos metu, nebeatsimenu kas, Šv. Tėvui sako: „Šventasis Tėve! Aš esu daug senesnis už Tamstą." Šv. Tėvas atsiliepė: „Senesnis už mane? Negali būti! Aš esu jau devyniolika šimtų metų amžiaus senelis!" Taigi ir tamsta, gerbiamasis kunige, esi tokio pat senumo: ramiai sėdėk savo vietoje!" — „Garbink Dievą visa savo siela ir gerbk kunigus" (Ekkli. 7,33).

871. Vaistas nuo rūstumo.

Kartą pas Vokietijos katalikų Centro vadą Windhorstą, kada jis dar buvo Hanovero vyriausiu konsistorialiniu patarėju, atėjo viena moteriškė ir reikalavo duoti atsiskyrimą nuo vyro, su kuriuo ji nebegalinti sugyventi dėl jo nuolatinio girtuokliavimo. Windhorstas paklausė: „Ką tamsta, geroji moteriške, darai, kada vyras grįžta girtas ir ima triukšmauti?" Moteriškė atsakė: „Aišku, kad netyliu!" Windhorstas tarė: „Man rodos, tamstų kambaryje trūksta vieno baldo. Pasidaryk tamsta klaupyklą, ir kaip tik vyras pradės triukšmauti, tamsta klaupkis ir melskis." Nurodytoji priemonė labai padėjo.

XLIII. VYRAS IR MOTERIS.

„Žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir glausis prie savo moters, ir bus du viename kūne."
Prad. 2,25.

872. Šventos sužieduotuvės.

Iš Padavimų žinome, kad Marija 3 metų buvo tėvų nunešta į Jeruzolimo bažnyčią ir paaukota Dievo tarnystei. Čia ji augo didžiausiame maldingume. Vėliau Marija pasižadėjo neiti už vyro ir vienam Dievui pasišvęsti. Bet tai buvo priešinga žydų įstatymams. Matydamas Marijos nepaprastą atsidavimą Bažnyčiai, vyriausias kunigas maldavo Viešpatį, kad apreikštų, kas su tuo nepaprastu vaiku daryti. Buvo nutarta sujungti Mariją su Dovydo giminės vyru, taip pat pasižadėjusiu gyventi nekaltybėje. Išrinkti tam Dievo skirtajam vyrui, vyr. kunigas liepė sušaukti visus Dovydo giminės jaunikaičius, atnešti ant altoriaus po alyvų šakelę ir kurio šakelė per naktį pražydės, tą laikyti skirtu Marijos globėju. Juozapas tuo metu darbavosi prie staliaus Samarijoje ir turėjo jau 33 metus amžiaus. Marijai tebuvo 14 mt. Ir ištikrųjų Juozapo šakelė pražydo baltu žiedu (Ir dabar šv. Juozapas piešiamas su pražydusia alyvų šakele). Ten pat Marija su Juozapu buvo sutuokti. Marija pasiliko tarnauti prie Jeruzolimo šventyklos, o Juozapas grįžo prie savo darbo. Tik po 11 metų Marija grįžo pas savo tėvus Joakimą ir Oną į Nazaretą. Čia jai apsireiškė arkangelas Gabriėlius ir pranešė, kad ji iš Šv. Dvasios pradės ir pagimdys pasaulio Išganytoją.

873. „Marijos vaikai nešoka."

Vienas mažo miesčiuko jaunas vyrukas nedavė ramumo labai dorai mergaitei. Jis nuolat ją persekiojo savo meilavimaisi. Kartą net pranešė, būk jis imsiąs ją už moterį. Skaisčios sielos mergaitė atsakė, kad ji viena nenorinti taip rimto klausimo spręsti, ir liepė kreiptis pas jos tėvus. Mergaitė buvo dorai išauklėta ir nieko nedarydavo be tėvų žinios. „Tuo tarpu prašyčiau tamstą nuo manęs atsitraukti. Kol mudu kunigo nesurišti, mudu esava svetimu," baigė savo kalbą geroji mergelė. Po kelių dienų miesčiuko jaunuomenė susirinko pažaisti. Mergaitė, apie kurią čia kalbama, ėjo kaip tik pro tą vietą, kur žaidimai turėjo įvykt. Persekiojąs ją bernaitis užbėgo jai už akių ir paprašė nors kartą su juo pašokti. „Nė nemanau," atsakė kilnioji mergaitė. „Juk Marijos vaikai nešoka." Mergaitė buvo „Marijos Vaikų kuopelės" narys. Tada užsirūstinęs jaunuolis užsispyrė varu įtraukt ją žaidžiančiųjų

naman. Pagriebė dorąją mergaitę už rankų ir varu įtraukė kambarin. Atsistojęs su paraudonavusia mergaite šokančiųjų būry, pasityčiodamas sušuko: „Pažiūrėsim, kaip Marijos vaikai šoka!“ — „Dar ir daugiau ką išvysi,“ atsakė kilni mergaitė. Ir tą valandą sudavė akiplėšai bernaičiui du kartu į žandą. Visa jaunuomenė ėmė balsiai kvatotis, apsupė kilniąją mergaitę ir pagyrė jos drąsų ir griežtą pasielgimą. Šis gi tuojau apleido susirinkimą.

874. Milijono verta.

Pas vieną kleboną atėjo jaunikaitis pasitarti vedybų reikalu. Jis prašė patarti, ar rinktis į gyvenimo drauges tą mergaitę, kuri neturi jokio pasogo? Klebonas paėmė pieštuką ir ant švaraus popierio lapo parašė nulį. „Bet ji moka gražiai dainuoti!“ Gyvai atsiliepė jaunikaitis. Klebonas parašė antrą nulį. „O kaip ji graži!“ Ant lapo atsirado trečias nulis. „Ji moka net piešti.“ Klebonas parašė ketvirtą nulį. Jaunikaičiui pareiškus, kad jo mylimoji turinti aukšto laipsnio diplomą, klebonas pridėjo dar vieną nulį. „Ir kiek pažinčių ji turi su žymiais žmonėmis!“ Ant popierio jau pasidarė šešių nulių eilė. „Pagaliau, kunige, ji yra labai gera katalikė,“ tarė jaunikaitis. Tada klebonas iš nulių kairės prirašė vieną ir pasakė: „Imk ją, sūnau: ji verta vieno milijono.“

875. Išmintingas tėvas.

Sykį pas kleboną atėjo jaunųjų pora užsakų. Su jais atvyko ir jaunosios tėvas. Kunigas tikėjimo tiesų pirma paklausė jaunosios, kuri atsakė gerai. Jaunasis, nors mokėsi keletą metų aukštesnėje mokykloje, tačiau į klausimus nesugebėjo atsakyti. Jaunosios tėvas pradėjo nekantrauti ir norėjo išeiti, bet kunigas liepė jam dar palaukti, o jaunojo paklausė „Tėve mūsų“ ir „Tikiu į Dievą Tėvą.“ O kadangi jis ir to nemokėjo, tai tėvas pasiėmė dukterį už rankos ir išsivedė, pasakęs: „Už tokio žmogaus aš negaliu savo dukters leisti.“

876. Ne pora.

Šv. Tėvas Sikstas V niekad neužmiršdavo, kad jis buvo kilęs iš paprastos giminės. Kartą vienas vienuolis paprašė Sikstą V, kad jis leistų savo giminaitę už jo giminaičio. „Sutinku,“ tarė Sikstas V, „jei tik yra koks nors ryšys tarp tavo ir mano giminės. Taigi iš kokios pats giminės?“ Vienuolis išdidžiai atsiliepė: „Šventasis Tėve! Mano giminė, ačiū Dievui, yra viena iš seniausių ir turtingiausių Neapolyje.“ — „Tai juo blogiau! Kaipgi gali susivienyti taip garsi giminė su menka piemens gimine, iš kokios aš esu kilęs? Bet jeigu pačiam ištikrųjų tas mūsų susigiminiavimas labai rūpi, tai mesk savo

habitą (vienuolišką rūbą), eik į sodžių ir pasidaryk tokiu pat piemeniu, kokiu aš buvau. Tada tik gali kas išeiti iš paties pasiūlymo.“

877. Iš piršlybų į vienuolyną.

Armodas Maillé labai jaunas užsitarnavo prancūzų admirolo vardą. Vieną dieną pas jaunąjį admirolą atėjo pažįstama ponia ir paprašė užstoti ją kažkokioje byloje. Admirolo padedama ponia laimėjo. Atsidėkodama savo geradariui, ta ponia atsivedė pas jį savo jauną gražią dukterį ir davė suprasti, kad jai būtų labai malonu, jei admirolas jos dukterį pamėgtų. Kukliajam jaunikaičiui toks netikėtas žmonos piršimas labai nepatiko. Jis nusivedė mergaitę nuo motinos akių ir tarė jai į ausį: „Matydamas tavo motinos elgesį, aš pradedu abejoti ir dėl tamstos dorybių.“ Mergaitė pasisakė turinti didžiausį norą įstoti į vienuolyną. Įsitikinęs mergaitės pašaukimu, gerasis jaunikaitis padėjo jai įstoti į vienuolyną, įnešdamas už ją nemažą kraitį.

878. Bažnyčioje susižavėjo.

Romos mieste mokės kadais vargšas studentas, kurį šelpė vienintelė jo giminė senelė. Bet mirė ir toji paskutinė geradarė. Tada studentui pasidarė visai bloga. Šeimininkė pareikalavo, kad studentas už butą mokėtų jai už mėnesį pirmyn. Jis ėmė jai aiškinti, kad greitai gausiąs valdžios pašalpą ir už visa reikalinga atlyginsiąs. Šeimininkei širdis suminkštėjo—ji sutiko pinigų palaukti, tik pareikalavo, kad studentas naktimis saugotų jos vynuogių sodą. Studentas labai apsidžiaugė. Kai šeimininkė išėjo iš kambarėlio, jis iš džiaugsmo kelis kartus persivertė per galvą. Bet tuo veiksmu jis perplėšė savo paskutinį švarką. Jeigu jis būtų sočiau pavalgęs, jis būtų galėjęs pravirkti džiaugsmo ašaromis. Deja, jau antra diena buvo valgęs tik po kokią porą senų sausainių. Atėjus nakčiai, studentas pirmą kartą išėjo saugoti vynuogių sodo. Jis tvirtai tikėjo, kad tik Dievas galėjęs suminkštinti kietos italės širdį, todėl, parklupęs ant takelio, pakėlė aukštyn rankas ir karštai pasimeldė pirmą kartą po aštuonerių metų nesimeldimo. Rytojaus dieną studentas, susitvarkęs suplyšusį švarką, nuėjo bažnyčion. Jis atsiklaupė ir ėmė melstis, karštai melstis. Visą valandą meldės. Kai studentas atsistojo eiti, pakilo šalia jo klūpėjusi kokia ponaitė. Studentas, paskendęs maldoje, nematė tos ponaitės. Jis pagalvojo—gal ji girdėjo jo maldos žodžius, todėl jis paraudo. Studentas ėjo skubiai. Jį sekė toji ponaitė. Ji buvo aukšta, tamsiais plaukais, turtingai apsirengus. Vienoje aikštėje toji ponaitė įdavė studentui raščiuką. Studentas krūptelėjo — beveik nustojo žado. Atsipei-

kėjęs perskaitė, kad ponaitė kviečianti jį nueiti pas ją į nurodytus namus. Kai studentas nuėjo, ponaitė pasisiūlė tekėti už jo. Ji buvo turtinga ponaitė, turėjusi po motinos galvos dvylika milijonų svarų sterlingų (mūsų pinigais 583 milijonų litų). Turtuolei ponaitei labai patiko maldinga vargšo studento širdis, ir ji pasirinko jį sau vyru: po savaitės laiko studentas buvo jos vyras ir jau galėjo baigti mokslus be vargo. Taip į žmones išėjo turtingas. Ir visą savo gyvenimą jis buvo pamaldus, tvarkingas ir blaivus žmogus. Mirė 1927 metais Londone, eidamas 58 metus amžiaus. Mirdamas paliko bažnyčiai ir prieglaudoms apie milijoną litų. Tas žmogus vadinos Jonas Dahnou, jo pati — Flora Choun. — „Kas randa gerą moterį, randa laimės ir gaus džiaugsmo iš Viešpaties“ (Patarl. 18,22).

879. Sutuoktuvių išpažintis.

Paryžiuje du jaunavedžiu prieš jungtuves ėjo išpažinties. Jaunasis buvo katalikas šaltadūšis ir, viens du, ir atliko išpažintį. Jaunoji buvo gili katalikė ir norėjo gerai ir sąžiningai atlikti viso gyvenimo išpažintį. Pamatęs, kad jaunoji taip ilgai klūpo prie klausyklos, jaunasis tarė: „Mergaitės, kuri pusvalandį išpažintį atlieka, aš neimsiu sau už moterį; ji turi būti didelė nusidėjėlė.“ Tarp jų jungtuvės suiro. Apie tai parašė Paryžiaus laikraščiai. Paskaitęs apie tą įvykį vienas turtingas pirklys, tarė: „Mergaitė, kuri taip sąžiningai rengiasi didžiam gyvenimo žingsniui, turi būti gera gyvenimo draugė,—aš turiu ją surasti ir vesti.“

880. „Maniau, kad tu būsi vienuolė.“

Viena mergaitė kasdien eidavo į bažnyčią ir karštai melsdavosi. Po kurio laiko sekmadienį per pamokslą paskelbė jos užsakus. Viena moteriškė, kuri matė mergaitę kasdien bažnyčioje, tarė: „Aš maniau, kad tu rengies į vienuoles. Kaip čia dabar atsitiko?“ — „Aš dėl to ir meldžiaus taip daug, kad rengiaus išeiti už vyro,“ atsakė išmintingoji mergaitė.

881. Sužadėtinių gėlės vargšams.

Vieno milijonieriaus duktė ruošėsi savo vestuvėms. Iki sutuoktuvių buvo dar 10 dienų. Sužadėtinis kasdien atsiųsdavo jai gražų gyvų gėlių buketą, už kurį kasdien sumokėdavo po 50 litų. Kilnioji mergaitė pareikalavo pasakyti, kiek tos gėlės kaštuoja. Nors jaunikaitis nenorėjo pasakyti, bet spiriamas pasakė. Tada geroji mergaitė tarė: „Mūsų sutuoktuvės bus tik po 10 dienų. Vadinasi, gėlėms pirkti tu išleisi 500 litų. Geriau tuos pinigus atiduok man.“ Jaunikaitis padavė sužadėtinei pinigus. Paėmusi pinigus, sužadėtinė tarė:

„Dabar tu man leisi tuos pinigus atiduoti vienai suvargusiai šeimai. Jie melsis už mūsų naują gyvenimą, ir tai mums bus daug naudingiau, negu gėlių buketas.“

882. Salotos ir pupos vienoje ežioje.

Vienas žmogus anksti pavasarį užsėjo darže ežią salotomis, norėdamas greičiau sulaukti salotų ir nudžiuginti savo šeimą. Nieko apie tai nežinodama, jo žmona nuėjusi į daržą užsėjo tą ežią pupomis. Netrukus išdygo salotos ir pupos. Pamačiusi salotas, moteris tarė jas esant žolėmis ir visas išrovė. Nuėjęs į daržą vyras išrovė pupas, kad jos nenustelbtų salotų. Galų gale ežia liko tuščia. — Taip esti ir mišriose moterystėse: ką vienas į vaikų sielą pasėja, tą antras išrauna, ir vaikai išauga netikintys, ar bent abejučiai, šaltadūšiai. Ir šeimai tinka Išganytojo žodžiai: „Kiekviena karalystė, kuri pati su savim nesutinka, neišliks“ (Mat. 12,25).

883. Susituokusiems pavyzdys.

Kaip gražiausias kilnios meilės pavyzdys katalikiškai susituokusiems yra Tobias ir Sara. Tobias meldė Dievą, sakydamas: „Tu žinai, Viešpatie, kad aš ne dėl malonumo pasiimu seserį (pagal Biblijos kalbą reiškia—giminaitę) sau per žmoną, bet vien dėl meilės palikuoniams, kurie amžinai garbins Tavo vardą“ (Tob. 8,9). Sara kalbėjo: „Tu žinai, kad niekada negeidžiau vyro ir išsaugojau nesuteptą sielą nuo kiekvienos aistros. Sutikau išeiti už vyro, bijodama Tavęs ir prieš savo norą“ (Tob. 3, 16, 18). Norėdami išprašyti Dievo palaimos, jie susilaikė tris dienas nuo lytinio susiartinimo.

884. Rūta.

Kai žydų tautą valdė teisėjai, buvo užėję bado metai. Vienas vyras, vardu Elimelechas, su žmona Noemi ir dviem sūnum, gelbėdamies nuo bado, apleido gimtinį kampelį Betliejuje ir iškeliavo į pagonių kraštą Moabą. Netrukus čia mirė tėvas. Sūnūs vedė žmonas iš vietos mergaičių, vienas Arlą, antras Rūtą. Mirė ir sūnūs. Liko trys našlės. Po dešimties metų Noemi išsiilgo gimtinės. Gerosios marčios nenorėjo paleisti vienos senelės ir pasiryžo ją palydėti. Nukeliavus gerą kelio gabalą, Noemi liepia marčioms grįžti į tėvynę. Arfa grįžta, o Rūta pasišvenčia Noemi ir keliauna su ja į Betliejų. Grįžusios neturtingos, turėjo iš pirmos dienos ieškotis maisto. Rūta ėjo į laukus ir rinko pasilikusias varpas. Pamatęs ją lauko savininkas Boozas, apsidžiaugė tokiu giminaičio žmonos gerumu, liepė tarnams tyčia pribarstyti lauke varpų. Vėliau jis ją vedė. O Rūta pagimdė sūnų, iš kurio giminės kilo Išganytojas. Dievas gausiai atlygino Rūtos gerumą. Noemi

laikoma Marijos paveikslu. Kai Noemi grįžo iš Moabo į Betliejų, pamatę ją betliejiečiai šaukė: „Žiūrėkite, grįžo Noemi!“ O Noemi tada atsakė: „Nevadinkite manęs Noemi, t. y. Meilioji, bet Mara, t. y. kartumas, nes aš esu pripildyta kartumų: iškeliavau turtinga, grįžau nuskurdėlė.“ Taip ir Marija galėjo save vadinti, netekusi savo brangiausiojo Sūnaus J. Kristaus.

885. Sokratas ir Ksantipa.

Pagonių filosofas Sokratas turėjo labai piktą žmoną Ksantipą. Kartą jis ilgai kalbėjosi prie savo namo durų su mylimaisiais savo mokiniais. Matydama tai Ksantipa, neapsakomai įtūžo ir pradėjo visaip jį kolioti. Sokratas nekreipė į tai dėmesio. Tada Ksantipa pagriebė ąsotį su vandeniu ir užliejo jam ant galvos. Bet Sokratas ir dabar nieko nedarė, tik ramiai atsakė: „Aš gerai žinojau, kad po tokio smarkaus griaustinio bus staigaus lietaus.“

886. Paveldėjimas.

Vienas geros šeimos jaunuolis, būdamas kareiviu, suvedžiojo vėjavaikišką mergaitę, kurią paskum paliko skurde. Po kiek laiko jis vedė kitą. 496 šios moterystės palikuoniai, beveik be išimties, buvo normalūs, o iš dalies net labai geri žmonės. Nuodėmės vaikas, laisvo elgimos jaunuolis, vedė vėliau normalią ir dorą mergaitę. Iš motinos paveldėtas vėjavaikiškumas perėjo kitoms kartoms, ir iš 480 palikuonių išėjo 143 vėjavaikiai, 76 normalūs, visi kiti ne visai aiškūs, kurių 8 buvo kandidatai į paleistuvystės namus, 12 alkoholikų, 33 žemos doros ir 3 nusikaltėliai.

887. Baisūs skaičiai.

18 šimtmečio girtuoklės Ados Jurkės ainių per 85 metus buvo 834 žmonės, kurių 709 asmenų pasisekė susekti gyvenimai. Tarp tų 709 girtuoklės motinos ainių buvo: 106 negyvi gimę, 142 elgetos, 64 išmaldininkai, 181 paleistuvė, 76 dėl didžių nusikaltimų ir 7 dėl žmogžudystės pasmerkti mirti. Valstybei tos giminės išlaikymas per 85 mt. atsiėjo apie 5 milijonus markių (12 mil. litų). — Tarp girtuoklio amerikiečio Makso Junkerio ainių priskaityta 204 piktadariai ar žmogžudžiai, 280 kvailių, neregių ir džiovininkų, 300 mirusių kūdikystėje. Tos giminės paliegėlių ir nusikaltėlių išlaikymas valstybei kaštavo apie keturius milijonus dolerių. — Vienas Vokietijos gydytojas sekė 10 blaivių ir 10 girtuoklių šeimų ainių gyvenimą. Iš beveik lygaus skaičiaus (apie 60) vaikų girtuoklių šeimose kūdikystėje mirė 25, o blaiviose—tik 5. Tarp gyvenusių vaikų girtuoklių šeimose daugiau kaip 20 buvo įvairių ligų ištiktų: kvailių, epileptikų ir t. t. Ir tik 10 vaikų

kaip reikiant užaugo. Blaiviose šeimose, priešingai, tik šeštoji vaikų dalis mirė kūdikystėje arba buvo ligotų. — Dar kitas gydytojas surinko gyvenimo davinius 819 ainių, kilusių iš 215 girtuoklių šeimų. Jis rado tojė giminėje 174 negyvus gimusius arba greit mirusius kūdikius; 427 vaikai užaugo ir pasidarė nepataisomais girtuokliais; iš šimto buvo 60 nesveikų, 19 įvairių ligų kankinamų, 14 išsigimėlių... — „Truputis raugo įraugina visą įmaišymą“ (Gal. 5,9).

888. Mandagumas viską veikia palankiai.

Karalienė Viktorija atsiliepė kartą į savo vyrą labai despotiškai. Kunigaikštis Albertas pasijuto užgautas jos žodžiais, nuėjo į savo kambarį ir užsirakino. Neužilgo kažkas pasibeldė į jo kambario duris. „Kas ten?“ paklausė kunigaikštis Albertas. „Prašau atidaryti, tai aš, Anglijos karalienė.“ Niekas į tai neatsiliepė. Kiek vėliau pasigirdo tylūs, nedrąsūs žodžiai: „Tai aš, Viktorija, tavo žmona.“ Argi reikia pridurti, kad durys atsidarė ir nesusipratimas pasibaigė? — Mandagumas vyrui yra tas pat, kas gražumas moteriai: jis visus veikia palankiai (O. S. Marden).

889. Už žmoną aukojasi vyras.

Persų karalius, sumušęs armėnus, paėmė į nelaisvę ir jų karalių Tigraną su žmona. Kyras su belaisviais elgėsi žmoniškai ir net leisdavo jiems kartu prie karališko stalo pietauti. Vieną dieną Kyras paklausė Tigraną: „Ką tu man duotumei, jei aš išlaisvinčiau tavo žmoną?“ Tigranas atsakė: „Kol turėjau karalystę, būčiau ją perleidęs tau, bet dabar aš nieko nebeturiu; aš esu pasiryžęs pats save tau atiduoti už žmonos laisvę.“ Kyrui taip patiko tokia didelė Tigrano meilė, kad jis tuojau abiem Tigranams suteikė visišką laisvę.

890. „Ir tu, Brutau!“

44 m. pr. Kristų, kovo 15 d., Romos ciesorius Cezaris turėjo vykti į senato posėdį. Prieš tą dieną naktį Cezario žmona Kalpurnija sapnavo, būk ji laikanti savo glėbyje nužudytą, visą kraujuose paplūdusį savo vyrą. Kada ciesoriaus mylimasis Brutus atėjo vesti jį į senato posėdžių salę, Kalpurnija maldaute maldavo vyrą neiti, nes ji drebanti dėl jo gyvybės. Bet Brutus paaiškino, kad ciesorius savo neatsilankymu labai įžeisiąs senatą. Pagaliau nėsą ko laukti, kol jo žmona ką gera susapnuosianti. Lig tik Cezaris peržengė senato posėdžių salę, jį užpuolė sąmokslininkai ir vietoje nužudė. Pamatęs tarp sąmokslininkų ir savo mylimąjį Brutų, Cezaris dar ištaręs: „Et tu, Brute! — Ir tu, Brutau!“

891. Mirė, išgelbėdama savo vyrą.

Robertas, normanų kunigaikštis, vyresnysis Vilhelmo sūnus, buvo sužeistas užnuodytos strėlės, o jo gydytojai pasakė, kad jis turėsiąs mirti. Būtų galėjęs išlikti gyvas, jei kas būtų iščiulpęs jam nuodus iš žaizdos, kas būtų norėjęs paaukoti savo gyvastį. Robertas atmetė tokią pagalbą, bet Sibila, jo žmona, iščiulpė jam žaizdą, kai jis miegojo, ir mirė, išgelbėdama savo vyrą. — Frankai laikė apgulę Paryžiaus mūrus, kol badu mirštanti įgula pradėjo skųstis, nors tvirtovė buvo gana stipri. Nė vienas kareivis nenorėjo išeiti iš miesto parūpinti maisto. Tik Genovaitė, minios kūdikis, mažu luoteliu nuplaukė Sekvana ir pasisekė jai prikalbėti gallai pasiųsti pagalbą išalkusiems broliams. Frankai žuvo, bet, pakartoję pastangas paimti Paryžių, kai Genovaitės nebuvo mieste, paėmė jie miestą ir uždarė vartus, bijodami jos sugrįžtant. Sargybai buvo įsakyta jos neįleisti. Bet Genovaitė įėjo į miestą kaimiečio drabužiais apsitaisiusi ir pasirodė frankų vadui Hilperikui per turnejų. Tas barbaras paleido vergus ir apdovanojo visus žmones. Lig šios dienos Genovaitė laikoma šventąja Paryžiaus globėja.—Būdas lygus kapitalui prekyboje: juo daugiau jo žmogus turi, juo lengviau jis padidinti. Žmogus yra tiek vertas, kiek jis vertina savo būdą.

892. Ideali žmona.

Viena moteris buvo išėjusi už labai rūstaus vyro. Nesusivaldąs vyras dažnai ją bardavo, koliodavo, keikdavo, net mušdavo. Kartą jis taip užgavo vargšę moteriškę, kad jai iš nosies ėmė bėgti kraujas, o paskum sutino visas veidas. Pastebėjusi tai kaimynė, paklausė, kas ją taip sumušęs. „Argi tai didelis daiktas, kada ant nosies užkrinta nuo lentynos imamas indo viršus," ramiai atsiliepė sumuštoji, nieko apie tai neprasitardama kaimynei. Sutikusi jos vyrą, kaimynė tuojau nupasakojo, kaip jo žmonai nuo lentynos krisdamas indo viršus sumušęs nosį. Kaimynės žodžiai atidarė grubiajam vyrui akis. Jis pamatė, kokią gerą jis turi žmoną. Nuo to laiko jis visada su žmona elgdavos švelniai.

893. „Sustok!"

Eskimų šeima, vyras su žmona ir kūdikiu, kėlėsi valtele per patvinusią pavasarį upę. Gerokai jau nuplaukus, mažytė jų valtelė pradėjo skęsti. Vyras nusimetė kailinius ir jau buvo bešokąs į bangas, kad tik motina su kūdikiu gyvi išplauktų. Bet žmona sušuko: „Sustok, aš negaliu nei medžioti, nei žvejoti, nei nuo lokio gintis; aš negaliu lanko sulenkti, nė harpūno mesti. Tu turi maitinti mūsų kūdikį. Lik sveikas!" Ir, paskutinį kartą prispaudus savo kūdikį prie krūtinės, atsi-

sveikinusi šoko į upę. Kada po valandėlės iškilo į viršų, jau buvo nebegyva. Tik jos veidas buvo nušvitęs šypsena, kad ji savo mirtimi išgelbėjo kūdikį.

894. Moterys išsinešė ant pečių vyrus.

Karalius Konradas, kariaudamas su velfais, apsupė nedidelį miestelį Veinsbergą, kuriame buvo įsitvirtinęs jo didelis priešas Virtenbergo hercogas (1140). Nors veinsbergiečiai narsiai gynėsi, bet vis dėlto miestelis buvo paimtas ir kareiviams buvo įsakyta be pasigailėjimo jį naikinti. Tik moterys galėjo išeiti su brangiausiais savo daiktais. Virtenbergo hercogienė tuojau paėmė ant pečių savo vyrą ir artinosi prie miesto vartų. Taip pat padarė ir kitos moterys. Tai pastebėjęs karaliaus brolis norėjo uždrausti moterims išnešti vyrus. Bet Konradas pasigailėjo moterų ir leido joms išsinešti savo brangiausį turtą—gyvenimo draugus.

895. „Juos nešiojau dėl tavęs!“

1268 m. Todio miestelyj senatoriui Jacopone pagerbti buvo surengtos didelės iškilmės. Į puotą senatorius pasiėmė kartu ir savo žmoną. Tik štai pačio triukšmo viduryj griuvo tribūnos. Iškilmės staiga buvo nutrauktos. Kiekvienas buvo susirūpinęs gelbėtis. Jacopone ištraukė pusgyvę savo žmoną iš po griūvėsių ir norėjo atleisti josios diržą. Bet ji tam visomis jėgomis pasipriešino. Tada vyras nunešė ją į pašalinį kambarį, kuris buvo tuščias, ir atsegiojo drabužius. Po puikia baliaus suknele jojo žmona nešiojo storus, ašutinius marškinius. Mirdama ji sušnibždėjo savo vyrui: „Juos nešiojau dėl tavęs!“

896. Sūnaus meilė.

Lenkijoje 1610 m. yra buvęs toks atsitikimas. Sulėšavos kaime gyveno našlė motina ponia Stšemskienė su vienatūriu sūnum Krištupu. Krištupas buvo labai geras sūnus ir mylėjo savo motiną. Tuo laiku Lenkų žemėn buvo įsibrovę totoriai iš Krymo pusiasalio, kurie plėšė ir degino kraštą, o žmones ėmė nelaisvėn. Krištupas buvo išėjęs kariauti su totoriais. Bet kai jis pargrįžo namo, tai motinos jau neberado: ją buvo totoriai išgabenę nelaisvėn. Geras sūnus net nutirpo iš gailesčio. Krištupas pasiėmė visus savo pinigus, kiek jų turėjo, ir išvyko Kryman pas totorius. Po ilgų rūpesčių jis rado motiną. Bet rado jau sunkiai sergančią. Nudžiugo motina, pamačiusi savo sūnų, palaimino jį ir atidavė Dievui sielą. Krištupas labai nuliūdo. Motina mirdama dar buvo pasakiusi, kad norėtų būti palaidota gimtajame kaime. Bet totoriai neleido Krištupui pasiimti motinos kūno, nes norėjo didelio mokesčio. Kada Krištupas atidavė totoriams visus savo pinigus,

tie perskaitė pinigus ir tarė: „Maža. Dar neduosime kūno.“ — „O, aš nelaimingas! Atiduodu jums savo arklį su vežimu.“ — „Ir to dar maža. Mes turime geresnių arklių. Duok dar ką kita!“ Krištupas nieko daugiau nebeturėjo, tiktai brangų žiedą ant piršto — vienintelį savo tėvo atminimą. Krištupas numovė žiedą nuo piršto ir atidavė totoriams. Totoriams atidavus Krištupui motinos kūną, jis susikalė medinį karstą ir, užsidėjęs ant vežimėlio, ėmė savimi jį vežti. O ligi namų būtų reikėję pėsčiam keliauti visą mėnesį. Tokia sūnaus meilė sujaudino totoriams širdis: vienas padovanojo Krištupui arklį, kad jis lengviau parvežtų namo motinos kūną. Krištupas parsivežė savo motinos kūną gimtajin kaiman. Kai jis važiavo per savo šalį, visi žmonės stebėjosi tokiu sūnaus gerumu. Kai jis važiavo pro bažnyčias, kunigai liepė skambinti varpais.

897. Motina su kūdikiu ant uolos.

Prie uoluotų Norvegijos fijordų krantų baisios audros buvo mėtomas laivas. Jis ilgai kovojo su dūkstančiu orkanu, kol pagaliau didelės bangos buvo užmestas ant povandeninės uolos. Pakrantės gyventojai matė šitas baisias grumtynes, bet ištisas aštuonias dienas niekas apie gelbėjimą negalėjo nė galvoti. Tiktai devintą dieną audra nutilo, pagalbos laivai galėjo išplaukti ir nusiirti ligi baigiamo ardyti laivo. Bet gelbėti nebuvo jau ką. Tik štai žmonės žiūri — ant uolos guli motina ir kūdikis. Motina jau buvo mirusi, bet kūdikis gyvas. Jis gulėjo ant josios krūtinės. Laivui sudužus, bangos užmetė motiną su kūdikiu ant uolos. Nuo jūros jie buvo išgelbėti, bet jiems čia grėsė mirtis badu. Jausdama artinantis galą, motina tegalvojo tik apie kūdikį: kas bus su juo, kai aš mirsiu. Motinos meilė yra nuostabiai išmintinga. Aštria akmens skeveldra ji perpiovė savo krūtinę ir savo krauju maitino kūdikį, kad jis nenumirtų, kol audra liausis ir galės ateiti pagalba.

898. „Reikia būti pačiam tėvu...“

Spartos karalių Agezilajų kartą aplankė aukštas ponas. Svečias rado karalių bejodinėjantį su sūneliu ant lazdos. Toks karaliaus elgesys jam pasirodė labai vaikiškas, ir jis pareiškė karaliui savo nusistebėjimą. „Ar tamsta turi namie vaikų?“ paklausė svečią karalius. „Ne!“ atsakė svečias. Karalius kalbėjo toliau: „Taigi nesistebėk tamsta iš tokių reginių, nes reikia būti pačiam tėvu, kad galėtumei suprasti šitokį švelnumą.“ — Melskis kiek tik gali. Prancūzų vienoje dainoje sakoma: „Kada tu eini į karą, melskis; kada tu leidies į jūrą, dvigubai melskis; kada tu vesti ketini, melskis, kiek tik gali.“

899. Zaleukus,

lokriečių įstatymų leidėjas, paskelbė labai žiaurią bausmę moterystės laužytojams: kiekienam šios rūšies nusidėjėliui turėjo išlupti abi akis. Pirmas svetimoterys buvo Zaleukaus sūnus. Iš skausmo tėvas sušuko: „O, kad aš geriau nebūčiau buvęs tėvu ar teisėju!“ Ką Zaleukus daro? „Tėvas ir sūnus yra to paties kraujo žmonės, taigi ta pati asmenybė. Duosiu išlupti sau vieną akį iš sūnaus meilės ir vieną akį sūnui iš teisėtumo meilės.“ Visas pasaulis stebisi šiuo tėvo meilės pavyzdžiu.

900. „Ne, sakyk, ką sakyti nori, prie jos,“

tarė Spartos karalius Kleomenas, kai jo svečias Anistagoras reikalavo, kad išsiųstų savo mažą dešimties metų dukrytę Gorgo, gerai numanydamas, kiek sunkiau yra padaryti ką nors bloga, kai vaikas yra čia pat. Gorgo atsisėdo prie tėvo kojų klausydamos, kaip ateivis vis daugiau ir daugiau pinigų siūlė Kleomenui, kad tas padėtų jam patapti karalium gretimoje valstybėje. Ji nesuprato dalyko, bet kai pamatė, kad tėvas sumišo ir svyruoja, paėmė jį už rankos ir tarė: „Tėvai, eiva iš čia, nes tas ateivis privers tave padaryti ką nors bloga.“ Karalius išėjo su mergaite ir tuo būdu išgelbėjo kraštą ir save iš gėdos. Būdas yra pajėga net vaikui. Kai Gorgo išaugo, ją vedė Leonidas. Vieną kartą pasiuntinys atnešė raštą iš draugo, kurs buvo pakliuvęs į nelaisvę persams. Tačiau stropiausias tyrinėjimas neparodė nė vieno žodžio baltoje, vašku padengtoje lentelėje, ir tuomet karalius ir jo artimieji pamanė, kad tai tik vieni juokai. „Duokit ją man,“ tarė karalienė Gorgo ir, apžiūrėjusi lentelę iš visų pusių, sušuko: „raštas turi būti po vašku.“ Nuskuto vašką ir surado perspėjimą Leonidui, kur buvo rašoma, jog Kserksas einąs su didele kariuomene, norėdamas nugalėti visą Graikiją. Pasinaudodamas tuo perspėjimu, Leonidas ir kiti karaliai surinko kariuomenę ir sulaikė didžiąją Kserkso armiją, apie kurią buvo pasakojama, kad jai einant žemė drebėjusi.

901. Indėnų drausmingumas.

Vienas indėnas, rašo jėzuitas T. Šuler, persiskyręs su savo tikrąja žmona ir vedęs kitą. Jungtuvės buvusios civilinės, nes persiskyrimas Bažnyčios akyse nebuvęs teisėtas. Sužinoję tai kiti indėnai, tuojau nuvykę pas valdžios atstovą ir pareikalavę, kad neduotų jam gyventi su kita pačia. Valdžios atstovas aiškinęs jiems, kad visa kas esą tvarkoje: indėnas pagal valstybės įstatymus persiskyręs su pirmąja žmona ir vedęs kitą. Tada jie atsakę: „Mes nežinome, kokie šiame da-

lyke valstybės įstatymai. Bet mūsų vaikai mato, kaip tarp mūsų gyvena tikroji jo žmona, ir taip pat, kaip jis gyvena su kita moteriške. Nedorėlis turi apleisti mūsų kaimą.“ Ir jie savo pasiekę.

902. Šešių žmonų karalius.

Anglijos karalius Henrikas VIII (1509—1547) iš pradžių buvo uolus katalikas ir didžiai užsitarnavo katalikų Bažnyčiai. Jis uoliai kovojo su Liuterio klaidatikyste ir parašė knygą (1521), kurioje gynė katalikų tikėjimą ir nurodė Liuterio mokslo klaidingumą. Šv. Tėvas Henriką VIII buvo pavadinęs net „tikėjimo gynėju.“ Deja, šis uolusis katalikų gynėjas paskum pasidarė žiauriausiu katalikų persekiotoju. Mat Henrikui VIII nusibodo gyventi moterystėje su Aragonijos kunigaikštyte Katryna ir po septyniolikos metų nuo vedimo jis paprašė Šv. Tėvą Klemensą VII duoti jam visišką persiskyrimą su minima Katryna. Šv. Tėvas, žinoma, su tuo nesutiko, nes ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria (Mat. 19,6). Henrikas VIII nepaklausė Šv. Tėvo, išvarė tikrąją žmoną Katryną Aragonietę ir vedė savo rūmų mergaitę Oną Boleyn. Supykęs ant Šv. Tėvo ir jam keršydamas, ėmė žiauriausiu būdu persekioti katalikus. Pasiskelbęs anglų bažnyčios galva, įsakė visiems klausyti jo, o neklausančius liepė bausti ir žudyti. Henrikui VIII viešpataujant žuvo per 20 vyskupų, apie 600 kunigų ir vienuolių, apie 400 kunigaikščių, iš viso daugiau kaip 72000 katalikų. Kiek pagyvenęs su Ona Boleyn, Henrikas VIII liepė ir ją nužudyti (nukirsti jai galvą), kad galėtų vesti kitą rūmų mergaitę (1536). Paskum jis vedė dar tris kartus. Taigi iš viso Henrikas VIII turėjo šešias žmonas. Kuri jam nebepatikdavo, tą liepdavo nužudyti. Todėl Danijos karaliaus duktė, kuriai Henrikas VIII piršosi, teisingai atsakė: „Jei aš turėčiau dvi galvas, mielai už tavęs eičiau, bet kadangi aš teturiu vieną galvą, jokiu būdu negaliu sutikti būti tavo žmona.“ Henriko VIII paskutinieji keturi gyvenimo metai buvo jam nelaimingi. Baisios kančios, neapsakomi sopuliai kankino jį dieną ir naktį. Nežiūrint to, jis dar žiauriau persekiojo katalikus, kol mirties angelas jam amžinai užmerkė akis.

903. Pas gražius gražiai einama.

Išgarsėjęs Atenų valstybės vyras Periklis visada būdavo kuo paprasčiausiai apsivilkęs. Kartą jį pakvietė gražus jaunikaitis į savo vestuves. Periklis nepaprastai pasipuošė. Tokiu jo pasielgimu nustebusiems Periklis paaiškino: „Pridera, kad pas gražius ir aš gražus eičiau.“

XLIV. AUKŠTYN ŠIRDIS!

„Prašykite, ir bus jums duota; ieškokite, ir rasite; belskite, ir bus jums atidaryta."
Mat. 7,7.

904. Atramos taškas.

Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės gyvenimo knygoje „Sielos Istorija" (Šv. Kazim. Dr. leid. 1931 m.) skaitome: Vienas mokslininkas yra pasakęs: „Duokit man atramos tašką, aš svirtimi pajudinsiu žemę." Tai, ko negalėjo gauti Archimedas, gavo šventieji. Visagalis davė jiems atramos tašką. Pats save, vien save. O svirtis — malda, kuri dega meilės ugnimi; tuo būdu jie pajudino, pakėlė pasaulį. Ir lig šiol kariaujančios Bažnyčios šventieji kelia jį ir kels lig amžių pabaigos. — Prašytis patraukiamam reiškia trokšti kuo glaudžiausiai susijungti su brangiausiuoju širdžiai objektu. Jei ugnis ir geležis turėtų proto, ir paskutinioji tartų pirmajai: „Patrauk mane," parodytų tuo, jog trokšta susijungti su ugnimi taip, kad net pakeistų jo prigimtį. Tokia tat yra ir mano malda. Prašau Jėzų, kad patrauktų mane į pačias savo meilės liepsnas ir sujungtų mane su savim taip glaudžiai, kad Jis manyje gyventų ir veiktų. Jaučiu, kad, juo labiau meilės ugnis įkaitins mano širdį, juo dažniau šauksiu: „Patrauk mane" (Jon. 6,44), — nes veikiau brangiosios man sielos „bėgs į tepalų kvapą" (Giesm. Giesm. 1,3) savo Mylimojo...

905. Vienuolių nakties malda.

Dr. Petras Batailley († 1896), jaunas Paryžiaus gydytojas, kartą grįžo naktį nuo gydytojo. Einant jam pro karmelitų vienuolyną, suskambino varpeliu. Sužinojęs, kad tai buvo vienuolių šaukimas nakties maldai, Petras giliai įsidėjo į širdį tą nepaprastą vienuolių paprotį. Pamažu atpratęs nuo pasaulio, savo turtus išdalino vargšams, bažnyčioms ir vienuolynams ir, atsisveikinęs su žmona, įstojo į vienuolyną. Jau 30 mt. vyras įšvęstė į kunigus (1858), septynerius metus darbavosi Prancūzijoje, o paskum išvyko į misijas į Mezopotamiją. Bagdado padangėje dar pasidarbavo 30 metų kaipo kūno ir sielos gydytojas.

906. Malda padarė savo...

1927 m. Panevėžy iš elgetos su medžio koja, M. Vilkienės, kažkoks miesto chuliganėlis ištraukė per vargus suelgetautus kelius litus. Ištraukė ne slaptai, bet matant, iš rankų, ir nubėgo, žinodamas, kad sena moteriškė jo neprivys su me-

džio koja. Vilkienė, pasekus, jo nebesurado, todėl apsiverkus nuėjo savo keliu, vėl prašyti gerų žmonių išmaldos. Tik Dievo prašė, kad atėmęs iš jos pinigus berniukas sugrįštų prie Tiesos kelio. Ir, štai, 1932 m. liepos 31 d., jai sėdint prie laiptų, priėjo jaunas, švariai apsirėdęs vaikinas ir klausia: „Ar tamstai kuomet kas neatėmė pinigų?“ Moteriškė nežinojo, nei ką atsakyti. Tada jis prisipažino esąs kaltininkas ir atidavė atimtus kitą syk pinigus, ir net su procentais ir dideliu atsiprašymu. Jis jai pasisakė, kad nuo ano laiko jam sąžinė nedavusi ramybės, ir jis vis norėjęs ją surasti, sugrąžinti pinigus ir atsiprašyti.

907. Gedulo rūbuose.

Šv. Andriejus Corsini, turtingų kunigaikščių sūnus, dar jaunas būdamas susidėjo su netikusiais draugais, kurie vis giliau ir giliau traukė jį į dvasios purvus. Motina su ašaromis maldavo sūnų mesti netikusią draugystę. Sūnus nors kartais žadėjosi, bet pažado nepildė. Kartą Andriejus visą naktį neparėjo į namus. Motina labai tuo susigraužė. Ji įsako visiems savo namiškiams apsivilkti gedulus, pati taip pat gedulos drabužiuose eina į karmelitų bažnyčią, ilgai ir karštai ten meldžiasi. Pakeliui į namus ji sutinka Andriejų. „Kaip tai— geduluose? Kas gi pas mus mirė?“ klausia sumišęs sūnus. „Čia ne vieta aiškinti,“ atsako motina. Parėjus namo ji taip prabyla į sūnų: „Andriejau, tu nuduodi nežinąs, dėl ko mes liūdime. Tu esi mūsų nuliūdimo priežastis. Tu juk esi mums miręs. Mums pasilieka vien apgailėti savo ir tavo nelaimė.“ Graudžios ašaros vėl pasipila per motinos skruostus. Tas įvykis giliai paveikė į Andriejų. Netrukus jis pametė pasaulį ir įstojo į karmelitų vienuolyną. — Šv. Monika († 387) 18 metų meldėsi, kad V. Dievas grąžintų jai paklydusį sūnų Augustiną. Iš karto jai rodėsi, kad juo daugiau ji meldžiasi, juo labiau genda Augustinas. Eina ji pas vieną vyskupą ir ima skųstis savo nedalia. „Nusiramink, motin!“ tarė jai vyskupas. „Negalimas daiktas, kad žūtų tas vaikas, dėl kurio motina yra taip daug meldusis ir verkusi.“ Vyskupo žodžiai išsipildė: Augustinas atsivertė, pasitaisė ir tapo didžiu Bažnyčios šventuoju.

908. Lazda su varpeliais.

Ilgus metus viešpatavo Akvitanijos taurasis Valteris. Atėjus senatvei, pajuto valdovas, kad ginklai, nugalėjimai ir garbė neduos sielai ramybės. Tada jis pasiėmė maldininko lazdą, apsiaustą ir išvyko į platųjį pasaulį, ieškodamas vienuolyno, kur visa širdimi būtų Dievui tarnaujama. Kad pažintų, kur tokie vienuoliai, Valteris griebėsi šios gudrybės. Prie

galo savo ilgosios lazdos priraišiojo daugybę varpelių. Ir kaip tik įėjęs į bažnyčią rasdavo vienuolius besimeldžiančius, jis stukteldavo savo lazdele po porą kartų į žemę, kad tie varpeliai imdavo visokiais balsais skambėti ir žvangėti. Visur vienuoliai smalsiai sužiūrėdavo į jį ir užsimiršdavo Dievą garbinti. Jau anapus Alpių užėjo į Novalese. Bažnyčioje rado tik besimeldžiančius vienuolyno vaikus su mokytoju. Priėjęs artyn Valteris smarkiai stuktelėjo savo lazda, bet žiūri, kaip meldęsi visi, taip tebesimeldžia. Tik viena gauruota galvelė atsisuko. Tačiau ir tą priėjęs mokytojas sudraudė, ir visi meldėsi toliau. Tada nušvito Valterio akys, ir jis tarė: „Štai, pagaliau radau vietą, kurioje galėsiu pasilikti.“ Jis įstojo į tą vienuolyną, gavo jame sodininko vietą ir baigė savo gyvenimo dienas.

909. Protestantas mokslininkas ir katal. kunigas. Vienas protestantas mokslininkas atėjo pas katalikų kunigą pasikalbėti apie Katal. Bažnyčią. „Man neapsakomai patinka katalikų tikėjimas. Bet nežinau pats, dėl ko aš dar nenoriu būti kataliku,“ kalbėjo protestantas. „Aš tamstai noriu pasakyti vieną prilyginimą,“ šypsančiu veidu prasitaria kunigas; „pažinau vieną žmogų, kurs visai nieko nematė, bet iš pažiūros atrodė, kad jo akys sveikiausios. Jis nieko nematė dėl to, kad jo akių dirksniai, kurie jungiasi su smagenų centro dirksniais, buvo sugedę. Tamsta panašus į tą aklą žmogų: iš pažiūros, atrodo, esi geriausias žmogus — pripažįsti, kad Katalikų tikėjimas geriausis, bet juo gyventi dar nenori. Kad minėtas žmogus praregėtų, reikia pagydyti akių dirksniai, kurie jungiasi su smagenų centru. Taip ir tamsta, jei nori, kad ne tik girtumei katalikų tikėjimą, bet ir pagal jo gyventumei, reikia, kad tarp tamstos ir Dievo būtų ryšys. Tas ryšys—tai malda. Pradėk karštai ir su pasitikėjimu melstis, o po dviejų savaičių pradėsi kitaip galvoti.“ Protestantas mokslininkas paklausė kunigo patarimo ir po trijų savaičių atėjęs pas kunigą tarė: „Aš noriu būti katalikas. Malda mane sujungė su Dievu.“

910. „Saugok tave, Dieve!“ Vieno geležk. sargo žmona kiekvieną kartą, kada vyras eidavo apžiūrėti bėgių, sakydavo: „Saugok tave, Dieve!“ Vieną žiemos vakarą vyras kažkur užtruko. Pasimatė ir atūžiąs greitasis traukinys. Nusigandusi moteriškė išbėgo prie signalo ir per greitumą parodė ženklą sustoti. Traukinys sustojo. Mašinistai iššoko su švyturiais ir visai prie garvežio pamatė ant bėgių surištą žmogų su užkišta burna. Paaiškėjo, kad sargą sučiupo jo priešai, surišo, užkišo burną ir paguldė

ant bėgių, kad jį traukinys sutriuškintų. Bet žmonos nuolatinė malda už savo vyrą apsaugojo jį nuo mirties. Piktadariai buvo tą pačią naktį suimti (Tai įvyko Hamburgo — Paryžiaus geležinkelio ruože netoli Venlo stoties).

911. Bendra šeimynos malda.

Nesenai gyveno gera, dora katalikiška šeima: tėvas, motina ir devyni vaikai. Vienas iš jų tartum išsigimė; tai buvo berniukas vardu Jonas, kurs jau nuo jaunų dienų ėmė tingėti mokytis. Nuo 15 metų jau nebėjo išpažinties. Atiduotas vienam amatininkui paskendo biaurioje paleistuvystėje ir pametė tikėjimą. Visa Jono giminė tuo buvo labai susirūpinusi, prašė Dievą ir kantriai laukė Jono atsivertimo. Tuo tarpu šeimyna didėjo, ir pagaliau nekalti vaikeliai su motina meldė: „Jėzau, atversk mūsų Joną!“ Kai kurios seserys Jono intencija net įstojo į vienuolyną. Viena sesuo per 18 metų atlikinėjo kiekvieno mėnesio penktadienį noveną, apeidama Kryžiaus kelius. Jonas sulaukė 58 metų. Dėl netinkamo gyvenimo pasenėjo ir atrodė nebeilgai gyvensiąs. 1875 mt. kovo mėn. tėvai sužinojo, kad Jonas sunkiai susirgęs. Jam gyvam esant niekas nedrįso sakyti apie sielos reikalus. Ir dabar jis neklausė vyr. sesers patarimo susitaikinti su Dievu. Tik gydytojui pasakius, kad liga rimta, ir patarus pagalvoti apie religines pareigas, Jonas leido pakviesti kunigą. Kunigas atvyko dar tos pačios dienos vakare. Jonas jį priėmė mandagiai. Kunigas padarė į jį tokią įtaką, kad panoro nuolatos prie savęs turėti kunigą. Po kelių dienų Jonas jau parašė tėvams laišką: „Vakar, gegužės 24 d.—Marijos mėnesį, turėjau ilgą pasikalbėjimą su kunigu ir gavau jo palaiminimą. Atlikau išpažintį ir dabar jaučiuos laimingas.“ Dar kiek dienų pagyvenęs, Jonas mirė, priėmęs paskutiniuosius sakramentus.

912. „Ne Dievo, bet mano valia teišsipildo!“

Vienos moteriškės apsirgo vaikas. Gydytojas pasakė, kad nėra vilties vaiką pagydyti. Ateina kunigas ir meldžiasi prie kūdikio lovelės: „Viešpatie, jei tokia Tavo valia, suteik kūdikiui sveikatos ir gyvybės.“ Išgirdusi tai motina, sušuko: „Ne Dievo, bet mano valia teišsipildo.“ Dievas leido, kad įvyko taip kaip motina norėjo. Vaikas išgijo, ir augo ne tik jo kūnas, bet ir jo piktybė. Graužė jis motinos širdį, erzino ir niekino ją, o galų gale motina susilaukė, kad jos sūnus už savo blogus darbus buvo nužudytas.

913. Motinos maldos galybė.

Per didžiąją Prancūzų revoliuciją tarp daugybės nekaltų žmonių buvo įmesta į kalėjimą ir grapienė Šatobriandienė su

dukterimi. Jos sūnus, aršus laisvamanis, tuo metu buvo iškeliavęs į Ameriką. Vargšė motina ne tik rūpinosi savimi ir dukterimi, kiek sūnumi paklydėliu. Ji nuolat karštai meldavosi, kad Viešpats jį atvestų į tikrą kelią. O mirdama paprašė dukterį pranešti sūnui, kad jos paskutinė malda buvo už sūnaus atsivertimą. Mirus motinai, duktė pasiuntė laišką broliui, pranešdama jam paskutinę motinos valią. Netrukus buvo nugiljotinuota (nukirsta galva) ir Šatobriandaitė. Gavęs sesers laišką, jaunasis Šatobriandas nepaprastai susijaudino — jam rodėsi, kad motina kalba į jį iš kapo. Pradėjo melstis ir vėl susitvarkė. O jo parašytieji veikalai gal milijonus atvedė į gerą gyvenimą.

914. Per kentėjimus prie malonės.

Šv. Liudvina, turėdama 15 metų, susilaužė šonkaulį ir per 30 metų nesikėlė iš lovos, o per 7 pastaruosius ligos metus taip buvo stabo ištikta, kad tegalėjo kiek pajudinti tik galvą ir kairiąją ranką. Iš sužeistų vidurių pro burną, nosį ir ausis tekėdavo sugedęs kraujas; žaizdose knibždėjo kirminai, o galvoje jautė tokį skaudėjimą, tarytum, į ją kas vinis kalinėtų. Be to, prieš pat mirtį jos namus užpuolė plėšikai ir smarkiai ją sumušė. Visa tai šventoji ramiai kentėjo ir dažnai sakydavo: „Viešpatie, atsiųsk dar daugiau kentėjimų, jeigu yra tokia Tavo valia, tiktai, daugindamas kentėjimus, padaugink ir malonės!“

915. 13 dienų po griūvėsiais.

1698 mt. liepos mėn. 5 d. 5 val. vakare Vezuvijus sugriovė nedidelį miestelį Ceretto. Toje nelaimėje 14 metų berniukas Ciaborzi rado laimę. Ėmus žemei drebėti, jis su kitais vaikais bėgo namo. Nepasiekę namų jie buvo užgriūti virstančių mūrų. Ciaborzi pateko į tuščią tarpeklį ir išliko gyvas. Užgriūtas jis susirgo miego liga ir taip niekieno nežinomas išgulėjo 13 dienų. Tuo metu tėvai be perstojimo karštai meldėsi už savo sūnelį. Tik atsibudęs pradėjo šaukti, ypač užgirdęs kažką ant galvos kalbant. Tą valandą ėję pro tą vietą vyrai užgirdo po griūvėsiais vaiko balsą ir ėmėsi jo ieškoti. Koks džiaugsmas buvo tėvams, taip netikėtai suradus savo mylimąjį vaikelį! Gydytojo apžiūrėtas berniukas po trijų dienų jau visai pasveiko. Tėvai dar karščiau kasdien meldėsi, dėkodami Aukščiausiajam už išgelbėjimą jų sūnelio.

916. Maišas javų pamokė.

Vienas studentas nuėjo pas savo gerą kleboną ir sako: „Tėveli, padėk man atsikratyti ydų.“ Maldingasis kunigas prižadėjo karštai už studentą melstis. Po kiek laiko studen-

tas grįžta ir sakosi jo ydos nė kiek nesumažėję. Tada kunigas ima studentą už rankos, nusiveda į klėtį, kur buvo pilami javai į maišus ir kraunami į vežimus vežti į malūną, ir prašo padėti jam išnešti vieną maišą. Benešant jiems maišą, kunigas jį paleidžia. Studentas šaukia: „Kunige, kam paleidai — aš vienas neišlaikysiu!“ Gerasis klebonas šypsodamasis tarė: „Matai vaikeli! Taip yra ir su tavo ydų naikinimu. Aš ėmiau už tave karštai melstis, bet tu man nepadėjai. Jei nori, kad mano maldos būtų tau išganingos, prisidėk ir tu prie maldos.“

917. Nežino, ko prašo.

Eina tėvas su kūdikiu per tankią girią. Kūdikis sako: „Tėve, duok man ranką, aš bijau.“ Ir tėvas duoda jam ranką, nes myli savo kūdikį. Eina toliau, ir kūdikis sako: „Čia gilus griovis, perkelk mane.“ Ir tėvas perkelia, nes myli. Pakelėje pamato vaikas gražių nusirpusių uogų ir prašo: „Tėveli, aš noriu valgyti.“ Ir tėvas skina jam uogų, nes myli savo kūdikį. Toliau kūdikėlis pamato gražias vilkauoges ir šaukia: „Tėveli duok man jų, aš noriu valgyti!“ Tėvas neduoda tų nuodingų uogų, nes myli savo kūdikį ir nori apsaugoti jį nuo žalos. Toki kūdikiai mes visi, kuriuos dangiškasis Tėvas veda už rankos į amžinąją tėvynę. Kai mes jį prašome gerų dalykų, jis mums duoda. Kada ištiesiame rankas į vilkauoges, jis taria: „Ne, mano kūdiki!“

918. Atvirkščia malda atslūgino.

Kartą pas vienuolyno viršininką Silai atėjo supykęs jo auklėtinis ir prašėsi, kad jam leistų atkeršyti priešui. Vienuolis įrodinėjo, kad keršyti nežmoniška, nekrikščioniška. Mokė jaunikaitį, kad Aukščiausis Teisėjas išspręs visas mūsų bylas ir visiems teisingai atlygins. Jaunikaitis jį nutraukė: „Veltui kalbi. Mano širdis jau įsisiūbavo, kaip jūra, ir nenurims, kol neišsimaudys keršto bangose.“ Tada vienuolis jam tarė: „Matau, kad jau tavo širdis labai sukietėjusi. Jau niekas neatkalbės tavęs nuo keršto. Tik žinai, kad nieko nedera pradėti be maldos. Klaupkime pasimelsti, o paskum galėsi daryti, ką norėsi.“ Abu suklaupė, ir vienuolis jaunikaičio vardu ėmė kalbėti: „Visagalis, amžinasis Dieve. Tu vienas viską žinai, tu vienas esi teisingas Teisėjas.

919. Reikalingi geri darbininkai.

Vysk. Ketteleris, 23-ais savo amžiaus metais baigęs aukštuosius mokslus, kartą užsidaręs savo kambarėlyje galvojo apie savo būsimąjį gyvenimą — jisai svajojo užimti aukštą vietą, užsidirbti daug pinigų, išgarsėti pasaulyje ir patogiai gyventi. Bet netikėtai (sapne ar kaip — jau ir pats nebežino!)

pasirodęs jam Kristus ir nurodęs į šiurkščiais drabužiais apsirengusią vienuolę, tardamas: „Ji nenustodama už tave meldžiasi.“ Šitas regėjimas jam padarė nepaprastą įspūdį. Jis įstojo į kunigų seminariją ir, baigęs ją, buvo įšvęstas kunigu. Kada Ketteleris jau buvo pasenęs vyskupas, kartą jis laikė šv. Mišias viename vienuolyne. Dalydamas šv. Komuniją, jis pamatė tą pačią seserį vienuolę, kurią buvo matęs jaunystėje dvasios regėjime. Paskum įsikalbėjęs su ta seserimi, jis patyrė, kad ji visas savo maldas, darbus ir nemalonumus aukojanti už bet kurią vargšę sielą, kurios ji nepažįstanti, bet kurią Dievas norėtų turėti Jėzaus Širdies įrankiu.

920. Kilnus mokinys.

Pabaigoje devynioliktojo šimt. Bomijoje mirė jaunikaitis Petras Barbaric. Jis mokėsi gimnazijoje. Savo mokslo draugus jis stengėsi įpratinti garbinti Švnč. Jėzaus Širdį, ir tai ne vien tik malda, bet ypač doru nekaltu gyvenimu. Vieną dieną, taip pasakoja vienas jo draugas, mes išėjome už miestelio. Buvo susirinkę visi septintosios klasės mokiniai. Mes tarėmės, kaip melsimės kitą mėnesį ir kokią Dievui paskirsime auką. Vienas davė tokių, kitas kitokių pasiūlymų. Bet gražiausias buvo Petro. „Broliai,“ tarė jisai, „prašykime, kad dieviškoji Jėzaus Širdis ir Švnč. Marijos Širdis neleistų mūsų klasėje atsitikti kada nors sunkiai nuodėmei. Tai didelė malonė, ir verta, kad mes jos prašytumėm.“ Mes visi su džiaugsmu priėmėme tą pasiūlymą.

921. Vysk. Laurento malda.

Olandijos viename vienuolyne 1884 m. mirė 80 metų Liuksemburgo vysk. Jonas Laurentas. Iki pat savo gyvenimo pabaigos jis turėjo geriausias akis. Vysk. Laurentas kasdien kalbėdavo maldelę į šv. Odiliją, akių ligonių užtarytoją: „Šventoji Odilija, apsaugok mano akis, duok protui šviesos ir palaikyk manyje tikėjimą!“

922. Mirštančios motinos malda.

Per Didįjį Karą rusų—austrų fronte pulkas kareivių turėjo vieną rudens vakarą eiti per mišką, pilną balų ir samaningų pelkių. Tebuvo vienas siauras kelias. Vienas jaunas kareivis, vydamasis pulką, nepataikė į tą kelią ir nuklimpo baloje. Negalėdamas šauktis pagalbos, jis vis dėlto prisiminė savo brangiąją motiną ir puse balso ištarė: „Motina!“ Staiga jis pajuto, tarsi, kas jį trauktų iš balos. Po valandėlės jaunasis kareivis jau buvo ant tikrojo kelio. Po dviejų savaičių jis gauna iš savo klebono laišką: „Vakar mirė tamstos motina. Mirdama ji iš paskutiniųjų jėgų ištiesė į dangų rankas ir tarė:

„O Viešpatie! Saugok jį nuo visokios nelaimės! Globok jį!“ Tai buvo ta pati valanda, kurią jaunąjį kareivį kažkokios rankos išgelbėjo iš balos miške.

923. Per Širdį į širdį.

Vienas uolus Jėzaus Širdies garbintojas yra papasakojęs šitokį atsitikimą. Mano senelis, aštuoniasdešimt aštuonerių metų amžiaus, susirgo pavojinga liga. Jis buvo netikintis žmogus. Jis nebuvo priėmęs net pirmos Komunijos. Mėginau pasikalbėti su juo apie katalikų tikėjimo gražumą ir reikalingumą, o ypač apie sielos nemirtingumą ir jos paskyrimą amžinajam gyvenimui. Deja, visi mano įrodinėjimai neįtikino seno užsispyrėlio. Tada aš griebiaus kitų priemonių. Artinosi gražusis birželio mėnuo. Aš nutariau šitą mėnesį dievotai praleisti ir karštai melstis į Švenč. Širdį nelaimingajam seneliui atversti. Ir Jėzus išklausė mano maldos. Pat pradžioje birželio Jo brangiausioji Širdis padarė stebuklą. Vieną vakarą katedros klebonas nuėjo pas ligonį ir apšvietė jį svarbiausiomis tikėjimo tiesomis. Mano senelis išpažino nusidėjimus ir gavo išrišimą. Paskum jis puolė ant klebono kelių, apkabino jį ir tarė: „Tamsta padarei mane laimingą!“ Mes visi senelio vaikai, vaikų vaikai ir namiškiai apsupėme jo lovą. Senelis mus visus glaudė prie savęs ir karštai bučiavo. Ir senelis ir mes visi iš to didelio džiaugsmo ir laimės verkėme kaip maži vaikai. Tai buvo nepaprasta ir niekada neužmirštama valanda!

924. Buvo žuvęs, ir grįžo.

Vienas žmogus trisdešimts metų gyveno be šv. Sakramentų. Apleisdamas savo tikybines ir bažnytines pareigas, jis pasidarė ir kunigų dideliu neapkentėju. Kasdien jis ieškodavo progos pasityčioti iš dvasiškijos ir šmeižti atskirus kunigus. To atšalėlio šeimyna rūpinosi atversti jį į tikrąjį krikščioniškąjį gyvenimą. Visi šeimynos nariai nuoširdžiai meldė Aukščiausiąjį, kad Jis apšviestų atšalėlio protą ir atgaivintų jo širdį. Šeimyninės laimės židinys, labai dievota vaikų motina vieną dieną sugalvojo ypatingomis maldomis kreiptis į Jėzaus Širdį. Ji nubėgo į bažnyčią, pašventino ten Jėzaus Širdies paveikslą ir, parnešusi namo, pakabino jį vargšo nusidėjėlio kambarėlyje. Panašiai ji padarė pas kelis savo giminaičius. Tvirtai įsitikinusi, kad iš gerojo Mokytojo Širdies visko galima išprašyti, kilnioji motina pasikviečia kunigą ir prašo jį sugrąžinti jai paklydusią avelę. Buvo padarytos Švenč. Širdies garbinimo pamaldos (intronizacija). Įvyko stebuklas! Nuo to laiko nusidėjėlis visiškai atsimainė. Pirma jis negalėdavo nė pažvelgt į kunigą. Dabar jis mielai jį priima ir pats pas

jį dažnai lankosi. Nuolat atlieka išpažintį ir uoliai atgailoja už senas nuodėmes. Švenč. Širdis pasidarė jo maldų gaivinamąja saule. Šeimynoje vėl įsiviešpatavo laimė ir ramybė (1872 m.).

925. Ypatingi arbatpinigiai.

1877 m. Romoje pal. Don Bosko pailsęs įsisėdo į labai paprastą vežimėlį paprašė pavėžėti. Išlipęs kun. Bosko norėjo duoti vežikui, be nustatytos taksos, dar ir arbatpinigių. Deja, jo piniginėje daugiau pinigų nebebuvo. „Aš už tamstą pasimelsiu," tarė jis vežikui. „Tamsta melsies už mane? Tai pirmą kartą girdžiu. Pagaliau ką malda man padės?" — „O, malda yra brangiausis turtas pasaulyje." Vežikas susimąstė. „Kada tamsta buvai išpažinties?" paklausė pal. Bosko vežiką. „Aš? Visiškai nebeatsimenu," atsakė šis. Atsisveikindamas kun. Bosko tarė: „Gerai! Ateik šį vakarą pas mane. Aš išklausysiu tamstos išpažinties. Būk tikras, kad tu visiškai kitaip pasijusi." Į pavakarį vežikas darėsi vis neramesnis. Jau visai vėlą vakarą jis eina pas kun. Boską. Šventasis kunigas keliasi iš patalo ir išklauso jo paties malda atgaivintos sielos išsipažinimo. Atšalęs miesto vežikas vėl pamilo maldą.

926. „Aš galiu mirti, bet meluoti — negaliu!"

1878 mt. vieno anglų laivo dugne buvo užtiktas pasislėpęs tarp dėžių 9 metų berniukas. Berniukas laive neturėjo nei tėvų, nei globėjų; joks keleivis ar jūrininkas jo nepažinojo. Sučiuptą berniuką jūrininkai nuvedė pas laivo kapitoną. Šis jį griežtai kapitoniškai paklausia, kaip jis į laivą pakliuvęs. Berniukas gražiai ir maloniai atsako: „Mano patėvis mane į čia atvedė, nes jis nebeturėjo mane kuo maitinti ir kuo nupirkti bilietą į Halifaksą, kuriame gyvena mano teta." Kapitonas, ne kartą tokiais atvejais jau apgautas, dar kelis kartus berniuką pakamantinėjęs, pagriebė jį už sprando, papurtė ir tarė: „Jei tu man per 10 min. nepasakysi tiesos, aš liepsiu tave ant laivo stiebo pakarti." Berniukas išbalo kaip drobė. Jūrininkai ėmė rengti korimui kilpą. O kapitonas, laikydamas rankoje laikrodį, po trumpo meto griežtai prabilo: „Jau praėjo 8 minutės, dar turi 2. Jei nori gyventi, pasakyk tiesą!"—„Ar aš galiu pasimelsti?" paklausė berniukas. Kapitonui linktelėjus galvą, berniukas tuojau atsiklaupė, susiėmė rankas ir ėmė melstis. Maldą baigė žodžiais: „Mylimoji dangaus Motute! Paimk tu dabar mane pas save į dangų! Aš galiu mirti, bet meluoti negaliu!" Reginys visus nepaprastai sujaudino. Kapitonas gražiai kreipėsi į berniuką ir maloniai jam pratarė, kad jis nuoširdžiai tikįs jo žodžiais. Tolimesne berniuko kelione į Ameriką rūpinosi laivo keleiviai.

XLV. TĖVE MŪSŲ!

„Visada reikia melstis ir nepailsti."
Luk. 18,1.

927. „Tėve mūsų" išgelbsti mažą negriuką.

Buvo gražus saulėtas rytas. Mažas, nesenai pakrikštytas negriukas ginė ožkų kaimenę į pievas, kurios šituose kraštuose esti paprastai prie girių, arba net ir iš visų pusių giriomis apsuptos. Jau buvo apie dešimtą valandą ryto, ir vaikelis užsnūdo vieno seno medžio pavėsyje, nes ir rytmečio saulė šituose kraštuose jau kaitina gana gerai. Tik štai kažkas artimame krūme pasijudino ir ėmė tyliai šliaužti; dvi žibančios, ugninės akys pažvelgė į vaikelį. Tai buvo akys tigro. Dar vienas šoktelėjimas, ir jau piktasis žvėris ties vaikeliu, kuris skubiai pakyla ir drebėdamas puola ant kelių kalbėti „Tėve mūsų." Dar nedakalbėjo iki „Amen," o jau tigro galybė sulaužyta. Tylus ir sugėdintas jis jau traukėsi atgal.

928. „Krikščioniškas šuo."

Turkų karo metu vienas prancūzų karininkas pateko turkams į nelaisvę ir buvo parduotas arabui kaip vergas. Tas karininkas buvo laisvamanis ir niekados nesimelsdavo. Naujasis jo šeimininkas arabas kitaip savo vergo nevadino, kaip tik „krikščioniškuoju šunimi." Pagaliau karininkas tiek įpyko, kad ėmė ir paklausė arabą: „Dėl ko tu mane vadini šunimi? Jei aš ir vergauju tau, bet žmogumi vis vien lieku, kaip ir tu!" Arabas jam atsakė: „Šešius mėnesius tu man tarnauji, tačiau dar nė karto nesu matęs tave meldžiantis... Kaip kitaip aš galėjau tave pavadinti!"

929. Malda išgelbėjo.

Viena mergaitė kasdien, eidama į fabriką, užbėgdavo į bažnyčią, pro kurią jai reikėdavo eiti į darbą, ir sukalbėdavo prie Švenč. Marijos altoriaus po 3 Sveika Marija. Vieną rytą mergaitė, ilgėliau užtrukusi bepadėdama motinai apsiruošti, tekina bėgo į fabriką. Prisiartinus prie bažnyčios pradėjo abejoti, ar skubintis tiesiog į fabriką, ar užsukti dar į bažnyčią, nes iki darbo pradžios buvo belikę kelios minutės. Fabrikuose darbas prasideda griežtai nustatytomis valandomis. Vis dėlto mergaitė įėjo į bažnyčią ir pradėjo kalbėti Sveika Marija. Staiga pasigirdo mieste baisus sprogimas. Sprogo tas fabrikas, kuriame mergaitė dirbo. Daug darbininkų žuvo, o ji išliko gyva. — Šv. vysk. Alfonsas kalbėdavo Sveika Marija kiekvieną valandą mušant.

930. „Tėve mūsų“ vagone.

Viename vagone tarp daugelio keleivių sėdėjo ir vienuolis pranciškonas. Norėdami pasityčioti iš vienuolio, jauni vyrukai pradėjo niekus taukšti. Pranciškonas davė suprasti, kad jam tokios kalbos nepatinka. Nepraustaburniai prasitarė: „Mes kalbame, ką norime.“ Vienuolis atsiliepė: „Taigi ir aš galiu kalbėti, ką noriu.“ — „Suprantama,“ atsakė tie. Tada pranciškonas persižegnojo ir ėmė balsiai kalbėti „Tėve mūsų.“ Visi susigėdę nutilo. — Nesenai vienas vengrų kunigas padovanojo Šv. Tėvui rinkinį „Tėve mūsų“ tūkstantyje kalbų, kurį jis rinko per daugelį metų. „Tėve mūsų“ ten yra ir lietuvių kalboje.

931. Sveika Marija už pasmerktą kunigą.

Tarp daugybės prancūzų revoliucionierių 1794 m. pasmerktųjų mirti Mirepoise kalėjime buvo ir kun. Raclot. Vedant jį su kitais suimtaisiais į teismą, viena moteriškė pribėgusi prie vedamųjų ėmė visaip plūsti kun. Raclot. Kunigas tarė: „Geroji moteriške! Geriau sukalbėk už mane vieną Sveika Marija.“ Ilgai širšusi, moteriškė vis dėlto sukalbėjo tą trumpą maldelę. Kunigo švelnumas moteriškę taip paveikė, kad ji grįžo prie Dievo ir už atgailą pasižadėjo pėsčia lankyti šventas vietas. Nors buvo neturtinga, bet pasižadėjimą ištikimai pildė.

932. Trys „Sveika Marija.“

Viename Amerikos Jungtinių Valstybių mieste gyveno dora ir kilni irlandietė mergaitė. Bet susidėjo su piktais draugais ir prarado tyliąją širdies ramybę. Nusiminimo valandą nutaria nutraukti gyvybės siūlą. Vieną vakarą nueina prie šniokščiančios upės ir nori šokti į jos verpetus. Bet ji dar turėjo įprotį kas vakaras kalbėti tris „Sveika Marija.“ Ir dabar klaupiasi ir kalba savo įprastą maldą. Sukalbėjo — ir pikta nusižudymo mintis pranyko. Nutarė pasitaisyti. Praėjo kiek laiko, ir vėl pikti draugai... Vėl nusiminimas. Nusiperka nuodų. Vakare atsigula ir pasiima nuodus. Bet atsiminė savo įprotį sukalbėti tris „Sveika Marija.“ Trečią kalbant „Sveika Marija“ mergaitė užmiega. Mergaitė miega, o rankoje nuodai. Aušta rytas. Girdisi varpų aidai. Mergaitė nubunda, pamato rankoje nuodus ir supranta, kad ją išgelbėjo Marija. Keliasi, rengiasi, eina į bažnyčią, atlieka išpažintį ir susitaiko su Dievu.

933. Trys Sveika Marija prie krioklio.

Amerikoje viena mergaitė, nusivylusi savo palaidu gyvenimu, nutarė nusižudyti. Nuėjusi prie didelio upės kriok-

lio, ji pasiryžo šokti žemyn ir žūti vilnyse. Bet ji turėjo paprotį bent kas vakaras kalbėti tris Sveika Marija. Ir dabar kažkaip sukalbėjo šią maldelę. Tik staiga kyla jai baisios mintys: tos upės sūkuriai baugina ją, primena beribę amžinybę ir niekad nesibaigiantį pragarą. Ji nusigąsta savo pasiryžimo, grįžta namo ir iš visos širdies dėkoja Marijai už išgelbėjimą.

934. Pirma „Viešpaties Angelas...“

Kai plačiai žinomas Regensburgo vysk. Mykolas Sailer († 1832) buvo dar profesorius (mokytojas), kartą jam pagerbti buvo suruoštas meniškas vakarėlis. Pat pradžioje 10 mt. mergytė išėjo į sceną deklamuoti. Tuo tarpu bažnyčioje suskambino „Viešpaties Angelas.“ Mergytė tuojau tarė žiūrėtojams: „Ar nesukalbėsime pirma maldelės „Viešpaties Angelas?“ Visų didesniam nustebimui tuojau atsiklaupė ir sukalbėjo tą gražią maldelę. O paskui taip gražiai atliko savo rolę, kad žiūrėtojai gėrėjosi neatsigėrėdami dievobaimingąja mergyte. Pats prof. Sailer verkė iš džiaugsmo ir susižavėjimo ta mergytės drąsa viešai atkalbėti gražiąją kasdieninę maldelę. „Tavo drąsos tikėjimo išpažinimas žmonių akyse buvo gražiausias visiems pavyzdys. Pasilik tokia visada! Tada Dievas tave laimins ir tau visame padės!“

935. Kūdikio balsas.

Viename didelių fabrikų mieste buvo misijos. Šeštadienio vakare misijonorius kalbėjo apie Dievo Motiną. Tarp klausytojų buvo ir vienas laisvamanis darbininkas. Jį atvedė į bažnyčią jo maža dukrelė. „Tėveli, šiandien Marijos šventė. Aš noriu sukalbėti bažnyčioje maldelę „Viešpats Angelas“ ir pasveikinti Dievo Motiną. Eik su manimi į bažnyčią.“ Dukrelės čiulbėjimo paklausė netikintis tėvas. Po pamokslo misijonorius kreipėsi į vaikus, kviesdamas sukalbėti maldelę „Viešpaties Angelas“ už nusidėjėlių atsivertimą. Bažnyčioje įsiviešpatavus tylai, iš nekaltų širdžių ėmė veržtis jaudiną žodžiai „Sveika Marija.“ Atšalėlis tėvas užgirsta savo dukrelės balselį. Susijaudina. Tirpsta jo krūtinėje netikėjimo ledai. Klaupiasi. Ašaroja. „Aš dar šiandien atliksiu išpažintį.“ Po valandos tėvas grįžo namo jau visai kitoks.

936. Tik per vieną colį!

Teddy Hesler, 1 m. amžiaus vaikutis, Čikagos mieste Amerikoje, prieš užmigsiant, dar sėdėjo savo lovutėje ir žaidė su savo žaislais. Tuo tarpu jo motina jį perspėjo, kad jis tą vakarą savo poterėlius, kaip paprastai darydavo, pamiršo sukalbėti. Paklusnus vaikutis tai išgirdęs, greitai iššoko iš savo

lovutės, čia pat pas jos kraštą atsiklaupė ir, rankeles ant krūtinės sudėjęs, maldingai pradėjo melstis. Tuo momentu dusliu balsu kažkur pykštelėjo šūvis. Kulipka, sudaužiusi langa stiklą, kaip vėliau buvo policijos patikrinta, praėjo virš klūpančio vaikučio galvelės, tik per vieną colį aukščiau! Paskiau giliai susmigo namo sienon, kur vaikutis su savo tėveliais gyveno. Jei jis būtų sėdėjęs lovutėje ir žaidęs, kulipka būtų tiesiai jam per krūtinę perėjusi! Kas šovė, nesužinota.

937. Ražančiaus kilmė.

Tikrasis ražančiaus išradėjas buvo šv. Domininkas, pamokslininkų ordeno vienuolis. Dvyliktame, tryliktame amžiuje vakarų Europoje, ypač Prancūzijos pietuose, pradėjo smarkiai plėstis katarų, albingensų klaidatikystė. Katarai norėjo visai pakeisti J. Kristaus Bažnyčiai pavestą globoti mokslą. Kur jų būdavo daug, jie, negalėdami kitaip nugalėti katalikų, darydavo viešus užpuolimus, griaudavo katalikų bažnyčias, žudydavo kunigus, išniekindavo vienuoles. Išvesti iš kantrybės, ir katalikai buvo pradėję kardu gintis nuo katarų. Ta žiauri kova truko apie 20 metų. Tada šv. Domininkas nutarė kreiptis pas Dievo Motiną, kad ji padėtų nugalėti Bažnyčios priešus be kraujo praliejimo. Ir štai šv. Domininkas gauna Marijos apreiškimą platinti ražančių, kaip geriausį įrankį apsiginti nuo klaidatikių. Šv. Domininkas didžiausiu pasiryžimu skelbė ražančiaus garbę, ir katarų, albingensų klaidatikystė buvo nugalėta. Vėliau popiežiai atvejų atvejais pabrėžė ražančiaus naudingumą ir patarė tikintiesiems kasdien jį kalbėti.

938. Drąsus berniukas.

Tai įvyko vienoje Prancūzijos bedievių vedamoje mokykloje. Buvo birželio mėn. graži, saulėta diena. Tą dieną prasideda egzaminai. Mokiniai daug anksčiau, ne kaip pirmiau, susirenka į mokyklos kiemą. Vieni jų linksmai žaidžia ir nebijodami laukia egzaminų, kiti yra susirūpinę savo likimu. Žaidžiant vienam mokiniui iškrinta iš kišenės ražančius. Greit kitas jį nutveria ir nunešęs pas direktorių sako: „Žiūrėk, ponas direktoriau, kad mūsų mokykloje yra tokių, kurie kalbėdami ražančių daro mums gėdą.“ Direktorius smarkiai supyko ir paėmęs ražančių pakabino vitrinoje. Sušaukęs visus mokinius parodė tą ražančių ir liepė prisipažinti kieno jis esąs. Visų akivaizdoje, prieš pat egzaminus, kada visi bijo egzaminų ir stengiasi pataikauti mokytojams, išeina pryšakin gražus, linksmas jaunikaitis ir pasisako: „Tai mano ražančius. Aš jį kalbėdamas kasdien prašau Dievo, kad Jis palaimintų mano darbus ir pašauktų darbininku į savo vynyną. Ir mano malda tikrai bus išklausyta.“ Ir pasiėmęs ražančių įsidėjo kišenėn.

Jo nuoširdžią maldą Dievas išklausė. Pasibaigus egzaminams pasirodė, kad tas mokinys geriausiai išlaikė. Dievas tą jaunikaitį ir toliau laimino. Į pabaigą savo amžiaus jis buvo išrinktas vyriausiuoju Bažnyčios Ganytoju — popiežium. Būdamas popiežium, vadinosi Leonas XIII.

939. Šv. Domininkas

kartą sakė žmonėms pamokslą Ispanijoje prie jūros. Visai netikėtai užpuolė juos plėšikai (piratai), suima visus žmones, kartu ir šv. Domininką, apkala geležiniais pančiais, veda į savo laivą ir leidžiasi į jūrą. Bet teisingasis Dievas siuntė didelę audrą nubausti plėšikus. Žiaurus vėjas sulaužė laivo stiebą ir vairą. Jūros bangos nunešė vairininką ir išmetė laivą ant seklumos. Čia žuvo visokia išsigelbėjimo viltis ir kiekvienas buvo apimtas mirties baimės. Šioje nelaimėje stoja šv. Domininkas, aiškina apie Marijos galybę danguje ir prašo atkalbėti ražančių, o Marija tikrai išgelbės juos. Visi sutiko ir visi pamaldžiai atkalbėjo ražančių. Tuo laiku laivas palengva nuslinko nuo seklumos ir laimingai pasiekė krantą. — Viena pamaldi ponia turėjo bedievį vyrą ir kai jokie prašymai ir maldavimai nieko nepadėjo, buvo jai patarta per 14 dienų kalbėti ražančių tąja intencija. Ji tai išpildė su tokiu pamaldumu, kad Dievas jau pirmą naktį vyrui taip gyvai perstatė sapne pragaro kančias, kurias jis nedorai gyvendamas užsitarnavo. Po to tuojau išsižadėjo savo bedievybės ir prisirašė prie šv. Ražančiaus brolijos ir nuo šio laiko gyveno šventai ir pavyzdingai.

940. Ražančius išgelbėjo.

Kada 16 amžiuje daugumas atsimetė nuo Katalikų Bažnyčios, kartą atvyksta į Luksemburgą klaidžiatikių pamokslininkas ir bažnyčioje garsiai kviečia žmones mesti katalikų tikėjimą ir priimti būk gryną evangeliją. Netikėtai atsistoja vienas žmogelis ir po pamokslo pasiūlo klausytojams: „Pirma sukalbėkime ražančių.“ Visi paklausė. Ir kas? Luksemburgas ir šiandien katalikiška valstybė. — Įsidėmėtini Leono XIII žodžiai, kuriuos jis yra pasakęs 1892 m. rugsėjo 8 d.: „Nė kiek neperdėtas yra manymas, kad tos vietos, šeimynos ir tautos, kurios senu papratimu gerbia ir kalba Marijos ražančių, niekada nepraras tikėjimo dėl nežinojimo ir pragaištingų kalbų.“

941. Ražančius seime.

Airių žemės išlaisvintojas advokatas Danielius O'Connel daugiau kaip 10 metų kovojo anglų parlamente (seime), kol, Marijos padedamas, iškovojo septynių milijonų airių tautai ti-

kėjimo laisvę. Kai parlamente jo priešai begėdiškiausiu būdu D. O'Connelį puldavo, jis ramiai kur kampe sėdėdavo ir širdingai kalbėdavo ražančių, prašydamas geriausios visų Motinos, kad ji duotų jam reikalingų draugų. Maldos į Dievo Motiną neliko bergždžios. O'Connelis greit rado gerų užtarytojų ir draugų, kaip seną kariuomenės vadą Wellington'ą, aukštą valstybės vyrą Robertą Peel'į, pagaliau, lordą Russel'į, anglų rašytoją Byron'ą, kurs negailestingai pliekė savo raštuose nežmonišką (barbarišką) anglų fanatizmą savo brolių katalikų atžvilgiu.

942. Mergaičių malda tarp valkatų.

Meksikoje prieš kiek laiko buvo susiorganizavusios keliolika mergaičių tikėjimui ginti. Policija jas suima ir pasodina į požemio kalėjimą, kur buvo laikomi gatvės jaunuoliai — valkatos, vyrai ir moterys. Mergaites, tik įžengiančias į tą nedorybių urvą, ta ištvirkėlių kompanija sutiko įžeidžiančiais ir šlykščiais šauksmais. Ką gi jos daro? Eina į kampą, atsiklaupia ir kalba ražančių, visai nepaisydamos kas aplinkui dedasi. Ištvirkėliai negali atsispirti tokiam pavyzdžiui—vienas po kito prisideda prie jų ir meldžiasi, kad greičiau baigtųsi persekiojimai. Rytojaus dieną ateina policijos vyresnysis pasižiūrėti, kaip mergaitės praleido naktį. Štai, atsistoja vienas suimtasis ir drąsiai pareiškia: „Valdžia klysta, manydama, jog mes būsime įrankiai toms mergaitėms kankinti.“ Vyresnysis jam rėžia lazda per veidą, kad pasidaro gili žaizda, — pažeminimas dėl Kristaus.

943. Po automobiliu—ir sveikas!

Vienos Brazilijos vienuolių gimnazijos mokinys 1927 mt. per Karmelio škaplierius išsigelbėjo nuo mirties po automobiliu. Geras dvylikos metų berniukas vieną rytą užmiršo užsidėti škaplierius, kuriuos jis visada nešioja. Tai pastebėjo priėjęs visai prie gimnazijos durų. Tuojau apsigręžė ir parbėgo namo. „Mama,“ tarė berniukas motinai, „aš užmiršau savo škaplierius. Greičiausia aš juos palikau prie prausyklos. Aš noriu juos susirasti, nes nežinau, kas šiandieną gali su manimi atsitikti.“ Motina pati surado sūnelio škaplierius ir išlydėjo į gimnaziją. Prie gimnazijos vartų stovėjo automobilis. Tuo pačiu momentu, kada vaikas, užkliuvus kojai už akmens, parpuolė, automobilis pradėjo eiti ir pirmasis ratas pervažiavo parpuolusiam per koją. Bestapdant automobilį, kuriame sėdėjo trys žmonės, ir užpakalinis ratas pervažiavo per visą berniuko kūną. Tai matęs ir tą įvykį aprašęs vienuolis nubėgo prie berniuko su paskutiniuoju patepimu. Bet kaip visi nustebo, kada berniukas atsikėlė gyvas ir sveikas ir norėjo eiti

į gimnaziją, tik automobilio savininkas gydytojas parvežė jį namo ir patarė tą dieną namie pabūti.

944. Karmelitų škaplieriai.

Palestinoje yra Karmeliaus kalnas. Ant to kalno Sen. Įst. gyveno pranašas Elijas. Kristui įžengus į dangų ir atsiuntus Šv. Dvasią, kai kurie pamaldūs Marijos garbintojai apsigyveno ant Karmeliaus kalno. Vėliau buvo pastatytas čia vienuolynas. 1200 metais į tą vienuolyną įstojo pamaldus anglas Simonas Škotas. Jau iš mažens jis buvo pasižymėjęs ypatingu maldingumu prie Švenč. P. Marijos. Išbuvęs šešis metus Šv. Žemėje, S. Škotas persikėlė į Romą kaipo vienuolių generolas. Karmeliaus vienuolynas tada buvo labai varginamas, persekiojamas. Simonas skaudama širdimi be paliovos šaukėsi į Šv. Mergelę, prašydamas jos užtarymo. Yra padavimas, kad Šv. Marija jam pasirodžiusi ir įteikusi škaplierius, tardama: „Priimk, brangus sūnau, savo vienuolynui šiuos škaplierius (rūbą), kaipo mano brolijos ženklą, kurį išprašiau tau ir Karmelio vaikams. Kas numirs, turėdamas ant savęs šiuos škaplierius, bus apsaugotas nuo amžinos ugnies. Šis rūbas bus išganymo ženklas, skydas pavojuje, iki amžių pabaigos ramybės ir ypatingos mano globos užtikrinimas.“ Be to, Šv. P. Marija apsireiškusi ir popiežiui Jonui XXII ir įsakiusi jam užtvirtinti Karmeliaus vienuoliją. Nors visa tai tėra padavimas, bet Karmeliaus škaplierių broliją yra patvirtinę keliolika popiežių ir patarę visiems tą Marijos rūbą nešioti ir į šitą broliją įsirašiusiems teikia gausių atlaidų. Šv. Karmelitų škaplieriais būta stebuklingų atsitikimų. Pav., mieste Ballene (Metzo vyskupijoje) kilo gaisras. Įmetus į ugnį škaplierius, gaisras greitai liovėsi. Tam atminimui Vyskupas liepė kasmet su procesija eiti į tą vietą ir dėkoti Šv. P. Marijai už jos globą.

945. Gluckas

buvo vienas iš didžiausių pasaulio artistų—kompozitorių. Jis gyveno Vokietijoje 18 šmt. pabaigoje. Gluckas, nors tais laikais visuomenė buvo labai subedievėjusi, buvo giliai tikįs ir uolus Marijos garbintojas. Gluckas buvo neturtingų tėvų vaikas. Savo gabumus jis plėtojo priklausydamas prie katedros choro. Kada jis giedodavo, žmonių minios jo klausėsi sužavėtos. Jaunikaitis buvo labai pamaldus. Dažnai jį matydavo su ašaromis akyse iš susijaudinimo. Nuliekamu laiku, kada kiti vaikai žaizdavo ore, Gluckas ateidavo į katedrą melstis. Kartą, kada jis giedojo geriau, negu paprastai, Salve Regina—Sveika Karalienė ir ėjo iš bažnyčios namo, jį meiliai pasitiko apsiašarojęs vienuolis ir, neturėdamas kuo atsidėkoti

už taip gražų giedojimą, padavė jam ražančių. Tai buvo brolis Anzelmas, kuris patarė jaunikaičiui kalbėti ražančių kasdien bent dalimis, nes taip jis pasidarysiąs pasauline įžymybe. Gluckas buvo ištikimas vienuolio patarimui. Nors tėvai negalėjo leisti jo į mokslus, bet Gluckas nenusiminė ir kasdien pamaldžiai kalbėdavo ražančių. Vieną vakarą į jo namus kažkas pasibeldė. Tai buvo žymusis muzikos profesorius, įgaliotas vykti į Italiją Palestrinos veikalams statyti. Jis nusivežė jaunikaitį į Italiją; čia Gluckas baigė muzikos mokslus. Artistas dideliais šuoliais kilo aukštyn ir visą laiką buvo ištikimas vienuolio patarimui. Kada karaliaus dvare Vienoje puotaudavo, Gluckas palikdavo visus ir, suradęs ramų kampelį, kalbėdavo ražančių. Ir mirdamas neišleido iš rankų brolio Anzelmo dovanos.

946. Ražančius žemei drebant.

1906 m. Vidurinėje Amerikoje, Kosta Riccos respublikos sostinėje S. Hose įvyko žemės drebėjimas. Būsimas prezidentas Don Ezachiel Guttierer kalbėjo su savo šeima ražančių. Pasigirsta pirmas užėsys. Nusigąsta vaikai ir nori bėgti iš trobos. Don Ezachielis įspėja, kad būtų ramūs ir toliau kalbėtų ražančių. Pabaigę kalbėti ražančių, prieina prie lango ir žiūri—visas miestas paskendęs griūvėsiuose, tik jų namas liko nepaliestas žemės drebėjimo.

947. Žydai palaidojo.

Vienas kokių 15 m. berniukas katalikas labai nemėgo nešioti škaplierių ar agnosėlio. Kartą jis pabėgo nuo savo tėvų ir nelaimingame atsitikime gatvėje buvo užmuštas. Susirinko miestelio gyventojai ir negali atskirti, ar jis katalikas, ar žydas, nes iš išvaizdos daugiau panašumo turėjo į žydą. Gyventojai atidavė palaidoti žydams. Taip vaikas katalikas buvo palaidotas žydų kapinėse ir žydiškom apeigom vien tik dėl to, kad neturėjo prie savęs škaplierių ar agnosėlio. Kai apie tai sužinojo tėvai, buvo jau po laiko.

948. „Tebūnie pagarbintas Jėzus Kristus!“

Viename ungarų mieste iki šiai dienai tebėra gražus įprotis, kad budėtojas kiekvieną vakarą iš bokšto skardžiu trimitu sveikina keturias pasaulio puses šiais žodžiais: „Tebūnie pagarbintas Jėzus Kristus!“ Vieną vakarą buvo labai didelė audra. Žaibai. Perkūnijos. Baugu. Bet budėtojas į tai neatsižvelgia ir dar su didesne energija lipa į bokštą, atsikreipia į šiaurę, į pietus, paskum į rytus ir vakarus, ir pasigirsta skardus trimito balsas audroje: „Tebūnie pagarbintas Jėzus Kristus!“ Paskum audra nutilo.

XLVI. IŠAUKŠTINTAS MEDIS.

„Žodis apie kryžių tiems, kurie žūna, tiesa, yra paikybė; bet tiems, kurie išganomi, tai yra, mums, jis yra Dievo Galybė."

1 Kor. 1,18.

949. Kalvarijos kalnas,

ant kurio Išganytojas buvo prikaltas prie kryžiaus, gavo vardą iš lotyniško žodžio calvo = kaukuolė. Apie to kalno pavadinimo atsiradimą padavimai taip sako. Noe per Didįjį tvaną Adomo kaulus įsinešęs į savo milžiniškąjį laivą. Išlipdamas iš laivo pirmojo tėvo palaikas atidavęs sūnui Samui, kurs jas palaidojęs ant Kalvarijos kalno prie Jeruzolimo. Kristui mirštant Jo kryžius stovėjęs kaip tik ant Adomo kaukuolės, ant kurios, žemei nuo sudrebėjimo prasiskyrus, ištryškęs ant jos Išganytojo kraujas, tarytum nuplaudamas pirmojo tėvo dėmes. Paskum toje vietoje buvusi pastatyta Adomo koplyčia. Ir dabar po Prikryžiuotojo kojų dedama kaukuolė.

950. Šv. Kryžiaus atradimas.

Pirmasis Romos ciesorius krikščionis buvo Konstantinas Didysis. Jo motina, šv. Elena, 325 m. nukeliavo į Šventąją Žemę aplankyti visų Išganytojo pašvęstųjų vietų. Žydai ir pagonys stengėsi visai ištrinti ir tas žymes, kurios priminė Jėzaus Kristaus gyvenimą ant žemės. Išganytojo kapas buvo užverstas akmenimis ir ant tos vietos pastatyta pagoniška šventykla deivei Venerai. Elena nuvertė tą šventyklą ir griūvėsiuose surado Išganytojo karstą ir kryžių, prie kurio Jis buvo prikaltas. Iš tikrųjų rado tris kryžius, parašą „Jėzus Nazarietis, Žydų Karalius" ir vinis, bet iš karto negalėjo atspėti, kuris būtų Išganytojo. Jeruzalės vyskupas Makarijus liepė visais kryžiais prisilytėti prie vienos sergančios moteriškės. Lig tik Išganytojo kryžius palietė ligonę, ji tuoj pasveiko. Stebuklu Dievas nurodė savo kryžių, ant kurio, baisiausiai kankinamas, buvo miręs. Ant Išganytojo kapo Konstantinas pastatė gražią bažnyčią ir padėjo joje dalį Šventojo Kryžiaus. Kitą dalį šv. Elena parsivežė į Romą, kur taipogi buvo pastatyta graži Šv. Kryžiaus iš Jeruzalės bažnyčia. Vieną vinį ciesorius įsidėjo į savo vainiką ir panaikino mirties bausmę, vykdomą kalimu prie kryžiaus. Viešpaties kapo bažnyčią nugriovė 614 metais persų karaliaus Chozroėso kareivių gaujos, o dalį Šv. Kryžiaus Chozroėsas išsigabeno į Persiją. 629 metais ciesorius Heraklijus išvijo persus iš Palestinos, atėmė dalį Šv. Kryžiaus ir grąžino ją į pirmąją vietą. Vie-

nuoliktajame amžiuje kryžiuočiai pastatė kitą bažnyčią, pavadintą Kalvarijos bazilika. Nuo 1342 metų tą bažnyčią valdo pranciškonai.

951. Šv. Kryžiaus išaukštinimas.

Ciesoriaus Fokaso viešpatavimo gale Persų karalius Chozroės užkariavo Aigiptą ir Afriką, paėmė Jeruzalę, išžudė daug krikščionių ir išplėšė jų bažnyčias. Tarp kitų brangenybių, persams pateko šv. Elenos atrastasis ir brangakmeniais papuoštasis Viešpaties Kryžius. Mirus Fokasui, ciesorium liko Heraklijus, kurs karštai ėmėsi nugalėti Persus, bet iš pradžių su dideliais sau nuostoliais, be jokio pasisekimo. Tada Heraklijus šaukėsi Viešpaties pagalbos ir kvietė visus tikinčiuosius melstis, kad V. Dievas apsaugotų savo Sūnaus Kryžių nuo pagonių išniekinimo. Po kiek laiko surinko naujus kareivių pulkus ir puolė persus. Septynerius metus mušėsi su pagonimis, kol atėmė Viešpaties Kryžių iš persų nagų. Pralaimėjęs mūšį, Chozroės vos perbėgo per Tigro upę ir tenai ūmai apvainikavo Persų karalium savo vyresnįjį sūnų Siroes. Šis tuojau nužudė tėvą ir jaunesnįjį brolį ir pradėjo derėtis su Heraklijum. Pirmą sąlygą Heraklijus pastatė grąžinti Viešpaties Kryžių. Viešpaties Kryžiaus išvadavimas iš pagonių rankų neapsakomai nudžiugino visus krikščionis. Pats ciesorius ant savo pečių nešė jį į tą kalną, ant kurio Išganytojas buvo prikaltas. Didžiausios žmonių minios lydėjo savo brangiausią relikviją.

952. Kryžiaus garbinimas.

Iki J. Kristaus laikų didžiausi nusikaltėliai buvo baudžiami ant kryžiaus; kryžius buvo visiško paniekinimo ženklas. Ciesorius Konstantinas Didysis visoje savo viešpatystėje uždraudė nusikaltėlius bausti kryžiaus mirtimi. Tai jis padarė, pagerbdamas kryžių, ant kurio mirė pasaulio Išganytojas. Nuo to laiko iki dabar jokia krikščioniška valstybė kad ir didžiausių nusikaltėlių nebaudžia mirtimi ant kryžiaus. — Nuo 4 šimtmečio pradėta kryžių išstatyti viešam garbinimui. Nuo tų laikų Didįjį Penktadienį kunigai ir žmonės eina atiduoti garbės kryžiui. Dabar kas penktadienis pas mus „dalina kryžių“ žmonėms. Gerbdami kryžių, dabar jį stato ant bokštų viršūnių, ant paminklų, kambariuose, pakelėse, laukuose, sodžiuose...

953. Tai ne raidė X.

Šv. Genovaitė pasisakė vyskupui Germanui, kad ji nieko daugiau netrokštanti, kaip visiškai atsiduoti Kristui. Vyskupas jai davė varinį medalį su išbrėžtu kryžiaus ženklu ir patarė nešioti ant kaklo, kad atsimintų visai priklausanti Išgany-

tojui. Nuo to laiko katalikai pradėjo nešioti kryželius. — Kaip krikščionys brangina šv. kryžių, matyti iš įvykių Japonijoje. Ten reikalauta kojomis sumint kryžių, tai būsiąs ženklas atsimetimo nuo Kristaus. Daugumas nesutiko to daryti. Japonijos pagonys bandė aiškinti, jog tai esąs ne kryžius, o tik lotyniška raidė X. Bet geltonieji krikščionys atmetė ir tą išsisukimą ir geriau žuvo, negu paniekino jį. — Kryžius yra ašis visų Bažnyčios veiksmų ir maldų. Krikštijant vanduo liejamas kryžium, moterystė laiminama kryžium, išrišimas duodamas kryžiaus ženklu, prieš duodant Komuniją daromas kryžius, kunigą šventinant—irgi kryžius, pagaliau, teikiant paskutinį sakramentą šv. aliejais tepama kryžiumi. Visose mūsų apeigose ir sakramentuose pats svarbiausias dalykas yra kryžius.

954. Labarum.

Konstantinui Maksencijus paskelbė karą. Konstantinas tada buvo pagonis. Jo kariuomenė buvo mažesnė, gresė pralaimėjimas. Bet štai, kaip rašo šv. Euzebijus, Konstantinui traukiant su kariuomene į mūšį, apie vidurdienį pasirodo jam danguje kryžiaus ženklas su parašu: „Šituo nugalėsi!“ Jis už kryžiaus griebiasi, kaip skęstantis už lentos. Liepia padaryti ypatingą ženklą, vadinamąjį labarą (labarum). Tai buvo ant ilgo paauksuoto koto aukštai pritaisytas skersinis, vadinasi, susidarė kryžius; nuo skersinio kabėjo auksu ir brangiais akmenimis išpuošta vėliava; ant paties koto viršaus buvo Kristaus vardo raidės, apsuptos brangių akmenų vainiku. Tą kryžiaus ženklą Konstantinas įsakė nešti kariuomenės priešakyje, ir pats su kareiviais pilnai juo pasitikėjo. Ir kas? Maksencijus nugalėtas prigeria Tiberio upėje Romos mieste. Konstantinas džiaugiasi, visi jį garbina, bet jis pats visą garbę priskiria kryžiui ir pradeda globoti krikščionių tikėjimą, statyti bažnyčias. Labarum kryžių padirbdina visiems legijonams ir pulkams. Jo išrinktų drąsiausių 50 vyrų labarą neša jo priešakyje visose kovose. Istorikas Euzebijus sakosi pats girdėjęs, kaip ciesorius Konstantinas prisiekdamas visus savo laimėjimus priskyręs ne sau, bet kryžiui.

955. Kryžius — ginklas.

Baisusis Atila artinosi prie Trua ir rengėsi viską naikinti. Vyskupas Liupas su dvasiškiais išėjo priešais jį su kryžiumi. Nors Atila buvo pagonis, tačiau ta procesija ir kryžius tiek jį paveikė, kad jis atsitraukė, tai vietai nieko bloga nepadaręs.— 1499 metų pirmą gavėnios sekmadienį šveicarai norėjo išplėšti Faldūno moterų vienuolyną. Viršininkė surenka visas vienuoles, griebia į ranką kryžių ir atsistoja prieš plėšikus. Tie

nustebę atsitraukia. Tuo tarpu šie vyrai buvo iššudę tūkstančius nekaltų gyventojų. Kryžius nugalėjo ir sužvėrėjusius žmones! — Šv. Pranciškus Salezietis sako: „Dievas tūkstančiais atvejų yra paliudijęs, kad kryžius teikia išganingą pagalbą.“

956. Geležinis Kryžius.

Didžiojo Karo metu vokiečių kareivių būrelis buvo rusų užkluptas ir turėjo pasitraukti į mažą trobelę. Priešų buvo daug daugiau, ir buvo aišku, kuo mūšis turės pasibaigti. Rusų vadai pareikalavo vokiečių pasiduoti. Vietoj atsakymo iš trobelės pasipylė smarkūs šūviai. Tada rusai apsupo trobelę, ir šaudymasis traukėsi tol, kol vokiečiai neteko kulkų. Tuomet rusai puolė jau vos besilaikančią trobelę, ir baisus reginys atsistojo prieš jų akis. Tarp negyvų gulinčių asloje kareivių dar vaitojo paplūdęs kraujuose leitenantas. Rusams perėjo pyktis, ir jų vadas paklausė leitenantą: „Juk jūs matėte mūsų jėgą ir kodėl nepasidavėte?“ Dėdamas paskutines pastangas, leitenantas atsisėdo ir, rodydamas į savo krūtinę, pasakė: „Kas nešioja šį ženklą, tas nepasiduoda!“ Ant jo krūtinės buvo Geležinis Kryžius. — „Tegul mirga pasaulis! Tegul aistros meilinasi, dainuoja, juokias ir vilioja. Mes turime pergalės kryžių ant krūtinės, o širdyje jo galybę“ (Eichert). — Liudvikas Vejotas (Louis Veuillot), garsusis prancūzų rašytojas, paliko nepaprastai gražų testamentą: „Šalia manęs plunksna, ant kaktos kryžiaus ženklas, mano pasididžiavimas; po paskutinių maldų ant mano kapo įkaskit kryžių ir, jei pastatysite akmens paminklą, iškalkite jame: „Pirma tikėjau, dabar regiu.“

957. Kryžius—išminties šaltinis.

Šv. Bonaventūrą vadina Serafiškuoju Bažnyčios Daktaru, nes jo raštai pilni nežemiškos išminties. Ta jo išmintimi stebėjosi ir panašus į jį dora ir mokslu šv. Tomas Akvinietis. Kartą paprašė jis Bonaventūrą parodyti jam tas knygas, iš kurių jis taip aukštą mokslą įgijo. Bonaventūra, įsivedęs šv. Tomą į mažą kambarėlį, parodė kryžių ir tarė: „Štai visos mano knygos, iš kurių išmintį pasisėmiau.“

958. Kryžius iš kardo.

Vienas riteris 1524 m. mūšyje buvo sužeistas. Puldamas nuo arklio tarė: „Jėzau, aš mirštu!“ Norėjo atlikti išpažintį, bet kunigo nebuvo. Prašė kryžiaus, bet ir to niekas neturėjo karo lauke. Tada jam atėjo mintis pasidaryti kryžių iš kardo. Liepė tarnui ištraukti kardą iš makšties ir įsmeigti į žemę. Kardas turėjo kryžiaus pavidalą. Sužeistas riteris vargais at-

siklaupė, susiėmė rankas ir dar tris valandas meldėsi. Paskum savo sielą atidavė Dievui. Kryžius teikė jam drąsos ir ištesėjimo.

959. Netikri pranašai.

Vieną žiemos popietį ėjo du žmonės į susirinkimą: mokytojas katalikas ir socialistas laikraštininkas. Tai du mūsų laikų pranašai: tikras ir netikras. Socialistas tarė katalikui: „Jūs kaltinate mus, būk mes visada stengiamės jums pakenkti. Tai yra ne tiesa, nes šiandien nebėra reikalo su krikščionybe kovoti.“ Jie pamažėli prisiartino prie kryžiaus, kuris stovėjo šalykelyje. Sniegas didelėmis kuokštėmis krito ant jo, baigdamas visai padengti Išganytojo kančios paveikslą. „Pažiūrėk tamsta į šį kryželį: sniegas baigia jau paslėpti jį visai; o žmonės eina sau pro šalį, kiekvienas skubėdamas prie savo reikalų. Taip pat bus neužilgo ir su krikščionybe...“ Bet nebeteko socialistui padaryti išvados iš savo kalbos, nes staigiai papūtė smarkus viesulas, sukeldamas sniegą ir kad kiek nutraukdamas keleiviams kepures nuo galvų. Kai viesulas praėjo, pasirodė nuo kryžiaus Kristaus paveikslas aiškus, spindįs, koks ir seniau buvo. „Taip pat bus ir su krikščionybe,“ pagavo tada jau katalikas socialisto žodžius; „žmogus gali laikinai pamiršti, padengti dulkėmis Kristaus paveikslą, esantį savo širdyje. Tačiau ateina smarkūs gyvenimo sukrėtimai. Jie kaip koks vėjas nuneša dulkes nuo jo, ir jis vėl aiškus spindi žmogaus širdyje.“

960. Motinos kryžiaus ženklas.

Įžymus vokiečių poetas Klemensas Brentano buvo išauklėtas labai doros motinos. Kiekvieną vakarą motina paguldydavo sūnelį ir pašlakstydavo jį švęstu vandeniu, padarydama kaktoje kryžiaus ženklą. Taip ji elgdavosi ir sūnui suaugus. Vėliau, susidėjęs su blogais draugais, Brentano pasidavė savo aistroms, ėmė palaidai gyventi ir pagaliau visai neteko tikėjimo. Kartą jis grįžo naktį namo iš linksmos kompanijos ir tuojau atsigulė. Staiga jam pasirodė, kad jo geroji motina vėl šlaksto jį švęstu vandeniu ir daro ant jo kryžiaus ženklą. Čia jis gyvai prisiminė savo nekaltą jaunystę. Visą naktį nebegalėjo užmigti. Nuo to laiko Brentano pasitaisė ir pasidarė vėl doru ir tikinčiu.

961. Kryžius ir kryžius.

Važiuoja kartą traukiniu į Paryžių generolas ir ūkininkas. Pradėjus traukiniui judėti, ūkininkas persižegnoja. Tai pastebi generolas ir pradeda iš kryžiaus ženklo tyčiotis. Ūkininkas kreipiasi į generolą ir sako jam: „Juk ir tamsta kryžių prie

krūtinės nešioji, tai kam dar iš kito juoktis.“ — „Tas kryžius gautas už pasižymėjimą karo lauke; jis man primena mano narsumą, garbę,“ trumpai atsako generolas. „O mano kryžius primena Tą, kurs man amžinybės vartus atidarė ir užtikrino amžinybę, jei tikrai pagal Kryžiaus mokslo gyvensiu,“ trumpai paaiškino protingas ūkininkas. Generolas jautėsi negudriai išsišokęs ir nugalėtas ir daugiau nieko nebeatsakė.

962. Pažinimo ženklas.

1870 m. mūšyje prie Bomonto buvo sunkiai sužeistas vienas vokietis, bavarietis, kareivis. Jis buvo taip nusilpęs, kad nieko nebegalėjo daryti ir laukė mirties valandos. Kiek atsipeikėjęs jis persižegnojo. Tuo metu eita pro šalį kunigo, kareivių kapeliono, kurs ieškojo mirštančių, kad aprūpintų juos nors paskutiniais sakramentais. Iš Šv. Kryžiaus ženklo kapelionas pažino, kad tas nelaimingas kareivis buvo katalikas. Priėjęs aprūpino jį paskutiniaisiais sakramentais. Netrukus tas vargšas bavarietis užmigo Viešpatyje. — Ant vieno briedžio kaktos buvo prikabinta lentelė su parašu: „Neliesk manęs, nes aš esu karaliaus!“ Ir ioks medžiotojas nepalietė to briedžio.

963. Pakelės koplytėlė.

Pradžioje Didžiojo karo Paryžiuje mirė žinomas socialistas ir laisvamanis ministeris Žorė (Jaurés). Bet jo dukrelė nuo pat jaunystės pamilo Kristų ir apleido šį pasaulį, įstodama į vienuolyną. Mat vieną kartą ta mergaitė su kitomis savo draugėmis ėjo į kaimą. Pakelėje stovėjo koplytėlė, iš kurios nišės buvo išimtas kryžius ir sumuštas į šalia stovintį akmenį. Mergaitė tai pastebėjusi, surinko kryžiaus daleles, sudėjo jas į krūvą ir vėl įkėlė į koplytėlę. Draugės, vietoje jai padėti, ją pajuokė. Po kelių dienų Žorės duktė pajuto savo širdyje didelį norą pasiaukoti Kristui ir priimti Katalikų tikėjimą. Nors tėvas, apie tai užgirdęs, labai nustebo, bet mergaitė savo pasiryžimą greit įvykdė. — Šv. Benediktas, kaip sako Šv. Tėvas Grigalius Didysis, nieko nepradėdavęs be kryžiaus ženklo. Kartą jo priešai padavę jam taurę vyno, į kurį buvo įdėta nuodų. Savo įpročiu šv. Benediktas taurę peržegnojęs, ir ji tuojau suskilusi, o vynas su nuodais išsilieję. Taip šventasis išlikęs gyvas ir dar su didesniu uolumu visur ir visada ėmęs vartoti kryžiaus ženklą.

964. „Saugok mano kryžių!“

Viena dora, pavyzdinga moteris ir gera motina mirtinai susirgo. Vienintelis išsigydymo būdas buvo sunki operacija. Ilgai galvojusi, geroji motina iš didelės savo vienatinio sūnelio

meilės nutarė pasiduoti gydytojų patariamai operacijai. Motinai norint, jos sūnus buvo prileistas prie tos operacijos. Motina ramiai žiūrėjo, kaip gydytojai ruošėsi tam baisiam, pavojingam darbui. Tais laikais dar nemokėdavo užmigdyti ligonių. Bet ir be to kilnioji motina būtų nesutikusi migdoma. Ji turėjo visai kitokį patvarumo ir stiprybės šaltinį. Prasidėjo skaudžiausioji operacija, bet ligonis nedejavo. Tik į operacijos pabaigą, tur būt, pasiekus jos širdį, vargšė moteriškė dusliai sudejavo: „Ak! mano Dieve!“ Tuo metu jos sūnus nebeiškentė skaudžios motinos operacijos ir pradėjo verkdamas plūsti gydytojus. „Mano vaikuti“, tarė jam motina. „Laikykis! Tu mane šitokiu būdu labiau skaudini, negu ponai gydytojai. Tu savo tokiu elgesiu įžeisi Tą, kurs mane stiprina ir ramina.“ Ir parodė visiems mažą kryželį, kurį ji laikė rankose per visą skaudžiąją operaciją ir kurs ją taip stiprino baisių skausmų metu. Po kelių duslių žodžių miršta didvyriškoji motina, laimindama savo sūnelį ir tardama jam: „Saugok mano kryžių, kurs mane visą gyvenimą ramindavo!“ Tas motinos palikimas, mažas kryželis, buvo didžiausia sūnaus ir visos jo šeimynos laimė ir brangiausis pavyzdingosios motinos atminimas.

965. Visad — niekad! Visad — niekad!

Kartą vienas jėzuitas važiavo greituoju traukiniu iš Austrų sostinės Vienos į Regensburgą. Netrukus, tarp kitų keleivių, į tą vagoną įėjo ir viena ponia. Ji buvo žydė. Pastebėjusi kunigą, užkalbino jį ir pasisakė važiuojanti į Regensburgą priimti krikšto. „Atleiski man, jei aš paklausiu, kodėl tamsta pasiryžai stoti į Kristaus sekėjų eiles?“ paklausė ją kunigas. „Tai buvo šitaip. Aš turiu du broliu, kurie prieš kelioliką metų vedė mergaites iš krikščionių šeimų. Jungtuves jie priėmė žydų sinagogoje. Liudininkų akivaizdoje abidvi mergaitės išsižadėjo Kristaus mokslo. O kad tas jų atsimetimas būtų dar aiškesnis, jos buvo priverstos sumindžioti Nukryžiuotojo paveikslą kojomis. Tuomet aš buvau dar maža. Bet jau tada aš pamaniau, kad taip negalima elgtis su savo tėvų tikėjimu. Netrukus ištiko didžioji biržos krizė. Tai buvo 1873 metais gegužės mėn. 8 dieną. Mano abudu broliai tą dieną prarado visą turtą. Jų nelaimė pasidarė dar baisesnė todėl, kad ir juodviejų žmonos dėl tokio netikėto bankroto taip susijaudino, kad abidvi išėjo iš proto. Nuo to laiko juodvi negali nė į laikrodį pažvelgti. Mat, kiekvienas laikrodžio taksėjimas joms primena nesibaigiančią amžinybę ir, tarytum, sakyte joms sako: Visad — niekad! Visad — niekad!... Visad ten reiks kentėti ir niekad neišeisi! Tie jų beviltiški šauksmai privertė ir mane rimčiau pasvarstyti apie savo amžinybę. Ir juo geriau aš susipažinau su katalikų tikėjimu, juo labiau

troškau krikšto. Kaip aš džiaugiuosi, kad bent dabar galėsiu aš priimti tą šventąjį tikėjimą, kurį tos katalikės mergaitės dėl nykstančių turtų buvo apleidusios."

966. Žydo pamoka.

Vieno miestelio žydui prireikė važiuoti į sostinę. Jis turėjo vežtis su savim daug pinigų. Pasisamdo žmogų ir važiuoja. Pakeliui jie turi pravažiuoti pro kapus. Vežėjas dirstelėjo į tą pusę. Kryžių kryžiai žiūrėjo į jį — ir, rodos, tiesė jam savo rankas. Važiuoja žmogus žirginėle ir galvoja, ar čia jam kelti kepurę prieš tuos kryžius, ar ne. Vieta yra šventa — reiktų prieš ją nusilenkti. Bet ką tas žydelis pasakys? „Ne, šį kartą aš nesveikinsiu jūsų, kryželiai! Juk tai nepatogu..." Ir, pasipliekęs savo arklius, pradėjo važiuoti tolyn. Bet žydas pirklys, lyg kažką atsiminęs, sušuko: „Žmogau, sustok! Grįžk atgal! Aš pamiršau vieną labai svarbų raštą. Man reikia jis pasiimti..." Vežėjas tuoj atsuko arklius ir vėl sugrįžo miestelin. Pirklys skubiai išsiėmė savo daiktus iš vežimo, ištraukė iš kišenės keletą sidabrinių pinigų ir, duodamas juos žmogeliui, tarė: „Še tau pinigų ir grįžk namo! Aš su tavim negaliu važiuoti!..." — Kodėl?" paklausė neapsakomai nustebęs žmogus. „Kaip aš galiu važiuoti su tokiu žmogumi, kuris savo Dievo nebijo ir, pravažiuodamas pro šalį, Jo nepagarbina?! Juk toks žmogus gali ir mane užmušti ir mano pinigus atimti!... Rodės, kad žmogelio net plaukai paraudo, tai išgirdus. Bet jau nuo to laiko jis visados nusiimdavo kepurę ne tik prieš kapus, bet prieš kiekvieną kryžių.

967. Su kryžiumi vidury minios.

Viename šiaurinės Prancūzijos subedieviejusiame miestelyje buvo misijos. Misijoms įpusėjus, vieną dieną apie pietus, kada darbininkai paleidžiami iš fabrikų, viduryje darbininkų minios pasirodė jaunas vyrukas, jau iš seniau misijonoriui pažįstamas, benešąs naują misijų kryžių. „Kodėl tamsta neši kryžių kaip tik šiuo metu? Nejaugi tamstos niekas dėl to nepajuokia?" — „Žinoma. Bet aš žinau, kad tarp šių darbininkų yra daug katalikų, kurie nieko nežino, kad pas mus yra misijos; bent šiuo būdu jie apie jas sužinos. Mano nešamasis kryžius, kaip matote, dar tebėra nenudažytas, todėl nešu išbandyti, ar savo vietoj jis tiks." Kitą dieną tuo pačiu laiku, minios vidury, jis nešė jau nudažytą kryžių. Tokiu savo elgesiu jis atvedė daugelį į tikrąjį išganymo kelią. — „Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir Žmogaus Sūnaus išpažins Dievo angelų akivaizdoje. Kas gi išsigins manęs žmonių akivaizdoje, to bus išsiginta Dievo angelų akivaizdoje" (Luk. 12,8—9).

XLVII. VISI, VISI!

„Kaip kūnas be dvasios, taip ir tikėjimas be darbų yra miręs."

Jok. 2,26.

968. Trijų metų misijonorius.

1843 metais Prancūzijoje buvo įsteigta Kūdikėlio Jėzaus vaikų draugija, kuri rūpinasi Kristaus mokslo dar nepažįstančių vaikų apšvietimu. Ši vaikų draugija plačiai veikia. Kartą Elzacijos krašte pas vieną kleboną atėjo pirmos Komunijos amžiaus berniukas, nešdamas su savimi trečių metų broliuką. „Dvasiškas tėveli, įrašyk šitą mano broliuką į Kūdikėlio Jėzaus draugiją!" — „Bet ar tu turėsi iš ko užmokėti už jį nario mokesnį?" šypsodamas kalbėjo klebonas. „O taip! Aš kasdien nešu į fabriką tėveliui valgyti ir taip per mėnesį uždirbu 25 centus."

969. Vaiko auka misijoms.

1922 mt. vienoje Ispanijos saleziečių oratorijoje zakristijonas pastebėjo mažą vaikutį, kurs, visiems išsiskirsčius iš bažnyčios, prieidavo prie misijų dėžutės ir kažką jon įmesdavo. Apie tai buvo pranešta saleziečių vyresniajam, kurs pasišaukė tą berniuką ir maloniai paklausė: „Sakyk man, mielasis, ką tu kasdien darai prie misijų dėžutės?" Vaikutis paraudo ir nedrąsiai atsakė: „Aš įmetu mažą pinigėlį, kurį aš kasdien gaunu iš tėvelių nusipirkti priešpiečiams. Tiesa, aš pajuntu tuo laiku alkį, bet stengiuos apie tai negalvoti, einu ir žaidžiu su draugais."

970. Iš sapno į tikrumą.

Pal. kun. Don Bosko, dar berniukas būdamas, sapnavo sapną, kuriame vienas Ponas ir viena Ponia kvietė jį eiti žmonių taisyti, išdykėlių vaikų auklėti. Jonukas ir pradėjo lankytis į didesnius žmonių susibūrimus. Ypač tarp vaikų jis turėjo pasisekimo — visus jam pasisekdavo prikalbėti katekizmo mokytis. Turguose jis matydavo, kaip didžiausi žmonių būriai pravėpsodavo ištisus pusdienius, bežiūrėdami visokių valkatų apgaudinėjimų. „Jeigu jie", samprotaudavo Jonukas, „savo žaidimais stengia pritraukti tiek žmonių ir pasipelnyti, kodėl aš negalėčiau išmokti tokių pat žaidimų ir, prisitraukęs žmonių, pasakyti jiems vieną kitą gerą žodį? Imsiu ir išmoksiu!" Pasiryžo — neatlyžo. Pamatęs miestelyje žmonių spiečių, prieidavo ir Jonukas; nejučiomis prilysdavo prie pat „stebuklų darytojo" ir stebėdavo visus jo slaptus judesius ir gudravimus.

Parėjęs namo, kartodavo, ką matęs. Po kurio laiko Jonukas išmoko visokių „gudrybių.“ Gerai išmokęs visas akrobatų komedijas, pradėjo jas sekmadieniais rodyti kaimo gyventojams. Žmonės susibėgdavo pažiūrėti. Tada Jonukas iš netyčių sustodavo ir užtraukdavo ražančių ar kokią giesmę. Tą pabaigęs, užsilipdavo ant kėdės ir paskelbdavo: „Dabar pakartosiu pamokslą, kur šįryt sakė klebonas!“ Klausytojai vienas antram šnibždėdavo: „Gražiai, paršas, pasakoja, gerai įsako: bus geras pamokslininkas!“ Taip smalsuoliai, susirinkę pavėpsoti, pasilinksmindavo ir praleisdavo laiką be sielos nuostolių, kaip paprastai būdavo akrobatų žaidimuose. Išsiskirstydami vakare dar sukalbėdavo ir trumpą maldelę.

971. Gerojo Ganytojo šunelis.

Vienas Ciuricho (Šveicarijoje) klebonas, baigęs vakare vaikų katekizaciją, lipdavo į mažą sakyklėlę ir pasakydavo vaikučiams gražią prakalbėlę. Rodydamas į šalią stovinčią Gerojo Ganytojo statulėlę, senelis klebonas ragindavo vaikučius būti gerais maloniais, klusniais ir ištikimais Gerojo Piemens avinėliais. Kartą po vaikų katekizacijos atėjo pas tos parapijos vikarą jaunas berniukas ir pareiškė: „Gerbiamasis kunige! Man nepatinka, ką vakar vakare klebonas mums pasakė — aš nenoriu būti Gerojo Piemens avinėliu! Aš daug apie tai per naktį galvojau ir, pasakysiu atvirai, man tai atrodo minkštaprotyste. Kodėl prie Gerojo Piemens paveikslo nesti tarp avių ir šunies? Koks gali būti piemuo be šunies? Aš mielai būčiau vikriu Gerojo Piemens šuneliu, tik ne Jo avinėliu...“ Kunigas su malonia šypsena žiūrėjo į karštuolį berniuką ir ramiai klausėsi jo „filosofijos.“ Berniukui kiek praretinus savo kalbą, kunigas tarė: „Na, gerai, mano mielas! Gerasis Piemuo labai nudžiugs, sužinojęs, kad tu pasidarysi Jo ištikimu šuneliu. Nuo pat rytojaus dienos eik ir saugok kitus vaikus nuo pikta. Vakarais, pamatęs vaikus gatvėmis lakstant ir pamokų nesimokant, bėk prie jų ir lok, t. y. primink jiems jų pareigą ir versk eiti namo mokytis. Kai vaikai tavęs paklausys, žinok, kad tu būsi labai daug patarnavęs savo Gerajam Piemeniui, ir tada tu būsi geras, ištikimas šunelis.“ Vaikui labai patiko kunigo patarimas, ir jis pradėjo gražų tarp mažųjų apaštalavimo darbą.

972. Išmintinga duktė.

Vienas šiaip pavyzdingas tėvas mėgdavo skaityti blogas knygas ir laikraščius. Geroji žmona nuolat primindavo jam Bažnyčios įsakymą saugotis blogų raštų. „Liaukis tu su savo pamokslais,“ tarė supykęs vyras, „aš pats žinau, ką aš darau. Man tų raštų skaitymas nepavojingas, nes aš tuojau perskai-

tytus dalykus užmirštu.“ Tai girdėdama duktė tarė: „Tėveli! Ar tu atsimeni, ką šį sekmadienį esi valgęs?“ Tėvas nusistebėjo ir, pagalvojęs, atsakė, kad nebeatsimenąs.“—„Matai, tėveli“, kalbėjo išmintingoji duktė, „nors tamsta nebeatsimeni, ką esi praėjusį sekmadienį valgęs, bet ką suvalgei, tamstos kūnas suvirškino ir priėmė į save. Šitaip yra ir su blogų raštų skaitymu: skaityti dalykai daugiau ar mažiau sieloje pasilieka.“ Tas paprastas dukters pavyzdys tėvą taip paveikė, kad jis tuojau metė visus blogus raštus.

973. Tarnaitė — atviručių naikintoja.

Viena tarnaitė pamatė krautuvės lange vienuolius pajuokiančią atvirutę. Greitai įeina į krautuvę ir paprašo tos atvirutės. Paklausus, ar ir daugiau tokių atviručių turima, pardavėja padavė jai didžiulę dėžę. Kilnioji mergaitė tuojau sumokėjo už visas atvirutes ir čia pat krautuvininkų akivaizdoje jas visas sunaikino. — Kad pietų Vokietija, Morabija, Austrija ir dalis Šveicarijos išliktų katalikiškos, daug yra pasidarbavę 17 šmt. jaunimo organizacijos. 1577 mt. Kelno studentų kongregacijos pirmininkas tarp kitų apaštalavimo darbų nurodė ir blogų knygų rinkimą ir naikinimą. O 1613 mt. Ingostadto kongregacija įsako savo nariams šlykščius paveikslus išpirkinėti ir slėpti, o geras knygas platinti...

974. Beda Verneris tarnaitės įtakoje.

Garsus rašytojas Beda Verneris buvo vienatinis vaikas tėvų namuose. Jo tėvas, per dienų dienas paskendęs mokslo darbuose, džiaugdavosi, jei niekas jam nekliudydavo. Jo motina, geraširdė moteriškė, rūpindavosi vien kad sūnus būtų sočiai pavalgęs, gerai išsimiegojęs, švariai apsivilkęs. Šiaipjau vaikas būdavo paliktas pats sau vienas. Tik kaimynų tarnaitė, prasta karvių šėrikė, atstodavo jam draugus ir iš dalies motiną. Ji jam sekdavo gražių pasakų, pasakodavo apie įvairias tikėjimo tiesas ir apeigas. Kas rytas ir vakaras paklupdydavo jį ant žemės, mokydavo melstis ir pati kartu melsdavosi. Ji išmokė jį įvairių maldelių ir gražių krikščioniškos išminties posakių. Ir paskum jokie netikinčiųjų pasityčiojimai iš religijos, Bažnyčios neatitraukė B. Vernerio nuo tikėjimo.

975. Didelis šių laikų apaštalas.

Leonas Dupont gyveno tais laikais, kada bedievybė jo tėvynėje, Prancūzijoje, labiausiai buvo išsiplatinusi. Jis gimė 1797 m. Aukštuosius mokslus išėjo Paryžiuje. Čia susipažino su gerais draugais, įstojo į Marijos Sodaliją. Baigęs teisių mokslus, apsigyveno Turo mieste. Tais laikais buvo didelė retenybė, jei kas viešai drįsdavo pasirodyti tikįs, o ypač jei

būtų iš inteligentų arba valdininkų tarpo. Bet Dupont kasdien eidavo šv. Mišių klausyti ir labai dažnai pats joms tarnaudavo. Visada viešose bažnytinėse iškilmėse, procesijose bei pamaldose viešai dalyvaudavo. Labiausiai jis mėgdavo penktadieniais bei pasninko dienomis eiti į viešas valgyklas ir užsisakyti sau valgį su pasninku. Tuo jis patraukdavo ir kitus žmonės pasninkauti. Pasikalbėjimuose ir viešuose susirinkimuose Dupont drąsiai gindavo katalikų tikėjimą ir jo teises. Dupont buvo nepaprastai uolus dažnos Komunijos platintojas. Jis suorganizavo Turo mieste draugijos garbinti Švč. Sakramentą skyrių. Šitos draugijos nariai, lankydavo Švenčiausiąjį naktį, kada niekas jo neaplanko. Pradedant inteligentais baigiant paprasčiausiu juodadarbiu darbininkėliu, rinkdavo nakčia į bažnyčią Švnč. Sakramento garbinti. Dupont buvo uolus Šv. Jėzaus Širdies garbintojas. Nemažas buvo ir jo nusižeminimas. Kur galima apsieiti be jo, visur jis stengdavosi užimti paskutinę vietą. Todėl ir nenuostabu, kad visi, žmonės, kurie jį matė ir pažino, ėmė vadinti šventuoju. O kada Dupont 1876 m. mirė, greitai pasklido po visą miestą garsas: „Šventasis mirė!“ Visi skubinosi atiduoti jam paskutinę pagarbą. Didžiausia minia jį palydėjo iškilmingai į kapus. Turo vyskupas net kambarį, kuriame Dupont gyveno ir mirė, pašventino ir pavertė vieša koplyčia.

976. Dvi Velykinės.

Žymus prancūzų advokatas Berryer gyvendavo Paryžiuje, bet turėjo ir savo ūkį šalia Anžerville's miestelio. Velykinę jis atlikdavo du sykius: pirmą sykį Paryžiuje, duodamas gerą pavyzdį savo kaimynams, klijientams ir kolegoms; antrą sykį Anžervillėje, kartu su nemokytais, bet dorais ūkininkais. — Neujorko katalikai yra pasižymėję drąsiu ir griežtu reikalavimu palaikyti viešajame gyvenime padorumą. Kaip tik teatruose pasirodydavo tikėjimą ir dorą įžeidžią dalykai, visi katalikai tuojau pareikalaudavo, kad prieštikybiniai ir priešdoroviniai vaidinimai būtų iš scenų prašalinti, nes kitaip nė vienas katalikas nebelankydavo tokių teatrų. Tą patį jie yra padarę su nepadoriais skelbimais, kinais ir t. p. Pats Neujorko miesto galva (burmistras) yra pasakęs: „Neujorkas yra vienas ir padoriausių pasaulio miestų. Jei kas mane klaustų, iš kur tatai eina, tam visada atsakyčiau: už visa tai mes esame dėkingi mūsų miesto katalikams.“

977. Pavyzdžio galia.

Katalikų misijonoriai, skelbdami Karolinų salose (prie Australijos) Kristaus mokslą, vienoje saloje netikėtai rado jau visus gyventojus krikščionimis. Pasirodė, kad į tą salą prieš

kurį laiką buvo atkeliavusi viena krikščionių šeima, ir ji sukrikščionino visą salą. Tai gyvas pasauliečių apaštalavimo pavyzdys. — Šanghajuje gyvena uolus kinų katalikų apaštalas, ponas Lo Pa Hong. Jis yra Šanghajaus prekybos rūmų pirmininkas, geležinkelių, elektros ir garlaivių bendrovių vedėjas, didelio metalų fabriko direktorius ir t. t. Jis visa siela tarnauja Katalikų Bažnyčiai. 1913 m. jis įsteigė milžinišką Šv. Juozapo ligoninę, kurioje kasmet po pusę milijono ligonių globojama. Jis turi 50 mokytų bendradarbių. Ne senai Katalikų Akcijos reikalais jis važinėjo į Ameriką ir Europą. Aplankė ir Šv. Tėvą. Paklaustas, ką jis norėtų pasakyti Europos studentams, jis atsiliepė: „Pasakykite jiems, kad jauniems žmonėms nėra nieko gražesnio, kaip kitiems visomis jėgomis padėti. Tiesa, studentas dažnai neturi daug pinigų, bet savo širdyje jis turi neišsemiamų turtų, kurių jis neprivalo laikyti paslėpęs."

978. Iš artisto į apaštalus!

N. Zelandijos katalikas James Redwood'as, vienas N. Zel. solistų - artistų, atvyko su žmona, irgi soliste, į Londoną tolesnėms savo srities studijoms. Drėgnas Londono oras taip neigiamai paveikė dainininko balsą, kad jis galutinai turėjo atsisakyti nuo savo planų. Vieną dieną Redwoodas lankėsi Hyde - Parke ir klausėsi daromų jo šventajai religijai priekaištų ir šmeižtų. Tada jis pajuto savo tikrąjį pašaukimą — stoti viešai prieš ateistus ir nekatalikus kalbėtojus Hyde-Parke. Kardinolui Bournei mielai leidus, 1918. IV. 24 d. buvo viešai paskelbta „Catbolic Evidevece Guild" — sąjunga katalikiškai tiesai platinti. Tuojau prie jos prisidėjo didelis skaičius katalikų, norinčių ginti katal. tikėjimą, kaip parkų ir gatvių kalbėtojai. Dabar ši sąjunga labai sėkmingai veikia. Tūkstančiai anglikonų grįžta į Katal. Bažnyčią. Klausytojai kalbėtojams esti labai palankūs, ir dažnai publika sudraudžia išsišokėlius. Pav., kai vienas klausytojas padarė Dievą įžeidžiančią pastabą, reikėjo jį gelbėti, nes jei nebūtų įsikišusi policija, jis būtų buvęs įpykusios minios paskandintas netolimame ežeriuke. Kalbėtojai pirma gerai išstudijuoja skelbiamą dalyką. Yra įsteigti specialūs kursai pasauliečiams apaštalams rengti. — Išgarsėjęs anglų konvertitas (atsivertėlis), vėliau kardinolas Newman'as yra pasakęs: „Visais laikais pasauliečiai katalikai buvo katalikų gyvenimo vertės rodyklė."

979. Su ražančiumi prie teatro durų.

Milane (Italijoje) buvo statomas Bažnyčios uždraustas (įtrauktas į indeksą) G. D'Anuncio „Šv. Sebastijonas." Katalikai, norėdami atsiprašyti Dievą už vykstamą Jo išniekinimą teatre,

prisikimšę bažnyčiose meldėsi prie išstatyto Švnč. Sakramento, o katalikiškoji studentija suklaupusi prie teatro, kur ėjo tas garsusis vaidinimas, garsiai kalbėjo ražančių.

980. „Krikščioniškosios mokyklos broliai."

Nepersenai suėjo 200 metų nuo Jono Krikštytojo de la Salle, didžio liaudies švietėjo, mirties. 1900 metais jis buvo paskelbtas šventuoju. Jam minėti paskirta gegužės mėn. 15 diena. Kurį laiką jis buvo klebonu Reimso mieste (Prancūzijoje). Bet paskum jis atsisakė nuo tos vietos, kad niekieno nekliudomas galėtų atsidėti švietimui vargingųjų ir niekinamųjų luomų, kokie tada buvo amatininkai ir ūkininkai. Tam tikslui šventasis įkūrė vienuoliją „Krikščioniškosios mokyklos brolius." Taip Jonas pirmas pralaužė prietarą, kad žemesniųjų luomų vaikams jokio mokslo nereikia, ir buvo už tai labai baramas ir peikiamas, ypač mokytų, bet nustojusių tikėjimo žmonių. Šventasis to nežiūri ir įkuria dar mokytojų seminariją, kur auklėjasi tinkamų padėjėjų. Tai pati pirmoji pasaulyje šios rūšies įstaiga. Beturčių vaikams jis įsteigė taip pat pirmąją pasaulyje amatų mokyklą. Miestiečių vaikams, kurie nesitenkino pradžios mokslu, jis įkūrė aukštesniąją realinę mokyklą. Jo nustatytų darbų planu ir dabar dar remiasi mokyklų darbų planai. Jis taip pat pirmutinis įsteigė pataisos namus nusikaltusiems bernaičiams. Šv. Jonas daug naujų dalykų įvedė į pradžios mokslą. Ypač jo didelis nuopelnas, kad įvedė rašymo mokymą, ką tada tegalėdavo daryti vien tam tikros raštininkų draugijos nariai. Už tai ne kartą jam teko atsidurti teisme, ne kartą būdavo užpuolamos ir net apiplėšiamos jo įstaigos. Bet jis to neišsigando ir savo tvirtu pasiryžimu iškovojo kalbamajam dalykui laisvę. Mirdamas šv. Jonas paliko nemažą savo vienuolijos narių skaičių, uoliai besirūpinančių liaudies švietimu. Šiandien „Krikščioniškosios mokyklos brolių" yra Belgijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, kai kuriose Amerikos šalyse ir įvairiuose pagoniškuose kraštuose.

981. Pijus X,

būdamas dar Venecijos vyskupu (1903 - 14), įsteigė katal. laikraštį „Difeza" („Apgynimas"). Vyskupas ne tik davė šiam laikraščiui leisti pinigų, bet dar pats rūpinosi jo išplatinimu. Dažnai matydavo kardinolą - vyskupą gondoloje (laivelyje) iriantis nuo vienų namų prie kitų ir renkantį „Apgynimui" prenumeratorius. Jo pastangomis šis laikraštis lankydavo beveik kiekvieną katal. šeimą. Ir venecijiečių gyvenimas tuojau žymiai atsimainė. Artimiausi miesto atstovybės rinkimai davė tokius žmones, kurie visame laikėsi religijos ir visada ją gerbė. Bažnyčios, pirma apytuščios, vėl papilnėjo. Blogi raštai neteko

daugybės skaitytojų. Prie namo, kuriame buvo spausdinamas „Apgynimas“, paskum buvo užrašyti šie žodžiai: „Ecce summum opus Papae Venitiis! — Štai Popiežiaus didžiausis darbas Venecijoje!“

982. Paskutinis fenigas spaudos apaštalui.

Viename Vokietijos mieste katalikiškosios spaudos išnešiotojas susitiko neturtingą jaunikaitį, kurs taipgi ėjo nuo namo prie namo, rinkdamas fenigus, kad galėtų važiuoti į kitą miestą darbo ieškoti. „Na, tamstai tai jau nėra jokio vargo: turi amatą ir pakankamai užsidirbi?“ Kalbėjo jaunikaitis, su pavydu žiūrėdamas į spaudos platintoją. „Iš kur tamstos galvoje atsirado tokia mintis?“ paklausė pastarasis. „Jei jau taip nori, mielai priimsiu ir tamstą į savo amatą.“ — „O kiek aš už tai gausiu?“ — „Nieko, nes šitie lapeliai nemokamai dalinami. Tai yra „Katalikų Šventadienių Lapas“ (Das Katholische Sonntagsblatt“).“ Jaunikaitis ūmai sušvelnėjo. Tuojau ėmė kraustytis po savo kešenes ir, suradęs 19 fenigų, atidavė juos spaudos apaštalui. Šiam rengiantis eiti, jaunikaitis tarė: „Palauk, tamsta! Tamsta turi gauti iš manęs ir dvidešimtąjį fenigą.“ Ir tol kraustėsi po visas savo kešenes, kol surado tarp duonos ir sūrio trupinių paskutinįjį suelgetautą fenigą.“ — „Dar vis pilnai nesuprantama spaudos reikšmės“ (Pijus X). — „Tavo plunksna, mano sūnau, brangesnė už 10000 vyrų,“ yra parašęs Pijus IX vienam katalikui žurnalistui.

983. Gražus susitarimas.

Vienoje Vokietijos vasarvietėje (kurorte) galima buvo gauti visokių laikraščių, tik nepardavinėdavo katalikiškų laikraščių. Keli katalikai vasarotojai susitarė kasdieną eiti į restoranus ir kioskus (kur laikraščius pardavinėja) ir reikalauti katalikiškojo „Kölnische Volkszeitung“ (Kelno liaudies laikraštis). Pirmajam to laikraščio pareikalavusiam laikraščių pardavinėtoja pasiūlė „Kölnische Zeitung.“ „Ne šito aš noriu, bet „Kölnische Volkszeitung,“ atsakė tas. „Betgi tai tas pats laikraštis!“ — „Oi ne! Mano reikalaujamasis laikraštis yra katalikiškas, ir tokio aš reikalauju!“ Tai pasakęs, energingasis vyras nuėjo. Netrukus atėjo kitas vyriškis ir vėl pareikalavo „Kölnische Volkzeitung.“ Kitą dieną to laikraščio pareikalavo trečias asmuo. Taip buvo kartojama keletą dienų. Galų gale po poros savaičių tame Vokietijos kurorte visur galima buvo gauti katalik. „Kölnische Volkzeitung.“ — Kada Venecijoje katalikų susirinkime buvo pranešta, kad dėl lėšų stokos turėsiąs sustoti katal. laikraštis „La Difesa,“ tuolaikinis Venecijos kardinolas—arkivyskupas ir patriarchas Sarto (vėliau išrinktas

Šv. Tėvu—Pijum X) tarė: „Aš tikiu, kad Venecijos katalikai neleis žlugti savo organui. Iš savo pusės aš nepabijosiu jokių aukų „Difesai“ išlaikyti. Jeigu bus reikalas, aš atiduosiu savo žiedą, savo kryžių ir savo kardin. skrybėlę, nes aš noriu, kad ir toliau laikytųsi gerai vedamas, sumaniai Bažnyčios reikalus ginąs laikraštis.“

984. Velniškoji knyga.

Pas Romos didžiūną Lorenco Panziani buvo didelis pokylis. Namų šeimininkė, šv. Pranciška Romietė († 1440. III. 9 d.) parūpino skanių valgių ir pati palaikė svečiuose gerą nuotaiką. Linksmai kalbantis, į šeimininko rankas patenka labai reta, bet pilna šlykštybių knyga. Per jo petį pažvelgusi į knygos kelius puslapius, Pranciška ūmai pagriebia tą knygą ir įmeta į pečių. Pokylio salėje kyla ūžėsys. Lorenco pabąla, bet vyriškai susivaldo. Kada svečiai išsiskirstė ir Lorenco pradėjo bartis ant žmonos dėl tokio nemandagaus pasielgimo. Pranciška ramiai atsakė: „Aš džiaugiuos tokiu pasielgimu išgelbėjusi nuo nusidėjimo daugybę žmonių, kuriuos būtų įtraukusi į nuodėmę ta velniškoji knyga.“ — 1932 mt. Paryžiuje Louvro muziejuje inž. Jurgis Gujaras supiaustė išgarsėjusį Milleto paveikslą „Angelus,“ už kurį dar 1891 met. buvo siūloma 750.000 frankų. Jis atliko šitą piktą darbą, norėdamas pagarsėti. Pasirodė, kad jaunasis inžinierius buvo tikras „geltonosios“ spaudos auklėtinis, jau visiškai jos sudemoralizuotas.

985. Paraudo kaip vėžys.

Traukiniu iš Müncheno (Vokietijoje) važiavo kunigas. Vienas jaunas vyriškis norėjo viešai paskaityti kažką pašiepiančio kunigus. Dvi jaunos mergaitės griežtai užprotestavo, kaip jam esą ne gėda šmeižti kunigus, ir pasipiktinusios apleido vagoną. Jaunuolis paraudo kaip vėžys ir tuojau pat laikraštį įsikišo kešenėn.

986. 60.000 jaunų vyrų kongresas.

Belgijos apostolatas yra kareiviška tarnyba Kristui Karaliui. Belgijos jaunimo tarpe ši mintis yra labai stipriai prigijusi. Valonų jaunuoliai Liuvene savo kongrese 1927 m. nutarė tame industrijos mieste nešti nukryžiuotojo ir apvainikuoto Kristaus paveikslą. Vyresnieji žmonės nepatarė tai daryti, bijodamiesi Kristaus pašaipos. Jaunimas to patarimo nepaklausė. Pasisekimas buvo nepaprastas. 60.000 jaunų vyrų dalyvavo kongrese. Liuvenas buvo puikiai papuoštas. Didžios minios stovėjo tose gatvėse, kuriomis ėjo procesijos. Patys žiūrovai užsidegė tomis pačiomis idėjomis, kuriomis jaunuoliai buvo užsidegę. Monseigneur'as Picard sako, kad

jis nematęs žiūrinčių žmonių veide šypsenos, priešingai daugelio vyrų (dalyvių ir žiūrėtojų) buvo matomos per veidus riedančios ašaros, kurias nesistengė net paslėpti. Nuolatos buvo girdimas šauksmas: „Lai gyvuoja Kristus Karalius!“ Panaši procesija Kristaus Karaliaus garbei yra įvykusi Antverpene flamandų jaunų vyrų. Šioje procesijoje dalyvavo didesnė jaunuolių vyrų minia, negu Liuvene.

987. Katalikų legionieriai.

Austrijos sostinėje įvairių laikraščių, dienraščių, savaitinių ir mėnesinių vedamų nekatalikiškoj dvasioj yra 27, kuriuos skaito 1.684.000 piliečių. Be šių socialistai turi dar provincijoj savo laikraščių. Katalikiški laikraščiai, bendrai imant, turi tiktai 144.000 skaitytojų. Priešams dirbant, Viena tapo beveik misijų kraštu. Vienoj tiktai 1927 m. nuo Bažnyčios atsitraukė 31.000 žmonių. Tais pačiais metais Vienoj nekrikštytų vaikų buvo 1.000. Austrijoj religinio atnaujinimo darbą dvasiškijai padeda dirbti jaunų vyrų draugija, vad. „Katalikų legionierių“ dr. Šią draugiją įkūrė vienas Tiroliaus staliaus padėjėjas. Jis, sulig vieno vyskupo (Waitz) nurodymų, surinko jaunus vyrus, kurie turėtų dirbti katalikiškoj akcijoj. Pačioj organizacijoj tvarka yra kariška, turinti griežtą drausmę. Į draugiją primami baigę 18 metų, pirmiau išbuvę vienerius metus kandidatais. Kandidatūra prasideda nuo rekolekcijų. Draugijos nariai sveikinasi šiais žodžiais: „Moriamur pro Christo Rege“ — „Mirštu už Kristų Karalių.“ Susirinkimą jie pradeda malda į Kristų Karalių. Paskum vienas narys atpasakoja ar perskaito paskutinio susirinkimo referato arba dvasinio skaitymo turinį. Toliau išklausoma legiono kapeliono kalba arba daromas dvasinis skaitymas ir galutinai svarstomas darbų planas. Susirinkimas baigiasi malda. „Sveika Marija“ ir invokacija „Marija, legiono Karaliene, melski už mus.“ Tų pačių draugijos narių pastangomis nuo 1923—27 m. yra atlikę 6% jaunų vyrų rekolekcijas. Rekolekcijomis, paskaitomis, susirinkimais jie yra paruošiami, kad galėtų padėti klebonui pastoracijos darbe. Svarbiausia jų darbo mintis: atnaujinimas Kristaus Karalystės atskiruose žmonėse, šeimose ir visoj valstybėj.

988. Drąsus studentas.

Šv. Vincento Pauliečio konferencijos gimė iš jaunuolio širdies, kuris neturėjo nė 20 metų. Tas jaunuolis buvo Fridrikas Ozanamas. Jis buvo stiprios dvasios, blogų aplinkybių nepalaužiamas ir niekada nemeluojąs nei sau nei kitiems. Pradėjęs lankyti Sarbanos universitetą, jis atsidūrė prastoje dvasinėje būklėje. Mat, teisių filosofijos profesorius Jouffroy,

seniau tikintis, o dabar atšiaurus katalikų doktrinos ir Bažnyčios užkabinėtojas, nedavė Fridrichui ramybės. Pirmose paskaitose Fridrichas pastebėjo, kad draugai klausytojai buvo indiferentiški arba dėjosi tokiais besą. Jis neišturėjo: iš viso jo išauklėjimo kilo pasipriešinimas; pasikalbėjęs su draugais, rado juose tuos pat jausmus. Tada parašė laišką profesoriui, atsakydamas į priekaištus ir pasipriešindamas jo elgesiui, kurį pasiuntė su dešimčia parašų. Jo parašas buvo pirmoje vietoje. Profesorius į tai nekreipė dėmesio. Kitas būtų viską metęs, tarydamas atlikęs savo pareigą ar įsitikindamas, kad iš to darbo nieko gero neišeis. Bet Fridrichas buvo nuoseklus ir todėl neatsisakė taip lengvai nuo savo įsitikinimų. Parašė antrą laišką su penkiasdešimt parašų ir pasiuntė. Šį kartą profesorius viešai perskaitęs laišką, stebėjosi atradęs tiek daug tikinčiųjų savo klausytojų tarpe. Jis manė visus netikėliais esant. Ir nuo tada pakeitė savo mokymo būdą.

989. Ir karaliaus nepabūgo.

Kartą Olandijos karalius pasikvietė pas save į puotą Borretą. Tą dieną buvo pasninkas be mėsos. Visiems valgant mėsiškus valgius, min. Borretas nevalgė. Karalius pamanė, kad jo ministeris serga. Bet Borretas atsakė: „Oi, ne! Aš esu visai sveikas. Aš nevalgau dėl to, kad pas mus šiandien pasninkas.“ Visi tik pasigėrėjo tokiu ministerio sąžiningu Bažnyčios įsakymų laikymu, o karalius liepė atnešti jam pieniškų valgių.

990. Šv. Materno ir stalių legenda.

Šv. Maternas pasiryžo atversti stalius, dar stabmeldžius. Tie jį sutiko ne taip jau biauriai, net atsigerti davė. Bet vos tik šventasis pradėjo jiems apie Evangeliją — piūklų ir oblių triukšmas nustelbė šv. Materno balsą. Taip šventajam Maternui bestovint ir bežiūrint, pašoko vienas jaunas stalius, vos tik tą rytą tepradėjęs dirbti, ir sušuko: „Ko jūs juokiatės iš to senelio? Dėl ko neleidžiate jam kalbėti?“ Visi sužiūro ir, pusiau supykę, pasijuokė: „O kas jau toks per smarkuolis?“— „Aš? Aš daugiau moku už jus visus: aš viską galiu padaryti!“ Ir, nieko nelaukęs, tas naujokas bematant išdrožinėjo gražią kolonėlę, nutekino stalo kojį. Seniai nustebo: „Žinai ką, tu turėsi būti viršininkas ir mokytojas, nes tu iš teisybės moki daug daugiau už mus visus.“ Jaunas stalius tik dabar tepasisakė, kas esąs: Jėzus, staliaus Juozapo sūnus. Šventajam Maternui nereikėjo daugiau veltui burnos aušinti.

991. Sekite... Nušaukite... Atkeršykite!

Prasidėjus Vandėjos karui prieš Prancūzų Revoliucijos

baisybes ir neteisybes, jaunieji supuolė pas Enriką De La Rochejaquelin'ą. Jam — tik dvidešimts metų. Jaunieji jam sako: „Girdėjome, kad tu, pone Enrikai, ruošiesi į miestą. Ar tai galimas daiktas, kad tu ten vyktum, tuo tarpu kai tavo kaimynai skuba į karą? Eime visi! Visas kaimas tavęs laukia!" — „Aš einu su jumis!" atsakė. Ir, netikėtai apšauktas pulko vadu, taip apibrėžė savo programą: „Aš tebesu vaikas, tačiau savo drąsa būsiu vertas jus į karą vesti. Kai aš eisiu pirmyn, — sekite paskui mane; jei atsisuksiu bėgti — nušaukite mane; jei žūsiu—atkeršykite už mane!"

992. Išmok iš kryžiaus mylėti Kristų.

Viename fabrike bedieviai darbininkai pastatė ant nesenai priimto jauno darbininko varstoto kryžių. Žinojo, kad jis karštas katalikas. Norėjo pasityčioti. Laukia, ką jis darys. Drąsus jaunuolis priėjo, paėmė tą kryžių, pakėlė, pabučiavo, sugriebęs vinį įkalė į sieną ir pakabino. Temato ir tepažįsta visi Kristų nugalėtoją!

993. „Mes dar nesimeldėm!"

Vengrų komunos metu mokiniams buvo uždrausta prieš pamokas melstis. Vienoje didmiesčio mokykloj ateina kartą mokytojas „draugas" į klasę ir liepia mokiniams sėsti. Tie stovi. „Kas tai? Sėskit!" Mokiniai šaukia visi kartu: „Mes dar nesimeldėm!" „Draugo" akys blykstelėjo ugnimi: „Ką! Ar jūs nežinote, kad nereikia melstis!" — „Mes dar nesimeldėm!" atsako vėl visi ramiai. Kas daryti? „Tad melskitės!..." nusileido mokytojas.

994. Mažoji mažųjų apaštalė.

Šventoji Elžbieta, būdama mažutė, žaisdavo su mergaitėmis. Kartą jos draugės pradėjo girtis savo gražiomis drapanėlėmis. Elzytei tai labai nepatiko. Taip ji nusivedė jas į kapines ir tarė: „Žmonės, kurie čia palaidoti, taip pat buvo jauni, gražūs, kaip ir mes. Bet kur dabar jų tas gražumas? Kur jų gražios drapanos? Taigi nereikia žmonėms didžiuotis nei turtingumu, nei gražumu, nes tai visa praeina, išnyksta. Geriau kalbėkime apie Gerąjį Dievulį, kurs mus sutvėrė, kad mes jį girtumėm, ne save." — „Jūs esate išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, įgytieji žmonės, kad skelbtumėte dorybes to, kurs pašaukė jus iš tamsybių į savo stebėtiną šviesą" (1 Petr. 2,9). — Tertulijonas: „Prieš viešuosius tiesos neprietelius kiekvienas žmogus turi būti kareiviu" (Apol. ad Gent. cap. 2).

995. Kada žėrėjo 110 metrų kryžius.

1933 metais viena 20 metų jaunuolė Kaune dėl piktų liežuvių neteko savo tarnybos. Ieškodama visur darbo, ji susitiko su vienu kokios 30 metų vyriškiu. Jo išblyškęs veidas ir paniuręs žvilgsnis jai tuojau pasakė, kad šis žmogus dar daugiau už ją kenčia. Ji prakalbina ir sužino, kad jau antra diena, kaip jis nieko nevalgęs. Tik prieš savaitę jis buvo atleistas iš Sunkiųjų Darbų kalėjimo. Kilniaširdė jaunuolė, pati pamiršusi savo skurdą, stengėsi jam kuo galėdama padėti: davė jam pavalgyti ir keletą litų pragyventi. Bet dar daugiau jai parūpo to kalinio siela. Jo būta baigusio ir daugiau mokslo ir šiokio tokio amato mokėta. Tiktai tikėjimo jis buvo per maža teišmokęs. O kai kalinys pasisakė nebuvęs jau 10 metų išpažinties, uolioji Jėzaus Širdies tarnaitė ėmė dar karščiau prikalbinėti jį prie išpažinties ir pasitikėjimo Švenč. Jėzaus Širdimi. Jo žodžiai, tryšką iš artimą mylinčios širdies, greitai pralaužė senuosius ledus. Ir štai, kada radio stulpuose žėrėjo galingasis 110 metrų kryžius ir kada sugaudė Kauno bažnyčių varpai, skelbdami Kristaus prisikėlimo šventę, — tuomet ir vieno kalinio širdyje nušvito kryžius, sunki nuodėmių našta nusirito nuo jo prislėgtos krūtinės, ir jis po daugel metų džiaugsmingai giedojo „Aleliuja!“ Mat, Šventųjų Metų Velykos buvo ir jo prisikėlimo šventė.

996. 50 komunistų delegacijos palydėtas į kapus.

1933 metais mirė Vokietijoj, Miulheimo mieste Šv. Panelės parapijos klebonas kun. Jakobs. Sužinoję apie jo mirtį, komunistai sušaukė susirinkimą, kuriame kalbėtojai tarė: „Kunigas Jakobs yra miręs. Jo atminimui pagerbti užlaikykime vieną minutę tylą!“ Komunistai neapkenčia Katalikų Bažnyčios ir Jos kunigų. Bet ir jie negalėjo atsilaikyti prieš tokį didvyrišką krikščioniškos meilės pavyzdį, kokį jiems parodė kun. Jakobs. Ir mirusįjį 50 komunistų delegacija išlydėjo į kapus. Ne kiekvienas, kurs atėjo su kuriuo nors reikalu pas Šv. Panelės parap. kleboną, tuoj pat buvo jam ir prileistas. Mat, visų pirma jis priimdavo į savo kambarį tik neturtinguosius. Šiems jis duodavo visa, ką tik turėdavo, net mėsos gabalą, kuris buvo paskirtas jo paties pietums. Kartą jo šeimininkė pastebėjo, kad jo drabužiai reikalingi „remonto.“ Ji nuėjo į jo kambarį atnešti kitų, bet—rūbų spinta tuščia! Kitą kartą ji buvo nupirkusi jam naujus batus, bet ir šiuos jis atidavė tuojau neturtingam žmogui. Tad ir nenuostabu, kad jis mirdamas paliko vos tik vieną litą! Gailestingieji broliai — slaugytojai turėjo jam padovanoti net marškinius, kuriuose jis galėjo būti palaidotas.

997. Paganini koncertas su kurpe.

„Atrodo, kad nelinksmą žinią atneši, nes taip liūdnai žiūri, mielas Joneli," sakė Marė, jauno ūkinininko sužadėtinė. „Taip, nelinksmos žinios! Mano skolintojai tokie kietaširdžiai, jog širdingiausi prašymai nieko nepadėjo. Jei aš per mėnesį nesumoku 100 lyrų, tai teismo antstolis išmes mane iš trobos, atims mano žemę, asilą ir ožkas. Tada... sudiev vestuvėms!" Karštos ašaros ėmė riedėti per jo veidą. „Aišku, kad taip! Bet neverk, mėnuo tai ilgas laikas. Melskime abu šv. Antano pagalbos," kalbėjo Marė, ramindama susigraužusį jaunikaitį. Paguostas Jonas nuėjo. Marė irgi grįžo. Tai buvo prieš Kalėdas. Italijoje yra paprotys Kalėdų naktį dėti į kaminą medines kurpes. Vaikams pasakoja, kad angelas iš dangaus padeda į jas gražių dovanų. Marė tarnavo pas garsųjį italų smuikininką Paganini. Paganini buvo salone, kai laiškanešys įnešė dėžę, kurioje buvo įvyniota negraži medinė kurpė. „Tai biaurūs juokai! Jei norima man pasakyti, kad aš kaip mažas vaikas tik noriu gauti, o ne duoti," karščiavosi supykęs smuikininkas. Marė, kaip paprastai, ėmė savo poną švelniai raminti ir prašė atiduoti tą kurpę jai. Ji pakabinsianti kurpę kamine, o angelas įdėsiąs jon 100 lyrų, kurius ji atiduosianti savo sužadėtiniui skolai užsimokėti. „Tu gausi ją kaip vestuvių dovaną ir atmink, kad tie žmonės, kurie norėjo mane pajuokti, pamatys ją pripildytą jų pačių auksu." Tris dienas menininkas niekur nėjo iš kambario, su kaltu, kūju ir piūkleliu dailindamas ir puošdamas tą kurpę. (Paganini buvo smuikų dirbėjo sūnus). Paganini jau senai gyveno Parmoje, bet niekam nerodė savo meno. Net šiurkščiai atsakydavo į muzikos mėgėjų prašymus. Dėl to ir tos kurpės atsiuntimas buvo jų kerštas. Bet ūmai vieną rytą Parmoje buvo paskelbta: „Ponas Paganini Naujų Metų vakarą savo vasarnamy koncertuos. Grieš 6 dalykus: 3 savo smuiku ir tris ant medinės kurpės. Tėra 50 bilietų po 20 lyrų." Gaudyte išgaudė tuos 50 bilietų. Prasidėjo koncertas. Publika žavėjosi. Bet kai Paganini nudengė staltiesę nuo meistro rankos papuoštos ir stygom apjuostos kurpės ir ėmė griežti, suskambėjo tiesiog dangiška muzika. Ištisa istorija skambėjo iš medinės kurpės. Girdėjosi čia Marės istorija, begėdiškas kurpės atsiuntimas, sugėdinimas siuntėjų, peikimas ir barimas lupikų, norėjusių nuskriausti Joną, Marės ir Jono padėka... Klausytojai nustebo, susimąstė. Visas Parmos miestas kelias savaites tekalbėjo vien apie Paganini muziką su kurpe. „Marė," tarė kitą rytą Paganini, „štai 100 lyrų Jonui, kad jis galėtų atsilyginti tiems lupikams, o štai 100 lyrų, kad nereikėtų vėl papulti į kitų rankas." Marės džiaugsmas buvo neapsakomas. Gautą kurpę

ji pardavė už didelę sumą vienam turtingam muzikos mėgėjui. Paskum ji pateko į Lordo Granevillo rankas, kurio pilyje ir dabar šis retas instrumentas tebelaikomas.

998. „Akis už akį, dantis už dantį!“

Senovės Persijoje buvo ištikęs didelis badas. Daug vargšų mirė badu. Ypatingai daug mirdavo jų dideliuose miestuose, kur gyveno daugiausia turtuolių. Toji liūdna žinia pasiekė ir karaliaus sostą. Valdovas, išgirdęs apie tokią nelaimę, labai nusiminė ir nežinojo, kaip išgelbėti vargšus nuo bado. Pagaliau karalius vis dėlto sugalvojo priemonę, kuria gali būti išgelbėta varguomenė. Jis parašė tiems miestams ir tiems turtuoliams tokį raštą: „Akis už akį, dantis už dantį! Jeigu dar koks vargšas mirs iš bado, tai jo vietoje paimsiu turtuolį, kurį, įmetęs į kalėjimą, badu numarinsiu!“ Po tokio karaliaus įsakymo nė vienas vargšas daugiau badu nemirė. Ir turtuoliams nereikėjo bado kęsti. Tiktai jiems reikėjo iš savo didelio turto mažą dalelę paaukoti vargšams.

999. Per vieną naktį pražilo.

Vienas Brazilijos kunigas misijonorius jau norėjo eiti pasilsėti, kai kažkas pabeldė į duris, šaukdamas: „Tėve, tėve! Mūsų kaime miršta žmogus, kurs būtinai nori su tamsta pasikalbėti.“ Akimirksny kunigas buvo pasirengęs kelionėn. Naktis buvo tamsi, ir dūko didelis vėjas. Kaimas buvo už Amazonės upės. Po didelių lietų upė išsiliejo ir užsėmė visą apylinkę. Susisiekimas per upę buvo sustabdytas. Suradę laivelį, jie leidosi per šniokščiančią upę. Staiga vilnis atsimušė į laivelį ir jį apvertė. Jų laimei netoliese pasitaikė medis, į kurį jie tvirtai įsikabino. Tas medis buvo beveik be šaknų, todėl vilnys siūbavo jį į visas puses. Abu vyrai laikėsi tvirtai įsikabinę medžio. Baisus momentas! Jie žiūri į neramų vandenį ir giliai dūsauja. Vėtra palenkia medį, ir jie atsiduria po vandeniu. Jie visiškai permirko ir be galo sušalo. Tik štai jie pamatė laivelį. Netrukus nelaimingieji buvo išgelbėti. Kunigui misijonoriui įžengus į laivelį, visi nusigando — per vieną naktį jo plaukai pražilo, nors jis teturėjo 35 metus amžiaus.

1000. Prieš karalių Karaliaus sostą.

Dievobaiminga karalienė Eleonora, Leopoldo I žmona, klausydavo šv. Mišių ir pamokslo klūpėdama. Kartą jai patarta, kad ji nesivargintų per daug ir bent pamokslo klausytų sėdėdama. Eleonora taip atsakė: „Prieš mane menką nusidėjėlę nė vienas valdinys nedrįsta sėdėti, o aš drįsčiau sėdėti dangaus ir žemės Karaliaus sosto akivaizdoje?“

ALFABETINĖ RODYKLĖ.

A

Abejojimas 117 290 301
Adomas 65 795 948
Aistros 450 454 525 531 532 661 883
Akivaizda Dievo **70-9** 101 245 261 425 669 1000
Aklumas 155 285 697 837 965
Aleksandras D. 242 395 437 445 482 484 488 504 505 529 532 604 642 666 865
Aloyzas 449 680
Amatas 136 243 298 598 606 642 660 756 847 980 982
Ambraziejus 22 157 406 425 716
Amžinybė 12 220 **245-265** 478 480 526 564 933 961 965
Angelai **100-115** 245 248 369 425 443 685 707 723 781 791 809 997
Antanas 6 23 296 297 665 667 673 997
Apaštalai 168 196 697
Apaštalavimas 156 160 168 360 455 724... **967-1000.**
Apeigos 196 217 242
Apgaulė 118 130 142 371 473 489 516 840
Apkalbėjimas **497-99** 601 677
Apreiškimas **18-37** 198 245 258 305
Apsileidimas 245 625 644 660 773 791
Apvaizda **80-100** 104 188 734 779 853 878 927 936
Apžadai 194 296 299 **342-348** 398 850
Arionai 130 131 133 169 492 864
Aristotelis 507 529
Arso klebonas 218 298 667
Artimas **309-29** 664 977
Atgaila 134 151 240 245 247 270 298 406 456 460 469 662 698 699 708 **788-829** 832 895
Atkaklumas 347 799
Atlaidai 110 828 944
Atlaidumas 154 662 785
Atpuolimas 275 953 965
Atsidėjimas 611—614
Atsiskyrėliai 86 398 438 440 450 544 549 645 653 668 673 809
Atsivertimai 21 22 25 27 34 93 126 132 134 148 151 152 153 161 186 187 192 218 248 254 259 261 262 263 355 439 456 461 487 541 542 543 559 626 630 697 701 702 708 709 710 714 727 731 735 738 748 752 765 773 791 825 843 907 911 913 923 924 925 935 963 995
Atšalimas 189 245 778
Augustinas 22 67 112 214 323 361 487 632 635 667 793 907
Auka 82 83 168 194 224 273 326 382 561 656 672 684 747 **766-848** 889 891 969
Auklėjimas 39 397 402 552 766 970 980
Auksas 10 124 128 273 347 441 467 468 487 **525-530** 571

B

Baimė 32 277 286 290 335 353 378 565 679 813 818 832
Bandymas 257 404 508
Bausmė 427 448 464 521 762 787 790 794 837 864 952
Bažnyčia 34 123 **211-225** 335 414 468 626 696 701 702 735 833 842 878 909
Bedievybė 336 351 402 619 743 842 975
Benediktas 295 377 744 963
Bernardas 77 101 106 323 635 808
Biblija 29 30 605 783
Blaivybė 583 773
Bolševikai 250 268 271 486 501 732 861 867
Bosko 82 286 325 350 360 429 675 740 800 825 849 925 970
Brangenybė 123—125 474 554 571
Būdas 637 649 820 891 900
Budėjimas 450 644 645 788
Burtai 228 **285-288** 292

C

Calles 177 220 272 413
Cecilija 103 265
Cezaris 290 507 620 890
Chopin 381
Combes 468

D

Daina 681 704
Damoklas 230
Danielis 75 195 333
Dangus 211 259 260 264 695 696 799
Dantė 79 603 622
Darbas 8 16 72 99 136 235 390 595 597 601 603 606 612 613 631 637 638 640 642 651 653 657 690 756 571 844
Dėkingumas 108 145 304 345 348 351 390 426 567 765 867 877 945
Didvyriškumas 385 457 649 794 996
Dievas 6 16 39 43... **59-99** 129 137 157 330 336 356 865
Diogenas 4 242 517 529 666 693
Dioklecionas 166 167 367 496 722 727
Dora 444 598 621 867
Dorybės **539-695** 801
Dovana 26 208 209 502 681 871
Dovydas 406 521 790 791
Drąsa 80 141 **162-179** 191 194 220 250 268 271 286 413 500 501 506 552 553 582 587 590 683 700 722 745 811 873 926 934 938 975 988...
Draugystė 11 24 46 99 134 145 151 160 338 340 375 381 452 493 497 506 510 539 545 684 705 719 741 748 751 773 789 813 839 852 894 907 932 960
Drausmė 901 908
Dresūra 118 120
Duosnumas 23 207 224 554 556
Dvasia Šv. 31 69 93 212 214 710 717 853
Džentelmenas 507 624 654 689

E

Egzaminai 35 250 938
Ekskomunika 133 406 762 796

Ekskursija 244 304 308
Elgimasis 310 678
Elzbieta 146 478 502 558 659 789 994
Emmerich 109 127 784
Epidemija 680 684...
Erodas 102 127 349
Eucharistija 308 **729-750**
Evangelija **11 - 20** . . . 168 744 990

F

Feliksas 87 146
Fenelonas 10 60 319 603
Filantropija 57
Fošas 356 619
Franklinas 224 613 636 677 801
Fridrikas 51 80 94 217 260 490 663

G

Gailestingumas 23 207 236 257 319 437 555 558 679 691... 822 860
Garbė 13 20 131 181 251 274... 356 495 586 521... 669 ... 720 727 804 908 952
Geiduliai 24 450 482 517 661 809
Gelbėjimas 99 426 428 448 683
Geri darbai 241 317 481 **539-567**
Gerumas 241 273 322 387 428 476 502 566 671 676 689 714 768 860 884
Gėtė 14 290 531
Giesmė 710 711 945
Girtybė 148 384 532 ... 773 782... 805 887
Gyvenimas 18 451 453 631 639 679 696 715
Gyvenimo tikslas **1-17**
Gyvybė 422 429 825 867
Godumas 10 130 441 479 481... **524-530** 537 537 661
Gražumas 670 888 903
Gudrumas 5 491 763 908
Henrikas 221 256 313 340 408 643 769 780 799 902
Hofbaueris 249 500 546 591 597 674 785 852...

I

Ignacas 11 89 163 329 708
Intencija 16 29 106 326 521 561 650 658 706
Intronizacija 924
Išdidumas 501 510 522 594 670 808 876
Išganymas **126-179** 221 245...
Išganytojas 28 **126-179** 248 872 884
Išgijimai 297 298 300 301 304—308
Išmalda 257 319 327 **560-67** 680 688 734
Išmintis 4 **18-37** 116... 229 535 **568-572** 731 821 875 957
Išpažintis 44 70 247 249 289 298 469 474 740 755... **788-829-844** 879 995
Išradimai 572 603 604 608 613
Išsigynimas 53 172 175
Išsižadėjimas 23 165 169 173 215 216 321 388 389 659 672 674 688
Ištesėjimas 129 **162-179** 337 586 614 617 618 644 **722-728** 773 805 806 812 956
Ištikimybė 36 45 94 129 165 240 256 264 338 344 378 404... 581 621 624 648... 722 725 783 794 816 956

Įkvėpimas 31 162 616 704
Įprotis 151 232 567 804 809
Įsakymai **266-507** 696 837
Įstatymas 35 182 899 901
Įtaka 243 325 461 511 676 678

Yda 801 807 808 915

J

Jaunimas 103 370 960 973 986
Jėzuitai 59 233 503 511 542 557 600 694 756 774 783 965
Jėzus 28 **126-179** 200 290 542 565 623 697 732 736 739 990
Jonas 312 343 487 522 635 676 812 960
Judas 53 133 143
Jungtuvės **871-903**
Juozapas 376 386 500 629 642 872

K

Kalba 72 294 331 334 431-433 442 448 449 930
Kalėdos 10 154 208 420 997
Kalėjimas 490 719 724 727 743
Kankiniai 20... 103 119... **162-179** 220 241 252 255... 313... 362 405... 580 **722-728** 767
Kantrumas **162-179** 302 316 531 603 625 649 664 665 885 964
Kapai 145 225 238 242 966
Kapelionas 26 69 92 259 289 547 562 718 858 962
Karalius 1 5 15 33 102 136 139 143 629 633 783 824 862 865 888
Karas 36 46 92 135 139 144... 159 837... 845... 858... 889 894 956 962
Karmelitai 700 738 905 944
Karolis 7 253 476 626 770 819
Karstas 233 239
Katakombos 241 417
Katekizmas **32-38** 74 355 547 763 776 970 971
Katryna 164 342 472 775 784
Kaukolė 227 238 242 948
Kazokai 787 845
Keiksmas 98 329 334 466 775 785 799 804
Kelias 185 598 620 696
Kentėjimas 109 146 **162-179** 220 384 405 649 727 794 816... 914 959
Kerštas 300 315 372 399 531 787 794 867 902 918
Kilmė 613 876
Kilnumas 160 282 553 683 728
Kyras 228 371 889
Klasta 502 505
Klebonas 218 232 273 499 567 573 686 764 765 782 840 844 857 867 874 875 968 971 996
Kliūtis 194 599 705
Klusnumas 28 203 218 245 355 378 405 674 783 792
Knyga 6 10 21... 44 93 132 152 161 188 214 280... 449 514 596 607 635 636 708 957 972 973 984
Komunija 34 58 161 193 271 302 304 355 402 403 415 562 719 740 743 **751-765** 767 773 778 782 795 813 827 829 834 975
Komunistai 485 746 993 996
Konstantinas 166 404 581 633 866 949 952 954
Kova 144 159 622 661 787

Kražiai 787
Krikštas 103 460 461 542 696 712 **715-721** 861 965
Kristofas 15 461 852
Kristus **126-179** 965
Kryžius 15 84 96 128 145... 270 283 300 339 381 400 419 439 582 619 623 698 722 774 845 **949-967** 992 995
Kryž. karai 146 194 293 321
Kserksas 182 267 794 900
Kuklumas 624 675
Kunigas 27 30 44 46 116... 222 247 272 289 367 608 744 750 787 816... 830 **845-71** 909
Kūrėjas 15 **59-62**

L

Laidotuvės 241 242 801
Laikas 236 263 624 635...
Laikraštis 703 879 972 981 983 985 987
Laimė 42 228 381 621 652 753 756 851 915 924
Laimėjimas 1 7 595 599 603...
Laisvamanybė 41 44 45 51 59 62 66 121 191 244 288 331 381 584 833 842 928 935
Laisvė 29 55 282 822 889
Lengvatikystė 274 287 489
Lenktynės 617 618
Leonas 283 467 642 938 640
Liga 37 152 245... 294... 452 541... 626 679 680 765 804 826 **830-844** 911...
Liežuvis 332 431 498 601
Linksmumas 643 651 823
Liudvikas 143 451 550 567 603 643 667 669 700 715 720 743 767 769 784
Liurdas 244 304...
Liuteris M. 113 215 217 819 850 902
Lošimas 114 672 674
Luomas 421 627 980

M

Mados 569
Magometonai 174 212 213 274 368 542 548 730
Makabiejai 255 268
Makarijus 549 554 651 675
Malda 22 34 105... 174... 183... 296 382 449 **510-544** 582... 647 650 712... 734 765 774 778 784 792 802 845... 871 878 898 **904-962**
Malonė **143-153** 157 **690-714** 748 784 810 914
Mandagumas 50 310 624 671 677 687 689 690 792 852 870 888 931
Marija Švč. **180-194** 300 304-308 349 651 734 749 809 812 872 873 884 920 927 931... 944 975
Masonai 283 419 468 543 761
Mąstymas 44 449 604 664
Mažmožiai 512 513 625 634 635 800 801
Medalikas 190 839 843
Medžioklė 434 439 574 593 604 769
Meilė artimo **309-29** 549 714 996
Meilė Dievo 107 137 157 219 659 904
Meilė priešų **313-318** 628 664 840
Meilė tėvynės 611 794
Meilė tėvų 10 34 78 663 681 777 896
Melas 75 **488-496** 762 816 926
Menas 595 613 628 704
Mesijas **126-179** 220
Mintis 16 44 79 106 120 450

756 821
Mirtis 20 25 37 45 46 58 102 129 133 135 143-45 210 215 220 **226-244** 246 353 451 484 544 631 639 696
Misijos 11 13 29 40 149 156 170... 192 324 359 363 542 557 559 741 747 757 759 760 763 826 848 862 935 967 968 977 999
Mišios 23 107 154 193 277 297 301 302 345 349 359 365-67 415 420 502 631 633 749 **766-787** 795 826 845 847 854 856 863 868 975 1000
Mokykla 11 48 69 72 80 176 189 418 575 602 607 780 827 847 878 993
Mokslas 11 21 35 56 279 418 571 591 604 612 718 766 920 975 980
Morus T. 256 313 340 376 769 799
Moteris 1 24 34 103 270 508 **871-903**
Moterystė 453 **871-903** 965
Motina 10 34 45 100 108 154 159 181 189 214 220 227 245 315 **368-403** 541 568 575 668 695 724 755 777 805 827 846 848... 869 893 897 912... 922 960 964
Murmėjimas 97 623 705 769
Muzika 31 35 58 360 361 369 681 704 747 820 997

N

Napoleonas 76 90 91 202... 275 283 323 335 374 379 411 414 417 420 527 552 563 586 604 620 643 647 650 690 753 766
Narsumas 20 **162-179** 722-28 956 961
Neapykanta 58 161 317 334 628
Nedorybės 111 232 515 **520-538** 796
Nekaltybė 305 433 **443-462** 872
Nekaltumas 238 447 574 575
Nelaimė 104 157 773 915 965
Neramumas 104 701
Neronas 128 162 198
Nesantaika 882
Netikėjimas 47... 500 882 945
Neturtas 23 571 575 607... 612...
Niutonas 330 572 603 604
Nuodėmės 251 340 **508-19** 598 661 790 793 800 864 920
Nuogybės 364 455 458
Nuolankumas 559 666 667 669 675
Nukryžiuotasis 108 146 148 150 152 155
Nusiminimas 303 383 932 933
Nusivilimas 51 184
Nusižeminimas 147 667... 694 808 975
O'Connel 282 802 866 941
Ostija 301 742 743 758
Padavimai **30-31** 872 944 948
Padorumas 203 310 394 449 678 737 976
Pagarba 156 356 373 390 683... 863 866... 1000
Pagonys 40 119 129 267 337 678 715 726 951 953
Pagunda 75 78 239 262 361 449... 454 461... 508 518 621 695 800 808...
Paleistuviai 261... 445... 492 533 698 709 762 785 793 887 911
Palyginimai 65 656 739 821...
Pamaldos 367 439 630 770 853

Pamokslas 22... 149 168 224 231 254 287 366 456 522 630 633 654 678 741 756 760 785 808 857 868
Papiktinimas 455 458 522 762 769 799 806 900
Pareiga 35 72... 245 367 415 582... **624-658** 684 757 776... 812 820 839... 934 971
Pasaulis 9 258 368
Pasiaukojimas 138... 144... 161 321... 363 382 683-86 692 794 830 836 855...
Pasigyrimas 50 600 994
Pasiryžimas 194 245 **596-623** 634 681 722 773 794 848 980
Pasišventimas 684 685 884
Pasitikėjimas 49 54 82 84 290 564 587 600 628 825 954
Pasižadėjimas 344 345 764 773 805 827 931
Paskutiniai dalykai **226-265** 425 473
Paskutiniai sakramentai 37 247 249 383 452 541 745 788 806 826 **830-844** 911 958 962
Paslaptis 812 815...
Pasninkas 255 384 **545-553** 592 790 975 989
Pasteur 279 422
Pašaukimas 226 245 459 **596-623** 681 713 750 846 850 853 919 978
Pataikavimas 504 506
Patarimas 24 281 340 358 509 599 788 789 971
Paulius 162 196 475 509 642 697 699 706
Paveikslas 149... 269 291 347 455 458 627 722 788 791 793 812 973
Paveldėjimas 886 887
Pavyzdys 511 628 646 778 883 972 977
Pavojus 518 600
Periklas 595 903
Persekiojimas 20 23 119 124 **162-179** 198 220 241 264... 342 405 **408-420** 460 491 580 697 721 728 780 782... 815 845 902 941 953
Petras 102 136 162 197 198 366 643 805
Pijus 84 107 204... 283 310... 335 411... 691... 786 856 981 982 983
Piktžodžiavimas 69 72 97 135 153 244 281 331-336 448 623
Pilypas 12 71 227 242 288 498 674 800 840 827
Pinigai 8... 82... 92... 130 155 179 207 347 441 526... 621... 636 641 663 683 706 768 780 825 855
Pyktis 593 628 672 722 754 745 902 918
Pytagoras 40 549
Plėšikai 95 127 185 186 243 362 487 766 716 782 939 955
Poilsis 604 647 655
Poteriai 209 582... 875 **927-948**
Pragaras 125 248 251 259 262 319 334 627 729 933 939
Pranašystė 128 195 248 295 509 521 792 805 959
Pranciškus 8 11 110 146 239 299 330 344 425 442 464 633 678... 720 809... 955
Prancūzų Revoliucija 143 190 204 782 834 840 860 913 931 991
Priesaika **337-341** 347 773 954

Priešai 313-318 584 840 918
Prietarai 285... 620 980
Procesija 301... 738 746 865 944 955 975 986
Protestantai 29 30 53 209 213... 222... 310 626 630 701... 731 735 737 765 783 819 835 841 909
Puikybė 13 50 133 146 434 509 520-523 600 666 667 808 876
Punktualumas 624
Puošimasis 263
Puota 1 95 260 333 666 693 704 789 866

R

Ramybė 21... 265 450 469 641 652 703 735 851 908 924 944
Raštas Šv. **18-31** 126 662
Raštai 278 280... 981
Raupsai 451 467 652 679
Ražančius 47 191 225 241 305 308 339 449 937-942 946 970 979
Regėjimai 106... 127 245 301 342 366
Rekolekcijos 802 987
Religija **38-58** 205 290 978
Restitucija 469...
Rinkimai 284 981
Riteriai 194 290 958
Robespieras 52 190 782
Rūstybė 531... 593 871 892

S

Sakramentai 37 696 **715-903**
Sakramentalijos 712... 795
Sąmojus 30 116... 205 223 569 841
Sapnas 109 110... 195 241 890 939 970
Savastis 29 260 **463-486** 751
Savimeilė 251 370
Sąžinė 22 72 73 113 337 352 451 469 516 553 801 839 842 906
Sąžiningumas 74 225 341 463 474... 488 629 646 663 682 799
Sekimas 119 124 161-179 965
Sekmadienis **349-367** 776... 970
Sėktos 29 213 765
Seneka 78 364 635
Siela 112 114 **116-125** 282 703 823 839 995
Sikstas 607 876
Skaitymas 6 21... 55 93 132 152 188 214 280... 517 604 703 708 750 972 985
Skaistybė 24 75 109 126 362 364 **445-462** 809
Skaistykla 178 225 696
Skundikas 488 492 502 816
Slaugymas 684 685 738 761
Smalsumas 508 560
Sokratas 2 519 570 803 885
Solonas 228 704
Spauda 514 816 981 982 984
Stačiatikiai 213 276
Stabmeldystė 267 285 727 793
Stanislovas 234 433 517 796
Stebuklai 57 130 **295—308** 383 717 727 944 950
Stefensonas 603 604 612
Stiprybė 1 **162-79** 647 759 761 964
Sunkumas 606 611 616
Susivaldymas 147 531 549 588... 883 885
Sutuoktuvės 971—903
Sutvirtinimas **722-728**
Sužieduotuvės 453 872 873... 884
Sveikinimasis 671 690 869 948

Svetimoterystė 343 817 889
Šeima 65 127 365 435 **872-903** 941 924
Širdis 401 416 524 661 671 704
Širdis Jėzaus 148 150 158 293 302 303 348 391 403 541 749 843 920 923 924 975 995
Šykštumas 319 329 473 478 554
Škaplieriai 943 944 947
Šokiai 343 363 364 424 425 522 873
Švarumas 624 633
Švenč. Sakramentas 82 158 294 301 701 702 **729-750** 836 845 851 975*
Šventasis Tėvas 107 **195-210** 212 407 475 522 839 876
Šventės 110 158 193 301 345 **349-367** 544 707 745 756 795
Šventieji 16 22 65 120 150 165 170 195 289 295-99 310 405 438 456 477 677... 698... 708 714 808 811 853 904 907 921
Šventumas 77 86 289 461 787
Šventvagystė 70 185 273 333 403 467 545 751 762 787 813 965

T

Tarnystė 79 94 469 471 474 624 626 628... 663 727 757 769 786 796 854 973...
Teatras 361 363 625 979
Teisingumas 463 477 573...
Teisybė 29 419 706 841
Teismas 29 75 124 129 140 236 245 292 339 347 436 573... 706 721 918
Teresė 317 664
Testamentas 392 679 956
Tėvas 29 34 45 81 105 131 161 185 353 355 365 **368-403** 606 669 719 778 873 875 898 917
Tėvynė 3 348 349 380 443 611 794 827
Tiesa 1 21 24 25 32 37 **487-507** 717 731 994
Tiesumas 140 408 489 494 925
Tikėjimas **38-58** 123 213... 274... 626 696 706 748 778 787 820 909 965
Tikslas 1-17 503 599 600 618 696
Tikslingumas 97 637 638
Tinginystė 623 642 911
Tobijas 101 883
Tobulybė **659-95** 801
Tolerancija 310 311
Tomas Akv. 459 489 622 957
Trejybė 64... 131 542 809
Turkai 175 193 212
Turtai 125 228 329 396 470 478 479 519 524... 539 571 641 666 696 771 788 876 965
Tuštybė 47 227 263 561
Tvarka 624 632
Tvirtumas 24 123 124 255 268 331 405... 507 **576-87** 611 722-728

U

Uolumas 141 235 660 757 758 764 770 820
Užsakai 875 880
Užsispyrimas 133 850

V

Vadas 144 181 201... 459 650 654 663 866
Vagystė 288 464... 662 710 906
Vaidilutės 444
Vaikai 10 29 34 36 74 105 131 **368-403** 540 546 547 663 668 669 695 743 756 775 778 833 873 968...
Vainikas 146 467 723 950
Vaišės 257 553
Valančius 376
Valdininkai 35 629 794 975
Valdžia **404-421**
Valia 24 28 378 651 798 912...
Vargas 157 607... 696 751
Vargšai 23 319 327 556... 755 881 906 998
Vašingtonas 488 624 654 690
Vedybos **871-903** 965
Veidmainystė 545
Velykos 28 128 134 199 471 717 976
Velnias 15 48 114 251 792 800 808
Vergija 85 182 322 362 423 559 595 751 814
Vergilijus 79 603
Vestalės 446 447
Vindhorstas 179 871
Vienybė 266 882
Vienuoliai 6 23 35 71 83 98 146... 178 205 245 323 440 459 479 544 621 631 651 653 661 678 694 705 733... 761 796 800 815 823 846 862 876... 905 908 918 930 944 980
Viltis 82 87 186 193 911
Vincentas 151 186 327 575 793
Vylius 516 518 693
Vynas 1 805
Vyras 149 649 831 871-903
Vyriškumas 576...
Vyskupai 201 376 677 730
Volteris 51 68 72 260 503
Voras 43 87 94 656

Z

Zakarijas 407
Zita 628 651
Zuzana 75
Žaidimai 234 655 970
Žegnojimasis 961—63
Žemė 484 523
Žiaurumas 423 724 768 796
Žydai 28 75 128 141 186 192 220 268 309 311 330 354 423 865 867 947 965 966
Žodis 294 344 495... 638 676 804 825
Žmogžudystė 58 102 143 170 278 314 343 370 423 427 430 438 530 794 816...
Žmoniškumas 689 692 786
Žvakė 713 795

Pastaba. Rodyklės numeriai yra pavyzdžių numeriai.

TURINYS

Pusl.

Prakalba 5

I. Amžinosios tiesos 7—102

1. Pagrindinė Tiesa — Gyvenimo tikslas . . . 9—14
2. Išminties Šaltiniai — Apreiškimas . . . . . 15—21
3. Ryšys su Dangumi — Religija . . . . . 22—27
4. Alfa ir Omega — Dievas . . . . . 28—32
5. Visa Matanti Akis — Dievo akivaizda . . . 33—35
6. Neregimoji Ranka — Apvaizda . . . . . 36—41
7. Dangaus Pasiuntiniai — Angelai . . . . . 42—46
8. Žemės Karalius — Siela . . . . . 47—50
9. Dangiškas Žmogus — J. Kristus — Dievas . 51—55
10. Meilės Dievas — J. Kristus — Išganytojas . . 56—64
11. Kryžiaus Paslaptis — Kristaus sekimas . . . 65—71
12. Motinų Motina — Švč. P. Marija . . . . . 72—77
13. Vyriausias Piemuo — Šv. Tėvas . . . . . 78—82
14. Stiprioji Karalystė — Katal. Bažnyčia . . . 83—87
15. Anksčiau ar Vėliau — Mirtis . . . . . 88—93
16. Arba, Arba — Amžinybė . . . . . 94—101

II. Gyvenimo dėsniai 103—272

17. Didžiausis Įsakymas — Dievo Meilė . . . . 105—115
18. Ne Savo Galybe — Stebuklai . . . . . 116—122
19. Antrasis Įsakymas — Artimo Meilė . . . . 123—130
20. Švenčiausis Vardas — Priesaika, Apžadai . . 131—136
21. Ramybės Diena — Šventės . . . . . 137—143
22. Tėvai ir Vaikai — Ketvirtasis Įsakymas . . . 144—156
23. Dvi Valdžios — Bažnyčia ir Valstybė . . . 157—164
24. Nežudyk — Penktasis Įsakymas . . . . . 165—171
25. Angeliškoji Dorybė — Skaistybė . . . . . 172—178
26. Mano — Tavo — Savastis . . . . . 179—186

27. Taip! — Ne! — Tiesos Meilė . . . . . 187—193
28. Už Rojaus Vartų — Nuodėmės . . . . . 194—197
29. Savęs Vergai — Nedorybės . . . . . 198—204
30. Trys Brangakmeniai — Geri Darbai . . . . 205—214
31. Keturi Šulai — Pagrindinės Dorybės . . . . 215—226
32. Pirmyn! — Pašaukimas . . . . . 227—241
33. Budėk! — Pareiga . . . . . 242—255
34. Aukštyn! — Tobulybė . . . . . 256—272

III. Kelias į Šviesą 273—392

35. Dangaus Pagalba — Malonė . . . . . 275—281
36. Atgimimo Šaltinis — Krikštas, Sutvirtinimas . 282—287
37. Altoriaus Paslaptis — Švč. Sakramentas . . 289—294
38. Duonos Laužymas — Komunija . . . . . 295—301
39. Nekruvinoji Auka — Šv. Mišios . . . . . 302—310
40. Sielos Betsaida — Atgaila . . . . . 311—325
41. Didžioji Kelionė — Pask. Sakramentais . . . 326—331
42. Juodasis Rūbas — Kunigystė . . . . . 332—341
43. Vyras ir Moteris — Moterystė . . . . . 342—353
44. Aukštyn Širdis — Malda . . . . . 354—362
45. Tėve Mūsų! — Poteriai . . . . . 363—370
46. Išaukštintas Medis — Kryžius . . . . . 371—378
47. Visi, Visi! — Apaštalavimas . . . . . 379—392
48. Alfabetinė Rodyklė . . . . . 393—402

Užbaigta spausdinti 1933. VII. 29.

Iš atsiliepimų apie „Katekezes“:

Jo Ekscelencija vyskupas Pr. Karevičius: „Būdamas Kauno vyskupu, džiaugiaus susilaukęs iš Jo Eksc. vyskupo Paltaroko rankos populiaraus Katekizmo. Nemažiau apsidžiaugiau nugis susilaukęs iš Tamstos Katekizmo pamokoms naudingos „Medžiagos“. Ačiū už suteiktąją man 2-rą savo „Katekezių“ dalį. Nuoširdžiai ir populiariai jose katal. dorovės mokslas paaiškintas. Duok Dieve Tamstai ir 3-ją tų katekezių dalį greit pagaminti. Šimtai kiekvienoje Lietuvos vyskupijoje pasaulionių-mokytojų dėkingai naudosis jomis šv. Tikybai dėstyti pasiruošti. Trokštu dar sulaukti iš kieno nors rankos pilno Tikybos Mokslo suaugusiems žmonėms...“ Marijampolė, 1929. XI. 6 d. (Iš laiško „Kat.“ gamintojui).

St. Šalkauskis, Liet. un-to prof.: „...Širdingai esu Tamstai dėkingas už atmintį ir atodairą, kurias Tamsta parodei, siųsdamas man savo visais atžvilgiais naudingas „Katekezes“... Ta sritis, kurioje Tamsta dirbi, itin yra svarbi, nes čia formuojamas yra naujų kartų religinis nusistatymas. Todėl tegaliu Tamstai prie šios progos tik linkėti sėkmingai pradėtą darbą tęsti ir toliau su vis didėjančiu tobulumu, kas, tikiuos, ir bus tolimesniame Tamstos darbe“... Kaunas, 1929 m. gegužės 27 d. (Iš laiško „K.“ gamintojui).

„Tiesos Kelias“, 1929 m. Nr. 6: „...Tai pirmutinis šios rūšies raštas. Jis labai bus naudingas kunigams, mokinantiems tikėjimo pradžios mokyklose ir pirmose vidurinių mokyklų ir gimnazijų klasėse. Kunigams jis labai naudingas ir ruošiantis prie katechetinių pamokslų. Jis rekomenduotinas ir visiems šiaip žmonėms, kurie nori geriau susipažinti su tikėjimo dalykais“.

„Rygos Balsas“, 1929. V. 18 d. Nr. 19 (383): „...Yra tai plataus katekizmo komplektas. I dalis 175 psl... Labai naudinga knygutė kunigams mokykloje ir sakykloje. Spaudai parengė mūsų bendradarbis kun. A. Liepinis“.

Iš atsiliepimų apie „Katekezes“:

A. Jakštas, „Tiesos Kelias“, 1929 m. 7 — 8: „...Jauniems kunigams katekizacija neretai sudaro nepakeliamą naštą, nes jie nežino, kaip čia tos katekizacijos imtis, ką vaikams sakyti, ką nutylėti. Iš to keblumo išvaduoja jauną kunigą geros katekizacijos vadovėlis, paduodąs jau tai gatavą katekezių tekstą, jau tai susistematizuotą joms medžiagą... Kun. A. Liepinio knygutė ir yra pirmas lietuvių kalba katekizacijos vadovėlis... Autoriaus išdėstymas yra gan aiškus ir suprantamas, bet daugely vietų sausokas, vien teoretiškas, nepaįvairintas pavyzdžiais ir palyginimais. Kas naudosis kun. Liepinio vodovėliu, turės tai žinoti ir pavyzdžiu pasirinkti iš kitų šaltinių... Šiaip jau jauniems kunigams šis vadovėlis rekomenduotinas visais atžvilgiais“.

Kun. L. Gižinskas, Rokiškio gimnazijos kapelionas: „...Pasisakau, kad man teko malonumas perskaityti Jūsų rankraštį. Pasisakysiu, kad esu sužavėtas Jūsų stiliaus nuoširdumu ir nepaprastu sugebėjimu populiariai nupasakoti sunkius dalykus. Mokėjot vaizdingumo įnešti į pačius sunkiausius klausimus. Tas naujas indėlis į mūsų skurdžią literatūrą labai ją praturtins. Tokio vadovėlio naudingumas — neabejotinas ir pasisekimas užtikrintas... Kai dėl dėstymo metodo, tai vargu begalima rasti tinkamesnis už tą, kurį pavartojot. Nors priseina mintis kai kur pakartoti, bet tai padeda kaip tik geriau įsidėti ir pasisavinti dėstomas tiesas. Vienu žodžiu, — sveikinu Jūsų sumanymą ir nekantriai laukiu pasirodant „Katekezes“ iš spaudos...“ Rokiškis, 1928. X. 17 d. (Iš laiško „K.“ gamintojui).

„Katekezės“ gaunamos visuose knygynuose ir pas pagamintoją: Panevėžys, Sodų 3, telef. 366. Kaina vieno tomelio 2 lt. (Išleista 3 tom.).

Kaina 4 litai.

Atspausdinta 3000 egz.
Panevėžio „BANGOS“ spaustuvėje.